

رسالہ

ایام تسعہ

تالیف

عبد الحمید اشراق خاوری

Ayyám-i Tis'ih

Copyright © 1981 by Kalimát Press
All Rights Reserved.

First American Edition.
This book has been reprinted with permission of the
Universal House of Justice.
ISBN 0-933770-24-3

Manufactured in the United States of America.

شماره اول ۱۰۲
شماره دوم ۱۰۹
شماره سوم ۱۱۱
شماره چهارم ۱۲۷
شماره پنجم ۱۲۹
شماره ششم ۱۳۹

ناشرین از لجنه ملی امور اجتماعی ایرانی در آمریکا و آقای یدالله رضوانی که در چاپ
این کتاب همکاری نموده اند صمیمانه سپاسگزارند.

کتابسپهر

بنام گوینده توانا

دیباچه طبع و نشر اول

رساله ایام تسعه که مندرجاتش از الواح مبارکه و نطقهای صادره از فم المهر مرکز میثاق جل شانه و مطالع الانوار

و لوح قرن اجبای امریکت (GOD PASSES BY) استخراج شده شامل وقایع ایام تسعه

محرره و الواح مخصوصه بهر یوم و فروع مربوطه بآن که از قلم اعلی جاری و نازل گردیده میباشد

و بساحت محفل مقدس روحانی ملی بجهانیان ایران شید الله ارکانه اهدا میشود غرض از تالیف این

رساله آن بوده که وقایع و الواح مخصوصه ایام تسعه بانظمی مرتب بطوری که شرح واقعه هر یوم در فصلی

مخصوص مندرج باشد در دسترس عموم اجبای الهی و ثابتین بر عهد و میثاق قرار گیرد تا در محافل که در وقت

مزبوره منعقد میگردد در جمیع نقاط از بلاد و قری تلاوت شود و احتیاجی بر اوجه کتب متعدده برای این

برنامه محافل مزبوره نماند اساس این رساله بر مقدمه و هفت فصل و خاتمه گذارده شده و منابع

مطالب مندرجه در ذیل صفحات رساله یادداشت گردید اگر انسانی الهی اعضای محفل مقدس

روحانی ملی و فقهم الله صلاح دانند و تصویب فرمایند کمترین آن را مقرر فرموده انتشار دهند

امید که بغض و عنایت آئی منظور نظر ما یاران و جالب دعای خیر در روزگار ان گردد

هران ۱۰۳ - اشراق خاوری

توضیح

- ۱- در صفحه ۲۴۰ سطر ۳ «بین الملاء العالین» در بعضی نسخه‌ها بین العالین است
- ۲- اگر در بعضی مقامات و مواضع ترکیب جملات برخلاف قواعد قوم مشاهده می‌شود تا زین گرام بدانند که همانطور از قلم مقدس اعلیٰ جل کبریا نازل گردیده است جناب زین المقربین علیه بهاء الله در خصوص اینگونه موارد که در آیات الهیه رعایت قواعد قوم نشده از ساحت قدسی جمال قدم جل کبریا سؤال نموده دلوح منبع مقدسی در جواب ایشان از قلم اصل قدیم جل سلطانه نازل گشته که در این مقام تیمنا و تبرکاً آن لوح مبارک را نقل مینماید قوله تبارک وتعالیٰ ان یازین . . . . فی الحقیقه آنچه نازل همان صحیح بوده و خواهد بود در ارض ستراراده چنان بود که قواعدی در علم الهیه نازل شود تا کُل مطلع باشند نظر باخران وارده و اشغال متواتره و ابتدای متابعه تا خیر فاد العلم فی قبضته یقلبه کیف یشاء مثلاً در بعض مقام آیه بر حسب قواعد ظاهریه باید مرفوع و یا مجرور باشد منصوب نازل شده در این مقام باکان مقدسه و یا امثال آن از احرف ناصبه و مواضع آن و اگر مقامی مجرور نازل شده بر حسب ظاهر

بین قوم دون آن مقرر است در این مقام حرف جر و یا مضاف که علت جرات محذوف
 و این قاعده را در کل جاری ننماید و همچنین در بعضی مواقع نظر بطراز آیات است لا ینخب
 ان تذکر القافیه فی هذا المقام و همچنین نزد ائمه نحو فعل لازم در سه مقام بطراز
 تعدی ظاہر بالتکویر و الباء و الهمزة این در نزد قوم معتبر است و لکن در علوم آلمی
 بقرینه مقام فعل لازم متعدی و فعل متعدی لازم میشود طوبی للعار فین طوبی
 لمن کان موقنا بان العلوم کلها فی قبضة قدرة ربه العلیم الخبیر و همچنین
 فعل متعدی مثل رفع ارفع نازل و امثال آن در کتب سماویه هم از قبل بوده و این در
 مقام ناکید . استی

۳ - برخی از افعال ثلاثی مجرد که در ابواب مختلفه استعمال شده در هر مقام و محل مطابق
 باب مخصوصی اعراب گذاشته شده است . اگر فارغین گرامی مثلذاتیکت فعل را در دو موضع
 با اعراب مختلف ملاحظه فرمایند بدانند که اشتباهی در گذاشتن اعراب رخ نداده بلکه در هر مقامی
 مطابق باب مخصوصی اعراب شده فی المثل کلمه « سرع » که هم از باب چهارم و هم از باب ششم

ثلاثی مجرد آمده در بعضی جاها مطابق باب چهارم و در برخی مقامات مطابق باب ششم اعراب شده
و همچنین کلمه «خدم» و غیرها که از ابواب مختلفه آمده است .

۴- بعضی از افعال که لازم و متعدی مجهول آن هر دو در عبارتی صحیح بوده و میتوان هر دو را استعمال

کرد در مقامی لازم و در مقام دیگر متعدی مجهول اعراب شده مانند کلمه نَزَلَ وَ نَزِّلَ وَ غیرها .

۵- در بعضی موارد انواع مختلفه اعراب که در کلمه جایز است جمعاً گذشته شده علیهذا مشابیه

و علامت مختلف بر روی یک حرف از کلمه از این جهت است نه آنکه اشتباه شده باشد مثلاً

کلمه جهات بعضی جاها اینطور اعراب شده جِهَات و بر این قیاس است کلمات دیگر .

۶- غالباً اعراب کلمات از نقطه نظر نحوی در هر موردی نظیر جنبه مُرْتَجِحَه گذاشته شده و جنبه محتمل

دیگر رعایت نشده لذا خوانندگان گرامی میتوانند با مختصر دقتی جنبه مرتجحه اعراب کلمه را دریابند

و در هر محل بصحت اعراب مطمئن باشند .

بِسْمِ اللَّهِ

مقدمه

مطابق نصوص صریحه مبارکه آئیه در سال نه روز اشتغال بکسب و کار بر اهل بجا حرام است

حضرت عبدالبهاء جل ثناءه در لوح میرزا محمد حسین بن میرزا احمد علی فی ریزی میفرماید

قوله الاحلی . بواته ای ثابت برپایان نامه شمار سید از کثرت مشاغل جواب مختصر مرقوم

میگردد در آیام سینه نه روز اشتغال بشغلی فی الحقیقه جایز نه بعضی نصوص آئیه و بعضی قیاس

بآن یوم اول و ثانی محرم سه روز عید رضوان یوم هفتادم نوروز و یوم نیروز و یوم بیت هشتم

شعبان و یوم پنجم جمادی الاولی . . . این نه روز اشتغال بکسب و تجارت و صناعت

وزراعت جائز نه و همچنین اجرای مقتضیات مناصب و وظائف یعنی اجرای خدمت حکومت

و علیک البهائ الا بھی ع ع استی

و در لوح آقا محمد صادق جهرمی نازل قوله العزیز

یوم بخت حضرت اعلی و یوم هفتادم نوروز و روز بیت هشتم شعبان و یوم اول محرم و یوم ثانی محرم

و یوم نوروز و سه روز رضوان اشتغال با امور حرام است . انتہی

حضرت ولی امر ائمه ارواح فداء در لوح مبارک مورخ چهارم شهر الرمحہ سنہ ۹۵ بدیع در جواب

سؤال محفل مقدس روحانی علی بہائیان ایران شہداء ارکانہ میفرمایند قولہ الاحلی :

... اشتغال با امور در لیل و نهار ہر دو از محرمات حتمیہ است . انتہی

و در تویق مبارک مورخ ۱۴ شہر الکل سنہ ۹۵ بدیع مطابق ۱۴ آگست سنہ ۱۹۳۸ این

بیان مبارک نازل قولہ الاحلی :

در خصوص خبازا و قصابہا و صاحبان این قبیل مشاغل در نقاطیکہ مشاغل مزبورہ منصرہا بجا آ

سؤال نموده بودید کہ در این قسمت استثنائی در ایام محرمہ قہرگہ از برای آنان هست یا نہ فرمود

بنویس کسرحد و در ہیچوجہ من الوجوہ جائز نہ و استثنائی مقبول و محبوب نبوده و نیست سنی

و نہا و ن در اینموارد علت از دیاد جہرت و جسارت دشمنان امرائہ خواهد گشت . انتہی

نصوص مبارکہ در اینخصوص بسیار و در این رسالہ بہین مقدار اکتفا رفت اینک بنگارش

وقایع آیام محرمہ میسر دازد

فصل اول

اول محرم یوم تولد حضرت رب اعلى مشتمل بر سه مطلب

مطلب اول

از قلم جمالبارک لوجی مخصوص شب تولد حضرت رب اعلى جل ذکره نازل شده که صورت آن این است

بِسْمِ الْمَوْلُودِ الَّذِي جَعَلَهُ اللهُ مُبَشِّرَ الْأَنْبِيَاءِ الْعَزِيزِ الْوَدُودِ

لَوْحٍ مِنْ لَدُنَّا إِلَى لَيْلَةٍ فِيهَا لَأَحَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْ نَبِيِّهِ أَنَا مَنْ فِي

الْعَالَمِينَ طُوبَى لَكَ بِمَا وَلَدَ فِيكَ يَوْمَ الَّذِي جَعَلْنَاهُ مُصْبِحَ الْفَلَاحِ

لِأَهْلِ مَدَائِنِ الْأَسْمَاءِ وَأَقْدَاحِ النَّجَاحِ لِمَنْ فِي مَيَادِينِ الْبَقَاءِ وَمَطْلَعِ الْفَرَجِ

وَالْإِبْتِهَاجِ لِمَنْ فِي الْإِنشَاءِ تَعَالَى اللهُ فَاطِرُ السَّمَاءِ الَّذِي أَنْطَقَهُ بِهَذَا الْإِنْمِ

الذبي به خُرقت حُجباتُ الموهومِ وسُجباتُ الظنونِ وأشرقَ اسمُ القيومِ
من أفقِ اليقينِ وفيه فلكٌ ختمٌ رَجِيحُ الحيوانِ وَفُتِحَ بابُ العلمِ والبيانِ لمن
في الإمكانِ وسرَّتْ نَمَمَةُ الرَّحْمَنِ عَلَى الْبُلْدَانِ حَبْدًا ذَاكَ الْحَيْنُ الذِّي
فِيهِ نَظَرَ كُنْزُ اللَّهِ الْمُقَدِّرِ الْعَلِيمِ الْحَكِيمِ أَنْ يَأْمَلَاءَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ إِنَّمَا
الذَّلِيلَةُ الْأُولَى قَدْ جَعَلَهَا اللَّهُ آيَةً لِلذَّلِيلَةِ الْأُخْرَى الَّتِي فِيهَا وَلِدٌ مَنْ لَا يَعْرِفُ
بِالْأَذْكَارِ وَلَا يُوصَفُ بِالْأَوْصَافِ طُوبَى لِمَنْ تَفَكَّرَ فِيهِمَا إِنَّهُ يَرَى الظَّاهِرَ
طَبِيقَ الْبَاطِنِ وَيَطَّلِعُ بِإِسْرَارِ اللَّهِ فِي هَذَا الظُّهُورِ الذِّي بِهِ أَرْتَعَدَتْ أَزْكَانُ
الشِّرْكِ وَانصَعَقَتْ أَعْنَامُ الْأَوْهَامِ وَارْتَفَعَتْ رَايَةٌ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كَرِيمٌ
الْمُتَعَالَى الْوَاحِدُ الْفَرْدُ الْمُهَيَّمُ الْعَزِيزُ الْمُنِيعُ وَفِيهَا مَبْتَأُ رَائِحَةِ الْوَسْطَانِ
وَفُتِحَتْ أَبْوَابُ اللَّفَاءِ فِي الْمَثَالِ وَنَطَقَتْ الْأَشْيَاءُ الْمُلْكُ لِلَّهِ مَالِكِ
الْأَسْمَاءِ الذِّي أَنْتَى بِسُلْطَانِ أَحَاطَ الْعَالَمِينَ وَفِيهَا تَهَلَّلَ الْمَلَكُ الْأَعْلَى
رَبَّهُمُ الْعَلَى الْأَبْنَى وَسَبَّحَتْ حَقَائِقُ الْأَسْمَاءِ مَالِكِ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى

بِهَذَا الظُّهُورِ الَّذِي بِهِ طَارَتْ الْجِبَالُ إِلَى الْغَيْبِ لِنُفْعَالٍ وَتَوَجَّهَتْ الْقُلُوبُ إِلَى
وَجْهِ الْمَحْبُوبِ وَتَحَرَّكَتِ الْأُورَاقُ مِنْ أَرْبَاحِ الْأَشْيَاقِ وَنَادَتْ الْأَشْجَارُ مِنْ
جَذْبِ نِدَاءِ الْمُخْتَارِ وَاهْتَرَّتِ الْعَالَمُ شَوْقًا لِلِقَاءِ مَالِكِ الْقَدِيمِ وَبُدِعَتْ الْأَشْيَاءُ
مِنَ الْكَلِمَةِ الْمُخْزُونَةِ الَّتِي ظَهَرَتْ بِهَذَا الْأَسْمِ الْعَظِيمِ اِنْ يَا بَيْلَةَ الْوَهَابِ
قَدْ نَرَى فِيكَ أُمَّ الْكِتَابِ إِنَّهُ مَوْلُودٌ أَمِ الْكِتَابِ لَا وَتَقْسِي كُلُّ ذَلِكَ فِي مَقَامِ
الْأَسْمَاءِ قَدْ جَعَلَهُ اللَّهُ مُقَدَّسًا عَنْهَا بِهِ ظَهَرَ الْغَيْبُ الْمَكْنُونُ وَالسِّرُّ الْقَرُونُ
لَا وَعَمْرِي كُلُّ ذَلِكَ يُذَكَّرُ فِي مَقَامِ الصِّفَاتِ وَإِنَّهُ لَسُلْطَانُهَا بِهِ ظَهَرَ مَظَاهِرُ
لَا قَبْلَ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ طُوبَى لِلْمُوقِنِينَ إِذَا انْصَعَقَ الْقَلَمُ الْأَعْلَى وَيَقُولُ
يَا مَنْ لَا تُذَكَّرُ بِالْأَسْمَاءِ فَاعْفُ عَنِّي بِسُلْطَانِكَ الْمُهَيِّمِينَ عَلَى الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ
لِأَنِّي خُلِقْتُ بِإِبْدَاعِكَ كَيْفَ أَقْدِرُ أَنْ أَذْكَرَ مَا لَا يُذَكَّرُ بِالْإِبْدَاعِ مَعْدُوكَ
وَعِزَّتِكَ لَوْ أَذْكَرُ مَا أَلْهَمْتَنِي لِيَنْعَدِمَ مِنَ الْمَكِينَاتِ مِنَ الْفَرْجِ وَالْإِيْتِهَانِ
فَكَيْفَ تَمُوجَاتُ بَحْرِ بَيَانِكَ فِي هَذَا الْمَقَامِ الْأَسْنَى وَالْمَقَرِّ الْأَعْلَى الْأَقْصَى

أَيُّ رَبِّ فَاغْفُ هَذَا الْقَلَمَ الْأَبْكَمَّ عَنْ ذِكْرِ هَذَا الْمَقَامِ الْأَعْظَمِ ثُمَّ أَرْحَمْنِي

يَا مَالِكِي وَسُلْطَانِي وَقَبَاوَزَعْنِي بِمَا اجْتَرَحْتُ بَيْنَ

يَدَيْكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُعْطِي الْمُقْتَدِرُ الْغَفُورُ

الْكَرِيمُ

استغفر

مطلب دوم

لوح مبارک روڈیاد بناسبت نزولش در یوم میلاد حضرت اعلیٰ

بِسْمِهِ الْمُغْرَدِ عَلَى الْأَنْفَانِ

بَاإِنهَى اِسْمَعِ يَدَا بِي مِنْ حَوْلِ عَرْشِي لِيَبْلِغَكَ إِلَى بَحْرِ مَالِهِ سَاجِدٌ وَمَا
بَلَّغَ قَعْرَهُ سَاجِحٌ إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَلِيمُ الْكَرِيمُ قَدْ أَرَدْنَا أَنْ نَمُنَّ عَلَيْكَ
بِذِكْرِ مَا رَأَيْنَاهُ لِيَتَرَى الْعَالَمُ التُّورَانِي فِي هَذَا الْعَالَمِ الظُّلْمَانِي وَتُوقِنَ
بِأَنَّ لَنَا عَوَالِمَ فِي هَذَا الْعَالَمِ وَتَشْكُرُ رَبَّكَ الْخَبِيرَ إِنَّهُ لَوْ أَرَادَ أَنْ يُظَاهِرَ
مِنَ الذَّرَّةِ أَنْوَارَ الشَّمْسِ وَمِنَ الْقَطْرَةِ أَمْوَاجَ الْبَحْرِ لَيَقْدِرُ كَمَا فَضَّلَ مِنْ
النَّقْطَةِ عِلْمَ مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ إِنْ كُنَّا مُسْتَوِيًا عَلَى الْعَرْشِ دَخَلَتْ

وَرَقَةٌ نُورًا لَا يَبُتُّ شَيْئًا بَارِفِيعةً بَيْضَاءَ اصْبَحَتْ كَالْبَدْرِ الطَّالِعِ مِنْ أَقْوَ التَّمَا
 نَعَالِي اللَّهِ مُوَجِدُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا مَا حَلَّتِ اللَّثَامَ اشْرَقَتْ السَّمَوَاتُ
 وَالْأَرْضُ كَانَ كَيُونَةَ الْعِدَمِ تَجَلَّتْ عَلَيْهَا بِأَنْوَارِهَا نَعَالِي اللَّهِ مُوَجِدُهَا
 لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا وَهِيَ تُنَبِّتُكُمْ وَتَمِيلُ كَفَضَنِ الْبَانِ فِي مَنْظَرِ الرَّحْمَنِ
 نَعَالِي مُنْظَرُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا شَمَّ سَارَتْ وَطَافَتْ مِنْ غَيْرِ قَصْدٍ
 وَإِرَادَةٍ مِنْ عِنْدِهَا كَانَتْ إِبْرَةَ الْعَيْشِ انْجَذَبَتْ مِنْ مِغْنَا طَيْرِ الْجَمَالِ
 الْمَشْرِقِ أَمَامَ وَجْهِهَا نَعَالِي مُوَجِدُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا تَمَشَّى وَالْجَلَالُ
 يَخْدُمُهَا وَمَلَكُوتُ الْجَمَالِ يَهْلِكُ وَرَائِهَا مِنْ بَدِيعِ حُسْنِهَا وَدِلَالِهَا
 وَأَعْيَادِ أَرْكَانِهَا نَعَالِي مُوَجِدُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا شَمَّ وَجَدْنَا الشَّرَّ
 السَّوْدَاءَ عَلَى طُولِ عُنُقِهَا الْبَيْضَاءَ كَانَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ اعْتَنَقْنَا فِي هَذَا
 الْمَقَرِّ الْأَبْنَى وَالْمَقْصِدِ الْأَقْصَى نَعَالِي مُوَجِدُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا مَا
 نَفَرَ سَنَابِي وَجْهِهَا وَجَدْنَا النُّقْطَةَ الْمَسْتَوْرَةَ تَحْتَ حِجَابِ الْوَاحِدِيَّةِ

مُشْرِقَةً مِنْ أُنْفِ جَبِينِهَا كَأَنَّ بِهَا فُصِّلَتْ الْوُاحِ مَحَبَّةُ الرَّحْمَنِ فِي الْإِمْتِكَانِ
 وَدَفَائِرِ الْعُشَّاقِ فِي الْأَفَاقِ تَعَالَى مُوَجِدُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا وَحَكَمَكَ
 عَنْ تِلْكَ النَّقْطَةِ نَقْطَةً أُخْرَى فَوْقَ ثَدْيِهَا الْأَيْمَنِ تَعَالَى مَوْلَى السِّرِّ
 وَالْعَلَنِ الَّذِي خَلَقَهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا وَقَامَ هَبِكَلُ اللَّهِ يَمْشِي وَتَمْشِي
 وَرَأَتْهُ سَامِعَةً مَحْمُورَةً مُجْدِبَةً مِنْ آيَاتِ رَبِّهَا تَبَارَكَ الَّذِي خَلَقَهَا
 لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا ثُمَّ أزدادت سرورا وفرحا وشوقا إلى أن تَغَيَّرَتْ
 وَأَنْصَعَفَتْ فَلَمَّا آفَاقَتْ تَقَرَّبَتْ وَقَالَتْ نَفْسِي لِجَنَّتِكَ الْفِدَاءُ يَا سِرَّ
 الْغَيْبِ فِي مَلَكُوتِ الْأَنْشَاءِ تَعَالَى مُوَجِدُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا وَكَانَتْ
 تَنْظُرُ إِلَى مَشْرِقِ الْعَرْشِ كَمَنْ بَاتَ فِي سُكْرِ وَحَيْرَةٍ إِلَى أَنْ وَضَعَتْ
 يَدَهَا حَوْلَ عُنُقِ رَبِّهَا وَضَمَّتْهُ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَقَرَّبَتْ تَقَرَّبْنَا وَجَدْنَا
 مِنْهَا مَا نُزِّلَ فِي الْقَهْفَةِ الْمَحْزُونَةِ الْحَمْرَاءِ مِنْ قَلْبِي الْأَعْلَى تَعَالَى
 مُوَجِدُهَا لَمْ تَرَعَيْنُ بِمِثْلِهَا ثُمَّ مَالَتْ بِرَأْسِهَا وَأَمْتَكَتْ بِوَجْهِهَا عَلَى

إِصْبَعَيْهَا كَأَنَّ الْهَيْلَالَ اقْتَرَنَ بِالْبَدْرِ التَّمَامِ تَعَالَى مُوجِدُهَا لَمَّا تَرَى

عَيْنٌ بِمِثْلِهَا عِنْدَ ذَلِكَ صَاحَتْ وَقَالَتْ كُلُّ الْوُجُودِ لِبِلَاثِكَ الْفِدَاءُ يَا

سُلْطَانَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ إِلَى مَا أَوْدَعْتَ نَفْسَكَ بَيْنَ هُوَلَاءِ فِي مَدِينَةِ

عُكَّاءِ أَفْصَدَ مَمَالِكَ الْأُخْرَى الْمَقَامَاتِ الَّتِي مَا وَقَعَتْ عَلَيْهَا عِيُونَ

أَهْلِ الْأَسْمَاءِ عِنْدَ ذَلِكَ تَبَسَّمْنَا عَرِفُوا هَذَا الذِّكْرَ الْأَحْلَى وَمَا أَرَدْنَا

مِنَ السِّرِّ الْمُسْتَسِرِّ الظَّاهِرِ الْأَخْفَى يَا أُولِي النَّهْيِ مِنْ أَصْحَابِ سَفِينَتِي

الْحُمْرَاءِ قَدْ تَصَادَفَ هَذَا الذِّكْرُ يَوْمًا فِيهِ وُلِدَ مُبَشِّرِي الذِّبْيِ نَطَقَ

بِذِكْرِي وَسُلْطَانِي وَأَخْبَرَ النَّاسَ بِسَمَاءِ مَشِيَّتِي وَجَبْرِ ارَادَتِي وَشَمِيرِ

ظُهُورِي وَعَزْرَانَاهُ بِيَوْمِ آخِرِ الذِّبْيِ فِيهِ ظَهَرَ الْغَيْبُ الْمَكْنُونُ وَالسِّرُّ

الْمَخْرُوعُ وَالرَّمْزُ الْمَصُونُ الذِّبْيِ بِهِ أَخَذَ الْأَضْطِرَابُ سُكَّانَ مَلَكُوتِ

الْأَسْمَاءِ وَأَنْصَعَقَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ إِلَّا مَنْ أَنْقَذَنَا بِسُلْطَانِ

مِنْ عِنْدِنَا وَقُدْرَةٍ مِنْ لَدُنَّا وَأَنَا الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا أَسَاءُ إِلَّا إِلَهَ إِلَّا

أَنَا الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ طُوبَى لِمَنْ وَجَدَ عَرَفَ اللَّهُ فِي هَذَا الْيَوْمِ الَّذِي كَانَ مَطْلَعَ

الظُّهُورِ وَمَشْرِقِ إِسْمِي الْغَفُورِ وَفِيهِ فَاحَتْ النَّفْثَةُ وَسَرَّتِ النَّسَمَةُ وَأَخَذَ

جَذْبُ الظُّهُورِ مَنْ فِي الْقُبُورِ وَنَادَى الطُّورُ الْمَلِكُ لِلَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْمُتَعَالِي

الْعَلِيمِ الْخَبِيرِ وَفِيهِ فَازَ كُلُّ قَاصِدٍ بِالْمَقْصُودِ وَكُلُّ عَارِفٍ بِالْمَعْرُوفِ

وَكُلُّ سَالِكٍ بِصِرَاطِهِ الْمُسْتَقِيمِ سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي بَارِكْ عَلَى أَحِبَّائِكَ

ثُمَّ أَنْزِلْ عَلَيْهِمْ مِنْ سَمَاوَاتِكَ مَا يَجْعَلُهُمْ مُنْقَطِعِينَ عَنْ دُونِكَ

وَمُتَوِّجِينَ إِلَى الْأَيْقُنِ الَّذِي مِنْهُ اشْرَقَتْ شَمْسُ فَضْلِكَ وَقَدِيرِ

يَا إِلَهِي مَا يَنْفَعُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْمُتَعَالِي

الْمُعْطِي الْبَازِلُ الْغَنِيُّ الْكَرِيمُ

انتهى

مطلب سووم

تاریخ حیات حضرت ربّ اعلیٰ قبل از بعثت

سخت‌خیز از تاریخ نبیل و سایر منابع موثقه

روز تولد حضرت اعلیٰ و جمال مبارک از جزو اعیاد مهمه امریه است و در کتاب اقدس ذکر آن دو یوم از قلم اعلیٰ نازل شده .
قره تعالی :

وَالْآخِرِينَ فِي يَوْمَيْنِ كَذَلِكَ قُضِيَ الْأَمْرُ مِنْ لَدُنِّهِمْ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ﴿٢٥٧﴾

و در سال اسئوال و جواب میفرمایند :
قره تعالی :

مولود اقدس امی اول فجر یوم دوم محرم است و یوم اول مولود بشر است و این دو یکت یوم محسوب شده عند الله . انتهى

و دلوح رشحات الهام و دلوح زین المقربین و الواح مبارکه دیگر نیز این مطلب نازل گردیده مرجه فرمایند

در این مقام مختصری از تاریخ تولد حضرت رب اعلی را اینکار د

حضرت رب اعلی نام مبارکشان سید علی محمد و بالقاب عظیم رب اعلی و نقطه اولی و مبشر

جمال اسی و نقطه بیان و باب ملقب و معروفند پدر بزرگوارشان سید محمد رضا و اجداد عالیمنان

حضرتش میرزا ابوالفتح بن میرزا ابراهیم بن میرزا نصرالله الحسینی شیرازی هستند (۱) مادرشان

مستاة بغا طه بیگمته میرزا محمد حسین بن میرزا عابد است (۲) تولد هیکل مبارک در شیراز

در یوم اول محرم در منزل آقا میرزا علی عموی و والده هیکل مبارک بسال هزار و دو بیست و

سی و پنج هجری قمری مطابق بیستم اکتبر سال ۱۸۱۹ میلادی اتفاق افتاد (۳) در دوران

طفولیت هیکل مبارک پدر بزرگوارشان در سال ۱۲۴۳ هجری قمری صعود فرمود.

و جناب حاجی میرزا سید علی خاں اعظم هیکل مبارک متکفل مراقبت و پرورش

حضرت گردید هیکل مبارک در اوائل چندی در کتب شیخ عابد معروف به شیخا که در قهوه

(۱) توفیق مبارک حضرت اعلی و شجره ارتباط افغان باغغان که فی صفا ۹ از مندر ترجمه انگلیسی تاریخ نیل است .

(۲) شجره ارتباط افغان باغغان

(۳) ترجمه انگلیسی تاریخ نیل ص ۷۲ حاشیه ۵

اولیابودتشریف بردند (۱) در اقول ماه ربیع الاول سال ۱۲۵۷ هجری قمری بزیارت

نجف و کربلا عزیمت فرموده و پس از هفت ماه بغارس مراجعت نمودند (۲) و با جنا

خال در شیراز به تجارت پرداختند (۳) تا در سال ۱۲۵۸ هجری بوم جمعه سیدم رجب از دواج

هیکل مبارک با خدیجه بیگم بنت آقا میرزا علی بن آقا میرزا عابد صورت گرفت (۴)

از این اقتران طفلی موسوم با حمد بوجود آمد که در سال ۱۲۵۹ هجری یعنی یکسال قبل از

بعثت مبارک وفات یافت (۵) هیکل مبارک در کتاب قیوم الاسماء که بتفسیر

احسن القصص نیز معروفست در ضمن سوره ۲۸ نام فرزند خود را احمد ذکر فرموده و حضرت

حرم را در مصیبت آن طفل تسلیت داده اند قبر احمد در شیراز در بقعه بی بی دختران در پای

سروی واقع شده بود و امروز آن نقطه مشخص و معلوم است و در چند سال قبل حسب الامر

حضرت ولی امر الله جل سلطان محفل روحانی شیراز در حضور نابنده مخصوص هیکل مبارک جناب

دکتر لطف الله حکیم و جمعی از احباب الهی رس احمد را از محل اول بگلستان جاوید شیراز منتقل کرده

(۱) ایضاً صفحه ۷۵ ماشیه ۱ (۲) ایضاً صفحه ۷۵ ماشیه ۱ (۳) تاریخ نیل انگلیسی صفحه ۷۶ (۴) فیالذوواج مبارک

که در بیت شیراز محفوظ است (۵) صفحه ۷۶ تاریخ نیل انگلیسی

و دفون ساختند . پس از وفات این طفل مناجاتی از قلم مبارک صادر شده که چند فقره آن در صوفیه ۷۷ ترجمه انگلیسی تاریخ نیل مسطور و ترجمه آن بفارسی چنین است .

اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي كاش این ابراهیم تو را هزار اسمعیل بود تا همه را در راه محبت تو قربانی مینمود
یا محبوبی یا مقصود قلبی محبت این احمد که بنده تو عظیم محمد او را در راه تو قربانی کرد هیچگاه نپوشید
شعر محبت تو را که در قلبش افروخته خاموش سازد تا جانم در پای تو نثار نشود و تا جسم
در راه تو بنمک و خون نغلطد و تا سینه ام برای تو پداف گلوله های بسیار نشود اضطراب
من تسکین نیابد و دل من راحتی نپذیرد ای بخدای من ای یگانه مقصود من قربان شدن
یگانه فرزند مرا بپذیر و قبول فرما و فداشدن او را فاتحه و علامت فدا شدن من در راه
قرار بده و بفضلت فدکاری مرا قبول فرما آرزو دارم که خون من در راه تو ریخته شود
تا بذرا من تو را با خون خود آبیاری تا منم تاثیر مخصوصی بخون من عطا کن تا بذرا منی بزودی
در قلوب عباد انبات نماید و سرسبز گردد و نمو کند تا درختی توانا گردد و جمیع اهل عالم
در سایه آن مجتمع شوند اللهم استجب دعائی و بحق لے املی و منائی انک انت المقصد

باری جیکل مبارک مدنی راحم دہ بوشہز تجارت مشغول بودند تا دوران اظہار امر و بعثت رسید
کہ شرح آن در فصل سوم مسطور است .

مادر حضرت اعلیٰ در آخرین سال قرن سیزدهم ہجری (۱) در نہایت درجہ ایمان و ایقان ^{(۱) تاریخ بیوس ۱۹۱} بظہور

مبارک در کربلا وفات یافت و سبب تصدیق مشار الیہا بامر مبارک در اوقاتی کہ در کربلا

مجاور بودند زوجہ حاجی عبدالمجید شیرازی و جناب حاجی سید جواد کربلائی بودند کہ باشارہ

جمال مبارک نزد مشار الیہارفتہ و اورا تبلیغ نمودند (۲) حرم محترمہ حضرت رب اعلیٰ جل جلالہ

ہمیشہ حاجی میرزا سید حسن افغان کبیر ہستند پسر افغان فرزند میر سید علی از عمہ خود حضرت

حرم تقاضا نمود کہ بحضرت نور حضرت بہاء اللہ جل جلالہ وساطت و شفاعت کنند تا مشار الیہ

مورد عنایت حق شود و اجازہ فرمایند تا فروغیہ صبیئہ جمالقدم کہ از کوہر خانم حرم کاشانیہ جل

قدم بود بحالہ نکاح او در آید حضرت حرم نقطہ اولی برادرزادہ خود فرمودند کہ اگر شرط میکند

بایشان بساحت اقدس جمالقدم جل جلالہ عمر اہی کند و ایشانرا بحضور مبارک برساند در

منظوریکه دارد مساعدت خواهند فرمود سید علی قول داد که با عمه خود حضرت حرم همراهی کند و ایشانرا
 بمحض جمال قدم برساند حضرت حرم هم عریضه بساحت اقدس تقدیم نموده و تقاضای سید علی برادر
 زاده خود را معروف داشتند و بواسطت حضرت عبدالبهاء جل شانه بشریکه در لوح مبارک ذکر
 شده از ساحت مقدس جمال قدم غایب لجرم النقطه لوحی صادر در آن بقبول وسامت و شفا
 مشارایها اشاره فرموده بودند در لوح مبارکی که راجع باینخصوص نازل در مدینه الله شیراز موجود است
 باری سید علی بیزر برود که وسائل سفر خود را فراهم نماید و بعمه محترمه خود قول میداد که از
 یزد بشیراز خواهد آمد و مشارایها را بساحت اقدس خواهد برد حضرت حرم در شیراز منتظر
 ورود او بودند و شب و روز چشم براه تا روزی مراد از سید علی بحضرت حرم رسید
 مضمون آنکه چون توجه بشیراز انجام مطلب را تاخیر میانداخت من از راه روسیه بساحت اقدس
 عازم شدم شام منتظر باشید تا بعداً وسیده فراهم شود و مراجعت کرده باشا بساحت اقدس
 برویم از این بیوفائی و خلف وعده حضرت حرم بی اندازه متأثر شده و از عدم نیت
 وسائل تشرف بساحت اقدس بقدری محزون گردیدند که در بستر مرض افتادند و بملکوت

السی صعود فرمودند چون خبر صعود حضرت حرم بساحت اقدس رسید بجز عنایت بوج

آمد و زیارتنامه از قلم جمال قدم باعزاز مشارالیهما نازل و در آن این جمله مذکور قولد تعالی :

أَشْهَدُ أَنَّ فِيكَ اجْتَمَعَتِ الْآيَاتَانِ قَدْ أَحْيَيْتَ آيَةَ الْوَصَالِ فِي الْأُولَى وَ

أَمَاتتَ آيَةَ الْفِرَاقِ فِي الْآخِرَى و در همین مقام میفرمایند که خداوند بجمع نفوس پیرا

که در آنروز در عالم صعود کردند بر اثر صعود حضرت حرم همه را بجلایه عتفران بیاراست و

جمع را آمرزید و نیز آیه مبارکه ذیل از قلم مبارک نازل شده :

إِنَّ الْوَرْدَةَ الْعُلْيَا قَدْ سَمِعَتْ نِدَاءَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَ طَارَتْ إِلَيْهَا وَ

آیه مبارکه را با مبارک جمال قدم میرزا محمد علی (ناقص اکبر) بر سنگی نوشت و بشیر از فرستاد

شد تا بر سر قبر حضرت حرم نقطه اولی که در شاه چراغ شیراز واقع است بگذارند این سنگ

امروز در بیت مبارک موجود است تا پس از ساختمان مرقد مطهر حضرت حرم بر سر قبر گذاشته

شود وفات حضرت حرم در سال ۱۲۹۹ هجری قمری واقع و این سال در سنگ مزبور نیز

منقوش است در کتاب بدیع از قلم جمال قدم جل جلاله نازل :

يَا قَوْمِ فَاعْلَمُوا يَا تَا اَصْطَفَيْنَا اَمْ نَقْطَةَ الْاُولَى وَاِنَّهَا قَدْ كَانَتْ مِنْ خَيْرِ الْاِمَاءِ
لَدَى الْعَرْشِ مَذْكُورًا وَحَرَمَ اِطْلَاقَ هَذَا الْاِسْمِ عَلٰى غَيْرِهَا كَذَلِكَ رَقِمَ
مِنْ قَلَمِ الْاَعْلَى فِي لَوْحِ الْقَضَاءِ الَّذِي كَانَ فِي كِنَانِ ثَرْعِصَمَةَ رَبِّكَ مَحْفُوظًا
وَإِنَّهَا خَيْرُ النِّسَاءِ وَبَعْدَهَا تَطْلُقُ عَلٰى ضِلْعِ النَّقْطَةِ الَّتِي مَا خَرَجَتْ عَنْ
جِصْنِ الْعِصْمَةِ وَمَا مَسَّتْهَا اَيْدِي الْخَائِبِينَ وَكَذَلِكَ كَانَ الْاَمْرُ مَقْضِيًّا
وَالَّتِي خَانَتْ اِنَّهَا خَرَجَتْ عَنِ النَّقْطَةِ وَقَطَعَتْ نِسْبَتَهَا مِنْ اللّٰهِ الَّذِي
قَدَّرَ كُلَّ اَمْرٍ فِي لَوْحٍ مُّبِينًا . . . . . اِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى

اليوم خير النساء ام نقطه اولى است و حرام شده اطلاق اين اسم بر الماء الله و بچنين اذن
داره شده اطلاق اين اسم بعد ابر ضلع نقطه که در فارس ساکنند و از جسن عصمت بر آن
خارج شده اند و حرمت الله را رعایت نموده و دست خاشن بذي عصمتش نرسیده
فَوَقَفْتِى الْحَقِّ اَوْسْتِ بَنُوْلِ عَدْرَاءِ وَحَرَمَ اَعْلَى وَعَصْمَتِ كَبْرَى اِنْ اِخْتَدِمُوْهَا يَا
اِحْبَابِى بِصِدْقِ مُبِيْنٍ لِاَنَّهَا بَقِيَّةُ اللّٰهِ بَيْنَكُمْ اِنْ اَنْتُمْ مِنْ الْعَارِفِيْنَ .

صورت زیارتنا حضرت مہر م کہ از قلم جمالقدم جل جلالہ نازل شدہ این است قولہ تعالیٰ:

هُوَ الْمُعَزَّى الْمُحْزُونُ

اِنَّ يَا قَلَمُ قَدْ اَنْتَكَ مُصِيبَةٌ كَبُرَتْ وَرَزِيَّةٌ عُظْمَى الَّتِي نَاحَتْ بِهَا اَمَلُ

الْفِرْدَوْسِ الْاَعْلَى وَالْجَنَّةِ الْعُلْيَا بِهَا صَعَدَتْ الْاَحْرَانُ اِلَى اَنْ بَلَغَتْ

اَذْيَالَ رِداءِ الرَّحْمَنِ طَوْبِي لِقَاصِدٍ قَصَدَ خِدْمَتَهَا فِي حَيَوَاتِهَا وَزَارَهَا بَعْدَ

صُعُوبِهَا وَعُرُوجِهَا وَلا مَهْ قَصَدَتْ مَقَامَهَا وَتَقَرَّبَتْ اِلَى اللهِ بِهَا

الْبَهَاءُ الْمَشْرِيقُ مِنْ اَفْقِ غُرَّتِي الْغُرَاءِ وَالنُّورُ الظَّاهِرُ اللَّامِحُ مِنْ سَمَاءِ

اِسْمِي الْاَلْبَنَى عَلَيْكَ يَا ثَمْرَةَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَالْوَرَقَةَ الْمُبَارَكَةَ النَّوْرَاءِ

وَ اَنْبِيَةَ مَنْ اَبْتَسَمَ بِظُهُورِهِ مَلَكُوتُ الْبَقَاءِ وَنَاسُوتُ الْاِنْشَاءِ نَشَهُدُ

اَنَّكَ اَوَّلُ وَرَقَةٍ فَازَتْ بِكَ ايسِ الْاِوصَالِ فِي الْاِوْثَاقِ وَ اَخِرُ ثَمْرَةٍ اسَلَمَتْ

رُوحَهَا فِي الْفِرَاقِ اَنْتَ الَّتِي ذَابَ كَيْدُكَ وَاحْتَرَقَ قُوادِكَ وَاشْتَعَلَتْ

اَرْكَانُكَ فِي بُعْدِكَ عَنِ الْحُضُورِ فَيَمَقَامِ جَعَلَهُ اللهُ مَشْرِقَ اَيَانِهِ وَمَطْلَعِ

بَيِّنَاتِهِ وَمَنْظَهَرَ اسْمَائِهِ وَمَصْدَرَ أَحْكَامِهِ وَمَقَرَّ عَرْشِهِ يَا وَرَقَتِي وَعَرَفَ
جَنَّةَ رِضَائِي أَنْتَ فِي الرَّفِيقِ الْأَعْلَى وَالْمَظْلُومُ يَذْكُرُكَ فِي سَجْنِ عِكَاءِ أَنْتَ
الَّتِي وَجَدْتِ عَرَفَ قَمِيصِ الرَّحْمَنِ قَبْلَ خَلْقِ الْأَمْكَانِ وَتَشَرَّفْتَ بِإِلْقَائِهِ
وَفُزْتِ بِوِصَالِهِ وَشَرِبْتَ رَجِيقَ الْقُرْبِ مِنْ يَدِ عَطَائِهِ نَشْهُدُ أَنْ فِيكَ
اجْتَمَعَتِ الْأَيَّاتُ قَدْ أَحْيَيْتُكَ آيَةَ الْوِصَالِ فِي الْأُولَى وَأَمَّا أَنْتَ آيَةُ
الْفِرَاقِ فِي الْآخِرَى كَمَنْ لَيْلٍ صَعَدَتْ فِيهِ زَفْرَاتُكَ فِي حُبِّ اللَّهِ
وَجَرَتْ عِبْرَاتُكَ عِنْدَ ذِكْرِ اسْمِهِ الْأَجْمَلِ إِنَّهُ كَانَ مَعَكَ وَيَرَى اشْتِعَالَكَ
وَأَخْذَ أَبِكَ وَشَوْقَكَ وَاشْتِيَاكَ وَيَسْمَعُ حَنِينَ قَلْبِكَ وَأَنْبِينَ فُؤَادِكَ
يَا ثَمْرَةَ سِدْرَتِي فِي مُصِيبَتِكَ مَا جَ بَحْرُ الْأَحْزَانِ وَهَاجَتْ أَرْيَاحُ الْغُفْرَانِ
أَشْهُدُ أَنْ فِي اللَّيْلَةِ الَّتِي صَعَدْتَ إِلَى الْأَفْقِ الْأَجْمَلِ وَالرَّفِيقِ الْأَعْلَى
وَيَوْمِهَا قَدْ غَفَرَ اللَّهُ كُلَّ عَبْدٍ صَعِدَ وَكُلَّ أَمَةٍ صَعِدَتْ كَرَامَتِكَ
وَفَضْلًا عَلَيْكَ إِلَّا الَّذِينَ أَنْكَرُوا حَقَّ اللَّهِ وَمَا ظَهَرَ مِنْ عِنْدِهِ جَهْرَةً

كَذَلِكَ اخْتَصَكَ اللهُ يَا وَرَقَتِي بِهَذَا الْفَضْلِ الْأَعْظَمِ وَالْمَقَامِ الْأَسْبَقِ
 الْأَقْدَمِ . . . . . إِلَى قَوْلِهِ نَعَالِي إِذَا حَلَدْنَا ذِكْرَكَ مِنْ قَلْبِي الْأَعْلَى فِي
 الْقَصِيفَةِ الْحُمْرَاءِ الَّتِي مَا اطَّلَعَ بِهَا إِلَّا اللهُ مُوَحِّدُ الْأَشْيَاءِ وَذَكَرْنَاكَ فِي
 هَذَا اللَّوْحِ بِمَا يَذْكُرُكَ بِهِ الْمُقْتَرَبُونَ وَيَتَوَجَّهُ إِلَى رَمْسِكَ الْمُوَحِّدُونَ
 طُوبَى لَكَ وَنَعِيمًا لَكَ وَلِمَنْ يَحْضُرُ نِلْقَاءَ قَبْرِكَ وَيَتْلُو مَا أَنْزَلَهُ الْوَهَّابُ
 فِي الْمَثَابِ . فَصَلِّ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي عَلَى السِّدْرَةِ وَأَوْرَاقِهَا وَأَغْصَانِهَا
 وَأَفْنَانِهَا وَأُصُولِهَا وَفُرُوعِهَا بِدَوَامِ اسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَصِفَائِكَ
 الْعُلْيَا ثُمَّ احْفَظْهَا مِنْ شَرِّ الْمُعْتَدِينَ وَجُنُودِ الظَّالِمِينَ إِنَّكَ أَنْتَ
 الْمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ . انْتَهَى

ونيز جمال القدم جل جلاله ميسر ما يند

ش حرم عليها بهاء الله هو المفترد على الأفتنان

قد فاذا كتابك في المنظر الأكبر ويخاطبك ما لك القدر ويقول

قُولِي سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي أَنَا الْوَرَقَةُ الَّتِي أَنْبَتْنَاهَا مِشْيَتِكَ وَإِرَادَتُكَ
إِلَى أَنْ تَطْمَرَنِي مِنْ غَضَبِكَ أَسْأَلُكَ يَا مَالِكَ الْأُمَمِ وَسُلْطَانَ الْقَدِيمِ
بِأَنْ تَجْعَلَنِي مِنَ الطَّائِفَاتِ فِي حَرِّكَ فَيَكُلُّ عَالَمٌ مِنْ عَوَالِمِكَ أَيْرَبِي
وَرَقَّتْكَ فَمَرَّكَتْ بِإِرَادَتِكَ وَفَوَّضْتَ أَمْرَهَا إِلَيْكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقَدِّرُ
عَلَى مَا تَشَاءُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْقَرِيبُ الشَّاهِدُ الْأَمِينُ . انتهى

و در لوحی دیگر خطاب بحضرت حرم میفرماید قوله تعالی :

حرم علیها بهاء الله مالک القدم (انه لبهاء الله لمن فیملکوت الامر
والخلق ومصباح الهدی لمن فی السموات والأرضین)

بسمه المقدس عن الازکار ای ورقه سدره انشاء الله بعنايت رحمت رحمانی
وینسان مکرمت سبحانی تمسک بسدره باشی لازال باو متحرک وساکن ، لنتک مشایخ
فمور هر امر برانظر مجلوت و فی مقرر است کذلک قد در من لدن مقنن قدیر .

همیشه در نظر بوده و هستی ابواب فیض فیاض مفتوحست و اریاح رحمت رحمن در محبوب و مورد

المحمدية از او محبوبید و با و منسوب این دولتی است پاینده و جنتیت باقیه بدو م و لا یزول .

یبقی ولایتی قسم با اسم اعظم جمیع مقامات عالیہ نامتعالیه در این رتبه مکنون و مستور است چنانکه

اشار و ظهورات ممنوعه آن در جوب نظر بعدم استعداد ارض این رتبه و ظهورات آن پوشیده

و پنهانست و البته این ستر را در عوالم قدریه و عوالم اخری ظهوری خواهد بود لکن انوار شمس

از سحاب متر که ممنوع شود منقود نخواهد بود و در مقام خود موجود و مشهود از بعضی مقالات

مالایقه محزون نباشید قبول حق معلق بشرط نبوده علت و سبب آن فضل او بوده تو باین

فضل اعظم فائزی قوی مابلی لفضلک الفداء یا محبوب العالمین . انتهى

در اینجا خلیل مسطور است آنچه که خلاصه اش این است :

جناب سید کاظم رشتی میدانست که ظهور موعود نزدیک است و از طرفی یقین داشت که حجت

بسیار و موانع متعدده موجود است که سبب عدم عرفان مردم خواهد گردید . بنا بر این همت

کاشت که با نهایت حکمت حجت را مرتفع سازد و نفوس را برای ساعت ظهور آماده و مستعد

ناید پوسته بشاگردان خود میگفت موعود فقط از جا بلقا و جا بلعاص خواهد آمد بلکه آن بزرگوار از آسمان

در میان شماست با چشم خود اورامی بینید ولی اورامی شناسید از اولاد رسول و از بنی ناک
 است جوانت دارای علم لدنی است دانش او از تعالیم شیخ احمد نسبت بلکه دارای علم الهی است
 علم من نسبت با و مانند قطره نسبت بدریاست من مانند ذره خاکم و او خداوند پاک قامت
 حضرتش متوسط است از استعمال دغان برکنار است بعضی از شاگردان خیال میکردند که
 موعود خود سید کاظم است و علامات را یک یک با او منطبق میباختند یکی از شاگردان سید
 این مطلب را افکار کرد سید کاظم بجای خشمناک گشت که نزدیک بود او را از جرگه شاگردان
 خویش بیرون کند این شاگرد که نامش ملا احمدی خونی بود از سید رجا کرد که او را عفو فرماید
 و از گناه خویش استغفار کرد شیخ حسن زینوی برای من حکایت کرد گفت من نیز از آن اشخاص
 بودم که سید کاظم را شخص موعودی پنداشتم و پوسته از خدا درخواست میکردم که اگر براه باطل
 رفتم مرا آگاه کند بدرجه مضطرب بودم که چند روز از خورد و خواب محروم شدم پوسته کف
 سید مشغول بودم و نهایت تعلق را با او داشتم بیکروز صبح زود ملا نوروز که از کاشمیران سید
 مرا از خواب بیدار کرد و گفت دنبال من بیامن بر خاستم و با هم بمترل سید کاظم رفتم سید را دیدیم

لباسهای خود را پوشیده و عبا بدوش افکنده مثل اینکه میخواهد بجلی برود بمن فرمود شخص بزرگواری
وارد شده میخواهم با تو بدین اوبرویم هوامند رجاردش میشد برآه افتادیم از کوه پامی کربلا
گذر کردیم تا بمتری رسیدیم جوانی دم در ایستاده بود عمده سبزی بر سر داشت و چندان آثار لطف
و تواضع در سبای او آشکار بود که بوصف نیاید مثل اینکه انتظار ورود ما را میکشید چون نزدیک
شدیم با کمال وقار بطرف ما آمد سید را در آغوش کشید و نهایت محبت و لطف را نسبت با او برآ
فرمود سید کاظم هم نهایت احترام را نسبت با آن جوان مراعات کرد در مقابل او ساکت ایستاده
بود و سر برزبر افکنده وارد منزل شدیم از پدر ما با لارفته با طاقی ورود نمودیم که مقداری گلهای
خوشبو در اطاق موجود و هوای مطهر نموده بود جوان ما را به نشستن دعوت کرد سراپای ما را سوز
و نشاط گرفته بود در وسط اطاق ظرفی مملو از شربت بود و فغان نقره پهلوی آن ظرف گذاشته بود
جوان میزبان فغان را پر از شربت کرد سید کاظم عنایت کرد و فرمود و سقا هم دتیم شرا با طهوا
سید ظرف شربت را از دست جوان گرفت و تا آخرین جرعه سر کشید و چنان سروری در چهره اش
ظاهر شد که وصف آن ممکن نیست میزبان جوان ظرفی از شربت بمن نیز عطا فرمود ولی بیانی کرد

مذاکرات بین سید و جوان زبور مدتی جریان داشت و جوان پیوسته با آیات قرآن جواب
 سید را میفرمود و پس از زمانی برخاستیم میزبان ما تا دم در ما را متابعت کرد و نهایت احترام را
 نسبت با مراعات نمود جلال و جمال آنجوان بی اندازه مرا تعجب ساخته مطلب دیگر نیز بر تعجب من
 افزود و آن این بود که دیدم سید کاظم از طرف نقره شربت آشامید با آنکه در شریعت اسلام
 استعمال طرف نقره و طلا حرام است هر چه خواستم علت احترام زائد از حد سید را نسبت بانجوا^ن
 سؤال کنم ممکن نشد احترام سید نسبت بانجوان بیش از احترامی بود که نسبت بمقام سید الشهدا
 مراعات می نمود پس از سه روز بهمان جوان وارد محضر سید شد و نزدیک در جلوس نمود بانها^ن
 ادب و وقار درس سید را گوش میداد بعضی اینکه چشم سید کاظم بر آنجوان افتاد سکوت اختیار کرد
 یکی از شاگردان خواهش نمود که بیان خود را ادا دهد سید با او فرمود چه گویم سپس بطرف آنجوان
 متوجه شده و گفت حق از آن نور آفتابیکه بر آن دامن افتاده است آشکار تر است من چون
 نظر کردم دیدم نور آفتاب بر دامن آنجوان بزرگوار افتاده دو مرتبه آتشاگرد از سید پرسید چرا
 اسم موعود را بانمیگویند و شخص او را بان نشان نمیدهد سید بانگشت خویش بگلوی خود اشارت کرد

و مقصودش این بود که اگر نام موعود را گویم و شخص او را معرفی کنم فوراً من و او هر دو بقتل خواهیم رسید
چیزیکه بیشتر بر حیرت من افزود این بود که مگر رسید کاظم میفرمود مردم بقدری گرا بوند که اگر من موعود را
با نام معرفی کنم و او را با نام نشان بدهم و گویم محبوب من و شاهین است همه در مقام انکار بر میآیند
و او را قبول نمیکنند با آنکه سید بانگشت خویش بدامن آنجوان اشاره کرد معذک بچکس مقصود
اورا در این اشاره نفهمید من کم کم دانستم که سید کاظم شخص موعود نیست پیوسته درباره آنجوان
فکر میکردم که کیست این همه جذابیت او از کجا است بارها خواستم از سید کاظم درباره آنجوان
چیزی بپرسم لکن وقار و جلال سید مرا از سوال بازداشت سید کاظم چندین مرتبه بمن فرمود
ای شیخ حسن خوشا بحال تو که است حسن است آغاز حالت حسن است عاقبت هم حسن است
بمخور شیخ احمد احسانی رسیدی و با من مدتی را گذرانندی در آینده نیز بشادمانی بزرگی خواهی
رسید و چیزی خواهی دید که هیچ چشمی ندیده و هیچ گوشی نشنیده و بقلب کسی خطور کرده بارها رسید
بر آدم که با آن سید جوان ملاقات کنم و از نام و نسبش جو یا شوم چند مرتبه اورا دیدم که در حرم
سید الشهداء غرق مناجات و دعا بود هیچ کس نظری نداشت اشک از چشمانش میریخت و

کلماتی در نهایت فصاحت از لسانش جاری میشد که بآیات شباقت داشت می شنیدم که مکرر
 میگفت یا الٰهی و محبوب قلبی حالت او بطوری بود که اغلب نماز گذاران صلوة خویش را
 ناتمام گذاشته و بکلمات و بیانات آنجوان توجه مینمودند و از خضوع و خشوع او حیرت میکردند
 گریه او سبب میشد که همه را گریان میساخت طرز زیارت و عبادت را از او میآموختند سید
 جوان پس از انجام اعمال یکسره بمنزل خود میرفت و با هیچکس تکلم نمینمود چند مرتبه خواستم
 با آنحضرت مذاکره کنم محض اینکه نزدیک او میرفتم قوه نهانی مرا باز میداشت که وصف
 آنرا نمیتوانم گفت بعد از جستجو و تفحص همین قدر دانستم که این جوان از تجار شیراز است
 در هر که علماء داخل نیست خودش واقوامش نسبت بشیخ احمد و سید کاظم نظری خاص دارند
 بعد ما شنیدم که بخجف مسافرت کرده و از آنجا بشیراز خواهد رفت آنجوان همیشه در نظر
 من بود علاقه شدیدی با او پیدا کرده بودم بعد از چندی که شنیدم جوانی در شیراز ادعای
 بابت کرده بتعلیم گذشت که این همان جوان بزرگواری است که قبلاً او را در کربلا دیدم
 بعد از استماع نداء از کربلا بشیراز رفتم ولی آنحضرت بک سفر کرده بودند پس از اینکه مرجهت

فرمود بحضور او شرف شدم و پیوسته سعی میکردم که از ملازمین حضرتش باشم . انتهى
در این مقام شمه ای از آثار و کلمات مبارکه حضرت رب اعلیٰ جل ذکره را تبتنا و تبرکاً مندرج میسازد

قوله تعالى   بسم الله العلي العظيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أْبَدَعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِأَمْرِهِ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِهِ

إِلَى اللَّهِ يُحْشَرُونَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ بِمَا تَشْهَدُ لِنَفْسِكَ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ .

بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الْفَرْدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الَّذِي لَا يَأْخُذُكَ

وَصَفٌ مِنْ شَيْءٍ وَلَا ذِكْرٌ عَنْ شَيْءٍ وَأَنْتَ لَمْ تَزَلْ كُنْتَ بِلَا وَجُودِ شَيْءٍ وَلَا تَزَالُ

إِنَّكَ كَأَنَّ بِلَا ذِكْرٍ شَيْءٍ وَالْآنَ قَدْ كُنْتَ بِمِثْلِ مَا كُنْتَ فِي أَوَّلِ الْأَزَالِ

لَمْ يَكُنْ مَعَكَ شَيْءٌ وَلَا يَذْكُرُ فِي رُتْبَتِكَ شَيْءٌ فَسُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ لَنْ

يَعْرِفَكَ عَلَىٰ حَقِّ ذَاتِنَيْتِكَ أَحَدٌ وَلَنْ يَعْبُدَكَ عَلَىٰ حَقِّ كِبَرِ نَيْتِكَ عَبْدٌ

فَأَشْهَدُ لَدَيْكَ فِي مَقَامِي هَذَا بِأَنَّ نَفْسَانَيْتِكَ دَالَةٌ بِالْقَطْعِ وَالْمَنْعِ

وَإِنِّي نَيْتِكَ شَاهِدَةٌ بِالسَّيِّئِ وَالْيَأْسِ فَكُلُّ الْوَصْفِ يَرْجِعُ إِلَىٰ مَقَامِ ابْدَائِكَ

وَكُلُّ التَّعْتِ بِدَلُّ عَلَى مَقَامِ اخْتِرَاعِكَ إِنْ قُلْتَ أَنْتَ أَنْتَ فَقَدْ حَكَيْتُ
 الْمِثَالَ بِالْمِثَالِ وَإِنَّكَ لَنْ تُعْرَفَ بِالْأَحَدِيَّةِ وَإِنْ قُلْتَ إِنَّهُ هُوَ فَقَدْ
 دَلَّتِ الْأَحَدِيَّةُ بِالْجَلَالِ وَإِنَّكَ لَنْ تُوصَفَ بِالْهُوتِيَّةِ فَبُحَانِكَ سُبْحَانَكَ
 يَا إِلَهِي لَا سَبِيلَ لِأَحَدٍ إِلَيْكَ لَا بِالذِّكْرِ وَلَا بِالْإِيقَانِ وَلَا بِاللِّسَانِ
 وَلَا بِالْعِزِّ وَلَا بِالْأَسْمَاءِ وَلَا بِالْصِّفَاتِ فَاسْتَغْفِرُكَ يَا إِلَهِي فِي تِلْكَ السَّاعَةِ
 الَّتِي يَنْزِلُ فِيهَا رِجْسُ الْأَرْوَاحِ بِإِذْنِكَ عَمَّا يَحِيطُ عَلَيْكَ بِي وَيُحْصِي كِتَابَكَ
 وَإِنَّكَ يَا إِلَهِي لَتَعْلَمُ سِرِّي وَعَلَانِيَتِي مَا جَعَدْتُ تَوْحِيدَكَ وَإِنْ عَمِلْتُ
 سُوءًا فَاسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ وَقَدْ انْقَطَعَ الرَّجَاءُ مِنِّي فِي ذَلِكَ الْحَالِ
 مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا أَجِدُ لِنَفْسِي مُعِينًا دُونَكَ وَحَدَّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ اللَّهُمَّ
 إِنِّي مُعْتَقِدٌ بِعَدْلِكَ وَبِدَائِكَ وَإِنَّكَ يَا إِلَهِي لَوْتَعَذَّبْتَنِي بِكُلِّ عَذَابِكَ
 سَرْمَدًا أَبَدًا بِدَوَامِ ذَانِكَ جَزَاءَ ذِكْرِي بَيْنَ يَدَيْكَ لَكُنْتُ مُسْتَحِقًّا
 بِذَلِكَ وَإِنَّكَ مَحْمُودٌ فِي فِعْلِكَ وَمُطَاعٌ فِي حُكْمِكَ وَلَا شَفِيعَ لِي غَيْرُ

نَفْسِكَ فَاعْفِرْ لِي اللَّهُمَّ يَوْمَ دَعَاكَ وَرَحِمَتِكَ فَإِنَّكَ غَنِيٌّ عَنِ عَذَابِي وَأَنَا
 مُضْطَرٌّ إِلَى غُفْرَانِكَ وَإِنْ تَدَعَيْتَنِي لَكُنْتُ مِنَ الْهَالِكِينَ فَأَنْزِلْ عَلَيَّ
 النَّصْرَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ بِدَعَائِكَ وَالْقَائِكَ وَاسْتَغْفَارِ مَلَائِكَتِكَ وَ
 نَزُولِ رَحْمَتِكَ فَإِنَّكَ أَنْتَ أَنْتَ قَدْ انْقَطَعَ النَّفْسُ مِنِّي وَإِنِّي أَنَا أَنَا فَافْعَلْ
 مَا أَنْتَ أَنْتَ إِنَّكَ أَهْلُ الْجُودِ وَالْكَرَمِ وَالْعِزَّةِ وَالْأَمْنَانِ وَالسَّلْطَنَةِ
 وَالْبَيَانِ وَالنِّعْمَاءِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ وَلَا خَالِقَ لِي سِوَاكَ وَإِنَّكَ
 رَبُّ الْعِزَّةِ عَلَى الْخَلْقِ لَجَمْعَيْنَ . انتهى

ودر ساله دلائل سبہ میفرماید قوله تعالى :

سازج کلام و جوہر مرام آنکہ شبہہ نبودہ و نیست کہ خداوند لم یزل با استقلال استعمال
 ذات مقدس خود بودہ و لا یزال با سترفاع استعمال گنہ مقدس خود خواهد بود نشاخصتہ
 اور ایہج شیئی حق شناختن و ستایش نمودہ اور ایہج شیئی حق ستایش نمودن مقدس
 بودہ از کل اسماء و منزہ بودہ از کل امثال و کل با و معروف میگردد و او اجل از آنست کہ

معروف بغیر گردد و از برای خلق اولی نبوده و آخری نخواهد بود که تعطیل در فیض لازم آید
و بعد آنچه ممکن است در امکان از عدد خلق ارسال رسل و انزال کتب فرموده و خوا
فرمود هر گاه در بحر اسماء سائری که کل بابت معروف است و او اجل از آنست که بخلق
خود معروف گردد یا بعباد خود موصوف بر شنی که می بینی خلق شده بمشیت او چگونه دلیل
باشد بر وحدانیت حضرت او وجود او بنفسه دلیل است بر وحدانیت خود و وجود کشتی
بنفسه دلیل است بر اینکه او خلق اوست این است دلیل حکمت نزدیک بر حقیقت
و هر گاه در بحر خلق سائری بدانکه مثل ذکر اول که مشیت اولیه بوده باشد مثل شمس است
که خداوند عز و جل او را خلق فرموده بقدرت خود از اول لا اول له در هر ظهوری او را
ظاهر فرموده بمشیت خود و الی آخر لا آخر له او را ظاهر خواهد فرمود باراده خود و
بدانکه مثل او مثل شمس است که اگر بالا نهایت طلوع نماید یک شمس زیاد نبوده و نیست
و اگر بالا نهایت غروب نماید یک شمس زیاد نبوده و نیست اوست که در کل رسل ظاهر
بوده و اوست که در کل کتب ناطق بوده اولی از برای او نبوده زیرا که اول با و اقل

بگردد و آخری از برای او نبوده زیرا که آخر با و آخر میگردد او است که در این دوره بدیع
که حال الف سیزدهم است بنقطه بیان معروف و بدیع اول در یوم او و بنوح در یوم او
و بابراهیم در یوم او و موسی در یوم او و جیسی در یوم او و محمد رسول الله در یوم او و یوم خود
در یوم خود و بمن نظیره الله در یوم او و بمن نظیره من بعد من نظیره الله در یوم او و معروف بوده
و این است سیر قول رسول الله از قبل اما التَّيْتُونَ فَاَنَا زَيْرَاكَ ظَاهِرٌ رَكْلُ شَمْسٍ وَاحِدٌ
بوده و هست و این است معنی حدیث که در حق حجت ذکر شده قَالَ الصَّادِقُ إِنَّهُ
يَقُولُ يَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ أَلَمْ يَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى آدَمَ وَشَيْئٍ فِيهَا أَنَا ذَا أَدُّ
وَشَيْئٌ الْآوَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى نُوحٍ وَوَلَدِهِ سَامٍ فِيهَا أَنَا ذَا نُوحٍ وَنَا
الْآوَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ فِيهَا أَنَا ذَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
الْآوَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ مُوسَى وَيُوشَعَ فِيهَا أَنَا ذَا مُوسَى وَيُوشَعَ الْآوَمَنْ
أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى عِيسَى وَشَمْعُونَ فِيهَا أَنَا ذَا عِيسَى وَشَمْعُونَ الْآوَمَنْ
أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى مُحَمَّدٍ وَآمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ فِيهَا أَنَا ذَا مُحَمَّدٍ وَآمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

الْأَوْمَنَّ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ فَهَا أَنَا ذَا الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
 الْأَوْمَنَّ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى الْأُمَّةِ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ فَهَا أَنَا ذَا الْأُمَّةِ وَبَعْدُ
 وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ إِلَى الْحَسَنِ اجْبُوا إِلَيَّ مَسْئَلَتِي فَإِنِّي أَنْتَبِكُمْ بِمَا نَبِئْتُمْ بِهِ
 وَمَا لَمْ تَنْبِئُوا بِهِ وَمَنْ كَانَ يَقْرَأُ الْكُتُبَ وَالْقَصَفَ فَلْيَسْمَعْ مِنِّي إِلَى آخِرِ
 الْحَدِيثِ وَيُمْفَرَمَا يَدُ فَيَنْظُرَ إِلَى هَذَا زَيْرًا كَأَنَّهُ رُسُلٌ بَانَ رُسُلٌ بَوَدَّه دَرَأَسْت
 وَأَنَّهُ كُتِبَ بَانَ كُتِبَ شَهْدَهُ أَرَأَسْت سَازِجِ كَلَامِ أَنَّهُ خَدَاوَنَدِ عَزَّوَجَلَّ اِرْحَمَكُت بِالْفِعْ
 خُودِ دَرُ لَهْوَرِ مُحَمَّدِ رَسُولِ اللَّهِ حَجَّت رَافِرْقَانِ قَرَارِ دَادَهُ وَأَنَّ مَوْبِئِي بَوَدَّه كَهْ دَرِ حَقِّ هَجْجِ مِئِي
 قَبْلَ اِرْ مُحَمَّدِ رَسُولِ اللَّهِ نَشَدَهُ كَهْ آيَةُ اِرْ كِتَابِ اللَّهِ حَجَّت بَاشَدُ بَرِ كَلِّ مِّنْ عَلَى الْاَرَضِ وَعَجْزُ
 كَلِّ اِبْرَسَانَدِ وَاثْبَاتِ قَدْرَتِ اَلْهِى نَمَا يَدُ . اِنْتَهَى

فصل دوم

یوم تولد جمال قدس ابی « دوم محرم »

مستن برشش مطلب

مطلب اول

راجع سویم نامی محرم کہ تولد جمال قدس ابی در آن واقع شدہ الواحی چندا قلم مبارک نازل شدہ از آنجملہ این لوح مبارک است

الْأَفْدَسُ الْأَمْنَعُ الْأَعْظَمُ

فَدَجَاءَ عَيْدُ اللَّوْلُوْدِ وَأَسْفَرَ عَلَى الْعَرْشِ جَمَالَ اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْعَزِيزِ الْوَدُودِ

طُوْبِي لِمَنْ حَضَرَ فِيهِذَا الْيَوْمِ لَدَى الْوَجْهِ وَتَوَجَّهَ إِلَيْهِ طَرَفُ اللَّهِ لِلْهَيْمِزِ الْقِيَوْمِ

قُلْ إِنَّا أَخَذْنَا الْعَيْدَ فِي السِّجْرِ الْأَعْظَمِ بَعْدَ الَّذِي قَامَ عَلَيْنَا الْمُلُوكُ

لَا تَمْنَعُنَا سَطْوَةَ كُلِّ ظَالِمٍ وَلَا تَضْطَرِّبُنَا جُنُودَ الْمَلِكِ هَذَا مَا شَهِدَ بِهِ الرَّحْمَنُ
 فِي هَذَا الْمَقَامِ الْمَحْمُودِ قُلْ هَلْ تَضْطَرِّبُ كَيْنُونَةَ الْأَطْمِينَانِ مِنْ خَوْفِ
 الْأَمْكَانِ لَا وَجَمَالِهِ الْمَشْرِقِ عَلَى مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ هَذِهِ سَطْوَةُ اللَّهِ
 قَدْ أَحَاطَتْ كُلَّ الْأَشْيَاءِ وَهَذِهِ قُدْرَتُهُ الْمُهَيْمِنَةُ عَلَى كُلِّ شَاهِدٍ وَ
 مَشْهُودٍ تَمَسَّكُوا بِحَبْلِ الْإِقْتِدَارِ ثُمَّ اذْكُرُوا رَتْبَكُمْ الْمُخْتَارَ فِي هَذَا الْفَجْرِ
 الَّذِي بِهِ أَضَاءَ كُلُّ غَيْبٍ مَكُونٍ كَذَلِكَ نَطَقَ لِسَانُ الْقَدِيمِ فِي هَذَا
 الْيَوْمِ الَّذِي فِيهِ فَكَ الرَّجِيحُ الْمُخْتَوْمُ إِيَّاكُمْ أَنْ تَضْطَرِّبَكُمْ أَوْ هَامُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا بِاللَّهِ أَوْ تَمْنَعَكُمْ الظُّنُونُ عَنْ هَذَا الصِّرَاطِ الْمَمْدُودِ يَا أَهْلَ
 الْبَهَاءِ طَبِّروا بِقَوَادِمِ الْإِنْقِطَاعِ فِي هَوَاءِ مَحَبَّةِ رَبِّكُمْ الرَّحْمَنِ ثُمَّ انصُرُوا
 بِمَا نَزَلَ فِي لَوْجِ مَحْفُوظِ إِيَّاكُمْ أَنْ تَعْبَادُوا لِمَعَ أَحَدٍ مِنَ الْعِبَادِ إِذْ أَنْظَرُوا
 يَعْرِفُ اللَّهُ وَبَيَانِهِ بِمَا يَتَوَجَّهُ كُلُّ الْوُجُودِ إِنَّ الَّذِينَ غَفَلُوا الْيَوْمَ
 أَوْلَيْتُكَ فِي سُكْرٍ لَهْوِي وَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ طُوبَى لِمَنْ تَوَجَّهَ إِلَى مَطْلَعِ آيَاتِ

رَبِّهِ مُخْضِعٌ وَإِنَابٌ إِنَّكَ أَنْتَ قَمٌ بَيْنَ الْعِبَادِ ثُمَّ ذَكَرَهُمْ بِمَا نَزَلَ فِي كِتَابِ
رَبِّهِمْ الْعَزِيزِ الْمُخْتَارِ قُلِ اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَتَّبِعُوا أَوْهَامَ الذُّهْنِ تَعَقَّبُوا كُلَّ فُلْجِرٍ
مُرْتَابٍ أَنْ أَقْبِلُوا بِقُلُوبٍ نُورَاءَ إِلَى شَطْرِ عَرْشِ رَبِّكُمْ مَا لِكِ الْأَسْمَاءِ
إِنَّهُ يُؤَيِّدُكُمْ بِالْحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْمُتَنَانُ هَلْ تَسْرِعُونَ إِلَى الْعُدَّةِ
وَالْبَحْرِ الْأَعْظَمِ أَمَامَ وَجْهِكُمْ تَوَجَّهُوا وَلَا تَتَّبِعُوا كُلَّ مُشْرِكٍ مَكَارٍ .
كَذَلِكَ دَلَعَ دَيْكَ الْبَقَاءَ عَلَى أَفْتَانِ سِدْرَتِنَا الْمُنْتَهَى ثَا لِهْ بِنِعْمَةٍ مِنْهَا
اسْتَجْدَبَ الْمَلَاءُ الْأَعْلَى ثُمَّ سَكَّانُ مَدَائِنِ الْأَسْمَاءِ ثُمَّ الذُّهْنِ
بَطُوفُونَ حَوْلَ الْعَرْشِ فِي الْعِشِيِّ وَالْأَشْرَاقِ كَذَلِكَ هَطَلَتْ أَمْطَارُ
الْبَيَانِ مِنْ سَمَاءِ مِثْيَةِ رَبِّكُمْ الرَّحْمَنِ أَنْ أَقْبِلُوا يَا قَوْمِ وَلَا تَتَّبِعُوا
الذُّهْنَ جَادِلُوا يَا بَابِ اللَّهِ إِذْ نَزَلَتْ وَكَفَرُوا بِرَبِّهِمُ الرَّحْمَنِ إِذْ أَنَّى الْحَبَّةُ
وَالْبُرْهَانِ . انتهى

مطلب و قوم

لوح مبارك مخصوص ليدنوله

الرَّؤْفُ الْكَبِيمُ الرَّحِيمُ

تَكْمُرُ

أَنْ يَا مَلَأَ الْغَيْبِ وَالشَّهُورِ أَنْ اِفْرَحُوا فِي أَنْفُسِكُمْ ثُمَّ اسْتَبْشِرُوا فِي ذَوَا
بِمَا ظَهَرَ لَيْلِ الَّذِي فِيهِ حُشِرَتِ الْأَكْوَارُ وَدُورَتِ الْأَدْوَارُ وَبُعِثَتْ
الليالي والآبهارُ وَمِيقَاتُ الْأَمْرِ مِنْ لَدُنْ مُقْتَدِرِ قَدِيرِ يَا بَشْرُ
لِمَنْ فِي مَلَأَ الْأَعْلَى بِهَذَا الرُّوحِ الْعَزِيزِ الْبَدِيعِ . وَهَذِهِ لَيْلَةٌ قَدْ
فُتِحَتْ فِيهَا أَبْوَابُ الْجَنَانِ وَسُدَّتْ أَبْوَابُ النَّيرانِ وَظَهَرَ رِضْوَانُ
الرَّحْمَنِ فِي قُطْبِ الْأَكْوَانِ وَهَبَّتْ نَسَمَةُ اللَّهِ مِنْ شَطْرِ الْغُفْرَانِ وَ

أَتَتْ السَّاعَةَ بِالْحَقِّ إِنْ أَنْتُمْ مِنَ الْعَارِفِينَ فَيَا بَشْرَى لِهَذَا اللَّيْلِ الَّذِي
اسْتَضَاءَ مِنْهُ كُلُّ الْأَيَّامِ وَلَا يَعْقِلُ ذَلِكَ إِلَّا كَلُّ مَوْقِنٍ بِصَبِيرٍ وَقَدْ
طَافَتْ فِي حَوْلِهِ لِبَابِي الْقَدْرِ وَتُرِثَتْ فِيهِ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ يَا بَارِي
الْكَوْثَرِ وَالتَّسْنِيمِ وَفِيهِ زُبَيْنَ كُلِّ الْجَنَانِ بِطَوَارِ اللَّهِ الْمُقَدَّرِ الْعَزِيزِ لِلنَّاسِ
وَبُعِثَتْ كُلُّ مَأْكَانٍ وَفِيهِ سَبَقَتْ الرَّحْمَةُ كُلَّ الْعَالَمِينَ فَيَا بَشْرَى
لَكُمْ يَا مَلَاءَ الرُّوحِ مِنْ هَذَا الْفَضْلِ اللَّامِحِ الْمُسِينِ وَفِيهِ تَزَلَّتْ
أَرْكَانُ الْجِبْتِ وَسَقَطَ الصَّنَمُ الْأَعْظَمُ عَلَى وَجْهِ التُّرَابِ وَأَنْعَدَمَتْ
أَرْكَانُ الشُّرُورِ وَنَاحَتْ الْمَنَاتُ فِي نَفْسِهَا ثُمَّ انْكَسَرَ ظَهْرُ الْعُرَى وَظَلَّ
وَجْهُهُ مَسُودًا بِمَا طَلَعَ فَجْرُ الظُّهُورِ وَفِيهِ ظَهَرَتْ مَا قَرَّتْ بِهِ عَيُونُ
الْعَظَمَةِ وَالْجَلَالِ ثُمَّ عَيُونُ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ فَيَا حَبْدَ الْهَذَا
الْفَجْرِ الَّذِي ظَهَرَ بِالْحَقِّ عَنْ مَطْلَعِ عِزِّ مُبِيرٍ قُلْ فِيهِ مُنْعَبَتِ الشَّيَاطِينِ
عَنِ الصُّعُودِ إِلَى جَبْرُوتِ الْعِزِّ وَالْأَرْقِنْدَارِ وَأَسْتَدَمَّتْ قُلُوبُ الدَّيْنَامِ

اعترضوا على الله المقتدر العزيز المختار وفيه أسودت وجوه الأشرار
 وأسضات طلعات الأبرار من هذا الجمال الذي يظهره انتظر
 ملكوت الغيب والشهود ثم أهل ملاء العالين فباروا هذا
 الروح الذي منه بعث ما في القبور واهتز كل عظيم رميم قل يا منيع
 السرور فما ضرب على رأسك ثم ان يا معدن الطغيان فارجع إلى
 مقرك في الحسبان بما اشرق جمال الرحمن عن افق الامكان بضيا
 الذي احاط انواره كل من في ممالك السبعان وخلق منه روح الله
 المقتدر العزيز المثنان وبه خرجت انا ميل الإرادة من ردوا العظية
 وشقت حجاب الأكوان بسلطانه المقتدر الممنيع العزيز المنيع فيا
 حبا من هذا الفجر الذي فيه استوى جمال القدم على عرش اسمه
 الاعظم العظيم وفيه ولد من لم يلد ولم يولد فطوبى لمن يتغمس في
 بحر المعاني من هذا البيان ويصل إلى ثالي العلم والحكمة التي

كُنِزَتْ فِي كَلِمَاتِ اللَّهِ الْمَلِكِ الْمُتَعَالِي الْمُقْتَدِرِ الْقَدِيرِ يَا حَبْلَيْنِ
بَعْرِفُ وَبِكُونُ مِنَ الْعَارِفِينَ قُلْ هَذَا فُجْرٌ نَزَلَتْ قِبَائِلُ مَلَائِكَةِ
الْفِرْدَوْسِ ثُمَّ مَلَائِكَةُ الْقُدْسِ وَمِنْهُمْ مَنْ اسْتَعْرَجَ بِتَفْهَاتِ جَبَالِ
اللَّهِ الْأَبْهَى إِلَى أَهْلِ مَلَائِكَةِ الْأَعْلَى وَمِنْ هَذِهِ التَّفْهَاتِ نَزَلَتْ
مَلَائِكَةُ أُخْرَى بِأَكْوَابٍ مِنْ كَوْثَرِ الْبَقَاءِ وَيَقُونَ الَّذِينَ يَنْهَوْنَ طَافُوا
حَوْلَ مَقَرِّ الذِّبْيِ فِيهِ اسْتَوَى هَيْكَلُ الْقَدِيمِ عَلَى عَرْشِ إِسْمِهِ
الْأَكْرَمِ الْكَبِيرِ يَا بَشْرِي لِمَنْ حَضَرَ بَيْنَ يَدَيْهِ وَشَهِدَ جَمَالَهُ
وَسَمِعَ نَعْمَانِيهِ وَحَى قَلْبُهُ مِنْ كَلِمَةٍ الَّتِي خَرَجَتْ مِنْ شَفَاةِ الْقُدْسِ
الْمُتَعَالِي الْعَزِيزِ الْمُنِيرِ قُلْ هَذَا فُجْرٌ فِيهِ غُرِسَتْ شَجَرَةٌ الْأَعْظَمِ
وَأَثْمَرَتْ بِفَوَاكِهِ عِزِّ بَدِيحِ تَأَلَّهُ لِكُلِّ ثَمْرَةٍ مِنْهَا نَعْمَاتٌ إِذَا نَذَرَ
لَكُمْ يَا مَلَائِكَةَ الرُّوحِ بَعْضَ تَرْتَمَائِنِهَا عَلَى مِقْدَارِكُمْ لَيْسَتْ جَذْبِكُمْ وَ
يُقَرِّبِكُمْ إِلَى اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْعَزِيزِ الْقَدِيرِ يَا حَبْلًا مِنْ هَذَا الْفُجْرِ

الذبي منه استشرقت الشمس عن أفق القدس بإذن الله
 المنيع العزيز المنيع قل هذا فجر فيه ظهر كينونة المكنون وغيب
 المخزون وفيه أخذ جمال القديم كأس البقاء يا نا ميل البهاء وسق
 أولاً بنفسه ثم أنفق على أهل ملاء الأبناء من كل وضيع وشيف
 فباحبذا من قبل وأخذ وسقى بحبه العزيز المنيع وإن ثمرة منها
 نطق بما نطق سدرة السينا على بقعة المباركة البيضاء وسعد
 منها اذن الكليم ما انقطعه عن الممكنات وقربه إلى مقر قدس
 مكين فباحبذا من جذب الله المقنن العلي العظيم وثمره
 اخرى نطق بما استجذب منه الروح وصعد إلى سماء عزيز مبين
 فباحبذا من هذا الروح الذي قد قام تلقاءه روح الامين
 يقبل من ملائكة المقربين وثمره نطق بما استجذب منها
 قلب محمد رسول الله واستخرج من ذلك التداء الأعلى إلى

سِدْرَةَ الْمُنْتَهَى وَسَمِعَ نِدَاءَ اللَّهِ عَن وَرَاءِ سُرَادِقِ الْكِبْرِيَاءِ عَن سِرِّ

إِسْمِي الْمَقْدَسِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ فَيَا حَبَّذَا مِنْ هَذِهِ السِّدْرَةِ الَّتِي

ارْتَفَعَتْ بِالْحَقِّ لِيَسْتُظِلَّ فِي ظِلِّهَا الْعَالَمِينَ أَنْ يَا قَلَمَ الْأَعْلَى فَاْمَسِكْ

زِمَامَكَ تَا اللَّهُ الْحَقُّ لَوْ تَنْطِقُ وَتَذَكُرُ نِعْمَاتِ الْأَشْيَاءِ مِنْ شَجَرَةِ اللَّهِ

لَتَبَقِيَ وَحِيدًا فِي الْأَرْضِ لِأَنَّ النَّاسَ كُلَّهُمْ يَفِرُّونَ عَن حَوْلِكَ فَيَنْفَضُونَ

عَن سَاعَةِ قُدْسِكَ وَإِنَّ هَذَا الْحَقُّ يَقِينٌ فَيَا حَبَّذَا مِنْ أَسْرَارِ الَّتِي

لَنْ يَقْدِرَ أَنْ يَجْمِلَهَا أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْعَزِيزُ الْجَمِيلُ أَمَا دَأَيْتَ

يَا قَلَمُ بِأَنَّكَ مَا أَظْهَرْتَ إِلَّا أَقْلَ مِنْ أَنْ يَحْصِيَ مِنْ أَسْرَارِ رَبِّكَ الْعَلِيِّ

الْأَبِيِّ كَيْفَ ارْتَفَعَتْ خَبَائِصُ الْمُنَافِقِينَ فِي الدِّيَارِ وَضَوْضَاءُ الْمُشْرِكِينَ

مِنَ الْأَشْرَارِ إِذَا خُذَ زِمَامَكَ ثُمَّ أَمْسَكَ ثُمَّ أَسْتَرُ مَا أَعْطَاكَ بِجُودِهِ

إِنْ تُرِيدُ أَنْ تُسْفِيَ الْمَمَكِنَاتِ مِنْ مَاءِ الْعَذَابِ الْحَيَوَانَ الَّذِي جَعَلَكَ

اللَّهُ مَعِينَهُ فَاجْرِعْ عَلَى مِقْدَارِهِمْ كَذَلِكَ يَا مَرْكَ الذَّبِي خَلَقَكَ بِأَمْرِ

مِنْ عِنْدِهِ إِذَا فَعَمَلٌ بِمَا أُمِرْتَ وَلَا تَكُنْ مِنَ الصَّابِرِينَ فَيَا حَبَّذَا مِنْ
 هَذَا الْحُكْمِ الَّذِي مِنْهُ أُخِذَ زِمَامُ الْمَوْجُودَاتِ وَمُنِعَ قَلَمُ الْأَعْلَى عَنْ ذِكْرِ
 مَا سَتَرَ مِنْ مَلَأِ الْإِنشَاءِ إِنَّهُ لَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

انتهى

مطلب سوم

راجع بلید تولد جمال اقدس ابی جل جلالہ لوح مبارک دیگر نیز موجود و صورت ان این است

هو الله

انْ يَا مَعْشَرَ الْعَشَاقِ تَاللهِ هَذِهِ لِلَّيْلَةِ مَا ظَهَرَ مِثْلَهَا فِي الْأَمْكَانِ وَ
إِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنْ لَدَى اللهِ الْعَزِيزِ الْمَتَّانِ وَنَطَقَ فِيهَا الرُّوحُ
بِنِعْمَةٍ يَهْتَرُ مِنْهَا حَقَائِقُ الْإِنْسَانِ بِأَنْ أَبْشِرُوا يَا أَهْلَ مَلَأَ الْأَهْلُ
فِي حَقَائِقِ الرِّضْوَانِ ثُمَّ نَادَى اللهُ عَنْ خَلْفِ سُرَادِقِ الْقُدْسِ وَ
الْإِحْسَانِ بِأَنَّ هَذِهِ لِلَّيْلَةِ وُلِدَتْ فِيهَا حَقِيقَةُ الرَّحْمَنِ وَفِيهَا
فُصِّلَتْ كُلُّ أَمْرٍ أَرَى مِنْ قَلَمِ السَّبْحَانِ إِذْ نَ فَا بَشِيرُ رَأَيْتُمْ اسْتَبِيرُوا

يَا مَلَاءَ الْبَيَانِ وَفِيهَا نَادَتِ الْوَرَقَاءُ عَلَى الْأَعْصَانِ وَالْأَفْتَانَ بِإِبْرَاهِيمَ
 يَا مَلَاءَ الرِّضْوَانِ قُلْ فِيهَا شَقَّتْ سِتْرُ مَجْبَابِ الْجَلَالِ عَلَى الْإِيقَانِ
 وَغَنَّتْ وَرَثَتْ حَمَامَةَ الْفِرْدَوْسِ فِي قَطْبِ الْجِنَانِ إِذَنْ فَابْشُرُوا
 يَا هَيَاكِلَ الْقُدُسِ فِي مَدِينَةِ الزَّمَانِ وَفِيهَا تَجَلَّى اللَّهُ بِكُلِّ إِسْمِ
 عَظْمَانٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى كُلِّ قَلْبٍ دُرِّي نَزْهَانٍ وَأَنْتُمْ فَابْشُرُوا
 يَا مَلَاءَ الْبَيَانِ وَفِيهَا تَمَوَّجَتْ أَبْحَرُ الْغُفْرَانِ وَهَبَتْ نَسَائِمَ الْإِحْسَانِ
 إِذَنْ فَاسْتَبْشِرُوا يَا أَصْحَابَ الرَّحْمَنِ فِيهَا غُفِرَ كُلُّ الْعِصْيَانِ مِنْ
 أَهْلِ الْإِمْكَانِ وَهَدِيهِ بِشَارَةٌ عَلَى كُلِّ مَنْ خُلِقَ فِي سَرَائِرِ الْإِمْكَانِ
 قُلْ هَدِيهِ لِلَّيْلَةِ قَدْ رَفِيَتْهَا مَقَادِيرُ الْجُودِ وَالْفَضْلِ فِي صَحَائِفِ الْعِزِّ
 وَالْإِيقَانِ لِيُرْفَعَ بِذَلِكَ كُلُّ الْأَحْزَانِ عَنْ كُلِّ الْأَشْيَاءِ فِي كُلِّ
 حِينٍ وَزَمَانٍ إِذَنْ فَابْشُرُوا فِي قُلُوبِكُمْ يَا مَنْ دَخَلَ فِي مَمَالِكِ
 الْوُجُودِ وَالْأَكْوَانِ إِذَنْ يُنَادِي مُنَادِي الرُّوحِ فِي قَطْبِ الْبَقَاءِ

مَرْكَزِ الْعُلُوِّ وَالرُّفْعَانِ وَهَذَا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْمَتَانِ تَاللهِ
قَدْ فَتِحَ خَتْمُ إِنْاءِ الْمِسْكِ مِنْ يَدِ الْقُدْرَةِ مِنْ ذِي شَوْكَةٍ وَسُلْطَانِ
وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَتَانِ وَأَدَارِكُ اسَ خَيْرُ رُثْمَانِ
مِنْ يَدِ يُوسُفَ الْأَحَدِيَّةِ بِجَمَالِ السُّبْحَانِ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ
الْعَلِيِّ الْمَتَانِ إِذَا فَاسْرَعُوا وَتَكَاسَرُوا يَا مَلَأَ الْأَنْسَانَ مِنْ هَذَا
السُّسْبِيلِ الْحَيَوَانِ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَتَانِ
قُلْ يَا مَلَأَ الْعَشَاقِ قَدْ أَشْرَقَ جَمَالُ الْمَعَشُوقِ مِنْ غَيْرِ حِجَابٍ وَ
قُمُصَانِ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَتَانِ وَيَا مَعْشَرَ الْأَعْجَابِ
قَدْ طَلَعَ جَمَالُ الْمَحْبُوبِ عَنِ افْتِقِ الْقُدْسِ فَهَلُمُّوا وَتَعَالَوْا يَا رُؤَا^{حِكُمْ}
يَا أَصْحَابَ الْبَيَانِ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَتَانِ وَقَدْ
ظَهَرَتْ الْحُجَّةُ وَالْبُرْهَانُ بِمَا قَامَتْ الْقِيَامَةُ بِقِيَامِ اللَّهِ بِمُظْهِرِ نَفْسِهِ
الْقِدْمَانِ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَتَانِ وَلِحَبِّ الْأَدْوَانِ^{رُ}

وَتَدَجَلَجَبَتِ الْأَكْوَارُ وَتَبَهَّجَتِ الْأَنْوَارُ بِمَا تَجَلَّى اللَّهُ عَلَى كُلِّ دَوْحَةٍ ذَاتِ
اَفْتَانٍ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَثَانِ تَعَالَوْا يَا مَلَائِئِ الْأَضْفِيَاءِ
بِمَا حَضِرَتْ الْأَرْوَاحُ وَنَشِرَتْ الْأَرْيَاحُ وَخَرِقَتْ الْأَشْبَاحُ وَرَنَّتِ السُّنُّ
الْبَقَاءِ عَلَى كُلِّ شَجَرَةٍ ذَاتِ انْغْصَانٍ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ
الْمَثَانِ تَاللهِ قَدْ خَرِقَتْ الْحُجُبَاتُ وَخَرِقَتْ السُّجُوتُ وَكُفِنَتْ الْبِلَالُ
وَرَفِعَتْ الْإِشَارَاتُ مِنْ ذِي قُدْرَةٍ وَقَدْرَانٍ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنْ
اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَثَانِ سُرُّوا وَأَسْرُوا يَا لِكَيْمَانِ هَذَا الرَّمْزُ الْخَفِيُّ الْخَفِيُّ
الْمُخْفِيَانِ لِئَلَّا يَعْرِفُوا الْأَعْيَارُ مَا تَكَاءَسُونَ مِنْ هَذِهِ الْخَمْرِ الَّتِي
كَانَتْ ذِي لَذَّةٍ وَجَدْبَانٍ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَثَانِ
يَا مَلَائِئِ الْبَيَانِ تَاللهِ قَدْتَمَّ النِّعْمَةُ وَكَمَلَتِ الرَّحْمَةُ وَوَلَّاحَ الْوَجْهُ بِالرُّوْحِ
وَالرُّيْحَانِ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمَثَانِ أَنْ يَأْسُرُوا يَا مَلَائِئِ
الْأَضْحَابِ أَنْ يَأْسُرُوا يَا مَلَائِئِ الْأَحْبَابِ مِنْ هَذَا السَّلْسِيلِ الذَّرِيِّ السَّعْتَانِ

وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مِنْ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمُنَانِ

انتهی

مطلب چهارم

محل تولد و تاریخ حیات مبارک قبل از ظهور

جمالبارک نام مبارکشان جناب میرزا حسینعلی بن میرزا عباس مشهور بمیرزا بزرگ نوری

و تولدشان در فجر یوم ثانی محرم سال ۱۲۳۳ هجری قمری در طهران واقع شد نبیل زرنده

در رباعی ذیل تاریخ تولد مبارکرا ذکر کرده قوله :

در اول غم بال ز سال فرقان   دوّم بحر محرم اندر طهران

از غیب قدم بملک امکان بگذاشت   شامیکه بود خالق من فی الامکان

جناب میرزا عباس نوری در سال ۱۲۵۵ هجری وفات نمود (۱) هیکل مبارک جمالقدم

در سال ۱۲۵۱ هجری با آسیه خانم بنت مرحوم میرزا اسمعیل نوری ازدواج فرمودند (۲)

حضرت عبدالبهاء و حضرت غصن المهر و حضرت ورقه مبارک که علیا بهائیه خانم از این اقرا

بوجود آمدند آسیه خانم ملقبه به ورقه علیا و نواب (۳) در سال ۱۳۰۳ هجری قمری در

عکاصعود فرمودند و در این اواخر باراده مطلقه حضرت ولی امر الله غصن ممتاز جبل سلطانی

رس المهر آسیه خانم از قبرستان عکا و رس مطهر حضرت غصن المهر از بنی صالح بکوه کرش

انتقال یافت و تفصیل آن از قلم مبارک در لوح مبارک مورخ ۱۴ شوال سنه ۱۲۹۶

مطابق ۲۵ دسامبر سنه ۱۹۳۹ نازل گردیده. مراجعه فرمایند

تبصره تاریخ وقایع ایام تسعه بجز بوم اول و ثانی محرم بحساب سال شمسی است و آنچه

بحساب قمری گرفته میشود بحساب شمسی تبدیل خواهد شد مگر روز اول و دوم محرم زیرا

بخش صریح این دو بوم عند الله بیک بوم محسوبست و این جز بحساب قمری ممکن نه زیرا

(۱) بقاء الله و عصر صید و کز اسنت (۲) قبلا از دواج مبارک که در صفحه ۵۲ مجلد پنجم عالم بهائی موجود است

(۳) الواح مبارک جمالقدم

بحساب سال شمسی بین این دو یوم فاصده جدائی خواهد افتاد حضرت عبدالبهاء جل شتاء
در لوح جناب آقا شیخ محسن نائینی میفرمایند قولہ تعالیٰ :

اما تواریخ این ظهور اعظم بعضی شمسی است و بعضی قمری عبد رضوان و عید نور روز ولیده
صعود شمسی است ولی عبدین مبارکین بصیرح کتاب توأم است و این جز بحساب قمری محقق
نگردد . انتہی

نظر باینکه اول و ثانی محرم بحساب قمری است در برخی سنوات که با ایام صیام مطابق شود
حکم صوم در آن دو یوم مرتفع است در ساله شوال و جواب نازل قولہ تعالیٰ :
اگر عید مولود و یا مبعث در ایام صیام واقع شود حکم صوم در آن دو یوم مرتفع است .

انتہی

مطلب پنجم

شماره از بیانات شفا حیدر حضرت عبدالبهاء در باب ایام اولیه جمال ابهی

در یوم ثانی محرم سنه ۱۲۳۳ در طهران در محله دروازه شمیران در سرای طالار حیات باغ تولد
 مبارک واقع گشت والده جمال مبارک نامیت تعلق را با ایشان داشت بدرجه که
 آرام نداشت و از حالات مبارک حیران بود مثلاً میگفت ابد این طفل گریه نمیکند
 و ابد آشنو نایکه از اطفال شیرخوار دیگرها در میشود از این طفل مشا به نمیشود از قبیل فریاد
 و فغان و گریه و زاری و بیتابی و بیقراری باری چندی گذشت و نظام واقع شد
 و مرحوم والدشان تعلق عظیمی با ایشان داشتند و طمعت بزرگواری و علو منقبت
 و منظریت مقدسه جمال مبارک بودند و برمان بر این آنکه در مازندران در قریه تاکر که

تبول ایشان بود عمارت طوکانه تأسیس فرمودند و جمالبارک اکثر موسم تابستان در آنجا

بودند مرحوم میرزا بنحط خویش در موقعی از مواقع خانه بقلم جلی این دو بیت مرقوم فرمودند

«بر درگاه دست چون ری گولبیک کانجانه سلام راه دارد نه علیک»

«این وادی عشق است نگردد از قدم این ارض مقدس است فاضل غلبیک»

در سن هفت سالگی روزی جمالبارک مثنی میفرمودند والدشان به برازندگی همکل مبارک

نظر کرده گفت قدری قامت کوتاه است والد جمالبارک گفتند نبدانی چه استعداد و قانی

دارد چه قدر با فطانت و هوش است مانند شعده آتش است در این صغرسن ممتاز از

جوانان بالغ اگر قامت چندان بلند نباشد ضرری ندارد باری در سن طفولیت در میان

یار و اغیار شهرت عجیبی فرمودند و همچنین آثار مواهب الهیه ظاهر و آشکار بود و محبوب

القلوب بودند و زرائیکه نهایت عداوت و دشمنی بوالدشان داشتند ایشان را دوست

میداشتند و حرمت و رعایت مخصوصه مینمودند مثلاً حاج میرزا آقاسی نهایت عداوت را بر حرم

میرزا داشت زیرا ایشان را رفیق قائم مقام مرحوم در قلب خویش می پنداشت زیرا با حرم

قائم مقام میرزا ابوالقاسم نهایت الفت و محبت را داشتند این مسئله نیز سبب بغض و عداوت
 شده بود لیکن با وجود این منتهای محبت را بجمالبارک اظهار میداشتند بدرجه که جمیع حیران بودند
 که این شخص با وجود اینکه دشمن والدشانست چرا بایندرجه رعایت پسر را مینماید مثلاً وقتیکه
 محمد شاه محمد خان امیر نظام کرمانشاهی را از آذربایجان طلبید و شهرت در ولایات یافت که
 حاجی معزول و امیر نظام بمسند صدارت عظمی منصوب مرحوم میرزا آنوقت حاکم بر وجود
 بودند مکتوبی به بهمن میرزا مرقوم نمودند مضمون اینکه المته تیه حاجی آقاسی معزول و امیر نظام
 منصوب (باب این سناس از شد دور باد) بهمن میرزا چون با مرحوم میرزا عداوت
 داشت عین مکتوب را بحاج میرزا آقاسی فرستاد او آتش گرفت و جمالبارک را خواست
 تشریف بردند عرض کردند نیدانم پدر شما من چه کرده ام که اینگونه در حق من مینویسد لیکن چکنم
 پدر شماست ملاحظه کنید چه نوشته است در حق من جمالبارک ملاحظه فرمودند و سکوت نمودند
 بیچ اظهار کردند صاحب دیوان نشسته بود او بسیار آدم خوش نغبی بود و جمالبارک محبت
 داشت مکتوب را گرفت و نگاه کرد گفت این خط میرزا نیست تقلید کرده اند حاجی میرزا آقاسی

گفت نگاه کن این عبارت باین سلاست باین مختصری و باین فصاحت و بلاغت بمنسبت
کسی دیگر تواند بنویسد چون جمالبارک هیچ نفرمودند و سکوت اختیار نمودند عرض کرد خوبست
که شهابوالد نصیحت کنید که اینگونه تخریب بار دیگر نکرید چنانکه پدر شماست محض خاطر بار او
گذشتم ولی کاری کنید که او نیز از من بگذرد مقصود این است که دشمنان مرحوم میرزا هم
جمالبارک را دوست میداشتند و با وجود اینکه جمیع میدانند که در هیچ مدرسه داخل نشده و
تربیح هیچ معلمی تعلیم نگرفته کل شهادت میدهند که در علم و کمال و کمالات و نظیرند مثلاً
در طهران بر مسئله مشکلی که مذاکره میشد جمیع حیران بودند جمالبارک حل میفرمودند و از
برای کل آشنایان اسباب عزت و راحت و نعمت بودند از جمله میرزا آقاخان صدر
اعظم و قنبر که وزیر لشکر بود معزول و مشکوب شد و سرگون بکاشان گردید نهایت رعایت
در حق او و خانواده اش نمودند و همچنین دیگران کبوقی با زندران تشریف بردند میرزا محمد
تقی مجتهد مشهور در (بالرود) بود قریب هزار طلبه داشت و بچند نفر از تلامذه خود اذن
و اجازه اجتماع داده بود شهاب در مجلس مباحثه علیه میشد و بعضی از احادیث مشکله روایت

میکردند و چون حیران می ماندند جمالبارک معنی حدیث را بیان مفسر نمودند از جمله شی از شبها
 میرزا محمد تقی مجتهد از تلامذه خود حدیثی سؤال کرد معانی بیان کردند نه پسندید بعد جمالبارک بیانی
 فرمودند سکوت کرد روز بعد بحضرات تلامذه مجتهدین گفت که بیت و بحال است شمارا
 تربیت و تعلیم کردم مراگان چنین بود که در معنی این حدیث عاجز نمانید و یک جوان گناه
 بسر حدیث را اینگونه تشریح نماید لهذا کلمات مبارک در صفحات نورشهرت یافت و بزرگان
 نور نهایت احترام را مجری میداشتند روزی جدّه یعنی والدّه و والدّه وقت سحر بمبزل میرزا
 تقی مجتهد رفته بود که نماز بخواند بعد از نماز مجتهد مذکور باو گفته بود که من مرده بشا بدم دیشب
 در خواب دیدم که حضرت قائم در خانه هستند من رو بخانه رفتم پاسبان گفت حضرت قائم
 با جمالبارک خلوت کرده اند لهذا کسی اذن دخول ندارد بعد فکری کرد گفت عجب این مقام را
 از کجا پیدا کرده اند ایشان از خانواده وزارتند بعد گفت بک نسبت خویشی بعیدی با دارند
 شاید از آن جهت است باری این حدیث مجتهد در اطراف نورشهرت یافت بعضی نفوس
 فطن زیرک گفتند نفس مجتهد را راه ندادند چگونه میشود این مقام بجهت خویشی با مجتهد حاصل شود

مختصر این است چه در طهران و چه در مازندران جمیع اعظم و اکابر و علماء که می شناختند شهادت
بر بزرگواری جمالبارک میدادند و هر امر متعی واقع میشد عمل آنرا جوع بایشان مینمودند و اگر
بخواهم در این مقام بکت بکت را شرح دهم بسیار مفصل میشود در ایام طفولیت در سن پنج پایش
سالگی جمالبارک خوابی دیدند و آنرا برای والدشان بیان فرمودند والدشان شخصی از
معتبرین و منجین حاضر نمود و سؤال از تعبیر خواب کردند رؤیای مبارک این بود که در عالم
خواب در باغی تشریف داشتند ملاحظه فرمودند که از اطراف طیور عظیم الجثه بر سر مبارک هجوم
دارند لیکن اذیت نمیتوانند برسانند بعد بدربار تشریف بردند و شناسی فرمودند این طیور
هوا و ماهیان دریا جمیعا هجوم بر سر مبارک مینمودند اما از سی نمبر رسانند آن شخص معبر اصطلاح
خود را بچه کشید و گفت این رؤیا دلیل بر آنست که این طفل مصدر امر عظیمی خواهد شد و آن
امر تعلق بعقل و فکر دارد زیرا سر مرکز عقل و فکر است لهذا جمیع رؤسا و بزرگان عالم
بر سر این طفل مانند مرغان هوا و ماهیان دریا هجوم خواهند کرد ولی ضرری نخواهند رسانید
او بر کل غالب میشود و کل بد نزد او خاضع خواهند گشت و عمرشان ظاهر خواهد شد . انتی

مطلب ششم

در فصل ۴ از تاریخ نبیل مسطور است آنچه که ملخص آن اینست

ملاحین از کاشان بقم توجه نمود لکن استعدادی در مردم آتشر نبود پس از بذرافشانی مستقیماً بطرف طهران حرکت و مسکن خود را در یکی از اطرافهای مدرسه میرزا صالح که به مدرسه پانار معروف است قرارداد حاجی میرزا محمد خراسانی که رئیس شیخیه و در طهران اقامت داشت در خصوص امر مبارک بابابالباب مذاکرات زیادی نمود ولی راه بجابت سپرد ملا محمد نوری میگوید من در آن ایام از شاگردان میرزا محمد بودم و در مدرسه که او درس میداد منزل داشتم صبحه او بمن متصل بود و قتیکه استاد من با ملاحین مذاکره میکرد من مذاکرات آنها را شنیده از نفوذ بیان و دانش و قوه آنچنان یعنی بابالباب بحیرت و از بی انصافی و اغراض استاد خود متحیر بودم

ملاحین روز ما در منزل نبود هنگام غروب آفتاب بمنزل بر میگشت و در ب اطاق را بروی خود
 می بست من نهایت میل را بملاقات ملاحین داشتم نیمه شبی بملاقات او رفتم و در ب اطاق
 او را زدم او هنوز بیدار بود و چراغی پهلوی خود گذاشته و با وجودیکه ورود مرا منتظر نبود با نهایت
 محبت مرا پذیرفت محبت او در قلب من مینهایت اثر کرده بود هر وقت با او مذاکره میکردم آشنگ
 از چشم بی اختیار جاری میشد ملاحین چون استعداد مرادید فرمود حالاً فهمیدم که چرا در ای مکان منزل
 کردم اگر چه استاد شهابی انصافی کرده اما من امید دارم شاگردانش برخلاف او بحقیقت امر
 آشنا شوند بعد فرمودند اسم شما چیست منزل شما کجاست جواب دادم اسم من ملا محمد لقیم معلم
 مسکنم در نور در ایالت مازندران ملاحین فرمود آیا امروز از فامیل میرزا بزرگ نوری کسی هست
 که معروف باشد گفتم بی در میان پسران او یکی از همه ممتاز تر و در رفتار شبیه به پدر است پرسید
 بچه کاری مشغول است گفتم بیچاره کارزاپناه و گرسنگان زادستگیری میکند پرسید در دربار چه
 مقامی دارد گفتم هیچ فرمود اسم او چیست گفتم میرزا حسینعلی گفت چه قسم خطرناک خوب بنویسد
 گفتم شکسته نستعلیق گفت اوقات خود را چگونه میگذرانند گفتم اغلب در میان چمنها گردش میفرماید

و بناظر زیبای طبیعی علاقه نام دارد فرمود سنش چقدر است گفتم ۲۸ سال ملاحظین بمن توجه
 نموده و با سرور و نشاطی بی اندازه پرسید آیا بلاقات او نامل میثوی گفتم بی اغلب بمنزل او
 میروم فرمود آیا میتوانی امانتی از من بایشان برسانی گفتم البته بانهایت اطمینان ملاحظین لوله
 کاغذیکه میان قطعه پارچه پیچیده شده بود بمن داد و گفتم فردا صبح زود این را بایشان بده و بگو
 فرمودند برای من نقل کن صبح زود من برخاسته بطرف خانه بهاء الله رفتم میرزا موسی برادر
 ایشانرا میشناختم دیدم در آستانه در ایستاده مطلب را با او گفتم میرزا موسی وارد منزل شده
 و بزودی مراجعت کرد پیام محبت آمیز بهاء الله را بمن ابلاغ نمود و من بجنور مبارک مشرف
 شده لوله کاغذ را بمیرزا موسی دادم که در مقابل بهاء الله بنهاد حضرت بهاء الله بر روی ما فرمود
 به نشینید لوله کاغذ را باز کردند و بمندرجات او نظری افکنده بعضی از جملات آنرا بصدای
 بلند برای ما خواندند من از ملاحظت آواز و ظرافت نغمه بهاء الله مجذوب شدم بعد از قرا^ت
 چند فقره به برادر خود توجه نموده گفتم موسی چه میگوئی بر کس بحقیقت قرآن قائل باشد و این
 کلمات را از طرف خداوند از راه عدالت و انصاف بر کنار است دیگر چیزی نفرمود

و مرا از حضور خود مرخص کرد بیک کتبه قدر وسی و بیک بسته چای بمن مرحمت فرمودند که با اطلاع
 محبت و مهربانی بلاحین بدم من در حالیکه سراپا مشغوف و مسرور بودم برخاسته نزد
 ملاحین برگشتم و پیغام و هدیه بهاء الله را با و دادم ملاحین با سرور بی غمناکی ایستاد
 با خضوع تمام هدیه را از من گرفت و بوسید بعد مراد را آغوش گرفت چشمهای مرا بوسه زد و گفت
 رفیق عزیز و محبوب من همانطوریکه قلب مرا مسرور کردی خداوند قلب ترا با سرور ابدی مسرور نماید
 من از رفتار ملاحین خیلی متعجب شده و با خود گفتم چه چیز سبب ارتباط این دو قلب شده است
 چند روز بعد ملاحین بطرف خراسان رهپار شد و در حین خدا حافظی بمن گفت آنچه دیدی
 و شنیدی مباد ای کسی افکار کنی آنها را در قلب خود مستور نگا به در اسم او را مباد ای کسی بگوئی
 برای اینکه دشمنان او با زیش اقدام خواهند نمود و در هر حال دعا کن که خداوند او را حفظ
 کند . ملا محمد از شهدای قلعه شیخ طبری و شیفتگان صادق بهاء الله است که با آنحضرت در
 جمیع احوال در نور و طهران معاشر بود روزی صدیقی میرزا بهلا محمد معلم نوری گفت که اگر دست
 از محبت قدوس برداری و از قلعه بیرون بیائی ترا بطهران میبرم و به تعلیم پسرهای خود و امیدهم

ملا محمد گفت ہرگز من خدا را با تو معاوضہ نخواہم کرد اگر تمام سلطنت ایران را بمن بدی یک لحظہ صوت
 خود را از مولایم بطرف دیگر برخواہم گردانید تو ای شاہزادہ بچشم من دست داری اما بروح من دست
 نخواہی یافت ہر قدر میخواہی مرا معذب کن خدا در قرآن فرمودہ (فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِيْنَ) اگر راست میگوئی تمناى مرگ کن شاہزادہ از جواب او بخشم در آمد و فریاد

تا بدن او را قطع قطعہ کردند

بقیه مطلب ششم

نقل از فصل پنجم تاریخ نیل زندی

مسافرت حضرت بهاء الله با زندهگان

اولین سفریکه حضرت بهاء الله برای نشر تعالیم حضرت باب فرمودند بقطعه نوره بود

نور موطن اصلی حضرت بهاء الله است در تا کر نور والد حضرت بهاء الله املکان داشتند و

قصر بزرگی بنا کرده بودند فرشهای گرانها و اثاث هنگفت در آن قصر موجود بود بنیل

میگوید روزی حضرت بهاء الله این بیانات را فرمودند و من از لسان مبارک شنیدم

فرمودند: وزیر مرحوم منزلی عالی داشتند که همگانش از این جهت برایشان رشک میبرد

جناب وزیر بواسطه ثروت زیاد و نجابت نسب و شرافت حسب و بخشش و کرامت

در تبه بلندی که داشتند در نظر اشخاصیکه ایشانرا میشناختند بسیار محترم بودند مدت بیست سال

افراد عاقله نوری که در نور و طهران میزیستند با نهایت شادکامی و صحت و سلامتی و وسعت عیش و روزگار گذرانند برکت الهی بر آن عاقله در آن مدت نازل بود و از هیچ جت پریشانی نداشتند پس از هفت سال ناگهانی آن خوشبختی در راحتی بسختی و بیایات تبدیل یافت و وسعت عیش و ثروت بضمیق معیشت و تنگ دستی مبدل شد اولین خسارتیکه وارد شد بواسطه سیل عظیمی بود که در قریهٔ تاکر با شدت تمام مهاجم گشت و نصف قصر جناب وزیر را خراب کرد با آنکه اساس این بنا در نهایت درجه استحکام بود جریان سیل بدنهٔ زیبا تر قصر را منهدم ساخت هر چه اثاث و امنهٔ فاخر و ثمن بود محو و نابود گشت از طرف دیگر دشمنان جناب وزیر و نفوسیکه با ایشان حد میردند سبب شدند که منصب حکومتی نیز از ایشان مسلوب شد ایشان در دربار ایران تا آنوقت دارای مناصب عالی بودند ولی فساد اعدا و تغتین حدودان سبب برکناری ایشان از وظائف حکومتی گردید این پیش آمد های متتابع و بیایات مکرر اثری در رفتار جناب وزیر نکرد ایشان در دوران گرفتاری نیز همان متانت و وقار و بخشش و احسان دورهٔ ثروت و وسعت را داشتند حتی

بایوفایان و دوستان لسانی خویش نیز با نهایت مهر و محبت رفتار نمودند تا آخرین دقیقه زندگانی با کمال ثبات و استقامت تحمل هرگونه ریج و زحمت را فرمودند. پیش از آنکه حضرت با اظهار امر بفرمایند حضرت بهاء الله بخطه نور مسافرت فرموده بودند در آن اوقات میرزا محمد مجتهد مشهور نوری در آنصفحات شهرت عجیبی داشت علما یکه در مجلس درس او حاضر میشدند و از محضرش استفاده میکردند نهایت مباهرات داشتند و خود را از دانشندان واقعی و عالم بر موز و اسرار اسلام می پنداشتند روزی در مجلس درس با حضور قریب ۲۰۰ نفر از شاگردان مجتهد نوری یکی از احادیث مشککه مرویه از ائمه اهلار را مطرح ساخت که شاگردان در باره معنی آن حدیث بحث کنند و نظر خویش را اظهار نمایند در بین درس حضرت بهاء الله با چند نفر از همراگان خود وارد شدند و به بحثی که مطرح شده بود گوش میدادند هیچک از شاگردان مجتهد نوری جواب مقرون بصوابی نداد حضرت بهاء الله با بیانی ساده شرح آن حدیث را ذکر فرمودند مجتهد نوری از عجز شاگردان خویش در باره شرح معنای حدیث خیلی خسته خاطر و مکدر شد و با سخن آینه بنشینم بانها گفتم چند سال است من زحمت میکشم که شما را با حقایق عالیه و اصول محکمه دین مبین اسلام

آشنا کنم تا بتوانید رموز را کشف کنید و مشکلات را آسان سازید امروز می‌بک جوان کلاهی
 از حیث دانش و علم بر همه شما مقدم است این جوان در هیچ مدرسه درس نخوانده و از معارف
 و علوم شما اطلاعی ندارد معذک حل مشکل را با بیانی سهل فرمود و شما پس از چندین سال
 زحمت از معنی یک حدیث عاجز شدید و فیتکه حضرت بهاء الله از خطه نور مراجعت فرمودند
 محمد نوری برای شاگردان خویش دو فقره رؤیا بی‌اثر که درباره حضرت بهاء الله دیده بود
 و خیلی بآنها اهمیت می‌داد بیان کرد خواب اول این بود که گفت در میان جمعی از مردم
 ایستاده بودم دیدم همه بمنزلی اشاره می‌کنند و می‌گویند حضرت صاحب الزمان در آنجا
 تشریف دارند من خیلی خوشحال شدم و با سرعت بطرف آن منزل رفتم که زودتر خود را
 بحضور حضرت برسانم در منزل که رسیدم مرا نگذاشتند وارد شوم تعجب کردم و سبب پرسیدم
 گفتند حضرت قائم باینکه مشغول مذاکره هستند هیچکس حق ندارد بحضور مبارک برود و درود
 اکیده ممنوع است من خواستم بدانم چه کسی در حضور حضرت می‌باشد از حیثت و خصوصیات
 ماوربنی که در منزل ایستاده بودند چنین استنباط کردم که آن شخص حبیب حضرت بهاء الله

مرتبه دیگر در خواب دیدم که چند صندوق در محلی دور من گذاشته شده یکی بمن گفت این صندوق
متعلق بحضرت بهاء الله است صندوقها را باز کردم دیدم همه پر از کتابست کتابها را باز کردم
دیدم تمام کلمات و حروفش با جواهر گرانبها نوشته شده و تابش آنها چشم را خیره میکند نورانیت
و تابش آنها جواهر باجمدی بود که از شدت حیرت و تعجب بغتة از خواب بیدار شدم وقتی که
حضرت بهاء الله در سال ۱۲۶۰ برای ابلاغ کلمة الله بجانب مازندران عزیمت فرمودند .
مجتهد نوری مذکور وفات یافته بود علما شیک در محضر درس بودند پراکنده شده بودند بجای مجتهد
مزبور علامه در آن عهد و قرار گرفته بود و فقط چند نفری بدرس او حاضر میشدند آنها هم بوسیله
ورفت آمدند فراوانیکه در دوره میرزا محمد تقی نوری وجود داشت در این موقع یکی از بنین رفت بود
چون حضرت بهاء الله ورود فرمودند عده بسیاری از اعیان و اشراف آن ناحیه بحضور مبارک
شافتند و رودشان را تسنیت و تبریک گفتند هر کدام که بلاقات حضرت بهاء الله میرفتند
منتظر بودند که از ایشان اخبار تازه راجع بدربار شاه و امور مملکتی و اقدام وزراء و غیره بشنوند
زیرا حضرت بهاء الله در طهران مورد توجه و احترام درباریان و معاریف بودند و مرکزیت ممتی

داشتند ولی حضرت بهاء الله در ضمن بیانات و مذاکرات از این گونه مطالب که مردم منتظر بودند بشنوند چیزی نمیفرمودند. بیانات مبارک که تا آنجا در باره ظهور امر جدید و ارتفاع ندای حضرت باب بود در نهایت فصاحت و بلاغت استدلال میفرمودند که اگر زمامداران امور این ندای الهی را قبول کنند و با امر جدید اقبال نمایند منافع بیشماری برای مملکت و ملت خواهد داشت. از شنیدن اینگونه بیانات مردم همه تعجب میکردند که چرا این شخص جلیل با این مرکزیت و مقام و جوانی و کمالیکه دارد با موری توجه فرموده و به نشر مطالبی پرداخته است که از وظائف علمای دین و پیشوایان روحانی است. وقتی بیانات مبارک الهی شنیدند و دلائل و براهین محکم و متقن را استماع میکردند خود را مجبور بقبول و اقرار میدیدند و امر جدید در نظر آنها پس از استماع بیانات مبارک در نهایت درجه اهمیت جلوه میکرد از وسعت اطلاعات و کثرت علم و دانش و شجاعت و منانت افکار و شدت انقطاع و توجه کامل آن بزرگوار بمسائل روحانیه همه در شگفت بودند و مشاهده این امور اثر عجیبی در وجود آنها داشت. بچکس راجعت معارضه با آنحضرت نبود کسیکه بمعارضه قیام کرد عمومی آنحضرت بود.

کہ عزیز نام داشت پیوستہ راہ جدل میبرد و با گوشہ و کنایہ بیانات مبارکہ را بجہاں خودش
 رد میکرد نفوسیکہ در حضور مبارک مشرف بودند چون جدل و بجاہت اورا میدیدند میخواستند
 بہانغش اقدام کنند و اورا از این رفتار زشت بازدارند ولی حضرت بہاء اللہ نمیکذاشتند
 و میفرمودند کاری باو نداشته باشید اورا بجدا و اگذارید عزیز چون خود را در مقابل آن
 حضرت جعفر و ناچیز دید نزد ملا محمد رفت و از او مساعدت خواست و گفت ای جانین
 پیغمبر خدا نگاہ کن چہ خطری متوجہ دین اسلام شدہ بین کار یکجا کشیدہ کہ جوانی با لباس
 درباری بنور آمدہ حملہ بحسن حصین ایمان مینماید و دین اسلام را منہدم مینماید بر خیز دین
 خدا را نصرت کن جلو او را بگیر و بچو مشرمانغت نا ہر کس نزد او حاضر میشود بام سحرش
 گرفتار میگردد و منجذب گفتار فصیح او گردیدہ نمیدانم چہ کار میکند کہ حمد را بجود متوجہ مینماید
 از دو حال بیرون نیست یا سحر و شعبدہ باز است یا دوانی بجای مخلوط میکند کہ چون
 کسی اورا بیا شاد فریفتہ او میگردد ملا محمد با حمد نافہمی و نادانی خود بیطلان گفتہ نامی عزیز بی
 برد و از روی مزاح باو گفت آیا تو ہم از آن چاہبا خوردہ و گفتار اورا استماع نمودہ ای

عزیز گفت بی دلکن کثرت ارادت و محبت شدیدی که بشما دارم نگذاشت سحر آنجوان در من
 تأثیر کند ملاحظه بکنید یقین داشت که هرگز نمیتواند مردم را بمخالفت حضرت بهاء الله وادار کند
 و چنان شخصه جلیلی را که بدون خوف و بیم به نشر تعالیم جدیده اقدام نموده از این کار مانعت نماید
 بنابراین در جواب سخنانیکه عزیز باو گفت چند سطر عبرتی نوشت مضمون آنکه ای عزیز از هیچ
 کس مترس هیچکس نمیتواند بتو ضرری برساند این عبارت را بقدری غلط نوشته بود که مقصود
 از آن مفهوم نمیشد بعضی از اعیان تا کر که آن نوشته را دیدند کاتب و مکتوب هر دو را
 مورد استهزا و عیب جوئی قرار دادند .

باری هر کس بحضور حضرت بهاء الله مشرف میشد و اعلان امر جدید را استماع مینمود باز آرزو
 مآثر و منجابت میشد که بی اختیار به تبلیغ امر قیام میکرد شاگردان ملاحظه چند مرتبه خواستند
 او را وادار کنند که بحضور حضرت بهاء الله مشرف شود و بحقیقت این دعوت جدیده
 آشنا گردد و مقصد و منظور اصلی بهاء الله را بمردم بفهماند ولی مجتهد باین کار تن در نمیداد
 و از جواب طفره میزد هر چه اصرار شاگردانش زیاد تر میشد مجتهد بر انکار میافزود شاگردان

در مقابل مجتهد سخت ایستادند و معاذیر او را قبول نکرده باو گفتند مرتبه و مقام شما ایجاب
 میکند که دین اسلام را محافظه نماید این اولین فریضه شاست شما باید همیشه مترصد باشید
 از هر گوشه و کنار هر آوازیکه در اطراف دین بلند شود مورد دقت قرار دهید و مقصود اصلی
 هر مدعی را بغمید مباد اضری بدین اسلام برسد بالأخره ملا محمد تقسیم گرفت که دو نفر از
 شاگردان مشهور میرزا خود را بحضور مبارک بفرستد برای این کار ملا عباس و میرزا ابوالقاسم
 که هر دو داماد میرزا محمد تقی مجتهد سابق نور بودند انتخاب کرد با آنها گفت بیروید حضرت بهاء^{تبارک}
 ملاقات میکنید از حقیقت منظور و اصل دعوت ایشان با خبر شوید هر چه شما تشخیص دهید
 از حقانیت و بطلان من بدون گفتگو قبول خواهم کرد تشخیص شما تشخیص من است آن
 دو نفر بجانب تا کرروانشند پس از وصول شنیدند که حضرت بهاء الله بقتل شریف
 برده اند آنها هم رفتند وقتی بحضور مبارک رسیدند ایشان سوره فاتحه قرآن مجید را تغیر
 میفرمودند نشستند بیانات مبارک را گوش دادند دیدند آن عبارات فصیح و گفتار متین
 و دلائل محکم و براهین متقن را اینشود بیچوجه انکار کرد ملا عباس بی اختیار از جا برخاست و

رفت دم در اطاق با کمال خضوع و عبودیت ایستاد و بالرزه و گریه بمیرزا ابوالقاسم فقیش
گفت می بینی که من در چه عالی هستم هر سؤالی را که حاضر کرده بودم از محضر مبارک بپرسم بکلی
از نظرم محو شد تو خود میدانی اگر میتوانی سؤالی بکنی بکن تا جواب بشنوی آنوقت برو بلامحمد
حال مرا خبر بده و با و بگو عباس گفت من از این بزرگوار دست برنمیدارم و دیگر نزد تو
نخواهم آمد میرزا ابوالقاسم گفت منم مثل تو هستم مرا با محمد کاری نیست با خدای خودم
عهد کردم که تا آخر عمر از ملازمت آستان این بزرگوار منصرف نشوم بگانه مولای من این
حضرت است داستان ایمان این دو نفر نایندۀ ملامحمد با سرعت عجیبی در قلمرو نور
مشهور شد مردم هر صنف و رتبه دسته دسته از هر گوشه و کنار بمحل توقف حضرت بملا
توجه میکردند عده زیادی بامر مبارک مؤمن شدند . یکی از ارادتمندان حضرتش که در
زمره بزرگان محسوب بود روزی بجنور مبارک عرض کرد مردم نور نسبت بشما ارادت پیدا
کرده اند آثار بخت و سرور از ناحیه جمیع آشکار است اگر ملامحمد هم در جرگه ارادتمندان
گراید و بامر جدید اقبال کند برای پیشرفت امر مبارک توجه و اقبال او اثر کامل خواهد داشت

حضرت بهاء الله فرمودند مقصود من از مسافرت بنور اعلان امر آتشی و تبلیغ نفوس و هدایت آنهاست منظور دیگری نداشته و ندارم بنا بر این اگر بشنوم که شخصی طالب حقیقت است و در صد فرسنگی منزل دارد و نمیتواند به ملاقات من بیاید من با نهایت سرور و نشاط بدون هیچگونه تاخیر و سهل انگاری فوراً بملاقات او میروم و امر آتشی را با و ابلاغ مینمایم ملاحظه در سعادت آباد منزل دارد و تا آنجا چندان مسافتی نیست من خود بیدین او میروم و کلمه الله را با و ابلاغ مینمایم حضرت بهاء الله با چند تن از اصحاب بسعادت آباد تشریف بردند ملاحظه با کمال خوشروئی از ایشان پذیرائی کرد حضرت بهاء الله فرمودند من برای ملاقات رسمی نیامده ام مقصودم دید و بازدید نیست فقط برای این آمده ام که ظهور امر جدید را بشناسم بدعم این امر از طرف خداست موعود اسلام ظاهر شده است هر که پیروی این امر مبارک کند تولد جدید خواهد یافت حال بفرمایید به چشم در باره قبول این امر مبارک چه مانعی دارید ملاحظه عرض کردم من هیچوقت با مری اقدام نمیکنم و تصمیمی نمیگیرم مگر بعد از استخاره از قرآن مجید قرآن را باز میکنم در اول صفحه هر آیه ای باشد مضمونش را در نظر میگیرم و مطابق آن عمل میکنم

حضرت بهاء الله مانعی نفرمودند مجتهد نوری قرآنی خواست و باز کرد و فوراً قرآن را بست و بدو
 اینکه بگوید کدام آیه آمده بود و مضمون آن چه بود گفت استخاره راه ندارد بنا بر این در بحث و مذاکره
 وارد نیشوم بعضی از حاضرین باور کردند و گفتند مجتهد راست میگوید بعضی بحقیقت مطلب پی بر
 و فهمیدند این رفتار مجتهد ناشی از ترس بود باین بهانه متمسک شد که خود را از آن در طه خلاص
 کند حضرت بهاء الله پیش از این حیرت و خجلت او را ندیده بودند و با نهایت محبت از او خدا
 حافظی کرده مراجعت فرمودند یک روز حضرت بهاء الله با چند نفر از همرازان بسیر و گردش
 مشغول بودند در بین راه جوانی را دیدند که تنها در گوشه ای خارج از راه نشسته لباس درویشی در
 برداشت و موی سرش پریشان و در هم افتاده بود در کنار جوی آب آتش افروخته بود
 و بلخ غذا مشغول بود حضرت بهاء الله نزدیک او تشریف بردند و فرمودند درویش چه میکنی
 جوان با سخن درستی جواب مشغول بخوردن خدا و پختن خدا و سوزاندن خدا هستم حضرت
 بهاء الله از سادگی آن جوان و خلوص نیت و حالت او که از تصنع و ظاهرسازی دور بود سر
 شدند و از جواب صریح او انبساطی بچهره اش دست داد با او مشغول گفتگو شدند پس از زمان

قلیل از بیانات مبارک که تغییر کلی در آنجوان حاصل شد از قید اوام خلاصی یافت و بعرفان حق
 فصیح فائز گشت از منبع نور مستنیر شد و مجذوب تعالیم مبارک گردید آنچه همراه داشت ریخت و
 جز و پروان حضرت بهاء الله درآمد از دنبال اسب آنحضرت میرفت قلبش بنار محبت مشتعل
 بود و بداهت بانشاء و انشاد اشعار پرداخت ترجیح بند مفصل بنظم آورده که ترجیح آن از اینقرار است

انث شمس الهدی و نور الحق   اظهر الحق یا ظهور الحق

اشعار او شهرت و انتشار یافت می گفتند مصطفی بیک سنجی معروف به مجذوب اشعار
 شیوانی بداهت در مدح محبوب خویش بنظم آورده در آنوقت بمیدانستند که محبوب او که بوده
 حقیقت حال این است که آن درویش در آن ایام مقام رفیع حضرت بهاء الله را که خلق
 جهان از عرفانش محبوب بودند شناخته بود خلاصه سفر حضرت بهاء الله در خطه نور تا حج علیه
 در برداشت قلوب مردم آن دیار بنور عرفان روشن شد از واحسان با هم تراز آمد در ظل بابت
 دین جدید درآمد و این موهبت بواسطه طهارت ذات و بیان جذاب فصیح و مناسبت
 و وقار و براهین محکم منطقی و محبت شدیدی بود که از حضرت بهاء الله دیده و شنیده بودند

تأثیرکلمات در فکار و گفتار آنحضرت بقدری شدید بود که گویی شجر و حجر اقلیم نور از امواج قوه زود حضرت بهاء الله روح حیات یافتند و جمیع اشیاء از فیض حضرتش جلب قوت و کسب حیات تازه نموده و از ذرات موجودات این ندامتگوش جان میرسید (ای اهل عالم بجمال الهی ناظر باشید که بنی پرده و حجاب ظاهر و آشکار و در نهایت عظمت و مجد پدیدار گشته)

پس از مراجعت حضرت بهاء الله مردم نور بانشار امر مشغول و بتحکیم اساس الهی موفق بودند عده ای از آنها در راه نصرت امر الله مشقات بسیار تحمل کردند و بعضی بانهایت سرور جام شهادت کبری نوشیدند خطا ماندران و مخصوصاً قلمرو نور اولین سرزمینی است که قبل از سایر بلاد ایران از نور کلمه الله روشن شد قلمرو نور که کوههای ماندران اطراف آنرا احاطه کرده نخستین نقطه ای بود که از انوار شمس حقیقت که از افق شیراز طالع شده بود مستنیر گشت در وقتیکه بلاد ایران در خواب غفلت بودند اقلیم نور از ظهور الهی خبر یافت و ندای امر جدید از آن نقطه بسایر نقاط منعکس گشته جهانزار و شنائی بخشید در اوقاتی که حضرت بهاء الله در سنین صباوت بودند جناب وزیر که پدر بزرگوارشان بود شبی در عالم رؤیا مشاهده نمود که

حضرت بهاء الله در دریای بیکران به شنا مشغول هستند نورانیت جسم شریفش بقدری شدید بود که تمام دربار روشن کرده بود گیسوان سپاهش در اطراف سر در روی آب پریشان و به تازی از موی مبارکش را ماسی بلب گرفته همه آن ماهیها از نور رخسار حضرتش خیره گشته و به طرف که آن بزرگوار شنا میفرمودند تمام آن ماهیها هم که هر یک نار موثر گرفته بودند به آن طرف میرفتند معدلت ضرر و ازبیتی بدن مبارکش نرسید و حتی بکوی هم از سرش جدا نشد با کمال آسانی و راحتی بدون هیچ مانع و رادعی شنا میفرمودند و همه ماهیها از دنبال حضرتش میرفتند جناب وزیر چون بیدار شدند معبر شهیر را احضار فرمودند تا رتوبار تعبیر و آن خواب عجیب را تفسیر نماید شخص معبر مثل اینکه با عظمت آینده حضرت بهاء الله الهام شده باشد بجناب وزیر گفت دریای بیکر اینکه مشاهده نمودید عالم وجود است پسر شما بکنه و تنها بر عالم تسلط خواهد یافت و هیچ چیز مانع او نخواهد شد تا بمشغوریکه در نظر دارد برسد همچکس را توانائی آن نیست که او را مانع کند مایه اینکه مشاهده نمودید امم و اقوامی هستند که از قیام فرزند شما مضرب و پریشان میشوند و دور او جمع شده و لکن حمایت و حفظ الهی فرزند شما را از اضطراب و پریشانی

اقوام و امم محافظت خواهد فرمود و گزند و اذیتی با او نخواهد رسید پس از این بیان شخص معبر را برآ
 مشاهده فرزند دلبنده خویش بردند چون معبر چشمش بصورت حضرت بهاء الله افتاد و آنجمله سراسر
 مشاهده کرد و آثار عظمت و جلال را در سیاهی حضرتش خواند بی اختیار زبان بدح و شانه گشود
 و بقدری تجمید و تعریف کرد که تعلق جناب وزیر بفرزند بزرگوارش از آن تاریخ بیحد بدرجات
 بیشتر شد و مانند یعقوب که شیفته یوسف بود در همه محبت و حمایت خویش فرزند ارجمندش را
 پرورش میداد حاجی میرزا آقاسی صدر اعظم محمد شاه هر چند با جناب وزیر میانه خوبی نداشت
 ولی نسبت بحضرت بهاء الله نهایت احترام را می نمود میرزا آقاخان نوری ملقب با عماد الله
 که بعد از حاجی میرزا آقاسی صدر اعظم شد چون در آن ایام احترام میرزا آقاسی را نسبت بحضرت
 بهاء الله میدید بایشان حسد میورزید از همان ایام حادث شدیدی در قلبش متکثر گشت
 با خود میگفت حالا که جناب وزیر هنوز زنده است و پسرش کودکی بیش نیست صدر اعظم
 این همه احترام نسبت بفرزند وزیر میکند نمیدانم بعد از جناب وزیر که پسرش جانشین او شود
 میرزا آقاسی چه خواهد کرد. صدر اعظم بعد از وفات وزیر نیز نهایت احترام را در باره حضرت بهاء

مجرمی میداشت اغلب بدین ایشان میرفت و همچون پدری که به پسرش محبت داشته باشد با ایشان رفتار میکرد بکوقت اتفاق افتاد که صدر اعظم در ضمن سیر و سیاحت گذارش بقریه .
فوج حصار افتاد این قریه از حضرت بهاء الله بود آب زیادی داشت هوای خوبی داشت
صدر اعظم فریفته آنقریه شد از حضرت بهاء الله درخواست کرد که آنقریه را با و بفروشند فرمودند
اگر این ده مال خودم بود هیچ اهمیتی نداشت آنرا بشما میدادم زیرا من بدنیای فانی دلبستگی
ندارم تمام دنیا در نظر من پست و بی مقدار است تا چه رسد باین قریه ولی جمعی از نفوس وضع
و شریف با من شرکیند بعضی از آنها بالغند و بعضی صغیر شما خوبست بروید با آنها مذاکره کنید
رضایت آنها را جلب کنید اگر قبول کردند مطابق میل شما رفتار میشود صدر اعظم از این جواب
خوش نیامد در فکر جیده و نیزنگت افتاد که آنقریه را مالک شود حضرت بهاء الله چون بمقصد او
پی بردند با اجازه سایر شرکاء آنقریه را بنحو امیر محمد شاه که مدتها بود طالب آنقریه بود فروختند .
صدر اعظم خیلی او قاتش تلخ شد و بهمانه اینکه سابقا این قریه را از مالک او لش خریده است
خواست بزور قریه را متصرف شود ولی کماشنگان خواهر شاه نمایندگان صدر اعظم را مورد

تویج قرار دادند و مانعت نمودند صدر اعظم نزد شاه رفت و از خواهر شاه با و شکایت کرد .
 لکن همان شب پیش از صدر اعظم خواهر شاه بخدمت شاه واقعه را عرض کرده بود و گفته بود
 که اعلیحضرت شما همیشه بمن میفرمودید که زرد زبور خود را بفروشم و ملک و آب بخرم من امر شما را .
 اطاعت کردم و قوچ حصار را خریدم حالا صدر اعظم میخواهد بزور آنرا تصاحب کند شاه بخوابش
 قول داد که صدر اعظم را از این خیال منصرف کند چون حاجی میرزا آقاسی از نیل بمقصودنا رسید
 شد بمخالفت حضرت بهاء الله قیام کرد دست آویز ما درست کرد نیزنگها ساخت که شاید بشناسان
 و مقام ایشان لطیفی وارد آورد و لکن حضرت بهاء الله با کمال شهامت بر تهمت را از خود
 دور میساختند صدر اعظم بچاره شدیک روز با خشم و غضب فریاد بر آورد و بحضرت بهاء الله
 گفت چه خبر است اینهمه مهانی میکنی منکره رئیس الوزرای شاهنشاه ایران هستم میل ندارم هر
 شب اینهمه جمعیت در سفره تو حاضر باشند چرا اینهمه اسراف میکنی مگر میخواهی بر ضد من
 قیام کنی و بر علیه من دستبندی کنی حضرت بهاء الله فرمودند استغفر الله خدا نکند اگر کسی
 دوستان خود شرا مهانی کند دلیل بر این است که میخواهد دستبندی و فساد کند حاجی میرزا آقا

هیچ تکلف زبانش بسته شد با آنکه هر گونه قوت و اقتدار داشت و زمام امور کشور در دستش
 بود و پیشوایان دینی با او همراه بودند آخر نتوانست بحضرت بهاء الله تمسکی بزند و خود را عاجز
 و فاجر مشاهده نمود نفوسیکه با حضرت بهاء الله معانیت داشتند همه مثل حاجی میرزا آقاسی خود را
 عاجز میدیدند حضرت بهاء الله بر همه مقدم بودند عظمت مقام و بزرگواری ایشان صیفت شریف
 بجمیع جهات رسیده بود مردم همه تعجب میکردند که چه طور ایشان از این در طغیانی هولناک
 خود را خلاص کرده جان سلامت میبرد و معاندین خود را طرز مومنان و عجباب میسازند میگفتند
 خدا ایشانرا حفظ میکند تا حفظ خدا نباشد هیچکس نمیتواند از این همه مخاطرات سلامت بماند حضرت
 بهاء الله همچوقت بمیل اطرافیان خود رفتار نمیفرمودند و مطابق طمع و غرور آنها اقدامی نمیکردند
 هر چند بار مجال دولت معاشر بودند و بار و سالی دین رفت و آمد داشتند ولی در هیچ موقع از
 اظهار مرضی و نصرت آن خودداری نمی نمودند و بشارت و آراء رجال دین و دولت در قبایل
 اظهار حقیقت اعتنائی نداشتند همواره حقوق مطلوبین را بدون خوف و بیم محافظه نمینمودند و پیوسته از
 ضعفای بی گنا مان حمایت و دفاع میفرمودند . انتی

فصل سوم

پنجم جادی الاقلی بعثت حضرت رب اعلى جبل اسمہ مشتعل برده مطلب

مطلب اول

لوح غلام الخلد

هَذَا ذِكْرُ مَا ظَهَرَ فِي سَنَةِ السِّتِينَ فِي أَيَّامِ اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْمُهَيِّمِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

إِذَا قَدَفَتْ أَبْوَابُ الْفِرْدَوْسِ وَطَلَعَ غُلَامُ الْقُدَيْسِ بِشُعْبَانِ مُبِينِ

فَيَأْتِي هَذَا غُلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِمَاءٍ مَعِينِ وَعَلَى وَجْهِهِ نِقَابٌ نُسُجِ

مِنْ إِصْبَعِ عِزِّ قَدِيرِ فَيَأْتِي هَذَا غُلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِإِسْمِ عَظِيمِ

وَعَلَى رَأْسِهِ تَاجُ الْجَمَالِ وَأَسْتَضَاءَ مِنْهُ أَهْلُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَيْنِ

فِيَا بَشْرِي هَذَا غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِأَمْرٍ عَظِيمٍ وَعَلَى كَيْفِهِ غَدَا بِرُوحِ كَسَاوِي
الْمَلِكِ عَلَى لَوْلُو يُبَيِّنُ مُبِيرِ فَيَا بَشْرِي هَذَا غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِأَمْرٍ مَبِينٍ
وَعَلَى إِصْبَعِهِ الْيَمْنَى خَاتَمٌ مِنْ لَوْلُو قَدْ سِ حَفِيظِي فَيَا بَشْرِي هَذَا غَلَامُ
الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِرُوحِ عَظِيمٍ وَنُقِشَ فِيهِ مِنْ خَطِّ آزَلِي خَفِي تَاللهِ هَذَا مَلَكٌ
كَرِيمٌ إِذَا صَاحَتْ أَفْتَدَةُ أَهْلِ الْبَقَاءِ فَيَا بَشْرِي هَذَا غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ
جَاءَ بِسُورِ قَدِيمٍ وَعَلَى شَفِيهِ الْيَمْنَى خَالٌ تَخَلَّخَتْ مِنْهُ آدِيَانُ الْعَارِفِينَ
إِذَا صَاحَ أَهْلُ حِجَابِ الْآهَوَاتِ فَيَا بَشْرِي هَذَا غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ
بِإِسْرِعَظِيمٍ وَهَذَا مِنْ نُقْطَةِ فِصْلَتِ عَنْهَا عُلُومُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ
إِذَا غَشَّتْ أَهْلُ مَقَامِ الْمَلَكُوتِ فَيَا بَشْرِي هَذَا غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ
بِعِلْمِ عَظِيمٍ وَهَذَا لِفَارِسِ الرُّوحِ فِي حَوْلِ عَيْنِ سَلْسِيلٍ إِذَا صَجَّ
أَهْلُ سِتْرِ الْجَبَرُوتِ فَيَا بَشْرِي هَذَا غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِكُتُبِ عَظِيمٍ
وَنَزَلَ عَنْ سُرَادِقِ الْجَمَالِ حَتَّى وَقَفَ كَالشَّمْسِ فِي قُطْبِ السَّمَاءِ بِجَمَالِ

يُدْعُ مَبِيعَ نِيَابِشْرِى هَذَا غُلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِبِشْرِ عَظِيمٍ فَلَمَّا وَقَفَ فِي
وَسَطِ السَّمَاءِ أَشْرَقَ كَالشَّمْسِ فِي قُطْبِ الزَّوَالِ عَلَى مَرْكَزِ الْجَمَالِ بِاسْمِ عَظِيمٍ
إِذَا نَادَى الْمُنَادِ نِيَابِشْرِى هَذَا جَمَالُ الْغَيْبِ قَدْ جَاءَ بِرُوحِ عَظِيمٍ وَ
صَجَّتْ أَفْتَدَةُ الْحُورِيَّاتِ فِي الْغُرُفَاتِ بِإِن تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ
إِذَا غَنَّتِ الْوَرْقَاءُ نِيَابِشْرِى هَذَا غُلَامُ الْخُلْدِ مَا رَأَتْ بِمِثْلِهِ عِيُونَ
أَحَدٍ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ وَفُتِحَتْ أَبْوَابُ الْفِرْدَوْسِ مَرَّةً أُخْرَى بِمِفْتَاحِ اسْمِ عَظِيمٍ
نِيَابِشْرِى هَذَا غُلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِاسْمِ عَظِيمٍ وَطَلَعَتْ حُورِيَّةُ الْجَمَالِ
كَمَا أَشْرَقَ الشَّمْسُ عَنِ افْتِقِ صَبِيحٍ مُبِينٍ نِيَابِشْرِى هَذِهِ حُورِيَّةُ الْبَهَاءِ
قَدْ جَاءَتْ بِجَمَالِ عَظِيمٍ وَخَرَجَتْ بِطِرَازٍ تَوَلَّهَتْ عَنْهَا عُقُولُ الْمُقَرَّبِينَ
نِيَابِشْرِى هَذِهِ حُورِيَّةُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَتْ بِمِلْجِ عَظِيمٍ وَنَزَلَتْ عَنْ غُرْفَاتِ
الْبَقَاءِ ثُمَّ غَنَّتْ عَلَى لَحْنِ اسْتَجْدَابَتِ عَنْهُ أَفْتَدَةُ الْمُخْلِصِينَ نِيَابِشْرِى
هَذَا جَمَالُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِسِرِّ عَظِيمٍ وَعَلِقَتْ فِي الْهُوَاءِ إِذَا أَخْرَجَتْ

شَعْرًا مِنْ شَعْرَاتِهَا عَنْ تَحْتِ نِقَابِهَا الْمُنِيرِ يَا بَشْرُ هَذِهِ حُورِيَّةُ الْخُلْدِ قَدْ
جَاءَتْ بِرُوحِ بَدِيحٍ إِذَا تَعَطَّرَتْ مِنْ شَعْرِهَا كُلِّ مَنْ فِي الْعَالَمِينَ ثُمَّ
أَصْفَرَتْ وَجُوهَ الْمُقَدَّسِينَ وَاسْتَدَمَّتْ مِنْهَا كَيْدُ الْعَاشِقِينَ يَا بَشْرُ
هَذِهِ حُورِيَّةُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِعِطْرِ عَظِيمٍ تَأَلَّاهُ مَنْ يُغَمِّضُ عَيْنَاهُ عَنْ جَالِهَا
عَلَى مَكْرٍ عَظِيمٍ وَتَزْوِيرٍ مُبِينٍ يَا بَشْرُ هَذَا جَمَالُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِنُورٍ
عَظِيمٍ دَارَتْ وَأَدَارَتْ فِي حَوْلِهَا خَلْقَ الْكَوْنِينَ يَا بَشْرُ هَذِهِ حُورِيَّةُ
الْخُلْدِ قَدْ جَاءَتْ بِدُورٍ عَظِيمٍ وَجَاءَتْ حَتَّى قَامَتْ فِي مُقَابَلَةِ الْغُلَامِ
بِطَرَازٍ عَجِيبٍ يَا بَشْرُ هَذَا جَمَالُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِحَسَنِ عَظِيمٍ .
وَبَعْدُ أَخْرَجَتْ عَنِ الْقِنَاعِ كَفَّ النَّخْصِيبِ كَشْعَاعِ الشَّمْسِ عَلَى وَجْهِ مِرَابٍ
لَطِيفٍ يَا بَشْرُ هَذَا جَمَالُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِطَرَزٍ عَظِيمٍ وَأَخَذَتْ
حَرْفَ بَرْقِ الْغُلَامِ بِأَنَامِلِهَا قَوِيٍّ مَبِيعٍ يَا بَشْرُ هَذَا جَمَالُ الْخُلْدِ
قَدْ جَاءَ بِطَرَفٍ عَظِيمٍ وَكَشَفَتْ الْجِجَابَ عَنْ وَجْهِهَا إِذَا تَرَزَلَتْ أَرْكَانُ

عَرْشِ عَظِيمٍ فَيَا بَشْرِي هَذَا غُلامُ الخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِأَمْرِ عَظِيمٍ ثُمَّ انْعَدَمَتْ
 الأرواحُ عَنْ هَيْكَلِ الخَلْقِ اجْمَعِينَ فَيَا بَشْرِي هَذَا غُلامُ الخُلْدِ قَدْ جَاءَ
 بِأَمْرِ عَظِيمٍ وَشَقَّتْ ثِيَابُ أَهْلِ الفِرْدَوْسِ عَنْ هَذَا المَنْظَرِ المَشْرِقِ القُدُّ
 فَيَا بَشْرِي هَذَا غُلامُ الخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِنُورِ عَظِيمٍ إِذَا ظَهَرَ صَوْتُ البَقَاءِ
 عَنْ وَرَاءِ حُجُبَاتِ العِماءِ بِبَدَأِ جَدِبٍ مَلِيحٍ فَيَا بَشْرِي هَذَا غُلامُ
 الخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِجَدِبِ عَظِيمٍ وَنَادَى لِسَانُ الغَيْبِ عَنْ مَكْنِ القَضَاءِ
 تَاللهِ هَذَا غُلامُ مَا فَازَتْ بِإِلْقَائِهِ عِيُونَ الأَوَّلِينَ فَيَا بَشْرِي هَذَا
 غُلامُ الخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِأَمْرِ عَظِيمٍ وَصَاحَتْ حُورِيَّاتُ القُدْسِ عَنْ
 عُرْفَاتِ عِزِّ مَكِينٍ فَيَا بَشْرِي هَذَا غُلامُ الخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِسُلْطَانِ مُبِينٍ
 تَاللهِ هَذَا غُلامُ يَشْتاقُ جِمالَهُ أَهْلُ مَلَأَ العالِينَ فَيَا بَشْرِي هَذَا
 غُلامُ الخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِأَمْرِ عَظِيمٍ ثُمَّ بَعْدَ ذَلِكَ رَفَعَ الغُلامُ رَأْسَهُ إِلَى
 مَلَأَ الكَرُوبِينَ فَيَا بَشْرِي هَذَا غُلامُ الخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِرُوحِ عَظِيمٍ

ثُمَّ تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ إِذَا قَامَ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ بِرُوحٍ جَدِيدٍ فَيَأْبُشُرُهُ هَذَا
 غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِصُورٍ عَظِيمٍ ثُمَّ بَعْدَ ذَلِكَ تَوَجَّهَ إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ
 بِنَظَرَةٍ عَزِيزٍ بَدِيعٍ فَيَأْبُشُرِي هَذَا غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِنَظَرَةٍ عَظِيمَةٍ
 وَحُسْرٍ كُلُّ مَنْ فِي الْمَلِكِ عَنْ هَذِهِ النَّظَرَةِ الْعَجِيبِ فَيَأْبُشُرُهُ هَذَا
 غَلَامُ الْخُلْدِ قَدْ جَاءَ بِأَمْرٍ عَظِيمٍ ثُمَّ أَشَارَ بِطَرَفِهِ إِلَى مَعْدُودٍ قَلِيلٍ
 فَرَجَعَ إِلَى مَقَامِهِ فِي جَنَّةِ الْخُلْدِ وَهَذَا مِنْ أَمْرِ عَظِيمٍ

نادری بقا از عرش مانند فرمود که ای منتظران وادی صبر و وفا و ای عاشقان هوای قرب
 و بقا غلام روحانی که در کنائز عصمت ربانی مستور بود بطراز یزدانی و جمال سبحانی از سر
 سدانی چون شمس حقیقی در روح قدسی طالع شد و جمیع من فی السموات و الأرض را
 بتعیص هستی و بقا از عوالم نبستی و فنا نجات بخشید و حیات بخشود و آنکه مستوره که ارواح
 جمیع انبیاء و اولیاء با دمع و مربوط بود از کمن غیب و خفا بعرصه شهود و ظهور جلوه فرمود
 و چون آنکه غیبیه از عالم هوید صرفه و احدیه محضه بعوالم ملکیه نقلی فرمود نسیم رحمتی از آن تجلی

بر خاست که رانحه عصیان از گلشن برداشت و خلعت جدید غفران بر میا کل نامناهی آسپا
 و انسان در پوشید و چنان عنایت بدیعه احاطه فرمود که جوهر کنون که در خزان امکان
 مخزون بود از نغمه کاف و نون در ظواهر کوان بجلوه و شهود آمد بقسیم که غیب و شهود در قیسی
 مجتمع گشتند و سر و ظهور در پراهنی بهم پیوستند نفس عدم بملکوت قدم برآمد و جوهر فنا بر چهره
 بقا وارد پس ایجا شقان جمال ذوالجمال وای و الهان هوای قرب ذوالجلال هنگام قرآ
 و وصال است نه موقع ذکر و جدال اگر صادق معشوق چون صبح صادق ظاهر و لایح و هوی است
 از خود و غیر خود بلکه از هستی و نیستی و نور و ظلمت و ذلت و عزت از همه پردازد و از نقوش و
 اوام و خیال دل بردارید و پاک و مقدس در این فضای روحانی و ظل تجلیات قدس صدانی
 با قلب نورانی بخرامید ای دوستان خمر باقی جاری و ای مستاقان جمال جانان بی نقاب
 و حجاب وای یاران نارسیبای عشق در جلوه و لمعان از ثقل حب دنیا و توجه بان خفیف
 شده چون طبور میز عشق در هوای رضوان الهی پرواز کنید و آهنگ آشیان لایزالی نمائید
 و البته جان رابی آن قدری نباشد در و انزالی جانان مقداری نه باری پروانگان

بمن سبمان در بر دمی حول سراج دوست جان بازند و از جانان نپردازند هر طبری را بسعد

مقدورنه وَاللّٰهُ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَاءُ اِلَى صِرَاطٍ عَلِيٍّ عَظِيْمٍ كَذٰلِكَ نُوْثِرُ حَيْثُ

عَلَى اَهْلِ الْعِمَاءِ مَا يَّقْلِبُهُمْ اِلَى بَيْتِنَا وَبِيْدِ خَلْفِهِمْ اِلَى مَقَامِ الَّذِي كَانَ

فِي سَمَاءِ الْقُدْسِ مَرْفُوْعًا . انتهى

مطلب دوم

لوح ناقوس

حضرت ولی امر الله جل سلطانہ در لوح مورخ ۵ شهر الجلال سنہ ۹۸۱ که باعزاز جناب بدیع الله آگاه

آبادہ نازل شدہ میفرماید قوله الاحلی

رباع بلوح ناقوس و شرح نزول آن فرمودند بنویس این لوح در اسلامبول نازل شدہ بر حسب خواش

آقا محمد علی اصفهانی بواسطہ حضرت عبدالبہاء و این لوح شب پنجم جمادی الاولی لیل

مبعث حضرت اعلیٰ بخط مبارک جمالقدم مرقوم و مسطور گردید تلاوت این لوح در همان لیل

مبارک محبوب و مقبول . انتہی

قوله تعالى . هُوَ الْعَزِيزُ هَذِهِ دَرُوزَةُ الْفِرْدَوْسِ اَرْتَفَعَتْ

فِيهَا نِعْمَةُ اللَّهِ الْمُهَيَّمِينَ الْقِيَوْمِ   وَفِيهَا اسْتَقَرَّتْ حُورِيَّاتُ الْخَلْدِ مَا مَسَّهِنَّ
 أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْقُدُّوسُ   وَفِيهَا تَقَرَّدَ عِنْدَ لَيْبِ الْبَقَاءِ عَلَى أَفْنَانِ
 سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى بِالنِّعْمَةِ الَّتِي تَحْبِرُ مِنْهَا الْعُقُولُ وَفِيهَا مَا يُقَرِّبُ الْفُقَرَاءَ
 إِلَى شَاطِئِ الْغَنَاءِ وَيَهْدِي النَّاسَ إِلَى كَلِمَةِ اللَّهِ وَإِنَّ هَذَا الْحَقَّ مَعْلُومٌ
 بِسَمِكَ الْهُوَ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْهُوَ يَا هُوَ يَا هُوَ يَا رَاهِبَ الْأَحَدِيَّةِ اضْرِبْ عَلَى النَّاقُورِ
 بِمَا ظَهَرَ يَوْمَ اللَّهِ وَأَسْتَوَى جَمَالَ الْعِزِّ عَلَى عَرْشِ قُدْسٍ مُنِيرٍ سُبْحَانَكَ
 يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ   يَا هُوَ الْحَكِيمُ اضْرِبْ عَلَى
 النَّاقُورِ بِاسْمِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْكَرِيمِ   يَا اسْتَقَرَّ مِنْ كُلِّ الْقُدْسِ عَلَى كُرْسِيِّ
 عِزِّ مَنْبَعِ   سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا مَلْعَدَ
 الْبَقَاءِ اضْرِبْ يَا نَائِلَ الرُّوحِ عَلَى رَبَابِ قُدْسٍ بَدِيعِ   بِمَا ظَهَرَ جَمَالَ
 الْهُويَّةِ فِي رِذَاءِ حَبْرٍ بِرَبِيعِ   سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ
 أَحَدٌ إِلَّا هُوَ   يَا مَلِكَ النُّورِ انْفُخْ فِي الصُّورِ فِي هَذَا الظُّهُورِ يَا رَكِبَ

حَرْفُ الْهَاءِ بِحَرْفِ عِزِّ قَدِيمٍ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ

إِلَّا هُوَ يَا عِنْدَ لَيْبِ التَّنَاءِ غَنَّ عَلَى الْأَغْصَانِ فِي هَذَا الرِّضْوَانِ عَلَى اسْمِ

الْحَبِيبِ بِمَا ظَهَرَ جَمَالَ الْوَرْدِ عَنِ خَلْفِ حِجَابِ غَلِيظٍ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ

يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا بَلْبُلَ الْفِرْدَوْسِ رَيْنَ عَلَى الْأَفْنَا

فِي هَذَا الزَّمَنِ الْبَدِيعِ بِمَا تَعَلَّى اللَّهُ عَلَى كُلِّ مَنْ فِي الْمَلِكِ اجْمَعِينَ

سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا طَيْرَ الْبَقَاءِ طِرُّ

هَذَا الْهَوَاءِ بِمَا طَارَ طَيْرُ الْوَفَاءِ فِي فِضَاءِ قُرْبِ كَرِيمٍ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ

يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا أَهْلَ الْفِرْدَوْسِ غَنُوا وَتَغَنُوا

بِأَحْسَنِ صَوْتِ مَلِيحٍ بِمَا أَرْتَفَعَتْ نِعْمَةُ اللَّهِ خَلْفَ سُرَادِي فِي قُدْسٍ رَفِيعٍ

سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا أَهْلَ الْمَلَكُوتِ

تَرْتَمُوا عَلَى اسْمِ الْمَحْبُوبِ بِمَا لَاحَ جَمَالَ الْأَمْرِ عَنِ خَلْفِ الْحُجُبَاتِ بِطَرَأِ

رُوحِ مُبِيرٍ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ

يَا أَهْلَ مَلَكُوتِ الْأَسْمَاءِ زَيَّنُوا الرَّفَارِفَ الْأَقْصَى بِمَارِكِبِ الْأَسْمِ الْأَعْظَمِ
 عَلَى سَحَابِ قُدْسٍ عَظِيمٍ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ لِحَدِّ
 الْأَهْوِ يَا أَهْلَ جَبَرُوتِ الصِّفَاتِ فِي أَفْقِ الْأَبْوَى اسْتَعِيدُوا لِلِإِقَاءِ اللَّهِ
 بِمَا هَبَّتْ نَمَاتُ الْقُدْسِ عَنْ مَكْنِ الذَّاتِ وَإِنَّ هَذَا الْفَضْلُ مَبِينٌ
 سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا رِضْوَانَ الْأَحَدِيَّةِ
 تَهَجَّجَ فِي نَفْسِكَ بِمَا ظَهَرَ رِضْوَانُ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمُقْتَدِرِ الْعَلِيمِ سُبْحَانَكَ
 يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا سَمَاءَ الْعِزِّ الشُّكْرِىِّ اللَّهُ
 فِي ذَاتِكَ بِمَا ارْتَفَعَتْ سَمَاءُ الْقُدْسِ فِي هَوَاءِ قَلْبِ لَطِيفِ سُبْحَانَكَ
 يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا شَمْسَ الْمُلْكِ الْكَيْفِيَّةِ
 بِمَا اشْرَقَتْ شَمْسُ الْبَقَاءِ عَنْ أَفْقِ فَجْرِ لَيْلِ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ
 هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا أَرْضَ الْمَعْرِفَةِ ابْلَعِي مَعَارِفَكَ بِمَا انْبَسَطَتْ
 أَرْضُ الْمَعْرِفَةِ فِي نَفْسِ اللَّهِ الْمُتَعَالَى الْعَزِيزِ الْكَرِيمِ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ

يَا مَنْ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا سِرَاجَ الْمَلِكِ الطُّغَا فِي نَفْسِكَ يَا
 إِضَاءَ سِرَاجِ اللَّهِ فِي مِشْكَاةِ الْبَقَاءِ وَأَسْتِضَاءَ مِنْهُ أَهْلَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ
 سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا جُورَ الْأَرْضِ سَكُونًا
 عَنِ الْأَمْوَاجِ فِي أَنْفُسِكُمْ يَا تَمَوَّجَ الْبَحْرِ الْأَحْمَرِ يَا مَرِيدِيحَ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ
 يَا مَنْ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا طَاوُوسَ الْأَحَدِيَّةِ تَشْتَقُّ فِي
 أَجْمَةِ اللَّاهُوتِ بِمَا ظَهَرَتْ نِعْمَةُ اللَّهِ عَنْ كُلِّ طَرْفٍ قَرِيبٍ سُبْحَانَكَ
 يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا دِيكَ الصَّمَدِيَّةِ تَدَلَّعَ فِي
 أَجْمَةِ الْجَبَرُوتِ بِمَا نَادَى مُنَادِي اللَّهِ عَنْ كُلِّ شَطْرِ مَنِيحٍ سُبْحَانَكَ
 يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا مَلَأَ الْعُشَاقَ ابْشُرُوا
 يَا زُؤَانِكُمْ يَا تَمَّ الْفِرَاقُ وَجَاءَ الْمِيشَاقُ وَظَهَرَ الْمَعشُوقُ بِجَمَالِ عِزِّ مَنِيحٍ
 سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ يَا مَلَأَ الْعِرْفَانَ
 سُرُورًا وَابْهَدُوا وَإِنِّكُمْ يَا ذَهَبَ الْهَجْرَانُ وَجَاءَ الْإِيْقَانُ وَوَلَّحَ جَمَالَ الْمَغْلَمِ

بَطْرَازِ الْقُدْسِ فِي فِرْدَوْسِ إِنْشِيمِ مَكِينِ سُبْحَانَكَ يَا هُوِيَا مَنْ هُوَ هُوِيَا
مَنْ لَيْسَ أَحَدًا إِلَّا هُوَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي أَسْتَلُكَ بِيَوْمِكَ الَّذِي فِيهِ
بَعَثْتَ كُلَّ الْأَيَّامِ وَيَأْتِي مِنْهُ أَحْصَيْتَ زَمَانَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ سُبْحَانَكَ
يَا هُوِيَا مَنْ هُوَ هُوِيَا مَنْ لَيْسَ أَحَدًا إِلَّا هُوَ وَيَا نِعْمَكَ الَّذِي جَعَلْتَهُ سُلْطَانًا
فِي جِبْرُوتِ الْأَسْمَاءِ وَحَاكِمًا عَلَى مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ سُبْحَانَكَ
يَا هُوِيَا مَنْ هُوَ هُوِيَا مَنْ لَيْسَ أَحَدًا إِلَّا هُوَ أَنْ تَجْعَلَ هُوَلَاءَ أَغْنِيَاءَ عَنِ
دُونِكَ وَمُقْبِلِينَ إِلَيْكَ وَمُنْقَطِعِينَ عَمَّنْ سِوَاكَ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْنَدُ
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ سُبْحَانَكَ يَا هُوِيَا مَنْ هُوَ هُوِيَا مَنْ لَيْسَ أَحَدًا إِلَّا هُوَ
ثُمَّ اجْعَلْهُمْ يَا إِلَهِي مُقْبِرِينَ بِوَحْدَانِيَّتِكَ وَمَذْعَنِينَ بِفِرْدَانِيَّتِكَ بِحَيْثُ
لَا يُشَاهِدُونَ دُونَكَ وَلَا يَنْظُرُونَ غَيْرَكَ وَإِنَّكَ أَنْتَ عَلَى ذَلِكَ الْمُقْنَدُ
قَدِيرٌ سُبْحَانَكَ يَا هُوِيَا مَنْ هُوَ هُوِيَا مَنْ لَيْسَ أَحَدًا إِلَّا هُوَ ثُمَّ أَحَدُهُ
يَا مَحْبُوبِي فِي قُلُوبِهِمْ حَرَاوِقُ حَتَّى عَلَى قَدَرٍ يَحْتَرِقُ بِهَا زِكْرُ غَيْرِكَ لِيَشْهَدُوا

فِي أَنْفُسِهِمْ بِأَنَّكَ لَمْ تَزَلْ كُنْتَ فِي عُلُوِّ الْبَقَاءِ وَلَمْ تَكُنْ مَعَكَ مِنْ شَيْءٍ وَتَكُونُ
 بِمِثْلِ مَا قَدْ كُنْتَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْكَرِيمُ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ
 يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ لِأَنَّ عِبَادَكَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَرْتَقُوا إِلَى
 مَعَارِجِ تَوْحِيدِكَ لَوْ تَسْتَقِرُّ أَنْفُسُهُمْ عَلَى ذِكْرِكَ وَنِكَ لَنْ يَصْدُقَ عَلَيْهِمْ
 حُكْمُ التَّوْحِيدِ وَلَنْ يَثْبِتَ فِي شَأْنِهِمْ بِعَمَّةِ التَّفْرِيدِ سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ
 هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ فَسُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي لِمَا كَانَ الْأَنْزَلُ
 كَذَلِكَ أَنْزَلَ مِنْ سَهَابِ رَحْمَتِكَ مَا يَطَهِّرُ بِهِ أَنْفُسَهُ مُجِيبِكَ وَيَقْدِرُ
 بِهِ قُلُوبُ عَائِقِيكَ ثُمَّ أَرْفَعَهُمْ بِرَفْعِكَ ثُمَّ غَلِبَهُمْ عَلَى مَنْ عَلَى
 الْأَرْضِ وَهَذَا مَا وَعَدْتَهُ بِهِ أَحِبَّائِكَ بِقَوْلِكَ الْحَقِّ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ
 عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا فِي الْأَرْضِ وَبَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَبَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ
 سُبْحَانَكَ يَا هُوَ يَا مَنْ هُوَ هُوَ يَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ .

مطلب سوم

خطابه حضرت عبدالبهاء در یوم مبعث حضرت اعلی در منزل در بیفوس در ۲۴ می ۱۹۱۲

هو الله

امروز چون مبعث حضرت اعلی بود لهذا جمیع شمارات بریک میگویم امروز روزی بود که بشیر
حضرت باب در شیراز برای حضرت باب الباب اظهار امر کردند ظهور حضرت باب عبارت
از طلوع صبح است چنانکه طلوع صبح بشارت بظهور آفتاب میدهد همین ظهور حضرت باب علامت
شمس بهاء بود یعنی صبحی بود نورانی که آفاق را روشن کرد و آن انوار کم نمایان شد تا غایت
مرخشان جلوه نمود حضرت باب بشیر بطلوع شمس بهاء الله بود و در جمیع کتب خویش بشارت
بظهور حضرت بهاء الله داد و حتی در اول کتابیکه موسوم باحسن القصص است میفرماید

يَا سَيِّدَنَا الْاَكْبَرَ قَدْ دَبَّتْ بِكُلِّ لَكَ وَمَا تَمْنَيْتُ اِلَّا الْقَتْلَ فِي سَبِيلِكَ .

نهایت آرزوی حضرت باب شهادت در این سبیل بود این تاج سلطنت ابدیه را بر سر مبارک

نهاد که جواهر زواجرش قرون و اعصار را روشن نماید حضرت اعلیٰ روحی را الفدا صدقات

بسیار شدید دید در اول امر در شیراز در خانه خویش حبس بود بعد از آنجا با صفهان حرکت فرمود

علمای آنجا حکم بقتل دادند و نهایت ظلم و اعتساف روا داشتند حکومت حضرت باب را

به تبریز فرستاد و در ماکو حبس شدند و از آنجا بقلعه چریق برای حبس فرستادند ضرب شدید

دیدند و ازیت بی پایان کشیدند آخر الامر به تبریز مراجعت دادند و هزاران گلوله بسینه

مبارکش زدند لکن از این شهادت شمعش روشنتر شد و علمش بلندتر گردید و قوه ظهورش

شدیدتر گشت تا حال که در شرق و غرب اسم مبارکش منتشر است .

باری بعضی را چنان گمان که مظاهر مقدسه نایوم ظهور از حقیقت خویش هیچ خبر ندارند مانند زجاج ^{چیکه}

از روشنائی بی نصیب است و چون سراج امر روشن شود آن زجاج نورانی گردد ولی

این خطاست زیرا مظاهر مقدسه از بدایت ممتاز بوده اند این است که حضرت میفرماید

در ابتدا کلمه بود پس مسیح از اول مسیح بود و کلمه نزد خدا بود و بعضی را گمان چنان که وقتی
 که یحیی در نزاردن حضرت مسیح را تعظیم داد آنوقت روح القدس بر مسیح نازل شد و مبعوث گشت
 و حال آنکه حضرت مسیح بصریح انجیل از اول مسیح بود همچنین حضرت محمد میفرماید کُنْتُ نَبِيًّا
 وَادَمُ بَيْنَ الْمَاءِ وَالطَّيْنِ وَجاء المبارك میفرماید کُنْتُ فِي اَزَلِيَّةٍ كَيْنُونَتِي عَرَفْتُ
 حُبِّي فَيْكَ فَخَلَقْتُكَ آفَاقٌ هَمِيشَةُ آفَاقٌ بَسْتُ اِذَا رَقِي تَارِيكٌ بُوَدَةُ آفَاقٌ بُوَدَةُ
 آفَاقٌ بَكَارَتِشِ آفَاقٌ بَسْتُ لَهَذَا مَطَاهِرٌ مَقْدَسَةٌ لَمْ يَزَلْ دَرُ لُورَانِيَّةٍ ذَاتِ خُودٍ بُوَدَةُ وَ
 هَسْتُمْ اِنَا يَوْمَ بَعَثْتُ عِبَارَتِ اِزْ اَلْهَارِ اسْتِ وَالْاِزْ قَبْلُ هَمَّ لُورَانِيَّةٍ بُوَدَةُ اِنَّ حَقِيْقَتِ
 اَسْمَانِي بُوَدَةُ اِنَّدُ وِ مَوْيِدُ بَرُوحِ الْقُدُسِ وَمَنْظَرُ كَالِاتِ اَلْحِي مِثْلِ اَيْنِ آفَاقٌ كِهْ هَرْ چِنْدَ اَزْ نَقَاطِ
 طُلُوعِ مَيَايِدِ وِلي نَشُودُ كُفْتُ آفَاقٌ اَمْرُ ذِ حَادِثِ اسْتِ نَهْ بَلْ كِهْ هَمَانِ آفَاقٌ قَدِيمِ اسْتِ
 لَكِنْ مَطَالِعِ وِ مَشَارِقِ حَادِثِ وِ جَدِيدِ بَارِي حَضْرَتِ اَعْلَى رُوحِي لَهْ اَلْفِدَا دَرِ جَمِيْعِ كِتَابِ خَوِيژِ
 بَشَارَتِ بَطُورِ بَهَاءِ اَللّهِ دَادُ كِهْ دَرِ سَنَةِ تِسْعِ ظُهورِ عِجِيْبِي ظَاهِرِ مِشُودِ وِ هَرِ خَيْرِي حَاصِلِ مِگِرْدِ
 وِ كُلِّ بَقَاءِ اَللّهِ فَاثِرِ مِشُوندِ يَعْنِي ظُهورِ رَبِّ الْجُودِ خُودِ بُوَدُ وِ آفَاقٌ حَقِيْقَتِ طَالِعِ وِ رُوحِ

ابدی بیدار خواهد شد خلاصه بیانات بسیار دارد که جمیع در بشارت بطهور بهاء الله است
 این بود که چون حضرت بهاء الله در بغداد یوم رضوان اظهار امر فرمود جمیع با بیان معترف
 شدند که قلیلی و قوت و قدرت بهاء الله قبل از اظهار امر ظاهر بود و جمیع خلق حیران
 که این چه شخص طیبی است و این چه کمالات و علم و فضل و اقتدار لهذا بجز در ظهور در
 ایامی فلیده خلق لغت شدند با آنکه حضرت بهاء الله در حبس بود ولی امرش شرق و
 غرب را احاطه نمود دو پادشاه مستبد میخواستند امرش را محو نمایند و سراجش را خاموش کنند
 لکن روشن تر و در بر بزرگترش را بلند کرد و در ظلمت زندان نورش ساطع گشت
 جمیع امالی شرق طوک و مملوک نتوانستند مقاومت نمایند آنچه منع کردند و اصحابش را
 کشتند نفوس شیر اقبال کردند بجای بک نفر مقتول صد نفر اقبال کردند و امرش
 غالب شد و این قدرت بهاء الله قبل از ظهور معلوم بود نفسی بجزورش مشرف نشد مگر
 اینکه بهوت گشت علما و فضیای آسیا همه معترف بودند که این شخص بزرگوار است
 اما ما نمیتوانیم از تعالید دست برداریم و میراث آباء را ترک کنیم هر چند مؤمن نبودند

اما میدانستند که شخص بزرگوار است و بهاء الله در مدرسه داخل نشد معلمی نداشت کمالاً
 بذاته بود همه نفوسیکه او را می شناختند این مسأله را بخوبی میدانستند با وجود این آثارش را
 دیدید و علوم و کالاتش را شنیدید حکمت و فلسفه اش را می بینید که مشهور آفاق است تعالیش
 روح این عصر است جمیع فلاسفه شهادت میدهند و میگویند که این تعالیم نور آفاق است
 باری منظر آسمی باید نور آسمی باشد نور آیتش از خود او باشد نه از غیر مثل این آفتاب که نورش
 از خود اوست اما نور ماه و بعضی ستارگان از آفتاب است همچنین نورانیت مطا بر معده
 بذاتهم است میشود از دیگری اقتباس نمایند دیگران باید از آنها کتاب علوم و اقتباس
 انوار نمایند نه آنها از دیگران جمیع مطا بر الهیه چنین بوده اند حضرت ابراهیم و حضرت
 موسی و حضرت مسیح و حضرت محمد و حضرت باب و حضرت بهاء الله در هیچ مدرسه داخل
 نشدند لکن کتبی از آنها صادر که جمیع شهادت دادند بر اینکه بی مثل بوده اند و این قضیه
 بهاء الله و باب یعنی عدم دخول در مدارس را الآن در ایران نفوس دلیل و برهان میدا
 در شرق بکتاب بهاء الله استدلال بر حقیقت او مینمایند که هیچکس نمیتواند مانند این آیات

صادر نماید و نفسی پیداشد که بتواند نظیر آن بنویسد زیرا این کتب و آثار از شخصیکه در درسه
داخل نشده صادر گشته و برهان حقیقت اوست باری این کالات بذاته بوده و اگر غیر این
باشد نمیشود نفوسیکه محتاج تحصیل از دیگرانند چگونه منظر آئی میشوند سراجیکه خود محتاج نور است
چگونه روشنی بخشد پس باید منظر آئی خود جامع کالات موهبتی باشد نه اکتسابی شجری باشد
مثمر بذات باشد نه ثمر مصنوعی چنان شجر شجره مبارک است که بر آفاق سایه افکنده و میوه
لطیبه دهد پس در آثار و علوم و کالاتیکه از حضرت بهاء الله ظاهر شد نظر نائید که بقوه الهیه
و تجلیات رحمانیه بود حضرت باب در جمیع کتب بشارت بطور آن فیوضات و کالات

الهیته داد لذا شما را تبریک روز بعثت حضرت اعلی روحی له الفداء

میکویم این عید سعید و روز جدید

بر جمیع شما مبارک و مایه

سرور قلوب باد

استی

مطلب چهارم

نطق مبارک روز پنجشنبه ۹ مارچ ۱۹۱۹ مطابق پنجم جمادی الاولی سنہ ۱۳۳۴

امروز روز بسیار مبارکیت تبرک و قیمن است طلوع انوار صبح ہی است

بدا و نشأ امر اہی است پر تو اشراق شمس حقیقت است یوم یُفَعَّجُ فِي الصُّورِ

نُفَعَّرُ فِي النَّاقُورِ اسٹ وقایع این یوم خیلی عظیم است و لکن حقیقتش در نزد اہل بصیرت

معلوم و ہر چند در نزد خلق شرف این یوم مجہولست ولی نغمہ اولی است در آیہ مبارکہ

وَرَأَى فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَوْمَئِذٍ كَـ

كُلِّهِمْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَوْمَئِذٍ كَـ

گشتہ و انسان منصق سہوش یعنی محروم از حیات ابدی بجزئی طفتت نمیشود اما انسان

بصیرت حقیقت امر آگاه میشود یعنی آن نفوسیکه فائز بجایات ابدی میشوند ملتفت میشوند که طلوع صبح
 حقیقت است و نغمه اولی است که از حقایق معنوی روح حیات اخذگشته و جهان دل و جان
 مستعد نغمه ثانویه گردیده است که میفرماید فَتَفِخَ فِيهِ الْآخِرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ
 وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَازْتَفَتَّتْ نِسَابُ رُوحَانِيَةٍ وَكَبُونَاتٌ عَلَوِيَّةٌ حَيَاتِيَّةٌ
 و از اشراق شمس حقیقت باهتر از آید این نغمه ثانویه ظهور با القدم من بطیره الله است باری در آفتاب
 ملاحظه نمایند که چون صبح طالع میشود قیامت کائنات ارض است زیرا جمیع ارض باهتر از آید
 و اسرار جمیع کائنات از جز غیب بجز شود آید و آنچه در کمون ارض است ظاهر و آشکار گردد
 و آنچه در غیب اشجار است نمودار شود و لکن جمیع کائنات با وجودیکه باین فیض آفتاب حشر و
 نشر میشوند و وجودشان از اشراق و طلوع آفتابست معذلتک از این فیض بجزند مگر
 کائنات حیه که زنده هستند کاینات حیه ملتفت میشوند که آفتاب طلوع کرده لهذا بدایت این
 بوم مبارک بدایت قیامت است نفوسیکه حیات ابدیه داشتند ادراک و احساس کرده اند
 که امروز حکم خمین الفتنه دارد امروز روزیست که آسمان منظومی شد امروز روزیست که

آفتاب بر هم بچیده گشت امروز روزیست که قمر مشق شد امروز روزیست که ستاره ها منتشر شد
 امروز روزیست که جبال سیر و حرکت کرد امروز روزیست که اموات از قبور بیرون آمد
 حشر شد نشر گردید میزان منصوب شد صراط محمد و گشت اسرار ارض فایر و هویدا گردید .
 ابواب جنت مفتوح شد شعده حجیم بر افروخت اینها جمیع علائم یوم قیامت است .
 حضرت اعلی میفرمایند که در یکدقیقه این وقایع واقع گشت در طرفه العین خمین الفاسه
 منقضی شد و جمیع این وقایع ظاهر گشت زیرا اینها وقایع معنوی است نه وقایع جسمانیه .
 این است که حضرت نقطه اولی روحی له الفدا میفرماید **تَأْتِيهِ قَدْ آتَتْ السَّاعَةُ وَأَنْشَقَّ
 الْقَمَرُ وَكُلُّ فِي حَسْرِ مُسْتَمِرٍّ سُبْحَانَ اللَّهِ شَرِيفًا قِيَامَتِ بَعْضِ مَبَارَكِ حَضْرَتِ اَعْلَى رُوحِي**
 له الفدا در طرفه العین گذشت یعنی پنجاه هزار سال در یکدقیقه منقضی شد و جمیع این وقایع علمی
 و شروط یوم قیامت مجری گردید با وجود این اهل بیان میگویند که شرط ظهور من بظهور الله
 این است که باید دو هزار سال بگذرد چونکه دو هزار سال نگذشته است پس جمال مبارک
 بر حق نیستند و نفوسیکه خود مقرر و معترفند آن پنجاه هزار سال در طرفه العین گذشت و وقایع

عظیم قیامت تحقق یافت انکار میکنند که نمیشود عدد مستغاث در نوزده سال منقضی شود **فَاعْتَبِرُوا**

يَا اُولِي الْاَبْصَارِ به بینید که بی اتصافی بچه درجه است و نادانی تا چه حد خداوند در

صریح قرآن میفرماید که دو نغمه پی در پی است و حضرت اعلیٰ روحی له الفدا جمیع حجج خلق

خرق فرموده و از برای ظهور من بظهور الله شرطی قرار دادند و فرمودند که اگر امروز ظاهر شود

فَاِنَّا اَوَّلُ الْعَاكِفِيْنَ و بنص صریح میفرماید **اِيَّاكَ اِيَّاكَ اَن تَخْتَجِبَ بِالْوَحْدِ**

الْبَيَانِ اَوْ بِمَا نَزَّلَ فِي الْبَيَانِ با وجود این اهل بیان گویند که در بیان ذکر مستغاث

است و اجد بیان ذات مقدس حضرت اعلیٰ و همجده حروف

حی است بواحد بیانی از من بظهور الله محتجب مشو حال اهل

بیان بمرآت از شمس حقیقت محتجب شده اند

انتهی

مطلب پنجم

در کبریج امریکا در ضمن خطابه فرمودند

امروز بعثت حضرت اعلی است روز مبارکی است مبداء اشراق است زیرا ظهور حضرت اعلی مانند طلوع صبح صادق بود و ظهور جمال قدم طور آفتاب هر صبح نورانی بشارت از شمس حقیقت دارد لهذا این یوم یوم مبارکی است مبداء فیض است بدایت طلوع است اول اشراق است حضرت اعلی در چنین روزی مبعوث شد و مذا بلکوت ابی نمود و بشارت بنظور جمال مبارک نمود و جمیع طوایف ایران مقابلی کرد جمعی در ایران متابعت نمودند و در بلایا و مشقات شدید افتادند و در مقام امتحان و امتحان نهایت قوت و ثبات آشکار نمودند چه بسیار نفوس که در حبس شدید افتاد و چه بسیار نفوس که عقوبات

عظیم دید با وجود این با نهایت ثبوت و استقامت جانفشانی نمودند ابداً متزلزل نشدند
و از امتحانات ملال نیاوردند بلکه بر ایمن و ایقان خود صد مقابل افزودند آن نفوس متخبین
الهی هستند آن نفوس ستاره های اوج نامناهی هستند که از افق ابدی درخشانند و تابانند
حضرت اعلی را در شیراز اذیت کردند بعد حضرت باب با صفهان آمد در صفهان علماء اذیت
زیادی کرده اعتراضات نمودند بعد حضرت را از صفهان به تبریز فرستادند در تبریز چندی
اقامت کردند بعد از تبریز با کوفه فرستادند در آنجا در قلعه مجوس نمودند بعد از ما کوه چهریق فرستادند
و در آنجا هم مجوس بودند و از چهریق به تبریز آوردند و در آنجا به نهایت ظلم و جفا شمشید نمودند .
حضرت اعلی مقاومت جمیع ایران نمودند از یتها دیدند و هر چه خواستند آنسراج الهی را
خاموش کنند و شتر گردید و روز بروز امرش واضعتر شد در ایامیکه در میان خلق بودند
در جمیع اوقات بشارت به بهاء الله میفرمودند و در جمیع الواح و کتب ذکر بهاء الله نمودند
و بشارت ببلو بهاء الله دادند که در سنه نه هجری میاید در سنه نه سعادت کلی حاصل
میکنید در سنه نه بقاء الله فائز می شوید و از این قبیل بیانات بسیار و جمال مبارک را با اسم

من بظرفه الله ذکر فرموده اند مختصر این است که آنوجود مقدس در محبت جمالبارک جانتشانی
 فرمود چنانچه در کتاب احسن القصص میفرماید يَا سَيِّدَنَا الْاَكْبَرَ قَدْ قَدَيْتُ بِكُلِّ لَكَ
 وَمَا تَمَنَيْتُ اِلَّا الْقَتْلَ فِي مَحَبَّتِكَ وَالسَّبَّ فِي سَبِيلِكَ وَاَنْتَ الْكَافِي بِالْحَقِّ
 ملاحظه کنید که آنوجود مبارک چه قدر صدمه دیدند و چگونه جانفشانی نمودند و چگونه محبت
 جمالبارک منجذب بودند و چگونه ما باید بایشان اقتدا کنیم و جانفشانی نمایم و بنا بر محبت الله
 مشغول گردیم و از عنایات الهی بهره و نصیب گیریم زیرا آنوجود مبارک وصیت کرده
 که در ظهور جمالبارک در نهایت انقطاع باشیم و در نهایت انجذاب باشیم جمیع بشر را از برای
 او دوست داریم و خدمت بعالم انسانی کنیم بِنَاءٍ عَلٰی ذٰلِكَ مبارکباد امروز چه
 امروز روز مبارکی است امشب من از ملاقات شما بسیار مسرورم و از خدا خواهم که فیوض
 ملکوت الهی بر شما احاطه نماید و جوه شائو زانی گردد و قلوبتان روحانی باشد و جمیع ابناء
 و بنات ملکوت گردید و منسوب بخداوند جلیل شوید و بموجب تعالیم حضرت بهاء الله عمل

مطلب ششم

آیات مبارکه درباره اهمیت یوم مبعث مبارک

یوم مبعث حضرت رب اعلی از جمله اعیاد عظیمه اینطور اعظم است جا مبارک جل جلاله

در کتاب مستطاب اقدس عید رضوان و یوم مبعث حضرت اعلی رابع اعظم فرموده اند

قوله تبارک وتعالی . قَدْ اَنْتَهتِ الْاَعْيَادُ اِلَى الْعَبْدِیْنَ الْاَعْظَمِیْنَ

اَمَّا الْاَوَّلُ اَيَّامٌ فِیْهَا تَجَلَّى الرَّحْمَنُ عَلٰی مَنْ فِی الْاَمْكَانِ بِاَسْمَائِهِ الْحُسْنٰی

وَصِفَاتِهِ الْعُلَیَّیَا وَالْاٰخِرُ یَوْمٌ فِیْهِ بَعَثْنَا مَنْ بَشَّرَ النَّاسَ بِهَذَا الْاِسْمِ

الَّذِیْ بِهِ قَامَتْ الْاُمَمَاتُ وَحُسِرَ مَنْ فِی السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِیْنَ .

بعثت مبارک در لیلۀ پنجم جمادی الاولی سال ۱۲۶۰ هجری قمری وقوع یافت و هیکل

مبارک در کتاب بیان فارسی در باب سابع از واحداثی میفرمایند قوله تعالی :

واضحین ظهور شجره بیان الی ما یغرب قیامت رسول الله است که در قرآن خداوند وعده

فرموده که اول آن بعد از دو ساعت و یازده دقیقه از شب پنجم جمادی الاولی سنه ۱۲۶۰

که سنه ۱۲۷۰ از بعثت میشود . انتهى

تاریخ بعثت حضرت اعلی بنص صریح مرکز میناق جل شانه از بعد از سال قمری بحساب

شمسی تبدیل خواهد شد در لوح مرحوم میرزا قابل آباده این بیان از قلم مبارک طلعت

پایان نازل قوله العزیز . در خصوص روز بعثت حضرت اعلی روحی له الفداء

مرفوم نموده بودید در سوال و جواب مندرج یوم کمال از شهر عظمت واقع و یوم شهادت

در یوم سلطان از شهر رحمت واقع این نص قاطع است و نصوص قاطعه را هیچ امری معارض

نماید بعد چنین خواهد شد ولی چون در ایام مبارک این دو یوم مقدس در پنجم جمادی الاولی

و بیست و هشتم شعبان گرفته میشد در ساحت اقدس اجبا حاضر شده یوم بعثت را اظهار

سرور میفرمودند و بوم شهادت را اظهار عزت و تأثر شدید از شایلی مبارک ظاهر گنجانیدند
 الی الآن این دو بوم را در این دو تاریخ میگیریم ولی آنچه مخصوص است بعد مجری میشود. انشی
 تولد مبارک حضرت عبدالبهاء نیز در همین لیله بعثت حضرت اعلی واقع شده و
 در دینیه طهران در شب بعثت حضرت نقطه اولی طلعت پیمان از غیب بعرضه شهود قدم
 گذاشته اند ولی بموجب لوح مبارک صادر از خلعت مطهر مرکز میناق که در جلد دوم مکاتیب
 صفحه ۱۳۸ مندرج است جشن و سرور در آن لیله مستقیماً راجع به بعثت حضرت رب
 اعلی است قولش جل شانه بنص شریعت الهیه و امر مبرم پنجم جمادی الاول روز بعثت
 حضرت اعلی روحی له الفداست لهذا باید آن بوم مبارک را بنام بعثت آن نیر آفاق آئین
 گیرند و آرایش نمایند و سرور و شادمانی کنند و یکدیگر را بمرزده آسمانی بشارت دهند
 زیرا آن ذات مقدس مبشر اسم اعظم بود پس جز ذکر بعثت حضرت اعلی روحی له الفدا
 در آن روز یعنی پنجم جمادی الاول جایز نیست زیرا این نص قاطع شریعت الهیه است اما
 ولادت این عبد در آن بوم واقع گشته این دلیل بر الطاف و عنایات الهیه است

در حق این عبد ولی آن یوم مبارک را باید یوم بعثت حضرت اعلیٰ دانست و بدایت طلوع صبح
 حقیقت شناخت و بیان سبب بفرج و سرور و شادمانی پرداخت هذا هو الحق زنه از نهله
 از آنچه ذکر شد تجاوز نکرد زیرا سبب نهایت حزن و کدورت قلب عبد البهاء شود . انتهى
 باری حضرت اعلیٰ روح ما سوا فداه در سید پنجم جمادی الاول سنه ۱۲۶۰ هجری قمری در
 شیراز بیت مبارک در نزد جناب باب الباب اظهار فرمودند و در آنوقت بر حسب
 تاریخ نبیل (صفحه ۷۲ ترجمه انگلیسی) بیت و پنجال و چهار ماه و چهار روز از سن
 مبارکشان گذشته بود شرح این واقعه عظیمه در فصل سوم از ترجمه انگلیسی تاریخ نبیل زرنجی تفصیل
 مذکور و در این مقام خلاصه قسمتی از آن فصل را مندرج

مطلب هفتم

بعث حضرت اعلی

(ملخص از تاریخ نبیل زندی)

دشمنان و مخالفین جناب سید کاظم رشتی پس از وفات آنحضرت جانی تازه گرفتند و برای بدست آوردن ریاست بجد و جهد مشغول شدند زیرا ائمه ریاست بودند و تا جناب سید در این عالم بودند هیچکس اعتنائی بآن اشخاص ریاست طلب نداشت بعد از وفات سید مرحوم مخالفینش جرئت و جسارت یافتند و بتفرقه اصحاب سید پرداختند خود مدعی مقامات شدند و بتدارک مافات اقدام نمودند شاگردان جناب سید از وفات آن بزرگوار اندوهگین و محزون بودند طوی نکشید که جناب ملاحین بشرویه ای از مسافرت اصفهان و خراسان

که با مرید مرحوم رفته بود بکر بلا مراجعت فرمود و رود ایشان بکر بلا در یوم اول محرم سال ۱۲۶ هجری مطابق (۲۲ یانیر ۱۸۴۴ میلادی) بود شاگردان پریشان سید در ملاحسین مجتمع شدند تا امید آنها بامید واری تبدیل شد و همت گماشتند که از محبوب بی نشان نشانی بیابند جناب ملاحسین در پهلوی منزل مسکونی سید مرحوم منزلی اختیار کرد و مدت سه روز سوگواری استاد خود مشغول شد عده زیادی بلاقات او شافتند و به تسلیت و تعزیتش پرداختند زیرا اشار الیه را بزرگترین شاگرد سید مرحوم میدانستند جناب ملاحسین بعد از پایان ایام سوگواری عده ای از شاگردان سید مرحوم را که دارای اخلاص بودند بنزد خویش خواند و از آنها پرسید استاد بزرگوار ما داد او آخر ایام چه وصیتی فرمود و آخرین نصیحتهای او چه بود . در جوابش گفتند که استاد بزرگوار نهایت تاکید را فرمود و چند مرتبه بانکرار کرد که بعد از وفاتش ترک منزل و خانان گوئیم و در بلاد قشر شویم بختجوی حضرت موعود پردازیم و هیچ امری را بر این مسئله ترجیح ندهیم قلوب خود را از بر آلابشی پاک کنیم و از توجه بمقاصد دنیوی برکنار باشیم میفرمود ظهور موعود نزدیک است خود را آماده کنید حتی با فرمود حضرت موعود اللان در میان

شماست فایز و آشکار است میان شما و آن بزرگوار حجابهای مانع است قیام کنید جستجو کنید
 تا حجب مانع را از میان بردارید و بدانید که تافت را خالص نکنید و بدعا و مناجات پردازید و
 استقامت را شعار خود سازید بمقصود نخواهید رسید زیرا خداوند در قرآن میفرماید .

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ إِنَّهُمْ لَا يَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ حِينِ جَابِ مَلَا حَسِينِ چُونِ اِبْنِ بِيَانَاتِ رَا
 ازشاگردان سید مرحوم شنید بانها فرمود با وجود این همه تاکیدات که از استاد بزرگوار شنیدید
 پس چرا تا کنون در کربلا مانده اید و بجستجوی حضرت موعود پرداخته اید گفتند همه ما مقصیریم و
 اقرار و اعتراف بتقصیر خود داریم و شخص ترا صاحب رتبه عظیم و مقام عالی میساریم اینک هر چه
 بفرمائی اطاعت میکنیم حتی اگر خود را حضرت موعود معرفی کنی بید رنگ ادعای ترا قبول میکنیم
 خلاصه هر چه بفرمائی حاضریم و باطاعت تو مکر بسته ایم جناب ملا حسین فریاد بر آورد و فرمود
 ما همه بنده آستانیم استغفر الله که من چنین ادعائی داشته باشم اگر لکن گفتار استاد بزرگوار را
 آشنا بودید باین گونه سخنان لب نمیشودید اینک اولین چیزی که بر من و شما واجب است
 آنست که باجرای و صایای سید مرحوم اقدام کنیم و آنچه را فرموده قولاً و عملاً تسغید تا شیم

همه اطاعت کردند جناب ملاحین پس از آن بلاقات میرزا حسن گوهر و میرزا محبط کرمانی
 که از شاگردان مشهور جناب سید کاظم بودند شتافته و تاکیدات و سفارشهای استاد بزرگوار
 را بآنها تذکر داده فرمودند بر خیزید تا در جستجوی موعود با طرف بلاد برویم این دو نفر هر کدام
 عذرمانی تراشیدند و هر یک بهانه‌ای قشرباشند یکی گفت چه طور ممکن است برویم
 دشمن زیاد داریم همه در نهایت قوت و قدرتند اگر برویم آنها فرصت خواهند یافت ما
 باید در این شهر بمانیم و مقام استاد مرحوم خود را محافظه نماییم دیگری گفت من باید در این
 شهر بمانم و از بازماندگان سید مرحوم نگهداری کنم جناب ملاحین مقصود آنها را فهمید
 و دانست که بیصحت و اصرار در آنها مؤثر نیست ناچار آنها را سرگرم خیالات خود گذاشت
 و خود بختجوی مطلوب پرداخت .

سنة ستین که ظهور موعود در آن واقع شد در احادیث مرویه از حضرت رسول وائمة الهدی
 علیهم السلام مذکور گردیده حضرت صادق علیه السلام در جواب کسی که از میقات ظهور قائم
 سؤال کرده بود فرمودند (وَفِي سَنَةِ السِّتِّينَ يَظْهَرُ أَمْرُهُ وَيَعْلُو ذِكْرُهُ)

محمی الدین عربی در کتب و رسائل خویش با اسم قائم موعود و سال ظهور آن بزرگوار اشاره فرموده از جمله میفرماید حضرت مهدی چند وزیر دارد که همه ایرانی هستند اسم مبارک حضرت مهدی مرکب از اسم نبی و ولی است در صورتیکه اسم ولی مقدم بر اسم نبی باشد و سال ظهور حضرت مهدی مطابق با نصف کوچکترین عددی است که بر اعداد آحاد قابل قسمت است (۲۵۲۰ و نصف آن ۱۲۶۰ است)

میرزا احمد انجباری اشعاری دارد که سال ظهور قائم موعود در آن ذکر کرده و مضمون آن این است که میگوید در سال غرس ۱۲۶۰ زمین از نور قائم روشن میشود و در سال غرس ۱۲۶۵ جهان از عظمتش مملو خواهد شد اگر تا سال غرسی ۱۲۷۰ زنده بمانی مشأ^ه خواهی نمود که طوایف و حکام و مردم و دین همه تجدید شده است از حضرت امیرالمؤمنین^{منین} علی بن ابیطالب علیه السلام حدیثی مروی است که فرمودند در سال غرس ۱۲۶۰ شجرهٔ هدایت الهی در جهان کاشته خواهد شد .

باری جناب ملاحظین بعد از آنکه اصحاب سید مرحوم را با اجرای وصایای آن بزرگوار

تشویق نمودند از کربلا به نجف عزیمت کردند میرزا محمد حسن برادرشان و میرزا محمد باقر خالو
زاده شان با ایشان همراه بودند اوقاتی که جناب ملاحسین در سفر خراسان بوطن خویش شریو
رفته بودند این دو نفر با ایشان همراه شدند . باری این سفر بمسجد کوفه رسیدند جناب ملاحسین
برای مدت چهل روز در مسجد کوفه عزم اعتکاف فرمودند و بعبادت مشغول شدند روزی هفتاد
بودند و شبها بدعا و مناجات مشغول برادرشان نیز در صوم و صلوة با ایشان همراه و خالو
زادیشان متصدی تهیه و مسائل غذا و سایر لوازم بودند و پس از فراغت مشارالیه نیز عبادت
میرداخت پس از چند روز ملا علی بسطامی که از مشایخ ابرار و انواران مرحوم سید بود بادواز
نفر دیگر از همراهان خود بمسجد کوفه وارد شدند و درود این جمعیت سکون و آرامش آن محل را
بر هم زد و فضای مسجد که بی سرو صد بود بورد آن ۱۳ نفر با بیاهو و سرو صد همراه شد
ملا علی بسطامی اطلاعش درباره تعالیم حضرت شیخ و سید فراوان بود حتی بعضی او را از
ملاحسین بالاتر میدانستند پس از ورود بمسجد چون ملاحسین را مشغول عبادت و توجیه
درابتدا خواست درباره عزیمت و منظور از ملاحسین سوالی کند لکن ملاحسین پویسته

توجه و نیاز مشغول بود و برای ملا علی وقت مناسبی پیش نیامد چند مرتبه خواست که نزد ملاحسین
 برود ولی باز مبادرت نکرد بالاخره تقصیر گرفت که او نیز عبادت مشغول شود برای مدت چهل
 روز با ۹ نفر دیگر از همراهمانش با اعتکاف پرداخت سه نفر دیگر هم بتنبیه لوازم و مایحتاج مشغول
 بودند اعتکاف چهل روزه ملاحسین که تمام شد بهراحمی برادر و خالو زاده اش بنجف برگشت
 شب از کربلا ردد شد و پس از زیارت نجف بجانب بوشهر روان گردید در بوشهر نغمه لطیفه
 غیبی بشامش رسید زیرا در این شهر محبوب عالمیان چندی متوقف و بتجارت مشغول بودند
 روح قدسی که از انفاس طیبیه حضرت موعود در فضای این شهر منتشر بود شام جان آنطالب
 صادق را معطر ساخت مدت توقف مشارالیه در بوشهر آنقدر ماطول نکشید باطنی حاصل میکرد
 که قوه بینائی او را بجانب شمال و بصوب شیراز میکشاند بر حسب سائقه غیبیه بجانب شیراز
 روان گشت پس از ورود از برادر و خالو زاده اش جدا شد بانگ گفت شما بمسجد ایلخانی بروید
 و در آنجا منتظر باشید انشاء الله هنگام مغرب نزد شما خواهم آمد آنها رفتند جناب ملاحسین
 چند ساعت در خارج شهر گردش کرد در آن بین جوانی را مشاهده نمود که جبهه گشاده ای داشت

و عمامه سبزی بر سر نهاده پیش می‌آمد و چون بلا حسین رسید با قسم سلام کرد و فرمود الحمد لله
 که سلامت وارد شدید و مانند دوست صادق با وفا نیکی بارفتن قدیمی خود برخورد نماید با طلا
 بمر و محبت تلافی نمود ملا حسین خیال کرد این جوان یکی از شاگردان مرحوم سید است که عزت
 او را بشیر از شنیده و اینک بر پیشباز او آمده است مرحوم میرزا احمد قزوینی شهید داستان شرف
 ملا حسین را هنگام ورود بشیر از بخور مبارک از خود او شنیده و خلاصه آن واقعه تاریخی از اینقرار است
 ملا حسین میگفته جوانیکه در خارج شهر شیراز بخدمت رسیدم با نهایت محبت نسبت بمن رفتار
 کرد و مرا بمنزلش دعوت فرمود تا پنج سفر از من دور شود و از خشکی دمی بیاسایم من از او
 درخواست کردم که از قبول دعوت معذورم دارید زیرا همراهمان من در شهر بانتظار مراجعت
 من هستند فرمودند آنها را بخدمت اسپار خداوند آنها را محافظت میفرماید بعد مرا امر کردند در خدمت
 روان شوم من هم بقدری از حسن رفتار و شیرینی گفتارش متأثر شده بودم که نتوانستم دعوتش را
 اجابت نکنم از احساس شدید و عواطف عالی و آواز دلربا و مناسبت و وقارش در حیرت بوم
 پس از طی طریق بد منزل رسیدیم بنای منزل در نهایت ظرافت بود جوان در را کوبید غلامی

جسی در را بگشود جوان اول وارد منزل شده و بمن فرمود « ادْخُلُوْهَا بِسَلَامٍ اٰمِيْنَ »
 عظمت و جلال و قدرت و طرز مهان نوازش تا اعماق قلب من اثر کرد آیه قرآنی که تلاوت فرمود
 برای وصول بمقصود قلبی خود بقال نیک گرفتم زیرا این آیه را وقتی فرمود که من میخواستم وارد
 منزل شوم این اولین منزلی بود که من در آن شهر وارد بشدم هوای این شهر از اول درود
 سرور و نشاطی عجیب در من ایجاد کرده بود که هر چه بخواهم وصف کنم نمیتوانم با خود گفتم آیا ممکن است
 در این شهر بمقصود برسم آیا ممکن است این پیش آمد بمحصل مقصود من کمک کند و بدوره منتظر
 من خانم بخت خلاصه وارد منزل شدم صاحب خانه از جلو و من از دنبال وارد اطاق
 شدیم بعضی ورود با طاق سرور و نشاط من مضاعف گشت هر چه بگویم کم گفتم نشستم جوان
 فرمود آقاب و لکن آوردند برای اینکه دست و پای خود را از گرد سفر بشویم من اجازه خواستم
 که در اطاق دیگر بشستن دست و پا اقدام کنم ولی آن بزرگوار در همان اطاق با دست مبارک
 خود آب ریختند و من دست و پایم را شستم بعد ظرفی از شربت برای من آوردند آنگاه فرمودند
 سوار و چای حاضر شد و چای بمن مرحمت کردند پس از آن اجازه خواستم مرخص شوم

و عرض کردم مغرب نزدیک است همراهان منتظر من هستند بآنها گفته ام هنگام مغرب در مسجد المغانی نزد شما خواهم آمد فرمودند ناچار وقتی که بآنها وعده دادی کلمه انشاء الله را بر زبان راندی از قرار معلوم مثبت خدا بر رفتن تو قرار گرفته بنا بر این از خلف و عدو یمناک مباش منانت و وقار آن بزرگوار طوری بود که چیزی نتوانستم بگویم برخاستم وضو گرفتم بنام مشغول شدم ایشان نیز بهلوی من بنام ایستادند در بین نماز باین پیش آمد خود فکر میکردم و قلباً مناجات میکردم و گفتم خدایا تا کنون در جستجوی حضرت موعود کوتاهی نکرده ام ولیکن هنوز بمقصود نرسیده ام و حضرت موعود را نیافته ام تو ظهور او را وعده فرموده ای و خلف در وعده تو نیست این جریان که ذکر شد شب پنجم جمادی الاول سال ۱۲۶۰ هجری بود نیم ساعت از شب گذشته بود که آنچون بزرگوار با من بکالمه پرداخت و از من سؤال فرمود بعد از جناب سید کاظم رشتی مریح مطاع شما کیست عرض کردم مرحوم سید در اواخر حال سفارش میفرمودند که بعد از وفاتشان بر یکت از شاگردان باید ترک وطن گوید و در اطراف جستجوی موعود محبوب پردازد این است که من برای انجام امر استاد بزرگوارم بایران مسافرت کردم و هنوز هم که هست جستجوی موعود

مشغولم سؤال فرمودند آیا استاد بزرگوار شما برای حضرت موعود او صافی مخصوص و امتیازاتی
 بخصوص معین فرموده اند یا نه عرض کردم آری میفرمود حضرت موعود از خاندان نبوت
 و رسالت است از اولاد حضرت فاطمه زهرا علیها سلام الله است سن مبارکش و قنبره
 ظاہر میشود کمتر از بیت و تجاوز از ۳۰ نیست دارای علم الهی است فاقش متوسط است از
 شرب دغان برکنار و از عیوب و نواقص جهانی منزّه و مبری است میزبان محترم لمحوای سکونت
 فرمود سپس با سخن بسیار تمیزی فرمود نگاه کن این علامات را که گفتمی در من می بینی بعد یکایک
 علامات را ذکر فرمودند و با شخص خود تطبیق نمودند سراپای مراجیرت و دهشت فرود گرفت
 با کمال ادب عرض کردم حضرت موعود نفس مقدسه قدسیه ایست که رتبه اش از همه بالاتر است
 دارای قدرت فوق العاده و قوت فائده عظیمه است علامات مخصوصه بسیار دارد از
 جمله علم آن بزرگوار اینهاست است سید مرحوم درباره علم موعود اغلب میفرمود علم من
 نسبت بعلم آنحضرت مانند قطره نسبت بدریاست که از طرف خدا بجزشش عنایت شده
 آنچه من میدانم در مقابل معارف عالیه و علم محیط او مانند ذره ای از خاک است

بین این دو مقام فرق بسیار موجود است هنوز گفتار خود را تمام نکرده بودم که بی اختیار ترس
 و شرمساری مرا فرو گرفت بطوریکه آثارش در من آشکار شد از گفته پشیمان شدم و خودم را
 سرزنش کردم و همت گاشتم که طرز بیان را تغییر دهم و از حدت و شدت لحن القول بکام
 قلبا با خدا عهد کردم که اگر آن بزرگوار مجدداً این موضوع را مورد بحث قرار دهند با کمال خضوع
 عرض کنم اگر حضرت موعود شاهیستید دعوت خود را تا بس فرماید تا از قید انتظار شرف
 بحضور موعود مرا خلاصی بخشید و از ثقل این بار گران مرا رهایی دهید خیلی ممنون میشوم
 اگر بانظار من خاتمه دهید و مرا خلاصی بخشید وقتی که میخواستم براه طلب قدم گذارم و
 ب جستجوی موعود بپردازم دو مسئله را پیش خود علامت صدق ادعای مدعی ناهمیت قرار دادم
 یکی رساله ای بود که شامل مسائل مشکله و اقوال مشابهه و تعالیم باطنیه حضرت شیخ و سید
 مرحوم بود تصمیم داشتم هر کس آن رموز و اسرار را بگشاید و آن مشکلات را حل فرماید با عیش
 قیام نمایم و زمام امور خود را بدو سپارم دوم آنکه سوره مبارکه یوسف را بطرزی بدیع
 که نظیر آن را در مؤلفات و کتب نتوان یافت تفسیر فرماید انجام این مهم دلیل صدق

ادعای این مدعی است سابقاً از سید مرحوم درخواست کردم که تفسیری بر سوره یوسف بنویسد بمن فرمودند این کار از عمده من خارج است حضرت موعود که بعد از من ظاهر میشود رتبه و مقامش بمراتب از من بزرگتر است چون آن بزرگوار ظاهر شود بصرافت طبع و بصرف اراده مطلقه خویش بدون آنکه کسی از آنحضرت درخواست کند تفسیری بسوره یوسف مرقوم خواهد فرمود و این بزرگترین دلیل بر عظمت مقام و جلالت شان و صدق ادعای آنحضرت خواهد بود من سرگرم این افکار بودم میزبان بزرگوار من فرمود درست دقت کنید تمام صفات در من موجود است چه مانع دارد که من شخص موعودی باشم که سید مرحوم فرموده چه اشکالی در این مسئله تصور میکنی پس از استماع این بیان مبارک چاره جز تقدیم رساله معموله ندیدم آنرا بحضور مبارک گذاشتم و عرض کردم خواهش دارم بعضی صفحات این رساله نظر لطیفی افکنده و از ضعف و تقصیر من صرف نظر فرمائید آن بزرگوار مسئول مرا قبول فرمود کتاب را برداشته بعضی صفحات آنرا ملاحظه فرمودند آنگاه کتاب را بسته و بمن توجه شدند و در ظرف چند دقیقه حل مشکلات و کشف رموز آن را فرمودند بعلاوه

بسیاری از حقایق و اسرار تبیین و تشریح فرمودند که ناآنوقت در حج حدیثی از ائمه الهام و در
 حج کتابی از تالیفات شیخ رسیدندیده بودم بیان مبارک بقدری مؤثر و بخت افزا بود و
 با قدرت مخصوصه ای ادا میشد که وصفش از عمده من خارج است بعد فرمودند اگر همان
 من نبودی کارت بسیار سخت بود و لکن رحمت الهی شامل تو گردید خدا باید بندگان
 خود را امتحان کند بندگان هزار و انبست که با موازین مجعوله خود خدا را آزمایش کنند
 اگر من مشکلات ترا شرح و بسط نمیدادم آیا دلیل بر نقص علم من بود کلا و عا شایسته
 که در قلب من تابنده و مشرق است همچو گاه بعجز و ناتوانی متصف نشود امروز جمیع طوایف
 و ملل مشرق و مغرب عالم باید بدرگاه سامی من توجه کنند و فضل الهی را بوسیله من دریابند
 نمایند هر کس در این عمل شک و شبهه نماید بخیران بسین مبتلا گردد تمام مردم دنیا مگر نیکویند
 که نتیجه خلقت فوز لعرفان حق است و موفقیت در پرستش خدا بنا بر این برود واجب است
 که قیام نمایند و کوشش کنند و مانند نوحیستجو پردازند و ثبات و استقامت بخرج دهند تا حضرت
 موعود را بشناسند بعد فرمودند اینک وقت نزول تفسیر سوره یوسف است پس قلم را

برداشته و با سرعت خارج از مرکز تصور سوره الملك را که اولین سوره آن تفسیر مبارک است نازل فرمودند و تلاوت صوت مبارک که در همین نزول آیات را ترنم میفرمود بر قوت تأثیر کلمات مبارک که اش میافزود تا خاتمه سوره ابداً توقف نفرمود من همانطور نشسته بودم گوش میدادم صوت جان افزا و قوت بیان مبارکش مرا اسیر کرده بود بالاخره برخاستم و با حیرت و تردید که بمن دست داده بود عرض کردم اجازه بفرمائید مرخص شوم با قسم لطیفی فرمودند بنشینید اگر حالا از اینجا بیرون بروید هر که شمارا ببیند خواهد گفت این جوان دیوانه شده است

انوقت ۲ ساعت و ۱۱ دقیقه از شب گذشته بود شب ۶۵ نوروز مطابق با شب ششم خرداد از سال ننگ و پنجم جمادی ۱۲۶۰ هجری بود بعد فرمودند بعد از این این شب و این ساعت از بزرگترین اعیاد محبوب خواهد شد خدا را شکر کن که با رزوی خود رسیدی و از ریح مخوم آشامیدی خوشحال باشی که باین موهبت فائز شونی ۳ ساعت از شب گذشته امر فرمودند شام حاضر شود غلام حبشی امر مبارک را اجرا کرد طعامی لذیذ آورد که جسم و روح مرا تغذیه نمود تصور میکردم از خوراکیهای بهشتی مرز و قم مفاد حدیث

شریف (اَعَدَدْتُ لِعِبَادِي الصَّالِحِينَ مَا لَأَرَأَتْ عَيْنٌ وَلَا سَمِعَتْ أُذُنٌ
 وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ) را واضح و آشکار میدیدم غلام حبشی از تاثیر تربیت آن بزرگوار
 نصیب افزای داشت و در نظر من دارای مقام بلندی بود محبت و لطف زقار میزبان
 بزرگوار مخصوص خودش بود از کس دیگری ممکن نبود آنگونه عواطف و فضائل آشکار و ظاهراً
 گردد همین مطلب بنهایی برای عظمت و جلالت آن بزرگوار برمانی کافی و شاهی مانق
 بود که احتیاجی بسایر شئون نداشت من گرفتار سحر بیان میزبان خود بودم نمیدانستم چه
 وقت و هنگام است از دنیا بخیر و همه چیز را فراموش کرده بودم ناگهان صدای اذان صبح
 بگو شدم رسید آنشب در محضر مبارک جمیع نعم آئینه را که در قرآن برای اهل بهشت مقرر فرموده
 محسوس دیدم مصداق (لَا يَمْتَنُّ فِيهِ نَصَبٌ وَلَا لُغُوبٌ) کلاً مشهود بود و سیر
 لَا يَمْعُونَ فِيهَا الْغَوَاؤُا وَلَا نَانِيْمَا إِلَّا قِيْلًا سَلَامًا سَلَامًا واضح و آشکار بود
 و معنای دَعَوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَاخِرُ دَعْوَاهُمْ
 أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ از هر جهت پدیدار بود آنشب خواب بچشم من نیامد

بنغات صوت روح افزای حضرتش و پست و بلندی آواز جانفزایش در هنگام نزول
 قیوم الاسماء یعنی تفسیر سوره یوسف گوش مبوش فراداده و از ترناتش لذت می‌بردم در
 حین مناجات باحقی در باب بعد از هر چند جمله این آیات قرآنی را مکرر تلاوت می‌فرمود سبحان
 ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين
 بعد فرمودند شما اول کسی هستید که بمن مؤمن شده اید من باب الله هستم و شما باب الباب
 باید جمعا ۱۸ نفر بمن مؤمن بشوند باین معنی که ایمان آنها نتیجه تفحص و جستجوی خود آنها باشد
 بدون اینکه کسی آنها را از اسم و رسم من آگاه کند باید مرا بشناسند و بمن مؤمن شوند
 آنوقت یکی از آنها را انتخاب میکنم که با من در سفر که همراهی کند در کوه امرا لئی را بشریف
 مکه ابلاغ خواهم کرد از آنجا بکوفه خواهم رفت در مسجد کوفه امرا لئی را آشکار خواهم ساخت
 شما باید آنچه شب جریان یافت از همراهم خود و سایر نفوس مکتوم دارید و هیچکس چیزی
 نگویید در مسجد ائمه‌ای توقف کنید و بتدریس مشغول شوید رفتار شما نسبت بمن باید طوری
 باشد که رمز مستور را افشا نکند مرا هیچکس معرفی نکنید تا وقتی که بکوه توجه نمایم برای هر یک

از مومنین اولیه تکلیفی معین خواهم کرد و راه تبلیغ کلمه الله را با آنها نشان خواهم داد بعد از این
 فرمایشات مرا مرخص فرمودند و تادم در بامین شریف آوردند جناب ملاحسین فرمودند تحقیقت
 امر الهی که در آن شب غفله بر من آشکار شد مانند صاعقه نامدت زمانی سراپای وجود مراد
 قبضه اقدار داشت چشم من از تابش شدیدش خیره بود و قوه عظیمه اش هستی مرا منسخر ساخت
 همچنان و سرور خوف و حیرت در اعماق قلب من موجود و در عین حال بخت و قدرتی در
 خود مشاهده می نمودم که بتقریر نیاید قبل از عرفان امر الهی چه قدر ضعیف و ناتوان بودم
 و چه مقدار خوف و حین در وجودم سرشته بود که بتخریر و بیان شرح آن ممکن نیست .
 اما بعد از وصول بعرفان منظر الهی بجای جهل علم و دانش ربانی و در عوض ضعف قوت
 و قدرت عجبی در وجود من پیدا شد بطوریکه خود را دارای توانائی و تنور فوق العاده میدیکم
 که اگر تمام عالم و خلق جهان بمخالفت من قیام نمایند یک تنه بر همه غالب خواهم شد جهان
 و آنچه در آن هست مانند مستی خاک در چشم جلوه می نمود و صدای جبرئیل را که پنداشتم
 در من تجسم یافته می شنیدم که بخلق عالم میگفت ای اهل عالم بیدار شوید زیرا صبح روشن

دیدم بر خیزید و از فیض ظهور و برکت امر الهی برخوردار شوید باب رحمت الهی باز است .
 ای اهل عالم همه داخل شوید زیرا آن کسی را که منتظر بودید ظاهر شد اینک پیدا و آشکار و شمارا
 بخوان وصال دعوت نماید باری از بیت مبارک خارج شده نزد رفقای خود رفتم عده
 زیادی از شاگردان شیخ وسید برای ملاقات من میآمدند بساطت تدریس گستردم و همه از تعلق
 و بیان من متعجب و از منبع و سرچشمه آن غافل بودند برخی شبها غلام حبشی میآمد مرا بمحض انوار
 میرد هر روز منتظر غروب آفتاب بودم که بخصور مبارک مشرف شوم شبی بمن فرمودند فردا سیرزه
 نغز از رفقایت میآیند دعا کن آنها نیز از صراطیکه از موی نازکتر و از شمشیر برنده تراست بگذرند .
 صبح هنگام طلوع آفتاب که از منزل حضرت باب مراجعت کردم دیدم ملا علی بسطامی
 بادوازده نفر از همراهمانش وارد مسجد ایلمانی شدند من فوراً بتبیه اسباب راحتی آنها مشغول
 شدم چند روز از این مقدمه گذشت یک شب ملا علی بمن گفت خوب میدانی که اعتقاد ما
 درباره تو چیست من تو را بانده صادقی و راستگو میدانم که اگر خودت ادعا میکردی که قائم
 موعود هستی بدون دردنگ ادعای ترا قبول میکردیم ما خانه های خود را رها کردیم و بختجوی

قائم موعود پرداخته ایم تو اول کسی هستی که با اینکار ممت اقدام کرده ای من و رفقایم ترا پیروی
 کرده ایم و تصمیم گرفته ایم تا مقصود خود را نیا بیم دست از طلب باز نداریم عجا ئات اینجاد نبال تو
 آمده ایم و حاضریم که هر که را قبول کنی ما نیز قبول کنیم با اینهمه چطور است که تو اینطور راحت
 نشسته و دست از نجس و طلب کشیده و مجلس درس را آراسته خواهی نمودیم حقیقت قضیه را
 اظهار کنی و ما را از شک و ریب نجات بخشی از مطالبی که ملاحظین در جواب ملا علی بسطامی
 گفت ملا علی یقین کرد که بگنج مقصود پی برده با چشمان اشک آلود از ملاحظین حقیقت قضیه را
 جو یابد ملاحظین گفت من در اینخصوص چیزی نمیتوانم اظهار کنم امیدوارم بفضل خدا باش
 مگر خود او تو و همراهانت را هدایت کند و سبب الیقینان شما شود ملا علی نزد رفیقان خود
 شافت و مکالمه خود را با ملاحظین با آنها گفت از این خبر قلوب آنان مشتعل شده فوراً
 هر یک بگوشه شافتة بدعا و مناجات پرداختند شب سوم ملا علی بسطامی در عالم رؤیا
 مشاهده کرد که در مقابل چشمش نوری ظاهر شد در دنبال آن نور روانه شد تا به هدایت نور
 بحضور حضرت محبوب فائز گردید آنوقت نصف شب بود که این رؤیا را مشاهده کرد با سرور

تام و نشاط عجیب در طاق خود را باز کرده بیرون شتافت و بحجره ملاحسین روان شد و خود
 در آغوش او افکنده ملاحسین او را در آغوش گرفت و گفت اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي هَدَانَا
 لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا اَنْ هَدَانَا اللهُ در همان روز در هنگام طلوع آفتاب
 ملاحسین و ملاعلی بمنزل حضرت باب شتافتند در منزل غلام سیاه حضرت باب را منتظر یافتند که
 بآنها گفت قبل از طلوع آفتاب آقای من مرا احضار فرمود و بمن امر فرمود از طرف هیچکس مبارک
 بشما خوش آمد گفته و بگویم ادْخُلُوا بِنِيْمِ اللهِ ملاعلی بحضور مبارک مشرف شد فرق ورود او
 با ملاحسین این بود که ملاحسین حجت طلبیده ایمان آورد لکن ملاعلی با قلی ملو از ایمان بحضور مبارک
 مشرف شد و بقیه هر کدام نیز بطریق محبوب عالمیان را شناختند یک شب فرمودند که مهفده نفر
 مؤمن شده اند یک نفر باقی است که فردا خواهد آمد فردا عصر در موقعی که باب الباب با هیچکس مبارک
 بمنزل میرفتند جوانی بملاحسین رسید که معلوم بود همان جن از سفر رسیده ملاحسین را در آغوش
 کشید و از محبوب عالمیان پرسید ملاحسین مطابق استوری که داشت جوانی نذا جوان را برای
 استراحت از خشکی سفر دعوت نمود جوان با او گفت چرا مرا از حقیقت امر دور میسازی در

شرق و غرب عالم جز این بزرگوار دیگری منظر امر آئی نیست (و اشاره بحضرت اعلی نمود)
 صاحبین شرح قضیه را بحضور مبارک عرض کرد فرمودند تعجب مکن در عالم روح با او مکالمه کردیم
 سپس آنجوان بحضور مبارک رسید و جزو حروف حی منسلک شد اسم آنجوان علامه علی
 بارفروشی لقب بقدوس بود در حین ایمان و عرفان که در شیراز بحضور مبارک رسید ۲۲ سال
 از عمرش گذشته بود

جناب قدوس از طرف مادر نسبت بحضرت امام حسن مجتبی میرسید تولدش در بار فروش بود
 در سالهای اخیر حیات سید کاظم در محضر درس حاضر شده از همه دیرتر میآمد و در مجلس درس
 پائین تر از همه می نشست و روزی تراز همه میرفت سید اغلب بشاگردانش در مجلس درس خود
 میفرمود در میان شااشخاصی هستند که هر چند در ظاهر ساکت و بی مقدارند ولی در نزد خداوند
 بقدری مقربند که من آرزو دارم از خادین آنها محبوب شوم و این فرمایش سید اشاره
 بقدوس بود

اما اسامی مؤمنین اولیه بحضرت اعلی که بحروف حی موسومند از این قرار است :

۱- ملا حسین بشرویه لقب بہ باب الباب ۲- میرزا محمد حسن برادر باب الباب

۳- میرزا محمد باقر ہمیشہ زادہ اش ۴- ملا علی بسطامی ۵- ملا خدابخش قوچانی

ملقب بتلا علی ۶- ملا حسن بختانی ۷- سید حسین یزدی ۸- میرزا محمد روضہ خوا

یزدی ۹- سعید ہندی ۱۰- ملا محمود خونی ۱۱- ملا جلیل ارومی ۱۲- ملا

ابدال مراغہ ۱۳- ملا باقر تبریزی ۱۴- ملا یوسف اردبیلی ۱۵- میرزا ہادی

پسر ملا عبد الوہاب قزوینی ۱۶- میرزا محمد علی قزوینی ۱۷- طاہرہ ۱۸- قدوس

طاہرہ بوسید میرزا محمد علی قزوینی شوہر خواہر خود عریضہ بحضور مبارک تقدیم کرد

کہ ہر وقت میرزا محمد علی بحضور حضرت موعود مشرف شود و منظر امر الہی شناسد عریضہ

اور تقدیم کند و این بیت را ہم از طرف او بساحت اقدس عرض نماید

لمعات و جہک اشرف شعاع طلعتک اعلیٰ و چہرہ والست بتکم نرنی بزنی کہ بلی علی

میرزا محمد علی بعد از تشریف بحضور مبارک پیغام طاہرہ را عرض کرد و طاہرہ جزو حروف محسوب

گردید پس از تکمیل حروف محی حضرت اعلیٰ بیاناتی مفصل و نصیحتی بسیار بانان فرمودند

که مفاد آن نضاج و مضمون بیان مبارک این است :

ای یاران عزیز من شما در این ایام حامل پیام الهی هستید خداوند شمارا برای مخزن اسرار خویش انتخاب فرموده تا امر الهی را ابلاغ نمائید بواسطه صدق گفتار و رفتار خود نماینده قوت و نورانیت ربانی گردید تمام اعضای جسد شما باید بر ارتفاع مقامات شامشادات دهد و بطهارت حیات و عظمت مقصود شما ناطق گردد زیرا این روز همان روز است که خداوند مجید فرارسید انزاد قرآن و عده فرموده شما مانند آتشی هستید که در شب تاریک بر فراز کوه بلند افروخته گردد باید مردم از نورانیت شما متدی شوند باید طهارت ذات و حسن رفتار شما طوری باشد که مردم دنیا بواسطه مشاهده حسن گفتار و رفتار شما بسوی پدر آسمانی که منبع فیض جاودانی و سر چشمه فضل ابدی است متوجه گردند زیرا هیچکس نمیتواند پدر آسمان را با چشم ببیند شما که فرزندان آسمانی پدر روحانی هستید بواسطه اعمال خود باید منظر صفات الهیه گردید تا مردم نور الهی را در شما مشاهده کنند شما نمک زمین هستید اگر نمک فاسد باشد با چه چیز اصلاح خواهد شد .
انقطاع شما باید بدرجه باشد که در هر شهری برای تبلیغ امر الله داخل شوید از مردم آن شهر هیچ

وجه اجر و مزدی توقع نداشته باشید غذا و طعام طلب نکنید و هنگامیکه از آن شهر منجا اعیان خارج شوید
 گردن گشای خود را هم بکنانید تا چنانچه منقطع و طاهر وارد آن شهر شدید همانطور خارج گردید زیرا
 پدراستانی همواره با شماست و شمار مراقبت میفرماید و محافظت نماید اگر شما نسبت با او وفادار
 باشید یقین بدانید که خزینة های عالم را بشما تسلیم میکند و مقام شما را از مقام فرمان روا بان و
 پادشاهان بلندتر میسازد

ای حروف حی ای مؤمنین من یقین بدانید که عفت امروز نسبت با یام سابق بی نهایت است
 قابل قیاس نیست شما تقوی هستید که انوار صبح ظهور را مشاهده کردید و با سر ارادش نگاه کنید
 کرمت محکم کنید و این آیه قرآن را بیاد آرید که در باره امروز میفرماید وَجَاءَ رَبُّكَ وَاللَّكَّ
 صَفَا صَفَا فُلُوبِ خُودِ الرَّآمَالِ وَآرْزُوحَايِ دُنْيُوِي پَاكُ كُنْبِدِ وَبَاخْلَاقِ النَّسِي خُودِ الرَّامِرِنِ
 وَآرَاَسَةِ نَمَائِدِ بُوَآسَطَةِ اَعْمَالِ نِيكَ بِحَقَانِيَتِ كَلِمَةِ اَللّٰهِ شَهَادَتِ وَحِيدِ وَابْنِ آيَةِ قُرْآنِ رَا حُمُورِهِ
 دَرِ نَظَرِ دَاشْتَةِ بَاشِيدِ كِه مِي فَرَايِدِ فَإِنْ قَوْلُوْا اَيُّسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُوْنُ فَا اَمْنًا
 مَبَادِ اَعْمَالِ شَا طُوْرِي بَاشِدِ كِه دِيْگَرَانِ بِيَايِنْدِ وَ مَلَكُوتِ النَّسِي رَا اَز شَا بَكِيْرِنْدِ وَ شَا بِي نَضْبِ مَبَايِنْدِ

دوران عبادت اصنام منقضی شد امروز روزیست که بواسطه قلب طاهر و اعمال حسنه و
 تقوای خالص هر نفسی می تواند بساحت عرش الهی صعود نماید و در نگاه خداوند مقرب شود
 و مقبول افتد **إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ** شأان
 نفوس مستضعفین هستی که در قرآن فرموده **وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا**
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ خداوند شمارا با ین مقام عالی دعوت
 نماید و در صورتی می توانید باین درجه عالی برسید که تمام آمال و مقاصد دنیوی را زیر پا گذاشته
 و مصداق این آیه شوید که در قرآن میفرماید **عِبَادٌ مُكْرَمُونَ لَا يَسْغُونَهُ بِالْقَوْلِ فِيهِمْ**
بِأَمْرِهِ يُعْمَلُونَ شما حروف اولیه هستی که از نقطه اولی مشب شده اید شما چشمه ای
 آب جیاتید که از منبع ظهور الهی جاری گشته اید از خداوند بخواهید که شمارا حفظ نماید تا آمل دنیوی
 دشوون جهان طهارت و انقطاع شمارا تیره و آلوده نکند و صلوات شمارا بر ارت تبدیل
 نماید من شمارا برای روز خداوند که میاید تربیت کرده و آماده ساخته ام و میخواهم که اعمال شما
 در مقعد صدق **عِنْدَ مَلِيكَ مُقْتَدِرٍ** قبول افتد و فرود اسرار یوم الله که خواهد آمد

امروز کثوف نیست طفل تازه متولد شده آن روز معاش از بالغین این امر و امر و بلند تر است
 و جاهل آنطور در جاش از عالم این روز بالاتر اینک در طول و عرض جهان پراکنده شوید و با قدم
 ثابت و قلب بی آرایش راه را برای آمدن روز خدا متیا و مسلح کنید بضعف و عجز خود نظر نکنید بقبه
 و عظمت خداوند متقدر و توانای خود ناظر باشید مگر خداوند ابراهیم را بنمرد و غلبه بخشید مگر قبایل خوگوار
 عرب را در مقابل محمد رسول الله فاضع و فاشع نفرمود با اسم او قیام کنید و با او توکل نمائید و
 مطمئن باشید که فتح و فیروزی با شماست . انتی

دباره اظهار قائمیت آنحضرت نیز در تاریخ نبیل در ضمن ذکر مجلس و لیعهد در تبریز شرحی مسطور گردیده
 که نظر باجمیت آن مطلب خلاصه آنفصل را در این مقام مندرج میدارد زیرا قطع نظر از اهمیت
 و عظمتی که اعلان قائمیت آنحضرت در محضر و لیعهد و علمای تبریز دارد و بنا بر بعثت مبارک هم
 محسوبست و از اینجمله مناسب مقام میباشد

تقدیم مطلب مفہوم نقل از فصل ہجدهم تاریخ نیل

حضرت اعلیٰ میدانتند کہ خاتمہ جانشان نزدیک است از این جهت پیروان خود را امر فرمودند کہ از چہرین ہر کدام بنقطہ ای توجہ کنند و خودشان در نہایت تسلیم و رضا منظر طور قضا بودند . تا آنکہ فرمان صادر شد نامورین حضرت را از راہ ارومیه بہ تبریز وارد نمایند زیرا اگر از راہ خوی حضرت اعلیٰ را بہ تبریز میرند میترسیدند اعلیٰ خوی تظاہراتی کنند چون حضرت باب بارو رسیدند ملک فاسم میرزا نہایت احترام را نسبت ب حضرت باب مرعی داشت و ہمہ نامورین سپردہ بود کہ با آن بزرگوار در نہایت احترام رفتار نمایند بکرو حضرت باب عازم خام بود ملک فاسم میرزا در صد برآمد کہ حق را امتحان کند مشارالہ اسبی داشت در نہایت سرکشی

که چپکس نمیتوانست بر او سوار شود آن اسب را امر کرد آوردند که حضرت باب سوار شده بجام
 تشریف ببرند و بیچوبه سابقه اسب را بجنور مبارک عرض کرده بود خاد میکه نامور اینکار بود پنهان
 از ملک قاسم میرزا داستان سرکشی اسب را بجنور مبارک عرض کرد که مبادا اذیتی بسپک مبارک
 برسد فرمودند بخدا و اگر کن خداوند خودش محافظت خواهد فرمود مردم ارومیه که این مستدرا
 دیدند بمقصود حاکم پی بردند جمعیت بسیاری در میدان عمومی جمع شده بودند تا ببینند که چگونه
 حضرت باب بر آن اسب سوار میشوند نامور اسبران نزدیک آورد حضرت اعلی با کمال اطمینان
 و منانت جلو رفتند لکام اسب را از دست متمر گرفتند و اسب را نوازش فرموده پای مبارک را
 بر کاب گذاشتند و سوار شدند اسب بدون سرکشی تسلیم بود و با کمال راهواری سیر میکرد مردم
 همه چون سابقه این اسب سرکش را داشتند از مشاهده اینحال تعجب کردند و اینمطلب را یکی از
 معجزات دانستند و یکبار به هجوم کردند که رکاب اسب را بسوسند فراشهای شاهزاده مرد مرا
 از اینمحل مانعت نمودند که مبادا سب اذیت هیکل مبارک بشوند شاهزاده پیاده در مرکب
 مبارک تا نزدیک حمام همراهی کرد بعد هیکل مبارک با و فرمودند که مراجعت کند فراشان

شاهزاده جمعیت را که برای زیارت حضرت باب از دحام کرده بودند متفرق میساختند و راه باز میگردند چون بحام رسیدند یکی از نوکرهای مخصوص باسید حسن برای انجام عذات حضرت باب با هیکل مبارک همراهی کردند حضرت باب از حام پسر از آنکه بیرون آمدند تا بنا بر همان اسب سوار شده مراجعت فرمودند مردم از مشاهده آن جاه و جلال صدایه تکبیر بلند کردند شاهزاده بنفشه نیز بحضور مبارک رسید و همراه موکب بمقرکه معین شده بود مراجعت کرد احوال ارومیه بحام بجوم کردند و تا آخرین قطره آب خزان حام را به تبرک بردند در شهرهای هوی عجمی برپا شده بود هیکل مبارک که جوش و خروش مردم را مشاهده کردند حدیثی را که از حضرت امیر علیه السلام مروی است بیان فرمودند که آنحضرت فرمود « دریاچه ارومیه بچوش و خروش خواهد آمد و آبش شهر را خواهد گرفت » بعضی بحضور مبارک عرض کردند که بیشتر مردم شهر با مبارک مومن شدند حضرت اعلی چون این مطلب را شنیدند این آیه قرآن را تلاوت فرمودند **قَوْلَهُ تَعَالَى : أَحِبَّ النَّاسَ أَنْ يَتْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ** مردم ارومیه بعد از استماع بیتهای که بر آن حضرت در تبریز وارد شد بمغادایه مبارک که مزبوره در امتحان لغزینند و بجز چند نفر

بقیه مردم از امر مبارک اعراض کردند از جمله نفوس که در ایمان خود مستقیم مانند یکی ملا امام وردی بود که در استقامت و ثبات در ردیف ملا جلیل ارومی حرفی قرار داشت مشارالیه بعد از آنکه بحضرت جمال مبارک نیز رسید و بشرف ایمان مشرف شد و به تبلیغ امر مبارک قیام کرد الواح عدیده از قلم جمال مبارک با سم او عنایت شد و پیوسته بخدمت مشغول بود تا در هشتاد سالگی وفات یافت باری مردم چون بیکدیگر میرسیدند امور عجیبه ای که از حضرت باب مشاهده کرده بودند برای هم نقل میکردند این مطالب بتدریج منتشر شدند تا آنکه در طهران گوشه پشوا ایمان دین رسیده همه برآشفتنند و همت کاسند که برای حفظ مقام و ریاست خویش از پیشرفت امر مبارک جلوگیری کنند و چون میدیدند که امر حضرت باب در اطراف و کناف انتشاری غریب و سریع دارد و برای خود چنین قوه ایرا مشاهده میکردند دانستند که اگر مانعت نکنند جمیع تاسباتشان از بین میرود و هر چه را در ضمن سالها یافته اند ضایع و بدر میگردد در تبریز مخصوصاً هنگامه غریبی بود علمای آن شهر خیلی متعجب شدند مردم که شنیدند حضرت باب را وارد تبریز میکنند همچنان عظیمی کردند و همه میکوشیدند که بزیمارت باب نایل شوند همچنان و هجوم مردم باندازه ای بود که حکومت مجبور شد

در این مرتبه مفر حضرت باب را در خارج شهر تبریز معین کند هیچکس اجازه نداشت که بحضور مبارک
 برسد زیرا حکومت قدغن کرده بود فقط کسانی مشرف میشدند که حضرت باب آنها را احضار
 فرمایند در شب دوم پس از وصول به تبریز حضرت باب جناب عظیم را احضار فرمودند و علناً
 در نزد او اظهار قائمیت نمودند عظیم چون این ادعا را شنید در قبول متردد شد حضرت باب باو
 فرمودند من فردا در محضر ولیعهد و در حضور علماء و اعیان ادعای خود را اظهار خواهم کرد و برای
 اثبات ادعا بآیات تحدی خواهم نمود و بجز آیات بسایر مطالب متمسک نخواهم شد
 نبیل میگوید جناب عظیم برای من حکایت کرد و گفت که من آنشب خیلی فکرم پریشان بود تا
 صبح نخوابیدم وقتی که نماز صبح را خواندم تغییر عجیبی در خودم مشاهده کردم گویا باب تازه ای در
 مقابل من گشوده شد پیش خود فکر کردم که اگر من بدین مقدس اسلام و حقانیت حضرت
 رسول مؤمن و موقن هستم و بحجت آیات معتقد این اضطراب و پریشانی در باره امر حضرت
 باب چه علت دارد هر چه بفرمایم صحیح است و درست و بدون هیچ ترس و ریبی باید قبول کرد
 از حصول این فکر اضطرابم بر طرف شد بحضور مبارک مشرف شدم و در جای عفو و بخشش نمودم

بن فرمودند به بین عظمت الهی بچه خداست و ظهور الله چقدر عظیم است که امثال عظیم را مضطرب
 و پریشان خاطر میازد اینک بفضل الهی امید و ارباش و بانگاه فضل و عنایت او ترزلز نفوس را
 به ثبات و ضعف قلب عباد را بقوت تبدیل غما ثبات و استقامت تو بدرجه ای خواهد رسید
 که اگر دشمنان قطعه قطعه کنند از محبت تو نسبت بمن ذره ای نخواهد کاست مرده باد که در آینده
 بلقای نظرب العالمین مشرف خواهی شد این بیانات مبارکه را که شنیدم بمنزله مرهمی بود
 که جراحات مرا از هر جهت شفا بخشید و اندوه مرا زایل نمود از آن تاریخ تا کنون اثری از
 اضطراب و ترس در وجود من نیست هر چند امورین حضرت با برادر خارج شهر نگاه داشتند
 ولی اینمطلب از هیجان مردم جلوگیری نکرد بلکه مانعت بیشتر علت شدت میل شد میرزا آقا
 فرمان داده بود که پیشوایان روحانی تبریز در دار الحکومه شهر مجتمع شوند و حضرت با برادر محاکمه کنند
 از جمله عوین حاجی ملا محمود نظام العلماء بود که ناصرالدین میرزای ولیعهد را درس میداد و
 از جمله ملا محمد ممقانی و میرزا علی اصغر شیخ الاسلام و جمعی دیگر اکابر علمای شیخیه و شیعه بودند
 ولیعهد بنفسه در این مجلس حاضر بود و ریاست مجلس بنظام العلماء و اگذار شده بود

چون همه حاضر شدند رئیس مجلس از طرف حضار یکی از نامورین اشاره کرد که حضرت بابر ابلیس
 بیاورد جمعیت از هر طرف هجوم کرده بودند و هر یک فرصتی بجهت که بزبانت حضرت باب
 مشرف شود از کثرت جمعیت راه مسدود بود و نامور مجبور شد که بزحمت راحی بگشاید چون
 حضرت باب وارد مجلس شدند با طرف نظر انداختند و دیدند برای نشستن محلی نیست بجز محلی که
 برای ولیعهد تیره شده بود حضرت باب سلام کردند و با کمال شجاعت و الهیان در محل خالی
 جلوس فرمودند عظمت و قوه روحانیه حضرت باب باندازه ای بود که تمام حضار بحرکت در
 جای خود قرار گرفته و سکوت عجیبی بغتہ در آن مجلس رویداد و هیچک نتوانستند لب بگفتار بگشایند
 بالاخره نظام العلماء سکوت را بر هم زد و از حضرت باب سؤال کرد شایچه ادعائی دارید حضرت
 باب سه مرتبه فرمودند من همان قائم موعودی هستم که هزار سال است منتظر ظهور او هستید
 و چون اسم او را بشنوید از جای خود قیام میکنید و مشتاق لغای او هستید و عمل الله فرجه
 بر زبان میرانید براسنی میگویم براصل شرق و غرب اطاعت من واجب است بجز علامه
 معنائی کس دیگری جسارت بر تکلم نمود این علامه یکی از رؤسای شیخیه و از شاگردان جناب

سید کاظم رشتی بود حضرت سید رشتی اغلب از عدم ایمان و فساد اخلاق او تاسف داشتند و گریه و ناله می نمودند شیخ حسن زینوزی میگفت که من از جناب سید کاظم رشتی شنیدم که در باره اخلاق و عدم ایمان و خباثت ملا محمد ممقانی بیاناتی میفرمودند پوسته منظر بودم که به بنیم در آینده چکا خواهد کرد و چه خباثی از او بطور خواهد رسید و قتیکه رفتار او را در مجلس ولیعهد با حضرت باب مشاهده نمودم دیدم آنچه را که سید مرحوم فرموده بودند کاملاً بوقوع پیوست من آنروز در آن مجلس حاضر بودم و در خارج محل نزدیک در ایستاده بودم و هر چه در مجلس میگذشت شنیدم ملا محمد در دست چپ ولیعهد نشسته بود حضرت باب بیان ملا محمد و ولیعهد جالس بودند و قتیکه حضرت باب خود را قائم موعود معرفی فرمودند همه حضار را ترس و خوف احاطه کرد سر را پائین انداختند سیاهی همه تغییر کرد رنگ همه رر شد ملا محمد ممقانی یعنی همان پیشوای یک چشم مکار پس از استماع بیان مبارک با وقاحت تمام گفت ای جوان بد بخت سیراز عراق را خراب کردی حال آمده ای که آذربایجان را خراب کنی حضرت باب فرمودند جناب شیخ من بیل خود اینها نهاده ام شما مرا احضار کردید و باین مجلس دعوت نمودید ملا محمد

برآشت و گفت ای پست ترین پیروان شیطان ساکت باش حضرت باب فرمودند باشی آنچه از قبل گفتیم باز هم میگویم نظام العلماء مصلحت چنان دید که از راه دیگر داخل مذاکره شود و باصل ادعا ایراد نماید پس بحضرت باب رو کرد و گفت شما مدعی مقام بزرگی هستید باید دلیل قاطعی بر صدق ادعای خود اقامه نمایید حضرت باب فرمودند اقوی دلیل و برهان مهم بر صحت دعوت حضرت رسول الله آیات الهی بود چنانچه در قرآن فرموده است **اولم یکنفهم انا انزلنا علیک الکتاب** خداوند این دلیل محکم و برهان متقن را برای اثبات صحت ادعای خود بمن عنایت فرموده است چنانچه در مدت دور و زود و شب باندازه قرآن مجید آیات الهی از لسان و قلم من جاری میشود نظام العلماء گفت خوبست در وصف این مجلس مانند آیات قرآن آیاتی بفرمائید تا حضرت و تبعه و سایر علماء شاگرد این برهان باشند حضرت باب مسؤل او را اجابت کرده و فرمودند **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ** علامه ممغانی فریاد برآورد که اعراب کلمه را خطا گفتم نو که از قواعد نجومی چگونگی قائم موعود هستی حضرت باب فرمودند در آیات قرآنی نیز رعایت قواعد نجومی نشده

زیرا کلام الهی بمقیاس قواعد خلق سجده نمیشود مردم باید تابع قوانین کلام الله باشند در سبب موضوع
 قرآن خلاف قواعد نحویہ نازل و مذکور است ولی چون کلام الهی است هیچکس جرئت اعتراض
 ندارد و همه مسلمین قبول دارند بعد از این بیان ثانیاً نزول آیات شروع فرمودند و همانجند
 قبل را بطرز سابق بیان کردند ملا محمد اعتراض را تجدید کرد و یک نفر دیگر از یلگوشه ای بحضرت باگفت
 کلمه اشترقی چه صیغه است حضرت باب در مقابل این سؤال این آیات قرآن تلاوت
 فرمودند سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ
 لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ بعد برخواستند و از مجلس بیرون تشریف بردند نظام العلماء از طرز
 معاطه ملا محمد و سایرین در آن مجلس با حضرت باب برآشتفت و گفت وای بر مردم تبریز این شخص
 مدعی چه مقامی است و این مردم از او چه سؤالاتی میکنند اینگونه سؤالیهای بارده چه ربطی با دین
 این مقام عظیم دارد بعضی نیز بر طرز رفتار ملا محمد و غیره با حضرت باب خرده گرفتند و گفتند از بدراستی
 وارد مذاکره شدید و باعث خجالت و شرمساری بی پایان گشتید سؤالی کردید که در خور مقام
 او نبود ولی ملا محمد مقامی برآشتفت و با کمال خشم و غضب بجا حاضرین گفت من بشما میگویم بچند

باشید اگر جلوی این جو از انگیرید طولی نمیکشد که همه اهل تبریز دعوتش را اجابت نمایند در ظل رایش
 مجتمع گردند آنروز اگر مردم بگویند که دست از علماء بردارید همه اطاعت میکنند حتی اگر بگویند بویعد
 اعتنا نکنید همه مطیعند آنوقت است که زمام ریاست روحانی و کشور را بدست بگیرد و همه
 شمار ازیر پا قرار میدهد زیرا نه تنها مردم تبریز بلکه جمیع ساکنین آذربایجان با عاقتش قیام خواهند
 کرد. سخنان ملا محمد خان محمال افکار متصدیان امور را پریشان ساخت نشستند و با هم
 مشورت کردند که برای جلوگیری از نفوذ کلمه حضرت باب چه اقدامی نمایند بعضی گفتند .
 مجلس دیگری باید تشکیل داد و او را محکوم بجازات شدیدی باید ساخت زیرا در جلسه گذشته
 اعتنا بکسی نکرد او را در جای مخصوص و لیعهد فرار گرفت و ثانیاً بدون اذن رئیس مجلس
 از مجلس خارج شد و لیعهد این نقشه را نه پسندید بالاخره رأیشان بر این قرار گرفت که
 حضرت بابر بمنزل میرزا علی اصغر شیخ الاسلام تبریز که از سادات محبوب بود ببرند و نامورین
 حکومت آنحضرت را مجازات نمایند فرایشان حکومتی این امر را اطاعت نکردند و گفتند اینمسلد
 مخصوص بعلمای شراست ما در آن مدافعه نمیکیم خود شیخ الاسلام بشخصه حاضر شد که

حضرت را مجازات کند حضرت برابر آنچه خود برد و یازده مرتبه چوب پاهای مبارک زد شیخ
 الاسلام در همان سال بمرض شلل گرفتار شد و بعد از تحمل درد فراوان یکشنبه چهارگشت
 این شخص بدین مردم تبریز بجرم و طمع و خیانت معروف بود همه مردم چون شخص خبیسی
 بود او را حقیقتاً میزدند و چون در عین حال خیلی بیرحم و قسی القلب بود از او میترسیدند همیشه
 دعا میکردند که خدا آنها را از شیخ الاسلام خلاص کند پس از وفات او منصب شیخ الاسلامی
 در تبریز منسوخ گشت چون هیچکس حاضر نشد بواسطه پستی و حقارت میرزا علی اصغر شیخ الاسلامی
 بعد از او خود را بان لقب مشهور سازد رفتار شیخ الاسلام با حضرت باب نمونه ای از رفتند
 علای دین با آن بزرگوار است ملاحظه کنید پیشوایان روحانی تا چه اندازه از راه حق و انصاف
 و طریق عدالت دور بودند چه طور نصیحتهای حضرت رسول را مورد اعتنا قرار ندادند چه
 طور از بیانات ائمه اطهار روگردان شدند در احادیث ائمه علیهم السلام وارد است که
 چون جوانی از بنی هاشم ظاهر شود و دعوتی جدید آغاز کند و تائیس شرح جدید نماید و دارای
 کتاب جدید باشد همه بسوی او بشتابید و امر او را اجرا کنید و در مقام دیگر فرموده

اکثر اعداء العلماء برینید مردم چه قدر نادانند که پر و علای هستند که اعداء قائم میباشند
 باین همه خود را فرقه ناجیه میخرند . باری حضرت باب را در مرتبه از برتر بچهرین برگردانند و بچهارمین
 سپردند دشمنان می پنداشتند که حضرت باب از تمهیدات آن مجلس خوفناک شده و ادعای خود را
 ترک خواهند نمود ولی این مجلس سبب شد که بدون ستر و حجاب حضرت باب در مقابل بزرگترین
 هیئت دینی در پای تخت آذربایجان حقیقت ادعای خود را علنی بیان فرمایند شرح این ادعا
 عظیم در سرتاسر بلاد منتشر شد مؤمنین بشاط آهنگ روح جدیدی یافتند حضرت باب بجز آن
 بچهرین خطبه قریه را نازل و برای حاجی میرزا آقاسی ارسال فرمودند عنوان آن خطبه
 خطاب بصدراعظم این است **إِعْلَمْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُ بِاللَّهِ وَالْمُعْرِضُ عَنْ آيَاتِهِ**
 حضرت باب این لوح را برای جناب حجت زنجانی که آنوقت در طهران بودند فرستادند
 و با د فرمودند که خودش برود و لوح را بدست خود بجای میرزا آقاسی بدهد . نیل میگوید
 او فاتی که حضرت بهاء الله در زندان عکاتشریف داشتند من از لسان مبارک شنیدم که فرمودند
 ملا محمد علی زنجانی پس از آنکه لوح قریه را بجای میرزا آقاسی داد آمد بدین من میرزا مسیح نوری

وعده ای از مؤمنین در آنوقت حاضر بودند ملا محمد علی تعریف کرد که لوح مبارک را بجای میرزا آقاسی
 و ادم بعد آن لوح را برای مامم خواند خیلی مفصل بود در صفحه میشد همه را از حفظ کرده بود .
 بیانات مبارک حضرت بهاء الله نسبت بجناب هجت طوری بود که از طهارت حیات و شرافت
 ذات آن شخص حلیل حکایت میکرد میفرمودند چند رشاع بود چند با شمامت بود چه اراده قوی
 داشت در نهایت زهد و ورع بود چنان استقامتی داشت که ممکن نبود زلزله و اضطرابی
 در او پیدا شود . انتہی

مطلب هشتم

از جمله بیانات مبارکه حضرت اعلی رابع بطور منظره

در باب خامس عشر از واحد سابع کتاب بیان فارسی میفرماید : مثل آن هیکل مثل شمس سیاه است
و آیات آن ضیاء اوست و مثل کل مؤمنین اگر مؤمن باشند مثل مرآت است که در آن
شمس نمایان شود و ضیاء آن بقره رحمانت . . . . ای اهل بیان اگر ایمان آورید بمن
بقره الله خود مؤمن میگرددید و الا او غنی بوده از کل و هست مثلاً اگر در مقابل شمس الی مالا
نمایه مرآت واقع شود انعکس بر میدارد و حکایت میکند از او و حال آنکه بنفسه غنی است
از وجود مرایا و شمسی که در آنها منطبع است

و در باب خامس از واحد خامس میفرماید : قسم بذات مقدس الهی که اگر کل در بطور منظره

بد نصرت او جمع شوند هیچ نفسی بر روی ارض نیماند مگر آنکه داخل جنت میگردد بل هیچ شئی بر اقب

نفس خود بوده که کل دین نصرت اوست نه اعمالیکه در بیان نازل شده .

و در باب هشتم از واحد ششم میفرماید : بعد از غروب شمس حقیقت اقناع دارد که از غیر او آیه

ظاهر شود بر پنج فطرت و قدرت بدون تعلم و شئونیکه در نزد اهل علم منصور است با وجود

این اقناع که غیر از من بظهور آید کسی نتواند مدعی شد این امر را فرض شد در بیان که اگر نفسی

ادعا کند و آیاتی از او ظاهر گردد احدی متعرض نگردد او را لعل بر آن شمس حقیقت حزنی

دارد زیاده . و حال آنکه غیر از او ممکن نیست که آیات بر پنج فطرت نازل فرماید .

اگر بر فرض اقناع کسی خود را نسبت داد و اگذارند حکم او را با خدا بر خلق نیست که حکم بر او

نماند اجلا لا لاسم محبوبم و حال چنین نفسی نیست که تواند چنین مقامی را ادعا کند

اگر در کور قرآن بهم رسید در این کور هم خواهد رسید آیات او بنفقه دلیل است بر ضیاء

شمس وجود او و عجز کل دلیل است بر فقر و احتیاج بسوی او سبب این امر این است

لعل در بوم ظهور حق قدمای ایشان بر صراط نلغزد .

و در باب پانزدهم واحد ثالث میفرماید :

کسی عالم بطور غیبت غیر الله هر وقت شود باید کل تصدیق بنقطه حقیقت نمایند و شکر الهی بجا آورند

و انما الدلیل آیاته والوجود علی نفسه نفه اذ الغیر یعرف به وهو لا یعرف

بدونه سبحان الله عما یصفون

ایضا در همان باب میفرماید :

مراقب ظهور بوده که قدر لمح فاصله نشود مابین ظهور و ایمان کل من آمن بالبیان

و در باب ثامن از واحد خامس فرموده :

قسم بذات اقدس الهی جل و عز که در یوم ظهور من ینظره الله اگر کسی بیک آیه از او شنود و تلاوت

کند بهتر است از آنکه هزار مرتبه بیان را تلاوت کند

و در کتاب الاسماء فرموده : **وَلَكِنَّكُمْ يَا نَبِيَّكُمْ مَن يُظَاهِرُ اللَّهَ وَيَبْدِلُ رِضْوَانَهُ نَكَرًا**

بِالنَّارِ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ وَإِنِّي لَأَنْبِئُكُمْ عَلَىٰ مَن يُظَاهِرُ اللَّهَ فَإِنَّهُ لَأَعِزُّ

عِنْدِي مِن نَفْسِي وَكَلِمَتِي إِنْ بَاكَ لِمَتِي تُدْرِكُونَ وَإِنِّي مَا نَزَّلْتُ الْبَيَانَ

إِلَّا وَأَنْ لَا يَحْزَنَ مَنْ بَطَّحَهُ اللَّهُ وَإِنِّي رَسُولٌ مِنْ عِنْدِهِ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ
عِنْدِهِ لِأُرَتِّبَنَّكُمْ لِيَوْمِ ظُهُورِهِ أَنْ يَأْكُلَشْتُمْ لَسَعِدُونَ

و در کتاب قیوم الاسماء تفسیر احسن القصص فرموده اند :

مَا أَنَا إِلَّا عَبْدُ اللَّهِ وَبَابُ بَعِيَّةِ اللَّهِ إِسْمَعُوا فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ
أَتَانِي الْبَيِّنَاتِ مِنْ عِنْدِ بَعِيَّةِ اللَّهِ يَا بَعِيَّةَ اللَّهِ قَدْ فَدَيْتُ بِكُلِّ لَكَ وَضَيْتُ
السَّبَّ فِي سَبِيلِكَ وَمَا تَمْنَيْتُ إِلَّا الْقَتْلَ فِي مَحَبَّتِكَ وَكَفَى بِاللَّهِ الْعَلِيِّ
مُعْتَصِمًا قَدِيمًا

و در باب پانزدهم از واحده ثالث بیان فرموده :

ظهور الله در هر ظهور که مراد از مشیت اولیه باشد بهاء الله بوده و هست که کل شیء نزد بها او
لا شئی بوده و هستند . استی

و در توقیع مبارک صادر از قلم اعلی در جواب سؤال ملا باقر حر فحی از ظهور من بطرحه الله جل جلاله

چنین میفرمایند فولد تعالی ذکوه :

بِسْمِ اللَّهِ الْأَمْنِ الْأَقْدَسِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْمَحْبُوبُ وَإِنَّمَا الْبَهَاءُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ
 عَلَى مَنْ يَبْطِئُ رُءُوسَهُ جَلَّ أَمْرُهُ وَمَنْ يَخْلُقُ بِأَمْرِهِ وَلَا يَرَى فِيهِ إِلَّا مَا قَدَّحَى اللَّهُ
 لَهُ يَقُولُ: إِلَّا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمُهَيَّمِنُ الْقَيُّومُ وَبَعْدَ فَقَدْ سَمِعْتُ كِتَابَكَ
 وَإِنْ مَا فِيهِ جَوْهَرٌ لَوْ لَا فِيهِ مَا أَحْبَبْتُكَ عَلَى ذَلِكَ الْقِرطَاسِ وَلَا حِينَشِدِ
 بِأَعْلَى مَا قَدَّرْتَنِي الْأَبْدَاعَ فَمَا اعْظَمَ ذِكْرٌ مِنْ قَدْ سَأَلْتُ عَنْهُ وَإِنْ ذَلِكَ
 أَعْلَى وَلَعَزُّ وَاجِلٌ وَأَمْنٌ وَأَقْدَسٌ مِنْ أَنْ يَغْدِرَ الْأَفْسَدَةُ بِعِرْفَانِيهِ وَالْأَرْحُ
 بِالتَّجْوِيدِ لَهُ وَالْأَنْفُسُ بِثَنَائِهِ وَالْأَجْسَادُ بِذِكْرِ بَهَائِهِ فَمَا عَظُمَتْ مَسْئَلَتُكَ
 وَصَغُرَتْ كَيْنُونَتُكَ هَلِ الشَّمْسُ الَّتِي هِيَ فِي مَرَايَا ظُهُورِهِ فِي نُقْطَةِ الْبَيَانِ
 يَسْأَلُ عَنِ الشَّمْسِ الَّتِي تِلْكَ الشَّمْسُ فِي يَوْمِ ظُهُورِهِ سَجَادٌ لِيَطْلُعَ بِهَا إِنْ
 كَانَتْ شَمْسًا حَقِيقِيَّةً وَإِلَّا لَا يَنْبَغِي لِعُلُوِّ قَدْسِهَا وَسُمُوِّ ذِكْرِهَا وَلَوْ لَأَكُنْتُ
 مِنَ الْوَاحِدِ الْأَوَّلِ لَجَعَلْتُ لَكَ مِنَ الْحَدِيثِ قَدْ سَأَلْتُ عَنْكَ اللَّهُ

الَّذِي قَدْ خَلَقَكَ وَرَزَقَكَ وَأَمَانَكَ وَأَحْيَاكَ وَبَعَثَكَ فِي هَيْبِكَ إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى
 بِلِسَانِ الْمُنَاجَاتِ « هَا أَنَا ذَا مُتَأَذِنٌ بِجُودِكَ عَنْ جُودِكَ أَنْ تَأْذِنَ بِفُؤَادِي
 أَنْ يَخْطُرَ بِهِ ذِكْرُ مَنْ تُظْهِرُنَهُ وَإِنْ جَعَلْتَهُ وَكُلَّ مَالِي وَعَلَى مُتِمًّا بِحَبِّهِ
 عَلَى شَأْنٍ لِأَجِدَنَّهُ مُسْتَجِيقًا عَلَى مَا أَنْتَ مُسْتَجِيقٌ بِهِ وَمُقَدَّمًا عَنْ كُلِّ
 مَا أَنْتَ مُقَدَّسٌ عَنْهُ إِنْ أَجِدْتَهُ وَحَدَهُ وَحَدَهُ لَكُنْتُ سَاجِدًا لَهُ
 بِإِسْتِحْقَاقِ نَفْسِي إِذْ ذَلِكَ سُجُودِي لَكَ وَحَدَكَ وَحَدَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 وَإِنْ أَجِدْتَنِي كُلَّ مَنْ عَلَى الْأَرْضِ سَاجِدًا بَيْنَ يَدَيْهِ لَا يَكْبُرُ عَظَمَتَهُ فِي
 فُؤَادِي بِذَلِكَ إِذْ لَوْ شَاهَدْتَنِي بِمِثْلِ مَا عَلَى الْأَرْضِ بِعَدَدِ كُلِّ شَيْءٍ وَكُلُّ
 كَانُوا السَّجَادَةَ لَهُ حِينَ مَا يَقُولُ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَإِنْ مَا دُونِي
 خَلَقِي قُلْ إِنْ بَاخَلَقِي إِثْبَاتًا فَانْجِدُونِي ذَلِكَ مُسْتَجِيقٌ بِهِ وَلَمْ يَغْيِرْنِي
 خَلْقُ كُلِّ شَيْءٍ عَنِ تَعْظِيمِي إِثْبَاتًا وَتَكْبِيرِي عَظَمَتَهُ « إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى
 وَقَدْ كَتَبْتُ جَوْهَرَةً فِي ذِكْرِهِ وَهُوَ أَنَّهُ لَا يُسْتَشَارُ بِإِشَارَتِي وَلَا يَمَّا ذُكِرَ

فِي الْبَيَانِ بَلِي وَعِزَّتِي تِلْكَ الْكَلِمَةُ عِنْدَ اللَّهِ أَكْبَرُ عَنْ عِبَادَةٍ مَاعَلَى الْأَرْضِ
 إِذْ جَوَّهَرُ كُلِّ الْعِبَادَةِ يَنْتَهِي إِلَى ذَلِكَ فَعَلَى مَا قَدَّ عَرَفْتَ اللَّهُ فَاعْرِفْ
 مَنْ يُظَاهِرُهُ اللَّهُ فَإِنَّهُ أَجَلٌ وَأَعْلَى مِنْ أَنْ يَكُونَ مَعْرُوفًا بِدُونِهِ أَوْ مُسْتَشَارًا
 بِإِشَارَةِ خَلْقِهِ وَإِنِّي أَنَا أَوَّلُ عَبْدٍ قَدَّ امْتُّ بِهِ وَبِإِيَاتِيهِ وَأَخَذْتُ مِنْ أَجْزَائِهِ
 حَدَائِقَ حُبِّي وَعِزِّي فَإِنَّهُ حَدَائِقُ كَلِمَاتِي بَلِي وَعِزَّتِي هُوَ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ
 بِأَمْرِهِ قَائِمُونَ « أَلَى قَوْلِهِ تَعَالَى » الْإِنِّكَ أَنْتَ لَوِ ادْرَكَتَ يَوْمَ ظُهُورِهِ
 إِنْ عَرَفْتَهُ بِأَعْلَمِ عُلَمَاءِ الْبَيَانِ مَا عَرَفْتَهُ وَإِنْ رَأَيْتَهُ وَاقِفًا فِي أَمْرِهِ ثُمَّ ذَكَرْتُ
 عَلَيْهِ اسْمَ الْإِنْسَانِيَّةِ مَا انْفَيْتَ حُرُوفَ النَّفْيِ لِإِثْبَاتِ مَظْهَرِ الْأَحَدِيَّةِ
 إِلَّا أَنَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ يُعْرِفُ كُلَّ شَيْءٍ نَفْسَهُ وَإِنِّي اسْتَحْبَبْتُ أَنْ أَقُولَ يُعْرِفُ
 كُلَّ شَيْءٍ نَفْسَهُ بِمِثْلِ مَا أَنِي قَدَّ عَرَفْتُ كُلَّ شَيْءٍ بِإِيَاتِي نَفْسِي إِذْ كُلُّ مَا تَجِدَنَّ
 مِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلْقٌ لَهُ وَإِنَّ اللَّهَ أَجَلٌ وَأَعْلَى مِنْ أَنْ يُعْرِفَ بِخَلْقِهِ بَلِي الْخَلْقُ يُعْرِفُ
 بِهِ هُوَ الَّذِي إِذَا بَلَغَ لِسَانُ قَدُّسٍ أَرْزَلْتَهُ بِخَلْقِي فِي قَوْلِهِ مَا يَسْأَلُ مِنْ نَبِيٍّ

أَوْ لِي أَوْ صِدِّيقِي أَوْ نَفِيٍّ إِذْ كُلُّ مَا قَدْ خُلِقَ كُلُّ آيَاتٍ مِنْ عِنْدِهِ وَ سَفَرَاءٍ مِنْ
 لَدُنْهُ كُلُّ قَالُوا إِنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ انْتَظِرُوا مِنْ يَذْكُرُ كَرُمَ اللَّهِ وَجْهَهُ فَإِنَّكُمْ مَا
 خُلِقْتُمْ إِلَّا لِلِقَائِهِ وَهُوَ الَّذِي يَخْلُقُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِهِ إِيَّاكَ إِيَّاكَ يَوْمَ ظُهُورِهِ إِنْ
 تَحْتَجِبُ بِالْوَاحِدِ الْبَيِّنَةِ فَإِنَّ ذَلِكَ الْوَاحِدَ خَلَقَ عِنْدَهُ وَإِيَّاكَ إِيَّاكَ
 أَنْ تَحْتَجِبَ بِكَلِمَاتٍ مَا نَزَلَتْ فِي الْبَيَانِ فَإِنَّهَا كَلِمَاتٌ نَفْسِيَّةٌ فِي هَيْكَلِ
 ظُهُورِهِ مِنْ قَبْلِ ذَلِكَ شَمْسُ الْحَقِيقَةِ وَوَجْهَةُ الْأَحَدِيَّةِ وَطَلْعَةُ الرَّبُوبِيَّةِ
 وَكَيُونَةُ الْأُلُوهِيَّةِ وَانْبَاءُ الْأَزَلِيَّةِ لَوْ يَسْتَقِرُّ عَلَى التَّرَابِ تُنَادِي ذَرَاتُ
 التَّرَابِ عَلَى أَنْ ذَلِكَ عَرْشٌ قَدِ اسْتَوَى الرَّحْمَنُ عَلَيْهِ فَمَنْ يَفْتَحِرُ الطَّيْنَ
 بِحَلِّ عَرْشِهِ بِذَلِكَ الْإِفْتِحَارِ فَكَيْفَ يَنْبَغِي أَوْ لَوْ الْأَفْكَارِ إِنْ يَفْتَحِرُونَ
 بِاللَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ وَيَسْتَنْبِئُونَ عَنِ اللَّهِ الْوَاحِدِ الظَّهَّارِ فَاشْهَدِ بَعَيْنَ
 فُؤَادِكَ وَلَا تَنْظُرْ إِلَيْهِ إِلَّا بِعَيْنِهِ فَإِنَّ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْهِ بِعَيْنِهِ يَذْرُكُهُ وَإِلَّا
 يَحْتَجِبُ إِنْ أَرَدْتَ اللَّهُ وَلِقَائَهُ فَأَرِدُهُ وَانظُرْ إِلَيْهِ وَلَكِنْ فَاشْهَدِ بِأَنَّ

لَيْسَ وَرَاءَ اللَّهِ غَايَةٌ وَأَيُّ ذَاتِ الْأَزَلِ لَنْ يَرَى وَإِنَّ مَا يُمْكِنُ أَنْ يَرَى فَيَنْبَغِي
 أَنْ يُنْسَبَ إِلَى اللَّهِ نَفْسِهِ ذَلِكَ الطَّلَعَةُ الْفَرْدَانِيَّةُ وَالْوَجْهَةُ الْقَمَدَانِيَّةُ
 وَ إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى « فَوَالَّذِي فَلَاحَ الْحَبَّةِ وَبَرَى النَّسِيمَةَ لَوَ أَيْقَنْتُ بِأَنَّكَ لَقِيمٌ
 ظُهُورِهِ لَا تُؤْمِنُ بِهِ لِأَرْفَعْتَ عَنْكَ حُكْمَ الْإِيمَانِ فِي ذَلِكَ الظُّهُورِ لِأَنَّكَ مَا
 خَلَقْتَ إِلَّا لَهُ وَلَوْ عَلِمْتُ أَنَّ أَحَدًا مِنَ النَّصَارَى يُؤْمِنُ بِهِ لَجَعَلْتُ مَقَرَّةَ
 عَيْنَيَّ وَحَكْمَتُ عَلَيْهِ فِي ذَلِكَ الظُّهُورِ بِالْإِيمَانِ مِنْ دُونِ أَنْ أَشْهَدَ
 عَلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ إِذْ ذَلِكَ الْأَحَدُ يَوْمَ ظُهُورِهِ لَوْ يُؤْمِنُ بِهِ يُبَدِّلُ كُلَّ
 عَوَالِمِهِ بِالنُّورِ وَلَكِنْ ذَلِكَ الْمُؤْمِنُ لَوْ يَحْتَجِبُ عَنْهُ يَوْمَ ظُهُورِهِ يُبَدِّلُ
 كُلَّ عَوَالِمِهِ بِالنَّارِ فَوَحَى نَفْسِهِ الَّذِي لَأَحَقَّ عِنْدَ اللَّهِ كَفْرُهُ وَلَا شِبْهَهُ
 وَلَا عِدْلَهُ وَلَا قَرِينَهُ وَلَا مِثْلَهُ لَمْ يُؤْمِنْ أَحَدٌ بِالْبَيَانِ حَقَّ الْإِيمَانِ إِلَّا
 مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ بِمِثْلِ مَا آمَنَ بِالْقُرْآنِ حَقَّ الْإِيمَانِ الْآمِنُ آمَنَ بِالْبَيَانِ
 وَمِثْلُ ذَلِكَ مَا آمَنَ بِالْإِنْجِيلِ مِنْ قَبْلُ حَقَّ الْإِيمَانِ الْآمِنُ آمَنَ

بِالْقُرْآنِ وَإِذَا يَوْمٌ مِّنْ يُّظْهِرُهُ اللَّهُ كُلُّ مَنَ عَلَى الْأَرْضِ عِنْدَهُ سِوَاءُ مَنَ
 يَّعْمَلُهُ نَبِيًّا كَانَ نَبِيًّا أَوَّلَ الَّذِي لَا أَوَّلَ لَهُ إِلَى آخِرِ الَّذِي لَا آخِرَ لَهُ لِأَنَّ
 ذَلِكَ مَا قَدْ جَعَلَهُ اللَّهُ وَمَنْ يَّعْمَلُهُ وَلِيَّا فَذَلِكَ كَانَ وَلِيًّا فَيَكُلُّ الْعَالَمِ
 « إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى » فَلْتَسْعِيصَمَنْ بِهِ فَإِنَّ يَوْمَهُ يَوْمُ الْآخِرَةِ بِالنِّسْبَةِ إِلَى
 تِلْكَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَوْلَا كَانَ كِتَابُهُ مَا نَزَلَ ذَلِكَ الْكِتَابُ وَلَوْلَا كَانَ
 نَفْسُهُ مَا أَظْهَرَ فِي اللَّهِ وَإِنِّي أَنَا آيَةٌ وَإِنَّهُ هُوَ آيَاتِي وَإِنَّمَا الْمَثَلُ مَثَلُ
 الشَّمْسِ لَوْ تَطَّلَعَ بِمَا لَهَا يَأْتِيهَا شَمْسٌ وَاحِدَةٌ « إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى »
 لَعَلَّكَ فِي ثَمَانِيَةِ سَنَةٍ يَوْمَ ظُهُورِهِ تَدْرِكُ لِقَاءَ اللَّهِ إِنْ لَمْ تَدْرِكْ أَوَّلَهُ
 تَدْرِكْ آخِرَهُ « إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى » وَرُبَّمَا يَأْتِيكَ مَنُ أَنْتَ قَدَسْتُكَ
 عَنْ عُلُوِّ ذِكْرِهِ وَارْتِفَاعِ أَمْرِهِ وَإِنَّ مَنَ فِي الْبَيَانِ يَقْرَأُ تِلْكَ الْكَلِمَاتِ
 وَمُ لَا يَلْتَفِتُونَ بِظُهُورِهِ « إِلَى أَنْ قَالَ تَعَالَى » سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
 فَاشْهَدْ عَلَيَّ يَا بَنِي بَدَا لِكَ الْكِتَابِ قَدْ أَخَذْتُ عَهْدَ وَلَايَةٍ مِّنْ تَطْهَرَتْ

عَنْ كَلِشَى قَبْلَ عَهْدِ وَلايَتِي وَكَفَى بِكَ وَبِمَنْ أَمَنَ يَا يَا نِكَ عَلَى شَهِيدًا
 وَإِنَّكَ أَنْتَ حَسْبِي عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِنَّكَ كُنْتَ عَلَى كَلِشَى حَسِيبًا إِنَّ
 بِأَذَلِكَ الْحَرْفُ خُدْعَهُدَ وَلايَتِهِ عَنْ كُلِّ مَنْ يُقِرُّ بِالْإِيمَانِ عَنْ كُلِّ مَا
 يُحِيطُ بِهِ عِلْمُكَ بِمَا كَتَبَ بِحُطْبِهِ وَإِنَّمَا لِي قَدْ كَتَبْتُ كُلَّ الْبَيَانِ وَإِنَّ مَنْ
 يَكْتُبُ هَذَا يُقِرُّ بِالْإِيمَانِ بِهِ قَبْلَ ظُهُورِهِ فَإِذَا فَاسْتَعْلِمَ عَنْ كُلِّ مَا
 يُمْكِنُ أَنْ تَسْتَعْلِمَ لِيُنْبِتَ ذِكْرَهُ فِي الْكِتَابِ إِلَى يَوْمِ ظُهُورِهِ فَإِنَّ هَذَا
 لَهُوَ الْعِزُّ الشَّامِخُ الْمُنْبِيعُ وَالْفَضْلُ الْبَازِخُ الرَّفِيعُ . . . . انتهى

آنچه ذکر شد قسمی از توفیق مبارک بود و اصل توفیق بسیار مفصل است این توفیق ابتدا
 در جواب سوال ملا باقر حرفی نازل شد و پس از چندی که جناب سید یحیی دارابی کشفیم
 از محضر مبارک در باره حضرت من بظهوره الله جل ذکره سوال کرد عین این توفیق مبارک را
 بهیكل مبارک برای مشارالیه ارسال فرمودند بنا بر این این توفیق مبارک در جواب
 سوال دو نفر صادر نازل شده است جناب ملا باقر حرفی و جناب آقا سید یحیی کشفی

دارابی و جمالبارک جل جلالہ در کتاب مبارک بدیع بایمطلب اشارہ فرمودہ اند نظر
 بہین نکتہ است کہ این توقع مبارک در بعضی جاہا بنام توقع ملا با حرف حی و در برخی
 جاہا بنام توقع آفا سیدیجی دارابی ثبت شدہ است برای شاہد مثال بکتاب بدیع و
 لوح مبارک GOD PASSES BY و خاتمہ کتاب کشف الغطاء

مراجہ شود

و در بیان فارسی این کلمات از قلم حضرت رب الارضین و السموات نازل شدہ قولہ تعالیٰ
 فی ان البیان ومن فیہ طائف فی حول قول من ینظرہ اللہ بمثل ماکان
 الالف و من فیہ طائف فی حول قول محمد رسول اللہ ص و ما نزل
 اللہ علیہ فی اولاء و من فیہ طائف فی حول قولہ حین ظہور اخریہ
 ملخص این باب آنکہ مذ نظر بیان نیست الا بسوی من ینظرہ اللہ زیرا کہ غیر او رافع او نبود
 و نیست چنانچہ منزل او غیر او نبودہ و نیست و بیان و مؤمنین بہ بیان مشتاق ترند
 بسوی او از اشتیاق ہر جسمی محبوب خود چنانچہ قرآن و ارواح متعلقہ بآن مشتاق بود

بطور منزل خود وغیر اور منظور نظر نداشته و نمیدانند و امروز فرقان صلوات میفرستد بر
 حروفیکه اور اعروج داده و داخل بیان نموده و طلب نعمت میکند از منزل او از برای ارباب
 داخل بیان نشده و حَظِّ اور ابا و عطا ننموده و همچنین بیان صلوات میفرستد بر نفوس
 مؤمنه از خود که حروف علیین او باشد که مؤمن میشوند بمن بظرفه الله و اور اعروج میدهد
 بسوی کتاب او و طلب نعمت میکند از خداوند عزوجل بر حروف دون علیین که در
 حین ظهور او سجده یتد با و نمیکشند و بیشی از لقاء الله محجب میکردند اگر کسی ناظر بعین
 فواید باشد میشود امروز از حروف قرآنیہ الغوث الغوث یا الهنا و الیه کل
 شیئی فادرجنا و خلصنا عن نارِ نَسَبِنَا اِلٰی مَا کُنَّا اِلَیْهِ لَمَنُّوْۤیْنِ وَاَنْسَبْنَا
 اِلَیْکَ وَاَدْخَلْنَا فِی الْبَیَانِ فَاِنَّا کُنَّا مِنْ فَضْلِکَ سَائِلِیْنَ چنانچه همین
 کلام حروف الیف است از قبل و بعینه همین کلام را تنطق خواهد فرمود بیان رحمت
 از برای نفسی که حق اورا ضایع نکرده و نعمت اورا از برای خود نخزیده و سجود از برای منزل
 او نموده که در حین ظهور من بظرفه الله نظر میفرماید بیان بسوی مؤمنین بخود و میگوید که ابا

روحی هست از من که بیاید امروز از فرار بمن بظهور الله نماید تا آنکه وفا بعد رب خود نماید در
من و سرور بگرد باقبال مؤمنین با و بسوی منزل او و محزون میگردد اگر عزنی از مؤمنین
با و بر منزل او وارد آید چنانچه امروز هیچ شیئی محزون تر از فرقان نیست و کل اورا تلاوت
مینماید و از رحمت او هیچ ندارند الا نعت او را بمثل آنهاست که در حین نزول فرقان کتاب
الف را تلاوت مینموده ای اهل بیان نکرده مثل آنچه اهل فرقان نموده و از محبوب خود
بیچ شیئی محجب نگشته که ارتفاع بیان عروج بسوی او است و حظ آخرت او است
بمثل ارواح او و ابیانه نموده و تعقل نموده امر الله را و سجود از برای کسی که در هر حین
از برای او ساجد هستید نموده که بیان راضی نیگردد از شما الا آنکه ایمان آورید بمن بظهور
که منزل او و کل کتب بوده و شفاعت مینماید نزد او از مؤمنین بخود و شفاعت او
مقبول است نزد منزل او و هیچ بنده نیست که خدا را بخواند به بیان الا آنکه مستجاب میگردد
دعای او تا اول ظهور من بظهور الله آنوقت اگر بخواند خدا را بما لا عدله بالیان که
مستجاب نخواهد شد دعای او خداوند از وجود و فضل تو سوال میشود در حق بیان من

فِيهِ مِمَّا أَحَبَّتْهُ لَا مِمَّا لَا تُحِبُّهُ بِأَنْ تَرْحَمَنَ عَلَيْهِ وَعَلَى مَنْ أَمَّنَ بِهِ يَوْمَ
ظُهُورِكَ وَأَنْ تَرْفَعَنَّهُ وَمَنْ أَمَّنَ بِهِ يَوْمَئِذٍ بِمَا تُنَزِّلُنَا مِنْ عِنْدِكَ فَإِنَّكَ
أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ . انتى

مطلب نهم

لوح اليد مبعث

في ليلة المبعث من جناب ماء عليه بها الله الالهي

الأقدم الأكبر الأعلى

قَدَنْطَقَ اللِّسَانُ بِأَعْلَى الْبَيَانِ وَنَادَتْ الْكَلِمَةُ بِأَعْلَى التِّدْأَةِ الْمَلَكُ
لِلَّهِ خَالِقِ السَّمَاءِ وَمَالِكِ الْأَسْمَاءِ وَلَكِنَّ الْعِبَادَ أَكْثَرُهُمْ مِنَ الْغَافِلِينَ
فَدَاخَذَتْ تَرَمَاتُ الرَّحْمَنِ مِنْ فِي الْأَمْكَانِ وَأَحَاطَ عَرَفُ الْقَمِيصِ
بِمَالِكِ التَّقْدِيسِ وَجَعَلَ اسْمُ الْأَعْظَمِ عَلَى مَنْ فِي الْعَالَمِ وَلَكِنَّ الثَّانِي
فِي جِنَابِ مُبِينٍ أَنْ يَا قَلَمَ الْأَعْلَى غَنَ عَلَى لَحْنِ الْكِبْرِيَاءِ لِأَنَّا

فَإِذْ عَرَفَ الْوِصَالَ بِمَا تَقَرَّبَ يَوْمَ الَّذِي فِيهِ زُيِّنَ مَلَكُوتُ الْأَسْمَاءِ
بِطِرَازِ أَيْمِنَا الْعَلِيِّ الْأَعْلَى الَّذِي إِذَا ذُكِرَ لَدَى الْعَرْشِ غَشَّتِ الْحَوْرِيَّاتُ
بِبِدَايِعِ النَّعْمَاتِ وَهَدَرَتِ الْوَرَقَاءُ بِبِدَايِعِ الْأَلْمَانِ وَنَطَقَ لِسَانُ
الرَّحْمَنِ بِمَا يَجْذَبُ مِنْهُ أَرْوَاحُ الْمُرْسَلِينَ ثُمَّ أَرْوَاحُ الْمُخْلِصِينَ ثُمَّ
أَرْوَاحُ الْمُقَرَّبِينَ هَذِهِ لَيْلَةٌ طَلَعَ صُبْحُ الْقِدَمِ مِنْ أَفْقِ يَوْمِهَا
وَأَسْتَضَاءَ الْعَالَمُ مِنْ أَنْوَارِهِ الَّتِي أَشْرَقَتْ مِنْ ذَاكَ الْأَفْقِ الْمُنِيرِ .
قُلْ إِنَّهُ لِيَوْمٌ فِيهِ أَخَذَ اللَّهُ عَهْدَ مَنْ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ إِذْ بَعَثَ مَنْ بَشَرَ
الْعِبَادَ بِهَذَا النَّبَاءِ الْعَظِيمِ وَفِيهِ ظَهَرَتْ آيَةُ الْأَعْظَمِ نَاطِقًا بِهَذَا الْإِسْمِ
الْعَظِيمِ وَاجْتَذَبَ فِيهِ الْمُتَكِنَاتُ مِنْ نَفْثَاتِ الْآيَاتِ طُوبَى لِمَنْ عَرَفَ
مَوْلَاهُ وَكَانَ مِنَ الْفَائِزِينَ قُلْ إِنَّهُ لِقِسْطُ الْأَعْظَمِ بَيْنَ الْأُمَمِ وَفِيهِ
ظَهَرَتْ لِلْقَادِمِينَ لَدُنَّ عَلِيمِ حَكِيمٍ قَدْ أَسْكُرَ أُولَى الْأَلْبَابِ مِنْ
رَجِيحِ بَيَانِهِ وَخَرَقَ الْأَحْجَابَ بِسُلْطَانِ اسْمِي الْمُهَيَّمِينَ عَلَى الْعَالَمِينَ

قَدْ جَعَلَ الْبَيَانَ وَرَقَةً لِهَذَا الرِّضْوَانِ وَطَوَّرَهَا بِذِكْرِ هَذَا الذِّكْرِ الْجَبِيلِ
 قَدْ وَصَّى الْعِبَادَ أَنْ لَا يَمْنَعُوا أَنْفُسَهُمْ عَنْ مَشْرِيقِ الْقَدِيمِ وَلَا يَمْتَسِكُوا عِنْدَ
 ظُهُورِهِ بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْفِصَصِ وَالْأَمْثَالِ كَذَلِكَ قُضِيَ الْأَمْرُ فِيمَا ظَهَرَ
 مِنْ عِنْدِهِ بِشَهَادَةِ ذَلِكَ مَنْ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ
 إِنَّ الَّذِينَ أَعْرَضُوا عَنِ الْآخِرِ مَا آمَنُوا بِالْأَوَّلِ هَذَا مَا حَكَمَ بِهِ مَا لِكَ الْعِلَلِ
 فِي هَذَا الطَّرَازِ الْقَوِيمِ قُلْ إِنَّهُ بُشِّرْكُمْ بِهَذَا الْأَصْلِ وَالَّذِينَ مَنَعُوا
 بِالْفِرْعَانِيَّةِ مِنَ الْمَيِّتِينَ إِنَّ الْفِرْعَانَ هُوَ مَا تَمَسَّكُوا بِهِ الْقَوْمُ وَلَعَرَّضُوا
 عَنِ اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ قَدْ عَلِقَ كُلَّ مَا نُزِّلَ بِقَبُولِي وَكُلَّ أَمْرٍ
 بِهَذَا الْأَمْرِ الْمُبْرَمِ الْمُبِينِ لَوْلَا نَفْسِي مَا تَكَلَّمَ بِحُرُوفٍ وَمَا أَظْهَرَ نَفْسَهُ
 بَيْنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ قَدْ نَاحَ فِي أَكْثَرِ الْأَحْيَانِ لِغُرْبَتِي وَجُحْنِي
 وَبَلَائِي بِشَهَادَةِ ذَلِكَ مَا نُزِّلَ فِي الْبَيَانِ إِنْ أَنْتُمْ مِنَ الْعَارِفِينَ
 إِنَّ الْقَوِيَّ مِنَ انْقِطَاعِ بَقْوَةِ اللَّهِ عَمَّا سِوَاهُ وَالضَّعِيفَ مَنْ أَعْرَضَ

عَنِ الْوَجْهِ إِذْ ظَهَرَ بِسُلْطَانِ مُبِينٍ يَا مَلَأَ الْأَرْضِ اذْكُرُوا اللَّهَ فِي هَذَا
 الْيَوْمِ الَّذِي فِيهِ نَفَقَ الرُّوحُ وَاسْتَعْرَجَتْ حَقَائِقُ الدِّينِ حُلِقُوا مِنْ
 كَلِمَةِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْمُنِيعِ قَدْ قَدَّرَ لِكُلِّ نَفْسٍ أَنْ يَسْتَبِيرَ فِي هَذَا الْيَوْمِ
 وَيَلْبَسَ أَحْسَنَ ثِيَابِهِ وَيَهْلِلَ رَبَّهُ وَيَشْكُرَهُ بِهَذَا الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
 طُوبَى لِمَنْ فَازَ بِمُورَادِ اللَّهِ وَوَيْلٌ لِلْعَافِلِينَ لَمَّا تَوَلَّى هَذَا اللُّوحَ فِي هَذَا
 اللَّيْلِ أَحَبِّبْنَا أَنْ تُرْسِلَهُ إِلَيْكَ فَضْلًا مِنْ لَدُنَّا عَلَيْكَ لِتَكُونَ مِنَ
 الشَّاكِرِينَ إِذَا فُرِّقَ بِهِ أَنْ اقْرَأْهُ بَيْنَ الْأَحْبَابِ لِيَسْمَعَ الْكُلُّ
 مَا تَكَلَّمَ بِهِ لِسَانُ الْعِظَمَةِ وَيَكُونَنَّ مِنَ الْعَامِلِينَ كَذَلِكَ لَخُتَصَّصْنَا
 وَزَيْنَاكَ بِمَا زَيْنَتْ بِهِ هِيَ كُلُّ الْمُخْلِصِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

مطلب و هم

لوح مبارک حضرت عبدالبها و راجع بشیراز و خطاب باجای الهی و تشویق آنان و مناجات

هو الله

ای یاران الهی خطه شیراز منسوب بحضرت بی نیاز و موطن کاشف اسرار بر اهل راز از آن

کشور راه منور طلوع نمود و از آن اقلیم صبح غیر سطوح یافت بشر حال مبارک ندای الهی را از

آن ارض نورانی بلند فرمود و مرده موعود بیان را در احسن القصص بایده تبیان گوشزد

شرق و غرب کرد اول ندادر آن خطه و دیار اوج گرفت و نفوس مبارکه نغمه رتبه صفا

مُنَادِيًا يٰنَادِي لِلْإِيمَانِ إِنَّ أَيْمُونًا بَيْنَكُمْ فَآمِنُوا بر آوردند حال الحمد لله آن کشور

بنور عرفان منور است و آن خاک پرتو عنایت حق تابناک نفوسی در آن ولایت معیشت

شده اند که منقوت مخلصینند و مغبوط جمیع روی زمین حال نایب آمال عبدالبهاء چنانکه
 در جمیع شئون مظاہر موحبت حضرت همچون گردند علی برافرازند که موج بر آفاق زند پری
 باز کنند که باوج اعلی رسانند نطقی بگشایند که بعظام ریمه جان بخشد روحی بد مذک نفوس
 میتہ راحت جاودان مبذول دارد شجره ای غرس نمایند که سایه بر امکان افکند
 خجانی بلند نمایند که آفاق را در ظل آرد موجی بزنند که در کمون و لؤلؤ مخزون نثار کند
 گلشنی بیارایند که بنا فہ اسرار شام مشتاقان را مشکبار کند شمعی برافروزند که روشنی ابد بخشد
 جیشی برانگیزند که دانش قلوب فتح نماید عیشی میا سازند که فرح و سرور ابدی مبذول دارد
 پس باید که ہر یک از احبای الہی عود و رودی در دست گیرد و باہنگ بدیع در این گلشن
 الہی نغمہ و سرودی زند و ولہ و شوری انگیزد ناطق باشد و منادی ناظر باشد در کمال فرح
 و شادی ترتیل آیات حدی کند و تفسیر کلمات منزله از سماء تہلیل و تکریر بکوتہ ہی
 رساند و تسبیح و تقدیس بعالم بالا ابلاغ دارد و علیکم البہاء الالہی

اَللّٰهُمَّ اِنِّ اِحْبَانِكَ الْاَصْفِيَاءُ وَاَوْلِيَانِكَ الْاَتَقِيَاءُ مُشْتَرِكِي الشَّمْلِ

فِي الْبِلَادِ وَمُفَرَّقِي الْجَمْعِ بَيْنَ الْعِبَادِ يَضْطَهِدُهُمْ أَهْلُ الْجَفَاءِ وَيَقْرُطُ فِيهِمْ
 أَهْلُ الضَّغِينَةِ وَالْبَغْضَاءِ لَمْ يَزَلْ يَا إِلَهِي يَكْمُنُونَ لَهُمْ بِالْمِرْصَادِ وَيَرْمُونَهُمْ
 بِسِهَامِ حِدَادٍ وَيَرْتَقُونَ عَلَيْهِمُ الْتِبَالَ وَيَسْلُونَ عَلَيْهِمُ السُّيُوفَ بِكُلِّ
 عِنَادٍ رَبِّ احْفَظْهُمْ بِمَلَائِكَةِ كِلَاسِكَ وَانصُرْهُمْ بِعَفْوِكَ رِعَايَةَ عَيْنِي عِنَايَتِكَ
 وَأَسْمِلْهُمْ بِلِحَظَاتِ طَرْفِ رَحْمَانِيَّتِكَ وَأَيِّدْهُمْ عَلَى هِدَايَةِ خَلْقِكَ
 وَوَقِّعْهُمْ عَلَى خِدْمَةِ عَتَبَةِ قُدْسِكَ وَانصُرْهُمْ بِجُنُودِ الْغَيْبِ وَاكْفِهِمْ
 شُرُورَ أَهْلِ الرَّيْبِ وَطَيْبِهِمْ بِصَيْبِ سَحَابِ عِنَايَتِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ
 إِنَّكَ أَنْتَ الرَّحِيمُ وَإِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ع ع انتهى

فصل چهارم

یوم ۲۸ شعبان شهادت حضرت ربّ اعلیٰ جلّ اسمه لا اعلیٰ

شش برش مطلب

مطلب اول

حضرت عبدالبهاء جلّ شأنه در لوح حضرت علی قبل اکبر میفرماید قولہ الأهلی

هُوَ الْآبَهُی

یا حضرت علی قبل اکبر یوم شهادت حضرت اعلیٰ روحی لدمه المظفره است الیوم

یومی است که آفتاب حقیقت در پس سحاب عنایت رفت امروز روزیست که آمنه

تابان افول نمود امروز روزیست که آن تن نازنین پاک در خاک و خون غلطیه

امروز روزیت که آن سینہ بی کینه چون آئینه از هزار رصاص مثبتک شد امروز روزیت
 که آن سراج آتشی از زجاج جسمانی انفکاک نمود امروز روزیت که ناله طلاء اعلی بلند است
 امروز روزیت که اهل ملکوت با چشمی گریبان و قلبی سوزان در فریاد و فغانند ع ع

مطلب دوم

در ذکر مختصری از وفایحیات هیکل مبارک حضرت اعلیٰ جل اسمہ الاعلیٰ پس از اظهار امر

چنانچه در ضمن فصل اول ذکر شد تولد حضرت ربّ اعلیٰ جل اسمہ در یوم اول محرم سال ۱۲۳۵

هجری قمری «در شیراز در بیت آقا میرزا اعلیٰ عموی والدہ مبارک واقع در محله بازار مرغ بوقوع

پیوست در ضمن سوره ۲۸ تفسیر قیوم الاسماء اسم مبارک و نام پدر و جد بزرگوار و اسم

والدہ محترمہ شان از قلم مبارک نازل شدہ قولہ تعالیٰ :

قَدْ سَمَّيْتُ هَذَا الذِّكْرَ فِي الْأَسْمَاءِ مِنْ نَفْسِي عَلَى الْحَبِيبِينَ مِنْ عِنْدِي

«علی - محمد» وَلَقَدْ سَمَّيْتُ فِي الْعَرْشِ جَدَّهُ إِبْرَاهِيمَ وَآبَاءَهُ إِنَّهُمْ مِنَ الْحَبِيبِينَ

الْأَوَّلِينَ «محمد رضا» وَآمَةٌ فَاطِمَةُ الطَّاهِرَةِ ... هیکل مبارک در یلد پنجم جاد

الاولی سال ۱۲۶۰ هجری در بیت مبارک که در محدث شیرگر حاد شیراز واقع در نزد جناب
 ملاحسین بشرویه اظهار فرمودند بشرحی که در ضمن فصل سوم این رساله گذشت و پس از
 تکمیل حروف حی هر یک از حروف حی را بطرفی برای تبلیغ امر الله فرستادند فقط جناب
 ملا محمد علی قدوس در شیراز توقف نمود تا آنکه در ۲۷ ماه رمضان سال مزبور عریضه ملاحسین
 باب الباب از خراسان بحضور مبارک رسید و پس از وصول عریضه باب الباب هیکل مبارک
 در ماه شوال بهرامی جناب قدوس و غلام حبشی خود از شیراز میوشرو و از آنجا با کشتی بادی برای
 حج بیت الله بجانب مکه معظمه توجه فرمودند در کشتی بواسطه نبودن آب گوارا برای آشامیدن
 هیکل مبارک خیلی بدگذشت و بجای آب مدنی میل میفرمودند چنانچه در باب شانزدهم
 از واحد رابع میفرمایند قوله تعالی : قدری بخود آمده ای اهل بیان و مستعد ظهور محقق
 بیت گردید که او مباحات میفرماید بطنائین حول بیت خود در بطون خود و می بیند ایشانرا
 و مغفرت برایشان نازل میفرماید اگر در سبیل حج بعضی یا بعضی خوش سلوکی کنند چنانچه
 خود در سفر مکه دیدم که نفسی خرجهای کلبه می نمود و از رفیق خود که هم منزل او بود بقدر یک فنجان

آب از او مضایقه می نمود در کشتی بواسطه آنکه عزیز بود چنانچه خود من از پوشه تا مسقط که دوازده مده

طول کشید چون میر نشد که آب بردارند به مدنی گذرانیده مراقب خود باشید که در هیچ حال

بر هیچ نفسی حزن وارد نیاورید که قلوب مؤمنین اقرب است بخدمت او از بیت طین . . . انتهی

باری در آنکه امر آنده را بشریف که که سلیمان نام داشت ابلاغ فرمودند و پس از اتمام حجت بمیرزا

محیط کرمانی بمدینه موده تشریف برده آنگاه بوشهر مراجعت فرمودند و قدوس را پیش از خود

بشیراز فرستادند و خود در بین بوشهر و شیراز گرفتار نامورین حسین خان والی فارس گشتند و

آن ستمکار با خشونت تمام با هیکل مبارک رفتار کرده التزام گرفت که با هیچ کس مرادده و مطلقاً

نفرایند آنگاه بضانت خال اعظم هیکل مبارک بمنزل مراجعت فرمودند و مدتی توقف داشتند

اولین عید نوروز پس از افطار امر را در شیراز بودند نوروز آنسال مطابق باروز دهم ماه ربیع

الاول سنه ۱۲۶۱ هجری قمری (مارس سنه ۱۸۴۵ میلادی) بود در مدت توقف در

شیراز جمعی بحضور مبارک مشرف شدند از جمله جناب سید یحیی دارابی پسر جناب آقا سید جعفر

کشتی برود جردی از طرف محمد شاه قاجار برای تحقیق موضوع وارد شیراز شده بحضور مبارک

شرف شد و بامر الله اقبال کرد و قلباً تقاضای تفسیر سوره کوثر کرد و تفسیر مزبور بفاصله چند ساعت در حضور مشارالیه از قلم مبارک نازل گردید پس از مدتی بواسطه ظلم و ستم حسین خان هیکل مبارک دچار اذیت و آزار گشتند و در نتیجه اعمال ستمکارانه معاندین و بابر مردم شیراز مسلط گشت چنانچه در کتاب دلائل سب این مطلب از قلم مبارک نازل گردیده است .

باری پس از شفا بخشیدن به پسر عبد الحمید خان داروغه شیراز و وداع با والده محترمه و حریم مقدّس حویس همراه سید کاظم زنجانی در اواخر تابستان سال ۱۲۶۲ هجری قمری (سنه ۱۸۴۶ م) بجانب اصفهان توجه فرمودند و امام جمعه اصفهان میر سید محمد سلطان العلماء با اشاره منوچهر خان معتمد الدوله حاکم اصفهان در منزل خود از حضرت اعلیٰ جل اسمه پذیرائی مینمود و خدات هیکل مبارک را خود بشخصه انجام میداد در اصفهان بنحوا هوش منوچهر خان رساله نبوت خامسه از قلم مبارک نازل گردید مشارالیه هیکل مبارک را از شر اعدای عیالی اصفهان که میخواهند هیکل مبارک را بقتل برسانند و فتویٰ نوشته بودند و مکر کرده بودند محافظت کرد و در خلوت خود از حضرت نگاهداری کرد و خود بنفسه بخدمت حضرت اشتغال داشت .

معتمدالدوله - منوچهرخان یکی از رجال معروف عهد فتحعلیشاه و محمدشاه قاجار بوده و جد پنجم

وی میرزا سهراب چون در غالب السنه و لغات مهارت داشته است بآن مناسبت

خانواده وی به (ان گلبو) که در لغت گرجی بمعنی صندوق لغات و السنه میباشد شهرت

یافته اند شخص وی بجهت خدمات برجسته که در عمل طبع بکار برده است از طرف دولت

و ملت فوق العاده مورد توجه واقع شده است زیرا که پس از فوت میرزا عبدالوهاب

نشاط (۱۲۴۴) از طرف دولت بقلب معتمدالدوله سرافراز گردید و بیشتر از صد نفر هم از نخوزان

انفصر قصائد و قطعاتی در مدح و توصیف وی بنظم آورده اند میرزا محمد علی تخلص بسیار مؤلف

بخیالیه یکی از آنهاست که کتابی بعنوان مدایح معتمد مشتمل بشرح حال او و اوصاف وی بدون اخته

و در آنجا چنین گفته است : از جمله اوصاف منوچهرخان آنکه در نشر احکام سیدانام و بسط قواعد

اسلام چنان راغب و شائق بوده که بقدر بیت هزار تومان اخراجات نموده و مقدار هشتصد هزار

جلد کتاب در احکام شرعیه و فزیه چاپ فرموده و بدست خاص و عام انداخته است

رساله اثبات نبوت فاضله از حضرت اعلیٰ جل اسم الاعز الاعلیٰ برای منوچهرخان عنوانش این است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ طِرَازَ الْوَجْهِ كِتَابَ الْإِذْنِ طِرَازَ التَّقْطِئَةِ الَّتِي عُيِّنَتْ بَعْدَ

مَا شِئْتُ . . . . . اِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى

وَبَعْدُ لِمَا طَلَعَ نُورُ الْأَمْرِ مِنْ سَاعَةِ عِزَّةٍ وَحَضْرَةِ الْعَالِي وَالْجَنَابِ الْمُسْتَطَابِ

الْمُتَعَالَى مُقَرَّبِ حَضْرَةِ الْخَافِقَانِ وَمُعْتَمِدِ دَوْلَةِ السُّلْطَانِ أَدَامَ اللَّهُ ظِلَّ

عِنَايَتِهِ عَلَى مَفَارِقِ رَعَايَاهُ وَبَلَّغَهُ إِلَى غَايَةِ مَا يَمْتَنَاهُ مِنْ أَمْرِ مَبْدَثِهِ

وَمَنْتَهَاهُ إِلَى الْعَبْدِ الشَّاكِرِ فِي ظِلَالِ مُكْفَهَرَاتِ رَحْمَةِ اللَّهِ وَعِنَايَتِهِ

بِأَنَّ أَذْكَرَ بَيَانَ سِرِّ الْأَحَدِيَّةِ فِي إِثْبَاتِ التَّبَوُّةِ الْخَاصَّةِ لِلْآيَةِ الْأَزَلِيَّةِ

..... الخ

مرقد منور منوچهرخان در بلده قم دیدگی از حجرات محن حضرت معصوم مع که وصل بمدرسه فیضیه است

نزدیک مقبره فتحعلی شاه قاجار قرار گرفته و زیارتنامه از قلم مبارک حضرت عبدالبهاء جل شانه

برای معتمد الدوله نازل شده که صورتش این است :

در زیارت سید الصدور و فخر الوزراء معتمد الدوله القاهرة حضرت منوچرخان علیه الرحمه والرضوان

هُوَ اللَّهُ

عَلَيْكَ التَّحِيَّةُ وَعَلَيْكَ الشَّانُ وَعَلَيْكَ الصَّلَاةُ وَعَلَيْكَ الْبَهَاءُ يَا سَيِّدَ
الْوَزَرَاءِ وَمَلِيكَ الْأُمَرَاءِ وَشَمْسَ الصُّدُورِ وَبَدْرَ الْبُدُورِ وَآمِيرَ أَقْلِيمِ
الْأَيُّورِ وَالْبَجَالِسِ عَلَى سَرِيرِ الْمَجْدِ الْأَيْلِ أَشْهَدُ بِأَنَّكَ أَمَنْتَ بِاللَّهِ وَتَقَاتَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَخَضَعْتَ بِمَظْهَرِ أَنْوَارِ اللَّهِ وَخَشَعْتَ بِمَطْلَعِ وَحْيِ اللَّهِ وَأَنْجَذْتَ
بِنَفْحَاتِ اللَّهِ وَحَمَيْتَ مَشْرِقَ نُورِ اللَّهِ وَحَفِظْتَ مَرْكَزَ الْهُدَى عَنْ شَرِّ
الْأَعْدَاءِ الذِّهْنِ نَبَذْتَ وَالتَّقْوَى وَآخَذْتَ بِالْهُدَى وَمَا خَافُوا مِنْ اللَّهِ وَ
أَهَانُوا مَطْلَعِ آيَاتِ اللَّهِ أَنْتَ الَّذِي مَا حَجَبَتْكَ الْحُجُبَاتُ عَنْ مُشَاهَدَةِ
الْآيَاتِ الْبَيِّنَاتِ وَمَا مَنَعَكَ كُنُوزَ الْغِنَى عَنِ السُّلُوكِ فِي طَهْرِ قِيَمِهِ
الْمُتَّطِطِ لِمَا نَاذَرَ الشَّهَامَةَ الْكَبْرَى نَشْرِبُ لَكَ نَاصِحَاتِ الْوَيْسَةِ

الْعُلَيَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّعِيدُ فِي الْمَلَاءِ الْأَعْلَى وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمَجِيدُ فِي الْمَلَكُوتِ
 الْأَبْنَى إِنَّكَ أَنْتَ الْمَنْعُوتُ بِلسانِ أَهْلِ التَّقْوَى وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمَمْدُوحُ فِي
 السُّنَنِ أَصْحَابِ الْهُدَى طُوبَى لِمَنْ زَارَ مَقْدَكَ الْمُنُورَ طُوبَى لِمَنْ قَبَلَ جَدَّكَ
 الْمُطَهَّرَ طُوبَى لِمَنْ تَمَسَكَ بِضَرْبِ حَبِّكَ الْمُعْطَرَ طُوبَى لِمَنْ شَمَّ تَرَابِكَ الْمُعْتَبَرَ
 طُوبَى لِمَنْ خَدَمَ رَمْسَكَ الَّذِي نَاقَ الْمِسْكَ الْأَذْفَرَ طُوبَى لِمَنْ يُوقِدُ السِّرَاجَ
 فِي رِوَايِكَ الرَّفِيعِ طُوبَى لِمَنْ يُزِينُ مَضْجَعَكَ الْبَدِيعَ لَعَمْرُ اللَّهِ إِنَّهُ لَمِنْ
 الْغَايِظِينَ وَفِي جَنَّةِ الْغَالِيبِينَ ع ع

میرسید محمد امام جمعه نیز تقاضای تفسیر سوره والعصر نمود و از قلم مبارک نازل گردید ولی امام جمعه
 با همه ارادت بیک داشت در مقابل امتحانات شدیدہ تاب نیاوردہ موقعی کہ علماء فتوای قتل
 حضرت راضا در نمودند او نیز برای حفظ ریاست و جلال خود آنحضرت را مجنون معرفی کرد
 باری پس از وفات معتدالدوله کہ در سنہ ۱۲۶۳ واقع شد هیکل مبارک را با مر حکومت
 با محمد بیک چا پارچی بعزم طران روانہ کردند غروب روز قبل از نوروز حضرت با اماموزین

وارد کاشان شدند حاجی میرزا جانی پُرپا بر حسب خوابی که دیده بود دم دروازه عطار کاشان
 منتظر در و دجکل مبارک بود حضرت بمنزل او وارد شده شب توقف فرمودند این سوئین عید
 نوروز پس از اظهار امر بود که مطابق باروز دوم ربیع الثانی سال ۱۲۶۳ هجری بود از کاشان
 بطرف قم رهسپار شدند ولی بشهر وارد نشدند و بعد از ظهر روز هشتم عید نوروز بکنار گرد که درش
 فرسنگی جنوب طران واقع است رسیدند در کنار گرد فرمان حاجی میرزا آقاسی صدر اعظم
 رسید که جکل مبارک را نامورین بقریه کلین ببرند و تا وصول دستور ثانی در آنجا نگاهدارند
 بنابراین صبح روز نهم نوروز که مطابق باروز یازدهم ربیع الثانی سال ۱۲۶۳ مطابق با ۲۹
 مارس سنه ۱۸۴۷ میلادی بود بقریه کلین وارد و چادر مخصوص حاجی میرزا آقاسی را در مکانی
 خوش منظره و پر آب و سبزه در جوار قریه برای حضرت اعلیٰ منصوب ساختند و در روز بعد آقا
 سید حسین یزدی و برادرش آقا سید حسن و ملا عبد الکریم قزوینی و شیخ حسن زفوزی هم از
 کاشان وارد و بحضور مبارک رسیدند در روز چهاردهم ماه ربیع الثانی سنه ۱۲۶۳ که مطابق
 بادوازدهم نوروز بود ملا محمدی خوئی و ملا محمدی کندی از جانب حضرت بهاء الله بحضور مبارک

حضرت اعلیٰ از طران شرف شدند و مکتوب مبارک حضرت بهاء الله را بحضور مبارک تقدیم کردند
 این مکتوب سرور بی متهانی در وجود مبارک ایجاد کرد و بکلی آثار غم و اندوه حضرتش زایل گردید
 پس از دو هفته توقف در کین (نیل عربی صفحہ ۱۸۰) با محمد شاه بجانب تبریز توجہ فرمودند و
 از تبریز بقلعه ماه کو که از آن بجبل باسط تعبیر فرموده اند منتقل شدند و مدت نہ ماہ در این مقام محبوس
 بودند و قایع ماہ کوشیدنی است عظمیٰ کہ در آنجا از هیکل مبارک ظاہر شد تمام مخالفین باغض
 نمود نیل زرندی در فصل سیزدهم تاریخ خود شرح آن ایام را مفصلاً نگاشته در این مقام خلاصہ قسمتی
 از آن فصل را لازم دید کہ نقل نماید :

سید حسین یزدی گفته است دہ روز از دروہ حضرت باب تبریز گذشت و ہمچکس نمیدانست
 کہ عاقبت کار چطور خواهد شد مردم حرفها میزدند ہر کسی چیزی میگفت من بگروہ از حضور مبارک
 سؤال کردم کہ آیا ہیکل مبارک در اینجا تشریف خواهند داشت یا محل دیگر تعیین خواهد شد
 فرمودند این سؤال را ہم در اصفہان از من کردی مگر فراموش کردی کہ در آنجا بتوجہ جواب دادم
 کہ مدت نہ ماہ در جبل باسط محبوس خواہم بود و از آنجا ما را بجبل شدید انتقال خواهند داد .

د باسط ماه کو و شدید چهریق است که عدد هر یک بالقب خود مطابق است (پنج روز از این
 مقدمه گذشت از طرف حکومت حکم صادر شد که حضرت باب را بقلعه ماه کو ببرند و من نیز در
 حضور مبارک باشم و بدست علیخان ماکونی سپارند قلعه ماه کو که از صخره بنا شده بر قلعه کوه قرار
 دارد در دامنه کوه شراه کو است از شهر بقلعه فقط یک راه موجود است این قلعه در حدود مملکت
 عثمانی و روسیه قرار گرفته و از نقطه نظر سیاسی مقام مهمی داشته هر وقت جنگ جدالی
 میشد است از این نقطه مراقبین از اقدامات دشمن با خبر میشدند و مشاهدات خود را بگوش
 خبر میدادند در مغرب قلعه ماه کو رود ارس قرار گرفته که حد فاصل بین روسیه و ایران است
 خاک ترکیه در جنوب قرار گرفته و بفاصله چهار فرسخ از قلعه ماه کو شهر بایزید که از بلاد ترکیه است
 قرار دارد رئیس قلعه در آن زمان علیخان بود ساکنین آنجا عموماً کردها بودند که جمعی سنی
 و دشمن خونخوار فرقه شیعه هستند که در ایران اکثریت با همین شیعیانست مخصوصاً کردها
 نسبت به پیشوایان روحانی و علمای شیعه خصومت شدیدی دارند ساکنین ماه کو جمعیاً
 نسبت به علیخان نهایت احترام را مخرجی میداشتند زیرا علیخان مادرش کرد بود از این جهت

او امر او را اطاعت میکردند و نهایت وثوق و اعتماد را با او داشتند میرزا آقاسی برای حبس
 حضرت باب قلع ماه کور را از اینجخت انتخاب کرده بود که اولاً دودترین نقطه مملکت محسوب میشد
 و ثانیاً یقین داشت چون مردم آنخود دستنی هستند در تحت تأثیر باب واقع نخواهند شد ثالثاً آنجا
 باب که از شیعیان و مورد بغض شیعیان هستند از خوف جان کمتر برای زیارت باب با آنخود
 خواهند رفت و رابطه بین باب و اصحابش منقطع خواهد گشت و امر باب بزودی شعلاش
 فرو خواهد نشست . اینها خیالاتی بود که سبب شد صدر اعظم محمد شاه حضرت باب را بقلعه
 ماه کور محبوس ساخت ولی طولی نکشید که بخطای خود آگاه شد زیرا امر باب چنان قوتی عجیب
 و تأثیری شدید داشت که مردم آنخود در اجمیعاً خاضع ساخت آن نفوس ستمرد و افراد باصل
 سرکش چنان بواسطه لطف و محبت باب شیفته و فریفته او شده بودند که به تحریر ننگه در حقیقت
 میتوان گفت قلب فطرت و اجمیت برای آنها حاصل شد در پر تو کلمات حکمت شعار آن بزرگوار
 بر یک از آنها بقدر قوه استفاده کرده نور انانی ظلمت نادانی را در هم بشکست باندازه ای نسبت
 بحضرت باب خاضع و متوجه بودند که هر روز صبح بر یک از آنها قبل از اشتغال بکار شخصی سعی نمود

که شاید موفق شود از دور برسد ممکن است طلعت مبارک را زیارت کند در اوقات گرفتاری
 و حتی از حضرتش حل مشکل میطلبیدند و برکت و عنایت آن بزرگوار را طالب بودند اگر دو نفر با هم
 فی المثل شاجره و مخالفی داشتند برای فصل دعوی چون بسوگند نیاز مند میشدند توبه بمقام آن
 حضرت میکردند و بنام آنحضرت قسم میخوردند و صدق گفتار خود را باین واسطه ثابت می نمودند علیحده
 هر چه کوشش میکرد که مردم را از اینگونه امور مانع نماید ممکن نشد و نتوانست مردم را از آن برفقا
 مانع آید در اوائل تا میتوانست بدت رفتار و خشونت گفتار میافزود و هیچک از اصحاب
 باب را اجازه نمیداد که حتی یک شب هم در شراب کو بگذرانند . سید حسن بزدی حکایت میکند که
 هفت اول و دوم اجازه تشریف بحضور باب بیچ فردی داده شد تهنات و برادرم اجازه دایم
 که در محضر مبارک ملازم باشیم برادرم سید حسن هر روز با یکی از نامورین بشهر میرفت و لوازم
 ضروری را میخرید و بر میگشت شیخ حسن زینوزی تازه برای تشریف آمده بود ولی اجازه نداشت
 که بمحضر مبارک مشرف شود شبها را چون در شهر نمیوانست بماند در مسجد یکم خارج شهر بود بر میزد
 هر یک از اصحاب که برای تشریف میآمدند چون اجازه نداشتند عریضای میگاشته و شیخ حسن

زنوزی میدادند او هم بواسطه سید حسن عریضه‌ها را بحضور مبارک تقدیم می نمود جواب عریض نیز بواسطه او باصحاب میرسید روزی حضرت اعلیٰ برادر من سید حسن فرمودند که شیخ حسن بگوید که هیکل مبارک علیخان را وادار خواهند نمود که نسبت باجا خوش رفتاری کند و باو خواهند فرمود که فردا صبح خودش شیخ حسن را بحضور مبارک بیاورد من از استماع این پیغام بی اندازه متعجب شدم و پیش خود گفتم چطور ممکن است علیخان با این همه ستمکاری و خشونت رفتار خود را تغییر دهد و چطور میشود که خودش شیخ حسن را بحضور مبارک بیاورد روز بعد هنوز آفتاب طلوع نکرده بود که صدای در بلند شد بر حسب فرمان حاکم چپکس اجازه نداشت قبل از طلوع آفتاب داخل قلعه شود خیلی تعجب کردم کیست که برخلاف حکم حاکم جرأت کرده صبح باین زودی در بند صدای علیخان بگوئیم رسید که با ما مورین مشغول مذاکره است یکنفر از ما مورین آمد و گفت علیخان از حضور مبارک رجا دارد که اجازه فرمایند مشرف شود من بحضور مبارک رفتم و در جای حاکم عرض کردم فرمودند فوراً برو اورا بیاور چون از اطاق حضرت باب بیرون رفتم و باطاق دیگر داخل شدم دیدم علیخان در نهایت تضرع مانند غلامی زر خریدم در ایستاده و مثل آدمهای

مہوت میماند آنہ تکبر و خود پسندی کہ داشت بکلی زائل شدہ بود سر تا پا خضوع و فروتنی بود چون
 مرادید بانہایت ادب تہت گفت و درخواست کرد کہ ہرچہ زود تر اورا بحضرت مبارک یرم من
 اورا با طاقیکہ حضرت باب تشریف داشتند را ہنائی کردم علیخان خیلی مضطرب بود زانو ہائیش
 میلزید ہرچہ میخواست اضطراب خود را ہنمان دارد نمیتوانست و رنگ رخاارش از بتر ضمیر خبر
 میداد چون بحضور مبارک رسید حضرت باب بر فاستند و نسبت با و عنایت بسیار ابراز داشتند
 علیخان اول تعظیم کرد بعد خود شراپای حضرت باب انداخت و عرض کرد ترا بجدت رسول اللہ
 قسم میدم کہ مرا از این جبرت و سرگردانی برہانی آنچه دیدہ ام و تا کون نمیتوانستہ ام باور کنم قلب مرا
 بی اندازہ مضطرب ساختہ امروز در اول طلوع فجر سوار بر اسب شدم نزدیک دروازہ شہر شمارا
 دیدم کنار نر ایستادہ و بناز مشغول حسید درست دقت کردم دیدم خود شاحسبہ دستہای شما
 بطرف آسمان بلند بود و چشمہا نیز با آسمان متوجہ و مشغول قنوت و تضرع بودید من ہمانطور
 ایستادم تماشا کردم صبر کردم تا نماز شما تمام شود میخواستہم بعد از اتمام نماز بحضور شما برسم و از شما
 بازخواست کنم کہ چرا بدون اجازہ من از مجلس خود بیرون آمدہ اید در ضمن مناجات و عبادت

که مشغول بودید مشاهده کردم که در نهایت انقطاع از ماصوی چشم پوشیده و بجز او صده توجه کرده اید
 قدری نزدیکتر بشاشدم بهیچوجه طفت نبودید چون نزدیک شمار رسیدم چنان خوف و ترسی سرپای
 مرا احاطه کرد که وصف آنرا نتوانم جز آن نگردم بشما چیزی بگویم ناچار برگشتم که از نامورین حرات
 مواخذه کنم که چرا شمارا گذاشته اند از قلعه خارج شوید وقتی آمدم بر تعجیم افزوده گشت زیرا در قلعه
 بسته دیدم همه در حاقفل بود در زدم نامورین در را باز کردند پرسیدم گفته همچکس بیرون زفته
 حال که آمده ام می بینم شما اینجا هستید در مقابل من نشسته اید نمیدانم آنچه می بینم بر بیدار بست یارت
 یا بخواب نزدیک است دیوانه شوم حضرت باب فرمودند آنچه را مشاهده نمودی صحیح است
 و درست چون تو نسبت با امر الهی بنظر حقارت منگویی و باذیت و آزار من و پیروانم میرد خفا
 از حقیقت حال غافل بودی خداوند بصرف فضل و عنایت خویش اراده فرمود حقیقت
 حال را در مقابل چشم تو واضح و آشکار جلوه دهد تا بعلمت این امر پی بری و بر تبه صاحب
 امر و مقام عظیمش مطلع شوی از غفلت رحائی یابی و با پیردان و اصحاب با محبت و ووداد
 رفتار نمائی بیانات حضرت باب سبب الهیمان و سکون اضطراب علیمان گردید زقارش

بجای تغییر کرده و عدوتش بجهت تبدیل یافت خواست تلافی ما فات کند و برخلاف رفتار سابق جلب
 رضایت باب نماید بحضور مبارک عرض کرد شخص فقیر مسکینی مدتهاست بقصد شرف بحضور مبارک
 باین دیار آمده رجاء دارد او را اجازه فرمایند بحضور مبارک مشرف شود در مسجد بیرون بلده ماه کونیز
 گرفته رجاء دارم اجازه فرمائید من خودم بروم و او را بحضور مبارک بیاورم حضرت باب اجازه
 فرمودند علیخان فوراً رفت و شیخ حسن زینوی را با خود بحضور مبارک آورد و پس از آن پوسته
 میکوشید که رضایت هیکل مبارک را جلب نماید . شهادت در قلعه رامی بستند ولی روز حادثه قلعه
 باز بود و هر کس میخواست بدون مانع می توانست بحضور باب مشرف شود آنچه را میخواهد از محضر
 مبارک سؤال کند و تعلیمات لازم را دریافت دارد حضرت باب در مجلس ماه کو کتاب بیان
 فارسی را نازل فرمودند این کتاب از مهم ترین آثار حضرت باب است قواعد و قوانین امر
 جدید در این کتاب تشریح شده و در جمیع ابواب آن بطور موعود بیان بشارت داده و از
 آن موعود عظیم بقلب من بطره الله تعریف فرموده و باهل بیان تاکید شده نمودند آنکه خود را
 صبا و حاضر سازند و پوسته مراقب باشند تا چون آن بزرگوار ظاهر شود از عرفان او محجوب

مانند شیخ حسن زینوی برای من گفت در حین نزول آیات کج زبانی حضرت باب در آمده
 کوه بگوش میرسد و صدای آن بزرگوار منعکس میگردد چه نغمه زبانی بود و چه کج مؤثر روح
 افزائی در اعماق قلب اثر میکرد موجب اهتزاز روح میشد همچنان غریبی در وجود انسان تولید
 مینمود حسن رفقا و علیمان سبب شد که از نقاط مختلفه ایران دسته دسته برای تشریف باحت
 اقدس بقلعه ماه کو توجه مینمودند و بمحض مبارک مشرف میشدند علیمان چیزی نماند که هر روز
 بعد از تشریف از محضر مبارک مرخص میشدند دستورات لازم و نصایح مهمه از قبیل حسن اعمال
 و تعدیل اخلاق و تبلیغ امر الهی و غیرها از ساحت اقدس بآنها داده میشد علیمان هر روز
 جمعه بمحض مبارک مشرف میشد و عبودیت و اخلاص خود را تقدیم میداشت همیشه طالب رفقای
 مبارک بود و آنچه از میوه های جور بچور و هدایای نغسه ای که در ماه کو و نقاط مجاور بدست
 میآورد بمحض مبارک میرد و تقدیم میکرد حضرت اعلیٰ فصل تابستان و پائیز را در قلعه ماه کو
 بسر بردند زمستان آنسال بی نهایت شدید بود حتی ظرف های مسی که آب در آنها نچ می بست
 بواسطه شدت برودت مناسرت میگشت ابتدای زمستان مطابق با اول محرم سال ۱۲۶۴

هجری بود بر دقت حضرت اعلیٰ وضو میگرفتند فطرات آب وضو از شدت برودت در صورت
 هیکل مبارک منجمد شد چهارمین نوروز پس از افطار امر مبارک مطابق بود باروز سیزدهم
 ربیع الثانی سنه ۱۲۶۴ هجری قمری و در همان عید نوروز بود که جناب ملا حسین بشروی
 از خراسان با عادتش قبر علی در راه کوه بخسور مبارک مشرف شدند و پس از اخذ دستور
 از راه طران بمانندران تشریف بردند بیست روز بعد از عید نوروز حضرت باب جل
 اسمه الاعلیٰ را از راه کوه بقلعه چهریق بامر حکومت انتقال دادند و مدت ۲۷ ماه در آن
 سجن گرفتار بودند در آخر ماه شعبان سال ۱۲۶۴ هجری بود که هیکل مبارک را از چهریق
 به تبریز بردند و در محضر ولیعهد و علمای تبریز قائمیت خود را با کمال عظمت و جلال اعلیٰ
 فرمودند و شرح آن در ضمن فصل سوم این رساله گذشت بعد از مراجعت از تبریز
 بچهریق خطبه قریبه که عنوانش ... اَعْلَمُ بِاٰیٰتِهَا الْكَافِرُ بِاللّٰهِ وَالْمُعْرِضُ عَنْ اٰیٰتِ
 است بعنوان حاجی میرزا آقاسی صدر اعظم محمد شاه از قلم مبارک صادر گردید این
 خطبه توسط جناب حجت زنجانی که آنوقتها در طران با اصطلاح حبس نظر بودند بامر

مبارک حضرت اعلیٰ جل اسمہ بجاچی میرزا آقاسی رسید یعنی جناب حجت زنجانی بدست
 خودشان آن تویق مبارک را بعد از اعظم تسلیم نمودند (خیل عربی ص ۲۵۹) بالاخره
 شہادت ہیکل مبارک در تبریز در یوم ۲۸ شعبان المعظم سنہ ۱۲۶۶ ہجری قمری
 بوفوع پیوست کہ شرح آن واقعہ عظیمہ را در ضمن مطلب سوم میکاریم .

مطلب سوم

شرح شہادت حضرت رب اعلیٰ جل اسمہ الاعلیٰ

شہادت ہیکل مبارک در یوم میت دہم شعبان سنہ ۱۲۶۶ ہجری قمری مطابق یوم پہلا
از شہر عمہ روز نیکشنبہ هنگام ظهر در تبریز بوقوع پیوست تاریخ قمری این واقعہ بنقص صریح مبین^(۱)
کتاب الہی تاریخ شمسی تبدیل خواهد شد شرح شہادت مطابق تاریخ نبیل از اینقرار است
باری آن نامور در کمال ادب و احترام طلعت اعلیٰ را از چہرین حرکت دادہ وارد تبریز بلا انگیز
گردانید و حمزہ میرزا در محل یکی از معتربان خود ایشانرا وارد گردانید و امر نمود کہ بکمال احترام
با ایشان حرکت نمایند تا بعد از سہ روز از ورودشان فرمان دیگر از امیر باسم توابع حمزہ میرزا

(۱) لوح مبارک باعزاز میرزا قابل آباد (۲) تاریخ نبیل زرندی

رسید که محض ورود فرمان سید باب را با مریدانیکه اصرار بر ادتش دارند بدارزن و فوج
ارامنه ارومیه را که سیرپشان هاسمخاست فرماداده در سربازخانه میان شهر تیر بارانش نمایند
چون نواب حمزه میرزا بر مافی الضمیر امیر مطلع گردید بجاهل فرمان که برادر امیر میرزا حسن خان وزیر
نظام بود لغت امیر باید بمن خدمت های بزرگ رجوع نماید مانند محاربه باروم و روس و اینگونه
کارها را که سفل او باش است با حش رجوع کند من نه این زیادم و نه این سعده که فرزند
رسول خدا بدون جرم بقتل رسانم میرزا حسن خان مذکور هم آنچه از نواب حمزه میرزا شنیده بود
برای برادرش میرزا تقیخان امیر نوشت او هم به تعجیل جواب فرستاد و فرمان دیگر داد که خود
مباشراین کار شو بهمان نوع که در فرمان سابق بود عمل کن و بمه ماه رمضان داخل نشده مارا
از این خیال آسوده کن تا بادل درست در ماه رمضان روزه بگیریم میرزا حسن خان فرمان
نازه را برد که بنواب حمزه میرزا نشان بداد در بان گذاشت و گفت سرکار شاهزاده ناتوان
احوالند و فرموده اند احدی را بخدمتشان راه ندم لذا میرزا حسن خان فرمایشی خود را فرستاد
که برو دستید باب را با هر کس که با اوست بسربازخانه بزرگی که در میان شهر است بیاور

و دیگری از حجره های آن منزل ده و سربازهای فوج ارمنه ساخان بگو که ده نفر بر در آن حجره چنان
 زنده و در ساعت عوض شوند تا فردا صبح فراشباشی نیز بکلم او عمل نمود و طلعت اعلی را
 بدون عمامه و شال بکر که علامت سیادت بود با جناب آقا سید حسین حرکت داد از اجتماع
 ناس رستمیر عظیم در آن روز بر پاشد تا به نزدیک سربازخانه رسیدند بغضه جناب میرزا محمد
 علی ز نوزی سرو پای برهنه دوان دوان خود را بایشان رسانید و سر بقدم مبارک
 نهاد و دانشان را گرفت که مرا از خود جدا نفرمائید فرمودند تو با ما هستی تا فردا چه مقدر شود
 و دو نفر دیگر هم اظهار خضوع نمودند آنها را نیز گرفتند و هر چهار را با آن منبع عطف و وقار
 در حجره از حجرات سربازخانه منزل دادند و فوج ارمنه را بکشیک و نگهبانی آن حجره نامور
 گردانیدند و در آن شب از فرار بیکه جناب آقا سید حسین تقریر نموده بودند سروری در طلعت
 اعلی بود که در بیچ وقتی از اوقات نبوده با حاضرین محضرشان فرمایشات میفرمودند و در نهایت
 بخت و بشاشت صحبت میداشتند از جمله میفرمودند شکی نیست که فردا مرا قتل خواهند نمود
 اگر از دست شما عا باشد بهتر است چون صبح شد میرزا احتشام فراشباشی خود را فرستاد

که ایشان را بجان‌های مجتهدین برند و از آنها حکم قتل بگیرند و چون عازم شدند آقا سید حسین معروف نوشت
که تکلیف من چیست فرمودند بهترین است که تو اقرار کنی و کشته نشوی تا بعضی امور را که جز تو
احدی مطلع نیست در وقت خود با هلس اظهار داری طلعت اعلی با جناب آقا سید حسین بنجوی
مشغول بیانات بودند که فراشبازی چون آمد دست آقا سید حسین را کشید بدست یک فراش داده
گفت امروز روز بنجوی نیست طلعت اعلی فرمودند که تا من این صحبت‌ها را که با او میداشتم تمام نکنم اگر
جمع عالم با تیر و شمشیر بر من حمله نمایند موئی از سر من کم نخواهد شد فراشبازی متحیر شده و جوابی نداد
باری اول طلعت اعلی را نزد ملا محمد محفانی بردند تا از دور دید حکم قتل را که از پیش نوشته بود بدست
آدمش داده گفت بفراشبازی بده و بگو پیش من آوردن لازم نیست این حکم قتل را من همان بوم
که او را در مجلس ولیعهد دیدم نوشتم و حال هم همان شخص است و حرف همان بعد از آن بدرخانه
میرزا باقر سپهر میرزا احمد بردند که تازه بجای پدرش بریاست نشسته بود دیدند آدمش پیش در ایستاده
حکم قتل در دست اوست و بفراشبازی داد و گفت مجتهد میگوید دیدن من لازم نیست پدرم در
حق او حکم قتل نموده بود و بر من ثابت شد مجتهد سوم ملا مرتضی قلی او هم بان دو مجتهد تأسی نمود

و حکم قتل را از پیش فرستاد و راضی بملاقات نشد فراموشی با سه حکم قتل آنمظهر معبود را بر بار
 خانه برگردانید و بدست سام خان از منی سپرد که این سه حکم قتل از سه مجتهد اعلم تبریز است که در دین
 اسلام قتل این شخص لازم و واجب است حال تو هم از دولت ناموری هم از ملت و بر تو باکی
 نیست جناب آقا سید حسین را در همان حجره که شب در خدمت بودند حبس نمود میرزا محمد علی را
 خواست که در آن حجره حبس نماید و جرم و فرعی نمود قسم داد که مرا بر پیش محبوبم ناچار او را
 نیز برد و بدست سامخان سپرده گفت اگر نا آخر شیمان نشد این را هم با او مصلوب کن
 و چون سامخان وضع امور را مشاهده نمود بر قلبش رعب الهی وارد و در کمال ادب خدمت
 طلعت اعلیٰ معروض داشت که من مسیحی هستم و عداوتی با شما ندارم شمارا بخدای لاشریک له
 قسم میدهم که اگر حتی در نزد شاهست کاری بکنید که من داخل در خون شما نشوم فرمودند تو
 بآنچه ناموری مشغول باش اگر نیت تو خالص است حق ترا از این در طه نجات خواهد داد
 سامخان حکم کرد که در پیش همان حجره که جناب آقا سید حسین محبوس بودند نردبان نهادند
 و بر پایه که باین دو حجره بودیخ آهنی کوبیدند و در میان آن منخ بستند که بایکی طلعت^{علی}

و بادگیری حضرت میرزا محمد علی رابیا و یزند میرزا محمد علی از آنها استدعا نمود که مرار و بایشان بندید
تا حدف بلا یای ایشان شوم چنان اورا بستند که رأسش بر سینه مبارک واقع شد و بعد از آن صف
سرباز ایستادند هر صف دو یست و پنجاه نفر بعصف اول حکم شلیک دادند شلیک کرده نشستند
و بلا فاصد صف ثانی تا مور شلیک شدند آنها هم شلیک نموده نشستند صف سوم بدون فاصد
شلیک نمودند و از دود باروت روز روشن نیمه روز مثل نیمه شب تاریک شد و بقدرده هزار نفر
در پشت بام سربازخانه و باهما نیکه مشرف بسربازخانه بود ایستاده تماشا میکردند چون دود
فروشت حضرت میرزا محمد علی انیس را دیدند ایستاده و اصلاً اثری از جراحت در بدنشان
نیست حتی قبای سفید تازه که پوشیده بودند عباری بر آن نه نشسته بود و لکن طلعت اعلی را
غائب دیدند و هگلی ندانموندند که باب غائب شد و چون تفحص نمودند ایشانرا در حجره که آقا
سید حسین مجوس بود یافتند و همان فراشبانی دید که در کمال الطینان و آرام نشسته اند و با آقا
سید حسین محبت میدارند بفراشبانی فرمودند من صحبت خود را تمام نمودم حال هر چه میخواهید
بکنید که بمقصود خواهید رسید فراشبانی از هانجا عازم خانه خودش و از آن شغل استعفا داد

و با قایم‌زاسید محسن مرحوم که از اعیان بود و همسایه ایشان این واقعه را ذکر نمود و همین سبب
 تصدیق و ایمان آقا میرزا سید محسن شده بود و این عجد در تبریز ایشان را دیدم و با بنده بآن سر باز
 خانه آمده محلی را که منخ صلیب نصب بوده و آن حجره را که طلعت اعلی را با آقا سید حسین در آن
 یافتند نشان دادند باری سامخان از دیدن این امر عظیم فوج خود را برداشت و از سر باز
 خانه بیرون رفت و گفت اگر مرا بنده از بنده جدا کنند که مرتکب چنین امری شوم برگز نخواهم شد
 و فی الغور آقا جان خان سرتیپ فوج خمه حاضر شد و فوج خود را که بفوج خاصه ناصری موسوم
 بود حرکت داد که ایسکار را من می‌کنم و این ثواب را من میرم پس بهمان ترتیب و تفصیل اول
 بستند و حکم بشلیک دادند بر عکس اول که فقط یک تیر بطاب خورده برد و بدون آسیب
 بر زمین آمده بودند این فعه دیدند که آن دو همگی از شدت ضرب یک همگی شده بیکدیگر
 ملحق گردیدند و در همان وقت بادی حرکت نمود سیاه و چنان باد و خاک سیاه روز را
 تاریک نمود که مردم منزل خود را نمی یافتند و از فتر ناشب آن طوفان و باد و خاک سیاه باقی
 بود و شدت تاریک و اهل تبریز که بغیرت و غریب نوازی و حبت سادات معروف اتفاق

بودند در چنان وقتی با آن حالت و آن قدرت که سامخان نصرانی تذکر شد و فراشباشی از آن فعل

استعفا نمود بیدار شدند با آنکه در مرتبه ثانی که خواستند آنحضرت را بدار بزنند در پای دار بندای بلند میفرستادند

ای مردم اگر مرا میشناختید مثل این جوان که اجل از شماست در این سبیل قربان میشدید من آنظور

موجودی بسم که آسمان کمتر مثل او را دیده سیصد و بیست و نه زن از نقباء خود را فدای من کردند

این بیانات را اغلب مردم میشنیدند معمد الیساده تماشا می نمودند خواستم از بارگاه ایزدی

بابا یاریخ وی ایام مندی حاتمی گفتا کزین مصرع بگو قائم موعود را گشتندی

قلم از ذکر آن رزیه عظمی عاجز است و لسان از بیان قاصر

لرزید از این مصیبت حوریب طور و فاران گردید چون لبالی تاریک از آن نهاران

یاریخ این ستم را جستم سر و شس گفتا دادارمه به تسبیح آید گلوله باران

و آن واقعه عظیمه در ظهر یوم الاحد بیست و هشتم شعبان سنه ۱۲۶۶ هجری واقع شد و در

آن وقت از سنین قمری از عمر مبارکشان سی و یکسال و هفت ماه و بیست و هفت روز

گذشته بود و اما از سنین شمسی سی سال و شش ماه بود و از ظهورشان از سنین قمری شش سال

دو ماه و بیست روز گذشته بود و از سنین شمسی شش سال و چهل و چهار بوم گذشته بود انتہی

جمالبارک جل جلالہ در لوح مرحوم کربلانی قاسم ز نوزی میفرماید قولہ تعالی :

إِنَّا نَذْكُرُ فِيهِذَا الْمَقَامِ مُحَمَّدًا قَبْلَ عَلِيٍّ الَّذِي أَمْتَرَجَ لِحْمَهُ بِلَحْمِ مَوْلَاهُ وَ

دَمَهُ بِدَمِيهِ وَجَسَدَهُ بِجَسَدِيهِ وَعَظْمَهُ بِعَظْمِ رِئِيهِ الْعَزِيزِ الْوَقَّابِ يَشْهَدُ

قَلِي الْأَعْلَى بِأَنَّهُ فَازَ بِمَا لَا فَازَ أَحَدٌ قَبْلَهُ وَوَرَدَ عَلَيْهِ مَا لَا سَمِعَتْ شِبْهَهُ

الْأَذَانُ عَلَيْهِ بَهَائِي وَبَهَاءُ مَلَكُوتِي وَجَبْرُوتِي وَاهْلِي مَدَائِنِ الْعَدْلِ

وَالْإِنصَافِ . انتہی

و در تاریخ نبیل زندی داستان ذیل مندرج است

در عصر همان روز (مقصود روز شہادت عیقل مبارکست) جسم مطہر باب و میرزا محمد علی ز نور

از میان میدان بکنار خندق در بیرون دروازه شہر انتقال یافت و عده برای محافظت

در اقباب آن جسد پاک معین شدند صبح روز بعد از شہادت قونسل روس در تبریز

بانقاشی ماہر بکنار خندق رفته و نقشہ آن دو جسد مطہر را کہ در کنار خندق افتاده بود برداشت

عاجی علی عسکر برای من حکایت کرد و گفت یکی از اعضای قونولخانه روس که با من قرابتی داشت آن نقشه را در همان روز بکه کشیده شده بود بمن نشان داد آن نقشه با نهایت مهارت کشیده شده بود و من چون در آن وقت کردم دیدم حج گلوله به پیشانی مبارک اصابت نموده رخساره زیبا و بهائی مبارک نیز از آسیب گلوله محفوظ مانده و آثار تبسم لطیفی هنوز در سیمای مبارک آشکار بود باز و حاویر میرزا محمد علی زلزلی نیز واضح و مشهود و مانند آن بود که محبوب خود را تنگ در آغوش گرفته و خود را سپر بلای حضرت مقصود ساخته من از مشاهده آن نقش از خود پند خود شدم بی اختیار صورت تم را بر لرداندم و دل در برم میطپید بمنزل مراجعت کردم و در بروی خود بستم و تا سه روز در شب نه چیزی خوردم و نه خواب بچشم در آمد .

در صفحه ۵۲۵ مطلبی مندرج است که خلاصه آن بفارسی چنین است

سربازانیکه با مرا آقا جان بیگ خسته هیکل مظهر حضرت باب را هدف گلوله ساختند جمیعاً بنحوی عجیب بسزای عمل خویش رسیدند و بیست و پنجاه نفر آنها در همان سال بر اثر زلزله سختی هلاک شدند این جمع در بین اردبیل و تبریز در ایام تابستان هنگام طغیان که در سایه دیواری پناه برده و

برغم حرارت هوا بله و لعب سرگرم بودند بقتله بر اثر زلزله سختی زیر آوار مانده کُلِ حلاک شدند .
 پانصد نفر دیگر از آنها سه سال بعد از شهادت حضرت باب بواسطه طغیان و سرکشی که مرتکب شده
 بودند بفرمان و امر میرزا صادق خان نوری حکمی تیر باران شدند و مخصوصاً برای آنکه احدی از آنها
 باقی نماند فرمان داد و مرتبه بآنها شلیک نمودند و امر کرد ابدان آنها را با نیزه و شمشیر پاره پاره نمودند
 این واقعه دبیرزاتفاق افتاد و برای عبرت مردم ابدان پاره پاره آنها را در معرض تماشای
 مردم شهر قرار دادند این مطلب در بین مردم سبب شگفتی بود و همه میگفتند عجیباً که همان عده که
 باب را هدف گلوله ساختند اینگونه بسزای عمل خود رسیدند این حرف بر سر زبانها بود و دلوله عزیزی
 در بین مردم افتاده بود تا بسمع علمای بی انصاف رسید فتوی دادند تا هر کس که این گونه سخنان
 بگوید مورد اذیت و زجر واقع گردد بعضی مردم را بفتوای علما زدند و مجوس ساختند . انتق
 حضرت ولی امر الله در لوح قرن اجبای امریک صفحه ۸۴ راجع بجامه کار آقا جان بیک غمّه
 بیانی باین مضمون میسر آیند :

آقا جان بیک شش سال بعد از شهادت حضرت باب در واقعه بمباردمان محتره که بواسطه فتوای

دریائی انگلیس انجام گرفت از پای درآمده بپلاک گردید . انتقی

و نیز در همین صفحه یابی باینمضمون میسر نمایند : فوجیکه سامخان و سر بارانش را بواسطه امتناع

از قتل حضرت باب بعد از مشاهده موثر و واقع نشدن گلوله ها بجد اهر و پاره شدن طناب مورد

سخریه و استهزا و تحقیر قرار داده و خود بجای آنها داد و طلب شدند که حضرت باب بقتل برسانند

دو بست و پنجاه نفرشان در همان سال بواسطه زلزله همیسی در بین اردبیل و تبریز بپلاکت رسیدند

و بقیه هم که عددشان به پانصد نفر بالغ بود دو سال بعد . مقتول و اجسادشان در مرثی و منظر

عموم خلق قرار گرفت مردم همه میگفتند که این مجازات بواسطه اقدام بقتل باب است که باینها

رسیده و بقدری این مطلب شهرت گرفت که علما و مجتهدین مجبور شدند مردم را از این قبیل

گفتارها بسختی ممانعت نمایند . انتقی

مطلب چهارم

در بیان استقرار عرش مطهر حضرت ربّ اعلیٰ جلّ اسمہ الاعلیٰ بواسطہ

مرکز عمدتہی جلّ سلطانہ در مقام اعلیٰ در کوه کرمل .

حضرت ولی امرانہ در لوح قرن اجبای امریکت راجع بمسئدہ استقرار عرش اطہر حضرت اعلیٰ

بوسیدہ حضرت عبد البہاء در مقام اعلیٰ در کوه کرمل بیانی باین مضمون میفرمایند :

یکی از امور عمدہ ایکہ در قرن اول بھسانی انجام گرفت استقرار عرش مطہر حضرت ربّ اعلیٰ است

در کوه کرمل حضرت عبد البہاء از طہران عرش مطہر را بجبل کرمل انتقال دادند در فصل

سابق گفتیم کہ جد حضرت اعلیٰ و میرزا محمد علی انیس کہ بہم آمیختہ شدہ بود چگونه در نیمہ شب دوم

بعد از شہادت بوسیدہ حاجی سلیمان خان از کنار خندق بکارخانہ ابریشم یکی از مؤمنین

میلان انتقال داده شد و در روز بعد در میان جعبه چوبی قرار داده شد و بجل سلامتی حمل گردید
 و بر حسب دستور حضرت بهاء الله بطهران حمل شد و در امام زاده حسن مخفی و مستور گشت پس از
 چندی عرش مطهر بمنزل حاجی سلیمان خان که در محله سر چشمه طهران بود انتقال یافت و از آنجا با مازند
 معصوم برده شد و تا سال ۱۲۸۴ هجری در آن محل مخفی و مستور بود در این وقت لوحی از
 حضرت بهاء الله که در ادرنه تشریف داشتند نازل شد در این لوح بجلای اکبر شهیر زادی و
 جمال بروجرودی امر فرموده بودند که بدون تأخیر عرش اطهر را از مازند معصوم بجای دیگر ببرند
 این دو نفر اول خواستند در شاه عبدالعظیم جانی پیدا کنند ولی جای مطمئنی بدست نیامد ملا علی
 اکبر و رفیقش در تجسس مکان بودند تا آنکه در راه چشمه علی بمسجد ماشاء الله برخوردند آنجا برای
 این منظور مناسب دیدند شبانه عرش مطهر را در میان یکی از دیوارهای مسجد مدفون ساختند
 قبلاً جسد مطهر را در میان پارچه ابریشمین که قبلاً تهیه کرده بودند گذاشتند روز بعد دیدند که آن محل
 کشف شده و مردم فهمیده اند بنا بر این عرش مطهر را از دیوار پای تخت وارد شهر کرده بمنزل
 میرزا حسن وزیر که یکی از مؤمنین و داماد حاجی میرزا سید علی تفرشی بود و ملقب بحیدر الاشراف

برده مستقر ساختند پانزده ماه عرش مطهر در آنجا بود کم کم اجاپی بطلب بردند و شروع کردند برفت
و آمد و زیارت عرش مطهر متذرجا کار طوری شد که دسته دسته بآن خانه رفت و آمد می نمودند .
مطالعی اکبر (ابادی) مجبور شد بحضور مبارک جمال قدم عرض کرد و تکلیف خواست حاجی شاه
محمد فشادی ملقب بامین البیان نامور بچفاقت عرش مبارک شد مشارالیه بایک شخص دیگر عرش
مطهر را در حرم امام زاده زید پنهان ساخت عرش مطهر در آنجا بود تا آنکه میرزا اسد الله اصفهانی را
جمال مبارک امر فرمودند که بجای دیگر جسد مطهر را نقل کند او هم اول در طهران بخانه خودش برد
بعد آنجا بجای دیگر از قبیل خانه حسینعلی اصفهانی و خانه محمد کریم عطار محل اسرار عرش شد
تا آنکه در سال ۱۳۱۶ هجری مطابق ۱۸۹۹ میلادی حضرت عبدالبهاء بهین میرزا اسد الله
امر فرمودند که بهرامی اجاپی دیگر از راه اصفهان کرمانشاه بغداد و دمشق تا بیروت عرش مطهر را
نقل کند و از راه بیروت از راه دریا بعبکابیا ورد در روز نوزدهم ماه رمضان ۱۳۱۶ هجری مطابق
۳۱ جانوری ۱۸۹۹ که وارد ارض اقدس شدند ۵۰ سال قمری بعد از شهادت
حضرت باب در تبریز گذشته بود . . . . چند ماه بعد صندوق مرمری که با اشاره حضرت عبدالبهاء

اجبای رنگون دست کرده بودند با کشتی بچیان نقل شد ۰۰۰۰ در روز ۲۸ ماه صفر ۱۳۲۷
 هجری که مطابق با روز نوروز بود (۱۹۰۹ میلادی) حضرت عبدالبهاء صندوق مرمر را
 که برای همین منظور ساخته شده بود بجل معین امر فرمودند استعال دهند شب حالتیکه قطبیک
 چراغ در آنجمل بود حضرت عبدالبهاء با دست خودشان عرش مطهر را در میان صندوق نهانند
 جمعی از اجبای شرق و غرب مشرف بودند همه ساکت و آرام ایستاده بودند صندوق چوبی
 شامل جسد مطرباب و جناب انیس بود وقتی که این اعمال انجام گرفت حضرت عبدالبهاء
 تاج مبارک را از سر برداشته کفشهای مبارک را بیرون آوردند عبار از دوش برداشته
 در روی صندوق مرمر که هنوز سرشس باز بود خم شدند موهای نقره مانند حضرت عبدالبهاء
 در اطراف سر و صورتشان پریشان و در حرکت بود پیشانی مبارک را بخناره صندوق چوبی
 گذاشته بلند بلند گریه کردند بطوری گریه شدید بود که همه آنها نیک حاضر بودند بگریه افتادند
 حضرت عبدالبهاء آتش تخرابیدند در دیای احزان غوطه در بودند لوجی از قلم مبارک
 که شامل خبر استقرار عرش در جبل کرمل بودند از شدت آن لوج میغسرایند قولها العزیزو:

طهران حضرات اعضاءی محفل روحانی علیهم بہاء اللہ الامہی

هُوَ اللّٰهُ

ای باران الہی بشارت کبریٰ ایسکہ ہیکل مطہر منور مقدس حضرت اعلیٰ روحی را الفدا بعد از آنکہ
 شصت سال از تسلط اعدا و خوف از اہل بغضا ہموارہ از جانی بجائی نقل شد و ابد اسکون و
 قرار یافت بفضل جمال اہمی در یوم نبروز در نہایت احتفال با کمال جلال و جمال در جبل کرمل
 در مقام اعلیٰ در صدوق مقدس استقرار یافت **هَذَا هُوَ الرَّقْدُ الْجَلِيلُ وَ هَذَا هُوَ الْجَدُّ
 الْمَطَهَّرُ وَ هَذَا هُوَ الرَّؤْسُ الْمُنَوَّرُ** لہذا قلوب اجای الہی جمیعاً مستبشر و بشکر از این الطاف
 الہیہ جمیع بسائش و نیایش اسم اعظم پر داختم اگر چنانچہ من بعد کسی روایتی یا حکایتی نماید کہ اثری از
 ہیکل مقدس در جای دیگر است کذاب است **قَدْ افتری علی اللہ** این تنبیہ بہت آنست کہ
 مباد امن بعد شخص شبہی را غرض و مرضی حاصل شود روایت و حکایتی نماید کہ دلیل بر آن باشد
 اثری از آن ہیکل مکرم در جای دیگر است **فَانْتَبَهُوا يَا اِحْبَاءَ اللّٰهِ لِهَذَا الْاَمْرِ الْعَظِيمِ**
 و چون چنین تأیید و توفیقی رسید کہ بعنایت جمال مبارک جبل کرمل ای جبل الرب یعنی بانگ الہی

زیرا کرم بمعنی باغ و نیل خداست این موهبت حاصل شد و التوب بتهاء کومیل مخصوص
 کتب ربانی ظاهر گشت لهذا امید چنانست که میمنت این امر عظیم امر الله در اطراف و اناف جلوه
 دیگر نماید و طلوع و اشراقی عظیم فرماید و هذا من فضل ربی این تأییدات و توفیقات
 از من مطهر جا قدم موعود بود الحمد لله بجز حصول رسید فاشکروا الله على هذه النعمة
 العظمی و الموهبة الكبرى التي شملتنا اجمعین من رب العالمین انفق

مطلب پنجم

مطابق نص صادر از قلم مبارک حضرت ولی امر الله جل سلطانة تلاوت زیارتنامه منمحر
بحضرت اعلی و جمال مبارک است در لوح سرخاب؛ بامس آقابی میفریاد

قوله الا علی

راجع به تلاوت زیارتنامه فرمودند بنویس منمحر بحضرت اعلی و جمال مبارک است

اجتماع باران در سیده صعود هر یک لازم و واجب است

بنابر این در شهادت حضرت اعلی و صعود جمال اقدس ابی جل جلالها در محافل اجباء

زیارتنامه مبارک تلاوت میشود و صورت آن این است :

الثناء الذی ظهر من نَفِیکَ الاعلیٰ وَالْبهاء الذی طلع من جِمالکَ

الْأَجْبَىٰ عَلَيْكَ يَا مَظْهَرَ الْكِبْرِيَاءِ وَسُلْطَانَ الْبَقَاءِ وَمَلِيكَ مَنْ فِي الْأَرْضِ
 وَالسَّمَاءِ أَشْهَدُ أَنَّ بِكَ ظَهَرَ سُلْطَنَةُ اللَّهِ وَإِقْدَارُهُ وَعِظْمَةُ اللَّهِ وَكِبْرِيَا^{تُهُ}
 وَبِكَ أَشْرَقَتْ شَمْسُ الْقِدَمِ فِي سَمَاءِ الْقَضَاءِ وَطَلَعَ جَمَالُ الْغَيْبِ عَنِ
 أَفْقِ الْبَدَاءِ وَأَشْهَدُ أَنَّ بِحُرُوكَةٍ مِنْ قَلْبِكَ ظَهَرَ حُكْمُ الْكَافِ وَالنُّونِ
 وَبَرَزَ سِرُّ اللَّهِ الْمَكْنُونُ وَبَدَتْ الْمَمَكِنَاتُ وَبِعَثَّتِ الظُّهُورَاتُ وَ
 أَشْهَدُ أَنَّ بِجَمَالِكَ ظَهَرَ جَمَالُ الْمَعْبُودِ وَبِوَجْهِكَ لَاحَ وَجْهُ الْمَقْصُودِ
 وَبِكَلِمَةٍ مِنْ عِنْدِكَ فَصَّلَ بَيْنَ الْمَمَكِنَاتِ وَصَعَدَ الْمُخْلِصُونَ إِلَى الدِّرَّةِ
 الْعُلْيَا وَالْمُشْرِكُونَ إِلَى الدَّرَكَاتِ السُّفْلَى وَأَشْهَدُ بِأَنَّ مَنْ عَرَفَكَ
 فَقَدْ عَرَفَ اللَّهَ وَمَنْ فَازَ بِإِلْقَائِكَ فَقَدْ فَازَ بِإِلْقَاءِ اللَّهِ فَطُوبَى لِمَنْ آمَنَ
 بِكَ وَيَا يَا نَيْكَ وَخَضَعَ بِسُلْطَانِكَ وَشَرَّفَ بِإِلْقَائِكَ وَبَلَغَ بِرِضَائِكَ
 وَطَافَ فِي حَوْلِكَ وَحَضَرَ تِلْقَاءَ عَرْشِكَ فَوَيْلٌ لِمَنْ ظَلَمَكَ وَأَنْكَرَكَ
 وَكَفَرَ بِأَيَاتِكَ وَجَاهَدَ بِسُلْطَانِكَ وَحَارَبَ بِنَفْسِكَ وَأَسْتَكْبَرَ لَكَ

وَجِيكَ وَجَادَلْ بِبُرْهَانِكَ وَفَرِّمْ مِنْ حُكُومَتِكَ وَاقْتِدَارِكَ وَكَانَ مِنَ الشُّرَكَاءِ
فِي الْوَجْهِ الْقُدْسِيِّ مِنْ أَصْبَحِ الْأَمْرِ مَكْتُوبًا يَا إِلَهِي وَمَعْبُودِي فَأَرْسِلْ إِلَيَّ
عَنْ يَمِينِ رَحْمَتِكَ وَعِنَايَتِكَ فَهَاتِ قُدْسَ الطَّائِفِ لَتَجِدَ بَنِيَّ عَنْ
نَفْسِي وَعَنِ الدُّنْيَا إِلَى شَطْرِ قُرْبِكَ وَلِقَائِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا
تَشَاءُ وَإِنَّكَ كُنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُخِيطًا عَلَيْكَ يَا جَمَالَ اللَّهِ تَسَاءُ اللَّهُ وَبِكْرُهُ
وَبَهَاءُ اللَّهِ وَفُورُهُ أَشْهَدُ بِأَنَّ مَا رَأَتْ عَيْنُ الْإِبْدَاعِ مَظْلُومًا شَبِهَكَ
كُنْتُ فِي أَيَّامِكَ فِي غَمْرَاتِ الْبَلَاءِ يَا مَرَّةً كُنْتُ تَحْتَ السَّلَاسِلِ وَالْأَخْلَاقِ
وَمَرَّةً كُنْتُ تَحْتَ سَيْوفِ الْأَعْدَاءِ وَمَعَ كُلِّ ذَلِكَ أَمَرْتُ النَّاسَ بِمَا
أَمَرْتُ مِنَ لَدُنْ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ رُوْحِي لِضُرِّكَ الْفِدَاءُ وَنَفْسِي لِبِلَاثِكَ
الْفِدَاءُ أَسْتَلُّ اللَّهَ بِكَ وَبِالذِّهْنِ اسْتَضَاءْتُ وَجُوهَهُمْ مِنْ أَنْوَارِ
وَجْهِكَ وَاتَّبَعُوا مَا أُمِرُوا بِهِ حُبًّا لِنَفْسِكَ أَنْ يَكْشِفَ السُّجُوتِ الَّتِي خَالَتْ
بَيْنَكَ وَبَيْنَ خَلْقِكَ وَيَرْزُقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ

الْمُنْعَالِي الْعَزِيزُ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ صَلَّى اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي عَلَى السِّدْرَةِ وَأَوْرَاقِهَا وَ
 أَعْصَانِهَا وَأَفْنَانِهَا وَأُصُولِهَا وَفُرُوعِهَا بِدَوَامِ أَسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَصِفَائِكَ الْعُلْيَا
 ثُمَّ لِحَفَظَتِهَا مِنْ شَرِّ الْمُعْتَدِينَ وَجُنُودِ الظَّالِمِينَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ
 صَلَّى اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي عَلَى عِبَادِكَ الْفَائِزِينَ وَإِمَائِكَ الْفَائِزَاتِ إِنَّكَ أَنْتَ
 الْكَرِيمُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ

مطلب ششم

زیارتنامه مبارک حضرت سید الشهداء علیه السلام در یوم شهادت حضرت ربّ اعلیٰ جل
اسمه الاعلیٰ در محضر مبارک تلاوت میشده و مخصوصاً حضرت ولی امر ائمه بنفسه المیهتمه علی العالمین
در یوم شهادت زیارتنامه حضرت سید الشهداء را تلاوت میفرمودند و در دوره جمال قدم جل جلاله
و دوره مرکز میثاق نیز چنین بوده است در الواح مبارکه البیته راجع بمقام حضرت سید الشهداء
علیه سلام بیانات بسیار نازل گردیده و جمال قدم جل جلاله در اوقات اقامت در عراق عرب
بزیارت تربت مقدسه سید الشهداء و حرم کافلین تشریف میرده اند چنانچه این مطلب در لوح
جناب ورفاء از قلم مبارک جمال قدم جل جلاله نازل شده قوله تعالی :

در آیام توقف در زوراء در اول و در عراق علیاً و معارف آن ارض نزدیک نیامند چه که

حرفهای بیعی از اعجام آن ارض اصفاء نموده بودند باری او همانانی سبب سده و منع شده بود که
 فرق و کسر آن بنظر بسیار مشکل میبود و لکن مشی حق جل جلاله بقسمی بود که در مدت قبله جمیع از علماء
 و امراء و سایرین توجه نمودند امر بمقامی رسید که ابناء ملوک هم در آن ارض کمال خلوص را انشاء
 می نمودند در کاظمین علیهما السلام مخصوص زیارت تشریف میزدند بجامع هم گاهی و در ایام مصیبت
 سید الشهداء روح مساوا فداه بشانی ظاهراً که گویا آثار آن مصیبت کبری در یوم الله مبعوث شده

انتهی

حضرت اعلیٰ جل ذکره الاعلیٰ نیز در این مقام بیانات بسیار فرموده اند از جمله در تاریخ نبیل زید
 فصل سیزدهم مطلبی باین مضمون مسطور است ... در ایام محترم بعد از هر نماز سید حسین
 کاتب را احضار میفرمودند و با او امر میکردند که با صدای بلند مقداری از کتاب محرق بقلوب
 را که از تالیفات مرحوم حاج ملا مهدی زرقانی جد حاج میرزا کمال الدین زرقانی است
 در محضر مبارک تلاوت کند در این کتاب شرح مصائب و داستان شهادت حضرت
 سید الشهداء امام حسین علیه السلام مندرج است و فتنه سید حسین کتاب زبور را

میخواند از استماع وقایع مؤلمه و مصائب کثیره امام حسین بجز احزان در قلب حضرت با موج
 میگشت در عین استماع مصائب اشک حضرت باب جاری بود مصائب وارده بر سید
 الشهدا را استماع میفرمودند و ضمناً از مصائب و آلامیکه بر حسین موعود وارد خواهد شد
 بیاد میآوردند و چون بخاطر مبارک میگذشت که حسین موعود مصائبی شدیدتر از حسین قبل
 تحمل خواهد فرمود و هنگامیکه با اسم من بظهور الله ظاهر شود ریخ و مشقت بی پایان از دشمنان
 باو خواهد رسید اشک حسرت از چشم مبارکش جاری میگشت و از تذکر آن ایام گریه و ناله
 حضرتش بلند میشد حضرت باب در یکی از آثار مقدسه خود که در سنه ستمین از قلم مبارک نازل
 میفرماید: یکسال قبل از اظهار امر در رؤیا چنین مشاهده کردم که سر مطهر امام حسین علیه السلام
 از درختی آویخته است قطرات خون از آن میچکد من نزدیک آن درخت رفتم نهایت بخت
 و سرور را داشتم که بچنین موهبتی فائز شدم و دست خودم را پیش بردم و در زیر حلقوم بریده
 مقدس امام حسین که خون از آن میچکد نگاه داشتم مقداری خون در دست من جمع شد آنها را
 آشامیدم و فیکه بیدار شدم خود را در عالم دیگر مشاهده کردم روح الهی از تجلی خویش جسم مرا

میگذاخت و سرپای مرا انوار فیض خداوند فرود گرفته بود سروری الهی در خود میدیدم اسرار
وحی خداوندی با نهایت عظمت و جلال در مقابل چشم من مکشوف و پدیدار بود . انقی
و در کتاب ایقان شریف نیز راجع بمقام حضرت سید الشهداء علیه السلام میفرماید قوله
تعالی : مثلا ملاحظه فرمائید غلبه ترشحات دم آنحضرت را که بر تراب ترشح نموده و بشرافت
و غلبه آن دم تراب چگونه غلبه و تصرف در اجساد و ارواح ناس فرموده چنانچه بر نفسی برای
استشفاء بذره از آن مرزوق شد شفا یافت و هر وجود که برای حفظ مال قدری از آن
تراب مقدس را بیفین کامل و معرفت ثابته راسخه در بیت نگاه داشت جمیع مالش محفوظ ماند
و این مراتب تأثیرات آنست در ظاهر و اگر تأثیرات باطنیه را ذکر نمایم البته خواهند گفت
تراب رایت الارباب دانسته و از دین خدا بالمره خارج گشته و همچنین ملاحظه نمائید که
بنهایت ذلت آنحضرت شهید شد و احدی نبود که آنحضرت را در ظاهر نصرت نماید و یا غسل دهد
و کفن نماید مع ذلک حال چگونه از اطراف و اکناف بلاد چه قدر از مردم که شده در حال فیانند
برای حضور در آن ارض که سر بر آن آستان بمالند این است غلبه و قدرت الهی و شوکت

وخط ربانی «ایقان ۱۰۶»

«این رساله از این جهت زیارتنامه مبارکه که از قلم جلال قدم جل جلاله در مصیبت سید الشهدا علیه السلام نازل شده مندرج گردید و صورت آن این است :

«هُوَ الْمَعْرَى الْمَلِي النَّاطِقُ الْعَلِيمُ»

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالَّذِي آتَىٰ إِيَّاهُ هُوَ الْمُعْوَدُ فِي الْكِتَابِ وَالْقُصَّةِ

وَالْمَذْكُورِ فِي أَفْئِدَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَالْمُخْلِصِينَ وَبِهِ نَادَتْ سِدْرَةَ الْبَيَانِ

فِي مَلَكَوَتِ الْعِرْفَانِ يَا أَحْرَابَ الْأَدْيَانِ لَعَمْرُ الرَّحْمَنِ قَدَاتَتْ لِيَامِ

الْأَحْزَانِ بِمَا وَرَدَ عَلَىٰ مَشْرِقِ الْحُجَّةِ وَمَطْلَعِ الْبُرْهَانِ مَانَا حَ بِهِ أَهْلُ خِيَابِ

الْمَجْدِي الْفِرْدَوْسِ الْأَعْلَىٰ وَصَاحَ بِهِ أَهْلُ سُرَادِقِ الْفَضْلِ فِي الْجَنَّةِ

الْعُلَيَّا شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالَّذِي ظَهَرَ أَنَّهُ هُوَ الْكَذْرُ الْمَخْرُوقُ وَالْبَرُّ

الْمَكْنُونُ الَّذِي بِهِ أَظْهَرَ اللَّهُ أَسْرَارَ مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ هَذَا يَوْمٌ فِيهِ

انْتَهَتْ آيَةُ الْقَبْلِ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَرْشِ وَالْكَرِيِّ الْمَرْفُوعِ

وَفِيهِ نِكْسَتْ رَايَاتُ الْأَدْهَامِ وَالظُّنُونِ وَبَرَزَ حَكْمُ إِيْنَا إِلِيهِ رَاجِعُونَ
 وَهَذَا يَوْمٌ فِيهِ ظَهَرَ النَّبَاءُ الْعَظِيمُ الَّذِي بَشَّرَ بِهِ اللهُ وَالنَّبِيُّونَ وَالرُّسُلُونَ
 وَفِيهِ سَرَعَ الْمُقَرَّبُونَ إِلَى الرَّجِيحِ الْمُخْتَوِمِ وَشَرِبُوا مِنْهُ بِأَسْمِ اللهِ الْمُقْتَدِرِ لِلْهَمِيمِ
 الْقِيَوْمِ وَفِيهِ أَرْتَفَعَ غَيْبُ الْبُكَاءِ مِنْ كُلِّ الْجِهَاتِ وَنَطَقَ لِسَانُ الْبَيَانِ الْحَوْنُ
 لِأَوْلِيَاءِ اللهِ وَأَصْفِيَاءِهِ وَالْبَلَاءُ لِأَحِبَّاءِ اللهِ وَأَمَنَائِهِ وَالْهَمُّ وَالْغَمُّ لِمُطَّلَعِي
 أَمْرِ اللهِ مَا لِكِ مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ يَا أَهْلَ مَدَائِنِ الْأَسْمَاءِ وَطَلَعَا
 الْغُرَفَاتِ فِي الْجَنَّةِ الْعُلْيَا وَأَصْحَابَ الْوَفَاءِ فِي مَلَكُوتِ الْبَقَاءِ بَدَلُوا
 أَثْوَابَكُمْ الْبَيْضَاءَ وَالْحُمْرَاءَ بِالسَّوْدَاءِ بِمَا آتَتْ الْمُصِيبَةُ الْكُبْرَى وَالرِّيَّةُ
 الْعُظْمَى الْبَقِيَّةَ بِهَا نَاحَ الرَّسُولِ وَذَابَ كَيْدُ الْبَتُولِ وَارْتَفَعَ حَنِينُ الْفِرْدَوْسِ
 الْأَعْلَى وَغَيْبُ الْبُكَاءِ مِنْ أَهْلِ سُرَادِقِ الْأَبْنَى وَأَصْحَابِ السَّفِينَةِ
 الْحُمْرَاءِ الْمُسْتَقْرِبِينَ عَلَى سُرُرِ الْمَحَبَّةِ وَالْوَفَاءِ يَا أَيُّهَا مَنْ ظَلِمَ بِهِ أَشْعَلَكَ
 حَقَائِقُ الْوُجُودِ وَوَرَدَ عَلَى مَا لِكِ الْغَيْبِ وَالشُّهُودِ مِنَ الذَّبْرِ نَقَضُوا

مِثَاقَ اللَّهِ وَعَهْدَهُ وَأَنْكَرُوا حُجَّتَهُ وَجَعَدُوا نِعْمَتَهُ وَجَادَلُوا بِآيَاتِهِ .

فَأَيُّ أَرْوَاحِ الْمَلَائِكَةِ الْأَعْلَى لِمُصِيبَتِكَ الْغِدَاءُ يَا ابْنَ يَسْدَرَةِ الْمُتَهَمَى وَ

الْتِرِ الْمُسْتَسْرِ فِي الْكَلِمَةِ الْعُلْيَا بَالَيْتَ مَا ظَهَرَ حُكْمُ الْمَبْدِ وَالْمَثَابِ وَمَا

رَأَيْتِ الْعُيُونَ جَسَدَكَ مَطْرُوحًا عَلَى التَّرَابِ بِمُصِيبَتِكَ مُنِعَ بَحْرُ الْبِيَانِ

مِنْ أَمْوَاجِ الْحِكْمَةِ وَالْعِرْفَانِ وَانْقَطَعَتْ نَسَائِمُ السَّبْحَانِ بِحُزْنِكَ مَجِيئِ

الْأَثَارِ وَسَقَطَتِ الْأَثْمَارُ وَصَعِدَتْ زَفْرَاتُ الْأَبْرَارِ وَنَزَلَتْ عِبْرَاتُ

الْأَخْيَارِ فَأَيُّ أَسِيدِ الشُّهَدَاءِ وَسُلْطَانِهِمْ وَأَيُّ أَوْيَافِخِ الشُّهَدَاءِ

وَمَحْبُوبِهِمْ أَشْهَدُ بِكَ أَشْرَقَ نَيْرُ الْإِنْقِطَاعِ مِنْ أُنْفِ سَمَاءِ الْإِبْدَاعِ

وَتَزَيَّنَتْ هَيَاكِلُ الْمُقَرَّبِينَ بِطِرَازِ التَّقْوَى وَسَطَعَ نُورُ الْعِرْفَانِ فِي

نَاسُوتِ الْإِنْسَاءِ لَوْلَاكَ مَا ظَهَرَ حُكْمُ الْكَافِ وَالنُّونِ وَمَا فَتِحَ خَسْمُ

الرَّجِيحِ الْمَخْتُومِ وَلَوْلَاكَ مَا غَرَّدَتْ حَمَامَةُ الْبُرْهَانِ عَلَى غُصْنِ الْبِيَانِ

وَمَا نَطَقَ لِسَانُ الْعِظَمَاءِ بَيْنَ مَلَائِكَةِ الْأَدْيَانِ بِحُزْنِكَ ظَهَرَ الْفَصْلُ

وَالْفِرَاقُ بَيْنَ الْهَاءِ وَالْوَاوِ وَارْتَفَعَ ضَجِيحُ الْمُؤَحِّدِينَ فِي الْبِلَادِ بِمُصِيبَتِكَ
 مُنِعَ الْقَلَمُ الْأَعْلَى عَنْ صَبْرِيهِ، وَجَرَّ الْعَطَاءُ عَنْ أَمْوَاجِهِ وَنَسَائِمِ الْفَضْلِ
 مِنْ هَزِيرِهَا وَأَنْهَارِ الْفِرْدَوْسِ مِنْ خَرِيرِهَا وَشَمْسُ الْعَدْلِ مِنْ إِسْرَاقِهَا
 أَشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتَ آيَةَ الرَّحْمَنِ فِي الْأَمْكَانِ وَظُهُورَ الْحُجَّةِ وَالْبُرْهَانَ بَيْنَ
 الْأَدْيَانِ بِكَ أَنْجَزَ اللَّهُ وَعَدَّهُ وَأَظْهَرَ سُلْطَانَهُ وَبِكَ ظَهَرَ سِرُّ الْعِرْفَانِ
 فِي الْبُلْدَانِ وَأَشْرَقَ نَيْرُ الْأَيْقَانِ مِنْ أَفْقِ سَمَاءِ الْبُرْهَانِ وَبِكَ ظَهَرَ
 قُدْرَةُ اللَّهِ وَأَمْرُهُ وَأَسْرَارُ اللَّهِ وَحُكْمُهُ لَوْلَاكَ مَا ظَهَرَ الْكَثْرُ الْمَخْزُونُ وَأَمْرُهُ
 الْمُحْكَمُ الْمَحْتَمُومُ وَلَوْلَاكَ مَا ارْتَفَعَ الْبِدَاءُ مِنَ الْأَفْئُوقِ الْأَعْلَى وَمَا ظَهَرَتْ
 لِأَلِي الْحِكْمَةِ وَالْبَيَانِ مِنْ خَزَائِنِ قَلَمِ الْأَبْهَى بِمُصِيبَتِكَ تَبَدَّلَ فَرَحُ
 الْجَنَّةِ الْعُلْيَا وَارْتَفَعَ صَرِيحُ أَهْلِ مَلَكُوتِ الْأَسْمَاءِ أَنْتَ الَّذِي بِإِقْبَالِكَ
 أَقْبَلَتْ الْوُجُوهُ إِلَى مَالِكِ الْوُجُودِ وَنَطَقَتْ السِّدْرَةُ الْمَلِكُ لِلَّهِ مَالِكِ
 الْغَيْبِ وَالشُّهُودِ فَدَكَانَتْ الْأَشْيَاءُ كُلُّهَا شَيْئًا وَاجِدًا فِي الظَّاهِرِ وَالْبَاطِنِ

فَلَمَّا سَمِعَتْ مَصَائِبَكَ تَفَرَّقَتْ وَتَشَتَّتْ وَصَارَتْ عَلَى ظُهُورِ ابْنِ مُخْتَلِفَةٍ
 وَالْوَابِ مُتَغَايِرَةٍ كُلُّ الْوُجُودِ لَوْجُودِكَ الْفِدَاءُ يَا مَشْرِقَ وَحْيِ اللَّهِ وَمَطْلَعِ
 الْآيَةِ الْكُبْرَى وَكُلِّ النَّفُوسِ لِمُصِيبَتِكَ الْفِدَاءُ يَا مَظْهَرَ الْغَيْبِ فِي
 نَاسُوتِ الْإِنْسَاءِ أَشْهَدُ بِكَ ثَبَتَ حُكْمِ الْإِنْفَاقِ فِي الْأَفَاقِ وَذَابَتْ
 أَكْبَادُ الْعُشَاقِ فِي الْفِرَاقِ أَشْهَدَانِ التُّورِنَاحَ لِمُصِيبَاتِكَ وَالطُّورَ
 صَاحِحًا وَمَا وَرَدَ عَلَيْكَ مِنْ أَعْدَائِكَ لَوْلَاكَ مَا تَجَلَّى الرَّحْمَنُ لِابْنِ عِمْرَانَ
 فِي طُورِ الْعِرْفَانَ أُنَادِيكَ وَأَذْكُرُكَ يَا مَطْلَعِ الْإِنْقِطَاعِ فِي الْإِبْدَاعِ
 وَيَا سِرَّ الظُّهُورِ فِي جَبْرُوتِ الْأَخْتِرَاعِ بِكَ فُتِحَ بَابُ الْكَرِيمِ عَلَى الْعَالَمِ
 وَأَشْرَقَ نُورُ الْقَدَمِ بَيْنَ الْأُمَمِ أَشْهَدُ بِأَرْتِفَاعِ بَدْرِ جَانِحِكَ أَرْتَفَعَتْ
 أَبَادِي الْمُمَكِّنَاتِ إِلَى اللَّهِ مُنْزِلِ الْآيَاتِ وَبِإِقْبَالِكَ إِلَى الْأَفُقِ الْأَبْحَى
 أَقْبَلَتْ الْكَائِنَاتُ إِلَى اللَّهِ مُظْهِرِ الْبَيِّنَاتِ أَنْتَ النُّقْطَةُ الَّتِي يَمُافِصَلُ
 عِلْمَ مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ وَلِلْعَدِيدِ الَّذِي مِنْهُ ظَهَرَتْ جَوَاهِرُ الْعُلُومِ

وَالْفُؤُونِ بِمُصِيبَتِكَ تَوَقَّفَ قَلَمُ التَّقْدِيرِ وَذَرَفَتْ دُمُوعُ أَهْلِ التَّجْرِيدِ
 فَأَوْاهِ بِحُزْنِكَ تَزَعَزَعَتْ أَزْكَانُ الْعَالَمِ وَكَادَ أَنْ يَرْجِعَ حُكْمُ الْوُجُودِ إِلَى
 الْعَدَمِ أَنْتَ الَّذِي بِأَمْرِكَ مَا جَ كُلُّ بَحْرٍ وَهَاجَ كُلُّ عَرَفٍ وَظَهَرَ كُلُّ
 أَمْرٍ حَكِيمٍ بِكَ ثَبَّتَ حُكْمُ الْكِتَابِ بَيْنَ الْأَحْزَابِ وَجَرَى فُرَاتُ الرَّحْمَةِ
 فِي اللَّتَابِ قَدْ أَقْبَلْتُ إِلَيْكَ يَا سِرَّ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَمَطَّلَعَ آيَاتِ اللَّهِ
 الْعَزِيزِ الْجَمِيلِ بِكَ بُنِيَتْ مَدِينَةُ الْأَنْقِطَاعِ وَنُصِبَتْ رَايَةُ التَّقْوَى
 عَلَى أَعْلَى الْبَيْعَاعِ لَوْلَاكَ انْقَطَعَ عَرَفُ الْعِرْفَانِ عَنِ الْأَمْكَانِ وَرَائِحَةُ
 الرَّحْمَنِ عَنِ الْبُلْدَانِ بِقُدْرَتِكَ ظَهَرَتْ قُدْرَةُ اللَّهِ وَسُلْطَانُهُ وَعِزُّهُ وَ
 إِقْتِدَارُهُ وَبِكَ مَا جَ بَحْرُ الْجُودِ وَأَسْتَوَى سُلْطَانُ الظُّهُورِ عَلَى عَرْشِ
 الْوُجُودِ أَشْهَدُ بِكَ كَيْفَ سُبْحَاتُ الْجَلَالِ وَارْتَعَدَتْ فَرَائِصُ
 أَهْلِ الضَّلَالِ وَحُمِيَتْ أَثَارُ الظُّنُونِ وَسَقَطَتْ أَمْثَارُ سِدْرَةِ الْأَوْهَامِ
 بِدَمِكَ الْأَطْهَرِ تَزَيَّنَتْ مَدَائِنُ الْعُسَاقِ وَأَخَذَتْ الظُّلْمَةُ نُورَ الْأَفَاقِ

وَبِكَ سَرَعَ الْعُشَاقُ إِلَى مَقَرِّ الْفِدَاءِ وَأَصْحَابُ الْأَشْتِيَانِ إِلَى مَطْلَعِ نُورِ الْإِلْقَاءِ
 يَا بَيْرَ الْوُجُودِ وَمَالِكَ الْغَيْبِ الشُّهُورِ لِمَا دَرَايَةَ مُصِيبَاتِكَ أَذْكَرُهَا فِي
 الْعَالَمِ وَآيَةَ رِزَايَاكَ أَبْتَهَابِينَ الْأَمْرِ أَنْتَ مَهْبِطُ عِلْمِ اللَّهِ وَمَشْرِقُ آيَاتِهِ
 الْكُبْرَى وَمَطْلَعُ أَذْكَارِهِ بَيْنَ الْوَرَى وَمَصْدَرُ أَوَامِرِهِ فِي نَاسُوتِ الْإِنشَاءِ
 يَا قَلَمَ الْأَعْلَى قُلْ أَوَّلُ نُورٍ سَطَعَ وَوَلَّاحَ وَأَوَّلُ عَرَبٍ تَضَوَّعَ وَفَاحَ عَلَيْكَ
 يَا حَنِيفَ سِدْرَةِ الْبَيَانِ وَشَجَرَ الْأَيْقَانِ فِي فِرْدَوْسِ الْعِرْفَانِ بِكَ
 اشْرَقَتْ شَمْسُ الظُّهُورِ وَنَطَقَ مُكَلِّمُ الطُّورِ وَظَهَرَ حَكْمُ الْعَفْوِ وَالْعَطَاءِ بَيْنَ
 مَلَاءِ الْإِنشَاءِ اشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتَ حِرَاطَ اللَّهِ وَمِيزَانَهُ وَمَشْرِقَ آيَاتِهِ وَ
 مَطْلَعَ إِقْتِدَارِهِ وَمَصْدَرُ أَوَامِرِهِ الْمَحْكَمَةِ وَأَحْكَامِهِ الثَّابِتَةِ أَنْتَ مَدْنَةُ
 الْعِشْقِ وَالْعُشَاقُ جُنُودُهَا وَسَفِينَةُ اللَّهِ وَالْمُخْلِصُونَ مَلَأُهَا وَرُكَّابُهَا
 بِبَيَانِكَ مَا جَاحَ بَحْرُ الْعِرْفَانِ يَا رُوحَ الْعِرْفَانِ وَأَشْرَقَ نَبْرُ الْأَيْقَانِ
 مِنْ أَفُقِ سَمَاءِ الْبُرْهَانِ بَيْنَ أَثْلِكَ فِي مَيْدَانِ الْحَرْبِ وَالْجِدَالِ ارْتَفَعَ

حَبِيبُ مَشَارِقِ الْجَمَالِ فِي فِرْدَوْسِ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمُتَعَالِ يَنْظُورُكَ نَصَبَتْ
 رَايَةَ الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَعَيْتَ انْثَارِ الْبَغْيِ وَالْفَحْشَاءِ اَشْهَدُ اَنَّكَ كُنْتَ كَنْزَلِي
 عِلْمِ اللَّهِ وَخَزِينَةَ جَوَاهِرِ بَيَانِهِ وَحِكْمَتِهِ بِمُصِيبَتِكَ تَرَكْتَ النُّقْطَةَ مُفَرَّمًا
 الْأَعْلَى وَاتَّخَذْتَ لِنَفْسِهَا مَقَامَ حَتِّ الْبَاءِ اَنْتَ اللُّوحُ الْأَعْظَمُ الَّذِي
 فِيهِ رُقْعَةُ أَسْرَارِ مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ وَعِلْمُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَأَنْتَ
 الْقَلَمُ الْأَعْلَى الَّذِي بِحَرَكَتِهِ تَحْرُكُ الْأَرْضُ وَالتَّمَاءُ وَتَوَجَّهَتْ الْأَشْيَاءُ
 إِلَى أَنْوَارِ وَجْهِ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ وَالتَّرْتِي أِهْ أِهْ بِمُصِيبَتِكَ اِرْتَفَعَ نَجِيبُ
 الْبُكَاءِ مِنَ الْفِرْدَوْسِ الْأَعْلَى وَاتَّخَذَتْ الْحُورِيَّاتُ لِأَنْفُسِهِنَّ مَقَامًا عَلَى
 التَّرَابِ فِي الْجَنَّةِ الْعُلْيَا طُوبَى لِعَبْدٍ نَاحَ لِمُصِيبَاتِكَ وَطُوبَى لِأُمَّةٍ مَنَّا
 فِي بَلَايَاكَ وَطُوبَى لِعَيْنٍ جَرَتْ مِنْهَا الدَّمُوعُ وَطُوبَى لِأَرْضٍ تَشْرَفَتْ
 بِجَسَدِكَ الشَّرِيفِ وَبِلِقَائِكَ فَازِ بِاسْتِقْرَارِ جَنَمِكَ اللَّطِيفِ سُبْحَانَكَ
 اللَّهُمَّ يَا إِلَهَ الظُّهُورِ وَالْمَجْلَى عَلَى غُصْنِ الطُّورِ اسْأَلُكَ بِهَذَا النُّورِ الَّذِي

سَطَعَ مِنْ افُقِ سَمَاءِ الْاِنْقِطَاعِ وَبِهِ ثَبَتَ حُكْمُ التَّوَكُّلِ وَالتَّفْوِضِ فِي الْاِبْدَاعِ
وَبِالْاَجْسَادِ الَّتِي قَطَعْتَنِي فِي سَبِيلِكَ وَبِالْاَكْبَادِ الَّتِي ذَابَتْ فِي حُكْمِكَ وَبِالذِّمَّةِ
الَّتِي سَفِكْتَنِي فِي اَرْضِ التَّسْلِيمِ اَمَامَ وَجْهِكَ اَنْ تَغْفِرَ لِلَّذِينَ اَقْبَلُوا اِلَى هَذَا
الْمَقَامِ الْاَعْلَى وَالذِّرْوَةِ الْعُلْيَا وَقَدِّرْ لَهُمْ مِنْ قَلْبِكَ الْاَعْلَى مَا لَا يَنْقَطِعُ
بِهِ عَرَفُ اِقْبَالِهِمْ وَخُلُوعِهِمْ عَنْ مَدَائِنِ ذِكْرِكَ وَشَانِكَ اَي رَبِّ تَرَاهُمْ
مُجَذِّبِينَ مِنْ نَفَاثِ وَحْيِكَ وَمُنْقَطِعِينَ عَنْ دُونِكَ فِي اَيَّامِكَ اَسْئَلُكَ
اَنْ تَسْقِيَهُمْ مِنْ يَدِ عَطَائِكَ كَوَثْرَ بَقَائِكَ ثُمَّ اَكْتُبْ لَهُمْ مِنْ بَرَاعَةِ فَضْلِكَ
اَجْرَ لِقَائِكَ اَسْئَلُكَ يَا اِلَهَ الْاَسْمَاءِ بِاَمْرِكَ الَّذِي بِهِ سَخَّرْتَ الْمُلُوكَ
وَالْمَلَكُوتَ وَبِنِدَائِكَ الَّذِي اُبْغَذَبَ مِنْهُ اَهْلُ الْجَبَرُوتِ اَنْ تُؤَيِّدَنَا
عَلَى مَا نَحْبُوتُ وَتَرْضَى وَعَلَى مَا تَرْتَفِعُ بِهِ مَعْلَمَاتُنَا فِي سَاحَةِ عِزِّكَ وَبِاطِافِكَ
اَي رَبِّ هُنَّ عِبَادُكَ اَقْبَلْنَا اِلَى تَجَلِّيَاتِ اَنْوَارِنِي تَهْوُورِكَ الَّذِي اشْرَقَ
مِنْ افُقِ سَمَاءِ جُودِكَ اَسْئَلُكَ بِاَمْوَاجِ بَهْرِيَّاتِكَ اَمَامَ وَجْهِ خَلْقِكَ

اَنْ تُؤَيِّدَنَا عَلَى اَعْمَالِ اَمْرَتِنَا بِهَا فِي كِتَابِكَ الْمُبِينِ اِنَّكَ اَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
 وَمَقْصُورٌ مِّنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضَيْنِ اِنَّكَ اَسْتَلِكُ بِالْاِمْنَانِ وَسَيِّدًا بِاِقْدَارِكَ
 الَّتِي اَحَاطَتْ عَلَى الْكَائِنَاتِ وَبِاِقْتِدَارِكَ الَّذِي اَحَاطَ الْمَوْجُودَاتِ اِنَّ
 تَنْوِيرَ عَرْشِ الظُّلْمِ بِاَنْوَارِ نَبِيِّكَ وَتَبْدِيلَ اَرْيَاكِ الْاِعْتِسَافِ بِكُرْسِيِّ
 الْاِنْصَافِ بِقُدْرَتِكَ وَسُلْطَانِكَ اِنَّكَ اَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ
 لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ

ابن فضل رابا ذکر ما جانیکہ از فرم مبارک حضرت ولی امر است جعل سلطانہ جاری شدہ خانہ
 میدہ

هُوَ اللهُ

يَا رَبَّنَا اَعْلَى لَسْتَلِكُ بِحَقِّ دَمِكَ الْمَرْشُوشِ عَلَى التُّرَابِ بَانَ تَجِبُّدُعَانَا
 وَتَحْفَظْنَا فِي صَوْنِ حِمَايَتِكَ وَكِلَالَتِكَ وَتُمْطِرْ عَلَيْنَا سَحَابَ جُودِكَ وَحَسَنَاتِكَ
 وَتُؤَيِّدَنَا وَتُوقِفْنَا عَلَى السُّلُوكِ فِي سَبِيلِكَ وَالتَّمَسُّكِ بِحَبْلِ وِلايَتِكَ

وَإِثْبَاتِ حُبِّكَ وَإِنْتِشَارِ ثَارِكَ وَدَفْعِ شُرَاعِدَائِكَ وَالتَّخْلُقِ بِأَخْلَاقِكَ
 وَإِعْلَانِ أَمْرِ مَحْبُوبِكَ الْأُمِّيِّ الَّذِي قَدَيْتَ نَفْسَكَ فِي سَبِيلِهِ وَمَا تَمَنَيْتَ
 إِلَّا الْفَتْلَ فِي مَحَبَّتِهِ أَغْنَانَا يَا مَحْبُوبَنَا الْأَعْلَى وَأَشَدُّ أَرْوَرْنَا وَثَبَّتْ أَقْدَامَنَا
 وَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكْفِرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَأَطْلِقِ السِّنِينَ بِمَحَامِدِكَ وَنُعُونِكَ وَ
 كَلِّلْ أَعْمَالَنَا وَبَجْهٍ دَاتِنَا بِكَلْبِلِ قُبُولِكَ وَرِضَائِكَ وَاجْعَلْ غَايَمَةً حَيَاتِنَا
 مَا قَدَّرْتَهُ لِلْمُخْلِصِينَ مِنْ بَرِيَّتِكَ وَاجْرِنَا فِي جِوَارِ رَحْمَتِكَ وَأَدْخِلْنَا فِي
 فِضَائِ أَنْوَارِ قُرْبِكَ وَاحْشُرْنَا مَعَ الْمُقَرَّبِينَ مِنْ أَحِبَّتِكَ وَقَدِّرْ لَنَا الْوُفُودَ
 عَلَيْكَ وَرَغْنًا بِصَهْبَاءِ لِقَائِكَ وَأَحْلِدْنَا فِي حَدَائِقِ قُدْسِكَ وَارْزُقْنَا
 كُلَّ خَيْرٍ قَدَّرْتَهُ فِي مَلَكُوتِكَ يَا مُغِيثَ الْعَالَمِينَ

فصل پنجم

ایام عید رضوان اول ونهم و دوازدهم مثل بر ۱۳ مطلب

مطلب اول

لوح مبارک عید رضوان

هُوَ الْمُسْتَوِي عَلَى هَذَا الْعَرْشِ الْمُبِيرِ

يَا قَلَمَ الْأَجْمَى بِشْرِ الْمَلَاءِ الْأَعْلَى بِمَا شَقَّ حِجَابُ السَّتْرِ وَظَهَرَ جَمَالُ اللَّهِ

مِنْ هَذَا الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ بِالْغِيَاةِ الذِّهَبِيَّةِ بِهَا اشْرَقَتْ شَمْسُ الْأَمْرِ عَنْ مَشْرِقِ

إِسْمِهِ الْعَظِيمِ فَيَا مَرْحَبًا هَذَا عَيْدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ فَضْلِ مَنبَعِ

هَذَا عَيْدٍ فِيهِ زَيْنُ كُلِّ الْأَشْيَاءِ بِفَيْصِ الْأَسْمَاءِ وَأَحَاطَ الْجُودُ كُلَّ

الْوُجُودِ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ فَيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ أَشْرَقَ عَنْ
 مَطْلَعِ قُدْسِ لَبِيعِ أَخْبِرْ حُورِيَّاتِ الْبَقَاءِ بِالنُّجُومِ عَنِ الْغُرُفِ الْحَمْرَاءِ عَلَى
 هَيْئَةِ الْكُورَاءِ وَالظُّهُورِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بِطِرَازِ الْأَلْهِيِّ ثُمَّ أُنْذِنَ لَهْنُ
 بَانَ يُدِرُّنَ كَأْسَ الْحَيَوَانِ مِنْ كَوْثَرِ الرَّحْمَنِ عَلَى أَهْلِ الْأَكْوَانِ مِنْ كُلِّ
 وَضِيعٍ وَشَرِيفٍ فَيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ الْقُدْسِ
 يَجْدِبُ بِدَيْعِ ثُمَّ أَوْمَرَ الْعُلَمَانَ الَّذِينَ خَلَقُوا بِأَنْوَارِ السُّجَّانِ لِيَخْرُجْنَ
 عَنِ الرُّضْوَانِ بِطِرَازِ الرَّحْمَنِ وَبُدَيْرَاتِ بَأَصَابِعِ الْبَاقُوتِ لِأَهْلِ الْجَبَرُوتِ
 مِنْ أَصْحَابِ الْبَهَاءِ كَتُوسِ الْبَقَاءِ لِنَجْدِهِمْ إِلَى جَمَالِ الْكِبْرِيَاءِ هَذَا
 الْجَمَالِ الْمَشْرِقِ الْمُنِيرِ فَيَا حَبْدًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ مَطْلَعِ
 عِزِّ رَفِيعِ تَأَلَّفَ هَذَا عِيدٌ فِيهِ ظَهَرَ جَمَالُ الْهُيُوتِ مِنْ غَيْرِ سِتْرِ وَ
 حِجَابِ بِلُطَانِ ذَلِكَ لَهُ أَعْنَاقُ الْمُنْكَرِينَ فَيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ
 اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ بِلُطَانِ عَظِيمِ هَذَا عِيدٌ فِيهِ رَفَعَ الْقَلَمُ عَنِ الْأَشْيَاءِ

بِمَا ظَهَرَتْ سُلْطَانُ الْقَدِيمِ عَنْ خَلْفِ حِجَابِ الْأَنْمَاءِ إِذَا يَا أَهْلَ الْإِسْلَامِ
سُرُو فِي أَنْفُسِكُمْ بِمَا مَرَّتْ نَسَائِمُ الْغُفْرَانِ عَلَى مَيْكِلِ الْأَكْوَانِ وَتَفِيحَ
رُوحِ الْحَيَوَانِ فِي الْعَالَمِينَ فَيَا مَرْجَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ
مَطْلَعِ قُدْسٍ لَمِيحٍ إِيَّاكُمْ أَنْ تُجَاوِزُوا عَنْ حُكْمِ الْأَدَبِ وَتَفْعَلُوا مَا
تَكْرَهُهُ عَقُولُكُمْ وَرِضَاؤُكُمْ هَذَا مَا أَمَرْتُمْ بِهِ مِنْ قَلَمِ اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْقَدِيرِ
فَيَا مَرْجَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ فَضْلِ مَنِيحٍ هَذَا عِيدٌ قَدْ
اسْتَعْلَى فِيهِ جَمَالُ الْكِبْرِيَاءِ عَلَى كُلِّ الْأَشْيَاءِ وَنَطَقَ بَيْنَ الْأَرْضِ وَ
السَّمَاءِ بِمَا شَاءَ وَأَرَادَ مِنْ غَيْرِ سِتْرِ وَحِجَابٍ وَهَذَا مِنْ فَضْلِهِ الَّذِي
أَحَاطَ الْخَلَائِقَ أَجْمَعِينَ وَفِيهِ اسْتَقَرَّ مَبْنَى الْبَهَاءِ عَلَى عَرْشِ
الْبَقَاءِ وَوَلَّاحَ الْوَجْهَ عَنْ أَفْقِ الْبَدَاءِ بِنُورِ عِزِّ بَدِيحٍ فَيَا مَرْجَبًا هَذَا
عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ فَضْلِ مَنِيحٍ يَا أَهْلَ سُرَادِقِ الْعِظَمَةِ
يَا أَهْلَ خِيَابِ الْعِصْمَةِ ثُمَّ يَا أَهْلَ نَسْطَاطِ الْعِزَّةِ وَالرَّحْمَةِ غَنُّوا وَتَغَنُّوا

بِأَحْسَنِ النَّعْمَاتِ فِي أَعْلَى الْغُرَفَاتِ بِمَا ظَهَرَ لِبِجَالِ الْمَسْتَوْرِ فِي هَذَا الظُّهُورِ
 وَأَشْرَفَتْ شَمْسُ الْغَيْبِ عَنْ أَفْقِ عَزِيزِ قَدِيمٍ فَيَا مَرْجَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ
 قَدْ ظَهَرَ بِطِرَازِ عَظِيمٍ أَحْرَمُوا يَا مَلَاءَ الْأَعْلَى وَيَا أَهْلَ مَدِينِ الْبَقَاءِ
 بِمَا ظَهَرَ حَرَمُ الْكِبْرِيَاءِ فِي هَذَا الْحَرَمِ الَّذِي تَطُوفُ حَوْلَهُ عَرَفَاتُ الْبَيْتِ
 ثُمَّ الْمَشْعَرُ وَالْمَقَامُ وَطُوفُوا وَزُورُوا رَبَّ الْأَنْامِ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ الَّتِي مَا
 أَذْرَكْتَ مِثْلَهَا الْعَيُونَ فِي قُرُونِ الْأَوَّلِينَ فَيَا بَشْرُ هَذَا عِيدِ اللَّهِ
 قَدْ طَلَعَ عَنْ أَفْقِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْكَبِيمِ اِكْرَعُوا يَا أَهْلَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ
 كَأَسَ الْبَقَاءِ مِنْ أَنْامِلِ الْبَهَاءِ فِي هَذَا الرِّضْوَانِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى تَأْتِيهِ
 مَنْ فَازَ بِرِشْحٍ مِنْهَا لَنْ يَتَغَيَّرَ بِمِرُورِ الزَّمَانِ وَلَنْ يُؤَثِّرَ فِيهِ كَيْدُ الشَّيْطَانِ
 وَيَبْعَثُهُ اللَّهُ عِنْدَ كُلِّ ظُهُورٍ بِجَمَالِ قَدِيسِ عَزِيزٍ فَيَا مَرْجَبًا هَذَا
 عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ مَنْظَرِ رَبِّ حَكِيمٍ قَدْ سَوَا يَا قَوْمِ أَنْفُسَكُمْ غَيْرَ الدُّنْيَا
 ثُمَّ اسْرِعُوا إِلَى سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى فِي هَذَا الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى لِتَسْمَعُوا نِدَاءَ

رَبِّكُمْ الرَّحْمَنُ فِيهِذَا الرِّضْوَانِ الَّذِي خُلِقَ بِأَمْرِ السَّبْحَانَ وَخَرَّ لَدَىٰ أَبِيهِ

أَهْلُ خِيَابِ قُدْسٍ حَفِيفٍ فَيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْلَاحَ عَنْ أَقْبَىٰ عَجْدٍ

مَنْبِجٍ إِيَّاكُمْ يَا قَوْمِ أَنْ تَحْرِمُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ نَفَحَاتِ هَذِهِ الْأَيَّامِ وَفِيهَا

تَهَبُّ فَيَكُلُّ حِينَ رَائِحَةُ الْقَمِيصِ مِنْ غُلَامٍ عَزْمُنِيرٍ فَيَا مَرْحَبًا هَذَا

عِيدُ اللَّهِ قَدَّاشَرَقَ عَنْ مَشْرِقِ

إِسْمِ عَظِيمٍ

مطلب دوم

ایضاً لوح مبارک عید رضوان

قَدْ طَلَعَ جَمَالَ الْقُدْسِ عَنْ خَلْفِ الْجَبَابِ وَإِنَّ هَذَا الشَّيْءُ
عَجَابٌ وَأَنْصَعَتِ الْأَرْوَاحُ مِنْ نَارِ الْإِجْذَابِ وَإِنَّ هَذَا الْأَمْرُ
عَجَابٌ ثُمَّ أَفَاقَتْ وَطَارَتْ إِلَى سُرَادِقِ الْقُدْسِ فِي عَرْشِ الْقِيَابِ
وَإِنَّ هَذَا السِّرُّ عَجَابٌ قَلَّ كَشَفَتْ حُورُ الْبَقَاءِ عَنْ وَجْهِهَا التِّقَابِ
وَتَعَالَى جَمَالُ بَدِيعِ عَجَابِ وَأَشْرَقَتْ أَنْوَارُ الْوَجْهِ مِنَ الْأَرْضِ إِلَى
السَّمَاءِ وَإِنَّ هَذَا النُّورُ عَجَابٌ وَرَمَتْ بِلِيحِهَا زَمْيَ السَّهَابِ
وَإِنَّ هَذَا الرَّمَى عَجَابٌ وَأَحْرَقَتْ بِنَارِ الْوَجْهِ كُلَّ الْأَسْمَاءِ

وَالْأَلْقَابِ وَإِنَّ هَذَا الْفِعْلُ عَجَابٌ وَنَظَرَتْ بِطَرَفِهَا إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ
 وَالتُّرَابِ وَإِنَّ هَذَا الطَّرْفُ عَجَابٌ إِذَا امْتَزَّتْ هَيَاكِلُ الْوُجُودِ
 ثُمَّ غَابَ وَإِنَّ هَذَا الْمَوْتُ عَجَابٌ ثُمَّ ظَهَرَتْ مِنْهَا الشَّعْرَةُ التَّوَدُّ
 كَطِرَازِ الرُّوحِ فِي ظِلْمَةِ الْعِقَابِ وَإِنَّ هَذَا الْكُونُ عَجَابٌ وَسَطَعَتْ
 مِنْهَا رَوَائِحُ الرُّوحِ وَالْأَطْيَابِ وَإِنَّ هَذَا الْمَلِكُ عَجَابٌ بِيَدَيْهَا
 الْبُغْيَى الْخَمْرُ لِلْحَمْرَاءِ وَفِي الْبُسْبُوسِ قِطْعَةٌ مِنَ الْكِبَابِ وَإِنَّ هَذَا
 لَفَضْلٌ عَجَابٌ وَكَفَّهَا بِدَمِ الْعُشَّاقِ مُحَمَّرٌ وَخِضَابٌ وَإِنَّ هَذَا
 لِأَمْرٍ عَجَابٌ وَأَدَارَتْ خَمْرَ الْحَيَوَانِ بِأَبَارِقِ وَأَكْوَابِ وَإِنَّ هَذَا
 لَكَوْثَرٌ عَجَابٌ وَغَنَّتْ عَلَى إِيْمِ الْحَبِيبِ بَعُودَ وَرَبَابِ وَإِنَّ هَذَا
 تَعْنِ عَجَابٌ إِذَا ذَابَتْ الْأَكْبَادُ مِنْ نَارِ وَالنِّهَابِ وَإِنَّ هَذَا
 لَيْسُقٌ عَجَابٌ وَأَعْطَتْ رِزْقَ الْجَمَالِ بِلَا مِيزَانَ وَحِسَابِ وَإِنَّ
 هَذَا الرِّزْقُ عَجَابٌ فَسَلَّتْ سَيْفَ الْغَمْرِ عَلَى الرِّقَابِ وَإِنَّ

هَذَا الضَرْبُ عَجَابٌ تَبَسَّمَ وَظَهَرَتْ لِأُولَى الْأَنْبَابِ وَإِنَّ هَذَا لَوَلُوُّ
 عَجَابٌ إِذَا صَاحَتْ أَفْئِدَةٌ أُولَى الْأَلْبَابِ وَإِنَّ هَذَا لَزُهْدٌ عَجَابٌ
 وَأَعْرَضَ عَنْهَا كُلُّ مُتَكَبِّرٍ مَرْتَابٍ وَمَا هَذَا إِلَّا مَعْرِضٌ عَجَابٌ فَلَمَّا
 سَمِعَتْ رَجَعَتْ إِلَى الْقَصْرِ حَزِينٌ وَإِنَابٌ وَإِنَّ هَذَا لَهُمُ عَجَابٌ
 جَاءَتْ وَرَجَعَتْ وَتَعَالَى ذَهَابٌ وَإِيَابٌ وَإِنَّ هَذَا لِحُكْمٌ عَجَابٌ
 وَخَبَّتْ فِي سِرِّهَا بِنِدَاءٍ يُغْنِي الْوُجُودَ ثُمَّ يُغَابُ وَإِنَّ هَذَا لِحَزْنٌ
 عَجَابٌ وَفَتَحَتْ كَوْنَهَا لِقَوْمٍ بِخَطَابٍ وَعِثَابٍ وَإِنَّ هَذَا لَسَلِيلٌ
 عَجَابٌ وَقَالَتْ لِمَ شَكَرْتُمْ بَنِي يَأْأَهْلَ الْكِتَابِ وَإِنَّ هَذَا لَأَمْرٌ
 عَجَابٌ أَنْتُمْ أَهْلُ الْهُدَى وَهَلْ أَنْتُمْ الْأَحْبَابُ تَاللهِ لَكِذْ
 عَجَابٌ وَقَالَتْ مَا نَرْجِعُ إِلَيْكُمْ يَا أَيُّهَا الْأَصْحَابُ وَإِنَّ هَذَا لَوَجْعٌ
 عَجَابٌ نَسْتُرُ اسْرَارَ اللهِ مِنَ الصَّخَائِفِ وَالْكِتَابِ وَإِنَّ هَذَا لَأَمْرٌ
 مِنْ عَزِيزٍ وَهَابٍ وَلَنْ تَجِدُونِي إِلَّا إِذَا ظَهَرَ الْمَوْعِدُ فِي يَوْمِ الْإِنْبَاءِ

وَعَمْرِي إِنَّ هَذَا الذَّلُّ عَجَابٌ

مطلب سؤم

هَذَا الْوَحْهُ قَدْ تَزَلَّ فِي الرِّضْوَانِ لِبِقْرَةِ الْكَلْبِ فِي عِيدِ الرِّضْوَانِ بِلَحْنِ اللَّهِ الْعَزِيزِ

الْحَكِيمِ

بِسْمِهِ الْمَجْمَعِ عَلَى مَنْ فِي الْأَمْكَانِ

يَا ذَلَمَ الْأَعْلَى قَدْ آتَى رَسِيعُ الْبَيَانِ بِمَا تَقَرَّبَ عِيدُ الرَّحْمَنِ قُمْ بَيْنَ الْمَلَا

الْأَنْثَاءِ بِالذِّكْرِ وَالشَّاءِ عَلَى شَأْنٍ يُجَدِّدُ بِهِ قَمِيصُ الْأَمْكَانِ فَلَا تَكُنَّ

مِنَ الضَّامِتِينَ قَدْ طَلَعَ نَبْرُ الْأَبْتِهَاجِ مِنْ أَوْسَاءِ اسْمِنَا الْبَهَاجِ

بِمَاتَرَيْنَ مَلَكُوتِ الْأَسْمَاءِ بِاسْمِ رَبِّكَ فَاجْرِ التَّمَاءِ قُمْ بَيْنَ الْأُمَمِ

يَهْدِ الْإِنْسَانَ الْأَعْظَمَ وَلَا تَكُنْ مِنَ الصَّابِرِينَ إِنْ أَنْزَلْنَاكَ عَلَى الْوَجْهِ
 هَلْ أَخَذْتِكَ الْحَيْرَةَ مِنْ أَنْوَارِ الْجَمَالِ وَالْأَحْزَانِ بِمَا سَمِعْتَ مَقَالِي
 أَهْلِ الضَّلَالِ إِيَّاكَ أَنْ يَمْنَعَكَ شَيْءٌ عَنْ ذِكْرِ هَذَا الْيَوْمِ الَّذِي فَتَكَ
 رَجِيْقُ الْوَصَالِ بِاصْبَحِ الْقُدْرَةِ وَالْجَلَالِ وَدُعِيَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَأَخْتَرْتَ الْأَصْطِبَارَ بَعْدَ الَّذِي وَجَدْتَ نَفْحَاتِ أَيَّامِ اللَّهِ أَمْ كُنْتَ مِنَ
 الْمُحْتَجِبِينَ يَا مَالِكَ الْأَسْمَاءِ وَفَاطِرِ السَّمَاءِ لَسْتُ مُحْتَجِبًا مِنْ شُؤْنَاتِ
 يَوْمِكَ الَّذِي أَصْبَحَ مِصْبَاحَ الْهُدَى بَيْنَ الْوَرَى وَآيَةَ الْقَدِيمِ لِمَنْ
 فِي الْعَالَمِ لَوْ كُنْتُ صَامِتًا هَذَا مِنْ حُجُبَاتِ خَلْقِكَ وَبَرِيَّتِكَ وَلَوْ كُنْتُ
 سَاكِنًا إِنَّهُ مِنْ سُبْحَاتِ أَهْلِ مَمْلِكَتِكَ تَعْلَمُ مَا عِنْدِي وَلَا أَعْلَمُ مَا عِنْدَكَ
 إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ بِأَسْمِكَ الْمُهَيَّمِينَ عَلَى الْأَسْمَاءِ لَوْ جَاءَنِي أَمْرٌ
 الْمُبْرَمُ الْأَعْلَى لِأَحْيَيْتُ مَنْ عَلَى الْأَرْضِ بِالْكَلِمَةِ الْعُلْيَا الَّتِي سَمِعْتُهَا
 مِنْ لِسَانِ قُدْرَتِكَ فَيَمْلِكُوكَ عِزُّكَ وَبَشَرْتُمْ بِالْمَنْظَرِ الْأَلْبِي مَقَامِ الدُّعَاءِ

فِيهِ ظَهَرَ الْمَكْنُونُ بِاسْمِكَ الظَّاهِرِ الْمُهَيَّمِ الْقَيُّومِ يَا قَلَمُ هَلْ تَرَى الْيَوْمَ
 غَيْرِي ابْنَ الْأَشْيَاءِ وَظُهُورَاتِهَا وَابْنَ الْأَسْمَاءِ وَمَلَكُوتِهَا وَالْبَوَاطِينَ ^{رُهَا} فَاسْرَأْ
 وَالظُّوَاهِرُ وَاثَارُهَا قَدْ لَخَذَ الْفَنَاءُ مِنْ فِي الْأَيْثَاءِ وَهَذَا وَجْهِي الْبَاقِي
 الْمُسْرِقُ الْمُنِيرُ هَذَا يَوْمٌ لَا يَرَى فِيهِ إِلَّا الْأَنْوَارَ الَّتِي اشْرَقَتْ وَوَلَّحَتْ
 مِنْ أَفْقِ وَجْهِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْكَرِيمِ قَدْ قَبَضْنَا الْأَرْوَاحَ بِسُلْطَانِ الْقُدْرَةِ
 وَالْإِقْدَارِ وَشَرَعْنَا فِي خَلْقِ بَدِيْعِ فَضْلًا مِنْ عِنْدِنَا وَأَنَا الْفَضَالُ
 الْقَدِيمُ هَذَا يَوْمٌ فِيهِ يَقُولُ الْلَاهُوتُ طُوبَى لَكَ يَا نَاسُوتُ بِمَا
 جُعِلْتَ مَوْطِئِي قَدَمِ اللَّهِ وَمَقَرَّ عَرْشِي الْعَظِيمِ وَيَقُولُ الْجَبْرُوتُ
 نَفْسِي لَكَ الْفِدَاءُ بِمَا اسْتَفْرَعْتَنِي مَحْبُوبُ الرَّحْمَنِ الَّذِي بِهِ وَعُودُ
 مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ هَذَا يَوْمٌ فِيهِ اسْتَعَطَرَ كُلُّ عَطِيرٍ مِنْ عَطِيرِ
 قَمِيصِ الَّذِي تَضَوَّعَ عَرْفُهُ بَيْنَ الْعَالَمِينَ هَذَا يَوْمٌ فِيهِ فَاضَ
 بَحْرُ الْحَيَوَانِ مِنْ فَمِ مِثْيَةِ الرَّحْمَنِ هَلَكُوا وَتَعَالَوْا يَا مَلَاءَ الْأَعْلَى

بِالْأَرْوَاحِ وَالْقُلُوبِ قُلْ هَذَا مَطْلَعُ الْغَيْبِ الْمَكْنُونِ لَوْ أَنْتُمْ مِنَ الْعَارِفِينَ
 وَهَذَا مَظْهَرُ الْكَثْرِ الْمَخْرُوجِ إِنْ أَنْتُمْ مِنَ الْقَاصِدِينَ وَهَذَا مَحْبُوبُ
 مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ لَوْ أَنْتُمْ مِنَ الْمُقْبِلِينَ يَا قَلَمُ إِنَّا نُصَدِّقُكَ فِيمَا
 اعْتَدَدْتَ بِهِ فِي الصَّمْتِ مَا تَقُولُ فِي الْحَيْرَةِ الَّتِي نَزَبْتَ فِيهَا يَقُولُ إِنَّمَا
 مِنْ سُكْرِ خَمْرِ لِقَائِكَ بِأَمَحْبُوبِ الْعَالَمِينَ فَمُ بَشِيرِ الْإِمْكَانِ بِمَا قَوَّجَهُ
 الرَّحْمَنُ إِلَى الرِّضْوَانِ ثُمَّ أَهْدَى النَّاسَ إِلَى الْجَنَّةِ الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ عَرْشَ
 الْجِنَانِ إِنَّا جَعَلْنَاكَ الصُّورَ الْأَعْظَمَ لِحَيَاةِ الْعَالَمِينَ قُلْ تِلْكَ جَنَّةُ
 رَقِمْ عَلَى أَوْرَاقِ مَا غَيْرَسَ فِيهَا مِنْ رَجِيْقِ الْبَيَانِ قَدْ ظَهَرَ الْمَكْنُونُ
 بِقُدْرَةِ وَسُلْطَانِ إِنَّمَا الْجَنَّةُ تُسْمَعُ مِنْ حَفِيفِ اشْجَارِهَا يَا مَلَأَ الْأَرْضَ
 وَالسَّمَاءَ قَدْ ظَهَرَ مَا لَاطَهَرَ مِنْ قَبْلُ وَأَتَى مَنْ كَانَ غَيْبًا مَسْتَوْرًا فِي
 أَزْلِ الْأَزَالِ وَمِنْ هَزْبِ زَارِبِهَا قَدْ أَتَى الْمَالِكُ وَالْمَلِكُ لِلَّهِ وَمِنْ
 خَبْرِ مَا نَهَا قَدْ قَرَّتِ الْعُيُونُ بِمَا كَشَفَ الْغَيْبُ الْمَكْنُونُ عَنْ وَجْهِ

الْجَمَالِ سِتْرِ الْجَلَالِ وَنَادَتْ فِيهَا الْحَوْرِيَّاتُ مِنْ أَعْلَى الْغُرُفَاتِ أَنْ ابْشُرُوا
 يَا أَهْلَ الْجَنَانِ بِمَا نَدَقُ أَنَا مِلُّ الْقِدَمِ النَّاقُوسِ الْأَعْظَمِ فِي قُطْبِ السَّمَاءِ
 بِاسْمِ الْأَبْهَى وَادَارَتْ أَيَادِي الْعَطَاءِ كَوْثَرَ الْبَقَاءِ تَقَرَّبُوا شَمَّ اشْرَبُوا هَيْئَتَنَا
 لَكُمْ يَا مَطَالِعَ الشُّوقِ وَمَشَارِقَ الْأَشْتِيَاقِ إِذَا طَلَعَ مَطْلَعُ الْأَسْمَاءِ مِنْ
 سُرَادِقِ الْكِبْرِيَاءِ مُنَادِيًا بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ يَا أَهْلَ الرِّضْوَانِ دَعُوا
 كَأَوْسَ الْجَنَانِ وَمَا فِيهِنَّ مِنْ كَوْثَرِ الْحَيَوَانِ لِأَنَّ أَهْلَ الْبَهَاءِ دَخَلُوا لَجْنَةَ
 الْإِقْبَاءِ وَشَرِبُوا رَجِيقَ الْإِوْصَالِ مِنْ كَأْسِ جَمَالِ رَبِّهِمْ الْغَنِيِّ الْمُتَعَالِ
 يَا قَلَمُ دَعْ ذِكْرَ الْأَنْشَاءِ وَتَوَجَّهْ إِلَى وَجْهِ رَبِّكَ مَا لِكَ الْأَسْمَاءِ ثُمَّ زَيْنِ
 الْعَالَمِ بِطِرَازِ الطَّافِ رَبِّكَ سُلْطَانَ الْقِدَمِ لِأَنَّا نَجِدُ عَرَفَ يَوْمٍ فِيهِ
 تَجَلَّى الْمَقْصُودُ عَلَى مَمَالِكِ الْغَيْبِ وَالشُّهُورِ بِأَسْمَائِهِ الْحُسْنَى وَشَمُوسِ
 الطَّافِ الَّتِي مَا أَطْلَعَ بِهَا الْإِنْفُسُ الْمُهَيَّمَةَ عَلَى مَنْ فِي الْإِبْدَاعِ لِأَنْتَظِرُ
 الْخَلْقَ الْإِبْعِينَ الرَّافَةَ وَالْوَرَادِ لِأَنَّ رَحْمَتَنَا سَبَقَتْ الْأَشْيَاءَ وَلَعَاطَ

فَضَلْنَا الْأَرْضَيْنِ وَالسَّمَوَاتِ وَهَذَا يَوْمٌ فِيهِ يُسْقَى الْمُخْلِصُونَ كَوْثَرَ اللَّقَاءِ
 وَالْمُقَرَّبُونَ سَلَسِيلَ الْقُرْبِ وَالْبَقَاءِ وَالْمُوَحَّدُونَ خَمْرَ الْوِصَالِ فِيهِذَا
 الْمَثَالِ الَّذِي فِيهِ يَنْطِقُ لِسَانُ الْعِظَمَةِ وَالْإِجْلَالِ الْمَلِكُ لِنَفْسِي وَأَنَا الْمَلِكُ
 بِالْإِسْحَاقِ أَجْنَذِبُ الْقُلُوبَ بِإِنْدَاءِ الْمَحْبُوبِ قُلْ هَذَا لِحَنِّ اللَّهِ إِنْ
 أَنْتُمْ تَسْمَعُونَ وَهَذَا مَطْلَعُ وَحْيِ اللَّهِ لَوَأَنْتُمْ تُعْرِفُونَ وَهَذَا مَشْرِقُ
 أَمْرِ اللَّهِ لَوَأَنْتُمْ تُوقِنُونَ وَهَذَا مَبْدَأُ حَكْمِ اللَّهِ لَوَأَنْتُمْ تُنْصِفُونَ هَذَا
 لَهُوَ الْبَيِّنَاتُ الظَّاهِرُ الْمَسْتُورُ لَوَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ قُلْ يَا مَلَأَ الْإِنشَاءِ دَعُوا
 مَا عِنْدَكُمْ بِأَسْمَى الْمُهَيَّبِ عَلَى الْأَسْمَاءِ وَتَغَمَّسُوا فِيهِذَا الْبَحْرَ الَّذِي فِيهِ
 سُرْتُ لِنَائِي الْحِكْمَةَ وَالتَّبْيَانَ وَتَمَوْجَ بِأَسْمَى الرَّحْمَنِ كَذَلِكَ يُعَلِّمُكُمْ مَنْ
 عِنْدَهُ أُمَّ الْكِتَابِ قَدَاتِي الْمَحْبُوبِ بِيَدِهِ الْيَمْنَى رَجِيحُ إِسْمِهِ الْمَخْتُومُ
 طُوبَى لِمَنْ أَقْبَلَ وَشَرِبَ وَقَالَ لَكَ الْحَمْدُ يَا مُنْزِلَ الْآيَاتِ تَاللَّهِ مَا
 بَقِيَ مِنْ أَمْرِ الْإِوَقْدِ ظَهَرَ بِالْحَقِّ وَمَا مِنْ نِعْمَةٍ إِلَّا وَقَدْ نَزَلَتْ بِالْفَضْلِ

وَمَا مِنْ كَوْثَرٍ إِلَّا وَقَدْ مَاجَ فِي الْكُتُوبِ وَمَا مِنْ قَدَحٍ إِلَّا وَادَارَهُ الْمَحْبُوبُ أَنْ

أَقْبِلُوا وَلَا تَوَقَّفُوا أَقْلَ مِنْ أَنْ طَوَّبِي لِلَّذِينَ طَارُوا بِأَجْنِحَةِ الْإِنْقِطَاعِ

إِلَى مَقَامٍ جَعَلَهُ اللَّهُ فَوْقَ الْأَيْدِيَةِ وَأَسْتَقَامُوا عَلَى الْأَمْرِ عَلَى شَأْنٍ مَا

مَنْعَتَهُمْ أَوْ هَامَ الْعُلَمَاءُ وَلَا جُنُودُ الْأَفَاقِ يَا قَوْمِ هَلْ مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يُدْعَى

الْوَرَى مُقْبِلًا إِلَى اللَّهِ مَا لِكَ الْأَسْمَاءُ وَيَضَعُ مَا عِنْدَ النَّاسِ بِسُلْطَانِ

إِسْمِي الْمُهَيَّمِ عَلَى الْأَشْيَاءِ اخِذْ أَيْدِيَ الْقُوَّةِ مَا أَمْرِي بِهِ مِنْ لَدَى اللَّهِ عَالِمِ

السِّرِّ وَالْأَجْهَارِ كَذَلِكَ تَرَلَّتِ النِّعْمَةُ وَتَمَّتِ الْحُجَّةُ وَأَشْرَقَ الْبُرْهَانُ

مِنْ أَفْقِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْفَوْزَ لِمَنْ أَقْبَلَ وَقَالَ لَكَ الْحَمْدُ يَا مَحْبُوبَ الْعَالَمِينَ

وَلَكَ الْحَمْدُ يَا مَقْصُودَ الْعَارِفِينَ أَنْ أَفْرَحُوا يَا أَمَلِ اللَّهِ بِذِكْرِ أَيَّامِ

فِيهَا ظَهَرَ الْفَرَحُ الْأَعْظَمُ بِمَا نَطَقَ لِسَانُ الْقَدِيمِ إِذْ خَرَجَ مِنَ الْبَيْتِ

مُتَوَجِّهًا إِلَى مَقَامٍ فِيهِ تَجَلَّى بِاسْمِهِ الرَّحْمَنِ عَلَى مَنْ فِي الْأَمْكَانِ تَأَلَّهِ

لَوْ نَذَرْنَا سِرَارَ ذَلِكَ الْيَوْمِ لِنَصَّعِقُ مَنْ فِي الْمَلِكِ وَالْمَلَكُوتِ الْإِمْنَ

شَاءَ اللهُ الْمُقْتَدِرُ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ إِذْ أَخَذَ سُكْرُخْمِرَ الْآيَاتِ مُظْهِرَ الْبَيِّنَاتِ

وَحَتَمَ الْبَيَانَ بِذِكْرَانِهِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا اللَّهُ عَالِي

الْمُقْتَدِرِ وَالْعَزِيزِ الْعَلَّامِ

انتهى

مطلب چهارم

لوح مبارک ایوب

هَذَا مَدِينَةُ الصَّبْرِ فَاجْهَدُ وَإِنَّ تَدْخُلُوا فِيهَا يَا مَلَائِةَ الصَّابِرِينَ

هُوَ

بِسْمِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى

ذَكَرَ اللَّهُ فِي مَدِينَةِ الصَّبْرِ عَبْدَهُ أَيُّوبًا إِذَا أَوْيَا فِي ظِلِّ شَجَرَةِ الْقُدَيْسِ فِي قُوَادِرِهِ

وَأَشْهَدَنَا نَارَ الَّتِي تُوَقَّدُ وَتُضَيُّ فِي سِرِّهِ وَتَجْلِينَا لَهُ بِنَفْسِهِ لِنَفْسِهِ وَنَادَيْنَاهُ فِي بُقْعَةٍ

اللَّهُ الَّتِي بَوْرِكَ حَوْلَهَا يَا نَّهُ هُوَ اللَّهُ رَبُّكَ وَرَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَكَذَلِكَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

لَمُقْتَدِرًا قَبِيْرًا فَلَمَّا أَضَاءَ وَجْهُهُ مِنَ النَّارِ الْمُسْتَعْلَةِ فِيهِ أَقْمَصْنَاهُ قَبِيْرًا قَبِيْرًا

وَأَمْرَانُهُ بِأَنَّ يَأْمُرَ النَّاسَ إِلَى عَيْنِ الْجُودِ وَالْفَضْلِ وَيَدْعُوهُمْ إِلَى شَاطِئِ قُدْسٍ مَحْبُوبًا
 وَمَكَتْنَاهُ فِي الْأَرْضِ وَأَمَطَرْنَا عَلَيْهِ أَمْطَارَ الْجُودِ وَجَعَلْنَاهُ غَنِيًّا عَلِيًّا مِنْ عَلَى الْأَرْضِ
 جَمْعُوعًا وَاتَيْنَاهُ سَعَةً مِنَ الْمَالِ وَجَعَلْنَاهُ فِي الْمَلِكِ غَنِيًّا وَرَزَقْنَا مِنْ
 كُلِّ شَيْءٍ قِيمَةً وَأَشَدُّدًا عَضُدًا يُعْصَبُهُ مِنَ الْقُدْرَةِ وَوَهْبَانًا أَبْنَاءً
 مِنْ صُلْبِهِ وَمَكَتْنَاهُ فِي الْأَرْضِ مَقَامًا رَفِيحًا وَكَانَ فِي قَوْمِهِ سِتِّينَ مِائَةً
 وَيَعْظَمُهُمْ بِمَا عَلَّمْنَاهُ مِنْ جَوَاهِرِ عِلْمٍ مَكُونًا وَيَذَكِّرُهُمْ بِأَيَّامِ كَانَتْ بِالْحَقِّ مَا تَبَيَّنَا
 قَالَ يَا قَوْمِ قَدْ تَمَوَّجَتْ أَمْجَارُ الْعِلْمِ فِي نَفْسِ اللَّهِ الْقَائِمَةِ بِالْعَدْلِ فَاسْرِعُوا
 إِلَيْهَا لَعَلَّ تَجِدُونَ إِلَيْهَا سَبِيلًا وَقَدْ أَشْرَقَتْ شَمْسُ الْعِنَايَةِ بِالْحَقِّ وَكَانَتْ
 حَبِيبَتِي فِي قُطْبِ الزَّوَالِ مَوْقُوفًا وَقَدْ لَاحَ جَمَالُ الْوَجْهِ عَنْ خَلْفِ سُرَادِقَاتِ
 الْقُدْسِ فَلَحْضُرُوا بَيْنَ يَدَيْهِ لَعَلَّ يَتَشَرَّقُ عَلَيْكُمْ مِنْ أَنْوَارِ قُدْسٍ مَحْبُوبًا
 وَقَدْ آرَتَفَعَتْ سَمَوَاتُ الْعِظَمَةِ وَزَيَّنَتْ بِأَنْجُمِ الْعِلْمِ وَالْحِكْمَةِ وَكَذَلِكَ كَانَ
 الْأَمْرُ عَنْ أُنْفُقِ الْقُدْسِ مَطْلُوعًا وَيَا قَوْمِ قَدْ جَاءَتْكُمْ مِنْ قَبْلِي نُسُلٌ بِرِسَالَاتِ اللَّهِ

وَبَلَّغُوهُمْ مَا يَقْلِبُكُمْ إِلَى شَاطِئِ عِزِّ مَرْفُوعًا وَاتَّتِ السَّاعَاتُ بِالْحَقِّ وَأَشْرَقَتْ
 الْأَنْوَارُ بِالْعَدْلِ وَغَنَّتْ دَيْكُ الْبَقَاءِ وَرَنَّتْ حَمَامَةُ الْأَمْرِ وَارْتَفَعَتْ سَحَابُ
 النُّورِ وَفَاضَتْ بِحُجْرِ الْفَضْلِ وَأَنْتُمْ يَا مَلَاءِ الْأَرْضِ قَدْ كُنْتُمْ عَنْ كُلِّ ذَلِكَ مَحْرُومًا
 اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَفْسِدُوا فِي أَرْضٍ حِكْمَةَ اللَّهِ ثُمَّ اصْغُوا كَلِمَةَ الَّتِي كَانَتْ مِنْ سَمَاءِ
 الْقُرْبِ مَنْزُورًا وَكَذَلِكَ كُنَّا نَصِحَ الْعِبَادِ بِلِسَانِ الرَّسْلِ مِنْ أَوَّلِ الَّذِي لَا أَوْلَ
 لَهُ إِلَى آخِرِ الَّذِي لَا آخِرَ لَهُ وَكُلُّ أَعْرَاضٍ عَنْ نُصْحِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَى أَعْقَابِهِمْ
 مَنكُوسًا إِلَّا الَّذِينَ هُمْ سَبَقَتْهُمُ الْعِنَايَةُ مِنْ لَدُنَّا وَسَمِعُوا نِدَاءَ اللَّهِ عَنْ وَرَاءِ
 حُجُبَاتِ عِزِّ مَكُونًا وَأَجَابُوا دَاعِيَ اللَّهِ بِسِرِّهِمْ وَعَلَانِيَتِهِمْ وَاسْتَجَدُّوا
 مِنْ نِعَمَاتِ جَدْبِ تَحْبُوبًا أَوْلَئِكَ بَلَّغُوا إِلَى مَوَاقِعِ الْهَدَايَةِ وَعَلَيْهِمْ صَلَوَاتُ
 اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَأَعْطَاهُمُ اللَّهُ مَا لَا يَعْرِفُهُ أَحَدٌ وَبَلَّغَهُمْ إِلَى مَقَامِ الَّذِي كَانَ عَنْ
 أَعْيُنِ الْخَلَائِقِ مَسْتُورًا فَسَوْفَ يُظْهِرُ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَيُفَصِّلُ بَيْنَ الْحَقِّ وَ
 الْبَاطِلِ وَيَرْفَعُ أَعْلَامَ الْهَدَايَةِ وَيَهْدِمُ أَثَارَ الْمُشْرِكِينَ مَجْمُوعًا وَيَبْرِثُ

الْأَرْضَ عِبَادَهُ الَّذِينَ هُمْ انْقَطَعُوا إِلَى اللَّهِ وَمَا شَرِبُوا حَتَّى الْعَجَلِ فِي قُلُوبِهِمْ وَ
 اعْرَضُوا عَنِ الَّذِينَ هُمْ كَفَرُوا وَاشْرَكُوا بَعْدَ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ مِنْ كُلِّ الْيَسَاءِ
 وَكَذَلِكَ كَانَ الْحُكْمُ مِنْ إِيصَاحِ الْعِزِّ عَلَى الْوَالِحِ التَّوْرِ مَرْقُومًا فَازْكُرْ عَبْدًا آتَى
 حِينَ الَّذِي ظَهَرَ بِأَعْلَامِ الْغَنَاءِ فِي الْمَلِكِ حَسَدًا وَعَلَيْهِ قَوْمُهُ وَكَانُوا يُغْتَبَوْنَ
 فِي مَجَالِسِهِمْ وَكَذَلِكَ كَانَ لَعْمَالِهِمْ فِي صَحَائِفِ السِّرِّ مَحْفُومًا وَظَنُوا بِأَنَّهُ يَدْعُو
 اللَّهَ بِمَا آتَاهُ مِنْ زَخَائِفِ الدُّنْيَا بَعْدَ الَّذِي كَانَ مُقَدَّسًا عَنْ ظُنُونِهِمْ وَإِبْقَائِهِمْ
 وَعَنْ كُلِّ مَنْ فِي الْمَلِكِ جَمْعُومًا فَلَمَّا ارْتَدْنَا أَنْ نُظْهِرَ آثَارَ الْحَقِّ فِي انْقِطَاعِهِ
 وَتَوَكَّلِ عَلَى اللَّهِ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِ الْبَلَايَا مِنْ كُلِّ الْيَسَاءِ وَفَتَنَاهُ فُتُونًا وَلَخَدْنَا
 عَنْهُ أَبْنَاءَهُ وَقَطَعْنَا عَنْهُ عَطِيَّةَ الْبَنِي عَطِينَاهُ بِالْحَقِّ وَآخَذْنَا عَنْهُ فِي كُلِّ يَوْمٍ
 شَيْئًا مَعْرُوفًا وَمَا قَضَى مِنْ يَوْمٍ إِلَّا وَقَدْ نُزِلَ عَلَيْهِ مِنْ شَطْرِ الْقَضَاءِ
 مَا سَطَرَ مِنْ قَلَمِ الْأَيْمُنَاءِ وَآخَذَتْهُ الْبِئْسَاءُ وَالضَّرَاءُ بِمَا قَدَّرَ مِنْ لَدُنْ
 مُقَدَّرِ قِيَوْمًا ثُمَّ أَحْتَرَقْنَا مَا حَصَدَ عَنْ مَزَارِعِهِ بِأَيْدِي مَلَائِكَةِ الْأَمْرِ

وَجَعَلْنَا كَالهَابَاءِ مَعْدُومًا فَلَمَّا قَدَّسْنَاهُ عَنْ زخَارِفِ الْمَلِكِ وَتَرَهْنَا
 عَنْ أَسَاخِ الْأَرْضِ وَطَهَّرْنَا عَنْ كُلِّ شُؤْنَاتِ الْمَلِكِيَّةِ نَفَخْنَا فِي جِلْدِهِ مِنْ مَلَا
 الْقَهْرِ يَحَاسَمُومًا وَضَعَفَ بِذَلِكَ جَسَدَهُ وَتَبَلَّلَ جِسْمَهُ وَتَنَزَّلَتْ أَرْكَانُهُ
 بِحَيْثُ مَا بَقِيَ مِنْ جِسْمِهِ أَقَلَّ مِنْ دَرِّهِمْ إِلَّا وَقَدْ جُعِلَ مَجْرُوحًا وَهُوَ فِي كُلِّ يَوْمٍ
 يَزْدَادُ فِي شُكْرِهِ وَكَانَ يَصْبِرُ فِي كُلِّ حِينٍ وَمَا جَزَعَ فِيهَا وَرَدَّ عَلَيْهِ وَكَذَلِكَ
 أَحْصَيْنَاهُ مُتَوَكِّلًا وَشَاكِرًا وَصَبُورًا وَأَخْرَجُوهُ قَوْمَهُ عَنْ قَرْيَةٍ الَّتِي كَانَ فِيهَا
 وَمَا اسْتَحْيُوا عَنِ اللَّهِ بَارِيهِمْ وَأَذَوْهُ بِمَا كَانُوا مُقْتَدِرًا عَلَيْهِ وَوَجَدْنَا فِي الْأَرْضِ
 مَظْلُومًا وَسُدَّ عَلَى وَجْهِهِ أَبْوَابُ الْغِنَاءِ وَفُتِحَ أَبْوَابُ الْفَقْرِ إِلَى أَنْ مَضَى
 عَلَيْهِ أَيَّامٌ وَمَا وَجَدَ شَيْئًا لِيَسُدَّ بِهِ جُوعَهُ وَكَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ عَلَيْهِ مَقْضِيًا
 وَمَا بَقِيَ لَهُ لِأَمِينٍ أَيْبَسٍ وَلَا مِنْ مُؤَنِّسٍ وَلَا مِنْ مُصَاحِبٍ وَجُعِلَ فِي الْمَلِكِ قَبْرًا
 إِلَّا زَوَّجَتْهُ الَّتِي آمَنَتْ بِرَبِّهَا وَكَانَتْ تَعْدِمُهُ فِي بَلَاءِهِ وَجَعَلْنَا هَاهُ فِي الْأُمُورِ
 سَبِيلًا فَلَمَّا وَجَدَتْهُ مُصَاحِبَتَهُ عَلَى تِلْكَ الْحَالَةِ الشَّدِيدَةِ ذَهَبَتْ إِلَى

قَوْمِهِ وَطَلَبَتْ مِنْهُمْ رَغِيْفًا وَمَا كَانُوا أَنْ يُؤْتَوْهَا هَيَاكِلُ الظُّلْمِ وَكَذَلِكَ أَحْصَيْنَا
 كُلَّ شَيْءٍ فِي كِتَابٍ مُبِينًا فَلَمَّا اضْطَرَّتْ فِي أَمْرِهَا دَخَلْتُ إِلَى الْبَنِيِّ كَأَنَّكَ أَشْرَرُ
 نِسَاءِ الْأَرْضِ وَابْتَأَنَّ تَعْطِيَهَا رَغِيْفًا إِلَى أَنْ أَخَذْتُ مِنْهَا مَا أَرَادَتْ فَوَاللَّهِ
 لَيْسَتْ حَيُّ الْقَلَمِ عَنْ ذِكْرِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى أَعْمَالِهِمْ شَهِيدًا وَجَاءَتْ إِلَى الْعَبْدِ
 بِرَغِيْفٍ وَلَمَّا أَلْتَفَتَ إِلَيْهَا وَجَدَ شَعْرَاتِهَا مَقْطُوعَةً إِذَا صَرَخَ فِي سِرِّهِ وَبِذَلِكَ
 اصْرَخَتْ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَقَالَ يَا أُمَّةَ اللَّهِ قَدْ أَجِدُ مِنْكَ أَمْرًا كَانَتْ
 عَلَى الْحَقِّ مَمْنُوعًا لِمَ قَطَعْتَ شَعْرَانِكَ الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ زِينَةً جَمَالِكَ قَالَتْ
 يَا أَيُّوبُ كُلَّمَا طَلَبْتُ مِنْ قَوْمِكَ رَغِيْفًا لِأَجْلِكَ فَأَبَوْا كُلَّهُمْ إِلَيَّ أَنْ دَخَلْتُ
 فِي بَيْتِ أُمَّةٍ مِنْ إِمَاءِ اللَّهِ وَسَأَلْتُهَا بِرَغِيْفٍ مَنَعَتْ عَنِّي إِلَى أَنْ أَخَذْتُ شَعْرًا
 وَأَعْطَتْنِي هَذَا الرَّغِيْفَ الَّذِي حَضَرَتْهُ بَيْنَ يَدَيْكَ وَبِذَلِكَ بَغْتُ عَلَى اللَّهِ
 وَاسْتَكْبَرْتُ عَلَيْهِ وَكَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَهُمَا مَقْضِيًّا يَا أَيُّوبُ فَاعْفُ
 عَنِّي وَلَا تَأْخُذْنِي بِذَنْبِي لِأَنِّي كُنْتُ مُضْطَرًّا فِي أَمْرِكَ فَارْحَمْنِي وَسُبُّ عَلَى وَإِنَّكَ

كُنْتَ عَطْوًا غَفُورًا وَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ مَا قَضَىٰ فَمَعَزَنَ بِشَأْنِ كَادَتْ السَّمَوَاتُ
 أَنْ يَتَفَطَّرْنَ وَتَذُوقِ الْحِلْمِ ^{أَرْضِ} وَيُنْدِكَ جَبَلَ الصَّبْرِ إِذْ أَوْضَعَ وَجْهَهُ عَلَى التُّرَابِ
 وَقَالَ رَبِّ قَدْ مَسَّنِيَ الضَّرُّ مِنْ كُلِّ لِيْهَاتٍ وَإِنَّكَ أَنْتَ الَّذِي سَبَقْتَ
 رَحْمَتَكَ كُلَّ شَيْءٍ فَارْحَمْنِي بِجُودِكَ وَجُدْ عَلَيَّ بِفَضْلِكَ وَإِنَّكَ كُنْتَ بِعِبَادِكَ
 رَحِيمًا فَلَمَّا سَمِعْنَا نِدَاءَهُ أَجْرَيْنَا تَحْتَ رِجْلِهِ الْيَمْنَى حِينَ عَذَّبَ سَائِغَ مَفْرُوتًا
 وَأَمْرَانَهُ بِأَنْ يَغْمِسَ فِيهَا وَيَشْرَبَ مِنْهَا فَلَمَّا شَرِبَ طَابَ عَنْ كُلِّ الْأَمْرَاضِ وَكَانَ
 عَلَى أَحْسَنِ الْخَلْقِ مَشْهُودًا وَرَجَعْنَا إِلَيْهِ كُلَّمَا اخْتَدْنَا عَنْهُ وَفَوْقَ ذَلِكَ يَحِثُّ
 أَمْطَرْنَا عَلَيْهِ مِنْ جَبْرُوتِ الْغَنَامَا غِنَاءَهُ عَنْ كُلِّ مَنْ عَلَى الْأَرْضِ جَمِيعًا وَقَوَّرْنَا
 عَيْنَاهُ بِأَهْلِهِ وَوَقَيْنَاهُ مَا وَعَدْنَا الصَّابِرِينَ فِي الْأَوَاجِ قُدْسٍ مَحْفُوظًا وَأَصْلَحْنَا
 لَهُ الْأُمُورَ كُلَّهَا وَأَيَّدْنَاهُ بِعَضْدِ الْأَمْرِ الَّذِي كَانَ بِالْحَقِّ قَوِيًّا وَارْفَعْنَا بِهِ الْخَاضِعِينَ
 وَأَهْلَكْنَا الَّذِينَ هُمُ اسْتَكْبَرُوا عَلَى اللَّهِ وَكَانُوا فِي الْأَرْضِ شَقِيًّا وَكَذَلِكَ نَفْعَلُ
 مَا نَشَاءُ بِأَمْرِنَا وَنُؤْفِي أَجُورَ الصَّابِرِينَ وَنُعْطِيهِمْ مِنْ خَرَائِنِ الْقُدْسِ حَزَاءً مَوْفُورًا

اَنْ يَامَلَاءِ الْاَرْضِ فاصبروا في الله ولا تحزنوا عما يرد عليكم في ايام الروح فسوف تشهد
 جزاء الصابرين في رضوان قدس ممنوعا وقد خلق الله جنه في رفا في البقاء وسماها
 بالصبر الى يومئذ كانت اسمها في كنف العظمة مخزونا وفيه قدر ما لا قدر في كل
 الجنان وقد كشفنا حينئذ قناعها واذكرناها لكم رحمة من لدنا على العالمين جميعا
 وفيه انهار من ظلم عناية الله وحرماها الله الا عن الذين هم صبروا في الشدايد ابتغاء
 لوجه الله الذي كان بالحق محمورا ولن يدخل فيها الا الذين هم ما غيروا نعمة الله
 على انفسهم ودخلوا في ظل شجرة الروح وما خافوا من احد وكانوا ينجنا حين العز
 في هواء الصبر مطبورا وصبروا في البلايا وكلما ازداد الضراء على انفسهم
 زادوا في حبهيم مولاهم واقبلوا بكلمهم الى جمعة قدس علينا واشتدت غلبات الشوق
 في صدورهم وزادت نجات الذوق في انفسهم الى ان فداوا انفسهم وبدلوا اموالهم
 وانفقوا كل ما اعطاهم الله بفضله وجوده وفي جميع تلك الحالات الشديدة كانوا سا
 ربهم وما توسلوا الى احد وكتب الله اسمائهم من الصابرين في الواج قدس محنوما

فَهَبَيْتَا لِمَنْ تَرَدَّى بِرِذَاءِ الصَّبْرِ وَالْإِصْطِبَارِ وَمَا تَغَيَّرَ مِنَ الْبَأْسَاءِ وَمَا زَكَّتْ قَدَمَا مَعْنَدِ

هُبُوبِ أَرْيَاحِ الْقَهْرِ وَكَانَ مِنْ رَيْبِهِ فِي كُلِّ حَبِينٍ رَاضِيًا وَفِي كُلِّ ابْنٍ مُتَوَكِّلًا فَوَاللَّهِ

سَوْفَ يُظْهِرُهُ اللَّهُ فِي قِيَابِ الْعِظَمَةِ بِقَمِيصِ الدَّرِيِّ الَّذِي يَتَلْتَلَأُ كَمَا تَلْتَلَأُ النُّورُ

عَنْ أَفْوِجِ الرُّوحِ بِحَيْثُ يُخْطَفُ الْأَبْصَارُ عَنْ مُلَاحَظَتِهِ وَعَلَى فَوْقِ رَأْسِهِ يُنَادِي مُنَادِي

اللَّهِ هَذَا هُوَ الَّذِي صَبَرَ فِي اللَّهِ فِي الْحَيَاةِ الْبَاطِلَةِ عَنْ كُلِّ مَا فَعَلُوا بِهِ الْمُشْرِكِينَ

وَيَتَبَرَّكَ بِهِ أَهْلُ مَلَأَ الْأَعْلَى وَيَشْتَاقُ لِقَائَهُ أَهْلُ الْغُرَفَاتِ وَاعْيُنُ الْقَاصِرَاتِ

فِي سُرْدِقِ قَدِيسٍ جَمِيلًا وَأَنْتُمْ يَا مَلَاءَ الْبَيَانِ فَاصْبِرُوا فِي أَيَّامِ الْفَانِيَةِ وَلَا

تَجَزَّعُوا عَمَّا فَاتَ عَنْكُمْ مِنْ زَخَارِفِ الدِّينِيَةِ وَلَا تَفْرَعُوا عَنْ شِدَائِدِ الْأُمُورِ الَّتِي

كَانَتْ فِي صَخَائِفِ الْقُدْرَةِ مَقْدُورًا ثُمَّ اْعْلَمُوا إِيَّانَ قُدْرِكُمْ لِكُلِّ الْحَسَنَاتِ فِي الْكَلْبِ

جَزَاءً مَحْدُودًا إِلَّا الصَّبْرَ فَهَذَا مَا قَضَى حُكْمُهُ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّمَا

يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ وَكَذَلِكَ نَزَلَ رُوحُ الْأَمِينِ عَلَى قَلْبِ

مُحَمَّدٍ عَزِيمًا وَكَذَلِكَ نَزَلَ فِي كُلِّ الْأَلْوَجِ مَا قُدِّرَ لِلصَّابِرِينَ فِي كِتَابِ عَزِيدِيَعَا

ثُمَّ اَعْلَمُوا بِاَنَّ اللّٰهَ جَعَلَ الصَّبْرَ قَبِيضَ الْمُرْسَلِينَ بِحَيْثُ مَا بَعَثَ مِنْ نَبِيِّ وَلَايُنَ
 رَسُوْلٍ اِلَّا وَقَدْ زَيَّنَ اللّٰهُ فَيْكَلَهُ بِرِءَاةِ الصَّبْرِ لِصَبْرِ فِي اَمْرِ اللّٰهِ وَبِذَلِكَ اخَذَ اللّٰهُ
 الْعَهْدَ عَنْ كُلِّ نَبِيٍّ مَّرْسُوْلًا وَيَنْبَغِي لِلصَّابِرِيْنَ فِي اَوَّلِ الْاَمْرِ اِيَّاكَ يَصْبِرُ فِي نَفْسِهِ
 بِحَيْثُ يُمَسِّكُ نَفْسَهُ عَنِ الْبَغْيِ وَالْفُتَاةِ وَالشَّهَوَاتِ وَعَنْ كُلِّ مَا اَنْتَاهَا اللّٰهُ
 فِي الْكِتَابِ لِيَكُوْنَنَّ فِي الْاَلْوَاجِ بِاَسْمِ الصَّابِرِيْنَ مَكْتُوْبًا ثُمَّ يَصْبِرُ فِي الْبَلَايَا
 بِمَا تَوَلَّى عَلَيْهِ فِي سَبِيْلِ بَارِيْهِ وَلَا يَضْطَرُّ عِنْدَ هُبُوْبِ اَزْيَاجِ الْقَضَاءِ
 وَتَمَوُّجِ اَبْحَارِ الْقَدْرِ فِي جَبْرُوْتِ الْاِمْتِزَاءِ وَيَكُوْنُ فِي دِيْنِ اللّٰهِ مُسْتَقِيْمًا وَيَصْبِرُ
 عَلٰى مَا يَرُدُّ عَلَيْهِ مِنْ اَحْبَابِيْهِ وَيَكُوْنُ مُصْطَفِيًّا فِي الَّذِيْنَ هُمْ اٰمَنُوا الْبَتَاءَ لُوْجِهَ اللّٰهِ
 لِيَكُوْنَنَّ فِي دِيْنِ اللّٰهِ رَضِيْمًا فَارْتَقِبُوا يَوْمَ يَرْتَفَعُ فِيْهِ غَمَامُ الصَّبْرِ وَيَغْنُ فِيْهِ طَيْرُ
 الْبَقَاءِ وَيَظْهَرُ طَاوُسُ الْقُدْسِ بِطِرَازِ الْاَمْرِ فِي مَلَكُوْتِ الْاَلْقَاءِ وَتَطْلُقُ السُّكَّالِيْلَةُ
 بِالْحَانَ الْوَرَقَاءِ وَيَكْفُ حَمَامَةُ الْفِرْدَوْسِ بَيْنَ الْاَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَيُسْفَخُ فِي الصُّوْرِ
 وَيَجَدُّ دُهْيَا كِلِ الْوُجُوْدِ وَتَشْتَعِلُ النَّارُ وَيَاْتِي اللّٰهُ فِي ظُلْمٍ مِنَ الرُّوْحِ بِجَمَالِ

عِزِّ مَنِيْعًا اِذَا فَاَسْرِعُوا اِلَيْهِ يَامَلَاءَ الْاَرْضِ وَلَا تَلْتَفِتُوا شَيْءًا فِي الْمَلِكِ وَلَا يَمْنَعَكُمْ
مَنْعُ مَا نِيْعٍ وَلَا تَحْجِبْكُمْ شُؤْنَا تِ الْعِلْمِيَّةِ وَلَا تَسُدُّكُمْ دِلَالَاتِ الْحِكْمِيَّةِ فَاَسْرِعُوا
اِلَى مَكْمَنٍ قَدِيْسٍ مَرْفُوعًا لِاَنَّكُمْ لَوْ تَصْبِرُوْنَ فِي اَزَلٍ لِاَزَالٍ وَتَوْقِفُوْنَ فِي ذَلِكِ
الْيَوْمِ اَقْلَمِنْ اِنْ لَنْ يَصْدُقَ عَلَيْكُمْ حُكْمُ الصَّبْرِ وَكَذَلِكَ نَزَلَ الْحُكْمُ مِنْ قَلَمِ عِزِّ
عَلِيْمًا قُلْ يَامَلَاءَ الْاَرْضِ اتَّقُوا اللَّهَ فِي هَذِهِ الْاَيَّامِ وَلَا تَقْتَرُوا عَلٰى اُمْنَانِيْهِ وَلَا
تَقُولُوا مَا لَا يَكُنْ لَكُمْ فِيْهِ شَعُوْرًا لِاَنَّكُمْ عَجَزَاءُ فِي الْاَرْضِ وَفُقَرَاءُ فِي الْبِلَادِ
وَلَا تَسْتَكْبِرُوْا فِيْ اَنْفُسِكُمْ ثُمَّ اسْرِعُوا اِلَى الْاَرْضِ الَّتِي كَانَتْ بِالْحَقِّ مَقْبُولًا فَوَاللَّهِ
سَيَمْضِيْ تِلْكَ الدُّنْيَا وَكَلِمَا اَنْتُمْ تَفْرَحُوْنَ بِهَا وَيَجْمَعُكُمْ مَلَائِكَةُ الْقَهْرِ فِي مَحْضِرِ
سُلْطَانِ عِزِّ قَوِيًّا وَتَسْتَلُوْنَ عَمَّا فَعَلْتُمْ فِيْ اَيَّامِكُمْ وَلَا يَتْرِكُ شَيْئًا عَمَّا فِي السَّمَوَاتِ
وَ الْاَرْضِ اِلَّا وَهُوَ كَانِ فِي لَوْحِ الْعِلْمِ مَكْتُوبًا اِذَا لَنْ يُغْنِيَكُمْ اِحْدًا و لَنْ يُرَافِقَكُمْ
نَفْسٌ و لَنْ يَنْفَعَكُمْ اِلَّا مَا حَرَسْتُمْ فِي مَزَارِعِ اَعْمَالِكُمْ فَتَذَبُّهُوْا يَامَلَاءَ الْاَشْقِيَاءِ ثُمَّ
اسْمَعُوا نَصْحَ هَذَا الشَّفِيْقِ الَّذِي يَنْصَحُكُمْ لُوْجِهِ اللَّهِ وَ مَا يُرِيدُ مِنْكُمْ جُزَاءً وَلَا شُكْرًا

إِنَّمَا جَزَاءُ عَلَى الَّذِي أَرْسَلَهُ بِالْحَقِّ وَانزَلَ عَلَيْهِ الْآيَاتِ لِيَكُونَ الْحُجَّةَ مِنْ لَدُنْهُ
 بِاللِّغَةِ عَلَى الْعَالَمِينَ جَمِيعًا إِلَى مَتَى تَرْقُدُونَ عَلَى بِلَاطِ الْغَفْلَةِ وَإِلَى مَتَى تَتَّبِعُونَ
 الَّذِينَ هُمْ لَمْ يَكُونُوا فِي الْأَرْضِ إِلَّا كَهَمَّجٍ مَحْرُوكًا قُلْ فَوَاللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذْتُمُ
 لِأَنْفُسِكُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمْ يَكُنْ أَسْمَاءُكُمْ وَذَوَاتُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ مَذْكُورًا فَارْجِعُوا
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ وَخَافُوا عَنِ اللَّهِ بَارِكُمْ ثُمَّ ارْجِعُوا إِلَيْهِ لَعَلَّ يَكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
 وَإِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ غَفُورًا قُلْ فَوَاللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ تَدْسِبُونَ إِلَيْهِمُ الْعِلْمَ وَاتَّخَذْتُمُ
 لِأَنْفُسِكُمْ عُلَمَاءَ أَوْلِيَاءَ عِنْدَ اللَّهِ أَشْرَ النَّاسِ بَلْ جَوْهَرُ الشَّرِيفِ مِنْهُمْ وَكَذَلِكَ
 كَانَ الْأَمْرُ فِي صُحُفِ الْعِلْمِ مَرْقُومًا وَنَشَهُدُ بِأَنَّهُمْ مَا شَرُّوا مِنْ عِيُونِ الْعِلْمِ وَمَا
 فَازُوا بِحَرْفٍ مِنَ الْحِكْمَةِ وَمَا أَطْلَعُوا بِأَسْرَارِ الْأَمْرِ وَكَانُوا فِي أَرْضِ الشَّهَوَاتِ فِي أَنْفُسِهِمْ
 مَرْكُوسًا وَمَا نَزَلَ عَلَى نَبِيِّ وَلَا عَلَى وَصِيِّ وَلَا عَلَى وَلِيٍّ شَيْءًا مِنَ الْأَعْرَاضِ وَالْأَنْكَارِ
 إِلَّا بَعْدَ إِذْ نَبَّهْتُمْ وَكَذَلِكَ كَانَ الْحُكْمُ مِنْ عِنْدِهِمْ عَلَى طَلْعَاتِ الْقُدْسِ مَقْضِيًا قُلْ
 يَا مَلَائِةَ الْجَهَالِ أَمَا نَزَلْنَا مِنْ قَبْلِ يَوْمِ بَاتِي اللَّهُ فِي ظِلِّينَ مِنَ الْغَمَامِ فَإِذَا جَاءَ

فِي غَمَامٍ الْأَمْرِ عَلَى هَيْكَلٍ عَلَى بِالْحَقِّ اعْرَضْتُمْ وَأَسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا وَأَمَّا
 نَزَلَ يَوْمَ يَأْتِي رَبُّكَ أَوْبَعُضُ آيَاتِ رَبِّكَ وَإِذَا جَاءَ آيَاتِ بَيِّنَاتٍ بِمَ اعْرَضْتُمْ عَنْهَا
 وَكُنْتُمْ فِي حُجُبَاتٍ أَنْفُسِكُمْ مَّحْجُوبًا قُلْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ مُقَدِّسًا عَنِ الْمَجْيِيِّ وَالنُّزُولِ
 وَهُوَ الْفَرْدُ الصَّمَدُ الَّذِي حَاطَ عَلَيْهِ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَنْ يَأْتِيَ
 بِذَاتِهِ وَلَنْ يَرَى بَكِينُونَهُ وَلَنْ يُعْرَفَ بِآيَاتِهِ وَلَنْ يُدْرَكَ بِصِفَاتِهِ وَالَّذِي يَأْتِي
 هُوَ مَظْهَرُ نَفْسِهِ كَمَا اتَى بِالْحَقِّ بِاسْمِ عَلِيٍّ وَجَمَعْتُمْ عَلَيْهِ بِمَغَالِبِ الْبَغْضَاءِ وَ
 أَفْتَيْتُمْ عَلَيْهِ بِأَمْعَشَرِ الْعُلَمَاءِ وَمَا اسْتَحْيَيْتُمْ عَنْ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَسَوَّاهُمْ وَكَذَلِكَ
 أَحْصَيْنَا أَمْرَكُمْ فِي الْوَجْهِ عَزِيزًا مَحْفُوظًا إِنْ يَأْسَمَعُ الْبَقَاءُ اسْمَعُ مَا يَقُولُونَ هُوَ لَا
 الشُّرُكُونَ إِنْ اللَّهُ خَتَمَ النُّبُوَّةَ بِحَبِيبِهِ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ وَلَنْ يُبْعَثَ مِنْ بَعْدِهِ
 أَحَدٌ وَجَعَلَ بَدَأَ عَنِ الْفَضْلِ مَغْلُوبًا وَلَنْ يَظْهَرَ بَعْدَهُ هَيَاكِلُ الْقُدْسِ
 وَلَنْ يَسْتَشْرِقَ أَنْوَارُ الْفَضْلِ وَانْقَطَعَ الْفَيْضُ وَتَمَّ الْقُدْرَةُ وَانْتَهَى الْعَيْنَاةُ وَ
 سَدَّتْ أَبْوَابُ الْجُودِ بَعْدَ الَّذِي كَانَتْ نَسَمَاتُ الْجُودِ لَمْ يَزَلْ عَنْ بَصُوءِ

الْعِزْمَهُبُوبَا قُلْ غَلَّتْ أَيْدِيكُمْ وَلِعِنتُمْ بِمَا قُلْتُمْ بَلْ أَحَاطَ بِدُهُ كُلِّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ بَعَثُ مَا يَشَاءُ بِقُدْرَتِهِ وَلَا يَسْئَلُ عَمَّا شَاءَ وَإِنَّهُ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا
 قُلْ يَا مَلَاءَ الْقُرْآنِ تَفَكَّرُوا فِي كِتَابِ الَّذِي نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ بِالْحَقِّ بِحَيْثُ خَتَمَ فِيهِ
 النَّبُوءَةُ بِحَبِيئِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهَذِهِ لِقِيَامَةُ الْبَتِي فِيهَا قَامَ اللَّهُ بِمَظْهَرِ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَحَجَّتُمْ
 عَنْهَا كَمَا احْتَجَبُوا مِلَلِ الْأَرْضِ عَنْ قِيَامَةِ مُحَمَّدٍ مِنْ قَبْلُ وَكُنْتُمْ فِي بُحُورِ الْجَهْلِ وَالْإِخْرَاضِ
 مَعْرُوقًا قُلْ أَمَا وَعِدْتُمْ بِإِقَاءِ اللَّهِ فِي آيَاتِهِ فَلَمَّا جَاءَ الْوَعْدُ وَأَشْرَقَ الْجَمَالُ عَنْ أَفُقِ
 الْجَلَالِ انْغَمَضْتُمْ عُيُونَكُمْ وَحَشِرْتُمْ فِي أَرْضِ الْحَشْرِ عَمِيًّا قُلْ أَمَا نُزِّلَ فِي الْفُرْقَانِ
 بِقَوْلِهِ الْحَقِّ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ
 عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَفَسَّرْتُمْ هَذِهِ الْآيَةَ بِأَهْوَاءِ أَنْفُسِكُمْ وَكُنْتُمْ مَوْقِنًا مُعْتَرِفًا بِمَا نُزِّلَ
 بِالْحَقِّ لَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ وَمَعَ إِيْقَانِكُمْ بِذَلِكَ أَوَّلَمَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ
 وَفَسَّرْتُمْ بَعْدَ الَّذِي كُنْتُمْ عَنْ ذَلِكَ مَمْنُوعًا وَقُمْتُمْ بِالْإِعْرَاضِ وَالْإِنْكَارِ لِلرَّاسِخِينَ
 فِي الْعِلْمِ بَلْ تَقْتُلُونَهُمْ كَمَا قَتَلْتُمُوهُمْ مِنْ قَبْلُ وَكُنْتُمْ بِأَعْمَالِكُمْ مُسْرُورًا فَأَيْفَ لَكُمْ

وَمَا أَكْتَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَمَا تَنْظُونَ فِي أَمْرِ اللَّهِ فِي يَوْمِ الذِّهَبِ كَانَتْ أَنْوَارُ الْهِدَايَةِ عَنْ
 فَجْرِ الْعِلْمِ مَشْهُودًا إِذَا فَاسْتُلَّ عَنْهُمْ كَيْفَ يُفَسِّرُونَ مَا نَزَلَ مِنْ جَبْرُوتِ الْعِزَّةِ
 عَلَى مُحَمَّدٍ عَرَبِيًّا وَمَا يَقُولُونَ فِي مَعْنَى الْوَسْطِ لَوْ خَتِمَ النَّبُوءَةُ بِهِ فَكَيْفَ ذَكَرْتَ فِي
 الْكِتَابِ أُمَّتَهُ وَسَطُ الْأُمَمِ إِذَا فَاعْرَفَ بِمِقْدَارِهِمْ كَأْتَهُمْ مَا سَمِعُوا نِعْمَاتِ الْمَوْزِقِ لَهُ
 وَلَوْ سَمِعُوا مَا عَرَفُوا وَكَذَلِكَ كَانَتْ الْحُجَّةُ مِنْ كِتَابِهِمْ عَلَيْهِمْ بَلِيغًا وَهَذَا مِنْ قَوْلِ الذِّكْرِ
 تَكَلَّمَ بِهِ كُلُّ الْأُمَّةِ فِي عَهْدِكِ نَبِيِّ فَكَلَّمْنَا جَاهَتَهُمْ رَسُولٌ مِنْ رُسُلِ اللَّهِ قَالُوا لَسْتَ
 أَنْتَ بِمُرْسَلٍ وَخَتِمَ النَّبُوءَةُ بِالذِّهَبِ جَاءَ مِنْ قَبْلُ وَكَذَلِكَ زَيْنَ الشَّيْطَانِ لَهُمْ
 بِأَعْمَالِهِمْ وَأَقْوَالِهِمْ وَكَانُوا عَنْ شَاطِئِ الصِّدْقِ بَعِيدًا فَذَكَرُوا لَهُمْ نَبَأَ مُحَمَّدٍ مِنْ قَبْلِ
 إِزْجَاءِ بِسُلْطَانٍ مُبِينًا قَالَ يَا قَوْمِ هَذِهِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ قَدْ نَزَلَتْ بِالْحَقِّ الْآيَاتُ
 تَخْتَلِفُونَ فِي أَمْرِ اللَّهِ ثُمَّ اجْتَمَعُوا عَلَى شَاطِئِ عِزِّ مَنِيعًا وَيَا قَوْمِ فَانظُرُوا إِلَى تَبْخَرَةِ اللَّهِ
 وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَكُمْ وَلَا تَكُونُوا مِثْلَ الَّذِينَ هُمْ دَعَا اللَّهُ فِي آيَاتِهِمْ وَلِيَالِهِمْ وَلِلْجَاهِلِمْ
 أَعْرَضُوا عَنْهُ وَأَنْكَرُوهُ وَكَانُوا عَلَى أَصْنَامِ أَنْفُسِهِمْ مَعْكُوفًا وَقَالَتِ الْيَهُودُ نَأَى اللَّهُ

هَذَا الَّذِي افترى على الله أم به حجة أو كان مسعورا قالوا إن الله ختم النبوة
 بموسى وهذا حكم الله قد كان في التوراة مقضيا ولن ينسخ شريعة التوراة
 بدوام الله والذي يأتي من بعد يبعث على شريعته لينشر أحكامها على كل
 من على الأرض وكذلك كان الأمر من سماء الحكم على موسى الأمر منزولا و
 الذين أوثوا الأنجيل قالوا بمثل قولهم وكانوا من يومئذ إلى حينئذ منظرًا و
 أطردهم الله بما نزل على محمد العربي في سورة الجن وإنهم ظنوا كما ظنتم أن لن
 يبعث الله من بعد واحدًا فوالله يكفي كل من على الأرض هذه الآية النازلة
 وما كثر فيها من أسرار الله إن يسلكوا في سبل غير معروفنا قل قد بعث الله
 رسلا بعد موسى وعيسى وسيرسل من بعد إلى آخر الذي لا آخر له بحيث لن
 يتقطع الفضل من سماء العناية بفعل ما يشاء ولا يسئل عما يفعل وكل
 عن كل شيء في محضر العدل مسؤولا إذا فاسمع ما يقولون هؤلاء المعرضون
 وظنوا في الله كما ظنوا عباد الذينهم كانوا من قبل قل فوالله اشتبه عليكم الألأم

قَدْ قَضَى السَّاعَةَ بِالْحَقِّ وَقَامَتِ الْيَوْمَ رُغْمًا لِأَنْفِكُمْ وَأَيْفًا لِدِينِهِمْ كَانُوا
 عَنْ نِعْمَاتِ اللَّهِ مَضْمُومًا قُلْ إِنَّكُمْ تَقُولُونَ بِمِثْلِ مَا قَالُوا أُمَّ الْقَبْلِ فِي زَمَنِ
 رَسُولِ اللَّهِ وَتَنْظُرُونَ بِمِثْلِ مَا هُمْ أَنْظُرُوا وَزَلَّتْ أقدامكمُ عَلَى هَذَا الصِّرَاطِ
 الَّذِي كَانَ بِالْحَقِّ مَمْدُودًا إِذَا تَفَكَّرُوا فِي تَلْوِجِ هَذِهِ الْآيَةِ لَعَلَّ تَرْزُقُونَ مِنْ
 مَائِدَةِ الْعِلْمِ الَّتِي يَنْزِلُ مِنْ سَمَاوِ الْقُدْسِ عَلَى قَدَرٍ مَقْدُورًا يَا قُرَّةَ الْبَقَاءِ
 فَاشْهَدْ مَا يَشْهَدُونَ الْمُشْرِكُونَ فِي هَذِهِ الشَّجَرَةِ الْمُرَوَّقَةِ الْمُبَارَكَةِ الْمُنْتَبَهَةِ لِي
 كَانَتْ عَلَى جَبَلِ الْمِسْكِ مَرْفُوعًا وَطَالَتْ أَغْصَانُهَا إِلَى أَنْ بَلَغَتْ مَقَامَ
 الَّذِي كَانَ خَلْفَ سُرَادِقِ الْقُدْسِ مَكْنُونًا وَيُرِيدُونَ هُوْلَاءِ الْمُشْرِكُونَ
 أَنْ يَقْطَعُوا أَفْئَانَهَا قُلْ إِنَّهَا اسْتَحْصَنْتْ فِي حِصْنِ اللَّهِ وَاسْتَحْفَظَتْ بِحِفْظِهِ
 وَجَعَلَ اللَّهُ أَيْدِي الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ عَنْهَا مَقْصُورًا بِحَيْثُ لَنْ يَصِلَ
 إِلَيْهَا أَيْدِي الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَعْرَضُوا فَسَوْفَ يَجْتَمِعُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ كُلَّ مَنْ فِي الْمَلِكِ
 وَهَذَا مَا كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الْحَقُّ وَكَانَ ذَلِكَ فِي الْوَجِ الْعِزِّ مِنْ قَلَمِ الْعِلْمِ مَحْتَمًا

بِأَقْرَبِ الْجَمَالِ ذِكْرِ الْعِبَادِ بِإِذْكَارِ الرُّوحِ فِي تِلْكَ الْأَيَّامِ ثُمَّ أَسْمِعَهُمْ نَفْسَهُ مِنْ تَعْمَلِكِ
 الْبَقَاءِ لَعَلَّ يَسْتَشْعِرُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ أَقْلَ مِنْ ذَرِّشَيْئًا وَلَعَلَّ لَا يَظُنُّونَ بِمِثْلِ مَا ظَنُّوا
 شُرَكَائَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَيُوقِنُونَ بِإِنَّ اللَّهَ يَكُونُ قَادِرًا عَلَى أَنْ يَبْعَثَ فِي كُلِّ حِينٍ
 رَسُولًا قُلْ يَا مَلَاءَ الْبَغْضَاءِ مَوْتُوَا بِغَيْظِكُمْ هَذَا مَا قَضَى بِالْحَقِّ مِنْ قَلَمٍ عَزِيزٍ رِيبًا
 إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِمْ مَا غَوَّرَتْ بِهِ حَمَامَةُ الرُّوحِ فِي رِضْوَانِ قُدْسٍ مَحْبُوبًا لَعَلَّ يَتَّبِعُونَ
 مَا فَسَّرَ فِي الْخَتَمِ عَنْ لِسَانِ الذِّبْيِ كَانَ رَاسِخًا فِي الْعِلْمِ فِي زِيَارَةِ اسْمِ اللَّهِ عَلِيًّا قَالَ وَ
 قَوْلُهُ الْحَقُّ الْخَاتَمُ لِمَا سَبَقَ وَالْفَاتِحُ لِمَا اسْتَقْبَلَ وَكَذَلِكَ ذَكَرَ مَعْنَى الْخَتَمِ مِنْ لِسَانِ
 قُدْسٍ مَنِيعًا كَذَلِكَ جَعَلَ اللَّهُ حَبِيبَهُ خَلْقًا لِمَا سَبَقُوهُ مِنَ النَّبِيِّينَ وَفَاتِحًا
 لِمَا يَأْتِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ مِنْ بَعْدِهِ إِذَا تَفَكَّرُوا يَا مَلَاءَ الْأَرْضِ فِيهَا الْقَيْنَاكُمْ بِالْحَقِّ لَعَلَّ
 تَجِدُونَ إِلَى مَكْمَلِ الْأَمْرِ فِي شَأْنِ الْقُدْسِ سَبِيلًا وَلَا تَخْتَجِبُوا عَنَّا سَمِعْتُمْ مِنْ
 عُلَمَائِكُمْ ثُمَّ اسْأَلُوا الْأُمُورَ دِينَكُمْ عَنِ الذِّبْيِ جَعَلَهُ اللَّهُ رَاسِخًا فِي عَلَيْهِ وَكَانَتْ
 الْأَنْوَارُ مِنْ نُورِ وَجْهِهِ مُتَلَسِّلَةً وَمُضِيئَةً يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَتَّخِذُوا

الْعِلْمَ مِنَ الْعُيُونِ الْمَكْدَّرَةِ الَّتِي كَانَتْ عَنْ جِهَةِ النَّفْسِ وَالْجَهْلِ جَرِيًّا فَاتَّخَذُوا
 مِنَ الْعُيُونِ الشَّائِلَةِ الشَّائِعَةِ الصَّافِيَةِ الْجَارِيَةِ الْعَذِيْبَةِ الَّتِي جَرَتْ عَنْ يَمِينِ
 الْعَرْشِ وَجَعَلَ اللَّهُ لِلْأَبْرَارِ فِيهَا نَصِيبًا إِنَّ يَاطَلَعَةَ الْقُدْسِ هَبَّ عَلَى الْمُتَكِنَاتِ
 مَا وَهَبَكَ اللَّهُ بِجُودِهِ لِيَقُومَنَّ عَنْ قُبُورِ لَجَسَادِهِمْ وَيَتَشَعَّرَنَّ عَلَى الْأَمْرِ الَّذِي كَانَ
 بِالْحَقِّ مَا تَيَّأَتْ ثُمَّ أَرْسَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ سَمَاتِ السِّكِّتَةِ الْمُعْطَرَةَ الَّتِي أَحْطَاكَ اللَّهُ
 فِي ذَرِّ الْبَقَاءِ لَعَلَّ يَحْرُكُ بِهَا عِظَاهُمْ الرَّمِيمَةَ وَلِتَلَايَجِرَمَ النَّاسُ أَنْفُسَهُمْ عَنْ هَذَا
 الرُّوحِ الَّذِي نَفَخَ مِنْ هَذَا الْقَلَمِ الْقَدِيمِ الْأَزَلِيِّ الْأَبَدِيِّ وَيَكُونَنَّ فِي هَذَا الْأَرْضِ
 الطَّيِّبَةِ الْمُبَارَكَةِ بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ عَلَى أَحْسَنِ الْجَمَالِ مَحْشُورًا إِنَّ يَاقَلَمَ الْأَمْرِ
 أَنْتَ تَشْهَدُ وَتَرَى بَيَانَ الْمُتَكِنَاتِ فِي لُجَجِ اللَّانْهَائِيَّاتِ مَا يَسْتَقْبِلُونَ بِهَذِهِ
 الرَّحْمَةِ الْمُنْسِطَةِ الْجَارِيَةِ الَّتِي أَحَاطَتْ كُلَّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا يَجُوبُونَ
 إِلَى وَجْهِهِ الَّذِي مِنْهُ أَسْرَقَتْ أَنْوَارُ الرُّوحِ وَبِهَا أَصْنَأَتْ كُلَّ مَنْ فِي مَلَكُوتِ
 الْأَمْرِ وَالْخَلْقِ وَأَنْتَ كُنْتَ عَلَى ذَلِكَ شَهِيدًا وَيُرْكَضُونَ فِي وَادِي النَّفْسِ وَاللَّهْوِ

وَيُحْضُونَ مَعَ الَّذِينَ مَا فَازُوا وَلِإِقَائِكَ فِي يَوْمِكَ بَعْدَ الَّذِي بَشَّرْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ مِنْ
 قَلَمٍ عَزِيزٍ جَلِيلًا وَقُلْتَ وَقَوْلِكَ الْحُلُوفِي جَبْرُوتِ الْبَقَاءِ وَالْأَمْرُ تَوْمَسِدِ اللَّهِ وَكَذَلِكَ
 كَتَبَ حُكْمَ الْيَوْمِ عَلَى الْوَجْهِ الْعِزِّ مِنْ إِصْبَعِ رُوحِ قَدِيمِيَا فَلَمَّا جَاءَ الْيَوْمُ وَأَتَتْ
 السَّاعَةَ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَأَسْتَوَتْ أَنْوَارُ الْجَمَالِ فِي قُطْبِ التَّرْوَالِ إِذَا قَامُوا الْكُلَّ
 بِالتَّفَاقِ لِهَذَا التَّوْرِ الْمَشْرِقِيِّ مِنْ سَطْرِ الْأَفَاقِ ثُمَّ احْتَجَبُوا بِحُجُبَاتِ كَفْرِ غَلِيظًا
 وَكَذَلِكَ فَاعْرِفُوا أَكْلَ اللَّذَلِ فِي كُلِّ الْأَزْمَانِ بَعْدَ الَّذِي كُلُّهُ أَنْظَرُوا بِمَا وَعَدُوا
 فِي آيَاتِ اللَّهِ فَلَمَّا قُضِيَ الْوَعْدُ أَنْكَرُوهُ بِمَا أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أَنْفُسِهِمْ وَكَانُوا عَنِ شَاطِي
 الْقُدْسِ بَعِيدًا كَمَا تَشْهَدُونَ الْيَوْمَ هُوَ لَاءُ الشَّرِكِينَ بِحَيْثُ أَنْظَرُوا فِي آيَاتِهِمْ
 بِمَا وَعَدُوا مِنْ لِسَانِ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ وَكَلَّمَا سَمِعُوا اسْمَهُ قَامُوا وَتَصَا حَوَائِجَهُ
 اللَّهُ فَرَحَهُ فَلَمَّا ظَهَرَ بِالْحَقِّ أَنْكَرُوهُ فِي أَنْفُسِهِمْ وَأَعْتَرَضُوا عَلَيْهِ وَجَارَ لَوْهُ بِالْبَاطِلِ
 وَسَجَنُوهُ فِي وَسْطِ الْجِبَالِ وَمَا أَطْفَى غَيْلُ صُدُورِهِمْ وَنَارًا أَنْفُسِهِمْ إِلَى أَنْ فَعَلُوا بِهِ
 مَا أَحْرَقَتْ بِهِ أَكْبَادُ الْوُجُودِ فِي هَيْكَلِ الشُّهُورِ وَبِذَلِكَ تَزَلَّتْ أَرْكَانُ مَدَائِنِ

الْبَقَاءَ فِي جَبْرُوتِ الْعَمَاءِ وَنَاحَتْ جَمَالَ الْغَيْبِ عَلَى مَكْمَرٍ قَدْ سَخَفْتِيَا أَنْ يَا
 طَلْعَةَ الْعِرْفَانِ فَذَكَرُ لِلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَهْلِ الْبَقَاءِ مَا قَالَ الْمُشْرِكُونَ مِنْ قَبْلِ فِي أَيَّامِ
 الَّذِي قُتِلَ فِيهَا الْحُسَيْنُ مِنْ هَيَاكِلِ ظَلَمٍ شَقِيًّا وَكَانُوا أَنْ يَزُودُوا فِي كُلِّ يَوْمٍ وَ
 يَلْعَنُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا عَلَيْهِ وَكَانُوا أَنْ يَقْرَأُوا فِي كُلِّ صَبَاحٍ مِائَةَ مَرَّةٍ اللَّهُمَّ الْعَنُ
 أَوْلَ ظَالِمِي ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ وَالْمُحَمَّدِ فَلَمَّا بَعِثَ الْحُسَيْنُ فِي أَرْضِ الْقُدْسِ ظَلَمُوهُ وَقَتْلُوهُ
 وَفَعَلُوا بِهِ مَا لَفَعَلُوا بِأَحَدٍ مِنْ قَبْلُ وَكَذَلِكَ يَفْصُلُ اللَّهُ بَيْنَ الصَّادِقِ وَ
 الْكَاذِبِ وَالتَّوْرِ وَالظُّلْمَةِ وَيُلْقِي عَلَيْكُمْ مَا يَظْهَرُ بِهِ أَعْمَالُ الظَّالِمِينَ جَمِيعًا
 إِذَا فَادَكَرْتُمْ فِي الْكِتَابِ عَبْدَ اللَّهِ تَقِيًّا الَّذِي مَنْ بِاللَّهِ فِي يَوْمِ الَّذِي كَانَ الْأَمْرُ
 عَنْ مَطْلَعِ الرُّوحِ لَمِيعًا وَأَعَانَ رَبَّهُ بِمَا قَدْ كَانَ مُقْتَدِرًا عَلَيْهِ حِينَ الذَّبْحِ
 دَخَلَ الْوَجِيدُ فِي أَرْضِ حُبِّ شَرِيفِيَا قَالَ يَا قَوْمِ قَدْ جَاءَ بُرْهَانُ اللَّهِ بِالْحَقِّ
 وَلَا حَاجَةَ لَكُمْ أَنْ يَأْمَلَاءَ الْفُرْقَانِ فَاسْرِعُوا إِلَيْهِ وَلَا تَكُونُوا عَلَى أَعْقَابِ أَنْفُسِكُمْ
 مَنكُوسًا وَيَا قَوْمِ قَدْ أَشْرَفَ لِبَعَالٍ عَنْ أَفْوِ الْقُدْسِ وَجَاءَ الْوَعْدُ بِالْحَقِّ

فَاسْعُوا إِلَى رِضْوَانِ الَّذِي كَانَ الْوَجْهَ فِيهِ مُضِيًّا   إِيَّاكُمْ أَنْ تَلْحَقُوا بِأَنْفُسِكُمْ
وَعِيُونِكُمْ عَنْ لِقَاءِ اللَّهِ وَهَذَا يَوْمُ اللَّهِ قَدْ كَانَ عَلَى الْكَافِرِينَ عَيْبًا   وَيَأْتُوا
قَدْ وُضِعَ الْكِتَابُ بِالْحَقِّ وَلَنْ يُغَادِرَ فِيهِ أَعْمَالُ الْعَالَمِينَ عَلَى قَدَرِ تَقْيِيرِهِ وَقَطْبِيرًا
وَيَأْتِي الْقَوْمَ لَا تَحْتَجِبُونَ عَنْ جَمَالِ اللَّهِ بَعْدَ الَّذِي جَاءَ فِي ظُلْمٍ مِنَ الْغَمَامِ وَفِي حَوْلِهِ
مَلَائِكَةُ الْقُدْسِ وَكَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ مِنْ جَمَةِ الْعَرْشِ مَقْضِيًّا   وَإِذَا قَالَ
الْوَجِيدُ يَا قَوْمِ قَدْ جِئْتُكُمْ بِلَوْجٍ مِنَ الرَّوْحِ مِنْ لَدُنِّ عِلِّيِّ قِيَوْمًا   الْأَشْفَقُونَ
فِي أَمْرِ اللَّهِ وَاجْتَبُوا دَاعِيَ الَّذِي يَدْعُوكُمْ بِالْحَقِّ الْخَالِصِ وَيُلْقِي عَلَيْكُمْ مَا يَقْرَبِكُمْ
إِلَى يَمِينِ عِزِّ مَحْبُوبًا   وَيَأْتِي الْقَوْمَ قَدْ وَعَدْتُمْ فِي كُلِّ الْأَلْوَجِ بِلِقَاءِ اللَّهِ وَهَذَا يَوْمٌ
فِيهِ كَيْفُ الْجَمَالِ وَظَهَرَ النُّورُ وَنَادَى الْمُنَادِ وَشَقَّتِ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ اتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تَغِيضُوا عِيُونََكُمْ عَنْ جَمَالِ قُدْسِ دُرِّيًّا   وَهَذَا مَا وَعَدْتُمْ بِلسَانِ الرَّسْلِ
مِنْ قَبْلُ وَبِذَلِكَ أَخَذَ اللَّهُ عَنْكُمْ الْعَهْدَ فِي ذَرِّ الْعَمَادِ إِذَا أَوْفُوا بِعُهُودِكُمْ
وَلَا تَكُونُوا فِي أَرْضِي إِلَّا شَارَاتٍ مَوْقُوفًا   وَمِنَ النَّاسِ مَنْ وَفَى بِعَهْدِ اللَّهِ

وَأَجَابَ دَاعِيَ الْحَقِّ وَمِنْهُمْ مَنْ أَعْرَضَ وَكَانَ عَلَى اللَّهِ بَغِيًّا وَمِنْهُمْ الَّذِي
 سَمِيَ بِإِسْمِ التَّقِيِّ فِي الْكِتَابِ وَأَمَّنَ بِاللَّهِ رَبَّهُ وَكَانَ يُوعِدُهُ عَلَى الْحَقِّ وَفِيًّا
 وَحَضْرَيْنَ يَدَيِ الْوَحِيدِ وَتَمَسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى وَمَا تَفَرَّقَ كَلِمَةُ اللَّهِ
 وَكَانَ عَلَى الدِّينِ الْقِيمَ مُسْتَقِيمًا وَنَصَرَ رَبَّهُ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ وَبِكُلِّ مَا كَانَ
 مُقْتَدِرًا عَلَيْهِ وَبِذَلِكَ جَعَلَ اللَّهُ اسْمَهُ فِي أَسْطُرِ الْبَقَائِمِ قَلَمَ الْعِزِّ مَسْطُورًا
 وَمَنْتَهُ الْبِئْسَاءُ وَالْفِرَاءُ وَاحْتَمَلَ فِي نَفْسِهِ الشَّدَائِدَ كُلَّهَا وَفِي كُلِّ تِلْكَ
 الْأَحْوَالِ كَانَ شَاكِرًا وَصَبُورًا وَإِنَّ الَّذِينَ هُمْ يُنصرونَ اللَّهُ بِأَمْوَالِهِمْ
 وَأَنْفُسِهِمْ وَيَصْبِرُونَ فِي الشَّدَائِدِ ابْتِغَاءً لَوَجْهِ اللَّهِ أُولَئِكَ كَانُوا فِي أَزَلٍ
 الْأَزَالِ يَنْصُرُ اللَّهُ مَنْصُورًا وَلَوْ يُقْتَلُونَ وَيُجْرَقُونَ فِي الْأَرْضِ لِأَنَّهُمْ
 خَلِقُوا مِنَ الْأَرْوَاحِ وَكَانُوا فِي هَوَاءِ الرُّوحِ بِإِذْنِ اللَّهِ مَطْبُورًا وَلَا
 يَلْتَفِتُونَ إِلَى جَسَادِهِمْ فِي الْمَلِكِ وَيَشْتَقُونَ الْبَلَايَا فِي سُبُلِ بَارِيهِمْ كَالْـ^{شَيْئًا}
 الْمَجْرِمِ إِلَى الْعُقْرَانِ وَالرَّضِيعِ إِلَى ثَدْيِ رَحْمَةِ اللَّهِ وَكَذَلِكَ يُذَكِّرُكُمْ الْوَرَقَاءُ

بِأَذْكَارِ الرُّوحِ لَعَلَّ النَّاسَ يَنْقَطِعُونَ عَنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ وَيَرْجِعُونَ
إِلَى مَقَرِّ قُدْسٍ مَشْهُودًا وَقُضِيَ الْأَيَّامُ إِلَيَّ أَنْ اجْتَمَعْتُ فِي حَوْلِ الْوَجِيدِ
مِيرْزِمَةَ مِنْ قَرْيَةِ النَّبِيِّ بَارَكَهَا اللَّهُ بَيْنَ الْقُرَى وَدَفَعَ اسْمَهَا فِي اللُّوحِ الَّذِي
كَانَ أُمُّ الْكِتَابِ عَنْهُ مَفْضُولًا وَاتَّبَعُوا حُكْمَ اللَّهِ وَطَافُوا حَوْلَ الْأَمْرِ
وَأَنْفَقُوا أَمْوَالَهُمْ وَبَدَلُوا كَلِمَاتِ الْأَمْرِ مِنْ ذَخَائِرِ الْمُلْكِ وَمَا خَافُوا مِنْ أَحَدٍ
إِلَّا اللَّهَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا وَكَانَ قُلُوبُهُمْ زُبُرًا لِحَدِيدٍ فِي ضَيْرِ اللَّهِ
وَمَا أَخَذْتَهُمْ لَوْمَةً لِأَيْمٍ وَمَا مَنَعَهُمْ إِعْرَاضٌ مُعْرِضٍ وَكَانُوا فِي مَدَائِنِ الْأَرْضِ
كَأَعْلَامِ الْقُدْسِ بِاسْمِ اللَّهِ مَرْفُوعًا وَبَلَغَ الْأَمْرُ إِلَى مَقَامِ الَّذِي سَمِعَ
رَبِّسُ الظُّلْمِ الَّذِي كَفَرَ بِاللَّهِ وَأَشْرَكَ بِجَمَالِهِ وَأَعْرَضَ بِبُرْهَانِهِ وَكَانَ
أَشَقَى النَّاسِ فِي الْأَرْضِ وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ رِجَالُ الَّذِينَ هُمْ كَانُوا فِي سُورِيقِ
الْمُخْلِدِ مَسْتَوْرًا أَنْ يَا أَهْلَ الْقَرْيَةِ فَاشْكُرُوا اللَّهَ بَارِكْ لَكُمْ بِمَا أَنْعَمَ
بِالْحَقِّ وَفَضَّلَكُمْ عَلَى الَّذِينَ هُمْ كَانُوا عَلَى الْأَرْضِ مَجِيئُ شَرِّكُمْ بِإِلْقَائِهِ

وَعَرَفَكُمْ نَفْسَهُ وَرَزَقَكُمْ مِنْ أَثْمَارِ سِدْرَةِ الْفِرْدَوْسِ بَعْدَ الَّذِي كَانَ الْكُلُّ
 عَنْهَا مَحْرُومًا وَفَارَزَكُمْ بِأَيَّامِهِ وَأَرْسَلَ إِلَيْكُمْ نَمَاتِ الْقُدْسِ وَقَلْبَكُمْ
 إِلَى يَمِينِ الْأَحَدِيَّةِ وَقَرَّبَكُمْ إِلَى بُقْعَةِ عِزِّ مَبْرُوكًا كَذَلِكَ يَمُنُّ عَلَى
 مَنْ يَشَاءُ وَيَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ عِبَادَ الَّذِينَ هُمْ كَانُوا عَنْ كُلِّ مَنْ عَلَى الْأَرْضِ
 مَقْطُوعًا إِذَا فَا بَشُرُوا فِي أَنْفُسِكُمْ ثُمَّ انْفَجَرُوا عَلَى مَنْ فِي الْمَلِكِ مَجْمُوعًا
 فَاعْلَمُوا بِأَنَّ اللَّهَ كَتَبَ أَسْمَاءَكُمْ فِي صَحَائِفِ الْقُدْسِ وَقَدَّرَ لَكُمْ فِي الْفِرْدَوْسِ
 مَقَامًا مَحْمُودًا فَوَاللَّهِ لَوْ يَظْهَرُ مَقَامُ أَحَدٍ مِنْكُمْ عَلَى مَنْ عَلَى الْأَرْضِ لَيَقْدُرَنَّ
 أَنْفُسُهُمْ ابْتِغَاءً لِهَذَا الْقَامِ الَّذِي كَانَ بِيَدِ اللَّهِ مَخْلُوقًا وَلَكِنْ لَحْتَجَبَ عَنْ
 عِيُونِ النَّاسِ لِيَمَيِّزَ الْخَبِيثُ مِنَ الطَّيِّبِ كَذَلِكَ يَبْلُوهُمْ اللَّهُ فِي الْمَلِكِ لِيُظْهَرَ
 مَا فِي قُلُوبِهِمْ كَمَا ظَهَرَ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا وَكَمْ مِنْ عِبَادٍ عَبْدُوا اللَّهَ فِي أَيَّامِهِمْ
 وَأَمَرُوا النَّاسَ بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَبَكَوْا فِي مَصَائِبِ إِلِ اللَّهِ وَغَمَّضُوا عَيْنَاهُمْ
 فِي جَيْنِ الصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الرِّيَازَاتِ لِإِظْهَارِ تَوَجُّهِهِمْ إِلَى مَبْدَأِ الْقُدْسِ مَسْجُودًا

فَلْتَأْتِيَهُمُ الْحَقُّ لَعَرَضُوا عَنْهُ وَكَفَرُوا بِهِ إِلَى أَنْ قَتَلُوهُ بِأَيْدِيهِمْ وَكَانُوا بِأَفْعَالِهِمْ
مَسْرُورًا كَذَلِكَ يُبْطِلُ اللَّهُ أَعْمَالَ الَّذِينَ هُمْ اسْتَكْبَرُوا عَلَيْهِ وَيَقْبَلُ
أَعْمَالَ الَّذِينَ هُمْ أَقْبَلُوا إِلَى اللَّهِ وَخَضَعُوا لِطَلْعَتِهِ وَكَانُوا فِي سَبِيلِ الرِّضَاءِ
مَسْلُوكًا فَذِكْرُوا يَا أَهْلَ الْقَرْيَةِ نِعْمَةَ اللَّهِ الَّتِي أَنْعَمَ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ وَعَلِمَ كُمْ
مَا لَعَلَّه كُلُّ عُلَمَاءِ الْأَرْضِ الَّذِينَ هُمْ مِنْ كِبَرِ عَمَائِهِمْ وَثِقَلِهَا مَا يَقْدِرُونَ
أَنْ يَمْشُوا عَلَى الْأَرْضِ إِذَا حَرَّكَوْنَ كَانَتْهَا يَحْرُكُ عَلَى الْأَرْضِ جَبَلٌ غَلِيظٌ مَبْعُوضًا
فَوَاللَّهِ يَنْبَغِي لَكُمْ يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ بِأَنْ تُقَدِّسُوا أَنْفُسَكُمْ عَنْ كُلِّ مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ
وَتَشْكُرُوا اللَّهَ فِي كُلِّ الْأَيَّامِ وَاللَّيَالِي بِمَا اخْتَصَّكُمْ بِفَضْلِ الَّذِي لَمْ يَكُنْ لِدُونِكُمْ
فِيهِ نَصِيبًا وَتَحْكُوا عَنِ اللَّهِ بَارِكُمْ بِحَيْثُ تَهَبْتُمْ مِنْكُمْ رَاحَةً اللَّهُ وَتَكُونُوا
بِذَلِكَ مُمْتَاذِينَ الَّذِينَ هُمْ كَفَرُوا وَأَشْرَكُوا وَكَذَلِكَ تَعْظُمُ الْوَرَقَاءُ وَتُعَلِّمُكُمْ
سُبُلَ الْعِلْمِ لِتَكُونُوا فِي دِينِ اللَّهِ رَاسِخًا وَعَلَى الْحَبِّ مُسْتَقِيمًا اتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ بِالْغَفْلَةِ وَلَا تَمْنُوا عَلَى اللَّهِ فِي إِيْمَانِكُمْ بِمُظْهِرِ نَفْسِهِ بِلِ اللَّهِ يَمُنُّ

عَلَيْكُمْ بِمَا اتَّذَكُرْتُمْ عَلَى الْأَمْرِ وَعَرَفْتُمْ سُبُلَ الْعِزِّ وَالتَّقْوَى وَاللِّهْمَّ بِبَدَائِعِ عِلْمِهِ
 مَخْرُوجًا فَهَنِيئًا لَكُمْ يَا أَهْلَ الْقُرْبَى وَبِاصْبِرْتُمْ فِي زَمَنِ اللَّهِ عَلَى الْبِئْسَاءِ وَالضَّرِّ
 وَبِمَا سَمِعْتُمْ بِأَذَانِكُمْ وَشَهِدْتُمْ بِعُيُونِكُمْ فَسَوْفَ يُجْزِيكُمْ اللَّهُ لِحَسَنِ الْجَزَاءِ وَيُعْطِيكُمْ
 مَا تَرْضَى بِهِ أَنْفُسَكُمْ وَيَثْبُتُ أَسْمَاءُكُمْ فِي كِتَابٍ قُدْسٍ مَكُونًا فَاجْهَدُوا
 بِأَنْ لَا تَبْطَلُوا الصُّبْحَ بَارِكُمْ بِالشُّكْرِ وَكُونُوا رَاضِيًا بِمَا قَضَى اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَبِكُلِّ مَا
 يَنْصِبُ مِنْ بَعْدِ لَأَنَّ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا وَزُخْرُفَهَا سَيَمُضِي أَقْلَ مِنْ أَنْ يَلْبَقَاءَ
 لَهَا وَتُحْضَرُونَ فِي مَقْعَدٍ عِزٍّ مَحْبُوبًا فَطُوبَى لَكُمْ وَاللَّذِينَ هُمْ فَدَّوْا أَنْفُسَهُمْ فِي
 أَيَّامِ اللَّهِ وَكَانُوا مِنَ الَّذِينَ طَارُوا فِي هَوَاءِ الْحُبِّ وَوَرَدُوا عَلَى مَقَرِّ الذِّهْنِ كَانُوا
 عَنْ غَيْرِهِمْ مَمْنُوعًا فَاذْكُرُوا قَلَمَ الْقُدْسِ مَا قَضَى عَلَى الْوَجِيدِ مِنْ أَعَادِي
 نَفْسِ اللَّهِ لِيَكُونَ أَمْرُهُ فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى بِالْحَقِّ مَذْكُورًا فَلَمَّا سَمِعَ الذِّهْنُ كَفْرًا
 وَشَقِيئًا اسْتَكْبَرَ وَبَغَى أَرْسَلَ جُنُودَ الْكُفْرِ وَأَمْرَهُمْ بِأَنْ يَقْتُلُوا الَّذِينَ مَاحَلَّ
 الْأَرْضُ بِمِثْلِهِمْ فِي إِيْمَانِهِمْ بِاللَّهِ وَيَسْفِكُوا دِمَاءَ الْبَتَى كَانَتْ بِهَا كَلْشَى مُطَهَّرًا

وَأَمْرَ الْخَبِيثِ فِي الْمَلَأِ بِغَيْرِ مَا نَزَلَ اللَّهُ فِي الْكِتَابِ وَكَذَلِكَ كَانَ الْحُكْمُ مِنْ عِنْدِهِ
 مَقْضِيًّا وَقَرَّرَ لِلْجُنُودِ رُئَسِيَّ الَّذِينَ هُمَا كَفَرُوا بِاللَّهِ وَأَيَاتِهِ وَبَاعُوا بِنَفْسِهِمْ بِدُنْيَاهُمْ
 وَاشْتَرَوْا لِأَنْفُسِهِمْ عَذَابَ الْبَاقِيَةِ الدَّائِمَةِ وَكَانُوا يَظْلِمُونَ إِلَى قَهْرِ اللَّهِ مُسْتَقْبِلًا
 وَأَتَيَا مَعَ جُنُودِ الْكُفْرِ وَعَسَاكِرِ الشِّرْكِ إِلَى أَنْ حَاصَرُوا جُنُودَ اللَّهِ وَاجْتَابَهُ وَكَانُوا
 مِنْ أَشْرِ الثَّلَاثِ فِي أَمْرِ الْكِتَابِ مِنْ قَلَمِ الْأَمْرِ مَكْتُوبًا وَحَارَبُوا مَعَ أَصْحَابِ اللَّهِ
 وَجَادَلُوا مَعَهُمْ وَنَازَعُوا بِهِمْ وَعَادُوا كَمَا كَانُوا مُقْتَدِرًا عَلَيْهِ لِيَغْلِبُوا عَلَى جُنُودِ
 الْحَقِّ وَلَكِنْ جَعَلَهُمُ اللَّهُ فِي حَرْبِهِمْ بِأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ مَغْلُوبًا فَلَمَّا عَجَزُوا عَنْ
 حِزْبِ اللَّهِ وَأَوْلِيَّيَاهُ دَبَّرُوا فِي الْأَمْرِ وَمَكْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَشَاوَرُوا بَيْنَهُمْ إِلَى أَنْ
 أَرْسَلُوا إِلَى الْوَحِيدِ رَسُولًا بِلِسَانِ كَذِبٍ مَكْرِيًّا وَدَخَلَ رَسُولُ الشَّيْطَانِ
 إِلَى الْوَحِيدِ وَقَالَ أَنْتَ ابْنُ مُحَمَّدٍ وَإِنَّا كُنَّا مُقِرُّ بِفَضْلِكَ عَلَيْنَا وَمَا جُنَّا لِنُعَارِكَ
 مَعَكَ بَلْ نُزِيدُ الْأَصْلَاحَ فِي أَمْرِكَ وَنَسْمَعُ مِنْكَ مَا تَأْمُرُنَا وَنَتَّبِعُ قَوْلَكَ وَمَا
 نُخَالِفُكَ فِي الْحَكِيمِ مِنْ أَقْلٍ مِنَ الذَّرْدَرَا إِذَا فَتَحَ فَمُ التَّرِيحِ وَنَطَقَ رُوحُ

الْقُدَيْسِ بِلِسَانِ الْوَجِيدِ وَقَالَ يَا قَوْمِ إِنْ تَعَرُّوْا بِفَضْلِي فَتَعْرِفُوْنِي أَنَا ابْنُ مُحَمَّدٍ رَسُولِ
 اللَّهِ لِحَبِيْبَتِي عَلِيْنَا بِجَنُودِ الْكُفْرِ وَحَاصِرَتِي مَوْنَا وَكُنْتُمْ عَنْ أَمْرِ اللَّهِ مُعْرِضًا وَعَلَيْهِ بَيِّنَاتٌ
 وَيَا قَوْمِ اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَلَا تَدْعُوا أَمْوَالَ اللَّهِ عَنْ وَرَثَتِكُمْ وَخَافُوا لَعْنَةَ
 اللَّهِ الَّتِي خَلَقَكُمْ وَرَزَقَكُمْ وَأَنْزَلَ عَلَيْكُمْ آيَاتٍ عَزِيْبَةً وَيَا قَوْمِ سَيَفِي
 الْمَلِكُ وَجُنُودُكُمْ ثُمَّ الَّذِي أَرْسَلَكُمْ بِالظُّلْمِ فَانظُرُوا إِلَى مَا قَضَيْتُ عَلَى أُمَّ الْقَبْلِ
 وَتَبَهَّؤْا فِي أُمُورِ الْبَيْتِ كَأَنْتُمْ مِنْ قَبْلُ مَقْضِيًّا وَيَا قَوْمِ مَا أَنَا إِلَّا عَبْدٌ أَمِنْتُ
 بِاللَّهِ وَآيَاتِهِ النَّازِلَةَ عَلَى لِسَانِ عَلِيٍّ بِالْحَقِّ وَإِنْ لَنْ تَرْضَوْا بِنَفْسِي بَيْنَكُمْ أَصَافِرُ إِلَى اللَّهِ
 وَمَا أُرِيدُ مِنْكُمْ شَيْئًا اتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَسْفِكُوا دِمَاءَ أَحِبَّائِهِ وَلَا تَأْخُذُوا أَمْوَالَ النَّاسِ
 بِالْبَاطِلِ وَلَا تَكْفُرُوا بِاللَّهِ بَعْدَ الَّذِي ادْعَيْتُمْ إِلَى الْإِيمَانِ فِي أَنْفُسِكُمْ وَكَذَلِكَ أَنْصَحُكُمْ
 بِالْعَدْلِ فَاتَّبِعُوا نَصِيْحَتِي وَلَا تَتَّبِعُوا عَنَ أَمْوَالِ الَّذِي كَانَ عَنْ أَفْقِ الرُّوحِ مَشْرُوقًا
 وَيَا قَوْمِ أَنْقَلِبُوا رَجُلًا إِنْ يَقُولَ رَبِّي اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِآيَاتِ الْبَيِّنَاتِ تَعَجُّرُ عَنْ
 إِدْرَاكِهَا عَقُولُ الْخَلَائِقِ مَجْمُوعًا فَارْحَمُوا عَلَيَّ أَنْفُسِكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا هَوَىٰكُمْ

سَخَّرُونَ مِنْ هَذِهِ الدُّنْيَا الْغَايِبَةَ وَتَحْضُرُونَ بَيْنَ يَدَيِّ مُقْتَدِرٍ قِيَوْمًا
وَتُسْتَلُونَ عَمَّا فَعَلْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَتَجْزُونَ بِكُلِّ مَا عَمِلْتُمْ فِي الدَّوَلَةِ الْبَاطِلَةَ
وَهَذَا مَا قَصَى حُكْمًا فِي الْوَجْهِ عِزٍّ مَحْتَوًمَا وَكَتَرَبَيْتَهُمُ الرُّسُلُ وَالرَّسَائِلُ
إِلَى أَنْ وَضَعُوا كِتَابَ اللَّهِ بَيْنَهُمْ وَأَقْسَمُوا بِهِ وَخَتَمُوهُ وَارْسَلُوهُ إِلَى جَمَالِ
عِزٍّ وَحَيْدًا وَكَذَلِكَ كَانُوا أَنْ يَخْدَعُوا فِي أَمْرِ اللَّهِ وَعَاهَدُوا بِلِسَانِهِمْ
مَا لَمْ يَكُنْ فِي قُلُوبِهِمْ وَكَانَ الْغَيْلُ فِي صُدُورِهِمْ كَالنَّارِ الَّتِي كَانَتْ فِي ظِلَالِ
الْمَكْرِ مَسْتُورًا وَأَسْتَرْجُوا مِنَ الْوَجِيدِ بَانَ يُشْرِفُ بِقُدُومِهِ، أَمَا كَيْفَهُمْ
وَمَخَافَتَهُمْ وَكَذَّبُوا فِي الْعَهْدِ وَالْمِيثَاقِ وَكَانُوا عَلَى مَهْدِ النَّفْسِ وَالْهَوَى مَرُودًا
فَلَمَّا حَضَرَ بَيْنَ يَدَيَّ الْوَجِيدِ كِتَابُ اللَّهِ قَامَ وَقَالَ لِلْمَلَائِكَةِ فِي حَوْلِهِ يَا قَوْمِ
قَدْ جَاءَ الْوَعْدُ وَأَتَتْ الْقَضَا يَا بِالْحَقِّ وَأَنَا ذَاهِبٌ إِلَيْهِمْ لِيُظْهِرَ مَا قَدَّرَ لِي
خَلْفَ سُورَاتِي الْقَضَاءِ وَكَذَلِكَ كَانَ عَلَى رِيهِ فِي كُلِّ حِينٍ مُتَوَكِّلًا وَوَحْدًا
الْوَجِيدُ عَلَى عَسَاكِرِ الظُّلْمِ وَجُنُودِ الشَّيْطَانِ مَعَ أَنْفُسٍ مَعْدُودًا إِذَا

فَامُوا وَاسْتَقْبَلُوهُ وَقَدَّمُوهُ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ فِي الْمَشْرِ وَالْمَجْلُوسِ وَكَانَ بَيْنَهُمْ آيَاتُ
مَعْدُودًا وَكُتِبُوا عَلَىٰ لِسَانِهِ إِلَىٰ أَهْلِ الْقَرْيَةِ بِأَن تَفَرَّقُوا وَلَا بَأْسَ عَلَيْكُمْ
إِلَىٰ أَنْ جَعَلُوهُمْ أَشْتَاتًا وَدَخَلُوا اجْنُودَ الْكُفْرِ فِي مَحَلِّهِمْ وَمَكْرُوا عَلَيْهِمْ مَكْرًا كَبِيرًا
فَلَمَّا أَظْمَنَتِ قُلُوبُهُمْ وَنَفْسُهُمْ كَسْرًا وَأَمِيقَاتِهِمْ وَنَقَضُوا عَهْدَهُمْ وَخَالَفُوا
حُكْمَ اللَّهِ بَيْنَهُمْ وَنَكَثُوا عَهْدَ الْكِتَابِ بِهِمْ وَيَذَلِكُ كُتِبَ أَسْمَاءُهُمْ فِي الْأَلْوَابِ
مِنْ قَلَمِ اللَّهِ مَلْعُونًا إِلَىٰ أَنْ أَخَذُوا الْوَجِيدَ وَهَتَكُوا حُرْمَتَهُ وَعَمَرُوا لَجْدَهُ
وَفَعَلُوا بِهِ مَا يَجْرِي مِنْ عِبُونِ أَهْلِ الْفِرْدَوْسِ مَذَامِعُ حُمُرٍ مَمْرُوجًا إِلَّا
لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَىٰ الَّذِينَ ظَلَمُوا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ الَّذِينَ هُمْ يَظْلِمُونَ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ الَّتِي
كَانَتِ الشَّمْسُ فِي غَمَامٍ الْقُدْسِ مَسْتُورًا وَمَا رَضُوا بِمَا فَعَلُوا وَقَتَلُوا
مِنْ أَهْلِ الْقَرْيَةِ فِي سِنِينَ مُتَوَالِيَاتٍ وَأَسَارُوا إِنْسَانَهُمْ وَنَهَبُوا أَمْوَالَهُمْ
وَمَا خَافُوا عَنِ اللَّهِ إِلَّا خَلْقَهُمْ وَرَبَّاهُمْ وَكَانُوا أَنْ يَسْتَسْبِقُوا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ فِي الظُّلْمِ وَمِمَّا أَلْفَى الشَّيْطَانُ فِي صُدُورِهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِأَعْمَالِهِمْ شَهِيدًا

إِلَىٰ أَنْ أَرْتَفَعُوا الرُّؤُوسَ عَلَى الْأَسْنَانِ وَالرِّمَاحَ وَدَخَلُوا فِي أَرْضِ الْبَيْتِ شَرَفَهَا
 اللَّهُ عَلَىٰ جَمِيعِ بَقَاعِ الْأَرْضِ فِيهَا اسْتَوَى الرَّحْمَنُ عَلَى عَرْشِهِ سِيمَ عَظِيمًا وَجَبْنَ
 وَرُودِهِمْ فِي الْمَدِينَةِ اجْتَمَعُوا عَلَيْهِمُ الْخَلَائِقُ وَمِنْهُمْ إِذْ وَهُمْ بِلِسَانِهِمْ وَمِنْهُمْ جَمُوعٌ
 بِأَيْدِيهِمْ وَكَانَ أَهْلُ السَّمَوَاتِ يَعْضُونَ أَنَامِلَ الْحَيْرَةِ عَمَّا فَعَلُوا أَهْلَاءَ
 الْمُشْرِكِينَ يَطْلَعَاتٍ عِزْمِينًا وَدَخَلُوهُمْ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ اللَّهُ يُعَلِّمُ مَا وَرَدَ
 عَلَيْهِمْ بَعْدَ الدُّخُولِ وَهُوَ مُحْصِي كُلِّ شَيْءٍ فِي كِتَابٍ عِزْمِينًا أَنْ يَأْجَمَالَ
 الْقُدْسَ لَيْسَ هَذَا أَوَّلَ مَا فَعَلُوا الْمُشْرِكُونَ فِي الْأَرْضِ قَدْ قَتَلُوا الْحُسَيْنَ وَ
 أَصْحَابَهُ ثُمَّ آسَرُوا أَهْلَهُ وَإِذَا يَبْكُونَ عَلَيْهِ وَيَتَضَرَّعُونَ فِي كُلِّ صَبَاحٍ وَعَشِيًّا
 قُلْ يَا مَلَائِئِةَ الْبَهَائِمِ أَمَا اسْتَدَلَلْتُمْ بِحَقِيَّةِ الْحُسَيْنِ وَأَصْحَابِهِ بِمَا فَعَلُوا أَنْفُسَهُمْ
 وَبَدَلُوا أَمْوَالَهُمْ وَكُنْتُمْ مُبْذِلَاتٍ مُتَذَكِّرَاتٍ كَيْفَ تَنْسِبُونَ هُوَ أَوْلَاءُ الشُّهَدَاءِ لَكُنَّ
 بَعْدَ الَّذِي بَدَلُوا أَمْوَالَهُمْ وَنِسَاءَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَجَاهِدُوا فِيهِ إِلَىٰ أَنْ قُتِلُوا
 يُطْرُقُ شَتَّىٰ بَحِيثٌ مَا سَمِعَتْ أُذُنٌ وَلَا رَأَتْ أَعْيُنٌ الْخَلَائِقِ بِجَمُوعًا وَإِذَا

قِيلَ لَهُمْ لِمَ قَتَلْتُمُ الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَأَيَاتِهِ يَقُولُونَ وَجَدْنَا هُمْ كُفْرَاءُ فِي الْأَرْضِ
 قُلْ فَوَاللَّهِ هَذَا مَا خَرَجَ مِنْ أَفْوَاهِكُمْ مِنْ قَبْلُ عَلَى النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ إِلَىٰ أَنْ
 قَتَلْتُمُوهُمْ بِأَسْيَافٍ غَلِيٍّ مَشْحُوزًا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا وَوَيْلٌ لَّكُمْ
 بِمَا كَفَرْتُمْ بِرُسُلِ اللَّهِ وَقُتِلْتُمْ عَلَيْهِمْ بِالْمَحَارِبَةِ إِلَىٰ أَنْ سَفَكْتُمْ دِمَاءَهُمْ بِغَيْرِ حَقٍّ
 وَيَشْهَدُ بِأَفْعَالِكُمْ مَا رَفِعَ عَلَى الْوَجْهِ حِفْظٌ مَسْتُورًا قُلْ أَمَا قَرَأْتُمْ فِي الْكِتَابِ
 مَا يُفَصَّلُ بِهِ بَيْنَ الضَّالِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالكَاذِبِ بِقَوْلِهِ الْحَقُّ فَمَنَّمَا أَلْمُوتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 فَلِمَ كَذَّبْتُمُ الَّذِينَ شَهِدَ اللَّهُ بِصِدْقِهِمْ فِي كِتَابِ الذِّكْرِ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ وَكَانَ
 مِنَ اللَّوْحِ مَنْزُورًا وَأَنْتُمْ مَا اسْتَشَعَرْتُمْ وَنَبَذْتُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَن دَرَائِكُمْ
 وَقَتَلْتُمُ الَّذِينَ هُمْ مَتَمَّنُوا الْمَوْتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَتَشْهَدُ بِذَلِكَ أَعْيُنُكُمْ وَأَلْسِنُكُمْ
 وَقُلُوبُكُمْ وَمِنْ دَرَائِكُمْ كَانَ اللَّهُ شَهِيدًا فَأَقْبَلْ لَكُمْ بِمَا سَفَكْتُمْ دِمَاءَ الَّذِينَ
 مَارَاتُ عَيْنُ الْوُجُودِ بِمِثْلِهِمْ وَكَذَّبْتُمُوهُمْ بَعْدَ صِدْقِهِمْ بِنَصْرِ الْكِتَابِ
 وَاتَّبَعْتُمُ الَّذِينَ مَا يَرُضُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَنْقُصَ ذَرَّةٌ مِنْ إِعْتَابِهِمْ

وَمَا هُمْ فِي الْمُلْكِ إِلَّا يَأْكُلُوا الْأَمْوَالَ النَّاسِ وَيُقْعَدُوا عَلَى رُؤُسِ الْمَجَالِسِ وَ
 يَذُكُّكَ يَفْتَخِرُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ عَلَى مَنْ عَلَى الْأَرْضِ جَمِيعًا فَوَاللَّهِ يَنْبَغِي لَكُمْ إِيَّانَ
 تَخَذُوا وَهُوَ لَأَوْلَاءِ الْفَسَاءِ لِأَنْفُسِكُمْ وَلِيَأْمِنَ دُونَ اللَّهِ وَتَتَّبِعُوهُمْ إِلَى أَنْ تَدْخُلُوا
 مَعَهُمْ نَارَ الَّتِي كَانَتْ لِلشُّرِكِينَ مَخْلُوقًا قُلْ فَوَاللَّهِ لَوْ تَشْعُرُونَ فِي أَنْفُسِكُمْ
 أَقَلَّ مِنْ إِنْ لَتَمَحَّوْا كُتُبَكُمْ الَّتِي كُتِبَتْ بِغَيْرِ إِذْنِ اللَّهِ وَيَضْرِبُونَ عَلَى رُؤُسِكُمْ
 وَيَفْرُونَ مِنْ بِيُوتِكُمْ وَتَسْكُونُ فِي الْجِبَالِ وَمَا نَأْكُلُونَ إِلَّا حِمَامًا مَسْنُونًا قُلْ
 قَدْ قَضَى غَضَبُ الَّذِينَ هُمْ أَسْتَشْهَدُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْتَظِرُونَ فِي هَوَاءِ الْقُرْبِ
 وَيَطُوفُونَ فِي حَوْلِ عَرْشِ عَظِيمًا وَفِي كُلِّ جَبِينٍ نَزَلُ عَلَيْهِمْ مَلَائِكَةُ الْفَضْلِ
 وَنُبِّئُهُمْ بِمَقَامِ عِزِّ مَحْمُودًا وَفِي كُلِّ يَوْمٍ يَتَجَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ بِطِرَازِ الَّذِي لَوْ يَظْهَرُ
 عَلَى أَهْلِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخِرُونَ مَنْصَعِقًا قُلْ يَا مَلَاءَ الْأَشْقِيَاءِ لَا
 تَفْرَحُوا بِأَعْمَالِكُمْ فَسَوْفَ تَرْجِعُونَ إِلَى اللَّهِ وَتَحْشَرُونَ فِي مَشْهَدِ الْعِزِّ فِي يَوْمِ
 الَّذِي تَرْتَلُونَ فِيهِ أَرْكَانَ الْخَلَايِقِ مَجْمُوعًا وَيُخَاصِمُكُمْ اللَّهُ بِعَدْلِهِ بِإِفْعَالِهِ

بِحَبَابِهِ فِي أَيَّامِ الْبَاطِلَةِ وَلَنْ يُعَادِرَ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِلَّا وَهُوَ عَلَيْكُمْ مُعَرَّضٌ
وَيُجَزَّوْنَ بِمَا كُتِبَتْ أَيْدَاكُمْ وَلَنْ يَعْزُبَ عَنِ عِلْمِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ اللَّهُ كَانَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُجِيبًا فَسَوْفَ يَقُولُونَ الظَّالِمُونَ فِي آسَفِ دَرَكَاتِ النَّارِ
فَيَأْتِيَتْ مَا اتَّخَذْنَا هَذِهِ الْعُلَمَاءَ لِأَنْفُسِنَا خَلِيلًا أَنْ يَا أَهْلَ الْقَرْيَةِ
فَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ الْكُفْرِ وَأَنْقَذَكُمْ بِالْفَضْلِ
وَهَدَيْكُمْ إِلَى سَاحَةِ إِسْمِ وَحِيدًا وَإِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ الْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ وَجَمَعَكُمْ
بِالْحَقِّ وَرَفَعَ أَسْمَكُمْ وَأَنْزَلَ عَلَيْكُمْ الْآيَاتِ مِنْ لِسَانٍ عِزِّ مُحِبُّوْبًا ثُمَّ أَذَكُّوْا
حِينَ الَّذِي مَرَرْنَا عَلَيْكُمْ بِجُنُودٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَفَتَحْنَا عَلَيْكُمْ أَبْوَابَ الْفِرْدَوْسِ
وَكُنْتُمْ مُجْتَمِعًا يَمُّ الْقَلْعَةِ وَوَسْوَسَ الشَّيْطَانُ بَعْضَكُمْ وَالْقَى فِي قُلُوبِكُمُ الرِّجْعَ
إِذَا وَجَدْنَا بَعْضَكُمْ مُضْطَرِبًا ثُمَّ مَتْرُلُوْا وَلَكِنْ عَفَوْنَا عَنِ الَّذِينَ هُمْ أَضْطَرُّوْا حَتَّى
مِنْ لَدُنَّا عَلَيْكُمْ وَعَلَى مَنْ عَلَى الْأَرْضِ جَمِيعًا قُلْ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْقَرْيَةِ أُولَئِكَ أَشْرَ الثَّالِثِ كَمَا أَنْتُمْ خَيْرُ الْعِبَادِ وَكَذَلِكَ لَحَصَيْنَا الْأَمْرَ

فِي لَوْحِ الذِّبْرِ كَانَ بِخَاتَمِ الْعِزِّ مَخْتُومًا وَإِنَّ الَّذِينَ هُمْ مَاحْضَرُوا بَيْنَ يَدَيِ
 الْوَجِيدِ وَحَارَبُوا مَعَهُ وَجَادَ لَوْهُ بِالْبَاطِلِ أُولَئِكَ لِعِينُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَ
 حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ مِنْ مُقْتَدِرٍ حَكِيمًا يَا حَيَّاءَ اللَّهِ مِنْ أَهْلِ تِلْكَ
 الْقَرْيَةِ فَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ ثُمَّ اشْكُرُوهُ بِمَا فَضَّلَكُمْ بِالْحَقِّ وَأَصْبَحْتُمْ بِرَحْمَةٍ
 مِنَ اللَّهِ وَكُنْتُمْ عَلَى مَنَاهِجِ الْقُدْسِ مُسْتَقِيمًا إِنَّ يَا أَشْجَارَ الْقَرْيَةِ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ
 بَارِئِكُمْ بِمَا هَبَّتْ عَلَيْكُمْ نَسَائِمُ الرَّبِيعِ فِي فَصْلِ عِزٍّ أَحَدِيًّا وَأَنَّ يَا أَرْضَ
 تِلْكَ الْقَرْيَةِ فَاشْكُرِي رَبَّكَ بِمَا بَدَّلَ لَكَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَشْرَقَ عَلَيْكَ أَنْوَارُ
 الرُّوحِ عَنْ أَفُقِ نُورِ عِزِّي يَا دَانَ يَا هَوَاءَ الْقَرْيَةِ فَادْكُرِ اللَّهَ فِيمَا صَفَّكَ عَنْ
 غُبَارِ النَّفْسِ وَالْهَوَىٰ وَبَعَثَكَ بِالْحَقِّ وَجَعَلَكَ عَلَىٰ نَفْسِهِ مَعْرُوضًا فَهَيِّئَا
 لَكَ يَا حَيُّي بِمَا وَفَيْتَ بِعَهْدِكَ فِي يَوْمِ الذِّبْرِ فِيهِ خُلِقَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ
 وَأَخَذْتَ كِتَابَ اللَّهِ بِقُوَّةِ إِيمَانِكَ وَصِرْتَ مِنْ نَفَعَاتِ أَيَّامِهِ إِلَى حَرَمِ الْجِبَالِ
 مَقْلُوبًا إِذَا بَشَّرَ فِي الْمَلَاءِ الْأَعْلَىٰ بِمَا ذُكِرْتَ فِي لَوْحِ الذِّبْرِ تَعَلَّقَتْ بِهِ أَرْوَاحُ

الْكُتُبِ وَمِنْ وَرَائِهَا أُمُّ الْكِتَابِ الَّتِي كَانَتْ فِي حِصْنِ الْعِصْمَةِ مَحْفُوظًا كَذَلِكَ
 يَجْزِي اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ هُمْ أَمْنَوِيهِ وَيَأْيَاتِيهِ وَيَأْخُذُ الَّذِينَ هُمْ ظَلَمُوا فِي الْأَرْضِ الْأَ
 لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ جَمِيعًا   أَنْ يَا قُرَّةَ الْبَقَاءِ غَيْرِ لِحْنِكَ وَعَنْ عَلَى نَعْمَاتِ
 الْوَرَقَاتِ الْمَغْنِيَاتِ عَنْ وَرَاءِ سُرَادِقَاتِ الْأَسْمَاءِ فِي جَبْرُوتِ الصِّفَاتِ لَعَلَّ
 أَطْيَارَ الْعَرْشِيَّةِ يَنْقَطِعُونَ عَنْ تُرَابِ أَنْفُسِهِمْ وَيَقْصِدُونَ أَوْطَانَهُمْ فِي مَقَامِ اللَّهِ
 كَانَ عَنِ التَّنْزِيهِ مَنْرُوهَا   أَنْ يَا جَوْهَرَ الْحَقِيقَةِ غَنَّ وَرَنَ عَلَى أَحْسَنِ النِّعَمَاتِ
 لِأَنَّ حُورِيَّاتِ الْغُرَفَاتِ قَدْ أَخْرَجْنَ عَنْ مَخَافِلِهِنَّ وَعَنْ سُرَادِقَاتِ عِصْمَةِ
 اللَّهُ لِيَبْضُتْنَ نِعْمَتَكَ الَّتِي كَانَتْ عَلَى فِصْصِ الْحَقِّ فِي قِيَوْمِ الْأَسْمَاءِ مَغْرُودًا
 وَلَا تَحْرِمُهُنَّ عَمَّا أَرَدْنَ مِنْ بَدَائِعِ إِحْسَانِكَ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ فِي رَفَائِفِ
 الْبَقَاءِ وَذِي الْفَضْلِ الْعَظِيمِ فِي جَبْرُوتِ الْعَمَاءِ وَكَانَ اسْمُكَ فِي الْمَلَأِ الْأَهْلِ
 بِالْفَضْلِ مَعْرُوفًا   أَنْ يَا جَمَالَ الْقُدْسِ إِنَّ الشُّرْكَانَ لَنْ يَمْهَلُوا بِأَنْ يَخْرُجَ
 الْهَمْسُ مِنْ هَذَا النَّفْسِ وَإِذَا يُرِيدُ الصَّوْتُ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ فَمِي يَضَعُونَ

أَيَادِي الْبَغْضَاءِ عَلَيْهِ وَأَنْتَ مَعَ عِلِّكَ بِهَذَا تَأْمُرُنِي بِالْبِدْءِ فِي هَوَاءِ هَذَا
 التَّمَاءِ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْفَاعِلُ بِالْحَقِّ وَالْحَاكِمُ بِالْعَدْلِ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ وَتَكُونُ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ حَكِيمًا وَلَوْ تَسْمَعُ بَدَاءَ عَبْدِكَ وَتَقْضِي حَاجَتَهُ بِالْفَضْلِ فَاعْذُرْهُنَّ
 بِأَحْسَنِ الْقَوْلِ وَالطَّفِ لِبَيَانِ لِيَرْجِعَنَّ إِلَى رِفَارِ فِيهِنَّ وَمَقَاعِدِ هُنَّ فِي غُرْفَاتِ
 حُمْرٍ يَا قَوْمًا وَأَنْتَ تَعْلَمُ يَا بَنِي أَبْنَيْتِ بَيْنَ الْمُشْرِكِينَ مِنَ الْيَحْزَبِينَ وَأَنْتَ الْحَاكِمُ
 بِالْأَمْرَيْنِ وَالنَّاطِرُ عَلَى الْحَكَمَيْنِ وَالظَّاهِرُ فِي الْقَمِيصَيْنِ وَالْمُشْرِقُ بِالْتَّمَسَيْنِ
 وَالْمَذْكُورُ بِالْإِسْمَيْنِ وَصَاحِبُ الْمَشْرِقَيْنِ وَالْأَمِيرُ بِالسُّورَيْنِ فِي هَذَا السُّطْرَيْنِ
 وَكَانَ اللَّهُ مِنْ وَرَائِكَ عَلَى مَا أَقُولُ عَلِيمًا وَتَعْلَمُ يَا بَنِي مَا أَخَافُ مِنْ نَفْسِي
 بَلْ بَدَلْتُ نَفْسِي وَرُوحِي فِي يَوْمِ الذِّهْيِ شَرَفْتَنِي بِلِقَائِكَ وَعَرَفْتَنِي بِدَيْعِ
 جَمَالِكَ وَالْهَمَّتَنِي جَوَاهِرُ آيَاتِكَ عَلَى كُلِّ مَنْ دَخَلَ فِي ظِلِّ أَمْرِكَ مَجْمُوعًا
 وَلَكِنْ أَخَافُ بَانَ يَتَفَرَّقُ أَرْكَانُ الْأَمْرِ فِي كَلِمَةِ الْأَكْبَرِ كَمَا تَفَرَّقُوا هَؤُلَاءِ
 الْمُغْلِبِينَ فِي يَوْمِ الذِّهْيِ سَتَوَيْتَ عَلَى أَعْرَاشِ الْوُجُودِ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ

كُلِّ مَنْ فِي الْعَالَمِينَ مَجْمُوعًا وَكَذَلِكَ فَصَلْنَا هَذَا الْأَمْرَ تَفْصِيلًا فِي لَوْحِ
 الَّذِي كَانَ جَيْثُ مِنْ سَمَاءِ الرُّوحِ مَتْرُورًا أَنْ يَأْقِصَ الْمَرْشُوشَةَ بِاللَّيْلِ
 لِأَنَّهَا إِلَى الْإِشَارَاتِ ثُمَّ أَحْرَقَ الْحُجُبَاتِ ثُمَّ أَظْهَرَ بِطِرًا زِلَافَ اللَّهِ بَيْنَ الْأَرْضِ
 وَالسَّمَاءِ ثُمَّ غَنَّ عَلَى نَعْمَاتِ الْمَكُونَةِ الْمَخْرُوجَةِ فِي رُوحِكَ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ
 الَّتِي وَرَدَّ عَلَى مَظْهَرِ نَفْسِ اللَّهِ مَا لَارَاتِ عِيُونَ الْخَلَائِقِ جَمِيعًا أَنْ يَأْجَمَالَ
 الْقُدِّيسِ لِأَمْرِ يَدِكَ وَمَا أَنَا الْأَعْبُدُكَ الْمُتَذَلِّلُ بَيْنَ يَدَيْكَ وَالْمُخَكَّومُ
 بِأَمْرِكَ إِذْ الْمَآئِنُ مَرْنِي بِالذِّكْرِ فِي ذِكْرِ اللَّهِ الْأَكْبَرِ وَكَثْرَةِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ يَدْنِي بِأَنْ
 تَأْمُرَ مَلَائِكَةَ الْفِرْدَوْسِ بِأَنْ تَحْفَظَنَ أَرْكَانَ الْعَرْشِ ثُمَّ عَلَى مَلَائِكَةِ الْعَالَمِينَ
 بِأَنْ تَحْفَظَنَ سُورِيَاتِ الْعِظَمَةِ لِئَلَّا يَشُقَّ سِتْرُ حُجُبَاتِ الْإِلَهِيَّةِ مِنْ هَذَا
 التِّدَاءِ الَّذِي كَانَ فِي صَدْرِ الْعِزِّ مَسْتُورًا أَنْ يَأْبَهُاءَ الرُّوحِ لَا تَنْتَرُ
 نَفْسَكَ بِتِلْكَ الْحُجُبَاتِ فَأَظْهَرَ بِقُوَّةِ اللَّهِ ثُمَّ فَكَّ الْخَتَمَ عَنْ إِنْاءِ الرُّوحِ الَّذِي
 كَانَ فِي أَزَلِ الْأَزَالِ بِخَاتَمِ الْحِفْظِ مَخْتُومًا لِئَهْبَ رَوَائِحِ الْعِطْرِيَّةِ مِنْ هَذَا

الْإِنَاءِ الْقَدِيمَةِ عَلَى الْخَلَائِقِ مَجْمُوعًا لَعَلَّ يَجِي الْأَكْوَانُ مِنْ نَفْسِ الرَّحْمَنِ
 وَيَقُومُونَ عَلَى الْأَمْرِ فِي يَوْمِ الَّذِي فِيهِ كَانَ الرُّوحُ عَنْ جَهَةِ الْفَجْرِ مَشْهُودًا
 قُلْ هَذَا اللُّوحُ يَا مُرْكُومًا بِالصَّبْرِ فِي هَذَا الْفَرْعِ الْأَكْبَرِ وَبِحِكْمِ عَلَيْنِكُمْ بِالْإِصْطِبَارِ
 فِي هَذَا الْبَرْعِ الْأَعْظَمِ حِينَ الَّذِي تَطِيرُ حَمَامَةٌ لِيَجَازِيَنَّ شَطْرَ الْعِرَاقِ
 وَيَهْتَبُ عَلَى الْمَمَكِنَاتِ رَوَائِحُ الْفِرَاقِ وَيُظْهِرُ عَلَى وَجْهِ السَّمَاءِ لَوْنُ الْخَمْرِ
 وَكَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ فِي أُمَّ الْكِتَابِ مَقْضِيًا قُلْ إِنْ طِيرَ الْبَقَاءُ قَدْ طَارَتْ
 عَنْ أُنْفُ الْعَمَاءِ وَارَادَتْ سَبَاءَ الرُّوحِ فِي سَيْنَاءِ الْقُدَيْسِ لِيَنْطَبِعَ فِي مِرَاتِ
 الْقَدْرِ لِحُكَامِ الْقَضَاءِ وَهَذَا مِنْ أَسْرَارِ غَيْبِ مَسْتُورًا قُلْ قَدْ طَارَتْ طَيْرُ
 الْعِزِّ مِنْ غُصْنِ وَارَادَتْ غُصْنَ الْقُدَيْسِ الَّذِي كَانَ فِي أَرْضِ الْهَجْرِ مَغْرُوسًا
 قُلْ إِنْ نَسِيمَ الْأَحَدِيَّةِ قَدْ طَلَعَ عَنْ مَدِينَةِ السَّلَامِ وَارَادَ الْهُبُوبَ عَلَى
 مَدِينَةِ الْفِرَاقِ الَّتِي كَانَتْ فِي صُحُفِ الْأَمْرِ مَذْكُورًا قُلْ يَا مَلَأَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ يَا ذَا فَالِقُوا الرِّمَادَ عَلَى وَجْهِكُمْ وَرُؤُوسِكُمْ بِمَا غَابَ الْجَمَالَ عَنْ مَدِينِ

الْقُرْبِ وَارَادَ الطَّلُوعَ عَنِ افْقِ سَمَاءٍ بَعِيدًا كُلُّ ذَلِكَ مَا قُضِيَ بِالْحَقِّ وَنَشَكَرُ
 اللَّهُ بِذَلِكَ وَيَمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا الْبَلَاءَ مَرَّةً بَعْدَ مَرَّةٍ وَأَمْطَرَ حَيْثُ عَلَيْنَا مِنْ غَمَامِ
 الْقَضَاءِ أَمْطَرَ حُزْنَ مَعْرُوفًا إِنَّ يَأْجُوهَ الْحُزْنَ فَاخْتِمْ الْقَوْلَ فِي هَذَا الذِّكْرِ
 لِأَنَّ بِذَلِكَ حَزْنَا وَحَزَنَتْ أَهْلُ مَلَأَ الْأَعْلَى ثُمَّ أَذْكَرُ عَبْدَ اللَّهِ الَّذِي سَأَلَ
 عَنْ نَبَأِهِ قَدْ كَانَ بِالْحَقِّ عَظِيمًا قُلْ تَاللَّهِ الْحَقِّ إِنَّ النَّبَأَ قَدْ قُضِيَ فِي جَمَالِ عِلِّيٍّ
 مُبِينًا ثُمَّ اخْتَلَفُوا فِيهِ الْعِبَادُ وَاعْتَرَضُوا عَلَيْهِ عُلَمَاءُ الْعَصْرِ الَّذِينَ هُمْ كَأَنْوَافِ
 حُجُبَاتِ النَّفْسِ مَحْجُوبًا وَأَنْتُمْ تُعْرَفُونَ جَمَالَ اللَّهِ فِي قُصَصِ عِلِّيٍّ قَبُومًا
 وَسَعِيرَةً كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهَذَا مَا رَقِمَ بِالْحَقِّ وَكَانَ عَلَى اللَّهِ مَحْنُومًا
 وَسَتَعْلَمُونَ نَبَأَهُ فِي زَمَنِ الَّذِي كَانَ عَلَى الْحَمِيمِ مَا يَتَى وَلَكِنْ أَنْتُمْ يَا مَلَأَ الْبِيَانِ
 فَاجْهَدُوا فِي أَنْفُسِكُمْ لِثَلَاثِ خِلَافُوا فِي أَمْرِ اللَّهِ وَكُونُوا عَلَى الْأَمْرِ كَالْجَبَلِ الَّذِي كَانَ
 بِالْحَقِّ مَرْسُومًا بِحَيْثُ لَا يَزِلُّكُمْ وَسَاوِسُ الشَّيْطَانِ وَلَا يَقْلِبُكُمْ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ
 وَهَذَا مَا يَنْصَحُكُمْ حَمَامَةُ الْأَمْرِ حِينَ الْفِرَاقِ مِنْ أَرْضِ الْعِرَاقِ بِمَا أَكْتَسَبَتْ لَيْدِي

الْمُشْرِكِينَ جَمِيعًا ثُمَّ اَعْلَوْا يَا مَلَائِكَةَ الْأَصْفِيَاءِ يَا نَافِثَةَ الشَّمْسِ يَا ذَاغَابَةَ تَحْرُكُ
 طُبُورِ اللَّيْلِ فِي الظُّلَّةِ إِذَا أَنْتُمْ لَا تَلْتَفِتُونَ إِلَيْهِمْ وَتَوَجَّهُوا إِلَى جَهَةِ قُدْسٍ مَحْبُوبًا
 أَيَاكُمْ أَنْ لَا تَدْعُوا السَّامِرِيَّ فِي أَنْفُسِكُمْ وَلَا تَعْقِبُوا الْعِجْلَ حِينَ الَّذِي يَتَنَقَّرُ بَيْنَكُمْ
 وَهَذَا خَيْرُ النَّصِيحِ مِنْ قَبْلِي عَلَيْكُمْ وَعَلَى الْخَلَائِقِ مَجْمُوعًا سَتَسْمَعُونَ نِدَاءَ
 السَّامِرِيِّ مِنْ بَعْدِي فَيَدْعُوكُمْ إِلَى الشَّيْطَانِ إِذَا الْأَقْبَلُوا إِلَيْهِ ثُمَّ أَقْبَلُوا إِلَى الْجَمَالِ
 عِزِّ خَفِيًّا إِذَا نَخَّاطِبُ كُلِّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فِي هَذِهِ الْمَدِينَةِ لَعَلَّ
 يَسْتَفِينُ كُلُّ شَيْءٍ بِمَا قَدَّرَ لَهُ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمًا وَإِنَّكَ أَنْتَ يَا حَبِيبَ الْأَنْفَلِ
 عَنْ هَذَا الْحَبِيبِ الَّذِي حَانَ بِالْحَقِّ وَفِيهِ يَهْبُتُ نَسَمَةُ اللَّهِ عَنْ جَهَةِ قُدْسٍ غَرْبِيًّا
 وَإِنَّكَ أَنْتَ يَا أَيَّتُمْهَا السَّاعَةَ كُبْرِي بِهَذِهِ السَّاعَةِ الَّتِي قَامَتْ فِيكَ بِالْحَقِّ ثُمَّ
 أَعْرَفِي هَذِهِ الْمَائِدَةَ الْبَاقِيَةَ الدَّائِمَةَ السَّمَائِيَّةَ الَّتِي كَانَتْ عَنْ غَمَامِ الْقُدْسِ وَظِلِّ
 التَّوْرِ مِنْ سَمَاءِ الْعِزِّ عَلَى اسْمِ اللَّهِ مَنْزُورًا إِنَّ يَا أَيَّتُمْهَا الْيَوْمِ تَوْرِ الْمُمَكِّنَاتِ بِهَذَا
 الْيَوْمِ الدَّرِيِّ الْمَشْرِقِيِّ الْإِلَهِيِّ الَّذِي كَانَ عَنْ أَوْقِ الْعِرَاقِ فِي شَطْرِ الْأَفَاقِ مَشْهُودًا

وَكَذَلِكَ نَفْضِلُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَنُلْقِي عَلَيْكُمْ كَلِمَاتِ الرُّوحِ وَنُعْطِي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

مَا قَدَرْنَا فِي كِتَابٍ عِزِّ مَسْطُورًا لِيَعْلَمَ كُلُّ شَيْءٍ مَعِينِ الْأَحَدِيَّةِ فِي هَذَا الرِّضْوَانِ

الَّذِي كَانَ بِالْحَقِّ مَسْكُوبًا وَالرُّوحِ عَلَيْكُمْ وَعَلَى

الَّذِينَ هُمْ طَائِفُوا فِي حَوْلِ الْأَمْرِ وَكَانُوا

إِلَى جِهَةِ الْحُبِّ مَسْلُوكًا

مطلب پنجم

و در لوح دیگری راجع باظهار امر بارک در رضوان میفرماید قولها

فَلَمَّا اخَذَ فَوْحُ اللَّهِ كُلَّ مَا سِوَاهُ فَكَتَبَ الرُّوحُ الْأَعْظَمُ شَفْتَيْهِ مَرَّةً أُخْرَى

نَادَى وَقَالَ يَا أَهْلَ مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ يَا أَهْلَ جَبْرُوتِ

الْأَمْرِ وَالْخَلْقِ طُوبَى لِي إِذَا نِكَمْتُ بِمَا سَمِعْتُ آيَاتِ الْوَصْلِ وَالْوَصَالِ

إِذَا فَاسَمِعُوا حَدِيثَ الْبُعْدِ وَالْفِرَاقِ بِمَا أَرَادَ أَنْ يَخْرُجَ عَنْ شَطْرِ

الْعِرَاقِ نَيْرُ الْفِرَاقِ بِمَا أَكَّدَ هَذَا الْيُثَاقُ فِي أَوْرَاقِ اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ

الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ قَدْ فَرَعَ بِهَذَا التِّدَاءِ سُكَّانَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ

وَأَرْتَفَعَ ضَجِيحُهُمْ ثُمَّ صَرِيحُهُمْ عَلَى شَأْنِ خَوْثِ الْوَجُوهِ عَلَى التَّرَاقِبِ

بِحُزْنٍ عَظِيمٍ فَيَا عَجَبًا مِنْ هَذَا الْفِرَاقِ الْأَصْعَبِ الْعَظِيمِ وَتَحَيَّرَ
 بِهَذَا الْبِدَاءِ مَلَأَ الْغَيْبِ وَالشُّهُورِ وَبَلَغُوا فِي تِلْكَ الْحَالَةِ إِلَى مَقَامٍ
 نَبَتْ الْكَافُ رُكْنَهَا التُّونَ وَالْحَيِّبُ جَمَالَ مَحْبُوبِهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ
 فَوَاحِزْنَا مِنْ هَذَا الْقَضَاءِ الْمُنْتَبِثِ الْمُبِينِ فَلَمَّا بَلَغَ الْأَمْرُ إِلَى هَذَا
 الْمَقَامِ تَحَرَّكَ جَمَالَ الْقِدَمِ فِي نَفْسِهِ وَتَحَرَّكَتْ كُلُّ الْأَشْيَاءِ فِي سِرِّهَا
 وَجَهْرِهَا إِلَى أَنْ قَامَ وَقَامَتْ بِقِيَامِهِ قِيَامَةَ الْعُظْمَى بَيْنَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَيْنِ إِذَا نَادَى الرُّوحُ مَرَّةً أُخْرَى قُدَّامَ الْوَجْهِ أَنْ يَا إِسْرَافِيلَ
 يَا لِلَّهِ الْحَقِّ قَدْ خُلِقْتَ لِهَذَا الْيَوْمِ إِذَا فَانْفَخَ فِي الصُّورِ فِيهِ هَذَا الظُّهُورِ
 لِيَجِيَّ بِهِ كُلُّ عَظِيمٍ رَمِيمٍ فَتَفَخَّ كَمَا أَمِرَ وَأَنْصَعَقَ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ ثُمَّ تَفَخَّ فِيهِ أُخْرَى إِذَا قِيَامٌ نَاطِرُونَ هَذَا الْمَنْظَرَ الْكَرِيمِ
 وَنَطَقُوا بِأَنْ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ وَمَشَى جَمَالَ الْقِدَمِ وَ
 كَانَ بِمَشَى مَامَهُ مَلَكُوتُ الْوَحْيِ وَعَنْ وَرَائِهِ جَبَرُوتُ الْأِلَهَامِ وَ

عَنْ يَمِينِهِ لَاهُوتُ الْأَمْرِ وَعَنْ إِسَارِهِ جُنُودُ الْمُقَرَّبِينَ فَيَا حَبْدًا هَذَا
 الْأَمْرُ الظَّاهِرُ الْبَدِيعُ إِلَى أَنْ بَلَغَ حِصْنَ الْبَيْتِ إِذَا وَقَعَتْ عَلَى رِجْلَيْهِ
 وَجُوهُ أَهْلِ مَلَأَةِ الْقُدَيْسِ ثُمَّ تَرَلَزَتْ أَرْكَانُ الْبَيْتِ مِنْ فِرَاقِ اللَّهِ
 الْمُقْتَدِرِ الْعَزِيزِ الْقَدِيرِ وَنَاحَتْ قَبَائِلُ أَهْلِ الْمَدَائِنِ كُلِّهَا وَأَضْطَرَّتْ
 أَنْفُسُهُ الطَّائِفِينَ فَيَا حَزَنًا مِنْ هَذَا الْفِرَاقِ الَّذِي بِهِ انْفَصَلَتْ
 أَرْكَانُ الْعَالَمِينَ فَتَوَقَّفَ جَمَالَ الْمَحْبُوبِ بِمَا سَمِعَ الْعَوِيلَ وَالْإِ
 ضْطْرَّاءَ
 مِنْ سُكَّانِ التُّرَابِ وَبَكَتْ عَيْنُ الْعَظْمَاءِ مِنْ بُكَائِهِمْ وَوَرَدَ عَلَيْهِ
 مِنْ ضَجِيجِ أَحِبَّائِهِ مَا لَأَحْمَلُهُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ ثُمَّ
 مَشَى مَرَّةً أُخْرَى إِلَى أَنْ بَلَغَ قُرْبَ سِتْرِ الْحِجَابِ إِذَا شَهِدَ قَدَامَ رِجْلَيْهِ
 طِفْلًا رَضِيعًا انْقَطَعَ عَنْ ثَدْيِ أُمِّهِ أَخَذَ ذَيْلَ اللَّهِ بِأَنَامِلِ الرَّجَاءِ وَدَعَا^(١)
 بِنِدَاءٍ ضَعِيفٍ وَبِذَلِكَ سَتَرَ غُبَارَ الْحُزْنِ وَجَهَ كُلِّ ذِي شُعُورٍ وَمَرَّتْ

(١) ابن طفيل أقال على سرحاجي ببرز الكمال زياتي بور.

نَسَائِمُ الْهَمِّ عَلَى الْخَلَائِقِ أَجْمَعِينَ فَوَاسِعًا مِنْ هَذَا الْحُزْنِ الَّذِي بِهِ
 تَغَيَّرَتْ وَجُوهُ الْمُخْلِصِينَ وَلَوْلَا عِصْمَةُ اللَّهِ لَشَفَّطِرُنِي ذَلِكَ الْحَيْنَ مَهْمَا
 السَّبْعِ وَخَسَفَتِ الْأَرْضُ بِأَهْلِهَا وَأَنْدَكَ كُلُّ جَبَلٍ شَامِجٍ رَفِيعٍ ثُمَّ رَفَعَ
 أَنَامِلُ الْقُوَّةِ سِتْرَ حِجَابِ الْعِظَمَةِ وَطَلَعَ عَنْ خَلْفِهِ جَمَالَ الْعِزَّةِ بِلُطَائِنِ
 عَظِيمٍ فَلَمَّا أَرَادَ الْخُرُوجَ عَنِ الْبَابِ ذَاتُ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ نَادَى
 الرُّوحَ فِي إِخْرِيدَائِهِ يَا اللَّهُ قَدْ خَرَجَ مَحْبُوبُ الْعَالَمِينَ عَنِ بَيْتِهِ بِأَكْتَبَ
 أَيْدِي الظَّالِمِينَ ثُمَّ بَكَى فِي نَفْسِهِ وَبَكَى بِبُكَائِهِ أَهْلُ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَ
 الْوَاقِفُونَ فِي الْهَوَاءِ ثُمَّ الطَّائِفُونَ حَوْلَ جَمَالِ الْكِبْرِيَاءِ وَقَالَ فَاغْلَوْا
 بَانَ فِي الْخُرُوجِ فِي يَوْمِ الظُّهُورِ لِآيَاتٍ ثُمَّ بَيِّنَاتٍ لِلْعَارِفِينَ لَعَلَّ
 أَهْلَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بِهَذَا الْخُرُوجِ فِي هَذَا الْيَوْمِ الْأَبَدِيِّ الْأَعْلَى يُخْرِجُونَ
 عَنْ حُجُبَاتِ النَّفْسِ وَالْهَوَى وَيُنْقَرِبُونَ إِلَى اللَّهِ الْعَلِيِّ الْأَبْنَى وَ
 يَنْقَطِعُ عَمَّا خُلِقَ فِي الدُّنْيَا وَمَا قَدَّرَ فِي مَلَكُوتِ الْإِنشَاءِ كَذَلِكَ

أَرَادَ اللَّهُ لَهُمْ فَضْلًا مِنْ عِنْدِهِ وَإِنَّهُ لَهُوَ الْفَضَالُ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ .
 فَبَارَكَ اللَّهُ مُظْهِرُ هَذَا الْفَضْلِ الْأَخْطَرِ الْمُنْبِجِ خَرَجَ سُلْطَانُ الْبَقَاءِ وَ
 تَوَجَّهَ إِلَى شَطْرِ الْقَضَاءِ مَعَ جُنُودِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَمِنْ قُدَامِهِ يُبْمَعُ
 حَبِيبُ الْعَاشِقِينَ وَعَنْ وَرَائِهِ عَوِيلُ الْمُشْتَاقِينَ إِلَى أَنْ بَلَغَ يَوْمَ الشَّطْرِ^(١)
 إِذَا تَفَرَّدَ عَنْ أَصْفِيَائِهِ وَفَارَقَ عَنْهُمْ كَانَتِ الرُّوحَ فَارَقَ عَنْ أَجْسَادِهِمْ
 الْمُخْلِصِينَ وَوَصِيَّهُمْ بِالصَّبْرِ وَالْإِصْطِبَارِ وَأَمَرَهُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ
 الْعَزِيزِ الْمُخْتَارِ وَمَرَّ عَنِ الشَّطْرِ إِلَى أَنْ دَخَلَ الرِّضْوَانَ وَأَسْتَقَرَّ فِيهِ عَلَى
 الْعَرْشِ بِسُلْطَانِيهِ الْأَبْدَعِ الْبَدِيعِ قَبَارِكِ الْكَرِيمِ مُبْدِعِ هَذَا الْفَضْلِ
 الْعَبِيمِ فَلَمَّا اسْتَوَى جَمَالَ الْقِدَمِ تَجَلَّى بِاسْمِهِ الْقَيُّومِ عَلَى كُلِّ الْأَشْيَاءِ
 لِيُنْبِتَ مَا رُقِمَ مِنَ الْقَلَمِ الْأَعْلَى مِنْ لَدَى اللَّهِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى ثُمَّ تَجَلَّى
 بِاسْمِهِ الْغَنِيِّ عَلَى الْغَيْبِ وَالشُّهُورِ ثُمَّ بِاسْمِهِ الظَّاهِرِ عَلَى مَا هُوَ الْمَذْ

وَالْمَسْتُورُ وَيَأْتِيهِ الْأَعْظَمُ عَلَى مَظَاهِرِ الْقَدِيمِ وَسَائِرِ الْأُمَمِ وَيَأْتِيهِ الْعَلِيمُ
 عَلَى مَطَالِيعِ الْأَسْمَاءِ طُوبَى لِمَنْ أَقْبَلَ إِلَى مَا ظَهَرَ مِنْ الْفَضْلِ الْأَعْظَمِ فِيهِذَا
 الْيَوْمِ الْعَظِيمِ فَيَا حَبَّذَا هَذَا الْأَسْتِوَاءُ الَّذِي بِهِ اسْتَقَرَّتْ أَفْسَدَةُ
 الْمُقَرَّبِينَ وَاسْتَقَرَّتْ قُلُوبُ الْعَارِفِينَ وَاسْتَضَاءَتْ وَجُوهُ الْمُقْبِلِينَ
 وَتَرَكَّتْ نَفُوسُ الْمُتَوَجِّهِينَ وَقَرَّتْ عَيْوُنُ مَلَائِكَةِ الْعَالَمِينَ وَفُتِحَتْ لِسَانُ
 كَلْبَشِيِّ مِنَ الْغَيْبِ وَالشُّهُورِ بِثَنَاءِ اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْجَمِيلِ فَيَا حَبَّذَا
 ذَاكَ الشَّدَى الَّذِي مِنْهُ تَضَوَّعَ رَائِحَةُ مِسْكِ الْمَعَانِي بَيْنَ الْعَالَمِينَ
 وَكَانَ حِينُ الْأَسْتِوَاءِ حِينُ قِيَامِ الْعِبَادِ لِصَلَاةِ الْعَصْرِ لِلَّهِ الْعَزِيزِ
 الْجَمِيلِ وَفِي ذَلِكَ لآيَاتٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَبَيِّنَاتٌ لِلْمُتَفَرِّسِينَ وَإِشَارَاتٌ
 لِلْمُسْتَبْصِرِينَ وَتَوَقَّفَ فِي الرِّضْوَانِ جَمَالُ الرَّحْمَنِ اثْنَيْ عَشَرَ يَوْمًا
 وَفِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ يَطُوفُ حَوْلَ سُرَادِقِ الْعِظَمَةِ وَخِيَابِ الْعِصْمَةِ
 ثَبَائِلُ مَلَائِكَةِ الْأَعْلَى وَالْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبِينَ وَأَرْوَاحُ الْمُرْسَلِينَ وَيَحْفَظُونَ

وَيَعْرُسْنَ أَهْلَ اللَّهِ مِنْ جُنُودِ الشَّيَاطِينِ فَتَبَارَكَ اللَّهُ الَّذِي أَظْهَرَ
 هَذَا الرِّضْوَانَ الْعَزِيزَ الْمُنِيعَ وَفِي كُلِّ حِينٍ يَنْزِلُنَّ أَهْلُ غُرَفَاتِ الْجَنَّةِ
 يَا بَارِقِي مِنْ كَوْنِ الظُّهُورِ وَأَكْوَابِ مِنَ السَّلْسِيلِ الظُّهُورِ وَيَقِينُ بِهَا
 أَهْلَ خِيبَاءِ الْمَجْدِ وَفُطَاطِ عِزِّ مَنِيرٍ فَتَبَارَكَ اللَّهُ مُظْهِرُ هَذَا الْفَضْلِ
 الْأَمْنَعِ الْحَبِيطِ فَلَمَّا تَمَّ مِيقَاتُ الْجُلُوسِ وَأَتَى حُكْمُ الرُّكُوبِ إِذَا فَنَامَ
 جَمَالَ الرَّحْمَنِ وَخَرَجَ عَنِ الرِّضْوَانِ وَرَكِبَ عَلَى خَيْرِ الْخِصَانِ فَتَبَارَكَ
 السَّمْعَانُ الَّذِي ظَهَرَ بَيْنَ الْأَكْوَانِ بِسُلْطَانِهِ الَّذِي سَعَى عَلَى
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَيْنِ فَلَمَّا خَرَجَ ضَبَجَ الرِّضْوَانُ وَأَشْجَارُهُ وَأَوْرَاقُهُ
 وَأَثْمَارُهُ وَجِدَارُهُ وَهَوَائِهِ ثُمَّ أَرْضُهُ وَبِنَائِهِ وَأَسْتَبَشَرَ أَهْلُ الْبَرَارِيِّ
 وَالصَّخَارِيِّ ثُمَّ كَثِبَهَا وَتَرَابُهَا كَذَلِكَ اسْتَوَى جَمَالَ الْكِبْرِيَاءِ عَلَى
 الرَّفْرِفِ الْحَمْرَاءِ بِمَا كَانَ نَاطِرًا إِلَى حُكْمِ الْقَضَاءِ الَّذِي رُقِمَ مِنْ أَصْبَعِ
 اللَّهِ الْعَلِيِّ الْأَبِيِّ عَلَى الْوَرْدَةِ الْمُبَارَكَةِ الْبَيْضَاءِ وَكَذَلِكَ قَصَصْنَا

لَكُمْ يَوْمَ الظُّهُورِ وَمَا وَرَدَ فِيهِ مِنَ الْخُرُوجِ بِمَا كُتِبَ

أَيْدِي الْبَاجِجِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاشْرَكُوا

بِاللَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْعَزِيزِ

الْكَبِيرِ

مطلب ششم

لوح مبارک حضرت بهاء الله که در یوم نهم رضوان عزززل بافته قسمتی از آن در این مقام نقل می شود

قوله تعالى

بِسْمِ اللَّهِ الْمَقْنَدِرِ الْمُخْتَارِ

لَكَ الْحَمْدُ يَا إِلَهِي بِمَا جَمَعْتَ أَحِبَّائِكَ فِي عِيدِكَ الْأَعْظَمِ الَّذِي فِيهِ
قَلَّيْتَ بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى عَلَى مَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَفِيهِ أَشْرَقَتْ
شَمْسُ الْحَقِيقَةِ مِنْ أَفُقِ مَشِيَّتِكَ وَأَسْتَقَرَّ هَيْكَلُ الْقَدَمِ عَلَى عَرْشِ
رَحْمَانِيَّتِكَ يَا إِلَهِي هَذَا يَوْمُ التَّاسِعِ مِنْ أَيَّامِ الرِّضْوَانِ وَأَسْتَدْعِي
أَحَدًا مِنْ أَحِبَّائِكَ مَظْهَرًا ذَاتِكَ وَمَشْرِقًا أَنْوَارِكَ مِنْ مَحَلِّهِ فِي السَّجِينِ

إِلَى مَحَلِّ آخِرٍ مِنَ السَّجْنِ حُبَّ الْجَمَالِ وَشَغْفًا فِي حُبِّكَ وَاحْضَرَ تَلْقَاءَ
 وَجْهِكَ مَا كَانَ مُسْتَطِيعًا عَلَيْهِ مِنْ نِعْمَاتِكَ بَعْدَ الذَّبْحِ غَارَ الْقَوْمِ مَا
 عِنْدَهُ وَعِنْدَ غَيْرِهِ مِنْ أَحِبَّائِكَ أَيُّ رَبِّ لَمَّا جَمَعْتَهُمْ فِي حَوْلِكَ وَوَقَعْتَهُمْ
 بِهَذَا الْفَضْلِ الْأَعْظَمِ فَاسْتَقِيمَتْ عَلَى أَمْرِكَ وَأَلْفَ قُلُوبٍ عَلَى شَأْنٍ لَا
 يَعْتَرِيهِ الْأَخْتِلَافُ ثُمَّ اجْعَلْهُمْ آيَةً لِهَيْدِ الشَّمْسِ الَّتِي مَارَاتٍ شِبْهَهَا
 عَيْنُ الْوُجُودِ وَمَا قَدَّرَ كُفُوهَا فِي الْغَيْبِ وَالشُّهُودِ أَيُّ رَبِّ أَنْتَ تَعْلَمُ
 بِأَنَّ مَنْ فِي حَوْلِكَ كُلُّهُمْ أَرَادُوا اسْتِدْعَانَكَ فِي أَيَّامِ الرِّضْوَانِ وَفَازَ
 بِذَلِكَ عِدَّةٌ مَعْدُودَاتٌ عَلَى قَدْرِ وَسْعِهِمْ وَمُنِعَتْ عِدَّةٌ أُخْرَى بِمَا
 لَمْ يَسْتَطِيعُوا أَوْلَئِكَ اخْتَصَرُوا بِالْخَمْرِ الْحَمْرَاءِ فِي الْكُؤُوبِ الْبَيْضَاءِ الَّتِي
 طَلِيخَتْ مِنْ وَرَقَةِ الصَّبِينِ يَا إِلَهِي اسْتَلِكْ بِالْكَلِمَةِ الَّتِي جَعَلْتَهَا
 مِغْنًا طَيْسَ الْأَفْئِدَةِ وَالْقُلُوبِ وَبِهَا اجْتَذَبْتَ الْعِبَادَ إِلَى سَمَا عِنَّا^{بَيْتِكَ}
 وَأَفْرِ فَضْلِكَ وَالطَّافِكَ يَا مَنْ تَقَبَّلَ مِنْهُمْ مَا عَمِلُوا ثُمَّ اكْتُبْ لِلْآخِرِينَ

جَزَاءَ مَا أَرَادُوا إِنَّكَ أَنْتَ ذُو الْجُودِ وَالْعَطَاءِ وَذُو الْفَضْلِ وَالْبَهَاءِ
 أَيُّ رَبِّ عَرَفَ بَعْضَهُمْ أَنْفُسَهُمْ ثُمَّ أَيُّهُمْ عَلَى إِسْأَلِ السُّيُومِ لِثَلَاثِينَ كَلِمًا
 بِمَا تَضِيعُ بِهِ مَقَامَهُمْ وَتَحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 أَيُّ رَبِّ لَسَمِعَ حَنِينَ الْمُخْلِصِينَ مِنَ أَحَبَّتِكَ الَّذِينَ مُنْعَوَانِ لِقَائِكَ فِي
 هَذِهِ الْأَيَّامِ الَّتِي جَعَلْتَهَا عِيدَ الْبَرِيَّةِ وَذُخْرًا وَشَرْفًا لِأَهْلِ مَمْلَكَتِكَ
 ..... إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى فَوَعِزَّتِكَ يَا أَلْمَلِي يَنْبَغِي لِكُلِّ نَفْسٍ أَنْ يَفْدِيَ
 نَفْسَهُ لِأَذُنِكَ الَّتِي تَسْمَعُ نِدَاءَ الْعُسَاقِ مِنْ كُلِّ الْأَفَاقِ وَصَوْرَةَ أَحَبَّتِكَ
 لِأَنْبِيَائِهِمْ بَيْنَ يَدَيْ أَعْدَائِكَ الَّذِينَ ارْتَفَعَ صَوْرِيخُهُمْ فِي حُبِّكَ وَاشْتَعَلَتْ
 قُلُوبُهُمْ مِنْ نَارِ الْفِرَاقِ فِي أَيَّامِكَ نَفْسِي لِجَلِيمِكَ الْفِدَاءِ يَا طَلْعَةَ الْبَهَاءِ
 وَرُوحِي لِأَصْطِبَارِكَ الْفِدَاءِ يَا مَنْ بِيَدِكَ مَلَكُوتُ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ
 فَوَعِزَّتِكَ يَا مَحْبُوبَ الْمُشَاقِقِينَ وَمَقْصُودَ الْعَاشِقِينَ لَوْ يَنْظُرُ أَحَدٌ
 مِنْ أَهْلِ النَّظَرِ هَذَا اللَّوْحَ الْأَطْرَافَ لَيَجْرِي مِنْهُ الدَّمُ الَّذِي ذَابَ

مِنْ كَيْدِي بِمَا احْتَرَقَ فِي حُبِّكَ وَحُبِّ الدِّينِ مُنِعُوا عَنِّي لِقَائِكَ بَعْدَ
 الَّذِي أَقْبَلُوا إِلَيْكَ وَأَسْتَقَرُّوا فِي الْمَدِينَةِ وَحَوْلِهَا مِنْ دِيَارِكَ كُلِّ لَصْبْرِكَ
 الْفِدَاءُ يَا سُلْطَانَ الْقُدْرَةِ وَالْأَقْنِدَارِ كُلِّ لِسُكُونِكَ الْفِدَاءُ يَا مَنْ مِنْ
 خَشْيَتِكَ اضْطَرَبَ مَنْ فِي مَلَكُوتِ الْأَسْمَاءِ وَالْحَمْدُ لَكَ يَا سَكِينَةَ أَفْئِدَةِ
 أَهْلِ الْبَهَاءِ أَشْهَدُ يَا إِلَهِي يَا مَنْ دُونَكَ لَمْ يَبْلُغُوا إِلَى حِكْمَتِكَ وَحَقَائِقِهَا
 وَأَسْرَارِهَا فِي كُلِّ مَا ظَهَرَ مِنْ شُؤْنَاتِ قُدْرَتِكَ وَظَهُورَاتِ مَشِيئَتِكَ
 ثُمَّ أَسْأَلُكَ يَا إِلَهِي يَا مَنْ تُؤَيِّدُ أَحِبَّائِي لِضَيْفُوكَ بِإِخْلَافِهِمْ وَادِّئِهِمْ لِيَبْسُطَ

بِهَا خِوَانُ مَكْرُمَتِكَ بَيْنَ بَرِّيَّتِكَ وَتَجْمَعُ حَوْلَهُ مَنْ عَلَى

الْأَرْضِ كُلِّهَا هَذَا حَقُّ الصِّيَافَةِ بَيْنَ الْبَرِّيَّةِ إِنَّكَ أَنْتَ

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ لِمَقْنَدِرُ قَدِيرٌ وَالْحَمْدُ لَكَ يَا إِلَهَ

الْعَالَمِينَ وَالْمَقْنَدِرُ عَلَى مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ

وَالْأَرْضِينَ .

مطلب مفہم

لوح مبارک جمال قدم جن جلال

هو اللہ

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي هَذَا يَوْمٌ مِنْ أَيَّامِ عِيدِكَ الْرِضْوَانِ وَفِيهِ نُزِنَ
مَحَلٌّ مِنَ السَّجْنِ لِيُظْهِرَ جَمَالَكَ إِجَابَةً لِمَنْ حَمَلَهُ الشُّوقُ عَلَى اسْتِدْعَا
لِكَ الْحَمْدِ بِمَا أَشْرَقَتْ مِنْ أَفْقِ السَّجْنِ فِيهِذَا الْيَوْمِ بِتَجَلِّي اسْتِضَاءِ
مِنُهُ الْأَفَاقُ فَضْلًا مِنْ عِنْدِكَ عَلَى مَنْ فِي ظِلِّكَ وَحَوْلِكَ وَفِيهِ فَتَحَتْ
اللِّسَانَ بِالْبَيَانِ وَنَثَرَتْ لَثَالِي الْمَعَانِي وَالْبَيَانَ عَلَى أَهْلِ الْأَكْوَانِ
أَيُّ رَبِّ فَاحِجِي بِهَذَا الْكَايِسِ مَنْ عَلَى الْأَرْضِ كُلِّهَا وَقَدِرُ لِأَهْلِ لَبْنَاهَا

الَّذِينَ أَرَادُوا وَجْهَكَ وَمَنِعُوا بِمَا كَتَبْتَ أَيْدِي أَعْدَائِكَ مَا هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ
 يَا سُلْطَانَ الْأَسْمَاءِ وَمَالِكَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ ثُمَّ اجْعَلْ لَهُمْ نَصِيبًا مِنْ
 فِئُوضَاتِكَ الَّتِي فِيهَا اسْتَعْلَى كُلُّ دَانٍ وَاسْتَجَمَلَ كُلُّ مُقْبِلٍ وَاشْتَعَلَ
 كُلُّ مُخْمُودٍ وَاسْتَغْنَى كُلُّ فَقِيرٍ وَاسْتَهَلَّ كُلُّ قَاصِدٍ أَيْ رَبِّكَ الْحَمْدُ
 بِمَا اخْتَصَصْتَ أَحِبَّتَكَ وَاخْتَرْتَهُمْ مِنْ بَيْنِ بَرِيَّتِكَ وَبِكَوْنِ طَرَفِكَ نَاطِرًا

إِلَيْهِمْ مِنْ هَذَا الْمَقَامِ الَّذِي فِيهِ سَجِنَ هَبِكَلُ أَمْرِكَ أَيُّوبَ

لَا تَمْنَعُهُمْ عَمَّا عِنْدَكَ ثُمَّ اجْذِبْ قُلُوبَهُمْ مِنْ نَفْحَاتِكَ

وَحَبِكَ عَلَى شَأْنٍ يَجْعَلُهُمْ مُنْقَطِعًا عَمَّا سِوَاكَ

وَمُقْبِلًا إِلَى شَطْرِ فَضْلِكَ وَإِحْسَانِكَ

إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ وَ

إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَالْحَمْدُ لَكَ

يَا مَقْصُودَ الْعَالَمِينَ

مطلب هشتم

لوح مبارک حضرت بهاء الله جل جلاله . قولد تعالی

هُوَ الْعَلِيُّ الْعَالِيُّ الْأَعْلَى

ای بیلان الهی از خاکستان ذات بگلستان معنوی بشتاید وای یاران نرابی قصه آشیان روحانی فریاد
مژده بجان هید که جانان تاج ظهور بر سر نهاده و ابوابهای گلزار قدم را گشوده چشمه را بشارت دهید که وقت
شاید آمد و گوشه را مژده دهید که هنگام استماع آمد دوستان بوستان شوق را خبر دهید که بار بر سر
بازار آمد و حد هدان سبارا اگر کنید که نگار ازین بار داده ای عاشقان روی جانان غم فراق را
بسرور وصال تبدیل نماند و سیم هجر از ایشد لقا بیا میرید اگر چه تا حال عاشقان از پی معشوق
دوان بودند و حبیبان از پی محبوب روان در این ایام فضل سبحانی از غم رحمانی چنان اعطای فرمود

که معشوق طلب عشاق میناید و محبوب جو یای اجباب گشته این فضل را غنیمت شمرد و این نعمت را کم
 شمرد نعمتای با فیه را نگذارد و با شیبای فانیه قانع نشود برقع از چشم قلب بردارد و پرده از بصر دل
 بردارد تا جمال و دست بی حجاب بیند و ندیده ببیند و نشنیده بشنود ای بیسلان فانی مدگلزار باقی
 گل شکفته که همه گلها نزدش چون خار و جوهر جمال نزدش بمقدار پس از جان بجزوشید و از دل بپروشید
 و از روان بنوشید و از تن بکشید که شاید بوسان وصال در آئینه و از گل بمیشال بپوشید و از نغای
 بیزوال حصه برید و از این نسیم خوش صبا معنوی غافل نشود و از این رائحه قدس روحانی بی نصیب
 نماند این پند بندها بگردد و سلسله جنون عشق را بچکنازد و لعل را به لاله در رساند و جانها را بجانان سپارد
 قفس بشکند و چون طیر روحی قفس آشیان قدس کند چه شبهه که رفت و چه روزها که در گذشت و چه وقتها
 که با خورشید و چه ساعتها که با تنها آمده و جز با اشتغال دنیای فانی نفسی بر نیامد سعی نماند تا این چند
 نفسی که باقی مانده باطل نشود عمرها چون برق میگذرد و فرقی با بستر تراب معتر و منزل گیرد و دیگر چاره از
 دست رود و امور از پشت شمع باقی بی فانوس روشن و میز گشته و تمام حجات فایز اسوخته
 ای پروانگان بی پروا بشابید و بر آتش زنید و ای عاشقان بی دل و جان بر معشوق بایند

ولی رقیب نزد محبوب دوید گل مستور بازار آمد بی سر و حجاب آمد و بگل ارواح مقدسه ندای وصل میزند

چه نیکو است اقبال مقبیلین فہنیتا للفاہونین یا تواریح حسن بدیع . انتہی

بقیہ

مطلب ہشتم

عید اعظم رضوان

عید رضوان در آیات آئینہ بعید اعظم و سلطان اعباد نامیدہ شدہ . قولہ تبارک و تعالیٰ

قد انتہت الاعیاد الی العیدین الاعظمین اما الاول ایام فیہا تجلی الرحمن

فی الامکان باسمائہ الحسنی وصفاتہ العلیا (کتاب قدس ربیہ ۲۵۶) قل ان

العید الاعظم لسلطان الاعیاد اذ کروا یا قوم نعمۃ اللہ علیکم اذ کنتم

وقد آء اتمظکم من نعمات الوہب و عرفکم سبیلا الواضح المستقیم ربیہ (۲۶)

و در روز سوال و جواب نازل فولد تعالی اول عید عصر سیزدهم ماه دوم از اشتریا است

یوم اول و ناسع و دوازدهم اشتغال با امور حرام است . انتهى

و در لوح زین المقربین نازل فولد تعالی از عید اعظم سؤال شده بود اول آن بعد از انقضاء

سی و دوم از عید صیام است که روز اول شهر البجاء اول سی و دو و محسوبست و یوم سی و دوم بین

صلوة عصر حالقدم وارد در رضوان شدند آن صین اول عید اعظم است که اشتغال با امور در آن

یوم اکبر و ناسع و یوم آخرنی شده . نهیا عظیمانی الکتاب و اگر در غیر این ایام اشتغال با امری

از امور نمایند لا بائس علیهم انتهى

برای چوپان در ایام اول و ناسع و آخر عید رضوان اشتغال ممنوع نه زیرا ظلم بجوانست حضرت

عبد البهاء میفرمایند مدحی چوپان در ایام ممنوعه از کار در عید رضوان سخت گرفته نشد است

بجست این است که ظلم بجوانست اما آبیاری می تواند محلی می نماید که در ایام ممنوعه آب در آنجا جمع گردد

و در اوقات سائره بزراعت داده شود . انتهى (لوح اجبای پارسی خرشاه)

و نیز میفرمایند : شهادت حضرت اعلی روحی له الفدا اگر در ایام رضوان واقع عید گرفته نمیشود انتهى

جمال قدم قبل جبار بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۲ ماہ اپریل ۱۸۶۳ مطابق سوم ذی القعدہ ۱۲۷۹
 ہجری بیاباغ نجیب پاشا ورود فرمودند و سورة الصبر در حین روز نازل شد و ہشت روز بعد یعنی
 روز نهم عید رضوان خانہ مبارکہ وارد بیاباغ نجیب پاشا کہ بیاباغ رضوان معروف و موسوم است گردید
 و در ظهر روز یکشنبہ سوم می ۱۸۶۳ مطابق چار دہم ذی القعدہ ۱۲۷۹ ہجری بیاباغ رضوان

بطرف اسلامبول عزیت فرمودند (۱)

استی

مطلب نهم

لوح مبارک حضرت عبدالبهاء جل شانه قولد الاحلی

لندن امة الله البرزابت هر یک علیها بقاء الابهی

هو الله

ای دختر ملکوت نارات رسید و از مضمون معلوم گردید که فکر ترا حصر در اقباس انوار از ملکوت

اسرار نموده بودی تا فکر انسان متفرق است ابداً نتیجه ای نبخشد ولی اگر در یک نقطه فکر جمع شود

نتایج عظیمه بخشد مانند آفتاب که در مرآت مسطح تأثیر نام ندارد ولی چون در مرآت مقعر یا در مرآت

محدب تجلی نماید جمیع حرارت در نقطه ای جمع شود و آن نقطه از آتش حرقش بیشتر است

پس باید فکر را در نقطه جمع کرد تا قوه نافذ گردد .

خواسته بودی که در روز رضوان محفل بیارانی و بزم و جشنی فراهم آری و نقوسی که در آن روز در آن محفل اجتماع نمایند بنهایت سرور و جهور بتلاوت الواح پردازند و از من نامه ای خواستی که در آن روز بخوانی آن نامه در ذیل است :

ای یاران و اما، الرحمن امروز روزیست که شمس حقیقت از افق وجود اشراق نمود فجر شمس طالع و شعاعش لامع بتوفیق که ابرهای مترکه متلاشی شد و در نهایت اشراق از افق عالم طالع و لاج گشت این است که در کائنات ابتزاز جدیدی مشاهده می نماید ملاحظه کنید که دایره علوم و فنون در این عصر چه قدر اتساع یافته و صنایع و بدایع عجیبه چگونه جلوه نموده و قوای فکریه چگونه تنگی کرده و اختراعات عظیمه چگونه بطور آرمه این عصر حکم صد عصر دارد یعنی اگر آثار صد عصر را جمع نمائی آنگاه این بکت عصر نفوق بر آثار صد عصر دارد مثلاً جمیع کتبی که در اعصار ماضیه تألیف شده جمع نمائی و کتب و رسائلی که در این عصر تألیف شده آن را نیز جمع نمائی کتب مؤلفه در این عصر اضعاف مضاعف کتبی است که در اعصار ماضیه تألیف شده است ملاحظه نمائید که اشراق تیزراقی چه تأثیر در حقایق موجودات نموده و لکن هزار افسوس که چشمها نابینا و گوشها ناشنوا و عقول و

قلوب غافل از این موهبت کبری پس بجان و دل بکوشید تا خفتگان بیدار شوند و علیکم وعلیکم

البهاء الأبهی ۲۶ تموز ۱۹۱۹ ع ع «

مطلب دهم

لوح مبارک جمال قدم جل جلاله رابع بوقایع ایام رضوان

جمال قدم جل جلاله در لوح محمده مصطفی میفرماید قولد تعالی

یا عبد حاضر دوازده سنه در عراق با کمال محبت و الفت و عنایت با اهل آن موانس و معاشر

بودیم و عین خروج از بیت و در درستان که برضوان نامیده شده اکثری از نامورین

و رجال دولت و معتبرین مملکت ممنون مشامه گشتند و بعضی از شاعران و ادکان میگریستند

و الحقیقه قیامت جدید قیام نمود . انتی

و در لوح میرزا آقای افغان ملقب بنورالدین از قلم اعلی نازل :

جمع در ایام حرکت و هجرت از عراق دیدند آنچه را که از قبل ندیده بودند و نفسه الحی که آن اعراب

بشابه سحاب ربیع میگریستند و ناله می نمودند و یومی که نقل مکان برضوان واقع فوج فوج از اهل

مدینه از عالم و غیره میآمدند و جمع باین کلمه ناطق « انظر باطنیان که همیشه در اینجا تشریف دارید

از حضور محروم بودیم حال بغتة تشریف میرید »

و در یوم حرکت از رضوان که اسب حاضر گردند بستانی نوحه و ندبه و صیرخ و صیج مرتفع شد که اسب

بحرکت آمد بقسمی که ساکن نمیشد و مثل آنکه بر روی ناس حرکت میکند

تا آنکه تشریف آوردند و سوار شدند و بعد از

رکوب ناس بردست و پای اسب

ریختند

استی

مطلب یازدهم

لطف مبارک حضرت عبدالبهاء جل شانہ در بوم نهم عبد اعظم رضوان شنبہ ۲۹ اپریل سنہ ۱۹۱۶ در بھی

هُوَ اللّٰهُ

این نهم عید رضوانت عید جمال قدم است عبد طلوع شمس حقیقت است عید بسیار بزرگی است
میل و نظیر ندارد زیرا در چنین ابامی بواسطہ دشمنی ناصرالدین شاہ و جمیع ارکان وزارت و علما
و عبد العزیز و قواد پاشا و عالی پاشا جمال مبارک را از بغداد حرکت دادند و سعی نمودند کہ نارو قوه
الہی را خاموش کنند و امید داشتند کہ این شمس حقیقت را خونری واقع گردد باین امید
کوشیدند و فرمان پادشاهی عبد العزیز صادر بر این شد جمال مبارک را از بغداد نقل نمایند
غافل از اینکہ ہر چند این بظاہر سرگونی بود ولی این سبب علویت امرانہ شد این سبب

شدت ضیاء شمس حقیقت گشت از این غافل بودند نامق پاشای الحقیقه از این قضیه بسیار متأثر بود این سلطوت عبدالعزیزی آن شکوه ناصرالدین شاهی و عواد فواد و دو نعمت عالی نامق پاشا بواسطه منشی خود این افندی پیغام فرستاد که من از حضور مبارک شرمسارم و لکن رشته امور از دست من بیرون آمد من قدرتی ندارم و در این نفعی مداخله نمودم در بدایت جمیع اعداء مسرور شدند که ریشه امراته از عراق کنده شد از جمله شیخ عبدالحسین مجتهد از جمله وزرای ایران از جمله معین الدوله خلاصه جمیع اعدا بسیار از این قضیه مسرور شدند جمال مبارک بعد از آنکه با احباب و دواع نمودند و آن شور و شیبون در بین دواع واقع شد که اجتاحتی خارجیه میگریستند و ناله و افغان بغان آسمان میرسید در هیچ تاریخچه چنین بلائی واقع نشده حتی زنی از بزرگان ابرابیان با وجود اینکه مؤمن نبود خود را داخل نموده طفل خود را جلو پای مبارک انداخت بخیال خودش قربانی کرده است جمال مبارک در نهایت عظمت و جلال و حشمت بی پایان از خانه بکنار دجله تشریف آوردند و همه در عقب سر مبارک از دجله عبور کرده بیستان نجیب پاشا نقل مکان کردند در آن بیستان خیمه مبارک بلند شد و در همان ساعت و غماً لائف الاعلاء اعلان عید نمودند

در چنین وقتی در سرگونی جمال مبارک که اجاب جمع و فرج می نمودند در نهایت اقتدار در عصر رضوان بگذرد
 و رود بیخ اعلان عبد رضوان شد و اظهار امر گردید بظواهر ظاهر تا آن روز ذکر من بظیره الله تعالی فرمود
 بودند در آن روز ذکر نمودند ابواب سرور بر جمع مفتوح نصاری و یهود و مسلم جمیع علی که آنجا بودند
 بروجه کل ابواب غایت باز شد دوازده روز در آنجا تشریف داشتند عظمت امر بدرجه ظاهر شد
 که جمیع اعدا نابوس شدند زیرا هر روز فوج فوج از اعظم علماء و فضلاء بزرگان حتی نامق پاشا و الی
 بغداد می آمدند و بساحت اقدس مشرف می شدند تا آن روز و الی بغداد بحسب ظاهر مشرف نشده بود
 نامق پاشای شهبازی پیاده از بغداد بیستان آمد مشرف شد بعد از دوازده روز موکب مبارک
 از عراق رو باسلامبول حرکت کرد جمیع ناس در خارج شریع شده بودند بجهت وداع بعد از
 اینکه جمال مبارک سوار شدند چند نفر از خارج اذان دادند الله اکبر الله اکبر مقصود این است
 که از برای اجباء الله یوم سروری اعظم از این نباشد بدلیل چند دلیل اول یومی است که عظمت
 امر الله ظاهر و باهر شد دلیل ثانی جمیع اعداء الله خاضع شدند دلیل ثالث اعلان من بظیره اللهی
 گردید دلیل رابع جمال مبارک در نهایت سرور و روح و ریحان چنین سفر مبارکی فرمودند

ملاحظه کنید که جمال مبارک در آن سرگونی چه سروری داشتند که در آن ایام اعلان امر الهی را نمودند
 دیگر نظیر ندارد هیچ مثل و نظیر ندارد که منظر امراته در بوم سرگونی باین سرور و بخت اعلان امر خود را بنماید
 این از جمل خصائص امر مبارک است که بظاهر ظاهر ذلت عزت کبری شد سرگونی از برای هر نفسی
 ذلت کبری بود از برای جمال مبارک عزت کبری شد باری این دوازده روز که ایام مصیبت
 علمی بود احسان احزان شدید بود چرا ۹۱ بوم سرگونی بود چون عظمت امراته نمودار گردید و علوت
 کلمه الله واضح شد و اسرار کتب مقدسه اکمال گردید و جمال مبارک در نهایت فرح و سرور بودند

این دوازده روز رزید رضوانست لهذا از برای احباب

آبای مبارک تراز این نمیشود . انتہی

مطلب دوازدهم

در تاریخ نبیل زرنندی راجع با پیام رضوان چنین مسطور است

قول ره چون سنه شمانین که میعاد طلعت موعود بود نزدیک گردید جمال قدم وضع پیشین را

تغییر دادند و باب دیگری بر وجود گشودند هر یومی لوحی شورا نگیز که در دیوار را برقص میآورد

از قلم مبارک نازل گاهی از لوح اعز ابهای «سَبْحَانَ رَبِّيَ الْاَلَهِيِّ» که با اسم حاجی میرزا

موسای جوهری صادر جوهر اسما و صفات نمرز و گاهی از لوح انور «حور عجاب ما فنده شیخ

و شاب منجذب وقتی از لوح «غلام الخلد حقایق و هوایات مبسوت و مات دروزی از غنا

نانات» از باغ الهی سلسله وجود مترنم و زمانی از الحان روح بخش «باز آوده جامی» مطلع

قدرت و جلال تاثر و گسی از آوای دلربای «هدیه یا بشارت» مشارق جمال شیدا

وواله از خرمیان سلطان ملکوت کل مست و مدبوسش و دلهای عاشقان پر جوش و خروش
 و هر یک فاشیه چاکری بردوش با شهما که بعد از غروب آفتاب جمعی از اجاب در حجره ای
 شمعیهای کافوری افروخته بتلاوت این الواح بدیده مشغول و بدون خورد و خواب چنان
 از عوالم روحانی بهره در میگرددند که بگفته خبر میشوند که خورشید نوا قریب به دایره نصف النهار است
 که گویا ابداد عالم ملک نبودند و جز ملکوت جمال قیوم لایزال در نظرشان امری مشهودند همیشه
 در آن ایام اصحاب را با بیات طرب خیز شورانگیز مشغول و مفتون میفرمودند از هر سری نیز صدائی
 تازه و از هر سری ندائی پر جذب بطور میرسد بنده نیز چند غزل و قصیده نوشتم و مزید جلب شور
 دوستان گشتم از جمله منظومه ای بود که عنوانش این است :

جمال یار ظاهر شد بزن بشکن بزن بشکن   رخ دلدار ظاهر شد بزن بشکن بزن بشکن

همان دلدار لاهوتی همان رخسار یا قوتی   ز شرق نار ظاهر شد بزن بشکن بزن بشکن

شبی از شهما که بلیله القدر از میمنتش قدر و منزلت عنایت شده در حجره ای بساط مهمانی خدام آستان

منبسط و حضرت غصن الله الاعظم که سن مبارکش هجده ساله بود همانند ارخوان احسان و سر و آواز

آن چستان و اصحاب بغداد و کربلا از جمله جناب حاج سید جواد و شیخ سلطان و سیاح مانند بیلان
شاخوان بعد از صرف مائده الطیف اصلی کوثر عذب جوان از خمانه بیان بیع رحمن میان آمد با
جذب و نعمات روحانی آن الواح صمدانی چنان تلاوت شد که حضار در بجز روح غوطه در و از عالم
هستی بخیبر شدند تا تلاوت لوح « از باغ الهی » آغاز گردید و باب رازگشوده گشت و عوالم غیبی بروجه
احل شهود مشهود گشت همه غرق در یابی شوق بودند و توار از انوار اشتیاق و ذوق و چون باین
بیانات رسیدند که میفرماید: « منجد از ادردی محتجبا ز امرگی شاهنشاه ابام آمد » حد رسید محمد مصفا
نگاه نمودند ادم محض نمایش بر خاست و برقص و نوا حضار را خندان و بعضی را حیران نمود در آنجا
باب حجره باز شد و جمال مشهور و طلعت نور با کلاب پاش بلور الله اکبر گو یان ورود نمود. فرمودند
دیدم مجلس خوشی دارید آدم تا شمار کلاب دم و لکن احدی از جای خود حرکت نکند و مجلس را بر هم
نزنند دور گردیدند و هر یک را کلاب بخشیده خدا حافظی فرمودند و اصحاب بعد از تشریف بردن مبارک
باشور و اوله باز مشغول تلاوت آیات الهیه گردیدند شبی بود که چشم امکان ندیده و بقلب عالم چنان
انجمنی خطور ننموده قریب نیم شب بود که آفتاب جهانتاب جمال و تاب فزده های خود را منجذب

و منقلب نمود آتش نه خواب در چشم مشتاقان بود و نه ناب در دل عاشقان تا طلوع آفتاب
 همه ناطق بذكر و دل داده فکر حق بودند و این ذره چون آنجم روحانی را بمثل دیم و عیاشی بیاند
 دانستم لذا تحریر ذکر بر بسیل یادگار خواستم و اول این مناجات ظم اعلی را درج نمودم که از زبان
 بنده بخواند

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ أَجْرَنْتَ أَنْهَارَ قَدْرٍ لِحَدِيثِكَ
 وَأَتَزَلَّتْ مِنْ غَمَامٍ رَحْمَتِكَ فَيُوضَاتُ عِزًّا زَلَّتْ بِكَ بِإِنَّ تَرْحَمَ هَذَا السَّكِينِ
 الَّذِي دَخَلَ فِي شَاطِئِي غَنَائِكَ وَهَذَا الدَّلِيلَ الَّذِي وَرَدَنِي شَرِّ بَعَائِنِكَ
 وَهَذَا الضَّعِيفَ الَّذِي تَمَسَّكَ بِخَيْطِ قُوَّتِكَ وَهَذَا الْجَاهِلَ الَّذِي سَرَعَ عَن
 كُلِّ الْيَهَابِ حَتَّى دَخَلَ فِي مَدِينَةِ عِلْمِكَ إِذْ بِيَدِكَ جَبْرُوتُ الْأُمُورِ وَمَلَكُوتُ
 الْخَلْقِ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و بعد اشعاری که همان صباح نورانی در کنار گل رازقی در بیرونی میت مبارک نه بیت در ذکر آنحضرت

جانخش محفل بود اندر بساط جانان   از شوق دل نشسته با یکدیگر محبتان
 آن شمع آتشین رخ در آن میانه روشن   پروانهگان بگردش به هوش و مست و جبران
 سلطان گل بگلشن برقع زرخ گشود .   سرگرم عشق بازی گردیده عند لیبان
 شمس افق برآمد در محفل اندر آمد   آینه ابراهیم بگیر و وصل گویان
 بسم غ روح پر ز در بر غماش رزد   مهر جمال سر زده سر سایه شد گریزان
 در دست آن سمنبر ابرینگی معطر   دریای عطر و عنبر موج گشته در آن
 از جو دیکرانش و ز لطف بی بیانش   آمد به بیلاننش آن گل کلاب ریزان
 بعد از چنین السی ای دل مهروز هستی   خاکت بسر که پستی ای کترک ز حیوان
 آن مصریان غلامی دیدند و کف بریدند   شامی چنین نو دیدی قربان نگریش جان

روز پنجم شوال مطابق پنجم نوروز بدایت نیران هجران و فراق و حنین رجال و نساء بود که در لهای صفا

بکار آمد از خون مالامال بود بعد از ظهر روز سوم ذی قعدة مطابق باسی و دووم نوروز در جمال قدم از

یت اعظم قدم برود مادند و بهیكل نور را بناج تا رمزین فرمودند و در خصوص آن ساعت در سوره

قلم از قلم اعلیٰ این بیان اصلی نازشده ﴿ تَطَّلَعَ جَمَالَ الْقَدَمِ مِنْ بَيْتِ الْأَعْظَمِ تَحِيَّةً
 عَلَى الْأَشْيَاءِ بِكُلِّ الْأَسْمَاءِ ﴾ و در عین خروج از باب طفل رضیع جناب حاجی کمال الدین
 زراقی که موسوم بعلی بود سر بقدم مبارک نهاد و باد و دست خود و امان مبارک گرفت و ناله آغاز
 نمود و نیکداشت جمال ایسی قدم بیرون گذارند . حالت آن طفل حتی قلب مبارک را منقلب کرد
 و بیخ کل بلند شد و سبول سرنگ از عیون جاری تا در جنب نیکه بگناش که مقل حضرت سید اعلیٰ
 بیخ بود فایق حاضر و حیکل ظهور با خاصان و خدام سوار شدند و فرمودند: ای دوستان من این
 بغداد را با این حالت که می بینید ﴿ حتی بعضی از اغیار در کوه و بازار مانند ابر باران شکت باریدند ﴾
 بدست شما سپردم و رفتم باید از افعال و اعمال شما این ناراحتی که در قلوب مشتعل است از اشتغال
 بازماند و امریکه سبب خودت باشد از شماها آشکار نشود و بعد از اظهار عنایت جمیع را مرخص فرمودند
 و وعده طاقات دادند که دسته دسته شما را بیابغ نجیبیه احضار خواهم نمود و چون از شرط عبور فرمودند
 ندای الله اکبر بلند شد و هنگام اذان عصر بود که سلطان قدم بر رضوان اعظم قدم گذارند و آن وقت
 اول عید رضوان محبوب گردید و نیمه مبارک با کمال عظمت در بجزوه رضوان برپا و جمال ایسی بر سر عطا

مستقر بر روز جمعی در آنحضرت اهل احضار شدند و اشخاصی که مجرد بودند شبها باذن مبارک مقیم رضوان
 و طائف کعبه جمال جانان میگشتند و علی الصبح آنها را که شب شرف بودند مرخص میفرمودند و
 جمعی دیگر را احضار میکردند و هر روز صبح باغبانها گلهای زیادی از چهارخیابان میچیدند و در میان خیمه‌باز
 خرمن مینمودند چنان خرمنی که اصحاب چون برای جای صبح در محضر مبارک می نشستند آن خرمن گل مانع از
 آن بود که یکدیگر را ببینند و بدست مبارک بجمع نفوسیکه بعد از چای مرخص میشدند گل عنایت شده برای
 اهل حرم و سایر اجاب عرب و عجم گل میفرستادند شب نهم بنده در رضوان توقف نموده از نفوس بی‌بیم
 که حول خیمه مبارک کشیک میکشیدم قرب بسحر جمال اسی از خیمه بیرون تشریف آوردند و از محلاتیکه بعضی
 اجاب استراحت نموده بودند عبور فرمودند و بعد در خیابانهای پر گل شب متاب میفرمودند و مرغان
 بوستان و بلبلان گلستان نیز مانند سرور روان در تغنی بودند در وسط بک خیابان توقف نمودند
 و فرمودند ملاحظه کنید این بلبلها که محبت باین گلهاء دارند از سر شب تا صبح از عشق میخوانند دائم در تغنی و
 سوز و گدازند پس چگونه میشود که عاشقان معنوی و شیدا نیان گل روی محبوب حقیقی در خواب
 باشند و شب که بنده در حول خیمه مبارک بودم هر وقت نزدیک سر پر مبارک عبور مینوادم چنانکه

قیوم را لاینام میدیدم و بر روز از صبح تا شام هم از کثرت آمد و شد نفوس از بغداد آتی لسان قدم گشت

وصامت نبود و در اظهار امر پرده و حجابی نه و مصداق کلمه حضرت اعلی بودند که میفرماید: «بَنَظِقُ بَنِي

كُلِّ شَلِيْبَاتِي اَنَا اللهُ الْعَزِيْزُ الْمَجْبُوْبُ» انتهى

فصل ششم

عید نوروز - عید میام - شتر پنج مطلب

مطلب اول

لوح مبارک عید میام

اَنَا الْأَقْدَسُ الْأَعْظَمُ الْأَجْبَى

لَكَ الْحَمْدُ يَا إِلَهِي بِمَا جَعَلْتَ هَذَا الْيَوْمَ عِيدًا لِلْمُعْتَرِبِينَ مِنْ عِبَادِكَ وَ
الْمُخْلِصِينَ مِنْ لِحْبَبِكَ وَسَمِيَّتَهُ بِهَذَا الْأَيْمِ الَّذِي بِهِ سَخَّرْتَ الْأَشْيَاءَ
وَفَاحَتْ نَفَاثُ الظُّهُورِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَبِهِ ظَهَرَ مَا هُوَ الْمَسْطُورُ فِي
صُحُفِكَ الْمَقْدَمَةِ وَكُتِبَتْ الْمَنْزِلَةُ وَبِهِ بَشَّرَ سَفَرَاتُكَ وَأَوْلِيَاؤُكَ لِيَسْتَعِدَّ

الْكُلُّ لِيَلْقَايَكَ وَالتَّوَجُّهُ إِلَى بَحْرِ وِصَالِكَ وَبِحَضْرُ وَا مَقَرِّ عَرْشِكَ وَبِسَمْعِ
 نِدَائِكَ الْأَحْلَى مِنْ مَطْلَعِ غَيْبِكَ وَمَشْرِقِ ذَاتِكَ أَحْمَدُكَ اللَّهُمَّ يَا
 بِمَا أَظْهَرْتَ الْحُجَّةَ وَأَكْمَلْتَ التَّعَمَّةَ وَأَسْتَقَرَّ عَلَى عَرْشِ الظُّهُورِ مَنْ كَانَ
 مُدِيلاً يُوَحِّدُ نَيْتِكَ وَحَاكِيًا عَنْ فِرْدَا نَيْتِكَ وَدَعَوْتَ الْكُلَّ إِلَى الْحُضُورِ
 مِنَ النَّاسِ مَنْ تَوَجَّهَ إِلَيْهِ وَفَازَ بِلِقَائِهِ وَشَرِبَ رَحْمَتَهُ وَحَبِهَ اسْتَلَكَ
 سُلْطَانِكَ الَّذِي غَلَبَ الْكَاثِنَاتِ وَيَفْضَلِكَ الَّذِي أَحَاطَ الْمُمْكِنَاتِ
 بِأَنْ تَجْعَلَ أَحِبَّتَكَ مُنْقَطِعِينَ عَنْ دُونِكَ وَمُتَوَجِّهِينَ إِلَى أَفْجُودِكَ
 ثُمَّ آتِيَهُمْ عَلَى الْقِيَامِ عَلَى خِدْمَتِكَ لِيُظْهَرَ مِنْهُمْ مَا أَرَدْتَهُ فِي مَمْلِكَتِكَ
 وَيَرْتَفِعَ بِهِمْ رَايَاتُ نَصْرَتِكَ فِي بِلَادِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْمُتَعَالِي
 الْمُهَيَّمُ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ أَحْمَدُكَ يَا إِلَهِي بِمَا جَعَلْتَ السِّجْنَ عَرْشًا
 لِمَمْلِكَتِكَ وَسَمَاءَ لِسَمَاوَاتِكَ وَمَشْرِقًا لِمَشَارِقِكَ وَمَطْلَعًا لِمَطَالِعِكَ
 وَمَبْدَأَ لِفُؤُضَاتِكَ وَرَوْحًا لِأَجْسَادِ بَرِيَّتِكَ اسْتَلَكَ بِأَنْ تُوَفَّقَ

أَصْفِيَاكَ عَلَى الْعَمَلِ فِي رِضَائِكَ ثُمَّ قَدِّسَهُمْ يَا إِلَهِي عَمَّا يَتَكَدَّرُ بِهِ
 أَزْيَا لَهُمْ فِي أَيَّامِكَ أَيُّ رَبِّ تَرَى فِي بَعْضِ دِيَارِكَ مَا لَا يُحِبُّهُ رِضَاؤُكَ
 وَتَرَى الَّذِينَ يَدْعُونَ مَحَبَّتَكَ يَعْمَلُونَ بِمَا عَمِلَ بِهِ أَعْدَاؤُكَ أَيُّ رَبِّ
 طَهَّرَهُمْ بِهَذَا الْكُوْثْرِ الَّذِي طَهَّرْتَ بِهِ الْمُقَرَّبِينَ مِنْ خَلْقِكَ وَالْمُخْلِصِينَ
 مِنْ أَحِبَّتِكَ وَقَدِّسَهُمْ عَمَّا يَضِيعُ بِهِ أَمْرُكَ فِي دِيَارِكَ وَمَا يَحْتَجِبُ بِهِ
 أَهْلُ بِلَادِكَ أَيُّ رَبِّ اسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمُهَيْمِنِ عَلَى الْأَسْمَاءِ بِأَنَّ
 تَحْفَظَهُمْ عَنِ اتِّبَاعِ النَّفْسِ وَالْهَوَى لِيَجْتَمِعَ الْكُلُّ عَلَى مَا أَمَرْتَ بِهِ فِي
 كِتَابِكَ ثُمَّ اجْعَلْهُمْ أَبَادِي أَمْرِكَ لِيَنْتَشِرَ بِهِمُ آيَاتُكَ فِي أَرْضِكَ وَظُهُورًا
 تَنْزِيهِكَ بَيْنَ خَلْقِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا

تَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمُهَيْمِنُ الْقَيُّومُ

مطلب دوم

ایضاً لوح مبارک عید نوروز

الْأَعْظَمُ

لَكَ الْحَمْدُ يَا إِلَهِي بِمَا جَعَلْتَ النَّيْرُوزَ عِيدًا لِلَّذِينَ صَامُوا فِي حُبِّكَ وَ
كَفَرُوا أَنفُسَهُمْ عَمَّا نَكَرَهُ رِضَاؤُكَ أَيُّ رَبِّ اجْعَلْهُمْ مِنْ نَارِ حُبِّكَ وَ
حَرَارَةِ صَوْمِكَ مُشْعِلِينَ فِي أَمْرِكَ وَمُسْتَعْلِينَ بِذِكْرِكَ وَشَائِكَ
أَيُّ رَبِّ لِمَا زَيَّنْتَهُمْ بِطِرَازِ الصَّوْمِ زَيْنَهُمْ بِطِرَازِ الْقَبُولِ بِفَضْلِكَ وَلِحَسَنِكَ
لِأَنَّ الْأَعْمَالَ كُلَّهَا مَعْلَقَةٌ بِقَبُولِكَ وَمَنْوُطَةٌ بِأَمْرِكَ لَوْ تَحَكَّمُ لِمَنْ أَفْطَرَ
حُكْمَ الصَّوْمِ إِنَّهُ يَمْتَنُّ صَامًا فِي أَزَلِّ الْأَزَالِ وَلَوْ تَحَكَّمُ لِمَنْ صَامَ حُكْمَ الْإِفْطَارِ

إِنَّهُ يَمُنُّ أَعْبَرَهُ بِهِ تَوْبُ الْأَمْرِ وَبَعْدَ عَن زَلَالِ هَذَا السَّلْسَالِ أَنْتَ الَّذِي
 بِكَ نَصِبَتْ رَايَاتُ أَنْتَ الْحَمُودُ فِي فِعْلِكَ وَارْتَفَعَتْ أَعْلَامُ أَنْتَ الْمُطَاعُ
 فِي أَمْرِكَ عَرَفَ يَا إِلَهِي عِبَادَكَ هَذَا الْمَقَامَ لِيَعْلَمُوا شَرَفَ كُلِّ أَمْرٍ بِأَمْرِكَ
 وَكَلِمَتِكَ وَفَضْلَ كُلِّ عَمَلٍ بِإِذْنِكَ وَإِرَادَتِكَ وَلِيَرَوْا زِمَامَ الْأَعْمَالِ
 فِي قَبْضَةِ قَبُولِكَ وَأَمْرِكَ لِئَلَّا يَمْنَعَهُمْ شَيْءٌ عَن جَمَالِكَ فِيهِذِهِ الْأَيَّامِ
 الَّتِي فِيهَا يَنْطِقُ الْمَسِيحُ الْمَلِكُ لَكَ يَا مُوَجِدَ الرُّوحِ وَيَتَكَلَّمُ الْحَبِيبُ لَكَ
 الْحَمْدُ يَا مَحْبُوبُ بِمَا أَظْهَرْتَ جَمَالَكَ وَكَتَبْتَ لِأَصْفِيَائِكَ الْوَرُودَ
 فِي مَقَرِّ ظُهُورِ أَيْمِكَ الْأَعْظَمِ الَّذِي بِهِ نَاحَ الْأُمَمِ الْإِمْنِ انْقَطَعَ عَمَّا سِوَاكَ
 مُقْبِلًا إِلَى مَطْلَعِ ذَاتِكَ وَمَظْهَرِ صِفَاتِكَ أَي رَبِّ قَدْ أَفْطَرَ الْيَوْمَ غَضَبَكَ
 وَمَن فِي حَوْلِكَ بَعْدَ مَا صَامُوا فِي جُورِكَ طَلَبًا لِرِضَائِكَ قَدَّرَ لَهُ وَلَمْ وَلِلَّذِينَ وَرَدُوا
 عَلَيْكَ فِيهِذِهِ الْأَيَّامِ كُلَّ خَيْرٍ قَدَّرْتَهُ فِي كِتَابِكَ ثُمَّ ارْزُقْهُمْ مَا هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

مطلب ستوم

بیانات مبارک در اہمیت نوروز و خصوصاً بوجہ تجویز

از جہد ایجاد مہتممہ در شریعت اللہ عید سعید نوروز است کہ عید صیام اہل بہار است در کتاب

مستطاب اقدس میفرماید قولہ تعالیٰ : وجعلنا النیروز عید الکم (آیہ ۴۰)

و نیز در اہمیت این بوم مبارک میفرماید قولہ تعالیٰ : طوبی لمن فاز بالیوم

الأول من شہر البہاء الذی جعلہ اللہ لہذا الأسم العظیم (آیہ ۲۵۸)

طوبی لمن ینظہر فیہ نعمة اللہ علی نفسه اتمن اظہر شکر اللہ بفعلہ

المدل علی فضلہ الذی احاط العالمین (آیہ ۲۵۹) فلانہ لصدر

الشہور و مبدئہا و فیہ تمر نفعہ الحیات علی الممكنات طوبی لمن ادرکہ

بِالرَّوْحِ وَالرَّيْحَانِ نَشْهَدُ إِنَّهُ مِنَ الْفَائِزِينَ (آیه ۲۶۰)

حضرت اعلیٰ جل اسم الاعلیٰ بوم اول شهر البهاء را مخصوص من بظیره الله قرار داده اند چنانچه در آیه (۲۵۸) کتاب اقدس از قلم مشیت نیز بیان معنی تصریح شده است. در باب ابع عشر از واحد سادس کتاب مبارک بیان این بیان مبارک از قلم حضرت رب اعلیٰ جل ذکره نازل قولد تعالیٰ « خداوند عالم در میان ایام بومی را منسوب بخود فرموده و آنرا بوم الله خوانده و آن بومی است که شمس منتقل میگردد از برج حوت بحمل در عین تحویل چه لیل واقع شود چه نهار سزاوار است که اقل از عدد واحد آلاء نباشد و فوق مستغاث . . . . و کل این ظهور است از برای اینکه در بوم من بظیره الله که بوم اول بوم اوست و مثل او مثل شمس است در نهاد با وحدایت یافته . . . . و در باب ثالث از واحد خامس نازل: و آنرا خداوند شهر ببا، نامیده بمعنی آنکه ببا، کل شهر در آن شهر است و آنرا مخصوص گردانیده بمن بظیره الله. . . . بر حسب نصوص آئیه هر روز که تحویل شمس در آن واقع گردد هر چند مقارن غروب باشد همان بوم عید است در لوح زین المقربین از قلم اعلیٰ نازل قولد تعالیٰ:

بوم منسوب باسم اعظم که بوم عید است اگر نخویل مثلاً بعد از ظهر یا عصر واقع شود آن بوم عید خوا
 بود مثل آن ساعت مثل شمس است اشراق بر کل آن بوم واقع میشود و مخصوص چون باسم
 اعظم منسوبت حکم عصر آن مثل فجر عدا محسوبست لهذا در هر وقت بوم که نخویل شود
 آن بوم عید خواهد بود طوبی للمنتغمین و در رساله سؤال و جواب نازل قولاً تعالی
 هر روز شمس نخویل بحل شود همان عید است اگر چه یکدقیقه بغروب مانده باشد . استی
 حضرت عبدالبهاء در بوم اول شهر البهاء مطابق ۲۱ مارچ سنه ۱۹۱۵ فرمودند قولاً الاحل
 در سال دو نقطه اعتدال است که آفتاب از افق آن طلوع بنماید یکی نقطه اعتدال ربیعی است
 که آفتاب در برج حمل داخل میشود آنرا نوروز میگویند و یکی نقطه اعتدال خریفی است که آفتاب
 در برج میزان داخل میشود که او را مرجان میگویند در این دو وقت آفتاب از افق اعتدال
 طلوع میکند و زمین را بدو قوس منقسم میکند که جمیع کاینات از باغ و دریاغ و کوه و دشت و صحرا
 مرده است و در این فصل زنده میشود افسرده و پژمرده بود تر و تازه میگردد چه طراوتی
 چه حلاوتی چه نورانیته چه روحانیته حاصل میشود فی الحقیقه در ایران خوب عید میگیرند

معلوم است که عید میگیرند بصورت تنهائیت اوقاتیکه من در ایران بودم چه قیامت میگردند خصوصا

در دهات جمیع اسباب سرور را فراهم میآوردند اگر چه حال تخفیف داده اند

باز هم خوب عید میگیرند این عید از قدیم الایام محترم بوده

حضرت اعلیٰ روحی له الفداء تجدید نمودند

و جمال قدم هم در کتاب اقدس

تأکید و تصریح فرمودند

استغنی

مطلب چهارم

خطابه مبارک در باره عید نوروز

از عادات قدیم است که هر قطعی از علل را ایام سرور عمومی است که جمیع ملت در آن روز سرور و شادمانی کنند و اسباب عیش و عشرت فراهم آرند یعنی بگردد از ایام سنه را که در آن روز واقعه عظیمی و امر جلیلی رخ داده آنرا انتخاب نمایند و در آن روز نهایت سرور و نهایت جور و نهایت شادمانی ظاهر کنند دیدن یکدیگر نمایند و اگر چنانچه بین نفوس کدورتی حاصل در آن روز آشتی کنند و آن اغبرار و آن دلشکستگی زایل شود دوباره با لغت و محبت پردازند چون در روز نوروز از برای ایرانیان امور عظیمه واقع شد لذا ملت ایران بوم نوروز را فیروز دانسته و آنرا عیدتی قرار دادند فی الحقیقه این روز بسیار مبارک است زیرا بدایت اعتدال بهی

و اول بهار جهت شمالی است و جمیع کاینات ارضیه چه اشجار چه حیوان چه انسان جان تازه یابد
 و از نسیم جان پرور نشاطی جدید حاصل کند حیاتی تازه یابد و حشر و نشر بدیع رخ بگشاید زیرا فصل
 ربیع است و در کاینات حرکت عمومی بدیع و قوی سلطنت ایران مضمحل شده بود و اثری از آن
 باقی نمانده بود در این روز تجدید شد جمشید بر تخت نشست ایران راحت و آسایش یافت قوای
 مختلفه ایران دوباره نشو و نما نمود و احترامی عجب در دل و جانها حاصل گشت بدرجه که ایران
 از ایام سلف که سلطنت کیومرث و هوشنگ بود بلندتر گردید و عزت و عظمت دولت
 ایران و ملت ایران مقامی بالاتر گرفت و همچنین وقایع بسیار عظیمه در روز نوروز که سبب
 فخر و عزت ایران و ایرانیانست وقوع یافت لهذا همیشه ملت ایران قریب پنج شش هزار سال
 است که این روز را فیروز شمرده اند و شکون دانسته اند و روز سعادت ملت شمرده اند و
 الی یومنا هذا این روز را تقدیس کنند و مبارک دانند باری بر عقلی رار و زیست که آنروز را
 یوم سعادت دانند و اسباب سرت فرام آرند و در شرایع مقدسه الهیه در بردوری و
 گوری نیز ایام سرور و جهور و اعیاد مبارکی که در آنروز اشتغال متفرقه ممنوع تجارت و عیانت

وزراعت خلاصه هر ملی حرام است باید کل سرور و شادمانی پردازند و اجتماع کنند و محافل عمومی
 بیاریند و حکم بیک انجمن حاصل کنند تا وحدت ملت و الفت و یگانگی در جمیع انظار مجسم شود و
 چون روز مبارکی است نباید آنروز را مهمل گذاشت بی نتیجه نمود که ثمر آنروز محصور در سرور و شادمانی
 ماند در چنین بوم مبارکی باید تاسیس مشروعی گردد که فوائد و منافع آن از برای ملت دائمی ماند
 تا در السن و تاریخ مشهور و معروف گردد که مشروع خیری در فلان روز عیدی تاسیس یافت پس
 باید دانایان بآن تحقیق و تخری نمایند که احتیاج ملت در آنروز بچه اصلاحی است و چه امر خیری لازم و
 وضع چه انسی از اساس سعادت ملت واجب تا آن اصلاح و آن امر خیر و آن اساس در آن
 روز تاسیس گردد مثلاً اگر ملاحظه کنند که ملت محتاج تحبیب اخلاق است اساس تحبیب اخلاقاً
 در آنروز تاسیس کنند ملت اگر احتیاج با انتشار علوم دارد و نوسیع دایره معارف لازم در
 اینخصوص قرار می دهند یعنی افکار عموم ملت را منعطف بآن امر خیر کنند و اگر چنانچه ملت
 احتیاج بنوسیع دایره تجارت باصناعت بازراعت دارد در آنروز مباشرت بوسایلی نمایند
 که مقصود حاصل گردد یا آنکه ملت محتاج بصیانت و سعادت و معیشت اینام است

از برای سعادت ایام قراری بدهند و قس علی ذلک تا سیاتیکه مفید از برای فقرا و
ضعفا و در ماندگاست تا در آن روز از الفت عموم و اجتماعات عظیمه نتیجه حاصل گردد و نیست
و مبارکی آن روز ظاهر و آشکار شود باری در این دور بدیع نیز این روز بسیار مبارک است
باید اجبای الهی در این روز بخدمت و عبودیت موفق شوند با یکدیگر در نهایت الفت و محبت
و یگانگی دست در آغوش شوند و بکمال فرح و سرور بنده کرجا مبارک مشغول گردند و در فکر آن
باشند که در چنین یوم مبارکی نیاج عظیمه حاصل شود و امروز نتیجه و ثمری اعظم از هدایت خلق نیست
زیرا این خلق بجا پاره از جمیع مواهب الهیه علی الخصوص ایران و ایرانیان بی نصیب مانده اند
اجبای الهی در چنین روزی البته باید یک آثار خیریه صورت یابد یا آثار خیریه معنویه بگذارند که آن آثار
خیریه شمول بر جمیع نوع انسانی داشته باشد زیرا در این دور بدیع هر عمل خیری باید عمومی باشد
یعنی شمول بر جمیع بشر داشته باشد اختصاص به پائیان نداشته باشد در جمیع ادوار انبیاء
امور خیریه تعلق بنفس آن ملت داشت مگر مسائل جزئییه مثل صدقه که تجویز شمول بر عموم داشت
اما در این دور بدیع چونکه ظهور رحمانیت الهی است جمیع امور خیریه شمول بر جمیع بشر دارد بدون

استثناء لهذا بر امر عمومی یعنی که تعلق بمجموع عالم انسانی دارد الهی است و بر امر خصوصی و

مشروعی از مشروعات عالم انسانی که تعلق بمجموع ندارد محدود است لهذا امیدم

چنانست که اجبای الهی بر یکت از برای عموم بشر رحمت پروردگار

باشند و علیکم البهاء الالبهی

مطلب پنجم

ساجات مبارکه

هو الله

ای پروردگار این دوستان باران تواند و سرمست پیاپی پیمان تو همه پرورده آغوش بخشند
 شیرخوار پستان دهن خداوند آفرینش اگر مستمند ولی هوشمندند اگر ناتوانند ولی زورمندند
 چه که نوپشتیبانی تو با در مهربانی در جهان کیهان سر بلند نما و در ایوان یزدانی جای بده در
 انجمن بالا رسفید فرما و در امید بگشا و از بخشش آسمانی بهره بخش شب تیره را روز فرما و
 روز نور و زرا فیروز کن توئی توانا و توئی بیانا توئی شنوا توئی بیهمتا توئی مهربان

فصل منقلم

بوم هتقادم نور و ز صعد جمالبارك جل جلاله مشتق ابره مطلب

مطلب اول

كتاب عهدی

اگر اقی اعلی از زخرف دنیا عالی است و لکن در خراش توکل و تفویض از برای و رات میراث
مرفوب لا عدل له گذاشتیم گنج نگذاشتیم و بر بخت نیفرودیم ایم الله در ثروت خوف مستور
و خطر کمون انظر و ائتم اذ کروا ما اتزله الرحمن فی الفرقان و بیل لکل همة
لمزة الذبی جمع ما لا وعدده ثروت عالم را وفائی نه آنچه را فاخذ نماید و تغییر پذیرد
لابق اعتنا نبوده و نیست مگر علی قدر معلوم مقصود این مظلوم از حل شدند و بلا یا

و انزال آیات و اظہار بیانات اخلاقیہ و بعضاً بودہ کہ شاید آفاق افندہ اہل عالم بنور اتقاف
 منور گردد و با سبب حقیقی فائز و از افق لوح الہی نیز این بیان لایح و مشرق باید کل بآن ناظر باشند
 ای اہل عالم شمارا وصیت بنمایم بآنچہ سبب ارتفاع مقامات شاست بتقوی اللہ تمک نمانید
 و بذیل معروف تثبت کنید بر اسی میگویم لسان از برای ذکر خیر است اورا بقکار زشت میالائید
 عَفَى اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ اِزْبَعْدَ بَايِدْ كُلِّ مَبَايِدِغِي تَكَلِّمُ نَمَايِنْدُ اِزْ لَعْنِ و طَعْنِ و مَا يَنْتَكَدَّرُ
 بِهِ الْاِنْسَانُ اِحْتَابُ نَمَايِنْدُ مَقَامُ اِنْسَانِ بَزْرِكِ اسْتِ چندی قبل این کلمہ علیا از مخزن قلم
 ای ظاہر امروز روزیست بزرگ و مبارک آنچہ در انسان مستور بودہ امروز ظاہر شدہ و میشود
 مقام انسان بزرگست اگر بختی و راستی تمک نماید و بر امر ثابت و راسخ باشد انسان حقیقی بناید
 اَسْمَانِ لَدَى الرَّحْمٰنِ مَشْهُورِ شَمْسٍ و قَمَرِ سَمْعٍ و بَصَرِ و اِنْجَمِ اَوْ اَخْلَاقِ مَبْرُورِ مَضِيْرٍ مَقَامِشْ اَعْلٰى لِقَا
 و آثارش مربی امکان بر منقبلی البوم عرف قمیص را یافت و بقلب ظاہر بافق اعلی توجه نمود او از
 اہل بہادر صحیفہ حمراء مذکور خذ قدح عنایتی بایہمی شتم اشرب منہ بیدگری العزیز
 البدیع ای اہل عالم مذهب الہی از برای محبت و اتحاد است اورا سبب عداوت و مخالفت

منابذ نزد صاحبان بصیر و اهل منظر کبر آنچه سبب حفظ و علت راحت و آسایش عباد است از قلم
 اعلی نازل شده و لکن جمال ارض چون مُربای نفس و بوسند از حکمتهای بالغه حکیم حقیقی عاقلند
 و بطنون و ادعای ناطق و عامل یا اَوْلِیَاءَ اللّٰهِ وَاْمَنَاتُهُ ملوک مظاهر قدرت و مطالع عزت
 و ثروت حقند در باره ایشان دعا کند حکومت ارض بآن نفوس غایت شد و قلوب از برای
 خود مقرر داشت تراغ و جدال را نبی فرمود نَهَيَا عَظِيْمًا فِي الْكِتَابِ هَذَا اَمْرُ اللّٰهِ فِي
 هَذَا الظُّهُورِ الْاَعْظَمِ وَعَصْمَةٌ مِنْ حَكْمِ الْمَحْيُوِّ وَزَيِّنَةٌ بِطَرَازِ الْاَثْبَاتِ اِنَّهُ هُوَ
 الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ مظاهر حکم و مطالع امر که بطراز عدل و انصاف مزینند بر کل اعانت آن نفوس
 لازم طوبی لِلْاَمْرَاءِ وَالْعُلَمَاءِ فِي الْبَهَاءِ اَوْ هَمَّتْ اُمْنَابِي بَيْنَ عِبَادِي وَمَشَارِقُ
 اَحْكَامِي بَيْنَ خَلْقِي عَلَيْهِمُ بَهَائِي وَرَحْمَتِي وَفَضْلِي الَّذِي اَحَاطَ الْوُجُودَ دَرَكًا
 اقدس در این مقام نازل شده آنچه که از آفاق کلماتش انوار بخشش الهی لامع و ساطع و مشرق است
 با اعضانی در وجود قوت عظیمه و قدرت کامله مکنون و مستور با و جهت اتحاد او ناظر باشید
 نه باختلافات ظاهریه از او وصیت است آنکه باید با اخصان و افغان و منسبین طرأ بغصن اعظم لیه

باشند انظروا ما انزلناهُ فی کتابی الاقدس، اذا غبض بحر الوصال و
 قضی کتاب المبدء فی المثال توجهوا الی من اراده الله الذی تُشعب
 من هذا الاصل القدیم، مقصود از این آیه مبارکه غصن اعظم بوده کذلک انظرنا
 الامر فضلا من عندنا وانا الفضال الکبریمُ قد قدر الله مقام الغصن
 الاکبر بعد مقامه انه هو الامر الحکیم قد اصطفینا الاکبر بعد الاکبر^{عظم}
 امر امن لدن علیم خبیر محبت اغصان بر کل لازم ولکن ما قدر الله لهم
 حقاً فی اموال الناس یا اغصانی واقفانی وذوی قرابتی نوصیکم بتقوی
 الله ویمعروف ویمابنغی ویمابرتفع به مقاماتکم برستی میگویم تقوی سردار
 اعظم است از برای نصرت امر الهی و جنودیکه لایق این سردار است اخلاق و اعمال
 طیبه ظاهره مرضیه بوده و هست بگوای عباد اسباب نظم را سبب پریشانی منماید و علت
 انهدا راعت اختلاف مسازید امید آ که احصل بها، بکله مبارکه قل کل من عند الله
 ما ظر باشند و این کله علیا بمثابة آت از برای اطفا، نار ضعیفه و بغضا که در قلوب صدور

کمون و مخزونت احزاب مختلفه از این کلمه واحده بنور انما حقیقی فائز میشوند اِنَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ
 وَيَهْدِي السَّبِيلَ وَهُوَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْجَمِيلُ احترام و ملاحظه اغصان بر کل لازم
 لاغر از امر و ارتفاع کلمه و این حکم از قبل و بعد در کتب الهی مذکور و مسطور طوبی لمن فاز بیا امیر
 بِهِ مِنْ لَدُنِّ امْرِئٍ قَدِيمٍ و همچنین احترام حرم و آل الله و افان و منتسبین و نوصیکم
 بِخِدْمَةِ الْأُمَّمِ وَاصْلَاحِ الْعَالَمِ از ملکوت بیان مقصود عالمیان نازل شد آنچه که سبب

حیات عالم و نجات ام است نصیاح قلم اعلی را بگوش حقیقی اصفا

نابذ انھا خیر لکم عتّا علی الارض

بشهد بذلک کینا بی العزیز

البدیع

مطلب دوم

سورة الغصن (۱) و لوح مبارک مریم (۲)

هُوَ الْبَاقِي فِي الْأَيُّمِ الْأَلْبِي

أَنِّي أَمَرَ اللَّهُ عَلَى ظُلْمٍ مِنَ الْبَيَانِ وَالْمُشْرِكُونَ يَوْمَئِذٍ فِي عَذَابٍ عَظِيمٍ
قَدْ نَزَّلَتْ جُنُودُ الْوَحْيِ بِرَايَاتٍ الْأَلْهَامِ عَن سَمَاءِ اللَّوْحِ بِاسْمِ اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ
الْقَدِيرِ إِذَا يَفْرَحَنَّ الْمُؤَحِّدُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ وَسُلْطَانِهِ وَالْمُنْكَرُونَ حَيْثُ

(۱) سورة غصن از قلم جمالبارک جل جلاله باعزاز میرزا علی رضا مستوفی خراسان برادر مرحوم مؤتمن السلطنه سبزوری وزیر خراسان نازل گردیده است

(۲) مریم بنت عمه جمالبارک وضع حاج میرزا رضا قلی طغی بکلم برادر جمالبارک است و خواهر مریم فاطمه خانم حرم جهنم جل جلاله بوده الواح متعدده و زیارتنامه باعزاز مریم از قلم مبارک طلعت غلغله نازل شده و مقاش عند الله عظیم است

فِي إِخْطِرَابٍ عَظِيمٍ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ عَن رَحْمَةِ اللَّهِ بَعْدَ الَّذِي
 أَحَاطَ بِ الْمَكِينَاتِ عَمَّا خَلَقَ بَيْنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَيْنِ إِنْ لَأَسْبَدِلُوا
 رَحْمَةَ اللَّهِ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ وَلَا تَحْرِمُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْهَا وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّهُ عَلَىٰ
 خُسْرٍ عَظِيمٍ مِثْلُ الرَّحْمَةِ مِثْلُ الْآيَاتِ إِنَّهَا نَزَلَتْ مِنْ سَمَاءٍ وَاحِدَةٍ
 وَيَسْقُونَ الْمُؤَحِّدُونَ مِنْهَا خَمْرَ الْحَيَاةِ وَالْمُشْرِكُونَ يَشْرَبُونَ مِنْ مَاءٍ
 الْحَمِيمِ وَإِذَا تَلَىٰ عَلَيْهِمُ آيَاتُ اللَّهِ تَشَعَّلُ فِي صُدُورِهِمْ نَارٌ الْبَغْضَاءِ
 كَذَلِكَ بَدَّلُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَكَانُوا مِنَ الْعَافِينَ إِنْ دَخَلُوا
 بِأَقْوَمِ فِي ظِلِّ الْكَلِمَةِ ثُمَّ أَشْرَبُوا مِنْهَا رَحِيقَ الْمَعَانِي وَالْبَيَانَ لِأَنَّ فِيهَا
 كَيْزٌ كَوْثَرُ السَّبْحَانِ وَظَهَرَتْ عَنْ أَفْقٍ مَشَبَّهٍ رَبِّكُمْ الرَّحْمَنِ بِأَنْوَارِ
 بَدِيْعٍ قُلْ قَدْ أَنْشَعَبَ بِحَرِّ الْقِدَمِ مِنْ هَذَا الْبَحْرِ الْأَعْظَمِ فَطَوَّبُ
 لِمَنْ اسْتَقَرَّ فِي شَاطِئِهِ وَيَكُونُ مِنَ الْمُسْتَقَرِّينَ وَقَدْ أَنْشَعَبَ مِنْ

سِدْرَةَ الْمُنْتَهَى هَذَا الْهَيْكَلِ الْمُقَدَّسِ لِأَبِي غُصْنُ الْقُدْسِ فَهَيْئًا
لِيَنْ اسْتَظَلَ فِي ظِلِّهِ وَكَانَ مِنَ الرَّاقِدِينَ قُلْ قَدْ نَبَتْ غُصْنُ الْأَمْرِ
مِنْ هَذَا الْأَصْلِ الَّذِي اسْتَحْكَمَهُ اللَّهُ فِي أَرْضِ الْمَشِيتَةِ وَارْتَفَعَ
فَرَعُهُ إِلَى مَقَامِ أَحَاطَ كُلَّ الْوُجُودِ فَعَالَى هَذَا الصَّنْعُ الْمُنْعَالِي الْمُبَارَكُ
الْعَزِيزُ الْمُنْبِجُ إِنَّ يَا قَوْمِ تَقَرَّبُوا إِلَيْهِ وَذُوقُوا مِنْهُ أَثْمَارَ الْحِكْمَةِ وَ
الْعِلْمِ مِنَ لَدُنْ عَزِيزٍ عَلِيمٍ وَمَنْ لَمْ يَذُقْ مِنْهُ يَكُونُ مُحْرُومًا عَنِ
نِعْمَةِ اللَّهِ وَلَوْ بَرَزَتْ كُلُّ مَاعَلَى الْأَرْضِ إِنْ أَنْتُمْ مِنَ الْعَارِفِينَ
قُلْ قَدْ فَضِّلَ مِنْ لَوْجِ الْأَعْظَمِ كَلِمَةً عَلَى الْفَضْلِ وَزَيَّنَهَا اللَّهُ بِطِرَازِ
نَفْسِهِ وَجَعَلَهَا سُلْطَانًا عَلَى مَنْ عَلَى الْأَرْضِ وَآيَةً عَظِيمَةً وَإِقْدَارَهُ
بَيْنَ الْعَالَمِينَ لِيُبَجِّدَنَّ النَّاسُ بِهِ رَبَّهُمُ الْعَزِيزَ الْمُقْتَدِرَ الْحَكِيمَ
وَيُسَبِّحُنَّ بِهِ بَارِئَهُمْ وَيُقَدِّسُنَّ نَفْسَ اللَّهِ الْقَائِمَةَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
إِنَّ هَذَا الْإِنزِيلُ مِنْ لَدُنْ عَلِيمٍ قَدِيمٍ قُلْ يَا قَوْمِ فَاشْكُرُوا لِلَّهِ

لِيُظْهِرَهُ دِيَانَةً لَهُوَ الْفَضْلُ الْأَعْظَمُ عَلَيْكُمْ وَنِعْمَتُهُ الْأَتْمُ لَكُمْ وَبِهِ يَحْيَى كُلُّ
 عَظِيمٍ رَمِيمٍ مَنْ تَوَجَّاهُ إِلَيْهِ فَقَدْ تَوَجَّاهُ إِلَى اللَّهِ فَمَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَقَدْ
 أَعْرَضَ عَنِ جَمَالِي وَكَفَرَبِرْهَانِي وَكَانَ مِنَ الْمُسْرِفِينَ إِنَّهُ لَوَدَّعَاةُ
 اللَّهِ بَيْنَكُمْ وَأَمَانَتُهُ فِيكُمْ وَظُهُورُهُ عَلَيْكُمْ وَطُلُوعُهُ بَيْنَ عِبَادِهِ الْمُقَرَّبِينَ
 كَذَلِكَ أَمِرْتُ أَنْ أُبَلِّغَكُمْ رَسُولَةَ اللَّهِ بِأَرْبَعِينَ وَبَلَّغْتُمْ بِمَا أَمِرْتُ بِهِ
 إِذَا شَهِدَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ ثُمَّ مَلَئْتِكُمْ وَرُسُلُهُ ثُمَّ عِبَادُهُ الْمُقَدَّمِينَ
 أَنْ اسْتَشِيقُوا رَاحَةَ الرِّضْوَانِ مِنْ أَوْرَادِهِ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرُومِينَ
 أَنْ اغْتَنِمُوا فَضْلَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَلَا تَحْتَجِبُوا عَنْهُ وَإِنَّا قَدْ بَعَثْنَا عَلَى
 هَيْكَلِ الْإِنْسَانِ فَتَبَارَكَ اللَّهُ مُبْدِعُ مَا يَشَاءُ بِأَمْرِهِ الْمُبْرَمِ الْحَكِيمِ
 إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مَنَعُوا أَنْفُسَهُمْ عَنْ ظِلِّ الْغُصْنِ أُولَئِكَ تَأْهُوا فِي الْعَرَاءِ
 وَأَحْرَقَتْهُمْ حَرَارَةُ الْهَوَىٰ وَكَانُوا مِنَ الْهَالِكِينَ أَنْ أَسْرَعُوا يَا قَوْمِ
 إِلَى ظِلِّ اللَّهِ لِيَحْفَظَكُمْ عَنْ حَرِّ يَوْمِ الذِّبْيِ لَنْ يَجِدَ أَحَدٌ لِنَفْسِهِ ظِلًّا وَلَا

مَا وَى الْأَظْلَلَ اِسْمِهِ الْغَفُورِ الرَّحِيمِ   أَنْ اَلْبَسُوا يَا قَوْمِ ثَوْبَ الْاِیْقَانِ
 لِیَحْفَظَکُمْ عَنْ رَمِي لَظُنُونٍ وَالْاَوْهَامِ وَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي هَذِهِ
 الْاِیَّامِ الَّتِي لَنْ یُؤْفِقَنَّ اَحَدٌ وَلَنْ یَسْتَفِرَّ عَلَی الْاَمْرِ الْاِیَّانِ یَنْقَطِعُ عَنْ کُلِّ
 مَا فِی اَیْدِی النَّاسِ وَیَتَوَجَّهَ اِلَی مَنْظَرٍ قَدِيسٍ مُبِیرٍ   يَا قَوْمِ اَتَّخِذُوْنَ
 الْحَبْتَ لِاَنْفُسِکُمْ مُعِیْنَا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَتَتَّبِعُوْنَ الطَّاعُوْتَ رَبَّائِمْ دُوْنَ
 رَبِّکُمْ الْمُقْتَدِرِ الْقَدِیْرِ   دَعُوا يَا قَوْمِ ذِکْرَهُمَا شَمَّ حَذُوْا کَاسَ الْحَبِوَانِ
 بِاَسْمِ رَبِّکُمْ الرَّحْمٰنِ تَاللّٰهِ بِقَطْرَةٍ مِنْهَا یَجْبٰی الْاِمْکَانَ اِنْ اَنْتُمْ مِنَ الْعَالَمِیْنَ
 قُلِ الْیَوْمَ لَا عَاصِمَ لِاَحَدٍ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ وَلَا مَهْرَبَ لِنَفْسٍ اِلَّا اللّٰهُ وَهَذَا هُوَ
 الْحَقُّ وَمَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلَالُ الْمِیْبِیْنُ   وَلَقَدْ حَتَمَ اللّٰهُ عَلٰی کُلِّ نَفْسٍ
 بِاَنْ یُّبَلِّغُوا اَمْرَهُ عَلٰی مَا یُکُوْنُ مُسْتَطِیْعًا عَلَیْهِ کَذٰلِکَ قُدِّرَ الْاَمْرُ مِنْ
 اِصْبَعِ الْقُدْرَةِ وَالْاِقْتِدَارِ عَلٰی الْوَاجِعِ عِزِّ حَفِیْظٍ   وَمَنْ اَحْبٰی نَفْسًا
 فِیْ هَذَا الْاَمْرِ کَمَنْ اَحْبٰی الْعِبَادَةَ کُلَّهُمْ وَیَبْعَثُهُ اللّٰهُ یَوْمَ الْقِیَمَةِ فِی رِضْوَانٍ

الْأَحَدِيَّةِ بِطِرَازِ نَفْسِهِ الْمُهَيَّمِينَ الْعَزِيزِ الْكَبِيرِ وَإِنَّ هَذَا نَصْرَتُكُمْ وَرَبُّكُمْ
 وَمِنْ دُونِ ذَلِكَ لَنْ يَذُكَرَ عِنْدَ اللَّهِ رَبُّكُمْ وَرَبِّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ
 وَإِنَّكَ أَنْتَ يَا عَبْدَ اللَّهِ أَنْ أَسْمِعَ مَا وَصَّيْنَاكَ فِي اللَّوْحِ ثُمَّ ابْتَغِ فَضْلَ رَبِّكَ
 فِي كُلِّ حِينٍ ثُمَّ انْشِرِ اللَّوْحَ بَيْنَ يَدَيْ الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَأَيَّانِي لِيُفِيْعُنَّ
 مَا فِيهِ وَيَكُونُنَّ مِنَ الْحَسَنِينَ قُلْ يَا قَوْمِ لَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَلَا تَجَادِلُوا
 مَعَ النَّاسِ لِأَنَّ هَذَا لَمْ يَكُنْ شَأْنِ الَّذِينَ هُمْ اتَّخَذُوا فِي ظِلِّ رَبِّهِمْ مَقَامًا
 كَانَ عَلَى الْحَقِّ آمِينَ وَإِذَا وَجَدْتُمْ عَطْشَانًا فَاَسْقُوهُ مِنَ الْكُوْثِرِ وَ
 التَّسْنِيمِ وَإِنْ وَجَدْتُمْ ذَاتَ أُذُنٍ وَاعِيَةً فَاتْلُوا عَلَيْهِ آيَاتِ اللَّهِ الْمُتَقَدِّ
 الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ أَنْ افْتَحُوا اللِّسَانَ بِالْبَيَانِ الْحَسَنَةِ ثُمَّ ذَكُرُوا النَّاسَ
 إِنْ وَجَدْتُمْهُمْ مُقْبِلًا إِلَى حَرَمِ اللَّهِ وَالْأَدْعُوهُمْ بِأَنْفُسِهِمْ ثُمَّ اتْرَكُوهُمْ
 فِي أَصْلِ الْجَعِيمِ إِيَّاكُمْ أَنْ تَنْشِرُوا الثَّالِيَّ لِلْعَابِي عِنْدَ كُلِّ أَكْمِي عَقِيمٍ
 لِأَنَّ الْأَعْمَى يَكُونُ مَحْرُومًا عَنِ مُشَاهَدَةِ الْأَنْوَارِ وَلَنْ يَفْرُقَ الْحَجَرُ

مِنْ لَوْلُو قُدَيْسِ ثَمِينِ اِنَّكَ لَو تُلْقَى عَلَى الْحَجَرِ الْفَسَنَةِ مِنْ اَيَاتِ
 عَزِيذِ بَيْعِ هَلْ يَفْقَهُ فِي نَفْسِهِ اَوْ يُؤَثِّرُ فِيهِ لِاَفُورَتِكَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَلَوْ تَقَرَّ كُلَّ الْاَيَاتِ عَلَى الْاَصَمِّ هَلْ يَسْمَعُ مِنْهَا حَرْفًا لِاَفُوجَمَالِ عِزِّ
 قَدِيمِ كَذَلِكَ الْقَيْنَاكَ مِنْ جَوَاهِرِ الْحِكْمَةِ وَالْبَيَانِ لِتَكُونَ نَاطِقًا إِلَى
 شَطْرَتِكَ وَتَنْقَطِعَ عَنِ الْعَالَمِينَ وَالرُّوحُ عَلَيْكَ وَعَلَى الَّذِينَ هُمْ اسْتَقْرَأُوا
 عَلَى مَقَرِّ الْقُدَيْسِ وَكَانُوا فِي امْرِ رَحْمَتِهِمْ عَلَى اسْتِقَامَةٍ

مبیین

لوح مبارک مریم قولتعالک

هوالمحرزون فی حزنی

ای مریم مظلومیتم مظلومیت اسم دل را از لوح امکان محو نموده و از سحاب قضا امطار بلا فی کل حین
 بر این حال مبین باریده اخراج از وطن سببی جز حبت محبوب نبوده و دوری از دبارم علی
 جز رضای مقصود نه ذموارد قضایای الهی چون شمع روشن و غیر بودم و در مواقع بلا یای

ربانی چون جبل نابت در نظورات فضلیه ابر بارنده بودم و در اخذ اعدای سلطان احد به شعور فرزند
 شونات قدرتم سبب حد اعدا شد و بروزات حکم علی اولی البغضای حج شامی در مقعد
 امن نیاسودم و هیچ صبحی براحت از فراش سر بر نه استم قسم بحال حق که حسین بر مغلوبیتم گریست
 و ضعیف از دردم خود را بنا را فکند اگر دست شایده نمائی عبون غمت خلف سراق عصمت
 گریبان است و النفس عزت در کمن رفعت نالان و یشهد بذک لسان صدق
 منبع ای مریم از ارض طابعد از ابتلای لایبھی بعراق عرب با مرطالم عجم وارد شدیم و از غل
 اعدا بغل اجاب متلا گشتیم و بعد الله یعلم ما و رد علی تا آنکه از بیت و آنچه در او بود و
 از جان و آنچه متعلق با و گذشته فردا و اعدا هجرت اختیار نمودم و سر صحرای تسلیم نهادم
 بقسمی سفر نمودم که جمیع در غزبتم گریستند و جمیع اشیا بر کبرتم خون دل بیاریدند با طیور صحرایم و انوشتم
 و با وحوش غراما بس گشتم و چون برق روحانی از دیگانی گذشتم و دو سنده او اقل از ما سوتی
 احزاز جسمت و از غیر او چشم برداشتم که شاید نار بغض ساکن شود و حرارت حد بیفرد ای مریم
 اسرار انبی را اظهار نشاید در موزات ربانی را اجمار محبوبه و مقصود از اسرار کوز مستوره

وَنَفْسٍ مَّقْصُودَةٍ لَّا غَيْرَ تَاللَّهِ حَمَلَتْ مَا لَمْ يَجْعَلْهُ الْاَبْجَادُ وَلَا الْاَمْوَاجُ وَلَا الْاَشْأَارُ وَلَا

مَآكَانَ وَلَا مَا يَكُونُ در این مدت مهاجرت احدی از اخوان و غیره استفساری از این امر نموده بلکه

خیال ادراک هم نداشته مع آنکه اعظم بود این امر از خلق سموات و ارض فوالله نفسی فی

سَفَرِی لَیْکُونُ خَیْرًا مِّنْ عِبَادَةِ الثَّقَلَیْنِ بَا اِنَّکَ اَنْ یَّهْجِرَ حَجَّی بُوَدَ اعْظَمُ وَ بَرْحَانِی بُوَدُ

اَمْ وَا قَوْمِ بِلِی صَاحِبِ بَصْرٍ بَا یَدِ تَا بِنَظَرِ الْکَبْرِ مَلاحِظَه نَمَایَدِ بِلِی بَصْرٍ اَحْسَنِ جِجَالِ خُودِ مَحْرُومِ اَسْت

نَآ چِه رَسَدِ بِلِجَالِ قُدْسِ مَعْنَوِی قَلِّ اَز مِظَلِّ چِه اِدْرَاکِ نَمَایَدِ وَ مَشْتِی کَمَلِ اَز لَطِیْفَهٗ دَلِ چِه فِهْمِ کَنْدِ تَا اَنگِه

قَضَی اَللّٰهِ بَعْضِی اَز عِبَادِ رُوحَانِی رَا بِنَظَرِ غَلَامِ کِنَعَانِی اِنْدَاخْتِ بَا دَسْتِهٗ مَکَاتِبِ اَز حَمْدِ جَاوِده

کَسِ رَجِسْتُو اَقَادَنْدِ وَ دَر کَمَفِ جِلِی نِشَانِ اَز اِیْنِ بِلِی نِشَانِ یَا فَنَدِ وَا اِنّهٗ لَهَادِی کَلَشِی اِلِی اِ

صِرَاطِ قُدْسِ مُسْتَقِیْمِ قِسْمِ بَاقَابِ حَقِیْقَتِ صِدْقَانِی کِه اَز خُضُورِ وَا رَدِیْنِ اِیْنِ مَجْمُورِ مَسْکِیْنِ مَبِیْثِ

وَ تَجْمِیْدِ بَقْسِیْمِ کِه اَز ذِکْرِ اَنْ اِیْنِ قَلَمِ عَاجِزِ وَ قَاصِرِ اَسْتِ شَآیْدِ کِه قَلَمِ حَدِیْدِی اَز خَلْفِ عَالَمِ قَدَمِ بَرِیْدِ

خَرَامِ وَ خُرْقِ اسْتَارِ نَمَایَدِ وَا سِرَّ اَرَادِ بَعْدِ قِ مِیْنِ وَ حَقِ یَقِیْنِ اِظْهَارِ نَمَایَدِ وَ بَا بَکْتِ لَسَانِی بَرِیَا

اَیْدِ وَ لِنَالِی رَحْمَانِ اَز صَدَفِ صَمْتِ بَیْرُونِ اَوْرِدِ وَ لَیْسَ هَذَا عَلَی اَللّٰهِ یَعَزَّزِ بَارِی

ختم اسرار را اینجاست که شود و لکن لا یعقل الا العاقلون بل المنقطعون تا آنکه نیز آفاق بعبادت
راجع شد نفسی چند مشاهده شد بی روح و پزمرده بلکه مفقود و مرده حرفی از امر الله مذکور نبود و قلبی
مشهود نه لهذا این بنده فانی در مراقبت امر الله و ارتفاع او بقسمی قیام نمود که گویا قیامت
مجدد اقامت شد چنانچه ارتفاع امر در هر شهری ظاهر و در هر بلدی مشهود با ارتفاعیکه جمیع ملوک بدارا
و سلوک عمل نمودند ای مریم قیام این عبد در مقابل اعداء از جمیع فرق و قبایل سبب از زیاد
حد اعدا شد بشانیکه ذکر آن ممکن و منصوره کذلک قدّر من لادن عزیز و قدیر
ای مریم قلم قدم میفرماید که از اعظم امور تطهیر قلب است از کل باسوی الله قلبت را از غیر دست
مقدس کن تا قابل بساط انس شوی ای مریم از تقیید تقلید بقضای خوش تجرید و وارد شو
دل را از دنیا و آنچه در دست بردار تا بسطان دین فائز شوی و از حرم رحمانی محروم نگری
و بقوت انقطاع حجاب و هم را خرق کن و در کمن قدس بعین در آ ای مریم بک شجره اصدان
ورق و صد هزار ثمر مشهود و لکن جمیع این اوراق و اثمار بگرگتی از ارباب خریف و شتامت
و مفقود شوند پس نظر را از اصل شجره ربانیه و غصن سدره عذوه اذیه منحرف نما ملاحظه

در بحر نما که در محل خود سلطان وقار و سکون ساکن و مستریجت و لکن از هجوب نسیم اراده محبوب بیروال
امثال و همکال لایبھی بر وجه بحر ظاهر و جمیع این امواج مغایر و مخالف مشاهده میشوند و حال جمیع آنها
با امواج مشغول و از اقدار بحر الهما که از هر حرکت و آیات مختار ظاهر محبوب گشته اند ای مریم بانفس رحمان
موانس شو و از بجا است و همانست شیطان در حفظ عصمت منان متفرکیر که شاید به لطاف آئی تو را از
ساکت نفسانی بغضای عزابانی کشاند ای مریم از اخلال فانیه شمس عز باقیه راجع شود و جمیع
اخلال بوجود شمس باقی و متحرک بقسمی که اگر در آئی اخذ غایت فرماید جمیع بخیه عدم راجع شوند نهی
حسرت و ندامت که نفسی بمظاهر فانیه مشغول شود و از مطلع قدس باقی ممنوع ماند ای مریم قدر این
ایام را دانسته که عنقریب غلام روحانی را در سراق امکانی نه پنی و در جمیع اشیاء آثار حزن ملاحظه
نمای نسوف تَضَعُ اَنَامِلَ الْحَسْرَةِ بَيْنَ اَنْيَابِكُمْ وَلَنْ تَجِدُوا الْاَغْلَامَ وَلَوْ تَجَسَّسُوا فِي
اَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ كَذَلِكَ نُنزِلُ الْاَمْرَ مِنْ مَلَكُوتِ عِزِّي عَلَيَّا بِي
زود است که انامل وجود را از حسرت غلام در دمان بینی و در تمام آسمانها و زمینها نفس
نماید و بلغای غلام فائز نشود باری امر بمقامی فتق شد که این عباد اراده خروج از این باجوج

نموده مُتَقَرِّدِ از کل جزئی سوانی که لابد باید با عید باشند حتی ضد محرم را هم همراه نمیریم تا بعد خدا چه
 خواهد غلام حرکت نماید در حالتیکه معین قطرات دموع من است و مصاحبم زفرا ت قلب و
 انبسم قلم و مونسیم جالم و جندم تو کلم و حزم اعنادم کذَلِکَ الْقَیْنَا عَلَیْکَ مِنْ اَسْرَارِ
 الْأَمْرِ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْعَارِفِیْنَ ای مریم جمیع مباح عالم و انهار جاریه آن از چشم غلام است
 که همیشه غلام ظاهر شده و بر مظلومیت خود گریسته باری این جان و سر را فی آذنی لَأَذِلَّ
 در راه دوست دادیم و هر چه واقع شود بان راضی و شاکریم وقتی این سر بر سرسان بود
 و وقتی در دست شمر وقتی در مارم انداختند و وقتی در هوایم معلق آویختند وَ کَذَلِکَ فَعَلُوا
 بِنَا الشُّرُکُونَ باری ای مریم این لوح را بناله بدیعه و گریه ریخته نام نهادیم و نزد تو ارسال
 داشتیم تا براحت نوحه نمائی و در حزن با جمال قدم شریک باشی و دیگر آنکه چون جناب بابا
 در سنده اولیه در حضور بودند بر بعضی از امور مطلعند انشاء الله روح القدس صدق و یقین بر
 لسان او نطق میناید و بر شمی از قضیه غلام عالم بشوید حَسَنی خانم و صفری خانم را ذا کریم

مطلب سووم

نظم مبارک حضرت عبدالباہا، جل شانہ راجع بمصائب جمال مبارک جل جلالہ

هو الله

امروز میخواهم قدری از مصائب جمال مبارک برای شما بیان کنم در سال سووم ظهور باب یک روز

جمال مبارک را در طهران حبس نمودند فردا جمعی از امر او و وزراء دولت اعتراض کردند و بواسطت

نمودند جمال مبارک بیرون آمدند بعد در سفر ما نذران وقتی که رو بقلعه شنج طبرسی تشریف میبردند

شبانه جمعی سوار ریختند و جمال مبارک را با یازده نفر گرفتند بردند بشهر آمل روزی جمیع علماء در

مسجد مجتمع شدند و جمال مبارک را حاضر کردند و احمل شهر آمل نیز جمع شدند هر صنفی با اسلحه ای

نجا ربائشہ قصاب با ساطور زارع با سیل و کلنگ مقصودشان این بود کہ ہیئت اجلاء جمال

مبارک را شهید نمایند علما شروع بسؤالات علیه نمودند هر سؤالی کردند جواب کافی شافی شنیدند جمال مبارک حقیقت ظهور را با دله و براهین ثابت فرمودند علما عاجز مانند در صد در آمدند که از نوشتجات چیزی بدست آرند لوحی از الواح نقطه اولی از حیب یکی از خادمین جمال مبارک که موسوم بملا باقر بود در آوردند در آن لوح یک فقره از بیانات حضرت امیر مؤمنان علیه السلام بود که میفرماید **مَحْوُ الْمَوْهُومِ وَصَحْوُ الْمَعْلُومِ** ملا علیجان که یکی از علمای آمل بود صدرا بنجده بلند کرد گفت فضیلت باب معلوم شد کسکه صحور ابصار بنویسد دیگر مرتبه علمش معلوم است صحو باید بسین نوشته شود باب غلط نوشته جمال مبارک فرمودند جناب آخوند شاخا کردید و نفعید به این عبارت کلام حضرت امیر مؤمنانست در جواب کبیل ابن زیاد نخعی در وقتی که از آنحضرت سؤال از حقیقت میناید چند فقره جواب میفرمایند در هر مرتبه عرض میکند یعنی بیانات آنکه میفرمایند **مَحْوُ الْمَوْهُومِ وَصَحْوُ الْمَعْلُومِ** یعنی کسکه طالب فهم حقیقت و وصول بحق است باید قلب را از موهومات و سموعات تعالیه پاک و مقدس نماید و ناظر شود بآنچه مظهر ظهور میفرماید از موهوم بگذرد و بمعلوم ناظر گردد در وقت ظهور رسول الله بود و نصاری

برگاه موهومات و سموعات خود را گذارده بودند و با آنحضرت ناظر شده بودند بحقیقت می رسیدند
 این کلمه محول بعد بمعنی هوشیاری است و سهولت یعنی فراوانی و غفلت است بسیار فرق است
 مابین این دو کلمه شامهون نمودید و غفلت کردید این عبارت صحیح نوشته شده

چون این بیانات در مجمع حضور خواص و عام از لسان مبارک ظاهر شد جمع مبسوت شدند و
 جل آن مجتهد واضح شد و کل دانستند که آن آخوند از علم عاری و بری است این فقره بسیار بر
 علما گران آمد و دانستند که اگر جمال مبارک چند مجلس در ثلث عام بیانات بفرمایند اگر خلق تصدیق
 ایشان خواهند نمود لکن استغراق شد که حکم بر قتل جمال مبارک دهند میرزا تقیخان حاکم آمل از این خبر
 بسیار خائف و پریشان شد ملاحظه کرد اگر چنین امری واقع شود میان قبیله نوری و لاریجانی که دو
 طایفه بزرگ دارالمرزند نائره حرب و قال تا ابد باقی خواهد ماند لذا با خاطرش رسید که محض تشفی قلوب
 علما و تسکینشان ازین بیجا مبارک وارد آورد امر داد جمال مبارک را چوب بستند بقدری زدند که از پای
 مبارک خون جاری شد بعد از آن آوردند در مسجد پهلوی دیواری نشانند که نزدیک نماز بود
 میرزا تقیخان چند نفر از آدهای خود را بتر از امر داده بود آمد دیوار را از پشت خراب گنبد و محض

اینکه دیوار خراب شد جمال مبارک را روی دست پیر بنامانه حاکم کاشکان حاکم نیز چنین کردند
 و جمال مبارک را از میان آنجماعت بسرعت تام بردند بنامانه میرزا بقمان و آنجا ره خلق خواستند از آنقدر
 بیابند جمال مبارک را بنامانه رسانند و در ب خانه را بستند و از بالای بام فراشهای حاکم مردم را حمله
 نموده بر نخوی بود متفرق ساختند و این تدبیر حاکم سبب شد که علما نتوانستند جمال مبارک را آنروز نقل
 راستند بعد از چند روز دیگر جمال مبارک بطهران توجه فرمودند و در سنه هشت از ظهور نقطه اولی
 جمال مبارک را در طهران در زندانی حبس نمودند که در روز ابد آروشنانی نداشت و نهایت تضییق
 نموده یعنی بدرجه سخت گرفته بودند که بوصف نیاید پاهای مبارک در کند بود و بزنجیر بسیار سنگین در
 کردن مبارک آن بزنجیر بقدری سنگین بود که سر مبارک را میآورد بر زمین چوب دو شاخه باید زیر
 زنجیر بزنند لباس مبارک را گرفته بودند کلاه نمکمنه پاره که کلاه نداشت بر سر مبارک گذارده بودند
 جمال مبارک چهار ماه در آن محبس با آنحال بودند بعد از حبس بیرون آوردند و به بغداد سگون نمودند
 در بغداد یازده سال تشریف داشتند دو سال بکرستان سفر فرمودند مابقی را در بغداد و آن
 یازده سال جمیع اعداد نهایت عداوت و بغضا بودند لکن جمال مبارک در نهایت بشاقت و

سرور بقسمی معاندین در صدد ضرب جمالبارک بودند که هیچ صبحی ابد حیات تا شام و هیچ شامی امید زندگی
تا صبح نبود در آن سنوآت از جمیع جهات علما بحضور مبارک مشرف میشدند و سوالات علمی می نمودند
و اجوبه شافی کافیه می شنیدند و این مرحله سبب اشتها رصبت جمالبارک در اطراف شد علمای ایران
که در آنجا بودند این قضیه را بنا صرالدین شاه نوشتند ناصرالدین شاه از سلطان عثمانی خواهش کرد
که جمال مبارک را از بغداد سرگون باسلامبول کنند بحکم سلطان عثمانی بردند باسلامبول
بعد از چهار ماه از اسلامبول سرگون بروسیلی کردند باز بنخواست ناصرالدین شاه از روسیلی بردند
بعکا در قلعه عسکریه منزل دادند مدت حیات را در عکا بسر بردند و مسجون بودند دیگر بلا بای جمالبارک
که در عکا وارد شد بوصف نیاید بعد از ورود بحبس عکا بحج سلاطین الواح نازل شد و بواسطه
پست فرستادند مگر لوح ناصرالدین شاه که آنرا میرزا بدیع خراسانی برد و با او فرمودند اگر شهادت را قبول
مکنی سیر او قبول شهادت کرده لوح را گرفت و عازم ایران شد تا بطهران رسید و در بین راه
در جانی با احباب ملاقات نمود در آنوقت ناصرالدین شاه در نیاوران شمیران بود که محل صیغه
میرزا بدیع رفت در سرتپه که مقابل عمارت شاهی است منزل نمود روزی ناصرالدین شاه

در قصر بادوربین تماشای اطراف بیابان می نمود دید شخصی با لباس سفید در سرنه پی نشسته و روز دیگر
 باز بادوربین تماشا می نمود دید همان شخص در تپه نشسته روز سوم نیز بهین مکان شخص را دید دست که
 او را حاجتی است فرستاد او را بیا و رند پرسیدند از او تو کیستی چرا در اینجا نشسته ای گفت من نامه
 از شخص بزرگی بجهت سلطان آورده ام خواهند نامه را از او بگیرند گفت باید خودم بدست شاه بدم
 او را بردند حضور شاه شاه از او پرسید تو کیستی و چه در دست داری گفت این نامه است از
 بهاء الله بجهت شاه آورده ام شاه نامه را گرفت و گفت اورا نگاه دارند او را بردند جس کردند
 گفت از او پرسید رفقای تو کیانند پرسیدند در جواب گفت من کسی را نمی شناسم و رفیقی ندارم
 سه روز او را با انواع عذاب داغ و زجر کردند ابد آسم نفسی را نگفت در حالیکه او را داغ می کردند
 عکس او را گرفته روز سوم شهیدش کردند شاه آن نامه را فرستاد نزد علی که جواب آنرا بنویسند
 بعد از چند روز علی گفتند این شخص دشمن شماست شاه گفت من میدانم که دشمن من است من
 میگویم شما جواب مطالب او را بنویسید جواب نوشتند شاه متغیر شده گفت من اینقدر علی را احترام
 میکنم انعام میدهم که چنین روزی جواب چنین نامه بفرمایند حال آنها چنین جواب میگویند

و جمال مبارک در آن لوح میفرمایند این امر از دوستی بیرون نیست یا حتی است یا باطل شاعلا را حاضر
کنید و مرا هم بخوانید تا با آنها صحبت بداریم اگر حقیقت تصدیق کنید اگر باطل است هر چه میخواهید اجرا
دارید در آن لوح بناصرالدین شاه نصایحی فرمودند میفرمایند بسطت دوروزه مغرور باش چه
قدر سلاطین آمدند و جمیع رفتند و از آنها اثری باقی نماند این امر امر است تو نمیتوانی مقاومت
کنی منع نمائی امر است را بچکس مقاومت نتوانسته و تو هم نمیتوانی و عنقریب امر آتی بلند خواهد شد
شرق و غرب را احاطه خواهد نمود نصایح آتی را قبول نکرد بهمان غرور باقی ماند تا از این عالم رفت
باری جمال مبارک در این سخن بودند لکن در نهایت عزت بودند مثل جس سایرین نبود ابد آنکسی اعتنائی
نمودند تا مورین میآمدند رجا میکردند مشرف شوند قبول نمیفرمودند متصرف عکا پنج سال رجا و التماس
کرد مشرف شود اذن نفرمودند چندی نگذشت هر وقت میخواهند بیرون تشریف ببرند میرودن حتی
در قصر که تشریف داشتند اوقات عروسی آقا سید علی متصرف و جمیع تا مورین از عکا بقصر که نیمه مخی
عکا است آمدند و جمال مبارک از آنها احوال پرسید هم نفرمودند این بود خلاصه بلا یا وزحمت

مطلب چهارم

خطابه مبارک که در اسکندریه راجع بعظمت امر جمال قدم جل جلاله

در لید ۱۹ جون سنه ۱۹۱۴ در پورت سعید در زیر خیمه مسافرین فرمودند خیلی امر عجیبی است در پورت سعید چنین مجلس عظیمی عقد شده خوبست لوک سراز خاک بیرون آرد و بینند که چگونه آیات حق بلندگشته و اعلام ظالمان سزگون شده در بعد از شیخ عبدالحمین مجتهد بروقت فرصتی می یافت خفیا القاماتی میکرد ولی جمال مبارک جواب میفرمودند از جمله القامات او این بود شبی بهر از آن خوش گفت که در خواب دیدم که پادشاه ایران در زیر قبه ای نشسته بمن گفت جناب شیخ سلطان باش که شمشیر بهایان را قطع و قمع نماید و بر آن قبه آیه آلکرمی بخط انگیزی نوشته شده بود جمال مبارک بواسطه زین العابدین خان فخرالدوله پیغام فرمودند که این خواب رؤیای صا دقه است زیرا

آیه الکرسی همان آیه الکرسی بود و لوجب انگیزی بود یعنی این امر بهائی همان امر الهی سلامت و لکن
خط تغییر کرده یعنی لفظ تغییر کرده و لکن همان حقیقت و معنی است و اما آن قبه این امر الهی است و آن
محبط و مستولی بر پادشاه و پادشاه در ظل او و البته او غالب است حال شاه و شیخ کجاست که
بیند در پورت سعید اقلیم مصر چنین جمعیتی در زیر این خیمه تشکیل یافته است تا شاکنند چه خیمه خوبست
خیلی مکمل است مخالفین خواستند امر الله را محو نمایند اما امر الهی بلند تر شد **يُبْدُونَ أَن يُطْفِئُوا**
نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورَهُ زیرا خدا امرش را ظاهر و نورش را باهر
و فیضش را کامل نماید خلاصه چیزی نگذشت که بعد از زلزله در آمد جمعی از علما از جمله میرزا علی نقی و
سید محمد و شیخ عبدالحسین و شیخ محمد حسین ابن مجتهدین شخصی شهیر از علما که مستمی بمیرزا حسن عمو بود
انتخاب کردند بحضور مبارک فرستادند و بواسطه زین العابدین خان فخرالذوله مشرف شد اول
سؤالات علمیه نمود و جوابهای کافی شنید عرض نمود که در مسند علم مستم و محقق است بچکس حرفی
ندارد جمیع علما معترف و قانعند لکن حضرات علما فرستادند که امور خارج العاده ظاهر شود
ناسب اطمینان قلب آنان گردد فرمودند بسیار خوب ولی امر الهی طبعه صبیان نیست چنانچه

در قرآن از لسان معترضین میفرماید: وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَجْرُ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ مَنُوعًا
أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ ذُرِّعٍ، و بعضی گفته: «أَوْ تَأْتِي بِاللَّيْلِ وَالْمَلَائِكَةَ قِيْلًا وَمِنْ
كُنْتُمْ أَتْرَقًا إِلَى السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُفُوقِكُمْ حَتَّى تَنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةٌ مِّنَ السَّمَاءِ»
اینها میفرماید: «قل سبحان ربی هل كنت إلا بشرا رسولا» اما من میگویم خیلی خوب
ولی شما حاشق شوید بیکسند معین کنید که اگر ظاهر شد برای ما شبهه نماند بنویسید و مهر کنید و تسلیم
نمایند آنوقت من بیک شخص را میفرستم تا آن عجزه را ظاهر نماید میرزا حسن عمو فایز شد و گفت
دیگر حرف نماند دست مبارک را بر او بوسید و رفت و بعد ما گفت ولی عمو قبول نکردند که شاید
این شخص ساحر باشد هر چه گفت ای مجتهدین شما فرستادید و خود چنین خوانستید ما را رسوا نمودید
فایز و بخشید جمیع از این قضیه خبر دارند بعد از چندی بکران شاه رفت و قضیه را بنامه در مجلس
عماد الدوله حاکم کرمانشاه نقل کرد و چون میرزا غوغای درویش که سیرا مؤمن بود و عماد الدوله
مرید او و در مجلس حاضر تفصیلا شنید به بغداد و سایر اطراف مرقوم نمود و همچنین میرزا حسن
شارالیه در طهران در مجلس میرزا سعید خان وزیر دول خارج این قضیه را بنامه نقل نمود و چون

برزارضافعی مرحوم حضور داشتند تقصیل را امر قوم نمود . استی

مطلب پنجم

نسبیل زرنندی در فصل ۲۶ تاریخ خود شرحی راجع بمصائب وارده بر جمال قدم جل جلاله نگاشته که خلاصه آن در این مقام نقل میشود

در هشتمین نوروز بعد از اظهار امر باب که مطابق بود با ۲۷ جمادی الاول ۱۲۶۸ هجری حضرت بهاء الله در عراق بنشر تعالیم الهی مشغول بودند اصحاب باب که از واقعه شهادت مولای خود برائت و از صدمات و بلیات اصحاب و مؤمنین بگوشه و کنار متفرق و پریشان شده بودند بواسطه قیام و اقدام حضرت بهاء الله وحی جدید یافتند و از زوایای غمخواران میدان خدمت شافتند حضرت بهاء الله روح شجاعت و استقامت در آنان دمیدند و از وقایع تازه و مصائب متعدد دای که بعداً

واقع شد آنها را مطلع فرمودند و خود بی پرده و حجاب به نشر تعالیم باب در ایران و عراق مبارزه نمودند در بهار این سال میرزا تقیخان امیر نظام که صدر اعظم ایران بود بمقر اصلی خود شتافت و در حمام فین کاشان بقتل رسید امیر نظام در مدت سه سال صدارت خود با تمام قوتی کوشید تا نوزد آنی را خاموش نماید و امر سید باب را از روی زمین محو و نابود سازد برای نیل باین مقصود اقدام بطنلی عیب کرد و آن امر بقتل سید باب بود که بفرمان او انجام گرفت ولی عاقبت جز خسران ثمری از رفتار نا بهنجار خویش نگرفت در سال دوم صدارت خود برای خاموش کردن امر آنی لشکر بیازند را فرستاد و بقتل قدوس و باب الباب و سایر اصحاب فرامانی اکیه صادر کرد و سیصد و سیزده نفر از نفوس مقدسه و بیگناه را از دم تیغ گذرانید شهدای سبزه طهران بفرمان او شربت شهادت نوشیدند جناب وجد و اصحابش در نیریز با مرآن وزیر خونریز جان بر ایگان در راه امر یزدان تار نمودند اینو قایع سبب شد که مردم در هر شهر و بلد اقدابوزیر شریر نموده باذیت و آزار اهل ایمان پرداختند در این سال واقعه عزین انگیزی بفرمان این وزیر بی تدبیر ضمیمه جرائم اعمال او شد در زنجان جناب حجت و قریب هزار و هشتصد نفر از اصحابش بدون هیچ گناهی بشهادت رسیدند سال اول حکومت

این وزیر عظیم و طغیان آغاز شد و سال آخرش بچورد و عدوان نسبت باهل ایمن انجام یافت پس از میرزا تقیخان امیر کبیر میرزا آقاخان نوری اعتمادالدوله و بصدارت عظمی منصوب گردید در آغاز جلوس خود تقسیم گرفت که بین دولت و حضرت بهاء الله که رئیس بابیان بودند آشتی و التیام دهد. لذا نامه بحضرت بهاء الله نگاشت و حضرت شرا بظهران دعوت کرد حضرت بهاء الله که قبل از وصول مکتوب وزیر تقسیم مراجعت بظهران داشتند پس از وصول نامه عازم پای تخت گردیده و در ماه رجب وارد ظهران شدند میرزا آقاخان برادر خود جعفر فلجیان مخصوصاً به پیشباز حضرت بهاء الله فرستاد و تبریک ورود تقدیم نمود حضرت بهاء الله پس از ورود بظهران یکماه تمام در منزل برادر وزیر اعظم همان بودند صدر اعظم جعفر فلجیان برادر خود را نامور پذیرائی آنحضرت نموده بود پوسته اعیان شهر و بزرگان دربار بملاقات حضرت شافیه پس از یکماه حضرت بهاء الله بشیران انتقال فرمودند

جناب عظیم در این اثنا، با حضرت بهاء الله ملاقات نمود و پس از مدتی طولانی که شوق دیدار آنحضرت را داشت بمقصود رسید در ضمن ملاقات جناب عظیم خیالی را که در نهادش بود در فکر خود پرورش میداد

بخصوص مبارک کرد حضرت بهاء الله و از اجراى آن خيال فاسد منع نمودند و از عواقب و خيما آن مخذیر فرمودند که اين عمل جلب بلايى تازه نمايد و سبب زحمت بنى اندازد گردد حضرت بهاء الله بلواسان شريف بردند و در قریه افچه که از مستلکات جناب وزير بود توقف نمودند جعفر قلجان همچنان در همانندارى پايدار بود در لواسان بحضرت بهاء الله خبر رسيد که دو نفر از بابيان سبک مغز قصد حيات شاه نموده اند و در وقتیکه شاه با اردوى خود بشيران عازم بودند آن دو جوان نادان بشاه حمل بردند یکی را نام صادق تبریزی و دیگری رافع الله قى بود که برای گرفتن انتقام همکیشان مظلوم خویش بشاه هجوم کردند

مطلبی که دليل بر سادگی و جهالت آن دو جوانست اين است که بجای استعمال اسلحه مؤثری که مقصود را فوراً حاصل کند ساچمه استعمال کردند که اندک خراشى در جسد شاه توليد کرد و اگر اين دو نفر از طرف شخص مدبر و رئيس خود نامور باين بودند البته بجای ساچمه گلوله استعمال میکردند استعمال ساچمه دليل آنست که اين دو جوان بنى مشورت ديگران بفکر ناقص خویش بچنين کار نا هنجارى اقدام نمودند

اين عمل زشت که از اين دو نادان سرزد جلب مصيبت تازه نسبت بياران نمود اصحابی که از بلايى قبل نجات يافته بودند در اين غائله گرفتار شدند و با انواع عذاب و مشقات دچار گشته حضرت بهاء الله

نیز با جمعی از بزرگان اصحاب بنمت شرکت در این جرم بکس سیاه چال گرفتار و در زبرنجیر که مخصوص
 خطرناکترین مقصرین بود مغلول گشتند اثر زنجیر که مدت چهار ماه در سیاه چال زحمت افزای هیکل
 مبارک بود تا آخر عمر در گردن حضرتش باقی بود

از استماع این واقعه رؤسای دبار و علمای اسلام مینهایت ترسیدند و همت گماشتند که عاملین را هر چه
 زودتر سیاست کنند با وجود نصیحتهای مؤکده که با اهل ایمان شده بود تا در مقابل اذیت و آزار محض
 دست بانتقام نگشایند اقدام آن دو نادان با بیعمل زشت سبب شد که رؤسای کشور و علمای دین
 بایان رادشمن مملکت و دین دانستند و اعلان عمومی بکلیوگیری از هجوم و حمله بایان صادر شد جعفر
 قلی خان این واقعه را بحضرت بهاء الله پیغام داد و بحضرتش نگاشت که مادر شاه از این واقعه سرناپاوش
 گرفته و در نزد امرای دربار حضرت را بهرامی میرزا آقاخان صدر اعظم محرک اصلی و قائل حقیقی شاه
 معرفی کرده است صلاح آنست که مدتی در محلی مخفی بسر برید تا این جایا هو و غوغا نسکین یابد این
 نامه را با شخص امین و پیر با تجربه بحضور مبارک فرستاد و با و تا کی کرد که در خدمت حضرت بهاء الله بماند
 و هر جا که انتخاب کنند در خدمتش عازم شود حضرت بهاء الله پیش نهاد جعفر قلیخان را پذیرفتند و روز

دیگر سواره بار دوی شاه که دنیاوران بود رفتند در بین راه بسفارت روس که در زرکنده نزدیک

نیاوران بود رسیده میرزا مجید متشی سفارت روس از آنحضرت مهمانی کرد و پذیرائی نمود

جمعی از خادین حاجی علی حاجب الدوله حضرت بهاء الله را شناختند و او را از توقف حضرت بهاء

در منزل متشی سفارت روس آگاه ساختند حاجب الدوله فوراً مراتب را بعرض شاه رسانید رؤسای دربار

از ورود حضرت بهاء الله بجاوار دوی شاه بهراس و تعجب افتادند ناصرالدین شاه هم بی اندازه

متعجب شد که چگونه شخص مشتم باین گونه نعمت بزرگی جرات کرده خود را در معرض انظار قرار دهد

و فوراً ما موری فرستاد تا حضرت بهاء الله را از سفارت روس بخوبی گرفته بنزد شاه آورد سفیر روس

از تسلیم حضرت بهاء الله بیا مور شاه امتناع ورزید و آنحضرت گفت که بمنزل صدر اعظم بروید و کاغذی

بصدر اعظم نوشت که باید حضرت بهاء الله را از طرف من پذیرائی کنی و در حفظ این امانت بسیار

کوشش نمائی و اگر آسیبی بیها، الله برسد و حادثه نریخ دهد شخص تو مسئول سفارت روس خواهی بود

میرزا آقاخان با آنکه نسبت بحضرت بهاء الله ابراز مساعدت می نمود در این واقعه از خوف جان و بیم

زوال ریاست و مقام از مساعدت خود داری نمود و قبلاً حضرت بهاء الله از زرکنده عازم شدند

دختر سفیر روس از مخاطراتی که حضرت بهاء الله را تهدید میکرد چنان پریشان خاطر بود که اشک از چشمش ریخت
 و پدر خود را مخاطب ساخته گفت ای پدر اگر توانی این همان خود را از خطر ربانی و محافظت کنی نتیجه این ریاست
 و قدرت تو چه خواهد بود سفیر روس که بینهایت دختر خود را دوست میداشت از گریه او متأثر شده و
 با و قول داد که در حفظ حضرت بهاء الله سعی بلیغ مبذول دارد و لکن از عهده این قول بر نیامد زیرا که پادشاه
 شاه در بین نیاوران و طهران حضرت بهاء الله را دستگیر کردند و آنچه داشتند گرفته آنحضرت با سر و پای
 برهنه پیاده بطهران بردند در بین راه از شدت حرارت آفتاب تابستان زحمت بسیار بوجود مبارک
 رسید مردم بسبب و لعن حضرت بهاء الله پرداخته و از هر طرف سنگ میانداختند زیرا آنحضرت را
 بقوای علیایگان دشمن وطن و دین و شاه میشمردند چون بسپاه چال رسیدند پیره زنی با چشمانی
 شرر بار نظیرین کنان و لعنت گویان جلو آمده سنگی در دست داشت میخواست آنرا بصورت
 حضرت بهاء الله بزند با مویرین مانع شدند پیره زن گفت شمار بسید الشهدا قسم میدهم که بگذارد این
 سنگ را بر منم حضرت بهاء الله فرمودند او را محافظت نکنید زیرا بحیال خود کار ثوابی را میخواهد انجام دهد
 سپاه چال که حضرت بهاء الله در آن محبوس بودند اصلاً منجلا ب یکی از حاکمهای مجاور بود که بزند

تبدیل شده بود تا یکی و عفونت آنمل و کثرت حشرات و کراحت هوایش بجز بزرگنجد زنجیر یک حضرت
 بهاء الله را بان مغلول ساخته بودند قرا که نام داشت که از زنجیرهای معروف است سر روز و شب
 همچکس آب و نان برای حضرت بهاء الله نیاورد یکی از فرزان دلس بحال حضرت بهاء الله سوخت
 و مختصر جای را که زیر لباسش بنمان ساخته بحضور مبارک تقدیم نمود ولی آنحضرت قبول نفرمودند زیرا
 راضی نمیشدند که خودشان جای بنوشند و سایر باران زندانی بی نصیب و محروم باشند از نفوسیکه
 قصد جات شاه نموده بودند اول صادق تبریزی گرفتارش صادق اول کسی بود که با شمشیر بر عهد شاه
 حمله کرده او را از اسب کشید فوراً شاطرباشی و نوکران مستوفی الممالک او را بدون اینکه بشناسند کسیت
 بقتل رسانیده بد نشراد و پاره ساختند یکپاره را بدر و آزه شمران و پاره دیگر را بدر و آزه عبد العظیم
 آویختند دوم نفر فتح الله حکاک قمی بود که گرفتارش هر چه اصرار کردند و آزارش نمودند تا همدستان
 خود را معرفی کند جز سکوت جوابی نشنیدند و بعضی یقین کردند که گنگ و لال است عاقبت بعد از
 اذیت بسیار سرب گداخته در حلقش ریختند سومی ابوالقاسم تبریزی بود که دستگیر شد در روزیکه
 سلیمان خان در طهران شمع آجین کردند ابوالقاسم تبریزی را هم در همان روز در شمران شمع آجین کرده

بشادت رسانیدند در هر ساعت یکی دو تن از بابیان را گرفته بجرم اشتراک در واقع شاه با انواع و

اقسام اذیت و آزار بمقتل میرسانیدند با آنکه هیچیک را تقصیری و گناهی نبود هر ساعت مأمور

مخصوص وارد سیاه چال شده یک نفر را بصدای بلند اسم میرد و او را از زندان بیرون آورده قبل از ورود

بمقتل مردم میریختند و بدن او را زخم میزدند چنانکه در هنگام رسیدن بمقتل هیچ عضوی از اعضای متهم

بجال طبیعی نبود و ظلم بانه از هوشدیده بود که میر غضب با آنکه معاد بخونریزی بودند متاثر میشدند ...

..... نیل میگوید مطالب ذیل از حضرت بهاء الله شنیدم فرمودند عده بامن در سیاه چال

محبوس بودند هوای آن زندان بی نهایت سرد و زمینش مرطوب و کثیف و مملو از حشرات موذیه و

فضایش تاریک و نور آفتاب برایم چو در آن راهی نبود جمیع ما را در یک محل محبوس نمودند پای ما در بجزیر

و کردن ما در اغلال بود ما در دو صف رو بروی هم نشسته بودیم نزدیک طلوع فجر در هر شب ذکر می‌آبنا

میگفتیم که بصدای بلند بخوانند صفا اول می‌گفتند قُلِ اللّٰهُ یُکَفِّی مِنْ کُلِّ شَیْءٍ صَفِ دِکْر

جواب میدادند وَعَلَى اللّٰهِ فَلِیَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ زندان بقصر شاه نزدیک بود صدای اذکار

مؤمنین بگوش ناصر الدین شاه میرسد و با وحشت میرسد این صدای بیت و از کت می‌گفتند

صدای ذکر با بیانیست که در سیاه چال مجوسند روزی از طرف ناصرالدین شاه معذرت زیادی کباب
گوشت گوسفند برای زندانیان آوردند همه فقط اجازه ما بودند ما اطارد داشتیم که اصحاب دست بان
نیالایند همه اطاعت کردند بجز سید حسین قمی که از آن کباب تناول نمود زندانیان از این قضیه
خوشحال شدند زیرا پس از آنکه ما در کردیم آنها آنرا تناول نمودند هر روز فرشان میآمدند و یکی دو
تن از اصحاب را باسم و رسم صد ازده بمیدان شهادتش میخواندند چون زنجیر از گردنشان بر میداشتند
با نهایت فرح نزد ما میآمدند ما آنها را بنوعی الهی در عوالم ملکوت مستبشر میساختیم آنگاه با سایر اصحاب
بترتیب معانقه و وداع نموده بمیدان فدایمشتافتند فرشان شرح جاننازی هر یک را برای ما نقل میکردند
همه سرور بودند و زبان بشکرانه میگشودند مصائب زندان همچیک را از روحانیت باز نمیداشت
شبی نزدیک فجر بیدار شدیم عبدالوهاب شیرازی که از کلاطین برای ملاقات ما بطهران آمده و در سیاهچال
گرفتار شده بود و با ما در یک زنجیر بود بیدار شد و گفت خوابی دیدم که در فضای نورانی لایتناسی با کمال
نشاط و راحتی به طرف که میخواهم پرواز میکنم گفتم تعبیرش آنست که امروز ترا بشهادت میرسانند
باید صابر و ثابت باشی خیلی خوشحال شد چند ساعت بعد میر غضب آمده زنجیر از گردنش برداشت

عبدالوهاب با جمیع احباب وداع نمود بعد نزد آمد مارا سخت در آغوش گرفت و بغلب خود فشرده بیج
 وجه آثار اضطرابی در او نبود ما اورا بصبر و شجاعت سفارش کردیم بمیدان فدا رفت بعد اجلا و شرح شناس
 و جلالت اورا برای ما نقل کرد خدا را شکر کردیم که اصحاب باب چنان جان بازی میکنند که حتی زبان جلاد
 هم بنای آنها ناطق است ما در ناصرالدین شاه را آتش بغض و کینه با وجود کشته شدن این همه نفوس
 یگانه فرو نشست دامن آگریه میکرد و فریاد میزد در رؤسای دربار اعیان و خطاب مینمود که بروید بهاء آ
 را بقتل رسانید محرک اصلی و مسبب واقعی در قضیه پسر مہار آست سایرین آلت هستند دشمن حقیقی
 پسر اوست تا اورا نکشید قلب من آرام نمیگیرد و مملکت هم آرام نمیشود ما در شاه با آن همه اقدامات بالا
 آرزوی خود را بگور برد حضرت بهاء آند از حبس بیرون آمدند و از قعر چاه با وج ماه رسیدند ما مورین
 حکومتی در آن ایام در جستجوی اتباع باب بودند عباس نوکر سلیمان خانرا که جوانی مؤمن و با شجاعت
 بود مجبور کردند و بوعده و وعید و ادارش ساختند تا با فراشان حکومتی در کوچه و بازار طهران گردش
 کند و اتباع باب را با آنها معرفی نماید عباس که خود را مجبور دید بجای با بیان سایر نفوس را معرفی مینمود
 ما مورین آن بیچاره هارا می گرفتند نزد حکومت می بردند و چون مؤمن نبودند از امر تبری مینمودند

و بعد از پرداختن مبلغی برسم جریمہ مرضی میشوند رفتہ رفتہ کار بجائی رسید کہ مامورین ہر صاحب ثروت
 و کنتی را میدیدند عباس را و ادارہ میکردند تا اورا بانی معرفی نماید و اگر عباس اقناع میوزید اورا مجبور
 میساختند و باین وسیلہ مبلغ بسیاری از بار و اغیار میگرفتند چون ادرشاہ در قتل حضرت بہاء اللہ
 اصرار داشت چندین مرتبہ عباس را بساہ چال بردند و در مقابل حضرت بہاء اللہ حاضر ساختند
 تا اگر اورا در زمرہ بابیان دیدہ افہار نماید در ہر مرتبہ عباس کہ بحضور مبارک میرسد دقیقہ چند بصورت
 حضرت بہاء اللہ نگاہ میکرد و بعد میگفت من اورا تا کنون ندیدہ و نیشناسم چون از اینرا ہم بدخواست
 بمقصود نرسیدند خواستند بوسیلہ زہر حضرت را بقتل رسانند چند مرتبہ در شام و ناہار یکہ از زہر
 حضرت بہاء اللہ برای حضرتش میآوردند مامورین زندان زہر ریختند ولی بمقصود نرسیدند زیرا زہر
 حضرت بہاء اللہ را حلاک ساخت نہایت سبب افسردگی و ضعف جسم جیکل مبارک گردید چون
 از اضرار بہاء اللہ بایوس شدند برای تحصیل رضایت ادرشاہ در صد برابر آمدن شیخ علی عظیم را بسبیل
 خیانت بشاہ معرفی کنند و باین بہانہ اورا بقتل رسانیدند و باعد ابی شد بد شہید کردند قنول روس
 کہ از دور و نزدیک مراقب احوال بود و از گرفتاری حضرت بہاء اللہ خبر داشت نامہ و پیغامی بعد از علم

فرستاد و از او درخواست کرد که با حضور نماینده قنول روس و حکومت ایران تحقیقات کامل در
 باره حضرت بهاء الله بعمل آید و شرح اقدامات و سئوال و جوابها که بوسید نمایندگان بعمل میاید در
 نگاشته شود و حکم نهائی در باره مجوس افکار گردد صدر اعظم نماینده قنول وعده داد و گفت در آتی
 نزدیکی باینکار اقدام خواهد کرد مفقود جناب عظیم را طلب داشتند و از محرک اصلی و رئیس واقعی
 سئوال کردند جناب عظیم گفتند رئیس بایه همان سید باب بود که او را در تبریز مصلوب ساختند من
 خودم این خیال را در نهاد سرداشتم که انتقام باب را بگیرم محرک اصلی خود من هستم اما صادق تبریزی
 که شاه را از اسب کشید شاگرد شیرینی فردشی میش نبود که شیرینی میساخت و میفروخت چون این افراد را
 از عظیم شنیدند بعلماء تسلیمش کردند همه فتوای قتل دادند مگر میرزا ابوالقاسم امام جمعه که در فتوا تردید داشت
 چون ماه محرم نزدیک بود حاجب الدوله بعلمای پیغام داد که در قتل جناب عظیم تسبیح نمایند روزی
 علماء با امام جمعه بنا بدعوت حاجب الدوله حاضر شدند عظیم را نیز حاضر کردند امام جمعه در فتوا همچنان بی تردید
 داشت ولی حاجب الدوله بجد و نیزنگ فتوای قتل عظیم را گرفت ابتدا سید شریب اعصابی که در
 دست داشت بمغز جناب عظیم نواخت مردم از اطراف هجوم کرده آجر و سنگ با او پرتاب نمودند

و سب و لعنت مغرستاند تا عاقبت با خنجر و شمشیر بدنش را پاره پاره ساختند بعد از این واقعه حضرت
 بهاء الله از تحت تبره شدند و از حبس خلاصی یافتند از جهل نفوسیکه در این واقعه بشهادت رسیدند حاجی میرزا
 جانی کاشانی معروف به پرپا بود چون وزیر میل نداشت که شهادت او اعلان شود دستور داد تا او را
 سزا بقتل رسانند ناصرالدین شاه جمیع دارائی و مستملکات حضرت بهاء الله را در مازندران تصرف
 کرد و عده از مؤمنین در بر نقطه و دیار دچار اشرا گشتند از جهل در نور مازندران دو نفر از اصحاب
 با وفا یکی محمد تقی خان و دیگری عبدالوهاب در این ضمن بشهادت رسیدند تمامی بدخواهان و اعدای
 مفدانه دشمنان نسبت بحضرت بهاء الله پس از آنکه از حبس خلاص شدند سب شد که غضب شاه را
 تحریک نماید بدخواهان از نادانی میرزایحیی استفاده کرده و آن نادان بامید رسیدن بمنصب و مقامی
 بابدخواهان همراه شد و اخبار دشتناکی از حضرت بهاء الله بشاه میدادند ناصرالدین شاه از وزیر کبیر
 بدست مؤافذه کرد که چر تا این حد در حصول امنیت مملکت نکاصل میکند و ریشه فساد را قطع ننماید
 صدر اعظم از این تیوخی متأثر شد تصمیم گرفت که آنچه را شاه با او امر نماید مجری دارد شاه فرمود فوراً لشکری
 جرار با قلیم نور اعزام سازد و اساس ناامنی را براندازد تا چار بریاست عیلمان شاهسون سربازان

شاهسون را بفریاد تا گرفتار فرستاد و ریاست را به پسر عمش میرزا ابوطالب واگذار کرد که با برادر حضرت بهاء
 یعنی میرزا حسن که از مادر با حضرت بهاء الله جد بودند نسبت داشت و با او نصیحت کرد که با احوالی تا که
 با محبت رفتار کند و مبادا خواهرش و میرزا حسن شوهر خواهرش گرفتار آید شوند و برای احتیاط
 حسین علیخان را محرمانه مراقب اعمال میرزا ابوطالب نمود که او را از تعرض و تطاول محافظت نماید میرزا
 ابوطالب چون بنا کرد رسید بر خلاف نصیحت وزیر فرمان غارت عمومی داد محافظت حسینعلی خان و میرزا
 حسن نصیحت نمودند میرزا ابوطالب میگفت شاه مرا امر کرده مردان را مقتول و زنان را اسیر و آبادیرا با خاک
 یکسان کنم فقط زنهاییکه بمانند میرزا حسن پناه میزند محفوظند خلاصه مردم تا که هر چه داشتند گذاشتند و بکوه
 و دشت گریختند میرزا ابوطالب امر بتاراج داد مسکن حضرت بهاء الله را خراب کرد و سقف بیت را فرو
 ریخت و هر چه از نفائس و اثاث موجود بود بیخار برد و آنچه را نمیتوانست برداشته و ضایع ساخت پس آن
 آن بغارت خانه های مردم پرداخت و پس از تاراج همه را آتش زد و با خاک یکسان نمود و چون کبیرا
 نیافت که اسیر سازد جستجو در اطراف پرداخت و جمعی از شبانان و پیر مردان را که تاب فرار نداشتند
 دستگیر ساخت و بعضی را با گلوله بقتل رسانید در بین جستجو بکنار گودال آبی رسیدند در آن طرف گودال

برق اسلحه دیدند و دو نفر را خفته یافتند گلوله بطرف آنها انداختند اولی که عبد الوهاب بود فوراً جان سپرد
و دومی که محمد تقیخان بود مجروح شد میرزا ابوطالب امر کرد تا جراحات او را مرهم نهند تا او را بپهران ببرد
و گرفتار کردن چنان سوار دلبری را سبب افتخار خود سازد ولی باین مقصود نرسید زیرا محمد تقیخان وفات
یافت جماعت اسرار در سیاه چال پهران بردند طاعلی بابا که از نفوس مقدسه بود در سیاه چال صعود
کرد در سال بعد میرزا ابوطالب گرفتار طاعون شد او را بشمران بردند همه خویشان و یاران از او
دور شدند فقط میرزا حسن از او نفع دیدیم و با آنکه در فارت نورا میرزا ابوطالب سختی و فشار و تکبر
بسیار دیده بود زخمهای او را مرهم مینهاد روزی صدر اعظم بیدین او آمد و او را تنها و بی پرستار دید
و فقط میرزا حسن در بالینش بود میرزا ابوطالب با کمال حسرت و افسوس آرزوهای خود را بگور برد...
..... بعد از مصیبتهای بسیار در نزد ارباب دولت ثابت شد که حضرت بهاء الله را در واقعه شاه
بسیچ وجه دعالتی نبوده وزیر اعظم نماینده خود حاجی علی را سیاه چال فرستاد تا حضرت بهاء الله را مستخلص
سازد و بیگناهی آنحضرت را اعلام نماید حاجی علی چون وارد سیاه چال شد از مشاهده حال حضرت بهاء الله
بگریه آمد زیرا آنحضرت را دید که زنجیر بر پا و منج زنجیرها را بر زمین کوبیده اند گوشتهای گردن حضرت در زیر

بزخیر مجروح و در آن هوای غلیظ و متعفن بسجی نفس میکشیدند چون چنین دید فریاد برآوردند و خدا لعنت کند میرزا
 آقاخان را هرگز خیال نمیکردم که بچنین ظلمی اقدام کند و بیگناهی را باین نحو بیازارد حاجی علی عبا بی خود را
 از دوش برداشت و از حضرت بهاء الله خواست کرد که او را پوشند و بجزر وزیر شتابند حضرت بهاء الله
 قبول نفرموده و بالباس زندانیان نزد وزیر رفتند صدر اعظم چون حضرت بهاء الله را دید گفت اگر نصیحت
 مرا قبول میکردید و دست از محبت باب بر میداشتید باین روز نیافتا دید حضرت بهاء الله فرمود اگر تو
 هم نصیحت مرا می شنیدی مملکت را دچار این بدبختی و هرج و مرج نمیکردی صدر اعظم را بیاد آمد از آنکه آنرا
 چندی قبل بین او و حضرت بهاء الله گذشته بود با شرمندگی زیاد پرسید اکنون نصیحت شما چیست تا
 مجری سازم فرمودند بجمع بلاد فوراً اعلان کن که دست از اذیت و آزار پیروان باب بردارند وزیر
 اعظم قبول کرد و فوراً امر بصدور این فرمان نمود حکومت ایران بعد از شورت بحضرت بهاء الله امر کرد
 که تا یکماه دیگر ایران را ترک نمایند و بیخدا سفر کنند قسول روس چون این خبر شنید از حضرت بهاء الله
 تقاضا کرد که بروسیه بروند و دولت روس از آنحضرت پذیرائی خواهد نمود حضرت بهاء الله قبول نفرمودند
 و توجه بعراق را ترجیح دادند و در روز اول ماه ربیع الثانی ۱۲۶۹ هجری بیخدا عزیمت فرمودند تا موصل

دولت ایران و نمایندگان قونسول روس تا بغداد با حضرتش همراه بودند فاصدا این سفر با سفر اول

که بکر بلا فرمودند نه ماه بود . . استغی

مطلب ششم

شرح صعود که جناب نبیل نوشته است

تاریخ صعود حضرت بهاء الله و بیان وقایع آن ایام بقلم من صعد الی الله بالرفیق الاصلی ملا محمد

زندی الملقب بالنیل که عیناً از روی شرح مصرع نقل میگردد

قوله : كما معنا من غصنه الاعظم وستوه الاکرم

نه ماه پیش از این واقعه عظمی فرمودند که دیگر نمیخواهم در این عالم بمانم و در آنجا با اجائیکه در این نه ماه ملاقات

میفرمودند ذکر و صایا و بیاناتی میفرمودند که از جمیع آنها عرف و دراع استشمام میشد و بکمال تعجیل بدندان

بودند ولی صریحاً اظهاری نمیفرمودند تا شب یکشنبه یازدهم شوال که پنجم روز نوروز بود رسید و اثرش در جسد غضری مبارک نمودار گردید و لکن آنشب اظهار نفرمودند و صبح همان شب جمعی از اصحاب شرف شدند و نزدیک عصر آنروز شدت تب فهور و بروز یافت و بعد از عصر جز نیک تن از اصحاب که عرض لازم الاصفاء داشته احدی مشرف نشد روز دوشنبه هم که یوم دوم بود جز یک نفر از اصحاب احدی مشرف نشد و لکن روز سه شنبه که یوم سوم و یوم الوصال این شکسته بال بود هنگام ظهر تنبانه را احضار فرمودند و قریب به نیم ساعت گاهی جالنا و گاهی ماشیاً اظهار عنایات کافیه و تبیان بیانات و فییه میفرمودند ایگاش میدانستم که شرفیابی آخر است تا ذیل مقدس را اخذ نموده رجاء نمودم که بعد از قبول فرماید و از این دارالغرور وارد بجز سرورم نماید آه آه فغنی و امضی در عصر آنروز هم که جناب حاجی نیاز از مصر وارد درگاه محبوب بی انبار گردیده بود آنجناب را با جمعی از اصحاب بار حضور دادند و باب لغاب و وجه جمعی گشادند تا نزدیک غروب دسته دسته اصحاب شرفیاب میشدند و دیگر بعد از آن روز احدی از اصحاب مشرف نشد و باب لقاسد و دو چرخ کبود از آه و این جهوران پر دور باری بهین سوال ایام و لبالی منقضی شد تا دوشنبه یوم نهم

که بوم الاحزان دوستان بود در رسید در آن روز حضرت غصن الله الاعظم از محضر مبارک بجل
 مسافین نزول فرمودند و تکبیر مبارک را بهیگی رسانیدند و ذکر نمودند که جمال مبارک فرمودند که بایکل
 صابر ساکنان ثابثا را سخا بر ارتفاع امر الله قیام نمایند و ابدا مضطرب نشوند که من همیشه باشا
 هستم و در ذکر شما و فکر شاهستم از آن بیانات آتشار قلوب حصار در احتراق و انفطار چه که
 عرف و داع مالک الابداع از آنها استشمام میشد و چنان دوستان منقلب و پریشان شدند
 که همگی قریب بهلاکت بودند لذا از منبع الطاف محبوب یکتا و دوست بهیمنایوم دیگر که رشنبه
 دهم بود یوم التورود شد و تبریح و جوار بطور آمد حضرت غصن الله الاعظم هنگام طلوع فجر بیانات
 سلامتی و صحت مبارک را ابلاغ فرمودند و چون گل شکفته و خندان بمنزل مسافران نازل شدند و
 چون نسیم مشکبار جعد نگار و روح القدس رحمت پروردگار بیکان بیکان اجاب را از خواب
 بیدار نموده فرمودند که برخیزید و با سرور تمام بجد و شکر معالی الانام قیام نمائید و بنوشیدن چای
 سرور با بخت و جور مشغول شوید که حمدًا لِنَفْسِهِ الْعَلَى الْاَلَهِيَّ كَصِحَّتْ تَمَامٌ دَرِ اَحْوَالِ مَبَارَكْ
 هُوَ بِدَا و آثار غایت عظمی از جنین مبارک پیدا گردیده فی الحقیقه آن روز جهان افروز سرور و بهنجار

طائفین عرش طلعت بهاج و دوستانش بنوعی بود که جمیع اهل عکا بلکه بنام اهالی بر شام سرایت نمود و عموماً نام از خواص و عوام بماند بوم عید تبریک و تجید مشغول گردیدند چه که از بوم حدوث تب بقدر هزار نفر از فلاحین و فقرا را با قوه جبری مجتمع نمودند و لباس عسکری پوشانیدند و بمشق نظام و اداشته بودند که بعد از چند بوم همه را با قوسی دیار ارسال نمایند و در نزدیک قصر مبارک خیم آن اسیران برپا و حین آنها و اهل و اولادشان شب و روز بعرض مالک الوجود متقاعد بود و در صبح همان بوم بوم السرد در ناگهانی تکرار سلطنتی در نجات و آزادی آنها رسید و باعث بخت و شادی آن هزار نفر گردید و همگی بجلعت سرور و جوهر یمن مالک ظهور فائز شدند و حضرت غصن اعظم چند گوسفند قربانی نمودند و بفقراء و اسراء و اهل زندان و یتیمان قسمت فرمود بنوعی که جمیع السنه و قلوب بذكر بقا و شکر نعمای محبوب ابی در داخل و خارج عکا ناطق و گویا بود باری بومی بود مشهود که احدی خاطر نداشت که چنان سرور در بر شام بکافه انام دست داده باشد و همان بوم حضرت غصن اعظم بعکا تشریف بردند و تکبیر از لسان مبارک در جمیع منازل اجاب برجال و نساء ابلاغ فرمودند و در بوم یکشنبه پانزدهم وقت عصر جمیع اجاب با که در قصر حضور داشتند

و جمع کثیری از مهاجرین و مسافرین بودند بمحض مبارک احضار فرمودند در حالتیکه در بستر بخت

غصن الله الاعظم روحی را الغد ائمه فرموده بودند جمیع احباب با یکا طائفه قبله شرفیاب شدند

لسان عظمت در کمال مرحمت و کرم و ملامت با همگی ناطق که از جمیع شاهکار اضمیم بسیار

خدمت کردید و رحمت کشیدید هر صبح آمدید و هر شام آمدید همگی مؤید و موفق باشید بانهاد و ارتقا^ع

امر الکت ایباد و این شرفیابی آخر احباب بود و طیور قلوب بنیادی قد غلق باب اللقاء

با حصل ارض و سما، با حنین و بکا، منادی و مخاطب و قیام قیامت کبری در مراقب

ناتش شبانه رسید که شب بیت و یکم از حدوث تب جمالبارک بود مفادین باشب دوم ذی

القعده المحرم بجمی هلالی سنه ۱۳۰۹ و شب دوم خرداد فارسی جلالی و شاتر دم ایار رومی و

لیل القدره از شهر العظمت بیانی که بوم هفتادم از روز نوروز و سنه پنجاهم قمری و چهل و نهم شمسی

از بعثت بشر طلعت ایسی علی الاعلی در حالیکه از تب اثری نبود اراده محمود سلطان بقلبر خروج

از بن عکا و عروج بمایک الاخری آلتی ما وقعت علیها عیون اهل الاسماء که ذکرش

در لوح رؤیا از قلم اعلی در غزه محرم تسعین که سال سادس از ورود بمدينه عکا بود که نوزده سال

قبل از این سال پرتال بودناز شده بود تعلق گرفت و انقلاب عالم تراب جمیع عوالم رب الارباب
 را با اضطراب آورد در ساعت هشتم از لیلۃ الظلماء الّتی فیها بکت التّماء علی الثّری
 ظهرو ما نزل من لسان الله فی کتابه الا قدس دیگر سان حال و قال از بیان حال بجز
 المَلِکُ وَالْمَلٰئِکَةُ لِلّٰهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ در شورش آن محشر اکبر که جمیع احوالی عکا
 و قرای حول آن در صحرای حول قصر مبارک گریان و بر سر زنان و و امصیبا گویان این دو بیت سنّا
 حال و مطابق احوال است

چرخ بر خوانده قیامت نامه را   نامه بر در پدیده جامه را

آسمان میگفت آندم باز بین   گر قیامت راند بدستی بین

و نایک هفت از آن محشر اعظم شب و روز جم غفیری غنی و فقیر و یتیم و اسیر از خوان نعمت منعم العالمین منعم
 یا سلطان الایجاد و مالک المبدء و المعاد که ظهور و غیابت هر دو سبب آسایش قلوب عباد
 و عمار بلاد بوده است از زمین استوایت بعرش اعلی و هیکل اعزاز منعم علی ابی که فجر یوم ثانی از محرم
 الحرام سنه هزار و دوست و سی و سه «۱۲۳۳» هجری بود تا حین ارتقایت بمالک بقا و عوالم

اضری که ساعت هشتم از لیلۃ الثبیت دوم ذی القعدة الحرام سال هزار و سیصد و نود (۱۳۰۹) است که هفتاد و هفت سال بجزری الآدواہ حلالی بود و بعد عز (۷۷) معدود گردید در کل حال و بر غنڈ و آصال و ہرماہ و سال سب عزت عالم و امم بودی و بیچ سائل و آملی را از باب جودت راجع نمودی الآ با بخت عظمی و عطیہ کبری و بیچ مہوم و محرومی را از محض انور و منظر اکبر خارج نمودی الآ با سرور عظیم در جای اتم حاشا کہ این عبد را از بؤس شدید زحمانی و بسرور ما لآلہ مزید زنا انت انت الله لا الہ الا انت و از یوم ثانی صعود حق قیوم الی مقامہ الاقدس لا مانع المحوم المكتوم ہر یوم از فضلی اسلام و نصاری و شعرا ی آنا نکرافات تعزیت بساحت انور حضرت غصن آندا لا عظم وارد و قصائد غرادر مرثی و عزاد محض المرشان حاضر سبحان ربنا العلی الہی اگر در اوان ظهور مظاہر آنسی و مشارق شمس رحمانی اهل اعراض و اغاض مجال یافتند کہ بعضی مقال سب اختلال شوند چنانچہ در حق سید انبیاء و سرور اصفیاء روح ما سواہ فداه گفتند آچہ گفتند و اقوال شازرت العزہ در قرآن بیان فرمودہ و اذا دأوک الذین کفروا ان یخذونک الایمن و اھذا الذی بعث اللہ رسولا لآءور در مقام دیگر و لما سمیعوا الذکر

قالوا إنه لجنون» وحنان بن ثابت که بعد از ارتفاع رایب اسلام مداح اعظم خیر الانام بود و در سنین اولیه چه مقدار قصائد در ذم آن منبع نور و مطلع ظهور انشاء و انشاء نمود که لسان از ذکرش نخل و پهنین کعب بن زبیر که چنان بخدمت آنحضرت قیام نموده بود که آنحضرت دم او را در فرمود و بعد از عزت و اعلای کلمه اسلام بنوعی بمدیاح آنحضرت قیام نمود که غفوش فرمودند و جوایز عالی بخشیدند و لله الحمد که در این ظهور اعظم قدرت و عظمت امر است چنان ظاهر و باهر است که در سخن اعظم جمیع امم روی زمین ابد اجمال نیافتند که کلام از لسان که مخالف عزت و شان باشد جاری سازند بلکه همیشه در اجمان تمنیت و تعزیت با آنکه معرف بمقامات الوهیت و ربوبیت نیستند در مدح سلطان ایجاد قصائد عالی انشاء و انشاء مینمایند و از هر سمت تلکرافات بلسان ترکی و تازی از سفر و اعلی و امرا رسیده و میرسد . انتهى

باری جبک مبارک جمالقدم در سال ۱۲۳۲ هجری در طهران متولد شدند و در سال ۱۲۵۱ تاصل اختیار فرمودند و در سنه ۱۲۶۰ هجری که سال ظهور طلعت اعلی بود از عمر مبارک جمالقدم بیست و هفت سال گذشته بود و درسی و دو سالگی عازم بدشت گردیدند و در ۳۳ سالگی در شراصل مورد عذر

و آزار اهل عباد گشته و در ۳۵ سالگی سفر اول عبات پیش آمد و پس از مراجعت در ۳۶ سالگی
 بحسب سیاه چال طهران مدت چهار ماه گرفتار بودند و در سن ۳۷ سالگی از طهران با عائله مبارک به بغداد
 سرگون گشته و در ۳۸ سالگی بیلانیه غیبت فرمود و در حین مراجعت از سلیمانیه بیغد در چهل سال از
 عمر مبارک میگذشت و در ۴۷ سالگی از بغداد با عائله مبارک که اصحاب بجانب اسلامبول رهپار شدند
 و پس از چهار ماه توقف با دهنه سزیمیت فرمودند و در پنجاه سالگی ؛
 سلطان جمعی امر

باصل عالم نمودند و در ۵۳ سالگی از اردن به کاسرگون شدند

و در یوم ۲۲ جمادی الاول ۱۲۸۵ هجری

وارد عکا گردیدند و در ۷۷ سالگی

بمالک انوری

صعود فرمودند

مطلب ہفتم

قصیدہ مرحوم آقا سید ہمدی کلپایگان در مرثیہ جمال قدم جل جلالہ و جلوس حضرت عبدالبہا، جل شانہ

بر سر پر عبودیت عظمیٰ و مرکزیت عبد جمال اقدس اہی

ہو اللہ

صبح کہ از ابر زالہ ریخت بھمرا	دشت زانہوہ ژالہ شد چو شریا
باد سبک سیر و ابر تیرہ برانگیخت	سیل زد امان کوه و موج زد دریا
صفہ غبر از فیض ابر بھاری	مچو دل من شد از غبار مبرا
سوخت بھامون بر تیغ خود قہاری	یخت بھمرا نسیم عنبر سارا
شازہ بکامل کشید سنب و بہناد	وسمہ برابر روی ناز ز گس شھلا

تا کشدش شاهد نظاره در افروش	نامه آراست چهره لاله همراء
زان بهی یاسمین و سوسن و نسیرین	بست بخیل نظاره راه تماشا
بادل خود گفتم ای زغم شده پر خون	دیرگی سوختی در آتش سودا
خلق صحرانشین عارف و عامی	چند نشینی بجزیره یکه و تنها
خیمه بگلزار زن که افعی غم را	چشم زدشت ز مردین شود اعمی
در ددل داغدار خویش حکیمان	از مدد لاله کرده اند مداوا
اهل نظر غالب از تفرج گلشن	شیشه اندوه را ز نند بخارا
بردش آفرز جا بچید و افسون	تا کمش از فراق یار شکیب
مهر او دیدم بسان چهره دامق	حامون دیدم برنگ طره عذرا
سوری بر پا ولی نشسته بساتم	خیری بر جا ولی فروده چو خارا
بر سر سنبل نشسته گردِ تختر	بر جگر گل شکسته خار تقاضا
گشته کبود از لپا پنجه چهره سوسن	وزیر قان زرد گشته صورت جفا

گونه بخون رنگ کرده لاله نعل
 نوده ز گس چو چشم ابرگر ریز
 طره سنبل ز تاب مجسم زیشان
 بسته نفس در درون سینه قسری
 فاخته چون گوی کرده چهره نیکو
 بید ز باد قضا بلرزه چو محنون
 سر زده خورشید محشر از افق دشت
 قافیه رفت از گنم چنانکه زخیرت
 با خود گفتم چه روی داده بیکتی
 دایه ابر ببار داشت به پستان
 یاسه قرمحه کرد بگلشن
 گریه قیامت قیام کرده بعالم

غنچه بن پیرمن دیده سرا پا
 تل شقایق چو کوه طور شرر ز
 دقیر نسیرین ز باد قهر مجزا
 گشته گریه در گلوی بسبل آوا
 سرد چو چوگان نموده قامت معنا
 کاج ز سوز درون بناله چو لیلی
 من متحیر ستاده خیره چو صحر با
 باز ندانست طبع من الف از یا
 وز چه بپاک گشته این قیامت عظمی
 در عوض شیر زهر سب قاتل گویا
 برد ز گلشن گل و شکوفه بیغا
 صبح همراز چه گشته چون شب دها

گریه چمن را دل از غمی شده پریان
 گریه یکی شمس از این جانشده آفل
 برده من زار بر کعب تفکر
 ناگه از شاخ عبلی بعد افغان
 گوش فرادار خون ز دیده فرو ریز
 دست قصابین چمن ربودیگی گل
 باد اجل سنبلی نمود پریشان
 گشت خزان گلشنی که از گل رویش
 گشت بمغرب نهان می که ز چهرش
 گرم شد از این شهر یوسفی که فراقش
 آنکه با کرد محشر از قد موزون
 خست دل دلبران بناؤک مرکلان
 بهره از سر کشیده مجر دیبا
 از چه سیه پوش گشته بقعه بیضا
 کز که توان گشت از این معا و جویا
 بانگ بر آورد کای چومن شده شیدا
 کز منت جام آگهی است تما
 کز رخ اورنگ و بو گرفتگی گلها
 کز خم مویش گره فلک بد لها
 محو بدی عنذیب و شیفته ورقا
 شده میر بر فروخت ز جانها
 ریخت ز چشم سپهر اشک زینف
 و آنکه عیان ساخت جنت از نخریا
 بست سر سردان بزلف چلیپا

آتش موسی ز چهر کرد نمایان
 آب خضر از عبق ساخت هویدا
 محو گیسو نموده معجز ثعبان
 منخ ز رخساره کرد آیت بیضا
 کرد پدید از کرشمه فستنه بابل
 برد ز لعل لب آب گوهر صفا
 پرده نهد ای که پاره پرده کردون
 چهره نهفت ای که تیره چهره زیبا
 طبل ز بر کلیم گویم تا کی
 چند سرایم سخن بجن سمت
 ای که جماعت پر ز ناله و آسوب
 و این که زمین است پر ز شورش و غوغا
 ای که پر ز دود گشته صفح گبنی
 گردش این چرخ و از گونه بنا کرد
 در افق غیب شمس طلعت ابها
 رفت فرو چون شنیدم این سخن از وی
 نیز هوش از سرم بمغرب اغما
 یافت نشان مبین بریزش و سوزش
 دیده ز طوفان نوح و سینه ز سینا
 دل شده بر آنکه شاید ارزیم اکنون
 چاک بدل با که سر بچهره صما
 کلام و آورد بوی یوسف جانم
 پیک نیم مبارز وادی خضرا
 کز

گفت بگوش و سرم نهد در نفوش
مژده رحمت بشیر روح که بشری

چند فشاری صدف بلعل بدخشان
چند فانی ز دیده لؤلؤ لالا

شکر که گرسد ره وجود خسران شد
مانده از آن شاخه است خرم و بجا

حضرت سگفته آنکه چون بخزانه
جلوه بیا موزد از کمال بلو بی

چون بگشاید دولب ز بر تکلم
ریزدش از لعل جمله گوهر بیکتا

آوردش گرنسیم بخت یا لین
مرده صد ساله از دمش شود اچیا

مشک ختاب کند ز سنبل پر چین
رونق میبورد در بخت سیما

روح بقا غصن اعظم از لب جان بخش
جان بغدادیش که جان دهد بمسیما

از رخ و مویش حکایتی است که گویند
روشنی صبح عید و ظلمت بددا

از اثر وجود این نوید فرج بخش
خامه زنو کرد مطلق دگرانشا

ای قلمت بر ریاض دسترانشا
کرده محیط از سواد قطره بودیا

ای بگر از قباس خلق مقدس
وی بحقیقت ز درک غیر مسبریا

در دهن عاشقان دهن بکلاوت
 جوهر سیم از کف تولدت حلوا
 تربیت تاب آفتاب جمالت
 صخره صفا کند چو بیضه بیضا
 خوانده ادیب خرد بدرس تقدیر
 از ورق حکمت تو درس الفبا
 دور کنی از جمال امر مقدس
 جذب غائی بسوی منظر اعلا
 چشم بداندیش از سپند مروت
 گردن بدخواه از کند مدارا
 جذبه جب تو گر مزاج ندادی
 حاصل صور از چه می نمود حیولا
 کرده مزین سواد مشک مادات
 صفحه مشور لا ینجنا تم آلا
 هر که بکوی تو شد علم بگدائی
 سینه که در اوست سحر بتو کفون
 سرتهد بر سریر رحمت دارا
 باز نگر در بسوی چشمه خورشید
 سینه که در اوست سحر بتو کفون
 گردن تیر نیز گشت چه پروا
 یافت چو از چهره نورنگ بصورت
 چشم که بر طلعت مینر تو شد وا
 برد چو از طره نوبوی بمعنا
 دامن باغ است پر ز سنبل و بیکان
 جیب نسیم است پر ز عنبر سارا

درج بیک حقد روح و هیکل انش	کس نشنیده است جز دهان تو پرگز
پیرهن اندر بر محیط گهر زا	جز دل پاکت کسی ندیده که پوشند
سیم نهان در میان سنبل بویا	غیر بنا گوش و زلف تو نتوان کرد
حکم قضا کی رسد بمعرفه امضا	نهد اگر حکمت رضای تو دستور
دست طلبجوی باب رحمت بگشا	گشت مطول عنان نطق فرد بند
پشه اگر پی برد بساحت عنقا	وصف قدم ملی شود بنامه امکان
خبره در او مانده چشم عقل چو چرا	و هم چه اندیشد ارتقا که ز حیرت
وی تو همین شاخار سدره اهی	ای تو همین میوه درخت معالی
رفته ز من خرمن شکیب بیغما	ناشده ام خوشه چین خرمن جنت
بنت یغیر از تو با کسم سر سودا	تا سرم اندر کند زلف تو افاد
بسته برویم در امید زهر جا	ناکه گشودی بروی من در امید
رسته ام از بند دیر و قید کلیسا	با فدام تا نشان آن خم ابرو

در دوجمان ای محیط فضل تما	نیست بجز گوهر رضای تو ام هیچ
بهر خریداری رضای تو کالا	در کف من نیست بجز کلافه تسلیم
در همه عالم وصول جنت فردا	دست من و دامن قبول تو امروز
حُبُّكَ حَسْبِي بِهْ أَمُوتُ وَأَحْيِي	اسْمُكَ وَرِدِّي بِهْ أَقُومُ وَأَمِثِي

مطلب هشتم

زیارت نامه مبارک تلاوت شود

صورت آن در ضمن مطلب نهم از فصل چهارم (صفحه ۲۲۷) این کتاب مندرج گردیده است بر آن شود

مطلب نہم

قسمتی از قصائدیکه فضلی عرب بعد از صعود جمال مبارک جل جلالہ در مرتبہ صعود مبارک سروده و نشر یافته

در کتاب الفرائد جناب ابوالفضائل عبد الرحمن بن مسطور است فوله

در سنہ ۱۳۰۹ ہجریہ کہ بتقدیر حمی قدیر صریح قلم اعلیٰ ساکت شد و نسیم جنت عیارا کہ و منزل کتب

و شاعر شریع بافق اعلیٰ و مفرد قدس اسمی صعود فرمود یکی از صلحاء و افاضل مسلمین المعروف

بالحاج محمد ابوالخلق این قطعہ غرار در این مصیبت عظمیٰ انشاء نمود و بحضور اقدس حضرت مولیٰ

الوری افاضتہ بفضیاء، غرۃ آفاق الارض و السماء ابفاد داشت و در نزد مسلمین بلاد شام معروف

کہ او از غایت زحد و ورع احدی از اهل جاہ را مدح نموده و خوفایا بطمعان نفسی را ننموده است

وہی ہذہ

يَا مَنْ تَسَامَى بِالْمَعَارِفِ وَالنُّهَى   وَاسْتَأْسَرَ الْعُقُلَا بِمِجْكَةِ عَقْلِهِ
 لَا يَخْفَعُ عَلَيْكَ الَّتِي سَمِيَ الْمَلَا   فَهَمَاتُفِرُّ الْكَاثِنَاتُ بِفَضْلِهِ
 إِنَّ الْوَرَى جَزَعَتْ عَلَى فَقْدِهَا   جَزَعًا تَوَعَّرَتْ الْقُلُوبُ لِهُوَاهُ
 قُطْبٌ تَبْرُزُخٌ فَاسْتَوَى فَوْقَ السَّمَا   لَاهُوتُهُ كَمَا يَعَادُ لِأَصْلِهِ
 وَلِذَا بَكَيْتُ دَمًا عَلَى الْعِلْمِ الَّذِي   مَا عَادَ يَا بَيْتِنَا الزَّمَانُ بِمِثْلِهِ
 وَأَتَيْتُ فِي نَظْمِ الرَّثَاءِ مُعْزِيًا   وَمَذْكَرًا لِي أَقُولُ لِأَهْلِهِ
 صَبْرًا عَلَى هَذَا الْمَصَابِ فَإِنْ كُنَّ   شَمُّ الرُّوَاسِي لَا تَقُومُ بِحَمْلِهِ
 فَأَصْبِرْ أَجْدُرُ بِأَخْطُوبِ مَكَانَةً   حَتَّى وَآلِيقُ بِالْفَقِيدِ وَنَلِّهِ
 وَلَرَبِّ يَوْمٍ فِيهِ قَدَّ عَظُمَ الْبَلَا   وَرَمَى قُلُوبَ بَنِي الْكِرَامِ بِنَبْلِهِ
 فَلْيَكْثُرُونَ مِنَ النَّاسِ دَائِمًا   بِمِصَابِ مَنْ خُلِقَ الْوُجُودُ لِأَجْلِهِ

وَمِ دَرَّانِ ابَّامِ كِهْ اِنَامِلِ قِصَادِ قِرْلِقَارَا فِرْدَوْسِيهِ دَاتَمِ الْكِتَابِ آيَتِ ابَابِ بِمَقْرِغِيْتِ وَاغْرَابِ

تِلَاوَتِ فِرْمُودِ ابْنِ زَيْدَانَ اَزْ فَصْحَائِ امْتِ نِصَارِي ابْنِ قِصِيدِهِ غَرَارِ ادْرَابِ مِصِيْبَتِ عِظْمِي

در زیه کبری منطوم نمود و بحضور اقدس اعلیٰ معروض داشت

وَمِنْ هَذِهِ

بِأَمَامِ الْمُدَى وَنُورِ الْبَهَاءِ	أَيُّ لَفْظٍ بِفِيكَ حَقَّ الْعَرَاءِ
لَبَّتْ شِعْرِي مِنْ لِي بِلَفْظِ نَبِي	فِيهِ رُتُّ عِلَامَةِ الْأَنْبِيَاءِ
سَيِّدُكَانَ بَعَثَهُ لِلْبَرَاءِ	خَيْرَ غَوْثٍ مِنْ وَاسِعِ الْأَلَاءِ
بَثَّ رُوحَ الرَّشَادِ بِالْخَلْقِ طُرًّا	هَادِيًا لِلْحَقِيقَةِ الْغَرَاءِ
وَمَذِ اسْتَكْمَلِ الْوَسَالَةَ فِيهِمْ	صَعَدَتْ رُوحَهُ لِأَعْلَى السَّمَاءِ
ظَهَرَتْ مُعْجَزَاتُهُ تَتَلَا لَاه	بَيِّنَاتٌ كَالْبَدْرِ فِي الظُّلْمَاءِ
فَأَمْتَدِي كُلُّ عَاقِلٍ بِسَانَاهَا	وَأَحَاطَ الضَّلَالُ بِالْجُهْلَاءِ
هَكَذَا الشَّمْسُ لَا يَفُوتُ ضِيَاهَا	غَيْرُ وَغْدِي مَقْلَةٍ عَمِيَاءِ
عَرَفَتْ فَضْلَهُ الْمُلُوكُ وَخَرَّتْ	نَحْوَهُ سَجْدًا بِدُونِ رِيَاءِ
وَاعْتَرَى الْأَرْضَ هَزَّةٌ يَوْمَ أَوْدِي	فَهَوَّتْ حُزْنَا انْجُمُ الْجُوزَاءِ

وَبِكِي الْفَضْلُ فَقَدْ اعْظَمَ رُكْنِ
 مِنْ ذَوِيهِ الْكِرَامِ وَالْفُضْلَاءِ
 وَعَيُونُ السَّخَاءِ سَحَتْ عَلَيْهِ
 اِدْمَعًا يَمِثُلُ فِيهِ بِالسَّخَاءِ
 مَنْ يَرَى بَعْدَهُ لِرَفْدِ الْبِتَامِي
 وَغِيَاثِ الْفَقِيرِ وَالضُّعْفَاءِ
 وَإِذَا مَا الشَّمْسُ الْمُنِيرَةُ غَابَتْ
 مِنْ لَتَابَعْدَهَا يَنْشُرُ الضِّيَاءِ
 هَانَ وَاللَّهُ بَعْدَهُ كُلَّ خَطْبٍ
 وَتَخَيَّرْنَا الْمَوْتَ فَوْقَ الْبَقَاءِ
 يَا عَيُونَ الْقَرِيضِ سَجَى عَلَيْهِ
 بَدَلَ الْجَبْرِادِ مَعَا كَالِدِمَاءِ
 غَابَ مَنْ كَانَ لِلنُّبُوَّةِ أَهْلًا
 فَالْكُتَى الْعِلْمُ بَعْدَهُ بِحِدَايِهِ
 مَا تَاخَّرَتْ عَنْ رِثَاءِ لِعُنْدِي
 وَارْتَدَى بِالسَّوَادِ خَيْرَ رِدَاءِ
 غَيْرِ دَاعِي الْأَسَى وَفَرَطِ الْبِكَاءِ

« الى ان قال »

أَنْتَ مِنْهُمْ وَفَوْقَهُمْ يَا مَلَاذِيهِ
 بِعُلُومِ وَحِكْمَةٍ وَذُ كَاءِ
 وَإِلَهَذَا فَلَا يَلِيقُ بِمِثْلِي
 أَنْ يُعَزِّبَكَ فِيمَقَامِ الرَّثَاءِ

أَنْتَ أَدْرِي مِثْلًا وَأَوْسَعُ عِلْمًا   فِي حَيَوَاتِهِ مَهْبِيرُهُ الْإِلْفَنَاءُ
 مَا مُثُولِي أَمَامَ عَرْشِكَ إِلَّا   لِأَدَاءِ الْفُرُوضِ بَعْضَ الْأَدَاءِ
 فَإِذَا مَا سَلِمْتَ لِلدَّهْرِ ذُخْرًا   سَلِمَ الدَّهْرُ مِنْ خُطُوبِ الْبَلَاءِ

و هم در ایام اول شمس حدی و سکون حقیق سدره فتنی این دُرِّ فُشُورَه را ارباب مجید (جادعید) که از نخبه شبان ملت فخریه مسیحیه است پس از آنکه در محضر مبارک در جنبی که قاضی عکا و مرحوم علی افندی مفتی ازهری و جمعی از اعیان بلد حاضر و مشرف بودند در مجلس قرائت کرد و نسخه آنرا تقدیم حضور اقدس اعلی نمود

« مِنْ التَّوَارِثِ الْفَآخِرِ »

تَنَازَلْ يَا مَوْلَايَ يَا فخرَ النَّدَى وَ أَمِيرَ الْمَكْرُمَاتِ وَ تَقَبَّلْ مِنْ مَفْتُونٍ إِدَائِكُمْ
 عِبَارَاتٍ يَبْعُدُ نَظْفُهَا عَن رَفِيقِ مَعَانِيكُمْ كَعَبْدِ الْأَرْضِ عَن نُورِ السَّمَاءِ
 حَاوَلْ أَنْ يَأْتِيَ عَلَيَّ ذِكْرُ صِفَةٍ مِنْ صِفَاتِ مَوْلَاكُمْ الْهَلِيلِ وَ سَيِّدِكُمُ النَّبِيلِ
 وَ بَدْرِكُمُ الشَّاطِئِ وَ كَوَكَبِكُمُ اللَّامِعِ حَاوَلْ أَنْ يَصِفَ خَطْبًا ذَهَلَتْ لَدَيْهِ

بصائر أولي الحكمة وحارت عقول اصحاب العلم والفهم

(خطب ألم بكل قطر نعيه كادت له شم الجبال تزول)

حاول ان يصف مصيبيه كيفت لها شمس الضحى وافل بدر الكرمات

وكبار ناد المجد وانفصمت عرى العلياء وشوه وجه الحزم والعزم و

غاضت ينابيع المعارف وتكرت سبلها واقفرت ربوع المسرة و

درست معاهد ما حاول ان يصف خطب فقيدي تقوضت لبنعاه

الاضالع وارجت لوقعه القلوب واستك الماسع نشاهدنا

الكرامة تندب حظها والسيادة تبكي حامي زمارها والعلی یوتین

ابن مجدتيه والجود يرتي راعي حرميه

حتى خلدنا من الاسبى كل طفل ناثما قبل ان يتم الرضاغا

وقام مفتونوا بهايه بكونه عدد انعاميه وعدله وهبت قلوب ابناهم

تنجب عليه بمقدار ما زرع فيها من حبه وفضله كيف لا وهو

الرَّاحِلُ الَّذِي تَوَلَّتْ الْمَكْرُمَاتُ بِرَحِيلِهِ، وَالْوَاعِظُ الْمُرْتَشِدُ الَّذِي هَدَانَا
 بِوَأَيْعِ عِلْمِهِ، وَجَزِيلِ فَضْلِهِ، فَأَتَى آثَارَهُ لَا يَسْتَدْبُونَ بَعْدَهُ، وَهُمْ لَا يَطْلُبُونَ
 تَحْمِيدَهُ وَعَدْلًا إِلَّا وَجَدُوا هُمَا عِنْدَهُ، آثَارَ عِلْمِهِ الَّتِي خَرَنَهَا فِي صُدُوقِ
 أُمَّ وَأَيْعِ فَضْلِهِ الَّذِي شَمِلَ بِهِ كَبِيرَهُمْ وَصَغِيرَهُمْ أُمَّ أَثِيلَ مَجْدِهِ، وَجَزِيلِ
 حِكْمَتِهِ، أُمَّ عَظِيمِ نُبْلِهِ، وَشَرِيفِ كِرَامَتِهِ، وَلَسْنَا بَعْدَ رِيَّاسَتِهِ عَنَا وَعَلَوْ
 مَقَامِهِ وَرَفَعَهُ شَانِهِ، لِنَسْتَطِيعَ الْأَثْبَانَ بِجُزْءٍ مِنَ الْوَاجِبِ فِي تَعْدَا رِصْفَانِهِ
 وَحَسَنَاتِهِ، وَلَوْ جَمَعْنَا فِي رِثَائِهِ جَمِيعَ مَا قِيلَ فِي الدُّنْيَا مِنْ رِثَاءِ الْمُلُوكِ وَ
 الْأُمَرَاءِ وَأَفَاضِلِ النَّاسِ فَلَا عَاقِبَةَ لِفَضْلِهِ تَدْرِكُ وَلَا مَا تُرْعِدُهُ تَعَدُّ
 وَلَا فَبُوضُ مَرَا حِمِهِ، تَوْصَفُ وَلَا غَرَارَةَ مَكَارِمِهِ، تُحْصَرُ وَلَا كَرَمُ أَعْرَاقِهِ، لَكَرَمِ
 أَعْرَاقِ النَّاسِ فَإِنَّ كُلَّ هَذِهِ الصِّفَاتِ الَّتِي كَانَ فِيهَا آيَةُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ
 لَمْ تَكْفِ بِوَصْفِ بَعْثِهِ الشَّرِيفَةِ فَهُوَ الْإِمَامُ الْمُنْفَرِدُ بِصِفَاتِهِ، وَالْحَبْرُ الْمُنْتَابِ
 بِحَسَنَاتِهِ، وَمَبْرَأَاتِهِ، بَلْ هُوَ فَوْقَ مَا يَصِفُ الْوَاصِفُونَ وَنَعَتْ النَّاعِتُونَ

الرَّاحِلُ الَّذِي لَمْ يَتْرِكْ لِلنَّاسِ زَادًا غَيْرَ الْكِبَادِ مُلْتَهَبَةً وَدَمْعٌ مَصْبُوبٌ
فَكَيْفَ يَسُوعُ وَصَفُ مَنْ جَلَّتْ صِفَاتُهُ عَنِ التَّغْيِيرِ بَلْ كَيْفَ يَلِيقُ أَنْ يُخَزْنَ
الدَّمْعُ بَعْدَ فَقْدِ هَذَا السَّيِّدِ الْخَطِيرِ وَلَقَدْ:

جَمَدُ الْمَاءِ رُغْبَةً وَارْتِيَاءًا   وَجَرَى الصَّخْرَانَةَ وَالْتِيَاءًا

وَضِيَاءُ الْهِنَا اسْتِعْمَالَ ظَلَامًا   وَإِلَى الْمَحْوِ مُطْلَقًا قَدْ نَدَا عَا

مُذْهَوِي مِنْ أَعَالِي الْفَضْلِ طُودٌ   رَايخُ جَاوَزَ التِّمَّاكَ ارْتِفَاعًا

وَإِنَّا لَنَجِلُّ هَذَا الْبَدْرَ عَنْ أَنْ يَغُورَ فِي الْقُبُورِ وَهَذَا النُّجْمُ أَنْ يَبِيَّتْ تَحْتِ

الْثَرَى إِنَّمَا هُوَ نَجْمٌ بِهَاءٍ لَمْ يَكُنْ لِيَنْتَقِلَ إِلَّا فِي بَرْوَجِ سَعْدِهِ وَيَقْتَرِنُ بِمَنَازِلِ

عِزِّهِ وَمَجْدِهِ

حَاشَا عَلَاءَهُ مِنَ الْمَمَاتِ وَإِنَّمَا   هِيَ نَقْلَةٌ فِيهَا الْمُنَى وَالسُّؤُلُ

وَلَقَدْ نَادَاهُ مَنْ أَحَبَّهُ فَأَجَابَ بَعْدَ أَنْ تَرَكَ اثَارًا أَنْذَكَرُ مَتَمِّمًا بِعِشَّةِ الشَّرِيفَةِ

وَبَعْدَ أَنْ أَوْجَدَ فِي هَذَا الْوُجُودِ مَعَارِدِنَ لَطْفٍ وَجُودٍ كَفَى بِوُجُودِهِمْ

عِزًّا وَشَرَفًا نَسِيَادَتِكُمْ مَوْلَانِي وَأَشْبَاهَهُ الْكِرَامِ أَصْحَابِ الْمَثَابِ الْحَمِيدَةِ تُعْجِدُ
بُنُورِ حِكْمَتِكُمْ وَعِلْمِكُمْ مَا سَنَّهُ بَعْمُ بِهَا تَكُمُ الْمُنْقَلِبُ فِي بَرُوجِ مَجْدِهِ وَإِنْ
أَحْزَنَكُمْ وَأَحْزَنَ الْجَمِيعَ بِنَقْلِنِهِ فَقَدْ سَرَمَلَا تَكْ دَارِ النَّعِيمِ حَيْثُ مَقَرَّهِ
السَّعِيدِ فَقَبَّلَ آيَتَهَا السَّيِّدِ السَّنْدُ مِنْ عَاجِزٍ عَنِ إِدْرَاكِ سِرِّ مُعْجِزَاتِكَ
وَمَقْصِرٍ عَنِ آدَاءِ حَقِّ الْوَاجِبِ نَحْوَكُ أُمَّةٍ عُنْصُرِكَ أَنْتَ يَا مَنْ زَرَعْتَ فِي
قُلُوبِنَا بُزُورَ الْحُبِّ وَأَسْمَلْنَا بِكَلِمَتِنَا إِلَى عِشْقِ صِفَاتِكَ مَرَاسِيمَ النَّعْرِيزِ
الَّتِي نَجْهَلُ وَاللَّهِ كَيْفَ يَلِيقُ الْإِتْيَانُ بِهَا فَبَاهِرُ عِلْمِكَ وَوَاسِعُ حِلْمِكَ بِدُرِّ
سِرِّ قُصُورِنَا وَتَقْصِيرِنَا أَدَامَ اللَّهُ بِقَائِلِكُمْ وَحَضْرَاتِ إِخْوَتِكُمْ الْكِرَامِ بِالْعِزِّ
وَالْإِسْعَادِ ﴿الْفَقِيرُ جَادُ عِيدِ سَنَةِ ١٨٩٢﴾

و در سنه ۱۳۱۳ هجری که نگارنده مقیم بلاد سوریه بود یعقوب بن بطرس اللبانی من بنی غانم که

قبس فاضل لغوی امت نصاری است و مقیم مدینه منوره عکا این ابیات را در وصف روضه

مقدسه تنظیم و بحضور مبارک تقدیم نمود و نسخه از آن بخط خود با این عید تذکره عطا فرمود

مَا بَيْنَ لُبَّانٍ وَكَوْمَلٍ نَجْمَةٌ   فِيهَا مَقَامُ بَهَاءِ ذِي الْأَلَاءِ
 السَّيِّدِ الْمُخْتَارِ مُصْبِحِ الْهُدَى   وَبَهَاءِ شَمْسِ حَقِيقَةِ الْأَسْمَاءِ
 فِيهَا ابْتِهَاجُ قُلُوبٍ اتَّبَاعٍ لَهُ   وَجَلَاءُ أَبْصَارٍ وَنَيْلُ رَجَاءِ
 بِوُجُودِهِ طَابَتْ مِيَاهُ وَوُدِّيهَا   وَرَكَاهُ وَعَاكِئَاءُ وَالْأَرْجَاءِ

ودر این اشعار اشارتست باثر باهری از آثار وجود اقدس ایلی که در مدینه عکاظور یافت
 زیرا که این بلد برداشت آب و هوا موصوف بود و مرارت و ملوحت میاه آبار و نسات
 و موبونیت هوای آن دیار نزد عموم معروف چندانکه محبس عاصبان دولت عیدگشت و نفا
 محکومین بموت در حکومت سنیه و احالی غالباً گرفتار امراض مزمنه بودند و زرد روی و
 نجف البدن از اهوویه فاسده و چون آن بلد مقدس محل اقامت وجود اقدس گشت
 آبهای شور شیرین شد و هوای مکر طراوت و صفا یافت . انتهى

خاتمه

صعود حضرت عبدالبهاء جل شانه

شرح و بسط ایام تسعه بیابان رسید در خاتمه شرح صعود مرکز فیاق آئی جل سلطانه را ضمیمه نماید

هر چند یوم صعود مبارک حضرت عبدالبهاء جل سلطانه از ایام محرمه نیست ولی بنص مبارک حضرت

ولی امر الله ارواح فداه یوم مزبور از ایام مخصوصه و مقدسه محسوبست

خاتمه مشتمل بر هفت مطلب است

مطلب اول

قسمتی از مناجاتها و الواح مبارک که حضرت عبدالبهاء جل شانه در باره عظمت عهد و میثاق آئی

و بلا یای وارده و مشد ولایت حضرت ولی امر الله جل سلطانه

هُوَ الْآبَتِي

ای رب کریم تو شاعدی و آگامی که در این شد در فراق چنان مجورم و محصور و منموم و مهموم

که نفس منقطع و دمی آسایش منیب است چشم گریانت و دل بریان و جگر سوزان

دشمنه داغ اشتیاق نمایان مهربان بزدان امرحمی فرما و آیت رحمتی بنا این فرقت پر صفت
 پایانی بخش و این درد بیدرمان هجران را نهایتی ده این ذره نابود را چه اثری و این بستی
 مفقود را چه اثری در ایام ظهور که موسم سرور بود می نیاسودم حال که شام هجر است و زمان
 حرام چگونه صبر و شکیب آرم و از آسایش نصیب برم تو مقتدری و توانائی این ستم فراق را
 بریاق وصال زایل کن و این درد بیدرمان هجران را بداروی وصول بایوان علاج نمانع ع

و نیز در لوجی میسر مابند قوله الغزیز

هُوَ اللَّهُ

أَيُّ رَبِّ تَرَى هُجُومَ الْأُمَمِ وَجَوْلَهَا وَغُرُورَ اللَّيْلِ وَصَوْلَهَا عَلَى عَبْدِكَ الْفَرِيدِ
 الْوَجِيدِ الْغَرِيبِ فِي سَجْنِكَ الْأَعْظَمِ وَتَنْظَرُ تَوَارِدَ السِّهَامِ وَتَتَابَعِ الرِّمَاحِ
 وَتَكَاثُرَ السُّيُوفِ وَتَكَائِفَ الصَّفُوفِ مِنْ كُلِّ الْأَرْجَاءِ وَالْأَنْحَاءِ فَأَصْبَحَتْ
 الْيَصَالُ هَالَةً حَوْلَ الْجِسْمِ النَّجِيلِ كَالْهَيْلَالِ وَغَدَتْ تَكَاثُرُ تَوَارِدِ السُّيُوفِ
 الْحِدَادِ تَجَعَلَهُ تَحْتَ الظِّلَالِ وَمَعَ هَذِهِ الْبَلِيَّةِ الدَّهْمَاءِ وَالْمُصِيبَةِ الْعَمِيَاءِ

قَامَ الْأَجْبَاءُ عَلَى أَشَدِّ الْجَفَاءِ وَدَخَلُوا يَا إِلَهِي فِي مَيْدَانِ الْكِفَاحِ بِيَهُامٍ وَسِنَانٍ
 وَسُيُوفٍ وَرِمَاحٍ وَصَوَّبُوا النَّيَالَ إِلَى عَبْدِكَ الْأَعَزَّلِ مِنَ السِّلَاحِ وَظَنُوا يَا إِلَهِي
 بِأَنَّ هَذَا هُوَ الْفَلَاحُ وَالنَّجَاحُ هَبْهَاتَ هَبْهَاتَ فَسَوْفَ يَرَوْنَ أَنْفُسَهُمْ فِي مَهَادِ
 الرَّدَى وَحُفْرَاتِ الشَّقَى وَغَمْرَاتِ الْعَمَى وَيَنُوحُونَ وَيَبْكُونَ عَلَى مَا قَرَطُوا
 فِي جَنبِ اللَّهِ وَهَتَكُوا لِحُرْمَةِ اللَّهِ وَنَقَضُوا مِيثَاقَ اللَّهِ وَنَكَسُوا رَايَةَ اللَّهِ وَفَرَقُوا
 كَلِمَةَ اللَّهِ وَشَتَّوْا شَمْلَ مَرْكَزِ الْعَهْدِ وَنَثَرُوا مَا نَظَّمَهُ يَدُ الْفَضْلِ أَيُّوبَ اتَّخَذُوا
 مِيثَاقَكَ هَزُؤًا وَعَهْدَكَ مَلْعَبًا وَصَعُودَكَ مَغْنَمًا وَمَرْكَزَ مِيثَاقِكَ سَخْرِيًّا
 أَي رَبِّ اغْفِرْ ذُنُوبَهُمْ وَأَسْتُرْ عِيُوبَهُمْ وَكْفِرْ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَرْجِعْهُمْ إِلَيْكَ
 وَاجْمَعْهُمْ تَحْتَ لِيوَاءِ مِيثَاقِكَ وَأَخْلَعْ عَنْهُمْ الْقَمِيصَ الرَّثِيثَ وَالْبِسْمَاءَ رِدَاءَ
 التَّقْدِيسِ إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ الرَّحِيمُ ع ع

... جمال قدم و اسم اعظم روحی لترتبة الفداء ابن عبدرا از کودکی رضيع ثدنی عبودیت فرمود
 و در آغوش خضوع و خشوع و رقیبت پرورش داد و بخلعت بندگی درگاه احدیت الهیه این

میکل محویت را زینت بخشید تا در قطب امکان علم میثاق بنسیم عبودیت کبری مواج گردد و سراج
 عمد در جاج رقیقت محویت عظمی و حاج شود عبودیتی در ابداع ظاهر گردد که در جمیع عوالم تحقق یابد و شبیه
 و مثل و نظیری در این عمد نداشته باشد لهذا این عبد سلطنت عزت ابدیه را باین عبودیت صمیمیه تبدیل
 نمایم و سر بر اثر را باین حصیر حقیر مبارک نمایم و این حسیض ادنی را با وج اعلیٰ تخیل نجومی راه بندگی
 پویم و اسرار عبودیت گویم در دامن کبریا در آویزم و اشک حسرت ریزم و عجز و نیاز آرم که ای طبر
 یکتایم و خداوند جیتایم قوت و قدرتی بخش و تاب و توانی عطا فرما قوی را نیروی ملا اعلیٰ بخش
 و اعضاء را تا بید ملکوت اسی جوارح را سوا نوح غیبی ده و ارکان را الواح ملکوتی فرما تا بر عبودیت جمال
 احدیت چنانکه لائق و سزاوار است مؤید گردم و بر بندگی آسان مگردم چنانکه باید و شاید موفق
 شوم ای محیط در بساط فقر و فاقار آمده ای بهیمن در خلونگه محو و هبامکن بخش خاک ره دوستان
 کن و غبار آسانت فرما عبودیت ملکوتی بخش که فوق توانایی بشریت و رقیقت ناسوتی ده که آتزل
 مراتب بندگیست تویی قوی و قدیر تویی مقدر و بینظیر شمع برافروز که پر توش روشنی آفاق شود
 و ناری ایقاد کن که حرارتش شعده بر سبج طباق زند دلهار را مهبط الهام کن و جانهار را مشرق انوار

ای پروردگار دردمند از درمان کن و هو شمنه انرا محرم ایوان افق علیین را بنور مبین روشن نما

و ساحت دلهار از شک گلزار و گلشن کن هر یک از اجبار انجم حدی نما و هر یک از اهل و فارا کو کبی

ساطع در افق اعلیٰ نهالهای حدیقه رحمانیت را طراوت و لطافت بخش و نور سیدگان بارگاه

احدیت را صباحت و ملاححت ده بندگان دیرینت را انوار علیتین فرما و آزادگان قدیم را شهبان

اقلیم نعیم کن رویشان بر افروز و خوشباز اشک جان فرما و آفاق را معطر و معنبر نما

دستان بد بیضاء نما و لفظشان لؤلؤ لالا بر ایشان شعبان مبین کن و دلیلشان سوغا

علیین کبیرشان شدید القوی کن و نصیرشان جنود ملکوت ابی (.....)

(.....) جمال قدم و اسم اعظم روحی و ذاتی و کینونتی لعنۃ المقدسه الفدا در ایام اخیر و وقتیکه

در فراش شریف داشتند اینعبد بقصر رفت و شب و روز در ساحت اقدس بودم و دلهار پر خون و

اشک مانند جیون و با اینحالت با کثر خدات مبارک مشغول بودم روزی فرمودند اوراق من را

جمع کن از این فرمایش چنان طیش و اضطرابی در قلب حاصل گشت که شرح نتوانم مگر در قطعی فرمودند

محض اطاعت با کمال ارتعاش دل و دست مباشرت بجمع اوراق نمودم و دو جانپه بسیار بزرگ

که در وقت تشریف بردن بقصر و مراجعت بعکاجمیع اوراق و مایه‌تعلق محبوب آفاق در آند و جانانه
 گذاشته میشد باری اینعبث مشغول بجمع کردن بود که میرزا محمدالدین وارو شد اینعبث چنان متاثر و مضطرب
 بود که خواست بزودی از تاثرات جمع اوراق خلاص شود بی اختیار با و گفتم تو نیز معاونت نما
 باری جمیع اوراق و امانات و خواتم و بجهمای مهرهای مقدس را در آند و جانانه گذاشته بستیم فرمودند
 تعلق بتو دارد بعد رزیه کبری رخ نمود و ارکان عرش متزلزل و ظلمت فلاق آفاق را احاطه نمود
 ببح نورانی بشام ظلمانی تبدیل گشت شمس حقیقت بظاہر از ابصار افول نمود و بر آفاق بصائر
 سطوع فرمود سراج هدی از طلا، ادنی صعود نمود و درز جاجه طلا، اعلی برافروخت و لها غرق خون
 شد و جگرها پر سوز و گداز گشت ناله و حنین بلند شد و گریه و زاری باوج اثیر رسید جمیع مل
 اروضع و شریف در قصر جمع شدند و کافه متاثر و متحیر مصیبت کبری و لا تسمع لهم همسا فضلا
 و علماء و ادبای مل شتی از سنیه و شیعہ و نصاری قصائد غمنا در ماتم و رزیه کبری انشا نموده و در کمال
 ماتم و تأسف و تحسر علی ملایه الاشیهاد فرات و لالهات می نمودند و جمیع دستایش و نیایش
 و بزرگواری نیز آفاق بود و اعتراف بر عظمت و جلال و جمال و کمال حضرت کبریا و الفضل ما

شَهِدَتْ بِهَکُلِّ الْبَرَاءِ باری اینعبه در این فزع عظیم واضطراب شدید با چشمی گریان و قلبی
 سوزان و کبیدی بریان وارد غرفه مبارک با اغصان شد چون خواستیم جسد مطهر را غسل و آب پاک
 و ماء طهور استنجات آن تن چون بلور معطر نمائیم یکی از اهل فتور این عجب گفت ایند و جانفیه بدهید بدم
 میرزا بدیع الله بغرفه خویش برد و محافظه نماید زیرا در اینجا آب موج خواهد زد این عجب از شدت صدمه
 کبری و قوت رزیه عظمی مدبوش و محو و فانی گشته و بسجود گمان چنین ظلم نمیرفت لهذا ایند و جانفیه
 را تمام تسلیم نمودم باری دیگر پرس که در آن روز چه حسرت و ماتمی بود و آن با داد چگونگی شام گشت
 گر گویم قلبها پر خون شود و در نویسیم اشکها چون شود قسم بحالقدم از حواس و احساس بیزار و بیگانه
 گشتم و تالی صبح گریستم و یوم ثانی و ثالث نیز بر این منوال گذشت لیدر اربع نصف شب از بستر
 باخون جگر برخاستم که قدری مشی نمایم بلکه فتوری در حرقت و سوزش جگر حاصل شود ملاحظه کردم که اورا
 باز نموده اند و جستجو مینمایند چنان حالتی دست داد که وصف نتوانم دوباره رجوع بفراش نمودم که
 مبادا ملتفت شوند که اینعبه این قضیه را مشاهده نمود در پیش خود گفتم که چون حضرات کتاب عهد
 بحالقدم را ندیده اند گمان میکنند که بواسطه اوراق مبارک میتوانند در امر الله اخلالی بکنند لهذا

بهترین است که این عبد سکوت نماید و یوم ناسع کتاب عهد تلاوت شود آنوقت اهل فتور پشیمان خواهند
 گشت و این اوراق را اعاده خواهند نمود چون یوم ناسع تلاوت کتاب عهد گشت و معانی یشاق
 در مذاق اهل وفاق حلاوت شهید بخشید حزبی سرور و منبر گشتند و بعضی مفوم و تحسیر آثار بشارت کبری
 در جوه اجبا ظاهر گشت و غبار که درت عظمی در لشیره اهل هوی نمود اگر گردید بقسمیکه جمیع حاضرین ملتفت
 شدند و از همان یوم اساس نقض گذشته شد و دریای وهم بموج آمد آتش فساد بر افروخت و قلوب
 مخلصین بسوخت روز بروز این آتش شعله در گشت و این غبار بلند تر شد تا یکی از حضرات افغان
 توفیقی جدید داشت و استدعا نمود که فوق توقیعش بجام مبارک مزین گردد ذکر شد که بیک خاتم از خانتهای
 مبارک بدهید تا این توقیع را مزین نمایم در جواب گفتند خبری از خانتهای مبارک ندارم گفته شد که جمیع
 خانتهای مقدس در جانله و در گنجه مبارک بود و جانله را من تسلیم شما نمودم گفت من ندیدم و نمیدانم
 از این جواب قسم بروج صواب چنان ارتعاشی در بدن حاصل شد که وصف نتوانم حیران و سرگردان
 ماندم و گریان و نالان شدم که این چه فتنه عظمی بود و چه غلظت دهاء که ظاهر گشت بای جمیع آثار مقدس
 و الواح متعلقه باین عبد و سایر دوستان جمیع را از میان بردند حتی احکامی که تعدیلش در نزد این عبد موجود

ملاحظه فرمائید که تعدی بچه درجه رسید و این عبد ساکت و صامت بود که مبادا این رانجه گریه بکنی

نشر آفاق گردد و این حوادث مخفیانه تمامه معروف در نزد اهل شفاق شود در آتش میسوختم و میساختم

و میگریستم و میزریستم بعد ملاحظه شد که بلا یانی که بر جمال قدم وارد بکت پنی در پی مستولی بر این عبد میگردد

تا آنچه در علو ربوبیت ظاهر گشته انعکاساتش در دنیوی عبودیت نمایان و عیان شود صورتی در زیر

دارد آنچه در بالاستی چون این مصیبت بعینها بر جمال قدم وارد پس باید صدمه از آن نصیب این

عبد گردد تا عبودیتی اطمینانی حتی اجعلک مثلی تحقق یابد چنانچه در مناجات بیان میفرماید

و فی الحقیقه این فقره مناجات از سان اینعب است قال و قوله الحق قَدْ اخَذَتْكَ الْاَحْزَانُ

عَلَى ثَنَانٍ مُنِيعَ الْقَلَمِ الْأَعْلَى عَنِ الْجَرَيَانِ وَلِلسَانِ الْأَلْبَنِيِّ عَنِ الذِّكْرِ وَالْبَيَانِ

وَقَدْ رَأَيْتُ يَا إِلَهِي فِي حُكْمِكَ مَا لَأَرَأَتْ عَيُونُ الْأَوَّلِينَ وَسَمِعْتُ مَا لَأَسْمَعُكَ

أُذُنُ الْعَالَمِينَ وَقَدْ أَرَى يَا إِلَهِي عِبَادَكَ الَّذِينَ تَرَكْتَ عَلَيْهِمُ الْبَيَانَ وَخَلَقْتَهُمْ

لِنَفْسِي أَحَبُّ مِنْ أَمَلِ الْقَبْلِ كُلِّهَا حَيْثُ يَفْتَحِرُونَ بِخَانَتِكَ وَبَصُرِي بُونَهُ

عَلَى الْأَلْوَجِ لِإِثْبَاتِ رِيَا سَأَلْتُمْ بَعْدَ الذَّبْحِ إِنِّي أَرْسَلْتُهُ إِلَيْهِمْ لَعَلَّ يَسْتَشْعِرُونَ

لَا فَوْعِزَتِكَ لَمْ يَكُنْ خَائِمَتِكَ إِلَّا بِي إِصْبَعِي وَلَا يُفَارِقُ مِنِّي أَبَدًا وَلَنْ يَقْدِرَ
 أَحَدٌ أَنْ يَأْخُذَهُ مِنِّي طَوْبِي لِمَنْ يَقْرَأُ مَا نَقِشَ فِيهِ مِنْ أَسْرَارِكَ الْمَسْتُورَةِ
 وَآيَاتِكَ الْأَحَدِيَّةِ وَثَنَايَاكَ الْمَسْتُودَعَةَ أَنْتَهَى بَيَانُهُ الْبَدِيعُ

ملاحظه بفرمائید که چگونه این عبدالرزق بلایای وارده بر جمالقدم نصیب عظیم است آنچه بر آن مطلع
 انوار وارده بر عینه بر این خاکسار وارد قد تحلبت دموع الملاء الاعلى لبلائي و
 تلهبت زفوات اهل الملكوت الابي لكرني وابنلائي واعين اهل سرادق
 القدس تذرِفُ بِالْعَبْرَاتِ مِنْ حَسْرَاتِي وَكَبَادُ الْمَلَاءِ الْعَالِينَ تَفْتَتَتْ
 مِنْ أَحْزَانِي وَالْأَبْيَ إِلَهِي تَرَى أَجْبِجَ نَارِي وَضَجِجَ سِرِّي وَأَحْتَرِاقَ كَيْدِي
 وَشُعْلَةَ قَلْبِي وَكَيَّ أَحْشَابِي وَفَيْضَ دُمُوعِي وَسَيْلَ عَيْوُونِي وَشِدَّةَ كَرْبِي وَبَلَاءِي
 وَحِرْقَةَ فُؤَادِي وَابْنِلَائِي أَيْ رَبِّ أَكْمَنُوا لِي فِي الْمَرَاصِدِ وَقَوُّوا لِي سِهَامَ
 الْمَفَايِدِ وَسَلُّوا عَلَيَّ سَيْفَ الْعُدْوَانِ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ وَأَطْلِقُوا الْعَيْنَانَ
 وَأَشْرَعُوا السِّنَانَ وَأَغَارُوا عَلَيَّ هَذَا الْعَبْدِ الذَّلِيلِ بِكُلِّ طَغْيَانٍ

اَيُّ رَبِّ لَيْسَ لِي نَصِيرٌ وَلَا ظَهِيرٌ وَلَا مُجِيرٌ اِلَّا اَنْتَ وَبَقِيْتُ فَرِيدًا وَحِيدًا اَسِيرًا
 ذَلِيلًا بَيْنَ اَحْبَابِكَ وَحَبِرَانَا فِي اَمْرِي كُلَّمَا اَنْظَرْتُ اِلَى الْيَمِينِ اَرَى نِيَالًا طَائِرًا
 وَانْظَرْتُ اِلَى الْبَسَارِ اَرَى نِصَالًا مُتَنَابِعَةً وَالتَّغْتُ اِلَى الْاَمَامِ اَجِدُ سُبُوفًا
 شَاهِرَةً وَاتَوَجَّهْتُ اِلَى الْخَلْفِ اَجِسُّ رِمَاحًا نَافِذَةً وَارْفَعُ رَأْسِي اَرَى غُيُومًا
 مُتَكَائِفَةً وَاطَّرِقُ اِلَى الْاَرْضِ اَرَى حَبَائِلَ وَاشْرَاكًا مُتَوَاصِلَةً وَضَعُو هَلْفِي
 مَصَائِدِ اُولَى الْعُدُوِّ اِنْ حَتَّى يَرْمُونِي فِي اخْدُودِ الْتَيْرَانِ وَيَعْدُوْنِي بِاَشَدِّ
 هَوَانٍ اَيُّ رَبِّ وَغَايَةَ رَجَائِي اَنْضَرَعُ اِلَيْكَ وَابْتَهَلُ اِلَيْكَ وَضَجَّجِي بِرَفْعِ
 اِلَى مَلَكُوتِكَ الْاَبْهَى وَصَرِيحِي يَنْبَاعِدُ اِلَى مَلَايِكَةِ الْاَعْلَى اِنْ تَقَرَّبَ
 اَيَّامَ رَجُوعِي اِلَيْكَ وَوَرُودِي عَلَيْكَ وَوَفُودِي بَيْنَ يَدَيْكَ اَيُّ رَبِّ ضَاقَتْ
 عَلَيَّ الْاَرْضُ بِرَحِيحِهَا وَاسْتَدَّتْ عَلَيَّ الْاِزْمَةُ بِاَسْرِهَا وَاحَاطَنِي جُنُودُ
 السُّبُهَاتِ مِنْ جَمِيْعِ الْجِهَاتِ وَاغَارَتْ عَلَيَّ جُمُوعُ الْخُصَمَاءِ مِنْ كُلِّ
 الْاَنْحَاءِ اَجِدُنِي بِقَبِيْلِ مِنَ الْمَلَايِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ مِنْ مَلَكُوتِكَ الْاَبْهَى

وَأَنْصُرَنِي بِنُزُولِ جُيُوشٍ مُتَوَاتِمِينَ مِنْ مَلَائِكَةِ الْأَعْلَى كَمَا وَعَدْتَنِي حِينَ
 أَنْدَكَ طُورُ وَجُودِي مِنْ تَجَلِّيكَ عَلَى سَيْنَاءِ الظُّهُورِ مَشْهُدِ اللِّقَاءِ وَلِئِنِّي
 مُطْمَئِنُّ الْقَلْبِ مُتَبَيِّنُ الْفُؤَادِ إِنَّكَ تُنْجِزُ وَعْدَكَ الْحَقِّ وَقَوْلَكَ الصِّدْقِ
 يَا أَحْبُوبَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ فَاخْلُقْ لِي اللَّهُمَّ نَفْسًا زَكِيَّةً وَقَلُوبًا
 صَافِيَةً وَوُجُوهًا نُورَاءَ وَجِبَاهًا بَيضَاءَ وَصُدُورًا مُشْرِحَةً يَا يَا
 قُدْسِكَ يَا رَبِّي الْأَبْهَى وَالسَّنَانَا طِفَّةً بِذِكْرِكَ يَا ذَا الْأَسْمَاءِ الْحُسْنَى
 وَكَيُونَاتٍ لَطِيفَةٍ صَافِيَةٍ مُسْتَنْبِئَةٍ عَنْكَ يَا رَبَّ السَّمَوَاتِ الْعُلَى
 لِيَقُومُوا عَلَى نَشْرِ الْأَيَاتِ وَإِعْلَاءِ الْكَلِمَةِ وَإِشْهَارِ الْبَيِّنَاتِ مُتَمَسِّكِينَ
 بِالْيُسُوقِ وَمُتَشَبِّهِينَ بِعَهْدِكَ يَا رَبَّ الرَّايَاتِ وَيَفْتَحُوا قِلَاعَ الْقُلُوبِ
 وَمَعَايِلَ النَّفُوسِ وَيُسَخِّرُوا الْأَرْوَاحَ فَإِنَّهُمْ جُنُودُ مَلَكُوتِكَ الْأَعْلَى يَا رَبِّي الْأَكْبَرُ

اینعبه در ساحت اقدس جمال قدم از شدت نخلت و شرمساری سر بر ندارد و از کثرت قصور

در حسرت فتور نیارد چه که بادیستی تپی و گناهی عظیم و ذنوب و عصیان و نسیان قائم در آستانم

و جز عفو و غفران مجاهد و پناهی ندارم ای یزدان مهربان سراپا گنیم و خاک رحیم و متضرع در بر
 صبحکیم ای بزرگوار خطا پوش و عطا بخش و قافرا صفا عنایت کن تا نور هدایت تابد و
 پر تو موهبت بیفزاید شمع غفران برافروزد پرده عصیان بسوزد صبح امید ده ظلمت نومید زایل
 گردد نسیم الطاف بوزد و شمیم احسان مرور نماید مشامها معطر گردد روها منور شود تونی بخشنده
 و مهربان و درخنده و تابان استی . ولی حمد نایم حضرت احدیت را که اهل فخر پس از
 پنجسال غور و شور قصوریکه بر اینعبد وارد آوردند این بود که بکنایه و اشاره و عباره و تلویح و حال
 بتوضیح تفهیم کل میانند که اینعبدمعی مقامی و شانی و ظهور جدیدی و طلوع بدیعی هستم یعنی خود را
 مطلع وحی میدانم و منظر الهام شمرم و بعض کتابتت وحی مخلص بحضرت اعلی و جمال مبارک است
 و تا هزار سال وحی منقطع و بعث مظاهر متمنع است پس بسبب این ادعای وحی کفر ثابت
 و حکم یتبعث الله علیه من لایوحه لاجح چه که این متمم آیه من یدعی امر اقبل انمام
 الف سنه کاملة است باری چنین افتزای صریحی زدند و تمت شدیدی رواداشتند و فتوای
 عظیمی دادند فنعم ما قال طوعا لیاض اتی فی حکیه عجباً اتی بسفک دمی فی الحلی

وَالْحَرَمِ چون قلم در دست غداری فقاد لاجرم آن بار برداری فقاد باری در سینه صعود
 بعراق مکتوبی ارسال گشت که مضمونش باین معانی مشحون **إِعْلَمَ أَنَّ الْعِبَادِيَّةَ فِي الْعَتَبَةِ السَّامِيَّةِ**
هِيَ تَأْجِي الْوَقَاحُ وَكَلِيلِ الْجَلِيلِ وَبِهَا أَفْخِرُ بَيْنَ الْمَلَأِ الْعَالِينَ و همچنین
 صفحه مرقوم گشت که از عنوان تا ختام **عبد البهاء** بود و مضمونش از این عبارات **دَالِهِ بَرَفَرُوقًا إِعْلَمَ**
أَنَّ اسْمِي عَبْدُ الْبِهَاءِ وَلَقَبِي عَبْدُ الْبِهَاءِ وَنَعْيِي عَبْدُ الْبِهَاءِ وَكُنْيَتِي عَبْدُ الْبِهَاءِ
وَذَانِيَّتِي عَبْدُ الْبِهَاءِ وَمَسْجِدِي الْأَقْصَى عَبْدُ الْبِهَاءِ وَسِدْرَتِي الْمُنْتَهَى عَبْدُ
الْبِهَاءِ وَجَنَّتِي الْمَأْوَى عَبْدُ الْبِهَاءِ و امثال ذلک الی الاَنتهَاء و این دو نوشته
 الآن در عراق بخط این عبد موجود و همچنین مکتوبی سه چهار سینه قبل بجناب آقا محمد علی المشهور بر رجال
 الغیب مرقوم گردید صورتش این است .

هو الالهی ای طالب صادق و حبیب موافق آنچه مرقوم نموده بودی ملاحظه گشت و بمنتهای رقت
 تلاوت گردید الیوم تکلیف کل این است که آنچه از قلم اعلی نازل آنرا اتباع نمایند و آنچه بیان صریح
 واضح این عبادت اعتقاد کنند ابد آنا و بل و تفسیر نمایند و طلوع ندانند قسم بر بی غیب و شهود

هر نفسی تصویری نماید یا تخطیری کند سبب احتجاب او گردد و علت ارتباب شود این است
 اعتقاد میمی حقیقی میری بدی اهل ملکوت ابی و سکان جیروت اعلی که فهورات همه که نقاط اولیه
 و شمس حقیقیه و مبادی فیوفات رحانیه هستند فتی بنفورا عظم و جمال قدم روحی لاقدام احبائه الفدا
 شد تا قبل از موعده مذکور در کتاب الله یعنی الف سنة جمیع نفوس مقدسه که موجود شوند آدلا و عباد
 و آرقابل تراب آسان جالبار کند کل در نزد آن آفتاب حقیقی بمنزله شرج مستضیبه و نجوم مستبیره
 هستند که شعاعی از اشعه آتشمس حقیقت مستفیض گشتند کل عباد له و کل با مروه بعلون
 سبحان الله چه نسبت است بین تراب و رب الارباب و چه مشابهت است بین ذره
 و آفتاب جهاناب و اما این عبد مقامش عبد البهاست و ذره از خاک آسان جمال ابی
 در ساحت اجایش محمود و نابودم و در آسان بندگانش تراب بی وجود استغفر الله عن ذنوب
 ذلک یا احبائه الله ولی این مطلب را بحال محبت و رافت تفهیم کل نماید نه بعنف و زجر
 که سبب اختلاف شود انشی عبد البهاست . ملاحظه بفرمائید که این عبد در چه مقام قائم و در چه فکر
 و اندیشه و مستغرق بچو رسلاطم با قوت تأیید ملکوت ابی چون اضعف ناس فانی و محمود و نابود

و با ظهور قوت نصرت جمال ابی چون احقر عباد در ضقع وجود مشهور با وجود این اهل فخر چه مغز
 و جور که انتشار میدهند این بعد نعوذ بالله مقامی فوق مقام جمال ابی ادعا نموده و این قضیه بر اهل
 فوکران آمده **إِلَهِي أَنْتَ تَعْلَمُ وَتَشَاهِدُ وَتَشْهَدُ بِأَنَّ طِينَةَ عَبْدِكَ مُخَمَّرَةٌ**
بِمَاءِ الْعُبُودِيَّةِ لِعَتَبَتِكَ الْعَالِيَةِ وَجِدَّةٌ رَقِيقَةٌ مَرِيئَةٌ بِرُوحِ الْفَنَاءِ وَالْحَيَوِيَّةِ
فِي حَضْرَتِكَ الْقُدْسِيَّةِ وَحَقِيقَةٌ عَبْدِكَ كَالطِّفْلِ الرَّضِيعِ قَدْ رُضِعَ مِنْ ثَدْيِ
الْعُبُودِيَّةِ وَنَمَّا فِي حِضْنِ التَّعَبُدِ لِطَلْعَتِكَ الْمُنِيرَةِ وَنَشَأَ فِي حِجْرِ التَّخَشُّعِ لِطَلْعَتِكَ
الْقَدِيمَةِ مَعَ ذَلِكَ كَيْفَ سَلَوْا سُيُوفَ السِّنِينَ الْمُؤْتَفِكَةَ عَلَى عَبْدِكَ وَرَشَعُوا
سِيهَامَ الطَّعْنِ الْمَسْمُومَةَ عَلَى ابْنِ أَمْنِكَ أَيْ رَبِّ افْتَحْ بِصَيْرَتِهِمْ وَطَيْبِ سِرِّتِهِمْ
وَنَظِّفْ ضَمَائِرَهُمْ وَلَطِّفْ بِوَالِدَانِهِمْ وَظَوَاهِرَهُمْ وَأَمْدِهِمْ إِلَى الْمَنْهَجِ الْعَوِيمِ
وَصِرَاطِكَ الْمُسْتَقِيمِ إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ الرَّحِيمُ باری ملاحظه فرمائید که این قضیه بنا
 بر جمال قدم در عراق وارد که صد هزار تبرطن بر سینه مبارک زدند و مغز باقی چند اعلان نمودند که ناس با
 از ازمعین محروم نمایند و از نور بین محبوب کنند چنانکه در مناجات قلم بیان میسر آیند

بَلْ قَضَيْتَ عَلَىٰ مَا لَمْ يُقَضَىٰ عَلَىٰ أَحَدٍ مِنْ قَبْلِي وَأَجْرَيْتَ مَا لَمْ يَجْرَىٰ عَلَىٰ نَفْسٍ
 مِنْ بَعْدِي وَلَكِنْ لَنْ يَعْرِفَهُ أَحَدٌ دُونَكَ وَلَنْ تُحْصِيَهُ نَفْسٌ سِوَاكَ لِأَنَّكَ
 كَمَا لَا تَعْرِفُ بِالْأَبْصَارِ وَكَذَلِكَ فِعْلُكَ لَا يَدْرِكُ بِالْأَفْكَارِ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
 الْجَبَّارُ وَتَزَلُ كُلُّ ذَلِكَ حِينَ الذِّهْنِ أَسْمَعُنِي اخْتِلَافَ عِبَارِكَ فِي شَأْنِي
 بَعْدَ الذِّهْنِ مَا قَدَّرْتَ لِي مِنْ شَأْنٍ دُونَ الْعُبُودِيَّةِ لِنَفْسِكَ وَالْخُضُوعِ لَدَيْهِ
 بِأَبْرَحْمَتِكَ وَالْخُشُوعِ عِنْدَ ظُهُورَاتِ أَنْوَارِ وَجْهِكَ لِأَنَّكَ لَمْ تَزَلْ كُنْتَ سُلْطَانًا
 عَلَىٰ وَلَا تَزَالُ كُنْتَ عَابِدًا لِوَجْهِكَ وَكُنْتَ مَا لِكَا لِنَفْسِي وَكُنْتُ مَمْلُوكًا لِنَفْسِكَ
 وَذَلِيلًا عِنْدَ جَنَابِكَ وَحَقِيرًا لِسُلْطَنَتِكَ وَمَعْدُومًا لَدَىٰ ظُهُورِ قُدْرَتِكَ
 وَمَفْقُودًا عِنْدَ تَجَلِّيِ أَنْوَارِ عِزِّ أَرْزَلِيَّتِكَ رَغْمًا لِلَّذِينَ يَرِيدُونَ أَنْ يَفْسِدُوا
 فِي أَرْضِكَ وَيَعْلُونَ فِي بِلَادِكَ وَيَجِدُوا فِي الْمَلِكِ مَا لَمْ يَقْدَرْتَ لِأَنْفُسِهِمْ
 وَمَرَاتِبِهِمْ فَسُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ عَنْ كُلِّ ذَلِكَ وَعَنْ كُلِّ مَا وَصَفْتُكَ بِهِ لِأَنَّكَ
 لَا تُدْرِكُ حَتَّىٰ تُذَكَّرَ بِالْوَصْفِ وَلَا تَعْرِفُ لِكَيْ تُدْرِكَ بِالنَّعْبِ بَلْ إِنَّ عَبْدَكَ

هَذَا يَكُونُ عَابِدًا لِمَنْ يَعْبُدُكَ وَسَاجِدًا لِمَنْ يَسْجُدُكَ وَخَادِمًا لِمَنْ يَكُونُ
 خَادِمًا لِنَفْسِكَ وَخَاضِعًا لِسُلْطَنَتِكَ وَمُعِينًا لِمَنْ يَطْلُبُكَ وَنَاصِرًا لِمَنْ يَنْصُرُكَ
 فِي سَمَائِكَ وَيُرِيدُ نَصْرَكَ فِي بِلَادِكَ فَوَعِزَّتِكَ لَمْ أَحِجِدْ لِنَفْسِي عِزًّا أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ
 وَالرَّبِّبَةُ أَعْظَمُ مِنْ هَذَا وَمَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ وَلَهُ مِنْ شَوْكِكَ وَشَفَعُكَ فِي
 حُبِّكَ يَعْرِفُ حُبَّ الَّذِي شَرَفْتَنِي بِهِ مِنْ جَوَاهِرِ رَحْمَتِكَ وَمَجَرَّدِ مَكْرَمَتِكَ
 وَبَسْتَشِقُّ مِنْ هَذِهِ الْوَرَقَةِ الْوَرْدِيَّةِ أَرْيَاحَ حَدِيقَةِ الْبَقَاءِ وَأَطْيَابَ
 مَدِينَةِ الْوَفَاءِ وَيَشْهَدُ كَيْفَ بَحْرُوقُ وَيَذُوبُ هَذَا الشَّمْعُ فِي مِصْبَاحِ قَلْبِي
 فِيمَا وَرَدَ عَلَيْهِ وَنَزَلَ فِي أَمْرِ مَوْلَاهُ . انتهى

باری ابنعبد باین عبودیت عظمی در کمال محویت و فناء در آستان اقدس قائم و چون ذره مفقود و معدوم
 و نابود در مقام بندگی ثابت و راسخ و دائم هیچ اسمی نخواستم و خوشبختی را هیچ لقبی نیاراستم و ادعای وحی
 نمودم حتی خویش را منم نخواهدم نه مستضیی دانستم و نه مستنیر نه مستشرق نه مستبرق در جمیع احیان
 خود را عباس نامیدم و در بین ناس خود را باین اسم شهیر نمودم بلکه فتهای آرزوی ابنعبد انعام صرف

وفا بہت است کہ بی نام و گنام شوم ولی اثر و بی نشان کردم تا بحقیقت عبودیت کہ عدم بہت و

فای مرفاست متحقق شوم ۰۰۰۰

این بعد در عالم روح و قلب و فؤاد و کینونت هیچ آرزوئی جز عبودیت جمال ابی نداشتمہ و ندارد

يَعْرِفُونَ نِعْمَةَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَلِي غَمَزُ لَزِينِ هَرِيكَ دَرِهَوَانِي پَرَوَا زِمِنَابَنْدِ وَهَرِيكَ رَا

هوس اوج و سمانی ابروت تعلم و تشهد ان هذا المتذلل مكتب بوجهه على

التراب و يناجيك في خفيات سيرة و يقول اللهم الهی حقیقی عبودیتہ

عَتَبَتِكَ الطَّيِّبَةَ الطَّاهِرَةَ وَثَبَّتْ رِقَبَتِي بِحَضْرَتِكَ الْمُغْدَسَةِ الْعَاطِرَةَ وَ

اجعلني فاني في ساحة احبتك الرجية و فاني في رحبة ارقائك الفسيحة

اَبْرَبَ قَدْرِي الْفَنَاءَ الْبَحْثَ وَالْاَضْيَعْلَالَ الصِّرْفَ فِي امْرِكَ حَتَّى بِنَدَاكَ

طُودُ وَجُودِي عِنْدَ سَجُودِي بِبَابِ اَحَدِيَّتِكَ مِنْ سَطَوَاتِ اَيَاتِ فُرْدَانِيَّتِكَ

وَيَضَعِلُ حَقِيقَةَ ذَاتِي عِنْدَ مُنَاجَاتِي بِفِنَاءِ حَضْرَتِ رُبُوبِيَّتِكَ اَبْرَبَ

لَيْسَ لِي نَارٌ اَشَدَّ مِنْ بَقَائِي عِنْدَ ظُهُورِ اَيَاتِ تَوْحِيدِكَ وَلَيْسَ لِي جَحِيمٌ

اعظم من وجودی عند تلاء لواء انوار تفریدک اربت خلیصی من هذه
 الوردة الموحشة ونحفي من هذه اللجة المدهشة انك انت الکریم
 انك انت الرجیم يا ذا الفضل العظيم

بنیان ميثاق از زبرجديد است و اساس سپان تاسيس خداوند مجيد اگر جمع من على الارض جمع شوند و
 بقوای وجود قیام نمایند در این اساس متین رخنه نتوانند قدری ملاحظه نمایند که موک بنی امیه چه دسائس
 و وسوس برخواستند و چه روایت کذباً از بعضی از اصحاب حضرت ترتیب دادند و چه ولولہ در عالم انداختند
 و چه فتنه ها برپا نمودند بقسمیکه ناره فساد و غدا بغان آسان رسید و بقوت حکومت نفاق را
 در آفاق منتشر نمودند و جمع خلق را بر بغض من کنت مولاة فلهذا علی مولاة دلالت نمودند
 تا آنکه آن مظلوم را مقهور نمایند حضرت امیر طوسه شمشیر شد و حضرت سید الشهدا هدف مدبران تیر بغضا
 گشت آل و حرش اسیر و دستگیر شدند و بهتقاد سال در کل منابر اسلام سب و لعن آن جمال عزیز نمودند
 با وجود این عاقبت چه شد حضرت امیر چون بدر منیر تابان شد و سیر شهادت حضرت سید الشهدا آفاقاً
 غنبر بار کرد چشمها در مصیبتش گریان شد و دلهما سوزان گشت خاندان اموی بر افتاد و در دوران

سفیانی محمود نابود شد حتی ابناء نفس اعدا بنکوشش آبا و اجداد برخاستند نور تقدیس پتابید و ظلمت
تلیس محمود نابود شد و جاء الحق و زهق الباطل تحقق یافت منکری باقی نماند و معرضی استقرار
نیافت با وجود آنکه نه عهد و میثاقی بود و نه پیمان و ایمانی بلکه حضرت فرموده بودند هر کس مرادوست
دارد باید علی رادوست بدارد حال در این کور عظیم ایمان و پیمان الهی است و عهد و میثاق حضرت
ربانی جام الست است که بسید جمال ابی در بزم الهی بدور آمد و نونشانوش در گرفت هر کس سر
آن صهبا شد با هنک ملکوت ابی لک الحمد یا ربی الاطی گفت و هر کس محروم شد هر
روز بهانه محبت و هر دم بدام و دانه افتاد نه نصیحت تا شرداشت و نه ملامت تغییر داد عاقبت
در غمات نقص مستغرق شد و در بادیه رخص سرگردان گشت . انتهى

و نیز در لوجیکه با قمار اجای امریکا صادر شده از جمله بفرماید قوله الاعز الاحلی :

در خصوص رجوع ثانوی حضرت مسیح مرقوم نموده بودید که در میان اجبا اختلاف سبحان الله
بکرات و مرات از قلم عبدالبها جاری و بنص صریح قاطع صادر که مقصود در نبوات از رب الجود و
مسیح موعود جمال مبارک و حضرت اعلی است و باید عقاید کل مرکز بر این نص صریح قاطع باشد

اما نام من عبد البہاء، ذات من عبد البہاء، صفت من عبد البہاء، حقیقت من عبد البہاء، ستائش من
 عبد البہاء، زیرا عبودیت جمالبارک اکلیل حبیبیل من است و خدمت کل بشرانین دیرین من از
 فضل و غایت جمال مبارک عبد البہاء، رایت صلح اکبر است کہ در اوج اعلیٰ موج زند و بوجہ اسم
 اعظم مصباح سلام عام است و بنور محبت اللہ درخشد منادیِ ملکوت است تا شرق و غرب را بیدار نماید
 و صوت دوستی و راستی و حقیقت پرستی و آشتی است کہ دلولہ در آفاق انداختہ و هیچ اسمی در سعی
 و ذکر می و نعتی جز عبد البہاء ندارد و نخواہد داشت این است آرزوی من و این است اوج اعلای
 من و این است غایت فہوای من و این است حیات ابدیہ من و این است عزت سرمدیہ
 من . . . . . یاران الہی در عبودیت حق و در خدمت بشر و خیر خواہی عالم انسانی و محبت و مہربانی
 رحمانی عبد البہاء را موافقت و معاونت نمایند . . . . .

ای یاران الہی عبد البہاء، منظر عبودیت است نہ مسیح خادم عالم انسانی است نہ رئیس مفقودست
 نہ موجود فانی محض است نہ باقی . . . . .

هیچ نفسی نباید عبد البہاء را فلورثانوی مسیح داند بلکہ اورا منظر عبودیت و مرکز وحدت عالم انسانی شمرد

و مسامحه حق در جمیع آفاق بقوه روحانی داند و مبین کتاب بنص آئی شمرده و فدائی هر یک از اجزاء آنست
در این جهان فانی داند و این مکتوب طبع نموده انتشار دهد . استی

و راجع بعظمت و اهمیت عهد و میثاق آئی در لوح میر محمد حسین یک بشردیہ میفرمایند قولاً لاهلی :

هو الاهی ب جناب میر محمد حسین یک علیه باء الله الاهی ملاحظه فرمایند

هو الاهی

ای ثابت بر عهد و میثاق جمالبارک روحی لاجبانه اثابین الراسخین فدادر این کور عظیم بیان امر را

چون سبذ و القرنین از زبرجد نهاد و اساس دین الله را بر بنیان مرصوص گذاشت تا با جوج شهبان

و با جوج اشارات بوجه من الوجوه رخنه و نفوذ نتواند و حصن حصین امر محفوظ و مصون ماند سی سال

ذکر عهد و میثاق فرمود و کلمه بیان و ایمان از قلم مبارک و فم مطهر مرقوم و محفوظ نمود تا آنکه لوح مقدس

محفوظ مصون با اسم کتاب عهدی چون رقی مشور و کتاب مسطور و لوح محفوظ ظاهر و مشهود شد جمیع

نفوس که منتظر اعلا کلمه خلاف و نشر نفعات شهبات بودند خائب و خاسر گشتند و عهد آئی چون آفتاب

نورانی شرق و غرب را روشن و منور نمود بقسمی که جمیع ملوک ارض کتاب عهد آئی را گرفتند در خزانه

خویش محفوظ نمودند و نسبت این بشارت عظیم الهی جمیع آفاق را مسخر نمود و روایت نیست که تکذیب
 راوی شود خطی کاتب نیست که محل شبهه قوی گردد و عدم اطمینان حاصل شود بلکه با اثر قلم اعلی است
 با وجود این بخردانی چند با انواع حید و خداع میخواستند رخه کنند و اختلافی اندازند و بنیان امر الهی را
 بکلی براندازند فَبَاطِلٌ مَّا هُمْ بِظَنُّونَ ع ع انہی

راجع بحضرت ولی امر الله شوقی ربانی جل سلطانہ در الواح مبارکہ صادرہ از قلم مطہر حضرت عبدالبہاء
 جل شانہ نصوص صریحہ متعدده موجود و نازل گردیدہ از جلد در الواح مبارکہ و صایا بصراحت ذکر فرمودند
 کہ در ذیل مطلب (۲) نصوص مبارکہ مزبورہ مذکور و مندرج است و از جلد در لوح نازل باعزاز
 سه نفر از اجابای ایرانت کہ این سه نفر مرحوم آقا میرزا جدر علی اسکونی ناشر نجات الله و مرحوم
 میر علی اصغر فریدی اسکونی و مرحوم حاجی عباس اسکونی بودند کہ از محضر مبارک در بارہ مرکز ولایت
 امر الهی بعد از هیکل مبارک مرکز عند رحمن سؤال کرده بودند در جواب این سؤال این بیان مبارک
 نازل قولہ جل شانہ . . . . . مسدا یکہ سؤال نمودہ بودید انّ ہذا السّرّ مَصُونٌ فِی
 صَدَفٍ لِامْرِ الْمَحْتَمِومِ کَاللُّوْلُو الْمَکُونِ وَ سَبَلِوْحِ اَنْوَارِہُ وَ یَظْہَرُ اسْرَارُہُ وَ عَلَیْکُمُ التَّحِیُّہُ

وَالْتَنَاءُ ع ع

حضرت ولی امر الله جل سلطانه مضمون این لوح مبارک حضرت عبدالبهاء جل ثناءه را در لوح مبارک
 موسوم به (دیسپنسیشن آو بهاء الله) نقل فرموده اند مطلب نزبور در ترجمه لوح مبارک نزبور
 عبری که بنام (دوره بهاء الله) در مطبع رسیده در صفحه ۶۵ بدینگونه مسطور است :

وَيَجِبُ أَنْ لَا يَغِيبَ عَنْ أَذْهَانِنَا أَنْ نِظَامَ وَلايَةِ الْأَمْرِ سَبَقَ أَنْ أَشَارَ إِلَيْهِ
 عَبْدُ الْبَهَاءِ قَبْلَ صُعُودِهِ بِزَمَنِ طُوبِيلٍ وَذَلِكَ فِي لَوْحٍ كَرِيمٍ أَرْسَلَهُ إِلَى ثَلَاثَةِ
 مِنْ أَحْبَابِهِ فِي إِيرَانَ وَكَانُوا قَدْ سَأَلُوا عَمَّا إِذَا كَانَ هُنَاكَ شَخْصٌ يَتَوَجَّهُ
 إِلَيْهِمْ جَمِيعُ الْبَهَائِيِّينَ بَعْدَ الصُّعُورِ فَفَضَّلَ حَضْرَتُهُ بِالْجَوَابِ الْآتِي أَمَّا
 عَنِ السُّؤَالِ الَّذِي سَأَلْتُمُوهُ فَأَعْلَمُوا بِأَنَّ هَذَا سِرٌّ مَكْنُونٌ وَإِنَّهُ كَالْجَوْهَرِ
 الْمُخْفِيَةِ فِي صَدَفِهَا وَأَمَّا عَنْ ظُهُورِهِ فَإِنَّهُ مُقَدَّرٌ مِنْ قَبْلُ وَسَوْفَ يَأْتِي
 الْوَقْتُ الَّذِي فِيهِ يَظْهَرُ نُورُهُ وَيَجَلِّي ثَابِرُهُ وَتُكْشَفُ أَسْرَارُهُ انتهى
 مضمون مطالب مسطوره بفارسی چنین است بفرماید حضرت عبدالبهاء جل ثناءه پیش از صعود مبارک

خود در باره مرکز امر و ولی امر اشاره فرموده و در الواح مبارک ذکر نموده اند از جمله نفرز احبای ایران
از محضر مبارک حضرت عبدالبهاء سؤال کردند که آیا بعد از صعود مبارک برای مقام ولایت امر شخص معینی
مقرر خواهد شد و مرجع اهل با منصوص و مصرح تعیین خواهد گردید یا نه ؟ در جواب آنان لوح مقدسی از
قلم مبارک صادر گردید و مضمون آنکه درباره مطلبی که سؤال نموده بودید بدانید که آن نفس مقدس یعنی ولی امر است
بعد از عبدالبهاء از قبل تعیین و دوران ظهورش بقلم تقدیر معین گردیده و لکن در این اوان هنوز در دستور
است و سرپنهان و مانند گوهری تابناک است که اکنون در صدف خود مخفی و مستور است عنقریب مانده
خواهد آمد که نور آن بزرگوار آشکار گردد و آثارش ظاهر و پدید آید و اسرارش آشکار گردد . انشی
و نیز میساف در بین از احبای غرب از حضور مبارک حضرت عبدالبهاء اجل شانه مطلبی سؤال کرد و در جای جواب
صریح نمود و آن سؤال این بود که در سفر یازدهم کتاب اشعیاى نبی در ضمن بشارات بطور مبارک مسطور است
وَيَخْرُجُ قَضِيبٌ مِنْ جَذْعِ بَيْتِي وَيَنْبُتُ غُصْنٌ مِنْ اُصُولِهِ وَيَجْلُ عَلَيْهِ رُوحُ الرَّبِّ
رُوحُ الْحِكْمَةِ وَالْفَهْمِ رُوحُ الْمَشُورَةِ وَالْقُوَّةِ رُوحُ الْمَعْرِفَةِ وَخَافَةَ الرَّبِّ
میفرماید از تنه درختی بی و ریشه آن درخت شاخه آشکار میگردد و روح پروردگار بر آن غصن مبارک

پرتو می‌افکند آن بزرگوار دارای روح است و روح مشورت و قوت فروغ شناسائی خداوند درج
 ترس از خداوند است ما میدانیم که مقصود از تنه درخت یسی حضرت اصل قدیم و قوم یعنی جالبان
 جل جلاله هستند و مقصود از شاخه که از آن درخت و غصنی که از ریشه آن شعب می‌شود حضرت فرع
 شعب از اصل قدیم و قوم یعنی حضرت عبدالبها هستند و تا آخر آیه نهم باب زبور اوصاف و نفوت
 و آثار بابر حضرت فرع شعب است بعد از آیه ششم از همان باب میفرماید فَيَسْكُنُ الذِّئْبُ
 مَعَ الْخَرُوفِ وَيَرِيضُ النَّمْرُ مَعَ الْجَدْيِ وَالْحَيْبُ وَالشَّيْبُ وَالسَّمْنُ مِمَّا وَصِيَّ
 يَسُوقُهَا مِيفَرَايد در دوره آن همایون غصن شعب از اصل قدیم و قوم گرگ بابر سکونت می‌یابد و
 پلنگ با بزغال در یک خوابگاه می‌خوابد و گوساله و بچه شیر و پر و طی با هم آشتی میکنند و بهم از تنی نمی‌رسند
 و ذئب کوچکی ز ما را در آنهاست ما میدانیم که مقصود از آشتی و مصالحت درندگان و چرندگان اتحاد و
 اتفاق و حصول محبت و دوستی بواسطه امر مبارک در بین طوایف مختلفه و افراد متماخضه است و
 این مطلب را هم واضحا مشهور داشته می‌کنیم که در دوره غصن شعب افراد متخاصمه در ظل امر با هم
 دوست و موافقند و تا اینجا همه بشارتهای حضرت اشعیا را با لسان می‌بینیم فقط می‌خواهیم بگوئیم که

که در ضمن آیه ششم مندرجت و تفسیریه ایم از محضر مبارک سؤال کنیم و آن مطلب این است که بر حسب فرموده حضرت اشعیاى نبی در دوره غصن بر و مند و فرع و فرع و فرع از اصل قدیم باید زماهار آینده اهل ایمان و بر صحر پروان بزدان بس طفولیت موجود باشد زیرا میفرماید طفل صغیری زماهار آنهاست .

الکون سؤال ما این است که آیا آن طفل صغیر حال موجود است یا نه و آن بزرگوار یک در دوره غصن و فرع طفل صغیر است و بعد از زماهار امور امر و مرجع اهل ایمان خواهد شد آیا در عرصه شهود شهود گردیده است؟ زیرا بنا به نبوت حضرت اشعیاى نبی باید آن وجود مبارک الآن موجود و طفل صغیری باشد در جواب این

سؤال لوحی از قلم مبارک حضرت عبدالبهاء جل شانه صادر گردید و میفرماید آری آن طفل اینک موجود است و زمانی آید که آثارش ظاهر و انوارش ساطع گردد و موجب حیرت جهانیان شود و آن لوح مبارک اینست
قول العزیز . هو الله . یا امة الله ان ذلك الطفل مولود

و موجود سبکون له من امره عجب تسمعون به فی الاستقبال و شاهدینة
یا کل سورة و لعظم موهبة و انتم کمال و اعظم قوه و اشد قدرة یتلوا
وجهه تلالوا یتنور به الافاق فلا تنسى هذه کیفیة مادمت حیا لان لها

اَنَارُ عَلٰی مَمَرِ الدُّهُورِ وَالْاَعْصَارِ وَعَلَيْكَ الصَّلٰةُ وَالسَّلَامُ ع انتہی

در بیانات شیخ محیی الدین عربی و شیخ ابوسالم طلحہ وغیرہ نیز در ضمن اخبار و قایع یوم ظهور پس از بیانی طولانی
 که راجع بظہور مبارک حضرت اعلیٰ و جمال مبارک و قیام حضرت عبدالہاء و دورہ سلطنت روحانیہ ہر یک
 از آن وجودهای مقدسہ مسطور گردیدہ راجع بدورہ حضرت ولی امر اللہ ارواحنا فداه از آن بزرگوار
 بصیغہ تعبیر گردیدہ است قولہ شَمَّ بِحُكْمِ الصَّبِيِّ صَاحِبِ الْوَجْهِ الْبَهِيِّ وَيَجْلِسُ عَلَى التَّهْرِيزِ
 حَرْفُ الشَّيْنِ یعنی بعد از حضرت عباس عبدالہاء صبتی و طفلی کہ صاحب رخسارہ روشن است
 بر سریر ولایت عظمیٰ جالس میشود و آن وجود مبارک حرف اول نام مقدسش شین است یعنی حضرت
 شوقی ربانی جل سلطانہ برای تفصیل و اطلاع بیشتر با استدلالیہ حضرت صدر الصدور ہمدانی و جلد
 سوم کتاب درج لثالی ہدایت مراجعہ شود

مطلب دوم

الواح مبارکہ وصا یا

هو الله

حَمْدًا لِمَنْ صَانَ هَيْكَلَ أَمْرِهِ بِدِرْعِ الْمِيثَاقِ عَنْ سِهَامِ الشُّبُهَاتِ وَحَمَى حِمَى
شَرْبَعِيهِ السَّنْعَاءِ وَوَقَى مَحَجَّتَهُ الْبَيْضَاءَ بِجُنُودِ عَهْوِيهِ مِنْ هُجُومِ عَصَبِهِ
نَاقِضَةٍ وَثَلَّةٍ هَادِمَةٍ لِلْبَنِيَانِ وَحَرَسَ الْحِصْنَ الْحَصِينَ وَدِينَهِ الْمُبِينِ بِرِجَالِ
لَا نَأْخُذُهُمْ لَوْمَةً لَأَيْمٍ وَلَا نُلْهِيمُهُمْ تِجَارَةً وَلَا عِزَّةً وَلَا سُلْطَةً عَنْ عَهْدِ اللَّهِ وَ
مِثَاقِهِ الثَّابِتِ يَا أَيُّهَا بَيْتَانِ مِنْ أَثَرِ الْقَلَمِ الْأَعْلَى فِي لَوْجِ حَفِيفِ وَالتَّجَبُّ
وَالنَّشَاءِ وَالصَّلَاةِ وَالْبَهَاءِ عَلَى أَوَّلِ غَضَنِ مُبَارَكِهِ خَضِيلِ نَضِيرِ رِيَانِ مِنْ سَيِّدَةِ

الْمُقَدَّسَةَ الرَّحْمَانِيَّةَ مُنْشَعِبٍ مِنْ كِلْتَا الشَّجَرَتَيْنِ الرَّبَائِنِيَّتَيْنِ وَأَبْدَعَ جَوْهَرَةً
 فَرِيدَةً عَصْمَاءَ ثَلَاثَلَاءُ مِنْ خِلَالِ الْبَحْرَيْنِ الْمُتَلَاطِمَيْنِ وَعَلَى فُرُوعِ دَوْحَةِ
 الْقُدْسِ وَأَفْنَانِ سِدْرَةِ الْحَقِّ الَّذِينَ ثَبَتُوا عَلَى الْمِيثَاقِ فِي يَوْمِ التَّلَاقِ وَعَلَى
 أَبَادِي أَمْرِ اللَّهِ الَّذِينَ نَشَرُوا نَفْحَاتِ اللَّهِ وَنَطَقُوا بِحُجَجِ اللَّهِ وَبَلَّغُوا دِينَ اللَّهِ
 وَرَدَّجُوا شَرِيعَةَ اللَّهِ وَانْقَطَعُوا عَنْ غَيْرِ اللَّهِ وَزَهَدُوا فِي الدُّنْيَا وَأَجَّجُوا نِيرَانَ
 مَحَبَّةِ اللَّهِ بَيْنَ الضُّلُوعِ وَالْأَحْشَاءِ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ وَعَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَطَاعُوا
 وَثَبَتُوا عَلَى مِيثَاقِ اللَّهِ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي يَلُوحُ وَيُضِيئُ مِنْ فَجْرِ الْهُدَى
 مِنْ بَعْدِي أَلَا وَهُوَ فُرْعٌ مُقَدَّسٌ مُبَارَكٌ مُنْشَعِبٌ مِنَ الشَّجَرَتَيْنِ الْمُبَارَكَتَيْنِ
 طُوبَى لِمَنْ اسْتَظَلَ فِي ظِلِّهِ الْمَمْدُودِ عَلَى الْعَالَمِينَ   اى اجباى الهى اعظم

امور محافظه دين الله است و صيانت شريعت الله و حمايت امر الله و خدمت كلمه الله در اين سبيل

هزاران نفس خون مطهر را سبيل نمودند و جان عزيز را فدا کردند رقص کنان بقرابنگاه شتافتند

و علم دين الله فرا گشتند و بخون خویش آيات توحيد نگاه داشتند سينه مبارک حضرت اعلى روحى له

الغداء هدف هزار تیر باشد و قدم مبارک جمال ابی روحی لاجبائے الغداء از ضرب چوبه بازندران
 زخم و مجروح گردید و گردن مقدس و پای مبارک در زندان طهران اسیر کند و بزنجیر گشت و مدت پنجاه
 سال در هر ساعتی بلا و آفتی رسید و ابتلاء و مصیبتی رخ داد از جمله بعد از صدمات شدید از وطن آورده
 و بتلای آلام و محن شد و در عراق نیز آفاق معرض کسوف از اهل نفاق بود و عاقبت سرگون بدین بگیرو
 گشت و از آن شهر بارض سیر نفی گردید و از خطه بلغار در نهایت مظلومیت بسجین اعظم ارسال گشت آن مظلوم
 آفاق روحی لاجبائے الغداء چهار مرتبه از شهری بشهری سرگون گردید تا در این زندان بحبس مؤبد استقرار یافت
 و در بجن قاتلان و سارقان و قطاع طریق مسجون و مظلوم گردید این بیکت بلا از بلا یای و آورده بر جمال مبارک بود
 بلا یای دیگر را بر این قیاس ننماید از جمله از بلا یای جمال قدم ظلم و عدوان و ستم و طغیان میرزایچی بود که آن
 مظلوم مسجون با وجود آنکه او را از صخر سن در آغوش عنایت پرورش داد و در هر دمی انواع نوازش میبند
 فرمود و ذکرش را بلند کرد و از بر آفات محافظه نمود و عزیز زد و جهان فرمود و با وجود و صایا و نصایح شیده
 حضرت اعلی و تصریح بنص قاطع "ایاک اباک ان تمنحجب بالواجد الاول و ما نزل فی البیت"
 و اول حد اول نفس مبارک حضرت اعلی و بجهده معروف می هستند باز میرزایچی انکار نمود و تکذیب کرد

والغای شبهات نمود و از آیات بیانات چشم پوشید و اغراض کرد ایگاش باین اکتفا نمود بلکه دم
 اهر را حد کرد و فریاد و ادبلا بلند نمود و نسبت ظلم و ستم داد در ارض سر چه فساد و فتنه بر پا کرد تا آنکه سبب شد
 که نیز اشراق باین سخن اعظم سرگون شد و در مغرب این زندان مظلومان افول فرمود ای تابستان
 بر پیمان مرکز نقض و قطب شقاق میرزا محمد علی چون منحرف از ظل امر شد و نقض میثاق نمود و تحریف آیات
 کتاب کرد و خلل عظیم در دین الله انداخت و تشتت حزب الله نمود و بغضاء عظیم قیام بر اذیت
 عبد البها کرد و بعد اوت بینهایت بر این عبد آستان مقدس هجوم کرد تیری مانند که بر سینه این مظلوم
 بنداخت زخمی مانند که روان داشت زهری مانند که در کام این ناکام نریخت قسم بحال اقدس ای
 و نور شریق از حضرت اعلی روحی لار قانها الفداء که از این ظلم اهل سزاق ملکوت ای گریستند و طاه
 اعلی نوحه و ندبه نمایند و حواریات فردوس بخرج و فرغ آمدند و طلعات مقدسه ناله و افغان کنند
 ظلم و اعتساف این بی انصاف بدرجه رسید که تیشه بر ریشه شجره مبارک زد و ضربت شدید بر هیکل امر
 وارد آورد و دوستان جمال مبارک را سر شک خونین از دیده جاری کرد و دشمنان حق را خوشنود
 و شادمان نمود بساط طالبان حقیقت را بنقض عهد از امر آتیه بزار کرد و امت مایوس بچی را امیدوار نمود

خویشتران مغرور کرد و دشمنان اسم اعظم را جبری و جور نمود آیات محکمات را بگذاشت و الفای شبهها کرد و اگر تائیدات موعوده جماله قدم پی در پی باین لاشی نمی رسید بکلی امر الله را محو و نابود می نمود و بیان رحمانی را از اساس بر می انداخت علی المهرتة نصرت ملکوت اسی رسید و جنود طلاء اعلی هجوم نمود و امر الله مرتفع گردید و هیت حق جا بگرفت کلمه الله مسموع آفاق گشت علم حق مرتفع شد و ریاضت تقدیس باوج اشیر رسید و آیات توحید ترنیل گردید حال محض حفظ و صیانت دین الله و وقایه و حمایت شریف الله و مصونیت امر الله بنسب آیه مبارکه ثابت در حق او تثبیت باید نمود زیرا انحرافی اسم از این تصور نگردد قوله تعالی فَوَقَّعَنَّا فِيهَا حِجَابًا لِّلْمَلَائِكَةِ لِيَخْتَرُوا مَا يُخْفُونَ مِنَّا وَلِئِن نَّظَرُوا فَسَدُوا فِي الْبِلَادِ وَكَانُوا مِنَ الْمُفْسِدِينَ ظاهرنا که چه قدر نام جا حله نفوس که تلقاً حضور بوده اند مع ذلك رفته اند و چنین سخنما اشتراک دارد اند ایلی آن قال جَلَّتْ صَوَابُهُمْ اِذَا نَقَلُوا مِنْهَا فَمَا يَسْمَعُونَ حَرْفًا مِّنْهَا وَظَنَّ السَّامِعُونَ أَنَّهُمْ لَمَّا سَمِعُوا الْحَاقِقَةَ مِنَّا لَمَّا عَلِمُوا حَيْثُ مُنْتَهَىٰ صَوَابُهُمْ أَن سَمِعُوا خِطَابًا مِّنَ الْغَيْبِ بِمَا نَسُوا لَكِنَّا سَمِعْنَا لَهُمُ الشَّكْوَةَ وَالنَّوْهَانَ وَهُمْ فِي شُكٍّ مِّنْ لَّدُنَّا بِمَا نَسُوا

اگر آنی از نقل انحراف شود معدوم صرف خواهد بود تا حمله فرمایند چه قدر تاکید است که آنی انحراف تفسیر فرموده زیرا بمقدار رأس شعر اگر همین وسایل حاصل شود انحراف تحقق باید و میفرماید معدوم صرف خواهد بود چنانکه حال ظاهر میفرماید که غضب الهی چگونه احاطه ننوده و بوما فیوما

رو با نعدام است فسوف ترونه و اعوانه ستر اوجهارانی خسران مبین چه انحرافی
 اعظم از نقض مشاق است چه انحرافی اعظم از تحریف آیات و اسقاط آیات و کلمات در اعلان
 میرزا بدیع الله دقت نمایند چه انحرافی اعظم از فرمای بر مرکب زبان است چه انحرافی اکبر از نشر ارجیف
 در حق هیکل عمداست چه انحرافی اشد از فتوای بر قتل محور میثاق است که مستدل بآیه من یدعی
 قبل الالف شده و حال آنکه خود حیا ننموده در ایام مبارک ادعا نموده و جمال مبارک رد ادعای او
 فرمودند بعنوانیکه از پیش گذشت و الان ادعای او بخط و ختم او موجود چه انحرافی اتم از کذب و
 بهتان بر اجباء الله است چه انحرافی آسوار سب شدن جس و بجن اجبای ربانی است چه انحرافی
 اصعب از تسلیم آیات و کلمات و مکاتیب ب حکومت است که بر قتل ای مظلوم قیام نمایند چه انحرافی
 اشد از تضییع امر الله و تصنیع و تزویر مکاتیب و مراسلات افراطیه است که سب و حشت و دهنش
 حکومت شود و نتیجه سفک دم این مظلوم گردد و آئینکاتیب در نزد حکومت است چه انحرافی اشغ
 از ظلم و طغیان است چه انحرافی ارنزل از نشیت شمل فرقه ناجیه است چه انحرافی افصح از القاء شبهات
 است چه انحرافی افصح از تاویلات رکبکه اهل ارتباب است چه انحرافی اجبث از اتعاق باعدا

آنی و بیگانگانست که چند ماه پیش بالاتفاق ناقص میثاق باجمعی لائحه ترتیب دادند و از افرا و
 بهتان چیزی باقی نگذاشتند و عبدالبهار را فعوذ بانه عدو و صائل و بدخواه مرکز سلطنت عظمی گفتند
 و از این قبیل مفتریات عدیده شدیدیه بسیار و حکومت شهرباری را سبب تشویش افکار گشتند نهایت
 هیئت تفتیش از مرکز حکومت اعلی حضرت شهرباری آمد و مخالف عدل و انصاف تا جداری بلکه در نهایت
 اعتساف تفتیش کردند یعنی بدخواهان حق هیأت احاطه نمودند و مضمون لائحه را بلکه زیاده شرح و تفصیل
 دادند و آنان نیز من دون تحقیق تصدیق کردند که معاذ الله این عبدعلمی در این مدینه بر افراخت و نامش
 با جماع در زیر علم دعوت نمود و تاسیس سلطنت جدید کرده و در کوه کرمل قلعه انشاء نموده و جمیع اهالی
 این صفحات را تابع و مطیع کرده و دین اسلام را تفریق نموده و با مسیحیان عقد پیوند نموده و معاذ الله
 قصد آن کرده که در سلطنت عظمی رخنه مگبری اندازد و از این قبیل مفتریات آعاذنا الله من هذا
 الْاِفْكَ الْعَظِيمِ و حال آنکه بنصوص آیه مامموع از فسادیم و مأمور بصلح و صلاح و مجبور بر راستی و
 درستی و آشتی جمیع اقوام و امم آفاق و اطاعت و خیر خواهی حکومت خیانت بسلطنت عاده خیانت
 بحق است و بدخواهی حکومت تتر در امر الله با وجود این بنصوص قاطعه چگونه این مسجونان چنین تصور باطلی

کند و با وجود سجونی در این زندان چنین خیانتی تواند ولی چه فائده که هیئت تفتیش تصدیق این
مفقریات آخوی و بدخواهان نمود و تقدیم حضور پادشاهی کرد حال این سجون در طوفان اعظم گرفتار
تا اراده حضرت سلطان اید و الله علی العدل صادر گردد آیاتی و آیات علی در بر حال عبدالبهاء در نهایت
سکون و قرار بجانفشانی میا و در نهایت تسلیم و رضا حال چه انحرافی اشع و اقطع و اقیح از این
و همچنین مرکز بغض و در فکر قتل عبدالبهاء و این بجز میرزا اشعاع که در طی این وصیت است ثابت و واضح
و محقق که بکمال تدبیر در صد قتل هستند و این نص عبارت میرزا اشعاع در مکتوب است که مرفوم داشته
(هر آن مسبب این اختلاف را نفرین میکنم و برت لای رحمة ناطقم و امید دارم بزودی منظر سبقت ظاہر
شود اگر چه ظاہر شده و بغیر لباس مشهود نمیتوانم زیاده شرح دهم) مقصود از این عبارت آیه مبارکه
مِن ادْعَى قَبْلَ الْاَلْفِ اسْتِ ملاحظه شود که چگونه در صد قتل عبدالبهاء هستند از کلمه زیاد
نیتوانم شرح دهم بجز بفرست بضمید که چه نمید و تدبیر در این خصوص نموده اند که زیاده اگر بیان نمایند شاید
ورق بدست افتد و آن نمید و تدبیر هم خورد این عبارت مجرب بشیر است که در این خصوص قرار و تدبیر لازم
تحت یافت اَلْهِی تَرَى عَبْدَكَ الْمَظْلُومَ بَيْنَ مَخَالِبِ سَبَاعِ ضَارِيَةٍ وَ ذِنَابِ

كَأْسِرَةٌ وَوُحُوشٌ خَائِرَةٌ رَبِّ وَفَقِنِي فِي حُبِّكَ عَلَى تَجَرُّعِ هَذِهِ الْكَأْسِ الطَّائِفَةِ
 بِصَهْبَاءِ الْوَفَاءِ الْمُثَلِّثَةِ بِفَيْضِ الْعَطَاءِ حَتَّى يَجْمَرَ قَمِيصِي بِدِيهِ طَرَبِجًا عَلَى التَّرَابِ
 صَرِيحًا لِأَحْرَاكَ لِلْأَعْضَاءِ هَذَا مُنَابِي وَرَجَائِي وَأَمَلِي وَعِزِّي وَعَلَائِي وَلَيْكُنْ
 خَاتِمَةَ حَيَاتِي خِتَامَ مِسْكِ يَارَبِّي وَمَلَاذِي وَهَلْ مِنْ مَوْهَبَةٍ أَعْظَمَ مِنْ هَذَا
 لِأَوْحَصَةِ عِزِّكَ وَإِنِّي أَشْهَدُكَ أَنِّي أَذُوقُ هَذِهِ الْكَأْسَ فِي كُلِّ الْأَيَّامِ بِمَا
 أَكْتَسَبْتُ أَبْدِي لَذِينَ نَقَضُوا الْمِيثَاقَ وَأَعْلَنُوا الشِّقَاقَ وَأَظْهَرُوا النِّفَاقَ وَ
 أَظْهَرُوا فِي الْأَرْضِ الْفِisَادَ وَمَا رَاعَوْا حُرْمَتَكَ بَيْنَ الْعِبَادِ رَبِّ احْفَظْ حِصْنَ
 دِينِكَ الْمَيِّينِ مِنْ هَؤُلَاءِ التَّائِكِيْنَ وَأَحْرُسْ جَمَالَكَ الْحَصِيْنَ مِنْ عُصْبَةِ الْمَلَأِ
 ائِكَ أَنْتَ الْقَوِيُّ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيْزُ الْمَتِيْنُ بارى اى اجاء الله مركز نقض ميرزا محمد
 بسبب اين انحراف لا تخصي بصر فاطم التي سافط گشت واز شجرة مبارکه منفصل شد و ما
 ظلمناهم ولكن كانوا انفسهم بظلمون الهي الهي احفظ عبادك الامناء من
 شر النفس والهوى واحرسهم بعين رعايتك من الحقد والحسد والبغضاء

وَادْخَلَهُمْ فِي حِصْنٍ حَصِينٍ كِلَا تَنِيكَ مِنْ سِيَاهِمِ الشُّبُهَاتِ وَاجْعَلَهُمْ مَظَاهِرَ

آيَاتِكَ الْبَيِّنَاتِ وَتَوَرُّوْهُمْ بِشُعَاعِ سَالِطٍ مِنْ اَفْقِ تَوْحِيدِكَ وَاشْرَحْ

صُدُوْرَهُمْ بِآيَاتِ نَازِلَةٍ مِنْ مَلَكُوْتِ تَفَرِيْدِكَ وَاشْدُدْ اَزُوْرَهُمْ بِقُوَّةِ نَافِذَةٍ

مِنْ جَبَرُوْتِ تَجَرِيْدِكَ اِنَّكَ اَنْتَ الْفَضَالُ الْحَافِظُ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ

ای ثابتان برپیمان این طیربال و پرشکسته و مظلوم چون آهنک تلاء اعلی نماید و بجهان پنهان

شتابد و جسدش تحت اهباق قرار یابد یا مفقود گردد باید افغان ثابته را سخته بر میاق الله که از سدره

تقدیس روئیده اند با حضرات ابادی امر الله علیهم بهاء الله و جمع یاران و دوستان بالاتفاق

بشریفات الله و تبلیغ امر الله و ترویج دین الله بدل و جان قیام نمایند دقیقه آرام گیرند و آنی استراحت

نکنند در محالکت و دیار فتر شوند و آواره هر بلاد و سرگشته هر اقلیم کردند دقیقه نیاسایند و آنی آسوده

نگردند و نفسی راحت بخینند در هر کشوری نعره یا بهاء الاهی زنند و در هر شهری شهره آفاق شوند

و در برانجمنی چون شمع برافروزند و در هر محفلی نار عشق برافروزند تا در قطب آفاق انوار حق اشراق نماید

و در شرق و غرب تجم غفیری در ظل کلمه الله آید و نفحات قدس بوزد و وجوه نورانی گردد و قلوب بانی شود

و نفوس رحمانی گردد در این ایام اتم امور هدایت ظل و امم است باید امر تبلیغ را هم شمرد زیرا اتم
 اساس است این عبد مظلوم شب و روز بزیج و تشوین مشغول گردید دقیقه آرام نیافت تا آنکه صیبت
 امر الله آفاق را احاطه نمود و آوازه ملکوت اسی غاور و باختر را بیدار کرد یاران الهی نیز چنین باید بفرمانند
 اینست شرط وفا و اینست مقتضای عبودیت آستان بواء حواریون حضرت روح بکلی خود را و جمیع
 شئون را فراموش نمودند و ترک سرو سامان کردند و مقدس و متره از بهوی و بهوس گشتند و از
 هر تعلقی بیزار شدند و در ممالک و دیار فشر شدند و بهدایت من علی الأرض پرداختند تا بجا از اجان
 دیگر کردند و عالم خاک را تاباناک نمودند و بپایان زندگانی در ره آن دلبر رحمانی جانفشانی کردند و هر
 یک در دباری شهید شدند **فَمِثْلٍ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ**

ای یاران مهربان بعد از مغفودی این مظلوم باید اغصان و افغان سدره مبارکه و ایادی امراته و
 اجای جمال اسی توجه بفرع دوسدره که از دو شجره مقدره مبارکه انبات شده و از اقران دو فرع دو حد
 رحمانیه بوجود آمده یعنی شوقی افندی نمایند زیرا آیه الله و غصن ممتاز و ولی امراته و مرجع جمیع انفسا
 و افغان و ایادی امراته و اجاء الله است و بین آیات الله و من بعدہ بکرا بعد بکری یعنی

در سلاز او و فرج مقدس و ولی امر است و بیت عدل عمومی که با انتخاب عموم تاسیس و تشکیل شود در تحت حفظ
 و میانت جمال ابی و حر است و عصمت فائز از حضرت اعلی روحی لها الفداء است آنچه قرار دهند
 من عند الله است من خالفه و خالفهم فقد خالف الله و من عصاهم فقد عصی الله
 و من عارضه فقد عارض الله و من نازعهم فقد نازع الله و من جادله فقد جاد
 الله و من جحده فقد جحد الله و من انكره فقد انكر الله و من اناز و افترق
 و اعتزل عنه فقد اعتزل و لجنب و ابتعد عن الله عليه غضب الله عليه
 قهر الله و عليه نعمة الله حصن بنین امر است با طاعت من هو ولی امر است محفوظ و مصون ماند
 و اعضای بیت عدل و جمیع اخصان و ائمان و ایادی امر است باید کمال اطاعت و تمکین و انقیاد و توجع
 و خضوع و خشوع را بولی امر است داشته باشند اگر چنانچه نفسی مخالفت نمود مخالفت بحق کرده و سبب
 تشبیه امر است شود و علت تفریق کلمه است کرده و منطری از مظاهر مرکز نقض شود زنه از زنه مثل
 بعد از صعود نشود که مرکز نقض ابا و اشکبار کرد ولی بهانه توجید جعلی نمود و خود را محروم و نفوس را
 متوش و مسموم نمود البته هر مغرور اراده فساد و تفریق نماید صراحت نمیکوید که غرض دارم لابد بوسانلی

چند و همانند چون زر مغشوش تثبث نماید و سبب تفریق جمع اصل بهاء گردد مقصود اینست که ایادی امرآ
 باید بیدار باشند بخص اینک نفسی بنای اعتراض و مخالفت با ولی امر است گذشت فوراً آن شخص را تفریح
 از جمع اصل بهاء نمایند و ابداً بهانه‌ای از او قبول ننمایند چه بسیار که باطل محض بصورت خیر درآید تا القای بهانه
 کند ای اجبای الهی باید ولی امر است در زمان حیات خویش من موبعدہ را تعیین نماید تا بعد از صعودش
 اختلاف حاصل نگردد و شخص معین باید منظر تقدیس و تنزیه و تقوای الهی و علم و فضل و کمال باشد لکن اگر
 ولد بکروی امر است منظر الوالد ستر آیه نباشد یعنی از عنصر روحانی او نه و شرف اعراق با حسن اخلاق مجتمع
 نیست باید غصن دیگر را انتخاب نماید و ایادی امر است از نفس جمعیت خویش نه نفر انتخاب نمایند و همیشه
 بخدمات محمد ولی امر است مشغول باشند و انتخاب این نه نفر یا با اتفاق جمع ایادی و یا با کثرت آراء
 تحقق یابد و این نه نفر یا با اتفاق یا با کثرت آراء باید غصن منتخب را که ولی امر است تعیین بعد از خود
 نماید تصدیق نمایند و این تصدیق باید بنوعی واقع گردد که مصدق و غیر مصدق معلوم نشود
 ای یاران ایادی امر است را باید ولی امر است تسمیه و تعیین کند جمیع باید در ظل او باشند و در تحت حکم او
 اگر نفسی از ایادی و غیر ایادی تمرد نمود و انشقاق خواست **عَلَيْهِ غَضَبُ اللَّهِ وَقَهْرُهُ** زیرا سب

تفریق دین است که در وظیفه ایادی امر الله نثر نجات الله و تربیت نفوس و تعلیم علوم و تحسین اخلاق
عموم و تقدیس و تنزیه در جمیع شئون است از اطوار و احوال و کردار و گفتار باید تقوای الهی ظاهر و آشکار
باشد و این مجمع ایادی در تحت اداره ولی امر الله است که باید آنان را در اثنا بسعی و کوشش و جهد در
نثر نجات الله و هدایت من علی الارض بکار برد زیرا بنور هدایت جمیع عوالم روشن گردد و دقیقه
در این امر مفروض بر کل نفوس فتور جائز نه تا عالم وجود جنت ایبی گردد و روی زمین بهشت برین
شود و نزاع و جدال امم و ملل و شعوب و قبایل و دول از میان بر خیزد کل من علی الارض
ملت واحد و جنس واحد و وطن واحد گردد و اگر اختلافی حاصل شود محکمه عمومی که شامل اعضاء
از جمیع دول و ملل است فصل دعوی کند و حکم قاطع نماید ای اجبای الهی در این دور مقدس
نزاع و جدال ممنوع و هر متعدی محروم باید با جمیع طوائف و قبائل چه آشنا و چه بیگانه نهایت
محبت و راستی و درستی کرد و مهربانی از روی قلب نمود بلکه رعایت و محبت را بدرجه رساند که بیگانه
خود را آشنا بیند و دشمن خود را دوست شمرد یعنی ابد تفاوت معامله گان نکند زیرا اطلاق
امریت الهی و تقبید از خواص مکانی لهذا باید فضائل و کمالات از حقیقت هر انسانی ظاهر شود

و پرتوش شمول بر عموم باید مثلاً انوار آفتاب عالمتاب است و باران رحمت پروردگار مبذول بر
 عالمیان نسیم جانبخش هر ذیروح را پرورش دهد و مائده الهی جمیع کائنات حی را نصیب شود بهمنین
 عواطف و الطاف بندگان حق باید بخواطلاق شامل جمیع بشر گردد در این مقام ابد اتقید و تخصیص جائز
 نه پس ای باران مهربان با جمیع مل و طوائف و ادیان بکمال راستی و درستی و وفا پرستی و مهربانی
 و خیرخواهی و دوستی معاود نماید تا جهان هستی سرست جام فیض بهائی گردد و نادانی و دشمنی و بغض
 و کین از روی زمین زایل شود ظلمت بیگانگی از جمیع شعوب و قبائل با نواریگانگی مبدل گردد اگر طوائف
 و مل سائره جفا کنند شما و فائز نماید ظلم کنند عدل بنمایند اجتناب کنند اجتناب کنید دشمنی بنمایند
 دوستی بفرمایند زهر بدهند شهد بخشید زخم بزنند مرهم بنهید هَذَا صِفَةُ الْمُخْلِصِينَ وَبِعَمَّةِ
 الصَّادِقِينَ أَمَّا بَيْتُ عَدْلِ الَّذِي جَعَلَهُ اللَّهُ مُصَدِّرَ كُلِّ خَيْرٍ وَمَصُونًا مِنْ كُلِّ
 خَطَايَا بَإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بَيْتُ عَدْلِ عَمُومِيٌّ يَعْنِي نَفُوسَ مُؤَمَّنَةٍ تَشْكِلُ شُورَى وَأَعْضَاءَ بَإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
 وَدَانِيٍّ وَثَابِتٌ بَرْدِيْنِ الْهَيْ وَخَيْرٌ خَوَاجِمِ نَوْعِ الْإِنْسَانِيِّ بِأَشْنَدٍ وَمَقْصِدِيَّتُ عَدْلِ عَمُومِيٍّ هِيَ
 يَعْنِي دَرَجِيَّتُ بِلَادِيَّتِ عَدْلِ خُصُومِيٍّ تَشْكِلُ شُورَى وَأَنْ بِيُوْتِ عَدْلِ بَيْتِ عَدْلِ عَمُومِيٍّ اِتِّخَاَبُ نَمَائِدِ

این مجمع مرجع کل امورات و مؤسس قوانین و احکامیکه در خصوص انبی موجودند و جمیع مسائل مشککه در این مجلس حل گردد و ولی امر الله رئیس مقدس این مجلس و عضو اعظم ممتاز لایبغزل و اگر در اجتماعاً بالذات حاضر نشود نائب و وکیل تعیین فرماید و اگر چنانچه عضوی از اعضا، گناهی ارتکاب نماید که در حق عموم ضرری حاصل شود ولی امر الله صلاحیت اخراج او دارد بعد از آنکه شخص دیگر انتخاب نماید این بیت عدل مصدر تشریح است و حکومت قوه تنقید تشریح باید نمود تنقید گردد و تنقید باید بطریق و معین تشریح شود تا از ارتباط و التیام این دو قوت بنیان عدل و انصاف متین و رزین گردد و اقالیم جنه النعم و بهشت برین شود رَبِّ وَفَّقْ اِحْبَانَكَ عَلَى الثَّبُوتِ عَلَى دِينِكَ وَ اَلتَّلُوْكَ فِی سَبِيْلِكَ وَ اَلْاِسْتِقَامَةَ عَلَى اَمْرِكَ وَ اَيَّدْهُمْ عَلَى مُقَادِمَةِ النَّفْسِ وَ اَلهَوَى وَ اِتِّبَاعِ نُورِ اَلْهُدَى اِنَّكَ اَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيْزُ الْقَيُّوْمُ وَ اِنَّكَ اَنْتَ الْكَرِيْمُ الرَّحِيْمُ الْعَزِيْزُ الْوَهَّابُ

ای باران عبد البها، محض الطاف بی پایان حضرت یزدان بتعین حقوق الله بر عباد خویش منت گذاشت و الاحق و بندگانش مستغنی از کائنات بوده و اَللّٰهُ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ انا مفروضی حقوق سبب ثبوت و در سوخ نفوس و برکت در جمیع شئون گردد و حقوق الله راجع بعلی امر الله است

تا در شرفیحات الله و ارتقاع کلمه الله و اعمال خیریه و منافع عمومی صرف گردد

ای احبای الهی باید سر بر سلطنت بر تاجدار عادل را خاضع گردید و سده طوکانی بر شهریار کامل را

خاشع شوید بپادشاهان در نهایت صداقت و امانت خدمت نمائید و مطیع و خیر خواه باشید

و در امور سیاسی بدون اذن و اجازه از ایشان مداخله ننمائید زیرا خیانت با هر پادشاه عادلی خیانت

با خداست هَذِهِ نَصِيحَةٌ مِنِّي وَفَرَضَ عَلَيْكُمْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَطُوبَىٰ لِلْعَامِلِينَ ع ع

اینورقه مدتی در زیر زمین محفوظ بود در طوبت در آن تاثیر نموده چون بیرون آورده شد ملاحظه گردید

که در طوبت بعضی مواقع آرزای تاثیر نموده و چون بقیه مبارکه در اشد انقلاب بود در قبال خود گذشته شد

ع ع

هو الله

رَبِّ وَرَجَائِي وَمُعِيشِي وَمَنَائِي وَمَجِيرِي وَمُعِينِي وَمَلَاذِي تَرَانِي غَرِيبًا فِي بِنَارِ

الْمَضَائِبِ الْقَاصِمَةِ لِلظُّهُورِ وَالرَّزَايَا الْمُضِيقَةَ لِلصُّدُورِ وَالْبَلَايَا الْمُشْتَبِهَةَ

لِلشَّمْلِ وَاللِّحْنِ وَالْأَلَامِ الْمُعْرِقَةَ لِلجَمْعِ وَأَحَاطَتِنِي الشَّدَائِدُ مِنْ جَمِيعِ الْجِهَاتِ

وَأَحَدَقَتْنِي النَّخَاطِرُ مِنْ كُلِّ الْأَطْرَافِ غَمًّا ضَائِبًا فِي غِمَارِ الطَّامَةِ الْكَبْرَىٰ وَأَتَعَا

فِي بَيْرٍ لَا قَرَارَ لَهَا مَضْطَهْدًا مِنْ الْأَعْدَاءِ وَمُحْتَرِقًا فِي بَيْرَانِ الْبَغْضَاءِ مِنْ ذَوِي
 الْقُرْبَى الَّذِينَ أَخَذَتْ مِنْهُمْ الْعَهْدَ الْوَثِيقَ وَالْمِيثَاقَ الْغَلِيظَ أَنْ يَتَوَجَّهُوا بِالْقُلُوبِ
 إِلَى هَذَا الْمَظْلُومِ وَيَدْفَعُوا عَنِّي كُلَّ جَهْلٍ وَظُلْمٍ وَيُجْعُوا مَا اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ
 إِلَى هَذَا الْفَرِيدِ الْوَحِيدِ حَتَّى يَظْهَرَ لَهُمُ الصَّوَابُ وَيَنْدَفِعَ الشُّبُهَاتُ وَتَنْتَبِرَ
 الْآيَاتُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنَّهُمْ يَا إِلَهِي تَرَاهُمْ بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ نَقَضُوا الْمِيثَاقَ وَنَكَصُوا
 عَلَى الْأَعْقَابِ وَنَكَصُوا الْعَهْدَ بِكُلِّ بَغْضٍ وَشِقَاقٍ وَقَامُوا عَلَى التَّفْيَاقِ وَاشْتَدَّ
 بِذَلِكَ الشَّقَاقُ بِالشَّقِاقِ وَقَامُوا عَلَى قَصْمِ ظَهْرِي وَكَسْرِ أَرْزَبِي بِظُلْمٍ لَا يُطَاقُ وَنَشْرًا
 أَوْ رَاقِ الشُّبُهَاتِ وَافْتَرَوْا عَلَيَّ بِكُلِّ كِذْبٍ وَإِعْتِسَافٍ وَلَمْ يَكْتَفُوا بِذَلِكَ بَلْ
 زَعَمُوا عَمْرًا سَرِيًّا إِلَهِي بِتَحْرِيفِ الْكِتَابِ وَتَبْدِيلِ فَصْلِ الْخِطَابِ وَتَبْعِيضِ
 أَثَارِ قَلَمِكَ الْأَعْلَى وَتَلْصِيقِ مَا كَتَبْتَهُ بِحَقِّ أَوَّلِ ظَالِمٍ ظَلَمَكَ وَأَنْكَرَكَ وَكَفَرَ
 بِآيَاتِكَ الْكُبْرَى بِمَا أَنْزَلْتَهُ بِحَقِّ عَبْدِكَ الْمَظْلُومِ فِي الْأَفَاقِ حَتَّى يَخْدَعَ
 النَّاسَ وَيُؤَسِّسَ فِي صُدُورِ أَهْلِ الْإِخْلَاصِ كَمَا اقْتَرَأَ وَعَتَرَفَ بِهِ زَعِيمُهُمْ

الثَّانِي يَغْطِيهِ وَخْتَمِيهِ وَنَشَرَهُ فِي الْأَفَاقِ فَهَلْ يَا إِلَهِي ظَلَمَ أَعْظَمُ مِنْ هَذَا وَلَمْ
 يَكْتَفُوا بِذَلِكَ بَلْ سَعَوْا بِكُلِّ فِسَادٍ وَعَيْنَادٍ وَكَيْدٍ وَبُهْتَانٍ وَافْتِرَاءٍ وَأَزْدٍ
 عِنْدَ الْمَحْكُومَةِ بِهَذَا الْقَطْرِ وَسَائِرِ الْجِهَاتِ وَنَسَبُوا إِلَى الْفِسَادِ وَمَلَأُوا
 الْأَذَانَ بِمَا يَشْمِزُ مِنْهُ الْأَسْمَاعُ فَخَشِيَتْ الْحُكُومَةُ وَخَافَ السُّلْطَانُ وَقَوْمُ
 الْأَعْيَانِ فَضَاقَتِ الصُّدُورُ وَتَشَوَّشَتِ الْأُمُورُ وَأَضْطَرَبَتِ النَّفُوسُ وَ
 اضْطَرَمَّتْ نِيرَانُ الْحَسْرَةِ وَالْأَحْزَانِ فِي الْقُلُوبِ وَتَزَلْزَلَتْ وَتَفَرَّقَتْ
 أَرْكَانُ الْأَوْرَاقِ الْمُقَدَّسَةِ وَسَالَتْ أَعْيُنُهُنَّ بِالْعَبْرَاتِ وَصَعَدَتْ مِنْ
 قُلُوبِهِنَّ الزَّفْرَاتُ وَاحْتَرَقَتْ أَحْشَاءُهُنَّ بِنَارِ الْحَسْرَاتِ حُزْنَ أَعْلَى عَبْدِكَ
 الْمَظْلُومِ بِأَيْدِي شُرُلَاءِ الْأَقْرِبَاءِ الْأَعْدَاءِ تَرَى يَا إِلَهِي بَيْكِي عَلَى كُلِّ الْأَشْيَاءِ
 وَيَفْرَحُ بِلَايِي ذُو الْقُرْبَى فَوَعِزَّتِكَ يَا إِلَهِي بَعْضُ الْأَعْدَاءِ رَثْوَا عَلَى ضُرِّي
 وَبِلَايِي وَبَكَوْا بَعْضُ الْحُسَادِ عَلَى كُرْبِي وَغُرْبِي وَابْتِلَايِي لِأَنَّهُمْ لَمْ يَرَوْا مِنِّي
 إِلَّا كَلَّ مَوَدَّةٍ وَأَعْتِنَاءٍ وَلَمْ يُشَاهِدُوا مِنِّي عَبْدِكَ إِلَّا الرَّافَةَ وَالْوَلَاءَ فَلَمَّا

رَأَوْنِي خَائِضًا فِي عُبَابِ الْمَصَائِبِ وَالْبَلَاءِ وَهَدَفًا لِسِهَامِ الْقَضَاءِ رَقُولِي
 وَتَدَمَعَتْ أَعْيُنُهُمْ بِالْبُكَاءِ وَقَالُوا انْشَهِدْ بِاللَّهِ بَاتِنًا مَا رَأَيْنَا مِنْهُ إِلاَ وَفَاءً وَ
 عَطَاءً وَالرَّأْفَةَ الْكُبْرَى وَلَكِنَّ التَّاقِضِينَ التَّاعِقِينَ زَادُوا فِي الْبَغْضَاءِ وَ
 اسْتَبْشَرُوا بِوُقُوعِي فِي الْمِحْنَةِ الْعُظْمَى وَشَمَّرُوا عَنِ السَّاقِ وَاهْتَزُّوا طَرْبًا
 مِنْ حُصُولِ حَوَادِثٍ مُخْزِنَةٍ لِلْقُلُوبِ وَالْأَرْوَالِحِ رَبِّ إِنِّي أَدْعُوكَ بِلسَانِي
 وَجَنَابِي إِنْ لَأَتُوا لِحَدِّمْ يُظْلِمُهُمْ وَأَعْتِسَافِهِمْ وَنِفَاقِهِمْ وَشِقَاقِهِمْ لِأَنَّهُمْ جُهْلَاءُ
 بِلَهَاءِ سَفَهَاءٍ لَا يُفَرِّقُونَ بَيْنَ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ وَلَا يُمَيِّزُونَ الْعَدْلَ وَالْإِنصَافَ
 عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْإِعْتِسَافِ يَتَّبِعُونَ شَهَوَاتِ أَنْفُسِهِمْ وَيَقْنَدُونَ بِأَنْفُسِهِمْ
 وَأَجْهَلُهُمْ رَبِّ أَرْحَمَهُمْ وَلِحَفْظِهِمْ مِنَ الْبَلَاءِ لِهَذَا الْأَثْنَاءِ وَأَجْعَلْ جَمِيعَ
 الْيَحْنِ وَالْأَلَامِ لِعَبْدِكَ الْوَاقِعِ فِيهِدِهِ الْبَيْتِ الظُّلْمَاءِ وَخَصَّصْنِي بِكُلِّ بَلَاءٍ
 وَاجْعَلْنِي فِدَاءً لَجَمِيعِ الْأَحِبَّاءِ فَدَيْتَهُمْ بِرُوحِي وَذَاتِي وَنَفْسِي وَكَيْتُونِي وَهُيُوتِي
 وَحَقِيقَتِي يَا رَبِّي الْأَعْلَى الْجَبِّي الْجَبِّي إِنِّي أَكْبُ بِرُوحِي عَلَى تَرَابِ الدُّنْيَا وَالْآلِ
 تَكُنَّا

وَادْعُوكَ بِكُلِّ تَضَرُّعٍ وَأُبْتِهَالٍ إِنَّ تَغْفِيرَ لِكُلِّ مَنْ أَذَابَنِي وَتَعْفُوَ عَنِّ كُلِّ مَنْ
 أَرَادَنِي بِسُوءٍ وَأَهَانَنِي وَتُبْدِيلَ سَيِّئَاتِي كُلِّ مَنْ ظَلَمَنِي بِالْحَسَنَاتِ وَتَوَزُّقَهُمْ
 مِنَ الْخَيْرَاتِ وَتُقْدِيرَ لَهُمْ كُلَّ الْمَبْرَاتِ وَتُقْدِيمَهُمْ مِنَ الْحَسَرَاتِ وَتُقْدِيرَ لَهُمْ
 كُلَّ رَاحَةٍ وَرَخَاءٍ وَتَخْنِصَهُمْ بِالْعَطَاءِ وَالسَّرَاءِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْدِرُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ
 الْقَيُّومُ

ای باران عزیز الان من در خطری عظیم و امید ساعتی از حیات مفقود و ناچار بجزایر این ورقه

پروا ختم حفظاً لإمر الله وصيانة لدينه وحفظاً لِكَلِمَتِهِ وَصَوْنًا لِنَعَالِمِيهِ

این نفس مظلوم قسم بحال قدم بانفسی طالی نداشته و ندارم و کدزی در دل نگرفتم و کلمه جز ذکر خیر نخواهم

و لکن تکلیف شدید دارم و ناچار و مجبورم که حفظ و صون و وقایه امر الله نمایم لهذا در نهایت تحسرو

اسف وصیت مینمایم که امر الله را محافظه نمائید و شریعت الله را صیانت کنید و از اختلاف نهایت استیما

بفرمائید اساس عقاید اهل ببا، روحی لهم الغدا، حضرت رب اعلى منظر و حدانیت و فردانیت الیه

و بشر حال قدم حضرت جمال ابی روحی لاحبابه الثابتین فدا، منظر کلمه الیه و مطلع حقیقت مقدسه ربانیه

وَمَادُونَ كُلُّ عِبَادِهِ وَكُلُّ بَأْمِرِهِ يَعْمَلُونَ مَرَجِحِ كُلِّ كِتَابِ اِقْدَسٍ وَهَرَسِدِ غَيْرِ مَضْمُونِ

راجع بیت عدل عمومی و بیت عدل آنچه بالاتفاق و یا با کثرت آراء تحقق یابد همان حق و مراد الله است

مَنْ تَجَاوَزَعَنَّهُ فَهُوَ مِمَّنْ أَحَبَّ الشِّقَاقَ وَأَظْهَرَ التِّفَاقَ وَأَعْرَضَ عَنِ رَبِّ الْمِيثَاقِ

ولی مراد بیت العدل عمومی است که از طرف جمیع بلاد انتخاب شود یعنی شرق و غرب اجبا، که موجودند بقا^{عه}

انتخاب مصطلحه در بلاد غرب نظیر انگلیس اعضای انتخاب نمایند و آن اعضا در محلی اجتماع کنند و در آنچه

اختلاف واقع یا مسائل مبهمه و یا مسائل غیر مخصوصه مذاکره نمایند و هر چه تقرر یابد همان مانند نص است

و چون بیت عدل واضح قوانین غیر مخصوصه از معاملات است ناسخ آن مسائل نیز تواند بود یعنی

بیت عدل الیوم در مسئله ثانی قانونی نهد و معمول گردد ولی بعد از صد سال حال عمومی تغییر کلی حاصل

نماید اختلاف از زمان حصول یابد بیت عدل ثانی تواند آئینده قانونیه را تبدیل بحسب اقتضای زمان

نماید زیرا انص صریح الهی نیست واضح بیت عدل ناسخ نیز بیت عدل باری از اساس اعظم امر است

اجتناب و استعاده از ناقصین است زیرا یکی امر الله را محو و شریعت الله را ستمی و جمیع زحمات را بدر

خواهند داد ای یاران باید رحم بر حضرت اعلیٰ و وفا بحال مبارک نمود و بجمیع قوئی کوشید که

جمیع این بلا یا محن و صدمات و خونهای پاک مظهر که در سبیل الهی مسفوک شده هدر نرود و شامید
 که مرکز نقض میرزا محمد علی و اعوانش چه کردند بیک کار این شخص تحریف کتابت که الحمد لله کل
 میدانید و مثبت و واضح و بشهادت برادرش میرزا بدیع الله که بخط و مهرش موجود و مطبوع مثبت است
 و این یک سینه از سیئات اوست دیگر آیا انحرافی اعظم از این انحراف منصوص تصور میشود لا والله
 و سیئات او در ورقه مخصوص مرقوم انشاء الله ملاحظه خواهید نمود باری این شخص بنص الهی بآدنی
 انحراف ساقط است تا چه رسد به دم بیان و نقض عهد و پیمان و تحریف کتاب و القای شبهات و
 افترای بر عبد البهاء و ادعای ما أنزل الله بهما من سلطان و القای فساد و سعی در سنگ
 دم عبد البهاء و تفصیل دیگر که کل مطلعید دیگر معلوم است که این شخص اگر رخنه‌ئی در امر نماید بکلی
 امر الله را محو و نابود نماید زنها از تقرب باین شخص که از تقرب بنا بر بدتر است سبحان الله میرزا
 بدیع الله بعد از آنکه بخط خویش نقض این شخص را اعلان نمود و تحریف کتاب او را اعلان کرد چون
 ایمان و پیمان و متابعت عهد و میثاق را موافق اجرای هوای نفسانی خویش نیافت پشیمان شد
 و اظهار ندامت کرد و در پسرخواست که او را بقی مطبوع خویش را جمع نماید و با مرکز نقض سرزنش نمود

جت و حوادث در خانه و اندرون را بومیان باو میرساند و در این فسادهای اخیر مدخل کلی دارد
 الحمد لله امور منظم شده بود و باران قدری راحت شده بودند از روزیکه دوباره داخل باشد
 فساد دوباره از سر گرفت و بعضی الطوار و تحریکات فسادیه او در ورق مخصوص بر قوم میگردد مقصود
 این است که باران حمد و سپاس باید بیدار باشند که مبادا بعد از این مظلوم این شخص محرک متحرک
 رخنه نماید و سر القای شبهات و فساد کند و بجای امر الله را از ریشه براندازد البته عد البتة از معاشرت
 او احتراز نمایند و وقت نمایند و متوجه باشند و جستجو و فحص نمایند که اگر تقسی و اسرار اجبر آبادانی مناسبتی
 آن شخص را نیز از میان خودتان خارج کنید زیرا فساد و فتن میشود ای احبابی الهی بجان بکشید
 تا امر الله را از هجوم نفوس غیر مخلصه محافظه نمایند زیرا چنین نفوس سبب میشوند که جمیع امور مستقیمه معوج
 میگردد و مساعی خیریه برعکس نتیجه میدهد **الهی الهی اشهدک و انبیانک و رسلك**
و اولیائک و اصفیائک یا بنی ائمتک الحجة علی اجدائک و بنیت لهم
کلش حق یحافظوا علی دینک و الطریفة السنیمة و شرعیاتک التوراة
انک انت المطلاع العلیم ع ع

هُوَ اللَّهُ الشَّاهِدُ الْكَافِي

رَبِّ وَمَحْبُوبِي وَمَقْصُودِي إِنَّكَ لَتَعْلَمُ وَتَرَى مَا وَرَدَ عَلَى عَبْدِكَ الْمُنْذَلِيلِ
 بِبَابِ أَحَدِيَّتِكَ وَمَا جَنَى عَلَيْهِ أَهْلُ الْبَغَاءِ النَّاقِضُونَ لِيُثَاقِقُوا فِرْدَاؤِيَّتَكَ
 النَّاكِثُونَ لِعَهْدِ حَضْرَتِ رَحْمَانِيَّتِكَ إِنَّهُ مَا مِنْ يَوْمٍ إِلَّا رَمَوْنِي بِسِهَامِ الْبَغْضَاءِ
 وَمَا مِنْ لَيْلٍ إِلَّا وَبَيْتُوا بِثَاوِرُونَ فِي خُرَيْبِي فِي السِّرِّ وَالْخَفَاءِ وَمَا مِنْ صَبَاحٍ
 إِلَّا أَرْتَكِبُوا مَا نَاحَ بِهِ الْمَلَأُ الْأَعْلَى وَمَا مِنْ مَسَاءٍ إِلَّا أَنْ سَلَّوْا عَلَيَّ سَيْفَ
 الْأَعْتِسَافِ وَرَشَقُونِي بِنِصَالِ الْأَفْتِرَاءِ عِنْدَ الْأَشْقِيَاءِ مَعَ ذَلِكَ صَبَرَ
 عَبْدُكَ الْمُنْذَلِيلُ إِلَيْكَ وَاحْتَمَلَ مِنْهُمْ كُلَّ بَلَاءٍ وَأَذَى مَعَ قُدْرَتِهِ عَلَى
 إِزْهَاقِ كَلِمَتِهِمْ وَإِحْمَادِ جَمْرَتِهِمْ وَإِطْفَاءِ نِيرَانِ طُغْيَانِهِمْ بِقُوَّتِكَ وَقُدْرَتِكَ
 وَتَرَى يَا إِلَهِي لَمْ يَزِدْهُمْ صَبْرِي وَتَحَمُّلِي وَصَمْتِي إِلَّا ظُلْمًا وَعَتْوًا وَاسْتِكْبَارًا
 فَوَعِزَّتِكَ يَا مَحْبُوبِي طَفَّوْا وَبَغَوْا حَتَّى لَمْ يَدْعُونِي أَنَا مُسْتَرْجِعَ الْفُؤَادِ سَائِلًا
 الْجَائِسِ حَتَّى أَقُومَ عَلَى إِعْلَاءِ كَلِمَتِكَ كَمَا يَدْبِغِي بَيْنَ الْوَرَى وَلِخُدِيمِ عَتَبَةَ

قَدِيكَ بِقَلْبِ طَالِحٍ بِسُورِ أَهْلِ مَلَكُوتِ الْأَجْزِيِّ وَبِ قَلْبِ طَفْحٍ عَلَى كَأْسِ

الْبَلَاءِ وَأَشَدَّتْ اللَّطَمَاتُ عَلَىٰ مِنْ جَمِيعِ الْجِهَاتِ وَتَنَابَعَتْ سِهَامُ

الزُّبَيْرِ وَتَوَالَتْ أَسِنَّةُ الْمُصِيبَةِ فَجَعَزَتْ مِنَ الشَّدَائِدِ وَوَمَنْتَ مِنِّي الْقَوْلُ

مِنْ هُجُومِ الشَّارِدِ وَالْوَارِدِ مِنَ الْأَعْدَاءِ وَأَنَا فَرِيدٌ وَوَحِيدٌ فِي هَذِهِ الْمَوَارِدِ

رَبِّ ارْحَمْنِي وَارْفَعْنِي إِلَيْكَ وَأَسْقِنِي كَأْسَ الْفِدَاءِ فَقَدْ ضَاقَتْ عَلَيَّ

الْأَرْضُ بِرَجْحَمَاتِكَ أَنْتَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْفَضَالُ الْكَرِيمُ ع

ای دوستانِ حقیقی صمیمی با وفایِ اینمظلوم در نزدِ کل معلوم و مشهور است که این مظلوم همچون بعد از

صعودِ نیرِ آفاق با نهایتِ احتراق از فراق در چه مصائب و بلائی از دستِ ناقضینِ میثاقِ افاقِ جمیع

اعداءِ حق در کلِ نقاطِ عالمِ افولِ شمسِ حقیقتِ را غنیمتِ شمرند دفعهٔ بکمالِ قوتِ هجوم کردند در چنین

حالتی و مصیبتی ناقضانِ بهتِهایِ اعترافِ برادریت و بغضاءِ قیام نمودند و در هر دم صد هزار

جفا روا داشتند و بغضاءِ عظیم و بدمِ بیانِ پایانِ قیام نمودند و این مظلوم همچون بکمالِ همتِ بستر

و کمانِ میرِ داخت که شاید ندامتِ نمایندهٔ پشیمان کردند ولی صبر و تحملِ این جفا سببِ زیاده‌داریت

و جارتِ اهلِ طغیان گشت تا آنکه بجز خویش او را قشبهات مرقوم نمودند و در جمیع آفاق مطبوعاً
 انتشار دادند و گمان کردند که اینگونه هذیان سبب انعدامِ عهد و پیمان گردد این بود که اجبای الهی در
 کمال ثبوت و وثوق مبعوث شدند و بقوتی ملکوتی و قدرتی جبروتی و تائیدی آسمانی و توفیقی صمدانی و
 موحبتی ربانی مقاومت اعدای ميثاق نمودند و رساله شبهات و اوراق ناربه را بر ابراهیم قاطعه و آدله
 واضح و نصوص الیه قریب بمقتاد رساله جواب دادند **فَرَجَعَ كَيْدُ مَرْكُزِ النَّقْضِ إِلَى مَجْرَةٍ وَبَاءَ**
بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِ الذِّلَّةُ وَالْهُوَانُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ قَتَبًا وَصَحْفًا وَلَا
لِقَوْمٍ سُوءٍ آخِرِينَ و چون خائب و خاسر از اجبای الهی گشتند و علم ميثاق را در جمیع آفاق
 افراخته دیدند و قوت پیمان حضرت رحمن را مشاهده نمودند نارحسد چنان غلبان نمود که بیان نتوان
 و بکمال همت و قوت و بغض و عداوت زه دیگر گرفتند و سبیل دیگر میبویند و رانی دیگر زدند در فکر آن
 افتادند که ناره فساد در نزد حکومت افروزند و این مظلوم مسجون را مفید و معاینه دولت و بغض
 و معاینه سر بر سلطنت قلم دهند که شاید عبد البها معدوم و مقول گردد و میدانی از برای دشمنان
 پیمان بدست آید جولانی نمایند و سمندی بدوانند و جمیع را بخسران اندازند و بنیان امر الله را بکلی از

بنیاد براندازند زیرا روش و سلوک این حزب کذب بعسی و رسی که تیشه بر شجره مبارک است در اندک ایامی

امراته و کلمه الله و خویش را اگر فرصت یابند محو و نابود کنند لهذا باید اجبای الهی بکلی از آنان اجتناب

و احتراز نمایند و در سانس و وساوس ایشان را مقاومت کنند و شریعت الله و دین الله را محافظه نمایند

و جمیع یاران بشرفیقات الله پردازند و تبلیغ کوشند اگر نفسی و یا محفلی از محافل مانع نشر انوار ایقان گردد

اجبای آنان را نصیحت کنند که اعظم موهبت الهیه تبلیغ است و سبب تأیید و اول تکلیف است چگونه

از این موهبت بازمانیم تا جان و مال و راحت و آسایش خویش را فدای جمال الهی نمائیم و تبلیغ امر الله

کنیم ولی بکلمت مذکوره در کتاب نه پرده درمی و علیکم البهائم الابی

ای یاران با وفای عبد البهاء باید فرج دو شجره مبارک و ثمره دو سدره رحمانیه شوقی افندی را نهایت

مواظبت نمائید که بخار کدر و حزنی بر خاطر نورانیش نشیند و روز بروز فرج و سرور روحانیتش زیاده گردد

تا شجره بارور شود زیرا اوست ولی امر الله بعد از عبد البهاء و جمیع افغان و ایادی و اجبای الهی باید

اطاعت او نمایند و نوبه با او کنند مَن عَصَا أَمْرَهُ فَقَدْ عَصَا اللَّهَ وَمَن أَعْرَضَ عَنْهُ أَعْرَضَ

عَنِ اللَّهِ وَمَن أَنْكَرَهُ فَقَدْ أَنْكَرَ الْحَقَّ این کلمات را مبادا کسی تاویل نماید و مانند بعد از صعود

ہر ناقض ناکشی بہانہ کی کند و علم مخالفت برافرازد و خود را ٹی کند و باب اجتهاد باز نماید نفسی را حق را حق
و اعتقاد مخصوصی نہ باید کل اقتباس از مرکز امر و بیت عدل نمایند و ماعداد ہما کل مخالف فی

ضَلَالٍ مُّبِينٍ وَعَلَيْكُمْ الْبَهَاءُ الْاَلْبَهِيُّ

عَبْدُ الْبَهَاءِ عَبَّاسٌ

مطلب سوم

شرح صعود مبارک

امده لیدی بلا سفید ستاره خانم اوقاتی که در ارض اقدس مشرف بود رساله نسبتہ مفصلی بلسان انگلیسی در تفصیل ایام اخیرہ حضرت عبدالبہاء و شرح صعود مبارک در ظل لحاظ عنایت حضرت ولی امر آجل سلطانہ نگاشت رسالہ مزبورہ مورد عنایت و قبول عیقل مبارک واقع و در لوح امنغ مورخ پانزدہم شباط سنہ ۱۹۲۲ میلادی از قلم مبارک در بارہ رسالہ مزبورہ بیانات مبارکہ نازل و اشارہ فرمودہ اند در این مقام شرح صعود مبارک حضرت عبدالبہاء، جل شانہ از رسالہ اشار البہاء در لوح مبارک سابق الذکر بدان اشارہ فرمودہ اند نقل میشود .

« شرح صعود مبارک حضرت عبدالبہاء »

اجای عزیز واضح است که یاران عزیز عبدالبهاء در نقطه دنیا چشم براهند که از وقایع ساعات اخیر حیات

بیشیل حیرت انگیز مولایشان مطلع شوند از اینزوست که شرح ذیل نگاشته میشود

حالات منتفی میشود که مولای عظیم ما میدانست که در چه روز و ساعتی مدت نبوتش در جهان ترابی منقذی

گشته بملکوتش رجوع و صعود میفرماید ولی احتیاط میفرمود که اهل بیت مبارکش از این قضیه حزن انگیز

مطلع نشوند با آن حب عظیمی که برای عزیزانش داشت چنان میمود که ابصار آنها را محبت فرموده تا آنکه

با همت خوابهای مشخص معلوم و بعضی علامات که وقوع این حادثه عظمی را پیشگویی مینمود پی نبرند

این سئو را امروز درک میکنیم که بالنسبه با آنها اراده مبارک چنین تعلق گرفته بود تا قوت آنها بجای خود

باقی مانده در مقابل وقوع این قضای مبرم تاب مقاومت آورند و قبل از موقع الم و حسرت فکری که

از انتظار این حادثه بمیان میآید آنها را پشورده و بیجان نماید از علل و آثار بسیاری که دلیل بر نزدیکی

ساعت اخیر بود و پس از وقوع در حد آثار بزرگ (مولای عظیم) در عالم بشمار خواهد رفت و خواب

ذیل است

قریب بهشت هفته قبل از صعود حضرت مولی الهی با اهل بیت مبارک این حکایت را فرمودند

دیدم که در محراب جامع عظیمی رو بقبدر محل شخص امام ایستاده ام در این اثنا هفت شدم که عده کثیری از ناس دسته دسته داخل مسجد میشوند و انما بر عدد نفوس میافزود تا آنکه جم غفیری شدند و همه در عقب من صف بستند همانطور که ایستاده بودم با صدای رسا صدای اذان را بلند نمودم بغتةً بفکرم رسید که از مسجد خارج شوم در خارج متذکر شدم که چرا قبل از انجام نماز بیرون آمدم ولی بخود میگفتم همین ندارد چون من ندای اذان را بلند نموده ام این جم غفیر بخودی خودشان نماز خواهند نمود وقتی که حضرت مولی الوری صعود فرمودند اهل بیت در این خواب تفکر نموده چنین تعبیر نمودند که حضرتش جم غفیری را از قبائل مختلفه مذاهب مختلفه نژادهای مختلفه و دول و ملل مختلفه با اتحاد و صلح و محبت و اخوت بین المللی دعوت فرمود و پس از اعلان این دعوت بسوی رب خونی که بامرا و این پیام آسانی و ندای عظیم را بلند نموده بود رجعت فرمود همین جم غفیر مرکب از قبایل مذاهب و اجناس و طوائف و ملل بامر عظیمی که حضرت عبدالهبا، آنها را دعوت فرموده مداومت خواهند داد و کلاً در احوال آن کوشش خواهند نمود چند هفته قبل از وقوع خواب مذکور حضرت مولی الوری از اطاق خلوتی که اخیراً در باغچه در آن توقف میفرمودند تشریف فرما شده فرمودند خواب دیدم که

جمل مبارک تشریف آوردند و فرمودند که این اطلاق را خراب کن اهل بیت مبارک چون مایل بودند که خسر
در شب بخوابد و در دست راستی استراحت فرمایند و مایل بودند که در بیت مبارک استراحت نمایند آنها را نمودند
قربان بهین طور است چنین گمان میکنیم تعبیر خواب این باشد که آن اطلاق را درها نموده در بیت نزل
اجمال فرمایند پس از استماع این عرایض تبسی فرمودند و از آن چنان بر میآمد که مقبول واقع نشد بعد
معلوم شد که مقصود از اطلاق هیکل مبارکش بود یکماه قبل از موعده کتر سلیمان رفت یک از دوستان
عثمانی که در بیت مبارک همان بود تلگرافی مشعر بر فوتِ بعضی برادرش دریافت نمود حضرت عبدالبهادر
در ضمن اینکه اورا تسلیت میدادند به بخونی با و فرمودند محزون مباش زیرا که او از این فضا بفضای
عالیتری مقرر گرفت منم عنقریب تغییر مکان میدم زیرا که ایام من معدود است در همان مهفته لوحی
با مرکت نازل شد که مضمون این مناجات است

یا بهاء الاهی از جهان و جهانیان گذشتم و از یونفا یان دلشکسته گشتم و آزرده شده ام و

دقفس این جهان چون مرغ هراسان بال و پر میزنم و بر روز آرزوی پرواز بملکوت میکنم

یا بهاء الاهی مراجع فابنوشان و نجات بخش و از این بلایا و محن و صدمات و مشقت آزاد کن

نوئی معین و نصیر و ظہیر و دستگیر

صبح جمعه اخیر توقف مبارک در این جان (۲۵ نوامبر ۱۹۲۲) بصبا بای مبارک فرمودند عروسی
خسر و امروز باید بشود اگر شما مشغولید خودم تہیہ لازمہ را خواهم دید زیرا باید امروز واقع شود خسر و یکی
از خدام با وفای بیت مبارک است

حضرت مولی الوری برای صلوة ظهر جمعه جامع تشریف بردند در عین خروج فقرا برای دریافت بخشش
مقرر شد کہ ہر جمعہ مرحمت میفرمودند منتظر بودند اینروز بحسب عادت با وجود کثرت تعب ایستادند
و بدست مبارک بہر یک یک سکہ عنایت فرمودند

بعد از صرف ناہا چند لوح بروحی افندی دیکتہ فرمودند و این الواح اخیر بود پس از استراحت در باغچہ
قدم زدند معلوم بود کہ در فکر عمیقی ہستند و اسمعیل آقا خادم محبوب با و فائش چنین حکایت میکند
تقریباً بہت روز قبل از صعود مولای عزیزم نزدیک باغچہ بودم کہ صدای مبارک شنیدم یکمفر
از اجبای قدیم را صدا نموده میفرمودند بیانا با ہم از صفای این باغ لذت ببریم نگاہ کن کہ روح وفادار
ملکن است چہ کارمانی بکنند این محل نسبت با طراوت چند سال قبل یک تل سنگی بود و امروز با گل و ریاحین

بزرگوارم است آرزو دارم که بعد از من اجای عزیز محمد انجمن امر الهی قیام کنند و بخواست خدا
چنین خواهد شد عنقریب اشخاصی معوث خواهند شد و بعالم روح خواهند بخشید بعد از چند روز فرود
خیلی خسته شده ام وقت آن رسیده که بر چیز را بگذارم و فرار کنم از شدت خشکی نمیتوانم راه بروم بعد
فرمودند در اواخر ایام جمالبارک وقتی مشغول جمع آوری اوراقی که روی تخت در اطاق تحریر مبارک
در سجی متفرق بود بودم روی مبارک را بمن کرده فرمودند جمع آوری آنها فایده ندارد باید آنها را بگذارم
و فرار اختیار کنم منم کار خود را کرده ام دیگر کاری نمیتوانم بکنم لهذا باید وداع کرده بروم
سه روز قبل از صعود مبارک در حالتیکه در باغچه جالس بودند مرا احضار نموده فرمودند از شدت خشکی
ناخوش شده ام دو عدد از نارنگیها را بیاور که برای خاطر تو بخورم اطاعت کردم بعد از تناول توجی
بمن نموده فرمودند اینها تمام شد هیچ از لیموهای شیرین داری عرض کردم بلی فرمودند چند عدد بیاور
مشغول چیدن بودم که وجود مبارک بپای دخت تشریف آورده فرمودند باید بدست خودم بگیرم
بعد از میل کردن نظری نموده فرمودند دیگر چه خواهش داری سپس بایک اشارت خزن انگیزی
بادت مبارک در نهایت تاثیر و تاکید از روی کمال اراده فرمودند حالات تمام شد تمام شد این

کلمات پر معنی در روح من اثر کرد هر دفعه که میفرمودند مثل این که خجری بقلب من فرو میرود مقصود مبارک را فهمیدم ولی گمان نمی نمودم که ایام اخیر این قدر قریب است

همین اسمعیل آقا است که قریب سی سال باغبان حضرت مولی الوری بود و در هفتۀ اول از بهر آن

از کثرت اندوه مایهک خود را رها نمود و صینامه گذاشت و بحضور حضرت ورقه علیار فقه از خطایای خود رجای عفو نمود و سپس کلید باغ را یکی از خادمین امین بیت سپرد و با خود آلتی برای خاتمه دادن حیات خود بمقام مبارک برد سه مرتبه طواف آن مقام مبارک را نمود و اگر بکنفر از دوستان بموقع زرسیده بود که قبل از تکمیل از این عمل حزن انگیز جلوگیری کند در گرفتن جان خود موفق می‌گشت

عصر روز جمعه بعروس و داماد که دست بست داده بودند برکت عطا فرموده در نهایت تاکید فرمودند خسرو تو طفولیت و عهد جوانی را در خدمت این خانواده صرف کرده امیدوارم که در همین جا بسن سپری کنی و همیشه باستان آلتی خدمت کنی

سرشب مجلس اجاد در سالون بیت مبارک تشریف آوردند صبح شنبه زود از خواب برخاستند و با طاق چای برای صرف چای تشریف آوردند جبهه حضرت بهاء الله را خواستند چون خیلی باین جبهه علاقه داشتند

غالباً وقتی که احساس سرما میکردند و یا احساس کسالتی میفودند آزادوش میکردند بعد با طاق مبارک مرآت
 در روی رختخواب استراحت نموده فرمودند چیزی روی من بیندازید خیلی سردم است و شب خوب نخوابیدم
 احساس سردی میکردم این خیلی مهم است ابتدای نقاحت ماست بعد از این که چندین پتو انداخته بودند
 جبهه‌خاکه برین آورده بودند خواستند فرمودند که روی مبارک بیندازند آن روز قدری تب عارض شد
 طرف عصر درجه حرارت بیشتر شد لیکن شب تب قطع شد و بعد از نصف شب قدری چای خواستند
 صبح بکیشنه فرمودند عالم خوبست مثل همیشه برمیخیزم و باشا در اطاق چای چای بخورم ولی بعد از اینکه یک
 پوشیدند از حضور مبارک استند عا شد که در اطاق مبارک روی نیکت استراحت کنند
 بعد از ظهر تمام احبار ابقام اعلی فرستادند زیرا بناسبت روز مبعث عبدالبهاء یعنی اعلان کتاب عهد
 یکی از مسافرن پاریس که اخیراً از هند آمده بود جشنی برپا نموده بود ساعت چهار بعد از ظهر روی نیکت در اطاق
 مبارک جالس بودند فرمودند همیشه داخل میت بگوئید بیایند و با من چای بخورند بعد از صرف چای
 مفتی حیف و رئیس طبیب و یک نفر دیگر را پذیرفتند آنها قریب یکساعت ماندند بانها از جمال مبارک صحبت فرمودند
 و خواب دوم را شرح دادند و بانها زیاد از اندازه معمول مهربانی و محبت فرمودند بعد بانها خدا

حافظی فرمودند و با اینکه رجا نمودند که روی نیکت استراحت فرمایند تا دم در بایرون عمارت آنها را
 شایسته فرمودند بعد رئیس پلیس که شخص انگلیسی است مشرف شد و از عنایات مبارک قسمت و بهره برداشت
 باین شخص چند دستمال ابریشمی ایرانی عنایت نمودند و از این مرحمت بی نهایت متشکر گشت

بعد چهار تا ماد مبارک و روحی افندی در مراجعت از مجلس از کوه کرمل مشرف شدند عرض نمودند که صاحب
 جشن از تشریف نداشتن مبارک متاثر بود بآنها فرمودند من آنجا بودم اگر چه جدم من غائب بود روح من
 در بین شما بود اجانباید هیچ اهمیتی بغیبت جسدی من بدهند روحا من هستم و همیشه در جین دوستان خوام
 بود اگر چه خیلی دور باشم

حاشا از صحت یک یک اهل بیت مبارک و مسافین و اجای جفا سوال فرمودند همین که عرض شد
 همه سالمند فرمودند خیلی خوب خیلی خوب و این آخرین کلمات مبارک راجع باجبابش بود
 شب ساعت هشت فرنگی قدری غذا میل فرمودند و در رختخواب استراحت نمودند فرمودند خیلی حال خوب است
 و همه امر فرمودند که بروند و استراحت کنند مع ذلک دو نفر از و رقات مبارک در حضور ماندند آنشب
 حضرت مولی الوری بدون آثار تب در نهایت آرامی بخواب رفتند ساعت یک و ربع بعد از نصف شب

بیدار شدند و بجانب میزیکه در اطاق بود قدم زده قدری آب میل فرمودند بعد یکی از پیرهنهای شب را بیرون
 آورده فرمودند جنبی گرم است سپس بر تختواب عودت فرمودند و رفته مبارک که روحا خانم پس از چندی
 تشریف بردند و دیدند که در نهایت آرامی استراحت نموده اند در صورت و رفته مبارک که نظر فرمودند امر نمودند
 که پرده های پیشه گیر را بالا کنند و فرمودند سبخی نفس مکشیم بیشتر هوا میجویم قدری گلاب آورده شد در تختواب
 بدون کمک نشسته قدری از آن میل فرمودند دوباره استراحت کردند قدری غذا آورده بودند بایک
 صدای واضح شمرده فرمودند میخواهد غذا بخورم و قتیکه من در حال رفتنم یک نظر غریبی بکل فرمودند
 وجه مبارک بقدری آرام بود و از وجنات مبارک بطوری آثار سکون هویدا که همه فرض نمودند بخواب
 تشریف برده اند » از نظر عزیزانش غیبت فرموده

چشمهاییکه نظر محبت و رافت بعالم انسانی چه دوست و چه دشمن نظر میفرمود بسته شد دستهاییکه
 همیشه برای احسان بفقراء و محتاجین بنا توانان عجزه کوران و بیوه زنان دراز بود بیکرت شد
 پادشاهییکه بایک عزم راسخی در خدمت دائمی بربت خون منزه لاطمی نموده بودند حال سکون اختیار کردند
 بهساییکه با آن فصاحت و بلاغت در راه خدمت ایستاد با تم زده بشر تکلم می نمودند خاموش گشتند

قلبی که با آن قوت و شدت محبت برای فروع انسان میزد از کار ایستاد روح پر جلالش از عالم ترا بی
 صعود فرمود و از ظلم و ستم دشمنان حقیقت و زحمات متوالی هشتاد سال پر طوفان پر شفت برای
 خیر عموم رحمانی یافت باری شهادت طولانی حضرتش متعی شد

هنوز اثر مصیبت این مصیبت بر قلوب سیر از خانمهای اهل میت مبارک باقی بود که یکی از خانمها از
 نوه های مبارک خواب عجیبی دید که حضرت مولی الوری در اطاعتی هستند که در آن هر روز صبح خانمها
 عبادت یوم جمع شده تلاوت مناجات نموده جای صرف بنمایند و حضرت مولی الوری با همیشره
 عزیزشان حضرت درقه علیا نکلم میفرمایند و بجز حضرت درقه علیا نموده فرمودند چرا شما حاضرید
 چرا مصیبت زده و محزونید از جمیع شما من راضی هستم مدتی بود آرزو داشتم بقای جمال مبارک فلان
 شوم همیشه رجا می نمودم که مرا برضوان خود داخل کند مناجات من مستجاب شد چه قدر خوشالم و چه قدر
 مسرورم و چه قدر راحتم از این جهت نوحه و ندبه ننمایید بعد جمیع راضیحت نمودند که همیشه متابعت
 تعالیم حضرت بهاء الله نمایند

صبح روز دوشنبه خبر این مصیبت بغتی در شهر منتشر شد یک همچنان فوق العاده تولید نمود و قلوب کل را مجروح کرد

صبح دوم یعنی روز شنبه تشییع جاززه واقع شد تشییع جاززه بود که جیفا و فلسطین نظیر آنرا ندیده بود
 در جمیع آن نفوسیکه عده آنها پنجدین هزار میرسید یک حس نامزد داخلی بود که آنها را در این مصیبت شریک
 مینمود مندوب سامی سربر برت سمویل حاکم قدس شریف حاکم فنیقیه سران عده حکومت قنابل
 دول مختلف ساکنین جیفا روسای فرقه مذبی اشراف فلسطین بود نصاری اسلام در روزهای
 یونانی ترک و کرد و جمعی از اجبای امریکائی اروپائی و اهلی رجال نسا، و اولاد از تمام طبقات تقریباً
 ده هزار نفر در تعزیه داری محبوب عزیزشان شریک و سهیم بودند

در مقدمه این تشییع پر عظمت و شکوه دسته پلیس شهری بود متعاقب آنها فرقه کشفات مسلمان و نصاری
 با علمای بلند بودند بعد یکدسته از نوحه خوانهای مسلمان بودند که تلاوت آیات قرآن شریف میکردند بعد
 روسای ملت اسلام در تحت ریاست مفتی جیفا بودند بعد عده از خورنهای ملت روح بودند که نماینده
 فرقه مختلفه مسیحی از رومی لاتینی و انجیلی بودند این عده در جلوعرش مبارک که اجبار بردوش گرفته بودند
 میرفتند در عقب عرش مطهر اعضاء فامیل مبارک بودند و بعد از آنها مندوب سامی حاکم قدس شریف
 حاکم فنیقیه و سپس قنابل و اشراف مملکت بودند و بالاخره آن جم غفیری که حضرتش اعظیم و عزیز میشموند

در این روز هیچ لکه ابری در آسمان نبود و هیچ صدائی از شهر و حوالی آن بشمع نمی‌رسید بجز نغمه موزون سلامی

و صدای مؤذن و ناله و فغان کسانی که دوست یگانه خود را گم کرده بودند کسیکه آنها را از مشقات و محن

خلاصی داده بود کسی که اعطای گریبان آتش خرد سالان و نونالان نشان را از مجامع سالهای سخت تاریک

مربعموی نجات بخشیده بود کل بیک آواز فغان می‌نمودند ای خدای خدا پدر ما از ما مفارقت فرمود

واقع هنگامه عجیبی بود آن جم غفیر که در آنروز مجتمع بودند بواسطه عبودیتی بود که از عبد البهاء در ایام

حیات خود ظهور یافته بود که خلقی را از مذاهب و اجناس و الوان مختلفه با هم متحد فرموده بود

این جمع کثیر در نهایت آرامی از پیچ و خمهای کوه کرمل (ناکسان آلی) بالا می‌رفتند و چون عرش مبارک را

خیلی بالای سر می‌بردند از دور بنظر می‌آمد که حامل عرش ابادی غیر مرئی هستند بعد از دو ساعت بی‌انچه مقام

اعلی رسیدند در عین تاثر عرش بر روی یک میز ساده که بر آن پارچه کتان سفیدی انداخته شده بود

گذاشتند چون این هیئت عظیم دور عرش مقدس که حاضر برای گذاشتن در زیر زمینی که جب مقام بنا

حضرت اعلی بود گرد آمدند نماینده های فرق مختلفه مسلمین و نصاری و یهود با قلبی پر از آتش محبت عبد البهاء

بعضی ارتجالی و برخی با تئیه سابق نطقهای مؤثری در تأیید ایراد نمودند و آخرین الهام بندگی و وداع را

در ساحت یگانه محبوب خود اظهار داشتند چنان در ستایش و تقدیس آن مربی واقعی و آشتی دهنده
نوع بشر در این عصر پر آلام و محن متحد اقیام نمودند که برای اجاب مجال تکلم مانند خلاصه بعضی از آن نطقها
که در آن حفه تذکاری ادا شده مذکور میگردد نماینده اسلام احساسات همکیشان خود را چنین بیان نمود
ای معشر عرب و عجم برای که گریه و زاری میکنید آیا برای کیست که در حیات دیروزی خود بزرگ
بود و در موت امروز بزرگتر است اشک برای کسیکه بعالم بقا شافته مریزید بلکه برای از کف رفتن
تقوی و عقل و احسان ندب کنید برای خود زاری کنید چه که فاقه شائید مفقود شما رهگذری بود
که از عرض این جهان فانی بعالم باقی قدم گذاشت ساعتی برای خاطر کسی زاری کنید که قریب بیستاد
سال بجال شاگریه کرد نظر بر است کنید نظر بچپ نائید نظر بشرق و غرب نائید به بینید چه عظمت
و جلالی غیبت نموده چه پایت بزرگ صلی منهدم شده چه لبهای فصیحی خاموش گشته و اسفا قلبی
نیست که از غم این مصیبت دردناک نیست و دیده نیست که پر سرشک نیست و ای بجال فقرا
احسان از آنها مطلق شد و ای بجال تمیان که پدر بزرگوارشان از دست رفت اگر حیات سز
عبد البها، بقربانی بسیاری از روحهای قیمتی مصون میماند در این راهی از نفوس جان خود را فدا می نمودند

ولی بد تقدیر بغیر از این امضا نموده بر آتیه قبل از مقدر گشته و فرمان الهی خلل پذیر نیست از اعمال این
 قائد انسانیت چه بیان کنم زیرا که خارج از حد و صف و بیانست بهمین اکتفا میکنم که بر هر قبلی اثری دائمی
 گذاشت و بر هر زبانی ذکر خیری عظیم و کسیکه چنین تذکاری بس عزیز و دائمی باقی بگذارد هرگز نمرده است
 ای اهل ابی نخود تسلیت دهید حلیم و صبور باشید کسی در شرق و یا غرب نیست که بشان تسلیت دهد زیرا
 که خود را بیشتر محتاج به تسلیت میداند

پس نماینده ملت مسیح بیانات ذیل را نمود

«بَكَيْتُ عَلَى الدُّنْيَا وَقَدَّمَاتٌ سَيِّدِي وَمِثْلِي مَنْ يَبْكِي إِذَا مَا تَ سَيِّدُهُ» چه قدر این

سبب جانگداز تلخ و ناگوار است این خسارت فقط راجع به ملکات انیت بلکه یک فاجعه عمومیست

حضرت عبدالبهاء عباس قریب به شاد سال زندگی فرمود و آنیه حیاتش همچون حیات مرسلین بود حضرتش

ناس را تهذیب فرمود تعلیم نمود احسان کرد و ارشاد فرمود تا آنکه قومش را با علی ذروه جلال فائز نمود

لذا از درگاه حضرت رب الارباب حضرتش را ثواب و جزاء عظیم از پی خواهد بود ایها الناس بدانید عبا

مفقود نشد و نور بها خاموش نگشت شعاع این نورانی الابد پاینده و درخشنده است سراج بها حضرت

عبدالبصا، عمری نمود که از آن معانی حیات ابدی غنبت گشت و از آن تجلیات حیات روحیه هویدا شد تا اینکه از این دنیا رخت بر بست و بخت پروردگار انتقال فرمود در حالتیکه کلبس بر دای اعمال طیبه و صفات غریزه بود. بی حصار محترم صحیح است که جسد مطهر این شخص عظیم را بمقام اخیرش مشابهت میکنند ولی یقین مبین بدانید که روح عباس همیشه در بین شما با اعمال و اقوال و صفات و تمام جواهر حیات باقی و برقرار است بجدای عباس و داع میکنیم و جنما از نظر ما غیبت میفرماید ولیکن حقیقت عباس روحانی از افکار و عقول با مفارقت نینماید و ذکر حضرتش از افواہ منقطع نخواهد شد ای راقده عظیم مقدس تو ما را احسان کردی ارشاد نمودی و تعظیم فرمودی در بین ما بعظمت تمام معنی عظمت زندگی فرمودی ما را مفتخر با اعمال و اقوال خود نمودی مقام و منزلت شرق را با علی ذروه جلال رساند بجل رفعت نمودی و ناس را تهذیب کردی تا آنکه تاج و تاج طغر و فیروزئی حامل گشتی در عین سعادت در ظل رحمت پروردگار بیاسای وَ هُوَ بِحُزْنِكَ خَيْرٌ الْجَزَاءِ

یک نفر از مسلمین مفتی جفا چنین تکلم نمود مایل نیستیم که در تأمین این شخص جلیل مبالغه کنیم

زیرا که ابادی احسانش در راه خدمت بانسانیت و تاریخ حیات غزایش که مملو از نیکی و مبرات است

سگری ندارد مگر کسی که خداوند چشم قلبش را کور و نابینا کرده باشد ای راصل مکرم بر بزرگواری زندگی فرمودی و در عین عظمت صعود کردی این منظر عظیم و این موکب مهیب دلیل واضحی بر بزرگواری تو است چه درجات و چه درمات ای که از بین ما پنهان شدی ای راهنمای بشر پس از فقدان قائد با سخاوت رؤف فقر را که متوجه شوند حامی یوه زنان گرسنگان و یتیمان که خواهد بود امیدت که حضرت باری باهل میت و خویشاوندان در این مصیبت عظمی صبر عطا فرماید و حضرتت را مستغرق بحر رضوان رحمتش فرماید إِنَّهُ سَمِيعٌ مُّجِيبٌ

نماینده یهود و خضوع خود را در قالب کلمات ذیل اظهار نمود

در قرن ایشا ر فلسفه حسی و غلبه با دیات خیالی عجیب و نادر است که فیلسوفی با حاطه عبد البها عباس یافت شود آنچو که بقلب و عواطف تکلم میکند و روح را بتعالیم و مبادی حتمی اش سیراب نماید چه که مبادیست که اساس تمام عقاید و اخلاق صافیة است بالواح و بیانات و حرکات مخصوصه و بان مضامین دلکش باهریک از باغهای عصر که طرف میشد آنها را همیشه قانع میفرمود نفوس چه صاحب قوه دیگری هستند حیات شخصی و اجتماعی او بزرگترین سر مشق غذاکاری و عفو برای خیر دیگران بود فلسفه عباس بیط و آسان

و بواسطه همان سادگی عظیم است چه که موافق با طبایع بشریت که امروزه بواسطه اغلاط و تعصبات و موافقات
 موجوده لطافتش را کم کرده عباس در حیف فلسطین ارض مندس مثبت انبیاء رحلت فرمود سرزمینی که قرنا
 متروک بی ثمر مانده بود روح جدید یافته مقام و شهرت اولیه خود را از سر بگیرد در مصیبت رحلت این
 پیمبر گریه و زاری میکنیم مانع نفوس نیستیم که حضرتش را تجلیل مینائیم در امریک و اروپ و در تمام
 ممالیکه مسکن مردمان و وجدان پرست است و مردمانیکه در این دنیای دون نشسته عدالت اجتماعی و
 اخوت هستند نیز در این مصیبت عزادارند عبدالحی آ، رحلت فرمود بعد از آنکه از استبداد و تعصبات
 دینی و حکم احترام حُریت افکار در این عالم صدمات و ابتلاآت زیاد دید حضرتش سَنوات عدیده در
 عکا که باستیش عثمانی بود مسجون بود بغداد پای تخت عباسیان نیز سبس او پدرش مشاهده کرد و ایران
 صد قدیم فلسفه پر تلاوت الهی ابناء خود را که این عقاید را در آن سرزمین ایجاد نموده بودند بیرون کرد
 آیا در این وقایع اراده الهی مشاهده نمیشود که همیشه اراضی موعود را اختصاصی داده که چون گذشته در آینده
 هم منبع افکار سامیه باشد کسب گذشته باین درخشندگی دارد هرگز نمرده است کسبک چنین مبادی
 عالی را تعلیم فرموده و منتشر نموده است و مقام قوم خود را در نظر قارئین آن مبادی مرتفع نمود مکتل

بنمود و بقای ابدیت پس از آنکه ز نفر خطیب نطقهای خود را تمام نمودند وقت آن رسید که تاوت

مبارکی که در محبت و عبودیت را حاصل بود در عین فیروزی بآرامی بخوابگاه مقدس ابدی ساده خود متفرکد

زهی حسرت ابدی که اقدام مبارک دیگر بر این زمین مثنی نمیزاید و شخصی که چنین خضوع و فدا

و نفوس تولید مینماید از انظار غائب میشود مدفنش قربانگاه است سوگواریش تذکار است و دلسوزی

از برای او مدح و تجلیل است

از جراند متعددیکه در شرق و غرب ستونهای خود را وقف بیان این حادثه عظمی نموده اند جراند ذیل از جمله

معاریف آن محسوبست ^۱ نان جریده معروف فرانسوی در شماره نوزدهم دسامبر ۱۹۲۱ در تحت عنوان

دیکتفر مصلح (در نهایت وضوح حیات عبد البهار بیان میکند و عبارات ذیل از آن استخراج

شده است) پیمبری در فلسطین رحلت نموده اسم او عبد البهاست و فرزند بهاء الله مؤسس شریعت

بهائیه یعنی اتحاد ادیانست این همان دیانت بابی است که گنت دو گو بنیو در آن تحقیقاتی نموده

و توضیحاتی داده است ^۲ باب مسیح دیانت بابی در نهایت فروتنی تجدید ابراز را اقترح کرد و در این سبیل

در سنه ۱۸۵۰ جان شرافت نمود بهاء الله و فرزندش عبد البها، که خود را بنده بهامید اند غیر از تجدید

تمام عالم منظوری نداشتند پاریس عبدالبهار را دیده و می‌شناسد این پیر مرد جلیل در وفده سال
قبل در میان مابینات مقدس فتر فرمود لباس سبز زیتونی در بر و عمار سعیدی بر سر داشت صحبتش
شیرین و مانند دعا و مناجات امیدبخش بود اگر چه بغاری صحبت میداشت ولی مردم با شوق زیاد ^{نشان} دیدند
گوش میدادند خلاصه القول دیانت بهائی دین احسان و سادگی است و در آن واحد شامل بر
دیانت بودیسی و پروتستانی و طبیعی است حضرت عبدالبهار از زردشت و موسی و مسیح و محمد
حکایت می‌نمود خواننده شاید قضاوت نماید که این وحدت در اینموقع دشوار و خارج از حیطه انتظام است
این است که تا شخص من حیث العقیده ملهم نشود مسائل روحانی در کف نیاماید بیانات عبدالبهار را
شنیدیم و بما محقق شد که شخص حلیل القدریست از چشمهای مبارکش از زیر مولوی سفید ذکا و بینی
فطرت هویدا و منعکس بود حضرتش منظر انبوت و رافت و سادگی بود چنان می‌نمود که نشو وای او
از جانب کسی است که میداند چگونه بخلق خون باشد و بچسان محبت خلق را بخود جلب کند چون
در مقام شهادت در باره عظمت و سادگی و لطافت این مذهب از اسئوال رفته بود عقیده را نخواست
خود را در قالب این گفتار بیان نمودیم مذاهب و قبی طریف هستند که از خوش و زو اند خالی شوند

Que les religions sont belles quand
elles ne sont pas encore

تمام ظرافت و لطافت مذهب بهائی در این است که اختلافات رازا نعل میکند و مسائل انسانی در حاکم

با یک نیک بینی و تقوای موزونی حل میناید

جریده ماریننگ پست دوروز بعد از صعود عبدالبهاء بعد از توضیحات بسیار شایان تقدیری در خانه
راپورتی از این نهضت در قالب الفاظ ذیل میدهد > بهاء الله در سنه ۱۸۹۲ رحلت فرمود
و در راه بصیرت یعنی خود را بدوش فرزندش عبدالبهاء داد چون پس از چهل سال زندگانی در
جس تغییرات مشروطه عثمانی طریق مسافرت اورا با انگلستان و فرانسه و امریکا باز نمود خطابات و
بیانات اکیدش در موضوع اصل ایجاد الهی و وحدت نوع بشر با اندازه بیانات بانی این شریعت
یعنی بهاء الله بان نفوذ بود عبدالبهاء دارای ادب فوق العاده بود در سفره او بودائی و مسلم و هندو
و زردشتی و یهودی و مسیحی در نهایت محبت جالس بودند چنانچه میفرمود خلق بواسطه محبت خلق شده
باید در صلح و محبت با یکدیگر زندگی نمایند

جریده نیویورک وارلد در شماره اول دسامبر ۱۹۲۱ عبارات ذیل را نشر داده است قبل از عبدالبهاء

مقتدای بیخ نفست دینی شرقی بولایات متحده دیدن نکرد در این تازگی مئی ماه جون امسال مخبر حریه نیویورک و الله که این شخص بصیر را ملاقات کرد اورا چنین تمثیل فرمایا: وقتیکه انسان بگرتزه بسیکل عبدالبها نظر میاندازد شخصیت او طوری بر صفحه قلب مرثم بشود که برگزونیگر ددان همیکل مقدس با عظمت طوکی بقرن عبادت و سرش مکمل بیک مولوی است که درش گیسوان و محاسنش سفید است و چشمهای عمیق پر حدتی دارد که بیک نظر آن قلب را تعرش میکند بتسمی میاید که شیرینی و حلالت بر هر چیز میافشاند حتی در غروب زندگانی خود عبدالبها نهایت شوق و جدیت در اوضاع عالم داشت وقتیکه جنرال آلبینی از مصر سواحل فلسطین را تسخیر نمود برای مشورت از آن بخدمت عبدالبها رفت وقتیکه صهیونیون بارض موعود وارد شدند برای درک نضایج بخدمت عبدالبها رفتند عبدالبها برای فلسطین امیدهای مشعشع داشت عبدالبها معتقد بود که مسئله بلشویکیها درس بزرگی برای عالم بیدینی خواهد بود عبدالبها مساوات مردوزن را تعلیم خود و ز نسود له عالم اسانی دارای دو جناح است رجال و نساء اگر بیک بال ضعیف باشد مرغ از پرواز باز میماند

(۲)
روزنامه تایمس مندر شماره دوم جنوری ۱۹۲۲ در عدد مقالات اساسی روزنامه چنین میکار د

در اوقات بهتری از حال حاضر (یعنی وجود قرار و سکون مملکتی) صعود عبدالبها که در مؤثر سالیان
 بهائیان بی‌بی‌بان اشاره رفت سبب نیج و تالم خاطر بسیاری از خلق میشد که بدون اینکه در جامعه انخو
 بهائی بشمار آیند حامی مبادی و عقاید آن گشته شیفته و مجذوب حیات و عملیات مؤتسین آن شریعت
 هستند چنانچه واقع شد بدون هیچ سابقه خبر رحلت ابن رهنمای عظیم دینی را شنیدیم این تصادف در بر
 حال نباید ما را مانع شود که توجه خود را از مسائل سیاسی و انقلابات اوضاع موجوده قطع کرده قدری
 در اعمال و مقاصد این شخص حلیل بحث نمائیم « پس از شرح مختصری از تاریخ امر معالجه را بدین نحو
 ختم میناید » در این موقع خارج از وظیفه است قضاوت کنیم که پاکی و روحانیت و عقاید عالی
 دیانت بهائی پس از رحلت معتدای عظیم بدون تغییر دوام خواهد نمود و همچنین نمیتوانیم پیش گوئی
 کنیم که روزی دیانت بهائی در عالم قوه عظیمی مانند مسیحیت و اسلام یا عظیمتر خواهد شد ولی باید تذکراً
 خضوع خود را بالنسبه شخصی که معلمی بزرگ و بشری عظیم بوده تقدیم نمائیم زیرا که نفوذ عظیم را در نشر فضائل
 مصروف فرمود و اگر چه اکثری از مبادی خود را در جنگ بین المللی ظاهر از محو و مضمحل ملاحظه نمود ولی
 بعقیده راسته خود یعنی امکان ظهور دوره صلح و سلام ثابت و مستقیم بود و براتب مؤثر تر و عملی تر از

تو لتوی بفریب نشان داد که دیانت قوه حیاتبه است که نتوان از آن صرف نظر نمود

از جملہ تلگرافات عدیده تسلیت که واصل شده است این چند فقرہ ذکر میشود

وزیر مستعمرات حکومت اعلیٰ حضرت پادشاہ انگلستان ستر وینستان چرچیل از حضرت اجل مندوب

سامی فلسطین تلگرافاتقاضا میکند کہ از طرف حکومت اعلیٰ حضرت پادشاہ انگلستان بہ ہیئت بہائی ہمدرد

وتسلیت انہارادرموقع رحلت سرعبدالباہا، عباس ک . ب . آی تبلیغ نمایند

از طرف ہیئت اجرائیہ کانوشن بہائیان امریک این پیام تسلیت رسیدہ است ہمارادہ ارادہ اور

قلوب از این رزیہ عظمیٰ گریانست بہائیان امریک بتوسط ہیئت مرکزی خود محبت صمیمی و

تسلیت بی پایان و در بستگی خود را تقدیم مینمایند و در حالتیکہ باستقامت تام قائمند قرب وجود

دائمی اور احساس مینمایند»

لورد آئینٹی مندوب سامی مصر بتوسط حضرت اجل مندوب سامی فلسطین تلگراف ذیل را بتاریخ ۲۱

نوامبر مخابره نموده است مرحمت فرمودہ بہ زماندگان سرعبدالباہا، عباس افندی و ہیئت بہائی

تسلیت یہاں مراد موقع مفارقت رئیس مرجع شان ابلاغ فرمائید

احبای المان وفاداری خود را باین عبارت بحضرت ورقه علیا اظهار میدارند

عموم احبای از فقدان حیات نفیس مولای خود که خسران غیر قابل حیرانت متاثرند بانهایت تضرع میآیند

التهیه را بجهت امر مقدس خواستاریم اطاعت و وفای کل را بمرکز میثاق ابلاغ میداریم

ابلاغ رسمی از طرف هیئت وزرای بغداد بتاريخ ۱۸ دسامبر ۱۹۲۱ بدین مضمون رسیده است

حضرت اشرف سید عبدالرحمن رئیس الوزراء بهردی خود را بغامیل حضرت عبدالبهاء در

این مصیبت تقدیم میدارد .

فرمانده کل قوای اعزامی مصر بتوسط حضرت اجل مندوب سامی فلسطین کلمات تسلیت ذیل را مخبره نموده ^{است}

(۱)
جزال کنگیر بو

متمنی است که احساسات عمیق بهردی مرا بغامیل سیز عبدالبهاء عباس بهائی ابلاغ فرمائید

جمعیت وحدت وجود بهای لندن (تیا سفیها) بتوسط یکی از اعضاء خود در چیفاچین مخبره نموده ^{است}

جمعیت تیا سفیهای لندن بغامیل مقدس عواطف قلبیه خود را اهداء مینمایند

یکی از رجال اول شهر کوچک و مقدس ناصره تلگراف ذیل را فرستاده است

باتا و تاسه بی پایان در مصیبت افول نیز شرق خود را سهم دانسته تسلیم میگوئیم اِنَّا بِهٖ وَاِثْنَا

اِلَيْهِ رَاٰجِعُوْنَ

هزاران بهائیان طهران بفرگردان و خوبران غربی خود در لندن افتاده آنها را بثبوت و استقامت

خود در امر مبارک بکلمات ذیل مطمئن میسازند

نور میثاق از انظار غائب و از افق قلوب طالع روز روز تبلیغ و اتحاد و فداکاری و خدمت است

بالاخره یکی از مشاهیر دارالفنون کسوف که پروفیسوری معروف و استادی ذوفنون است و در

اطلاعات امری از سایر همگنان سبقت دارد در پیام تسلیمت که از طرف خود و خانم خود ابلاغ

میدارد چنین میگوید خرق این حجاب و سطوع در حیات جاودان برای شخصی که همیشه در این عالم

ادنی نقطه نظری عالی داشته و دارای حیاتی مقدس بوده بالاخص باید پرشکوه و مجلل باشد

روز هفتم صعود حضرت مولی الوری تقریباً به هزار نفر از فقرا و حیفا که همیشه مورد الطاف

و مهربانی بودند بدون ملاحظه مذهب و یا نژاد جنس و نسلات توزیع شد حزن و اندوهشان از

صعود ابوالفقراء مؤثر و محسوس بود در هفت روز اول صعود از پناه تا صد نفر روز در بیت

مبارک در همان محلی که غالباً وجود مبارک بآنها دستگیری می نمودند اطعام میشد روز چهل ضیافتی از جهت تذکار بیک عده متجاوز از سیصد نفر از اهالی جیغاعکا و حوالی و نقاط فلسطین و سوریه داده شد میهمانها اهل مذاهب مختلفه و نژاد و الوان متعدده بودند بیش از یکصد نفر از فقرا نیز در این روز اطعام شدند حاکم فنیقیه و بسیاری از رؤسا و بعضی از اروپائیان نیز حضور داشتند

ترتیب این ضیافت از طرف اهل بیت مبارک داده شده بود میزهای بلند باشاخه های آویزان گل نیلوفر مزین شده بود این گل های قرمز که با گل های سفید نرگس سرهم داده بودند و قابهای بزرگ نارنگی که از باغچه بیت مبارک تهیه شده بود در آن اطافهای وسیع که با قابلهای قدیم خوش رنگ ایران مزین بود یک حالت پر روح و ریحانی ایجاد نموده بود تزئینات بمورد دیگر که لطمه بعظمت سادگی میزد وجودند از میهمانها عموماً یکت قسم پذیرائی میشد محملهای مخصوص معین نگردیده بود و بر حسب معمول در بیت مبارک ملاحظه مقامات اشخاص منظور نیگشت بعد از صرف ناهار میهمانها سالون مرکزی بیت مبارک که فقط بالعکس مبارک آنوجود که برای تجلیش مجتمع شده بودند و بعضی قابلهای ایرانی مزین شده بود گرد آمدند در جلو این عکس محل مرتفعی معین شده بود که از روی آن ناطقین نطقهای خود را با جمیع

خاموش متوجه ایراد میکردند حاکم فنیقیه در ضمن نطق خود بیانات ذیل را نمود گمان میکنم که اکثری از ما
شما ایل مبارک سیر عبد البها، عباس را در آن هیکل مجلل با فکری عمیق با آن تواضع بامی دلچسب
با آن مهربانیا و محبتها تیکه در باره اطفال میکردند با آن حظی که از گل دریا حین میردند و با آن سخاوت
و توجی که در باره فقرا و مساکین داشتند در حالتیکه در کوچه های جیفامشی میفرمودند بنظر داشته باشند
حضرتش بقدری موقر و ساده بود که در حضورش شخص اغلب فراموش میکرد که در محضر مولای بزرگیت
و اینکه الواح و بیاناتش بعد ما و هزارها از نفوس در شرق و غرب تسلیت داده در روح تازه بخشیده
دیگران هم صحبت نمودند و بیاناتشان نخص در نعت و ستایش حیات پر اثر عبد البها، بود و زیلا
خلاصه بعضی از آن نطقها مندرج میشود

ندائی از طران بلند شد انعکاش از عراق برخاست آوازش از ممالک عثمانی مرتفع گشت سپس
ارض مقدس را فرا گرفت و بگوش هموش رسید در آن سر زمین این ندا مرتفع شد نشو و نما نمود و ریشه
گرفت بالاخره تموجاتش بمملکت مصر رسید و از آنجا طلی بجار نموده به ممالک غرب و دنیا ی جدید
سرایت کرد این ندائی بود که نوع انسان را بمحبت و اتحاد و صلح دعوت کرد و اگر محرک این ندا

اراده پاک نبود باین موفقیت در سرعت تموجاتش سر تا سر عالم مقرر نیگشت

در قرن انتشار علوم و سقوط تعصبات بر عباس که مایه مباهات و فخر شرق است تعظیم و تکریم

سزا است زیرا شخصیت که با علی ذروه عظمت و جلال فائز شد کسی است که اعلام فتح و فیروزی

باستقبالش میثافت کسی است که ستاره اش از ایران مرتفع شد و تجلیاتش بر عقول اهل عالم

ساطع گشت انوارش از آسمان جلال روز بروز بیشتر ظاهر میشد تا اینکه در بجهت تجلی از افق ما

افول نمود و تعالیمش مانند تعالیم حضرت بها اقوام و ملل دنیا را خاضع نمود معتقدیم و با کمال

اطمینان اعتقاد داریم آنوجودیکه در رحلتش تعزیه داری میکنیم پس از آنکه هشتاد سال در این دنیا

دون زندگی فرمود و با قلم و زبان اهل عالم را موعظه و راهنمایی نمود و از اعمال عظیمه اش برای

آنخاص مشرق گذاشت حال چنین اختیار فرموده که در عین سکون آنها را دلالت و راهنمایی

کند با توجه و تفکر نام باید خضوع خود را بالنسبه با و تقدیم کنیم چندی قبل در همین درگاه شمارا بگریه

در آوردم حال وظیفه من است که از شما درخواست نمایم غم خود را فراموش کنید و از زاری

و ریختن سرشک دست کشید فی الحقیقه سیر عباس جدا از ما فرقت نموده ولی باروح محیطه و

اعمال عظیمه اش در بین ما همیشه باقی است اگر چه رحلت فرمود ولی در پرتو مواعظ حکیمانانه و صحت
 تعالیم و اعمال خیریه و سرشق حیات نفیث و علو مقاصد و قوه اراده و صبر و حلم و استقامت
 برای ما میراث عظیمی باقی گذاشت

بالاخره باید با آثار اخیر و بیانات و ادعیه و مواعظ و مناجات و وصایا و نبوات حضرت
 عبدالبهاء توجه نمود و صیت نامه مفصل در نهایت اتقان مرقوم فرموده که مواعظ و نصایح
 ذیل را با جادار است قول خدا تعالی

ای اجبای الهی در این دور مقدس نزاع و جدال ممنوع و هر منعدی محروم باید با جمیع
 طوائف و قبائل چه آشنا و چه بیگانه نهایت محبت و راستی و درستی کرد و مهربانی از روی قلب نمود
 بلکه رعایت و محبت را بدرجه رساند که بیگانه خود را آشنایند و دشمن خود را دوست شمرد
 یعنی ابدان تفاوت معامله گمان نکنند زیرا اطلاق امر سیت الهی و تقیید از خواص امکانی لهذا
 باید فضائل و کمالات از حقیقت هر انسانی ظاهر شود و پرتوش شمول بر عموم باید مثلاً
 انوار آفتاب عالم تاب است و باران رحمت پروردگار مبذول بر عالمیان نسیم جان بخش هر

ذی روح را پرورش دهد و ماده الهی جمیع کائنات حی را نصب شود. همچنین عواطف و الطاف
 بندگان حق باید بنحو اطلاق شامل جمیع بشر گردد. در این مقام ابدان تقید و تخصیص جائز نیست پس ای باران
 مریبان با جمیع ملل و طوائف و ادیان بکمال راستی و درستی و وفا پرستی و مهربانی و خیر خواهی و دوستی
 معامله نمائید تا جهان حسنی سرست جام فیض الهیائی گردد و نادانی و دشمنی و بغض و کین از روی
 زمین زایل شود. ظلمت بیگانگی از جمیع شعوب و قیام با نوار بیگانگی مبدل گردد. اگر طوائف و ملل
 سائره جفا کنند شما وفا نمائید ظلم کنند عدل بنمائید اجتناب کنند اجتناب کنید دشمنی بنمایند دوستی
 بفرمائید زهر بدهند شهید بخشید زخم بزنند مردم بنهید هَذَا صِفَةُ الْمُخْلِصِينَ وَسِمَةُ الْقَادِرِينَ
 ای احبای الهی بجان بکوشید تا امر الله را از هجوم نفوس غیر مخلصه محافظه نمائید زیرا چنین نفوس ب
 میشوند که جمیع امور مستقیمه متعوج میگردد و مساعی خیریه بر عکس نتیجه میدهد.

در مورد مصائب و امتحانات وارده در این جهان و آرزوی شهادت حضرت عبدالبهأ
 بدین وضع راز درون را ابراز میفرمایند اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ تَرٰی عِبْدَكَ الْمَظْلُوْمَ بَيْنَ مَخَالِبِ
 سِبَاعِ ضَارِيَةٍ وَنِيَابِ كَايْسِرَةٍ وَوُحُوشِ خَايْسِرَةٍ رَبِّ وَفَقِّنِيْ فِيْ حُبِّكَ عَلٰی

تَجْرَعُ هَذِهِ الْكَاسِ الطَّايِفَةَ بِصَهْبَاءِ الْوَفَاءِ الْمُمْلِثَةِ بِفَيْضِ الْعَطَاءِ حَتَّى تَجْمَرَ
فَيَصُيْ بِدَمِي طَرَبًا عَلَى التُّرَابِ صَرَبًا لِأَحْرَاكِ لِلْأَعْضَاءِ هَذَا مُنَانِي وَرَجَا
وَأَمَلِي وَعِزِّي وَعِلَاقِي وَلَيْكُنْ خَائِمَةً حَيَاتِي خِتَامَ مِسْكِ يَارَبِّي وَمَلَاذِمِي
وَهَلْ مِنْ مَوْهَبَةٍ أَعْظَمُ مِنْ هَذَا لِأَوْحَضَرَةٍ عِزِّكَ وَإِنِّي أَشْهَدُ أَنِّي أَذُوقُ
هَذِهِ الْكَاسَ فِي كُلِّ الْأَيَّامِ بِمَا أَكْتَسَبْتُ أَبْدِي لَذِينَ نَقَضُوا الْمِيثَاقَ وَاعْلَنُوا
الْإِثْقَاقَ وَأَظْهَرُوا التِّفَاقَ وَأَظْهَرُوا فِي الْأَرْضِ الْفِسَادَ وَمَا رَاعُوا حُرْمَتَكَ بَيْنَ
الْعِبَادِ رَبِّ احْفَظْ حِصْنَ دِينِكَ الْمُبِينِ مِنْ هَوْلَاءِ النَّاكِثِينَ وَأَحْرُسْ
حِمَاكَ الْحَصِينِ مِنْ عَضْبَةِ الْمَارِقِينَ إِنَّكَ أَنْتَ الْقَوِيُّ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْمُبِينُ
تَرَى يَا إِلَهِي نَبِيَّكَ عَلَى كُلِّ الْأَشْيَاءِ وَيَفْرَحُ بِلَبَابِي ذُو الْقُرْبَى فَوْعِزَّتِكَ يَا إِلَهِي
بَعْضُ الْأَعْدَاءِ رَفُوا عَلَى خُرْبِي وَبِلَابِي وَبَكَوْا بَعْضُ الْحَسَادِ عَلَى كُرْبِي وَغُرْبِي
وَأَبْلَابِي لِأَنَّهُمْ لَمْ يَرَوْا مِنِّي إِلَّا كَلَّ مَوَدَّةٍ وَأَعْتِنَاءٍ وَلَمْ يُشَاهِدُوا مِنِّي
عَبْدِكَ إِلَّا الزَّافَةَ وَالْوَلَاءَ فَلَمَّا رَأَوْنِي خَائِضًا فِي عُبَابِ الْمَصَائِبِ وَالْبَلَاءِ

وَهَدَا لِيَهَامُ الْقَضَاءَ رَقُولِي وَتَدَمَعْتَ أَعْيُنُهُمْ بِالْبُكَاءِ وَقَالُوا انْشَهُدْ بِاللَّهِ
 يَا نَنَا مَا رَأَيْنَا مِنْهُ الْإِوْفَاءَ وَعَطَاءَ وَالرَّأْفَةَ الْكَبْرَىٰ وَلَكِنَّ النَّاقِضِينَ النَّاعِقِينَ
 زَادُوا فِي الْبَغْضَاءِ وَأَسْبَشَرُوا بِوُقُوعِي فِي الْمِحْنَةِ الْعُظْمَىٰ وَشَمَرُوا عَنِ السَّاقِ
 وَاهْتَزُوا طَرَبًا مِنْ حُصُولِ حَوَادِثٍ مُّحْزِنَةٍ لِلْقُلُوبِ وَالْأَرْوَاحِ رَبِّ قَدْ
 طَفَحَ عَلَىٰ كَأْسِ الْبَلَاءِ وَأَشْتَدَّتْ اللَّطَمَاتُ مِنْ جَمِيعِ الْجِهَاتِ وَتَنَابَعَتْ
 يَهَامُ الرِّزِيَّةَ وَقَوْلِكَ أَيْسَنَ الْمُصِيبَةِ فَعَجَزَتْ مِنَ الشَّدَائِدِ وَوَهْنَتْ مِنْ
 الْقُوَىٰ مِنْ هُجُومِ الشَّارِدِ وَالْوَارِدِ مِنَ الْأَعْدَاءِ وَأَنَا فَرِيدٌ وَوَحِيدٌ فِيهِذِهِ
 الْمَوَارِدِ رَبِّ ارْحَمْنِي وَارْفَعْنِي إِلَيْكَ وَأَسْقِنِي كَأْسَ الْفِدَاءِ فَقَدْ ضَاكَتْ
 عَلَى الْأَرْضِ بِرُحْمَتَيْهَا إِنَّكَ أَنْتَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْفَضَالُ الْكَرِيمُ

حضرتش برای صیانت اجابش جنین مناجات میفرماید

رَبِّ وَفَوْقَ أَحْبَابِكَ عَلَى الثُّبُوتِ عَلَى دِينِكَ وَالسُّلُوكِ فِي سَبِيلِكَ وَالْإِسْتِغْلَاةِ
 عَلَى أَمْرِكَ وَأَيْدِهِمْ عَلَى مُقَاوَمَةِ النَّفْسِ وَالْهَوَىٰ وَاتِّبَاعِ نُورِ الْهُدَىٰ إِنَّكَ

أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْقَيُّومُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ الرَّحِيمُ الْعَزِيزُ الْوَهَّابُ

درباره دشمنانش حضرتش این چنین دعا میفرماید

رَبِّ إِنِّي أَدْعُوكَ بِلسَانِي وَجَنَابِي إِنَّ لَاتُواخِذَهُمْ بِظُلْمِهِمْ وَأَعْتِسَافِهِمْ وَ

يَفَاقِهِمْ وَيُفَاقِهِمْ لِأَنَّهُمْ جُهْلَاءُ بِلَهَاءُ سَفَهَاءُ لَا يَفْرِقُونَ بَيْنَ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ

وَلَا يُمَيِّزُونَ الْعَدْلَ وَالْإِنصَافَ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْإِعْتِسَافِ يَتَّبِعُونَ

شَهَوَاتِ أَنْفُسِهِمْ وَيَقْتَدُونَ بِأَنْقَصِهِمْ وَأَجْهَلِيهِمْ رَبِّ ارْحَمِهِمْ وَأَحْفَظْهُمْ مِنْ

الْبَلَاءِ بِهَذَا الْأَشْنَاءِ وَأَجْعَلْ جَمِيعَ الْمِحْنِ وَالْأَلَامِ لِعَبْدِكَ الْوَاقِعِ فِي

هَذِهِ الْبَيْتِ الظَّلْمَاءِ وَخَصِّصْنِي بِكُلِّ بَلَاءٍ وَاجْعَلْنِي فِدَاءً لِجَمِيعِ الْأَجْبَاءِ

فَدَيْتَهُمْ بِرُوحِي وَذَابْتِي وَكَيْتُونْتِي وَهُوَ بِنْتِي وَحَقِيقَتِي يَا رَبِّي الْأَعْلَى الْإِلَهِي الْإِلَهِي

إِنِّي أَكْتُبُ بِوَجْهِكَ عَلَى تَرَابِ الذُّلِّ وَالْإِنْكَسَارِ وَأَدْعُوكَ بِكُلِّ تَضَرُّعٍ وَأَبْتِنَاءٍ

أَنْ تَغْفِرَ لِكُلِّ مَنْ أَذَانِي وَتَعْفُو عَنْ كُلِّ مَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ وَأَهَانَتِي وَ

تَبْدِيلَ سَيِّئَاتِي كُلِّ مَنْ ظَلَمَنِي بِالْحَسَنَاتِ وَتَرْزُقُهُمْ مِنَ الْخَيْرَاتِ وَتَقْدِرْ

لَهُمْ كُلَّ الْمَبْرَاتِ وَتُنْقِذَهُمْ مِنَ الْحَسْرَاتِ وَتُقَدِّرْ لَهُمْ كُلَّ رَاحَةٍ وَرَخَاءٍ
وَتَحْتَصِّمَهُمْ بِالْعَطَاءِ وَالسَّرَاءِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْمُهَيَّبُ الْقَبُورُ

واین است بیانات مبارک در باب اهمیت تبلیغ امر الهی

ای مایه‌بان بر سپان این طیر بال و پر شکسته و مظلوم چون آهنگ طلا، اعلی نماید و بجان پنهان
شاید و جسدش تحت الطباق فراریابد یا مفقود گردد باید افغان ثابته را نسخه بر میاق الله که از سده
تقدیس روئیده اند با حضرات ایادی امر الله علیهم بهاء الله و جمیع باران و دوستان بالاتفاق بشر
نقحات الله و تبلیغ امر الله و ترویج دین الله بدل و جان قیام نمایند دقیقه آرام بگیرند و آنی استراحت
نکنند در محالک و دیار فتر شوند و آواره هر بلاد و سرگشته بهراقلم کردند دقیقه نیاسایند و آنی آسود
نگردند و نفسی راحت نجویند در هر کشوری نعره یا ببا، الاهی زنند و در هر شهری شهره آفاق شوند و
در هر بخشی چون شمع برافروزند تا در قطب آفاق انوار حق اشراق نماید و در شرق و غرب جم غفیری
در ظل کلمه الله آید و نقحات قدس بوزد و وجوه نورانی گردد و قلوب ربانی شود و نفوس رحمانی
گردد در این ایام اعم امور هدایت ظل و اعم است باید امر تبلیغ را مهم شمرد تا آنکه صیت امر الله

آفاق را احاطه نماید باران آسمانی نیز چنین باید بفرماید اینست شرط وفا و اینست مقتضای عبودیت
 آستان بها حواریون حضرت روح بکلی خود را و جمیع ششون را فراموش نمودند و ترک سر و ساقان
 کردند و مقدس و منزّه از هوی و هوس گشتند و از هر تعلقی بیزار شدند و در ممالک و دیار فرستادند
 و هدایت من علی الارض پرداختند تا جهان را جهان دیگر کردند و عالم خاک را تاباناک نمودند
 و پایان زندگانی در ره آن لبر رحمانی جانفشانی کردند و هر یک در دیاری شهید شدند بِمِثْلِ هَذَا
 فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ اِگر نفسی و یا محفلی از محافل مانع نشر انوار ایقان گردد احببنا ان نضحت
 کند که اعظم موجب التبه تبلیغ است و سبب تاید و اول تکلیف ماست چگونگی از این موهبت
 بازمانیم تا جان و مال و راحت و آسایش خویش را فدای جمال ابدی نمائیم تبلیغ امر الله کنیم ولی
 بکلمت مذکوره در کتاب نه پرده دری "و اینست اساس عقاید اهل بهاء :-

" اساس عقاید اهل بهاء و روحی لهم الفدا حضرت ربّ اعلى منظر و عدانیت و فردانیت

التبه و مبشر جمال قدم حضرت جمال ابدی روحی لأجابه الثابتین فدا منظر کلیه التبه و مطلع حقیقت

مقدسه ربانیه و ما دون کُلِّ عِبَادَلَهُ وَ کُلِّ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ مرجع کل کتاب قدس

وهرمسند غیر منصوصه راجع به بیت عدل عمومی بیت عدل آنچه بالاتفاق و بیا کثرت آراء تحقق
 یابد همان حق و مراد الله است من تجاوز عنه فهو ممن احب الشقاق و اظهر النفاق
 و اعرض عن رب الميثاق در اطاعت اهل بهاء بمقام سلطنت و قوانین مملکت در قانس
 این بیانات اشاره میفرماید « ای اجبای الهی باید سر بر سلطنت هر تاجدار عادل و لیرا خاضع گردید
 و سده طوکانی هر شهریار کاطرا خاضع شوید بپادشاهان در نهایت صداقت و امانت خدمت
 نمایند و مطیع و خیر خواه باشید و در امور سیاسی بدون اذن و اجازه از ایشان داخله
 ننمایید زیرا خیانت با هر پادشاه عادل خیانت با خداست هذه نصیحة منی و فوض
 علیکم من عند الله » یک قسمت از لوح عهد مبارکش را باین مناجات ختم میفرماید
 الٰهی الٰهی اشهدک و انبیائک و رسلک و اولیائک و اصفیائک یا بنی ائمتک
 الحجّة علی اجبتک و بینت لهم کل شیء حق یحافظوا علی دینک و الطوبیة
 المستقیمة و شرّبتک النوراء انک انت المظیع العلیم ع ع
 حال اگر عطف نظر از الواح عهد و وصایا نموده بآثار و الواح مبارکش توجه نمائیم باین کلمات

و بیانات بر مخوریم در لوح عمومی اخیر که با قمار اجبای جهان نازل گشته این کلمات انداز را حاوی
 ای باران الهی امر است را محافظت نمائید بملایمت لسان گول مخورید ملاحظه کنید که مقصد
 بر نفسی صیبت و مروج چه فکر است فوراً آگاه شوید و بیدار گردید و احراز نمائید ولی ابد انقض
 نمائید و نکته نگیرید و بخدمت نپردازید و ارباب خدا و اگذازید در ایام اخیر سخن عکا زمانیکه حضرتش
 از طرف کیمتة مفتشین حمد بود لوح غزالی نازل فرمود در آن لوح در نهایت وضوح و تکیه انتشار
 عظیم امر مبارک را در آینده نزدیک پیشگوئی میفرماید که اکنون در عالم وجود دست قدرت
 الهی اساس این نعمت کبری و موجب غلظی را نهاده و هر چه در کون و بطون این عصر مقدس
 ستور و مخزون است بتدریج ظاهر و مکشوف خواهد شد زیرا که امروز روز رشد و نمو و بدایت
 اشراق و ظهور ربیع الله است قبل از انقضاء قرن حاضر واضح و عیان خواهد شد که این
 نسیم بهاری و موهبت آسمانی چه قدر جانفزا و رحمانی بود
 در لوح دیگری که بعد از حرب عمومی با قمار یکی از اجبای کریمه مصر نازل گشته ترقی
 و علو امر است را واضحتر و صریحتر نبوت میفرماید اینست عین کلمات مبارک

وَأَمَّا مَا سَأَلْتَّ مِنَ الْآيَةِ الْمَوْجُودَةِ فِي سَفَرِ دَانِيَالٍ طُوبَى لِمَنْ يَرَى أَلْفَ وَثَلَاثَ
 مِائَةٍ وَخَمْسَةَ وَثَلَاثِينَ هَذَا سَنَةٌ شَمْسِيَّةٌ لَيْسَتْ بِقَمَرِيَّةٍ لِأَنَّ بَدَلَكَ التَّارِيخُ
 يَنْقُضِي قَرْنَ مِنْ طُلُوعِ شَمْسٍ الْحَقِيقَةِ وَتَعَالِيمِ اللَّهِ تَتَمَكَّنُ فِي الْأَرْضِ حَقَّ
 التَّمَكَّنِ وَتَمَلَأُ الْأَنْوَارُ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا يَوْمَ مَبْدِئِ فَرَجِ الْمُؤْمِنِينَ

در یکی از الواح اولیه معانی مکنونه آیات فوق را تصریح میفرماید

ای بنده الهی هزار و سیصد و سی و پنج سنه مذکوره بدایتش از یوم هجرت حضرت رسول

محمد المصطفی علیه الصلوة والسلام است که در آن تاریخ آثار علو و امتناع و سمو و اعتلاء از برای کلمه

الله در شرق و غرب حاصل گردد وَعَلَيْكَ الْحَيَّةُ وَالشَّاءُ ع ع

در یکی از الواح اخیر جمع اجبای الهی را نصیحت میفرماید و بدین کلمات روح بخش تشویق میفرماید

• شما نباید نظر بر شخص عبد البهاء داشته باشید زیرا عاقبت شمارا وداع خواهد نمود بلکه باید نظر بکلمه

الله باشد اگر کلمه الله در ارتفاع است سرور و مشعوف و ممنون باشید و لو عبد البهاء در زیر

شمسیر و یا در تحت اغلال و زنجیر افتد زیرا اهمیت در هیکل مقدس امر الله است نه در قالب

جسمانی عبد البهاء باران الهی باید بچنان ثبوتی مبعوث گردند که هر آنی اگر صد امثال عبد البهاء
 در فیر بلا شود ابد تغییر و تبدیلی در عزم و نیت و اشتغال و انجذاب و اشتغال بخدمت امیر
 حاصل نکرد « يَا أَحِبَّاءَ اللَّهِ هَذَا وَصِيَّتِي لَكُمْ وَنُصْحِي عَلَيْكُمْ فَهَنِّئُوا لِمَنْ وَفَّقَهُ اللَّهُ
 عَلَى نَارِ قَمِي فِي هَذَا الْوَرَقِ الْمَمْرُودِ عَنِ سَائِرِ النُّقُوشِ مِنْ مَعْدِ الْمَالِي كَمَا نَسَبَ
 صَعْدُ مَوْلَايَ عَظِيمٍ مَحْفَلٌ رُوْحَانِي لِهَرَانِ بِأَطْرَافِ مَرْقُومٍ دَاشْتَهُ شَامِلٌ بِيَكِ قِسْمَتِ أَزْوَاجِ مَبَارِكِي
 اسْتِ كِه چارده سنه قبل از قلم مرکز میثاق صادر گشته و بیک قطعه از آن مندرج میگردد

ای باران با وفا اگر حوادث مؤلمه وقتی در بقعه مبارکه واقع گردد البته صد البته مضطر
 و پریان گردید و مشوش و محزون نشوید زیرا آنچه واقع شود سبب علو کلمه الله و انتشار نجات
 قدم بابت نماید و بنهایت استقامت بخدمت امر الله مشغول گردید « وَالرُّوحُ وَالْبَهَاءُ
 عَلَى مَنْ تَبَتَّ عَلَى الْمِيثَاقِ » از جمله در بیانات مبارکی که راجع بصعود حضرتش از این
 جهانت بکلمات ذیل باران این میدهند « بدانید خواه من در این عالم باشم خواه نباشم

مجدد اور لوحی کہ بافتخاریکی از احبای مالک متعده امریکت نازل گشته جلال آتیه شجره

مقدسه آتیه که حضرتش غصن اعظم آنست مجسم میگراید ۵ اگر از این عالم جسمانی این غصن

مقطوع گردد و اوراقش بر زمین ریزد مضطرب نگردد و اوراقش میروید زیرا که این غصن

بعد از اینکه از این عالم ناسوت مقطوع گشت مرتفع گشته تمام جهان را فرا خواهد گرفت شاخ

و برگش با وج جلال خواهد رسید و فواکه بار میآورد که جمیع عالم را بر و انج طیبه اش مطهر میبازد

آخرین لوحیکه از فرط عنایت با حبابی عزیز د اشو نکارت "مانند فرموده اند حاوی نظریات

حضرت عبدالبهاء بالنسبه باین جهان فانی است و با حبابی عزیز که در آن ساکنند نصیحت میفرماید

" ای باران آتیه در این جهان فانی هیچ چیزی دوامی ندارد و جمیع خلق ایامی چند حرکتی بی

نتیجه مینمایند و عاقبت بشهر خاموشان زیر طبقات تراب مغرمی یابند نه حرکتی و نه برکتی و نه

نتیجه و ثمری ایام زندگانی تمامه بدر رفته و لکن ابناء ملکوت در کشته نزار حقیقت تخم می افشاند

که غرمنها تشکیل نیاید و الی الابد فیض و برکت باقی ماند حیات ابدیه یابند و نعمت سرمدیه جویند

و از افق ملکوت مانند ستارگان درخشند وَعَلَيْكُمْ الْبَهَاءُ الْآلِهِيُّ

اینک بجاست که سرگذشت هیچ محزن ایام اخیر حضرتش را باین بیانات که صریحتر و موثرتر و مهم تر
از آن متصویریت فتنی نمائیم ، ای احباء وقتی بیاید که ازین شامفارقیت میکنم آنچه باید بکنم کرده ام
نااندازه که قوه داشتم بامر حضرت بهاء الله خدمت کردم شب و روز در مدت حیات آرام نگر فتم
بی نهایت آرزو مندم ببینم اجای عزیز مشولیت امر مبارک را بعدده میگیرند هنگام نذای بملکوت ابسی است
امروز روز روح و ریحان احباء الله است تمام قوای جسمانی خود را صرف نموده ام در روح حیات
من بشارت وحدت اهل بهاست آذان خود را بخاور و باختر بخوب و شمال متوجه داشته ام
تا از آهنگ محبت و الفتی که در جماع احبا بلند میشود لذت برم ایام حیات من معدود است و دیگر
سروری از برای من نمانده خیلی آرزو دارم ببینم احبا مانند سلسله لثالی درخشنده و نجوم میزد اشعه
ساطع شمس و غزالان یک مرغزار متحد گردند عنذیب غیبی از برای آنها متغنی است گوش دهند
طیر بستی مترنم است از آن غفلت نمایند ندای ابسی بلند است باستماع بشتابند منادی میثاق
دعوت میکند اطاعت نمایند خیلی ترصد و شتاق حصول بشارتتم که بشنوم احبا مجله خلوص و صدق
و محبت و دوستی و روح در یگانند آیا بدینوسید احبا قلب همسر و نمیدارند آیا آرزوی قلب

مرا متحقق نینماید آیا میل من ز قمار نینماید آیا اشواق قلبیه مرا بموقع اجراء نیک گذارند آیا بند آ

من گوش بنیدند من منتظرم و با کمال صبر منتظرم . انتهای

+ + + + +

جناب شوریده شیرازی ملقب به فصیح الملک که شاعری ماهر و تیره چشمی روشن بین بود قصیده شیوا

در مرثیه صعود طلعت پیمان سرود این قصیده در شماره ۳ از مجلد دوم سنه ۱۳۴۰ مجله البشارت

منطبعه هندوستان صفحه ۳۴ مطبوع و برخی از اشعار آن بفرار ذیلت قال دَجِمَهُ اللهُ تَعَالَى

نمان بصورت از احباب ماند شمس وجود   قضا چشم مجبان نفث چشمه جود

بسیح حضرت اسی چو کرد عبد بها   زمانه گفت زهی دارد وزهی مورد

شدند جالس بکت بزرگه محب و حیب   شدند حاضر نیک حوزه شاد و مشهود

حدیث این پسرو این پدر بخوان و مخوان   حدیث لوح سلیمان و نغمه داد

جزا و بجای حقیقت جزا و بکاف کمال   اگر چه قافیه دال است هیچ دال نبود

در بغ از آنمه گفتار و منطق شیرین   در بغ از آنمه الواح و فضل نامعدود

توای حمامه قدسی درود ما برسان
 بعرض عبد بها کای حبیب چی و دود
 یکی بیا و بین حال و دستان نژند
 یکی بیا و بین طعن دشمنان حسود
 مگر حسود نداند که غیر بار خدای
 در این سرا چه ندارد کسی ثبات و خلود
 سیاه شد افق غرب و تیره مطلع شرق
 کجانی ای همه تابان و اختر مسعود
 شد است بی توبه رخت بخت با و سزاست
 بی سزاست بعباسیان شعار کبود
 دل ارچه سوخت ولی شوق ادب جاست
 چنانچه رانحه عود بعد سوزش عود
 در این ربیع نخت از هزار و سیصد و چهل
 شد آن ربیع معانی ز چشم ما مفقود
 در این غم ارچه فروغی نبود طبع مرا
 ز بسکه چیره شد از هر طرف خمول و نمود
 ولی ز نوبی تا یرغ گفتم از مطلع
 نهان بصورت از اجاب ماند شمس وجود

مطلب چہارم

مناجات لقا

این مناجات از کلمت مبارک حضرت عبدالہاء صادر و امروزہ اجای عزیز در مقام مبارک حضرتش تلاوت نمایند » این مناجات را ہر نفسی بحال تضرع و ابتهال بخواند سبب روح و برجان قلب این عبد گردد و حکم ملاقات دارد

هُوَ الْآبَهُی

الْهِی اِلٰہی اِنِّیْ اَبْطُ اِلَیْکَ اَکْتَ التَّضَرُّعِ وَ التَّبْتَلِ وَ الْاِبْتِهَالِ وَ اَعْفِرْ وَجْهَی
بِتُرَابِ عَنَبَةٍ تَقَدَّسَتْ عَنْ اِذْ رَاکِ اَهْلِ الْحَقَائِقِ وَ النَّعُوْبِ مِنْ اَوْلِیِّ الْاَلْبَابِ
اَنْ تَنْظُرَ اِلَیْ عَبْدِکَ الْخَاضِعِ الْخَاشِعِ بِبَابِ اَحَدِیْنِکَ بِاِحْطَاثِ اَعْمٰی

رَحْمَانِيَّتِكَ وَتَغْفِيرَهُ فِي بَهَارِ رَحْمَةِ صَمَدَايْنِيَّتِكَ أَيَّرَبِّ إِنَّهُ عَبْدُكَ الْبَاسُ
 الْفَقِيرُ وَرَقِيقُكَ الشَّائِلُ الْمُنْضَرَعُ الْأَسِيرُ مُتَبَهِّلُ الْيَكِّ مُتَوَكِّلٌ عَلَيْكَ
 مُنْضَرَعٌ بَيْنَ يَدَيْكَ يُنَادِيكَ وَيُنَاجِيكَ وَيَقُولُ رَبِّ آيِدْنِي عَلَى خِدْمَةِ
 أَحِبَّائِكَ وَقَوِّنِي عَلَى عبُورِيَّةِ حَضْرَتِ أَحَدِيَّتِكَ وَتَوَرَّجِيْنِي بِأَنْوَارِ التَّعَبُّدِ
 فِي سَاعَةِ قُدْسِكَ وَالتَّبَتُّلِ إِلَى مَلَكُوتِ عَظَمَتِكَ وَحَقِيقَتِي بِالْفَنَاءِ فِي فَنَاءِ
 بَابِ الْوَهْمِيَّتِكَ وَأَعِنِّي عَلَى الْمُواظَبَةِ عَلَى الْأَنْعِدَامِ فِي رَحْبَةِ رُبُوبِيَّتِكَ
 أَيَّدَبِ اسْقِنِي كَأْسَ الْفَنَاءِ وَاللِّسْنِي ثَوْبَ الْفَنَاءِ وَأَغْرِقْنِي فِي بَحْرِ الْفَنَاءِ
 وَاجْعَلْنِي غُبَارًا فِي مَمَرِ الْأَحْبَاءِ وَاجْعَلْنِي فِدَاءً لِلْأَرْضِ الْبَنِي وَطِئْتَهَا
 أَقْدَامُ الْأَصْفِيَاءِ فِي سَبِيلِكَ يَا رَبِّ الْعِزَّةِ وَالْعُلَى إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ
 الْمُنْعَالُ هَذَا مَا يُنَادِيكَ بِهِ ذَلِكَ الْعَبْدُ فِي الْبُكُورِ وَالْأَصَالِ أَيَّرَبِّ حَقِّقْ أَمَالَهُ
 وَتَوَرَّأَسْرَارَهُ وَأَشْرَحْ صَدْرَهُ وَأَوْقِدْ مِصْبَاحَهُ فِي خِدْمَةِ أَمْرِكَ وَعِبَادِكَ
 إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ الرَّحِيمُ الْوَهَّابُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الرَّؤُوفُ الرَّحْمَنُ ع ع

مطلب پنجم

لوح مبارک حضرت ولی امر الله جل سلطانہ

هُوَ الْأَبْجِي

ای صبیان عبد البصا، روحی لمجتکم الفداء ہر چند پس از صعود ربّ عزیز و افولِ کوکبِ

میانق تقدیراتِ الہیہ مدت مدیدی حکم بر تعویق و تعطیل در جریان امور امریہ نمود و طیور لیل را بوی

و جسور کرد ولی از توجہات و تعطیلات آنسو لای حافظ و عارسان امید و طید چنانست کہ این

تسکین را ایجان و فورانی شدید دہنی باشد و دوری و مجوری این عبد نتیجہ اش کسب قوہ و استعداد

جدید در ایفای وظائف مہمہ مقدسہ خویش گردد و اہل نقض و فتور را دیگر شائبہ فی از امید و اطمینان

در تغریق جمع اہل بہانگذازد بجداتہ مبرهن و عیان گشت کہ ہموارہ بدیغیبی مقتدرش بی ہامر

و غیر و حافظی علم بین را محافظه نماید و اثبات کلمات تا ما تشریکند و آنچه را صریحا وعده فرموده چه
 از احقاق امر الله و چه از احقاق و تثبیت شکل معتدین برای العین ظاهر و آشکار سازد هیچ شبهه‌نی
 نبوده و نیست که اساس این امر متین و درزین است و روحش مستی از حی قدیر و عاشقان بید و
 حسابش کل ثابت و جان نثار ولی اهل موس و ارتیا بیکان است چنین بود که وفایت و
 صباقت حسن امر الله منوط بسعی و کوشش نفسی از نفوس بوده و با مشروط بوجود و ترویج اسباب ظاهره
 هیهات هیهات عما هم یظنون حال که در میدان متروک جولانی نموده ظن موهوشان
 یقینی تلخه از زهر مبدل گشت و اقدامات و مساعی مهله شان پریشانی و خمودت و سکوت تحویل
 گردید بترسیان که در وصایای مبارکه مسطور و سوف تراهم هم و اعوانهم سیرا و جهادانی
 خسران مبین بر هرزی بصری مکشوف و پدیدار شد و چون حقیقت این فقره قهریه از وصایا
 مبارکه کالشمس فی رابعه النهار واضح گشت و وعده‌های محکم تحقق یافت وقت آنست
 که باروحی پر فتوح و قلبی مستبشر و قدمی ثابت و جذبی بدیع و اعتمادی جدید بر اجراء و اتمام و اكمال
 و غائف و لوازم ضروریه حیات امریه مان هر یک تکمیل یغنی و یلین قیام نمائیم تا فقرات اغزی

و بشارت امین که در همان ورقه نور، بهمان صراحت و وضوح تاکید گشته من دون تاخیر تا ما
 جلوه گر گردد و آوازه امر الهی پس از آنکه هر مسادی عنود خود را خاموش نموده خاور و باختر را با همرازند
 و چون بجزئی منین قدم اول در میدان امر الله گذاریم و مترصد تحقق وعده های روح افزایش گردیم
 این مبادی اساسیه و شرائط ضروری را بیاد آورده در اجرای هر یکت من دون ادنی اهمالی و تمام قوی بگویم
 شرط اول محافظه حصن حصین امر الله است و آن جز بغیر است کامله و هموشمندی و بیداری و نظرتدبیر
 در عواقب امور و اعتدال و حکمت در ترویج امر بها و عدم تداخل در امور سیاسی و صدق و آشنی با کل
 دول و ملل عالم تحقق پذیرد باید کل بیدار باشیم ولی نه متجاسر حقائق امریه را بدلیل و برهان و
 مسانت و رزانت و عزت و وقار الهما در ایم ولی در حین اثبات و اقیاع الحجاج و اصرار و مجادله
 نتائیم میفرمایند اگر مقبول افتاد مقصود حاصل و الا تعرض باطل مجاز هجوم اعدا و شبهات اهل ریب
 و اعتراضات متابعه بر امر الله خمول و کسالت را بخود راه ندهیم و اسیر بایس و قنوط نشویم بلکه همواره
 بیدار و مترصد اینگونه صدمات و لطات گردیم هر چه راست و منبعث از اغراض نفسیه دانسته عتقا
 نموده ذرهم فی خوضهم یلعبون را عامل گردیم و آنچه را منی بر تخری حقیقت یا فیتیم بدلیلی قطعی

و بیانی جلی در نهایت ادب و استغنا جواب هر یک را در هم و صراط مستقیم را بر هر غافل مرتبانی کشف
 سازیم با جمیع ادیان بروح و ریحان معاشرت ننائیم و باطل و ذوق مختلفه هر یک مخالفه و مکالمه ننائیم
 و با بر طبقه از طبقات نفوس خود را محسوس سازیم ولی زنهار زنهار که گرگ خو خوار در صف اغنام آمده
 راه یابد و مخرب بنیان در جمع اهل بهاء داخل شود و ابرص سقیم بسبب سلیم امرائت تقرب یابد اگر
 این دو حکم محکم که معاشرت و الفت و مجالست با ابرار از اهل عالم و مجانبت اشرار و اغیار است
 کلاً امتداد یا معمول گردد چندی نگذرد که ندای جانفرزای امر بها پرستیم هوشمند را از تمام طبقات و
 اکناف اهل عالم جذب نموده هدایت نماید و این جنود مؤیده امرائت از آفت اغیار و اذخل
 خارج محفوظ و مصون ماند و چون حسن امرائت از نار شبهات اعدا و تعرضات اشرار و لطات اغیار
 محفوظ گردد شرط ثانی اتحاد و الفت متخصنین است یعنی حفظ وحدت جمع اهل بهاء و سعی و کوشش
 در ایجاد و حفظ و تشدید روابط روحانیه که شرق و غرب و جنوب و شمال عالم بهائی را بیکدیگر چون
 اعضا و جوارح بیک تن مرتبط و متحد و مساعد و نظیر یکدیگر میبازد الیوم در عالم وجود هیچ قوه‌ی و هیچ
 ندائی تا بحال مذاهب و طبقات و احزاب و اجناس متنوعه عالم را بیکدیگر کما یدبغی الفت

و اتحاد حقیقی دائمی نداده ارباب عالم دور و غافل از حقیقت و اُس اساس یکدیگر بکنند و مذاهب مختلفه
 در بر یکت قباغض و متعدی یکدیگر در اول عالم و ارباب سیاست تا امروزه و قطعاً جسمه شرق و غرباً
 یکدیگر التیام بلکه مصالحه نداده که سهل است در اکثر دول عالم و امپراطوریا اجناس مختلفه کوس استقلال
 زنده و فصل و تجزی طلبند نیزان تعصب جنسی بر قوای سیاسی غلبه نموده و بر اختلافات عالم بشر افزوده
 و همچنین تعصب اقتصادی ضربی بل جم غفیری الیوم جنگ و جدال بین جمهور سرایه داران و جمهور
 بنحیران کل ملل عالم جویند و این تعصب اقتصادی حال بجدی نارش التیام یافته که حتی برودت
 و شعور جنسی غلبه نموده و اکثر دول متقدمه و شعب تمدنه راقیه عالم که از حیث لسان و تاریخ و مشرب
 و دین و حکومت و سیاست بزرنگ و متحد المآلند هر یک در تفریق و تشیت امت متحده خود
 کوشند و همچنین تعصب وطنی سیاسی تمام این قوی و تعصبات الیوم در عوض توحید و تالیف قلوب
 نوع بشر بر جدال و اختلافات را خدش میا فراید عالم وجود تشنه یک قوه قاهره جامعه‌ئی است
 که ارباب و مذاهب قدیمه و شعب و اجناس قباینه و حکومت و دول متحاربه و طبقات قباغضه
 یکدیگر طوعاً و قلباً مصالحه و امتزاج دهد چه قوه‌ئی مگر قوه قاهره تعالیم بها این التیام و امتزاج را فراید

آرد روحش مثال مشکلات است و سلطتش مسلط بر شوکتی در عالم وجود و این جنت جامع که جوهر
 این امر مبارک است و کافل حفظ و وحدت جمع اهل بهاست نفوذ و تاثیرش منوط اولاً بتوجه عموم
 بباثیان شرق و غرب بدو کتاب مستطاب اقدس دو مصابای مبارک حضرت عبدالبهاء و ثانیاً بتاسیس
 و تکمیل محافل شور روحانی در تمام نقاط امریه که در مستقبل ایام چون ممالک مندی گردند بیوت عدل
 مبدل و محول گردد هر چند مرجع و مرکز توجه از برای عموم این دو کتاب مبارک است ولی باید در تزیج
 اسباب اعلاای امراته و حفظ و تعزیز و تاسیس و تکمیلش در میان مل و دول عالم این محافل روحانیه
 جمعی بلیغ مبذول دارند و مسئولیت عظیم بر خود گیرند و حل و ربط امور را تا حدی معلوم بر عمده
 خود گیرند تا در تزیج و تعمیم امر خَلَل و تاخیر و فتوری حاصل نگردد و اساس بیوت عدل الهی در
 مستقبل ایام مستحکم شود و چون صیانت و وحدت امراته تحقق یافت دفع شرّ اثر ارشد و نفاق
 و شقاق در امراته منعدم گردید شرط ثالث و اخیر از برای ارتفاع کلمه الله امر مهم تبلیغ است و این
 امر بست بغایت مهم و مشکل و دقیق شرائط مبلغین در الواح مقدسه جلایا مسطور و مشوت باید
 بدقت کامله و توجه تام آن شرائط را تلاوت کرد و سعی و جهد موفور مبذول داشت تا بربکتابین

صفات ملکوتیه منصف گشته زبان تبلیغ دین الله گشویم از جمله شرائط منزله تنزیه و تقدیس و انصاف
بصفات مدوحه مرضیه است و حسن رفتار و گفتار و کردار مراعات حکمت است و ملاحظه متقیان
زمان و مکان باید اعمال ممد و مثبت بیان در تبلیغ گردد و شخص مبلغ اولاً استعداد طالب و
نویای قلبیه و مشرب و محیطش را بدقت ملاحظه نموده آغاز صحبت نماید تحصیل علوم و فنون و
معارف و کتاب معلومات هر چند از لوازم ضروریه محسوب نه ولی از تاثیر کلی و اهمیت عظمی
خارج نیست البوم تبلیغ بشرائط مذکوره در الواح اول فریضه بر نفسی است که خدمت بعثت علیار
طالب اهل باشد و بهترین اسبابی است از برای بر مستانی که مشایخه اشتغال عالم را بنا
موقده الهیه آرزو نماید بکرات و مرات از لسان اهل ميثاق شنیده شد که اگر چنانچه مبادی اساسیه
و تعالیم اصلیه حضرت بهاء الله که در بلاد غرب علی رؤس الاشهاد اعلان و بیان شد در
نهایت وقار و تجرد و توجه و خلوص بطالب مستعد بهمان اسلوب بدیع و لحن جدید و ترتیب کامل
که موافق و مطابق مشرب عالم است الفاگرد چندی نگذرد که مستمع منقلب گردد و نور ایمان در
قلبش بر تواف کند حال بگوئیم تا باین شرائط و صفات مزین و منمخر گشته جام طایف عرفان الهی را

بر تشنگان عالمیان برسانیم هر یک این شیوه مرضیه را پیش گیریم و این وظیفه مقدسه را انجام دهیم اجرائ

در ملکوت اسی عظیم است و ثوابمان جزیل این است استدعای قلبی این عبد از هر یک از جیبیان

و جان ناران عبد البهاء و هیچ شک و شبههئی نداشته که این استدعا و تمنای اول و آخر این عبد

آستان را قبول خواهند فرمود و روح مقدس حضرت عبد البهاء را در ملکوت جلال

شاد و خرم خواهند کرد همواره مترصد و منتظر اینگونه بشارت

از آن صفحات بوده و هستم

بنده آستانش شوقی - ۱۶ دسامبر ۱۹۲۲

مطلب ششم

مباحث حضرت ولی امر آئین جل سلطان

هو الله

ای رب تو انا تو شاکه که در این لیله لیلای این عاشقان بیواچه وارد گشته و در این سالبان
در از زمین مفارقت وجه صیحت بچه سوز و گدازی اهل رازد مساز ای مولای قدر افتادگی
و بیچارگی آوارگان کویت را پسند و بشد بقوی این مٹت ضعفارا تأیید کن در انجمن عالم
عزیزانت را عزیز و مقدر فرما و تحقق آمال این بال و پر شکستگان را سرفراز و منقحر کن تا در این
چند روزه جات عزت و رفعت آئینت را بدیده عنصری بگریم و بغلی شاد و روحی مستبشر
بسوی تو پرواز کنیم تو دانی که نام و نشانی بعد از تو نخواهیم و سرور و شادمانی و کامرانی در

این عالم فانی دیگر آرزو ننمائیم پس وعدت را وفا نما و جان و روان این خسته دلا نرا نبسته تازه
 بخش دیده انتظار را روشن کن و جرح قلوب کثیره را التیام ده بسر منزل مقصود کاروانها
 مدینه عشقت را بزودی برسان و بساحت وصال در دامن هجرت را بکشان زیرا
 در این عالم ادنی جز ظفر و نصرت امرت را نخواهیم و در جوار رحمت کبری جز امید وصال آمانی
 در دل نداشته و نداریم توئی گواه توئی طبا و پناه توئی نصرت دهنده

این جمع بیگناه

بنده آسائش شوقی

و در توفیق منع مبارک مورخ ۱۹ دسامبر ۱۹۲۳ مخاطباً با جای الهی چنین میفرماید قوله جل سائلاً

ای منادیان و برگزیدگان جمال کبریا و پیروان حضرت عبدالبهاء برادران حقیقی و خواهران

روحانی متجاوز از دو سال است که کوب میثاق آن نجم شمع دری الهی آب خون و مولای شوق

حضرت عبدالبهاء آهنک ملا، اعلی نمود و چون برق در پس پرده غیب پنهان و متواری گشت

اهل بباء اطفال بیوار دفعه واحده در عمرات آگدار و ظلمات این خاکدان نرالی یتیم و نالان

گذاشت و عشاق آن روی دلارام را در این جهان پر محن و آلام بنا بر حرقت و فرقتش بگذاخت

بساط احزان را کاغذ بگسترانید و دیده عنصری را الی الابد از مشاهده روی و موی نازش محروم و
 نایوس کرد حکمت بالغه چنین اقتضا نمود و شیت فایره آتیه بر این قرار گرفت ولی روح مقدس
 که از بهشتاد سنه متاعب لائحه و مشقات گوناگون خسته و آزرده شده بود حال شاد و آزاد در
 اعلیٰ غرف جان ساکن برین رب الملکوت جالس و باین خسته دلان متوجه و ناظر و از رفرف
 اعلیٰ باهل بهاء در ملک آدنی باین خطاب و مذاطق و مذکر . . . .

ای عزیزان من محزون شوید افسرده گردید خاموش فسیبید و خود را پریشان و نایوس
 مکنید من باشما هستم و شمارا در حصن رعایت و کفّ حایتم گرفته در برآنی تأیید و توفیق جدید نمایم
 و فابا مر بهانمائید و آنفس اخیر مانند این عجد در خدمت امراته و عبودیت آسانش بکوشید و
 جانفشانی نمائید و از یکدیگر سبقت گیرید از هجران من طول مشوید و از شون دنیا و حوادث
 زمان خائف و مضطرب گردید از مصائب امکان آدنی تزلزلی در امراته حاصل نمائید
 چه که شما بید خدا نده و شما بید جمع اهل بهاکه در این طوفان بلا بملومیت کبری و استقامت

عظمی وزیر اخلاق و محلّ تقدیس و طراز تقویٰ بین علماء انشاء مبعوث خواهید شد نصرت امرائی
 نماید و متدرجا این جهان تاریک پر وحشت و انقلاب را با وج عزت آبدیه در ظل امراتہ در سایه
 سراپردہ نجات در آورید ای یاران من و انصار من در این سبیل بعد از من فتور و اعمال ننمائید
 و این فرصت گرانبهار را از دست دهید و الا عاقبت خود خائب و خاسر گردید و از نعمت عظمی
 تاج عزت آبدیه خود را محروم نمائید گمان ننمائید که از سکون و سکوت احدی از اجبا و همی بر امراتہ
 وارد گردد لا والله رجالی مبعوث شوند و گوی سبقت را از میدان بر بایند پس بکوشید و بهمت
 موفور از نومبذول دارید من باشما هستم و در ساحت کبریا در محضر حضرت اعلیٰ و جمال اہی بشید
 القوی تائیدتان نمایم و دلالت کنم کل متحد استقفا قیام نمائید تا باین مقام بلند اعلیٰ رسید و الا
 مراد گیر نینسید و بغور لغادر عالم بالا قافز نشوید اینست ای اجبای عبدالبہاء

بسرور و فرج روح من در ملکوت اہی

بندہ آستانش « شوقی »

مطلب هفتم

یکی از دستخ‌های مبارکه حضرت و رفته مبارکه علیا بقیة البهاء و شقیقة حضرت عبد البهاء

هو الله

بندگان آستان طلعت ابی و یاران عزیزان با وفای حضرت عبد البهاء معلوم است که مصیبت عظمی و فاجعه کبری صعود مبارک حضرت عبد البهاء ارواحنا لملو هبته الفداء چه آتش بدلهازد و چگونه اعضا و ارکان و جوارح را بگذاخت فوادها مگر رشد و از دیده هاسر شک خونین جاری گشت حقائق تقدیس بفرغ آمدند و جواهر تزیین بناله و جرع مشغول گشتند سینه ماسوزان شد و جگر پریان گردید نه در دل قراری ماند و نه در جان صبر و اصطباری بلیل و فاذ تغنیات روح افزا بازماند و در قاف بقا از ترنمات قدس احلی خوش گشت آن

بدرمین درخلف سحاب بقاستور شد و آن شمس عقیقین در مغرب عزاسنی ستواری گردید و از افق
 غیب پنهان مشرق لامکان اشراق انوار فرمود و سطوع اشعه و ضیاء نمود باری این ستمدگان
 بقسمی در بحر احران مستغرق و در طوفان هموم و اکدار از حرمان و هجران آن دلبر مهربان گرفتار شدیم
 که لسان از تقریر آن عاجز و بیان از توصیف آن قاصر روز را بنوحه و نذبه و شب را بفرغان و
 ناله گذرانیم لهذا این تأثر و تحسر و تأسف سبب شد که در ارسال تحریر تاخیر گشت و در تقدیم مراتب
 تعلقات قلبی و احساسات و جدائی تعویق حاصل گشت و فی الحقیقه اهل بها و را کین سفینهار
 و ساجین در قلزم کبریا و فائزین بفیوضات افق ابری و ثابتین بر عمدا و فی رجالا و نساء صفارا و کبابا
 در این ماتم مژولم و بلیه ادهم شریک و سهمیم این آوارگان بودند و بسمع روح و فؤاد ناله آن عشاق
 و لبر آفاق و محترقان بنا رفراق را استماع مینمودیم و آه حزین از دل غمگین بافق علتین میرساندیم
 و بانار و حنین تضرع و این بدرگاه جمال مبین مینمودیم که ای پروردگار مهربان و ای غمگسار دل
 سوختگان ترحمی و تفضل فرما صبر و اصطباری عنایت کن نخل و قراری ده بادست فضل و کرم
 مرهمی بر این زخم نه و علاج این درد بیدرمان فرما احبایت را تسلیم بخش و باران کنیزانت را

تغزیده این قلوب مجروح را التیام بخش و این فواید های مفروح را بدریاق جود و رحمت
شفا عطا کن اشجار پژمرده از ارباب خزان را بسبب نسائم رحمن طراوتی بخش و ازهار افروز
از سموم هجران را لطافت و نضارتی عطا کن ارواح را بشارت ملکوت ابری قرین افراخ نما
و اشباح را بهوائف اعلی الشراح و انبساطی ده توتی فضال و توتی رحمن و توتی معطی و
مهربان باری آن اقلیم کریم از بد و اشراق نور مبین مستضی از اشعه نبا عظیم گردید و مستنیر از
ضیاء شمس جمال قدیم شد فیوضات رحمانی چون غیث حاصل بر آن بلده طیبیه بیارید و از
غمام رحمت سبحانی رشحات عزت عنایت ربانی آن قطر نورانی را طراوت و لطافت بخشید اشجار
و جود مختصر شد و از بار معنوی شگفته گردید شقائق حقائق بروید و ریاحین معنوی سرسبز و خرم
گردید و نسیم شگبار از آن خطه و دیار بوزید و سایر اقطار را عنبر بار فرمود و نافه اسرار نشان نمود
خراسان میشه غضنفران رحمن شد و لانه و آشیانه مرغان جنة الرضوان گردید جمال قدم و اسم
اعظم قبل ذکره الامنع آن قطعه مبارکه را بعنایت مخصوص مخصوص فرمود و بالطف بالانابه
مشمول داشت خواه بلسان ابداع اعلی و خواه باثر قلم اعلی و بهر یک از باران آن کشور انور را

تاج عزت ابدیه بر سر نهاد و رده افضل و موهبت در بر نمود و خلعت فضائل و کمالات معنوی
 پوشاند و ستایش و ثنا فرمود و تجید و نیایش نمود چنانکه در بطون الواح مبارکه و منون اوراق
 و آثار رحمانیه مدقن و مثبت و هر وقت ذکر خراسان از لسان اقدس مالک امکان و ملک الکوان
 جاری میشد هیکل مبارک با احترام میآمد و آثار بشارت کبری از وجهه نورا، و چهره اقدس ابدع
 انسی ظاهر و با هر یکشت فیوضات مستمر بود و عنایات از سماب الطاف بر آند بار مستمرا در دوره
 یشاق رسیده و کاس دهاق بدور آمد و شمس عهد از مشرق و فاق بضیاء عبودیت کبری و سناء
 برقیته عظمی بر توفشان شد و قلوب و ارواح را مستغنی و منور ساخت روح بدیعی در جسد
 امکان دمیده شد و فتوح جدیدی در جهان دل و جان آشکار گردید افنده اهل بهاستبشر
 بشارت ملکوت اسی شد و ضامرو سرائر مستظلمین در ظل شجره مقدسه نورا، مستنیر بانوار وفا گردید
 یاران انسانان مجدد در این نشئه پیمان سرمت از جام الکت گردیدند و در میدان ثبوت
 در سوخ و وفا گوی سبقت را بودند چنان استقامتی آشکار فرمودند که محیر عقول و افکار شد
 و چنان منانت و رزانت و معاومتی اظهار داشتند که بنیان شبهات اهل ارتیاب با مندم نمانند

یرج مسوم نقض را در آن مرز و بوم تاثیری نماند و امید اهل فتور یکی مقطوع گردید و مرکز نقض
 بخت آمال و خسران مال یقین تام حاصل نمود یقین است نفوسی که شماشان بر آنچه جنت
 ابی معطر شده و آذانشان با سماع نعمات عنذ لب گلزار بقامت گذر گشته و ارواحشان بتحات
 قدس که از صفت ریاض رحمن فخر استعاش و ابراز یافته البته از غیق زانغ و نعیب غراب دل
 آزرده گردند و احتراز و اجتناب فرمایند و فرار اختیار کنند باری حضرت عبدالبهاء ارواحنا
 لمظلومیة الفداء از بوم معود جمال اقدس ابی تاجین عروج روح المهر انورش باقی اعلی و ملکوت
 انسی مدت سی سال نه روز راحت داشت و نه شب آرام و چه آفرید اظلوما مسجوناً باصلاح
 عالم پرداخت و تربیت و تهذیب من فی الامکان قیام فرمود شجره امر را سقایه نمود و سدره
 تقدیس را از عواصف و قواصف شدید محافظه فرمود دین الله را حمایت و حراست نمود و شریعت
 الله و تهذیب الله را صیانت فرمود اعدای امر را مقهور ساخت و بدخواهان را مأیوس و ناامید
 کرد آن لطیف ربانی و سادج عزمدانی مدت حیات بیلا و ابتلا گذرانید و مورد هر گونه افترا و بتائنه
 از اعدای خارج و داخل گردید و دین عالم جز جور و جفانفیبی نداشت و بغیر از محنت و تعب و

زحمت چیزی مشاهده نفرمود در نیمه شب آه سوزان از سینه اظهر مرتفع و در اسرار کمن بدیع مناجات
 بمسامع علیین منواصل در چنین حالتی نفوس را پدید مبارک پرورش داد و تربیت فرمود تا هیچکس امر را
 حصن حصین گردند و سفینه یثاق را در بحیرتین جنود شہکت با بصولتی پراکنده نمایند و بنیان اراجیف
 اهل ارتیاب را بضررتی منهدم سازند الحمد لله که آثار آن عنایات مشہود شد و اسرار آن زحمات عیان
 گردید آن وجودات مبارک و ذوات نورانیہ بحسن و فاقیام فرمودند و باستقامت و ثبات سر مشق اهل
 نجات گشتند باری آن روح قدسی نعمت را بر اهل بهائاتم و کامل فرمود و فضل و احسان را شامل
 خاص و عام نمود و مبدار در آب با حسن طراز جلوه داد و خاتمه مواهب و الطاف را بالواج و صایا
 مزین داشت و تکلیف جمیع طبقات اهل بهار اباتم و اکل و اقوم بیان واضح و مبرهن فرمود و
 مرکز امر را بنقض صریح قاطع مبین داشت و ولی امر و مبین کتاب الله حضرت شوقی افندی را تعیین
 فرمود و مرجع نوبه را بنقض ممتاز منصوص نمود باب اختلاف را الی الابد سدود فرمود و سبیل
 مستقیم و منجی قلوب را با حسن و اجمل و ابدع و جوه واضح و مشہود نمود شجره شفاق را از ریشه در آورد
 و بنیان نقض و نفاق را از اساس بر انداخت مجال شبهه نگذاشت و محل شک و تردید ننماید و

فَاتَمَّ الْإِطْفَافَ رَابِعًا الْإِعْطَافَ الْإِنْجَامَ دَادَ فَشَكَرَ اللَّهُ وَحَمَدُهُ عَلَى هَذَا الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

وَالْفَوْزِ الْجَلِيلِ حضرت ولی امر اید شوقی افندی بعد از وقوع این فاجعه عظمی و نزول این

رزقیه کبری از شدت تاثر و احزان و هموم و غموم بی پایان که بر آن قلب لطیف روحانی وارد و

تخلل بارگران و مسئولیت عظمی ترتیبات لازم را مرتب فرمودند و با طرف مرقوم داشتند که آرزو و

آمالم چنین است که چندی تنها و فرید در محلی خالی و خلوت از هر قیل و قال بناز و نیاز و دعا و تضرع

و ابتهاج مشغول کردم و طلب تایید و توفیق از ملکوت اسی نمایم و بهین نیت و قصد حال چندیت

که مسافرت فرموده اند و ما را بجزایران و هجران مبتلا نمودند امید چنانست که عنقریب نتایج این مسافرت

مشهود و عیان گردد و سبب سرور و جور یاران شود و فوائد عظیمه از سفر مبارک ایشان حاصل

شود و بزودی مراجعت خواهند فرمود و ابواب بر اسله بآتم و اکل و جوه مفتوح شود و مخاربه مستمر

گردد این فانیه نظر متعلق قلبی و اشتیاق روحی قبل از مراجعت ایشان بارض اقدس بحریرین

نامه پرداختم تا معلوم و مبرهن شود که آن یاران عزیز با وفای حضرت عبدالبها چه منزلتی در دل

و جان این آوارگان دارند و چگونه از ذکر ایشان آنی فراغت نداریم این مظلوم و اهل سراف

بخت و عصمت و رفات مبارکات سدرهٔ تقدیس اجای الهی و اما، اجمن آن

ارض کنیزان عزیزان جمالبارک را بابت اذکار و اجل نجات

ذاکر و مکبریم و البهاء و الثناء علیکم

» بهائیه »

شهرزی لقعده

معانی مصطلحات مشکه بترتیب حروف الف و با در دیف الف

معنی	لغت
چاههای آب	آبار
سختی و تنگی	ازمر
فشر میکنم آنرا	ابثها
سوزن	ایبره
گنگ و لال	ایکم
عالم و دانای بآن - مطلع بر باطن و حقیقت آن	ابن بجدنه
بعقیده قدمای فلاسفه فلک نم - عالم وجود	ایشیر
موروثی - اصلی	ایشیل
گناه کردم - تفسیر کردم	اجترحت
برافروختند - شعده در ساختند	اججوا
نیستان - محل پر درخت	اجمه
احاطه کرده مرا - دور مرا گرفته	احدقت بی
گورال	اخدود
ترسیدن	ارتباع

دریف الف

معنی	لغت
حقیقتشردن - پست شمردن	ازدرء
پشت ها « قوت و قدرت » خون شد	ازور استدمت
گردد - ازکار افتاد	اسنک
سرور و فحاک شد - فریاد کرد	اسنهل
پنهان کنسید	استروا
نیزه	استه
فرزندان گرامی او	إشباله الکوام
شدت و سختی بمعنی درجه رسید	اشدالتاق بالتاق
داما - تدا	اشراك
نیزه را راست گرفتند	اشرعواالسان
گر - کیسه نمیشود	اصم
سر خود را پائین میاندازم	أطرق
عارض شد	اعتری

معنی	لغت
میا کردم - آماده ساختم	اعدت
بی سلاح - کسیکه حرب و سلاح ندارد	اعزل
روی خود را بنامک میالم - صورت خود را بنامک میگذارم	أَعْفَرُ
ساعت کن مرا - معاونت کن بمن	أَعِينِي
بهوش آمد	افاقت
در نهایت درجه زشتی و کراحت	افطع
بستان	إفك
روی خود را بنامک میگذارم	أُكَبُ
بیاشامید - گردن خود را دراز کنید و از جام بیاشامید	اکوعوا
بقصد من کمین کردند	اکنوالی
کور مادر زاد	آکه
لبوانها - کیلاها (که بیدسته باشد)	اکواب
گداختن قلب از شدت اندوه	التیاع
اعانت کن مرا - کمک کن بمن	انجدنی
بوعده وفا کرد	انجزاً

معنی	لغت
جدا شد مفصل شد	انفاز
از هم پاشید	انك
نجات دادیم او را	انقذناه
جمع نهار یعنی روزا	انهار
هلاک شد - از بین رفت - وفات کرد	اودی
قسم بخدا - بخدا سوگند یاد میکنم	ایمُّ الله
ر و ی ف ب	
مورد خشم خدا فرار گرفت	باء بغضب من الله
ستمند - بیوا	بائس
چایبکه عنی آنعلوم نیت (خیلی گود و عمیق)	بئر لا قرار لها
دو شیزه	بتول
خلق شده ام من	بدعت
از هم پاشیده شد - متفرق شد	بعثر
شبان مشورت کردند و تقسیم گرفتند	بیتوا
دریا	بحار

معنی	لغت
ر ی ف ت	
سرگردان شدن	تا هوا
سوگواری کردن - عزاداری کردن	تأبین
دای براد - خداوند اورا بخسراں مبتلا کند	تبا
توجه بخدا - انقطاع از ماسوی الله	تبتل
ندربجا آشامیدن	تجرع
اشکها جاری شد	تجلت الدموع
خوانندگی کرد (زبان خود را بیرون آورد)	تدلع
اشک ریختند	تذرفت بالعبوات
فرمود - بیان کرد (در لغت دارجیه)	تفضل
خراب شد - پراکنده شد	تقوضت
از جام بیاشامید	تکاسوا
آتشین شد - گداخته شد - مشتعل شد	تلهبت
بمخامید	تمیل
واگذاشتن دولت ملی را بشخصی	تیول

معنی	لغت
ردیف ث	ثله
جمعیت - دست - گروه	
ردیف ج	جبت
شیطان - بت - فریفته	
گور - قبر	جذث
آتش	جمره
دُرّ قیم ناسفته	جوهره فریده عصاء
لشکرها	جیوش
جنود طاء اعلی	جیوش متوسمین
ردیف ح	حامی ذمارها
حافظ اهل و عیال و سایر شئون آن پشتیبان او از هر جهت	
دامها - تدها	جائیل
مُرکب - دانشمند مطلع	حبر
دامن	حجر
شمشیرهای برنده - باسهای سیاه که در ماتم میپوشند دزن در مرگ شوهر	حداد

معنی	لغت
حرکت	حَرَكَت
جوانی است که گویند عاشق آفتاب است و همیشه با آفتاب توجه دارد	حِرَابَاء
بیت است در که معظمه (مقداری از زمین که که مجاور بیت است و برکس در آن وارد شود از خطر امین است حتی حیوانات را نباید در آن خد و دشکار کرد زیرا صید حرام است	حَرَم
جهنم - دوزخ	حُسْبَان
دامن	حُضْن
صدای برگهای درختان هنگام وزش باد	حَفِيف
زمین که که جز در حرم نیست و از حدود حرم است خارج است	حِلْ
قرق گاه تو	حِمَاكَ
فرقگاه (که کسی حق ورود با تجار ندارد)	حِمِّي
حفظ کرد - حمایت فرمود	حَمَّى
حفظ کردی	حَمَّيْتَ
زنده شد	حَيَّ

معنی	لغت
ردیف خ	
سراپرده ها - خیمه ها	خباء
بنماک افاد - بزین افاد	خَرَ
بره	خروف
صدای جریان آب	خریر
نروتازه	خِضَل
اعماق قلب - سویدای دل	خفیات سره
سفره	خوان
ردیف د	
گمزه شد ویرانشد -	دَرَسَتْ
زره - جوشن	درع
غزه ها - عشوہا	دلال
اشک دربران	دَمَعِ مَسْبُوب
درخت	دوحه
ردیف ذ	

معنی	لغت
اشک جاری شد	ذرفت
اعلی‌المقام - بلندترین نقطه	ذروه
درسیف ر	
نام یکی از آلات موسیقی است	رباب
نزلها	ربوع
کنند - ژنده	رثیث
پیشگاه - زمین وسیع	رحبه
مصیبت - بلا	رزیه
تیرزوند مرا	رشقونی
مگول	رصاص
مراتب عالیه - درجات بلند	رفارف
اعانت اطفال یتیم	رفدیتامی
ترک کردن	رفض
خوابیدگان	رُقداء
عبودیت - بندگی	رقیث

معنی	لغت
غلام زر خرید - بنده آستان	رفیق
قبر دکه بازین مساوی باشد	رَمس
سیراب - تروتازه - شاداب	ریان
ردیف ز	
پیشوا - رئیس	زعیم
ردیف س	
شناگر	سایج
مطمئن القلب - خاطر جمع	ساکن الجاش
مقصد - حاجت	سؤل
اشک ریخت	سحت
وای بر او - هلاک باد - دور باد	سحقاً
اشک بریز	سحی
تختما	سُرر
قلب آنها - باطن آنها	سربونهم
سهل و آسان	سجاء

معنی	لغت
ستاره ایست	سماک
علامت نشانه	سیمه
آنچه از غیب بگردد انسان برسد و برای انسان مکشوف میگردد	سواخ غیبی
شمشیرهای برهنه	سیوف شاهره
ردیف ش	
فراری - کسیکه فرمان خدا را اطاعت نکند	شارد
برهنه (شمشیر برهنه) آشکار و واضح	شاهره
کوههای بلند	شم الرواسی
دامن خود را بر کمر زدند - آماده شدند	شمروا
ردیف ص	
حمله کننده - مهاجم	صائل
فریاد	صریخ
صدای قلم در هنگام نوشتن	صریر
بناک غلطیده - زمین خورده - مقول	صربیا
ناجیه	صقع

معنی	لغت
تیرا را آماده کردند - نشانه گرفتند	صرتوا التیبال
باران شدید	صَيَّبَ
در سبب ض	
موزی - اذیت کننده	ضاربه
دنده ای پهلو	ضلوع
در سبب ط	
پر - علو	طافحه
قیامت - مصیبت شدید و سخت	طامة الكبرى
بناک افتاده - روی زمین افتاده	طرحاً
بهترین راهی که باید پیروی نمود	طريقته المثلى
کوه	طود
در سبب ع	
موج دریا - شدت جریان سیل	عباب
اشکها	عبرات
سرکشی - طغیان	عتو

معنی	لغت
دوشیزه	عذراء
بیابان	عراء
ریسمانی که بسته کوزه می بندند	عُرَی
نام یکی از اصنام اعراب دوره جاهلیت	عُزَی
دسته - جمعیت - گروه	عصبه
عود چوبی است سیاه رنگ که بوی خوش دارد و بخور کنند	عود قماری
وقار بغم قاف نام شهری از هندوستان است که عود آن بخوبی و خوشبویی معروف است (مخص از برهان قاطع جلد دوم)	
ردیف غ	
شادند - سختها و مکاره	غمار البلیا
گیوان	غداثر
ردیف ف	
بوی خوش وزید	فاح
آزیدگار - خالق	فاطر
خیمه - خرگاه	فطاط

معنی	لغت
وسیع - پهناور	نسیجه
از شیر گرفتن طفل	نظام
پیشگاه - ساحت	نناء
تیرهارا بقصد من بجان نمادند	نؤ قوالی
در دسیف ق	
شکننده	ناعمه
مضروع	نانت
شعر	نویض
شکنن	نصم
پره‌های جا بال مرغ	نوادم
در دسیف ك	
درم شکننده شکار	کاسره
آتش گیره روشن نشد - آتش دوزیر خاکستر پنهان شد	کبا
در جنگ با هم روبرو شدن	کفاح
حفظ کردن	کلاث

معنی	لغت
داغ کردن	کئی
ردیف ل	
سرگرم نیکند آنها را - باز نیدارد آنها را - مشغول نیکند آنها را	لا تلهیهم
رنج کشیدن - خسته و کوفته شدن	لغوب
عیجو - بدگو - سخن چین	لُزّه
ردیف م	
اشخاص گمراه - اشخاصی که از دین خارج میشوند - خواجه	مارقین
مشرف شدن بجزور - وارد شدن	مشول
بیان راه راست مستقیم	محبّه
چنگالها	مخالب
سرشته شده	مخمره
لبوی شیرین « باصطلاح شیرازی »	مدنی
مراد ف بقره مبارک زمانت که در فزاید بیت است برای تفصیل بگوید ثانی جین	مدینه الزمان
مخوم در ذیل صحیفه فاطمیه مراجعه شود	
پرورده شده - بار آمده	مرباة

معنی	لغت
کین گاه - کین گاهما	مرصاد - مراصد
تلبت دهنده	مسلی
جمع آنها پریشان شده - پراکنده گشته	مشتی الشمل
بلای شدید و سخت	مصیبت عمیاء
ریج کشیده - گرفتار بلا	مضطهد
قلعه های محکم - پناهگاهها	معاقل
تغزیت گوینده	معزی
غنیمت شمردن - فرصت دانستن	مغنماً
بازیچه گرفتن - بی اهمیت شمردن	ملعباً
نمک آلود - شور مزه	ملوحیت
اسم بنی از اعراب دوره جاهلیت است	منات
آرزو	مُنی
وبا انگیز - علت مرض - هوای فاسد	موبوئیت
انجمن شورت مجلس شور	مؤنمر

معنی	لغت
<p>پرتگاههای هلاکت معرب مرگانست و آن نام ماه هفتم از سال شمسی است که آفتاب در برج میزان داخل شود و ابتدای فصل خزانست و نزد پارسیان بعد از جشن و عید نوروز که روز ورود آفتاب برج حمل است از مرگان بزرگتر معنی نیست جشن مرگان شش روز است از روز شامزدهم ماه هفتم شروع میشود و بر روز بیست و یکم همان ماه خانه پیدا میکند که روز جشن مغان و مرگان خاصه نام دارد (مخص از بران قاطع ج ۲)</p>	<p>مهاوی الردی مهرجان</p>
<p>آبای چشمه آن</p>	<p>میا و رودها</p>
<p>ردیف ن</p>	<p>ردیف ن</p>
<p>شرافت و بزرگواری</p>	<p>نبل</p>
<p>تیر - تیرها</p>	<p>نبل نیال</p>
<p>تعفن - بد بوئی</p>	<p>یتانت</p>
<p>با صدای بلند گریه کردن</p>	<p>غیب</p>
<p>جود بخشش - سخاوت و کرم</p>	<p>ندی</p>
<p>میاشیم ما آب را - کنایه از فضل و عطای</p>	<p>نوش</p>

معنی	لغت
نوک نیر - آهن سرنیر	نصال
رنج و خشکی	نصب
جمیل - نیکو روی	نَصْر
برگشتند - دور شدند از عقیده ای که داشتند - صرف نظر کردند و برگشتند	نکصوا
در س ی ف و	
خلوتگده - جمله - حرم	وَنَاق
قدم گذاشته بر آن	وَطَنَهَا
احسن - نادان	وَعَد
وارد شدن جمعی از مردم با هم بشهری	وَفُود
حفظ کرد - نگاه داشت	وَقَى
ارشد اولاد	وَلَدَ بَكَو
ست شد - ضعیف گشت	وَهِنَ
در س ی ف ه	
احاطه کننده - اشخاص پشت سرم بیایند و نسبت یکی سبب و شتم کنند	هَالَة
کبوتر آواز داد	هَدَرَت

معنی	لغت
صدای وزیدن باد	هزیز
بارید - ریزش کرد	هطت
بیاید	هلتوا
غاز - میجو - طعن زنده	هَمَزَه
خوش گذرانی - معیشت باخوشی و کامرانی	هنا
ر د س ی ف ی	
سوگواری میکند	یؤبن
فم	براعه
(جوان) میخوابد در خوابگاه	بربض
تیر میاندازند	برشغون
شمشیر میکند	بیلون
جایزاست	بسوغ
اذیت میکند آنها را	بیطهدم
فروبرد	بنغور
پراکنده میشود	بنقّصون
روز قیامت - روز بیدار	بوم التلاق
انتهی	

«فہرست مطالب مندرجہ در رسالہ آیام تسعمہ»

موضوع

صفحہ

مقدمہ

۱۰

فصل اول

تولّد حضرت اعلیٰ شتل بریہ مطب

مطلب اول - لوح مبارک لیلہ تولّد حضرت اعلیٰ

۱۲

مطلب دوم - لوح مبارک رؤیا

۱۶

مطلب سوم - تاریخ حیات حضرت اعلیٰ

۲۱

زیارتنامہ حرم حضرت اعلیٰ

۲۹

مطالبی از تاریخ نبیل

۳۳

فصل دوم

تولّد جمال مبارک مشتن شش مطب

مطلب اول - لوح مبارک	۴۵
مطلب دوم - ایضاً لوح مبارک	۴۱
مطلب سوم - ایضاً لوح مبارک	۵۵
مطلب چهارم - محل تولد و تاریخ حیات مبارک قبل از انهار امر	۵۹
مطلب پنجم - شمه‌ای از بیانات شفاهی حضرت عبدالبهاء	۶۲
مطلب ششم - قسمی از تاریخ نبیل	۶۸
بقیه مطلب ششم نقل از تاریخ نبیل مسافرت حضرت بهاء الله با زندان	۷۳

فصل سوم

بعثت حضرت اعلیٰ مشتمل برده مطلب

مطلب اول - لوح مبارک غلام الخلد	۹۲
مطلب دوم - لوح مبارک ناقوس	۱۰۰
مطلب سوم - خطابه حضرت عبدالبهاء، قبل شانه	۱۰۷

مطلب چهارم - نطق مبارک	۱۱۳
مطلب پنجم - ایضا نطق مبارک	۱۱۷
مطلب ششم - آیات مبارک در باره اهمیت یوم بعث	۱۲۰
مطلب هفتم - بعث حضرت اعلیٰ مخص از تاریخ نبیل	۱۲۴
بقیه مطلب هفتم نقل از فصل بیستم تاریخ نبیل مجلس ولیعہ در تبریز	۱۵۱
مطلب هشتم - بیانات حضرت اعلیٰ راجع بطور من بظہر اللہ	۱۲۵
مطلب نهم - لوح مبارک لید بعث	۱۸۰
مطلب دهم - لوح مبارک حضرت عبد البہاء جل شانہ راجع لسیراز	۱۸۴

فصل چهارم

شہادت حضرت اعلیٰ مشن بر شمس مطلب

مطلب اول - لوح مبارک حضرت عبد البہاء جل شانہ	۱۸۷
مطلب دوم - در ذکر مختصری از وقایع حیات مبارک حضرت اعلیٰ روح مساواۃ	۱۸۹

مطلب سوم - شرح شهادت حضرت اعلیٰ روح ما سوا فداء	۲۰۹
مطلب چهارم - در بیان استقرار عرش مطهر حضرت اعلیٰ	۲۲۱
مطلب پنجم - زیارتنامه مبارک	۲۲۷
مطلب ششم - زیارتنامه حضرت سید الشهداء علیه السلام	۲۳۱

فصل پنجم

آیام عید رضوان اول و نهم و دوازدهم مشتعل بر دوازدهم مطلب

مطلب اول - لوح مبارک عید	۲۴۶
مطلب دوم - ایضا لوح مبارک رضوان	۲۵۱
مطلب سوم - ایضا لوح مبارک رضوان	۲۵۴
مطلب چهارم - لوح مبارک ایوب «سورة القبر»	۲۶۲
مطلب پنجم - لوح مبارک راجح با هزار امر مبارک در رضوان	۳۰۵
مطلب ششم - لوح مبارک در نهم رضوان	۳۱۳

موضوع	
مطلب ہفتم - لوح مبارک جمال قدم جل جلالہ	۳۱۷
مطلب ہشتم - لوح مبارک	۳۱۹
بقیہ مطلب ہشتم عید اعظم رضوان	۳۲۱
مطلب نهم - لوح مبارک حضرت عبدالبہاء جل شانہ	۳۲۴
مطلب دہم - لوح مبارک حضرت بہاء اللہ راجع برضوان	۳۲۶
مطلب یازدہم - نطق مبارک حضرت عبدالبہاء در یوم نهم رضوان	۳۲۸
مطلب دوازدہم - قسمتی از تاریخ نبیل زرنندی	۳۳۲

فصل ششم

عید نوروز - عید صیام شتمین پرچ مطلب

مطلب اول - لوح مبارک صیام	۳۴۰
مطلب دوم - لوح مبارک عید نوروز	۳۴۳
مطلب سوم - بیانات مبارک در اہمیت نوروز و خصوص یوم تخیل	۳۴۵

موضوع	صفحہ
مطلب چہارم - خطابہ مبارکہ در بارہ عید نوروز	۳۱
مطلب پنجم - مناجات مبارکہ	۳۵
<u>فصل ہفتم</u>	
صعود جمال مبارک مشن بر نہ مطلب	
مطلب اول - کتاب عدی	۳۱
مطلب دوم - سورۃ الغصن و لوح مبارک مریم	۳
مطلب سوم - نطق مبارک حضرت عبدالبہار راجع بمصائب جمال مبارک قبل جلاہ	۳
مطلب چہارم - خطابہ مبارک در اسکندریہ راجع بعظمت امر	۳۱
مطلب پنجم - قسمی از تاریخ نیل راجع بمصائب وارده بر جمال قدم قبل جلاہ	۳۱
مطلب ششم - شرح صعود ہیکل مبارک حضرت بہاء اللہ قبل اسمہ الاعلیٰ	۳
مطلب ہفتم - قصیدہ مرحوم آقا سید عدی گلپایگانی	۴
مطلب ہشتم - زیارتنامہ مبارک کہ صورت آن در ضمن مطلب پنجم و فصل چہارم صفحہ ۲۲۷ منبج	۴

موضوع
مطلب نم - قصایدی چند از فضلاى عرب

۴۱۷

خاتمہ

صعود حضرت عبدالہاشم بن مرثدہ

مطلب اول - قسمی از مناجاتہا والواح مبارکہ

۴۲۷

مطلب دوم - الواح وصایا

۴۵۶

مطلب سوم - شرح صعود مبارکہ

۴۱۵

مطلب چہارم - مناجات لغاء

۵۲۹

مطلب پنجم - لوح مبارکہ حضرت ولی امر اللہ ارواح فداہ

۵۳۱

مطلب ششم - لوح مبارکہ حضرت ولی امر اللہ

۵۳۶

مطلب ہفتم - دستخط مبارکہ حضرت ورقہ علیا

۵۴۳